

Sprijin orizontal pentru actualizarea documentelor strategice programatice post 2020 (Planul de Dezvoltare Regională și Strategia de Specializare Inteligentă a regiunii Sud Muntenia)

Secțiunea B: Actualizare Strategie de Specializare Inteligentă

Cuprins

Introducere	4
SUBCAPITOLUL I.1. STRUCTURA DEMOGRAFICĂ, FORȚA DE MUNCĂ ȘI NIVELUL DE INSTRUIRE AL POPULAȚIEI DIN REGIUNEA SUD MUNTENIA	23
SUBCAPITOLUL I.2. INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT ȘI DE TELECOMUNICAȚII DIN REGIUNEA SUD MUNTENIA	50
I.2.1. Infrastructura de telecomunicații	50
I.2.2. Infrastructura de transport	60
SUBCAPITOLUL I.3. ECONOMIA REGIUNII SUD MUNTENIA	71
I.3.1. Contextul economic al regiunii Sud Muntenia	73
I.3.2. Antreprenoriatul din regiunea Sud Muntenia	87
Analiza la nivel de sector economic	103
Secțiunea A. Agricultură, silvicultură și pescuitul	103
Secțiunea B - Industria extractivă	121
Secțiunea C – Industria prelucrătoare	137
Secțiunile D-E - Servicii producție-furnizare utilități; Salubritate; Gestionare deșeuri	164
Secțiunea F - Construcții	188
Secțiunea G - Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	205
Secțiunile H-S. Servicii	221
Secțiunea Turism	244
I.3.3. Investiții străine directe și numărul societăților comerciale cu participare străină la capitalul social	264
I.3.4. Potențialul de specializare	272
SUBCAPITOLUL I.4. ACTIVITATEA DE CERCETARE-DEZVOLTARE ȘI POTENȚIALUL DE INOVARE DE LA NIVELUL REGIUNII SUD MUNTENIA	310
SUBCAPITOLUL I.5. COMERȚUL EXTERIOR ȘI AVANTAJELE COMPARATIVE ALE REGIUNII SUD MUNTENIA	352
SUBCAPITOLUL I.6. AVANTAJELE COMPETITIVE ALE REGIUNII SUD MUNTENIA	384
SUBCAPITOLUL 1.7. INOVAREA SOCIALĂ, FACTOR AL DEZVOLTĂRII SOCIAL-ECONOMICE A REGIUNII SUD MUNTENIA	404
SUBCAPITOLUL I.8. CONCLUZIILE ANALIZEI	430
I.8.1. Concluziile analizei domeniilor care prezintă avantaje competitive și valoare adăugată mare	430
I.8.2. Analiza comparativă cu regiuni similare din UE. Selecție regiuni relevante, comparație și concluzii	437

Lista de abrevieri

Abreviere	Denumire
A.N.C.O.M.	Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații
CDI	Cercetare, Dezvoltare și Inovare
FC	Fondul de Coeziune
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FSE	Fondul Social European
INS	Institutul Național de Statistică
ONG	Organizație Neguvernamentală
ONRC	Oficiul Național al Registrului Comerțului
OSIM	Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci
PIB	Produsul Intern Brut
SNC 2014 – 2020	Strategia Națională pentru Competitivitate 2014 – 2020
SWOT	Puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări
TVA	Taxa pe Valoarea Adăugată

Introducere

Scopul strategiei

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiție a U.E.

Noile Obiective de Politică și condițiile favorizante stabilite de CE:

- a. ***O Europă mai inteligentă***, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- b. ***O Europă mai verde, fără emisii de carbon***, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- c. ***O Europă conectată***, cu rețele strategice de transport și digitale;
- d. ***O Europă mai socială***, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- e. ***O Europă mai apropiată de cetățenii săi***, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Investițiile în dezvoltarea regională se vor axa mai ales pe obiectivele a și b. Acestor priorități li se vor aloca 65% - 80% din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Fiecare dintre cele 5 obiective politice are condiții favorizante specifice:

- bună guvernare a strategiilor regionale de specializare inteligentă (sau naționale);
- plan global de transport la nivel corespunzător;
- cadru strategic de politică în domeniul educației;
- cadru strategic de politică în domeniul incluziunii sociale și reducerea sărăciei;
- strategie națională pentru integrarea persoanelor de etnie romă;
- cadru strategic de politică în domeniul sănătății.

Pentru pregătirea Obiectivului de politică „**O Europă mai inteligentă**”, Guvernul României a elaborat „*Memorandumul Guvernului României cu tema Măsuri necesare îndeplinirii condiției favorizante: Buna guvernare a Strategiei naționale sau regionale de specializare inteligentă*” nr. 20/4180/TG/08.03.2019.

Criteriile propuse prin acest din urmă Memorandum care trebuie îndeplinite sunt:

Nr. Crt	Criteriu	Măsură	Termen	Responsabili
1	Strategia/strategiile de specializare inteligentă, trebuie să fie sprijinită/sprijinite de:	Elaborarea Strategiilor regionale de specializare inteligentă 2021 – 2027 (RIS);	Trim. 1 2020	MDRAP ADR-uri
		Elaborarea Strategiei Naționale de Specializare Inteligentă (SNSI) pentru perioada 2021-2027 care are ca input Strategiile Regionale de Specializare Inteligentă (rezultat prin POCA – RP2).	Trim. 2 2020	MCI
2	Funcționarea eficace a procesului de descoperire antreprenorială.	Elaborarea metodologiei de desfășurare a procesului de descoperire antreprenorială la nivel național. Stabilirea Calendarului de actualizare a SNSI (rezultat proiect POCA RP2/A5.5).	Trim. 1 2020	MCI

Scopul Strategiei de Dezvoltare Inteligentă este de a sprijini acele sectoare în care economia regională este competitivă pe piețele globale, schimbând și modernizând modelele de producție existente. Astfel, regiunea va fi sprijinită prin selectarea unui număr limitat de priorități, în funcție de atuurile deținute, de avantajele sale competitive și de potențialul unui impact de durată. Identificarea potențialului de inovare existent și reorientarea structurilor către acele elemente care aduc o valoare adăugată pe piețele internaționale sunt un pas important în depășirea barierelor impuse de diminuarea resurselor necesare unei dezvoltări multi-laterale.

În elaborarea unei strategii pentru specializare inteligentă relevantă și cu un impact cât mai semnificativ este nevoie de implicarea unei palete cât mai diversificate de actori economici, iar în sprijinirea dezvoltării eficiente a capacităților existente și a elementelor productive ce vor reprezenta principalele vârfuri de creștere economică este necesară implicarea organizațiilor de cercetare, universităților, sectoarelor creative, organismelor publice și societății civile.

Strategia este realizată la nivelul regiunii Sud Muntenia și tratează atât integrat cât și individual toate cele 7 județe din componența acesteia - Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman.

- **Metodologia utilizată pentru actualizarea strategiei**

Atât pentru componenta sa cantitativă, cât și pentru cea calitativă, actualizarea strategiei pentru specializare inteligentă s-a bazat pe o abordare metodologică solidă. Analiza cantitativă s-a bazat pe cercetare „de birou” și prezintă datele rezultate în urma prelucrării unor „cifre seci”.

Pașii parcurși în elaborarea componentei cantitative au fost următorii:

- A. Elaborarea unei liste de date utile existente, necesare analizei;
- B. Verificarea surselor posibile de colectare a datelor;
- C. Analizarea calității, a disponibilității și a complexității datelor. Disponibilitatea datelor a fost grupată în trei categorii:
 - 1. Toate datele să fie relevante pentru elaborarea strategiei de dezvoltare;
 - 2. Toate datele să fie aferente perioadei 2011-2017 iar pentru o analiză cât mai relevantă s-au căutat date și pentru anii 2018-2019;
 - 3. Toate datele să fie disponibile la nivel național, regional și județean pentru județele din regiunea Sud Muntenia.
- D. Colectarea datelor, din sursele disponibile. Au fost identificate următoarele surse:
 - o Institutul Național de Statistică - în special prin site-ul www.tempo-online.ro;
 - o Oficiul Național al Registrului Comerțului;
 - o Autoritatea Națională pentru Cercetare și Dezvoltare;
 - o Banca Națională a României;
 - o Recensământul Populației - 2011;
 - o OSIM;
 - o Eurostat.
- E. Pentru datele inexistente s-a recurs la transmiterea unor adrese oficiale către instituțiile relevante:
 - o A.N.C.O.M.;
 - o Banca Națională a României;
 - o Institutul Național de Statistică;
 - o Autoritatea Națională pentru Cercetare și Dezvoltare.
- F. Procesarea datelor colectate. Au fost analizate și prelucrate datele și vor fi comparate cu valoarea medie de la nivel regional, național și european.

De asemenea, s-a avut în vedere un număr mare de documente strategice europene:

- o Strategia Europa 2020;
- o Comunicarea Comisiei Europene „Contribuția politicii regionale la creșterea inteligentă în Europa 2020”;

- o Programul Orizont 2020;
- o Cadrul Strategic Comun 2014-2020;
- o Regulamente Europene FEDR, FSE și FC;
- o Oslo Manual – 2018.

În cadrul fiecărui capitol este descrisă în amănunt metodologia folosită și calitatea datelor folosite, inclusiv lipsurile acestora, iar sursa datelor se regăsește sub fiecare tabel și grafic realizat.

În paragrafele următoare este prezentată metodologia de lucru specifică fiecărui subcapitol al analizei.

Infrastructura de telecomunicații

În acest subcapitol este analizată infrastructura de telecomunicații, atât la nivelul regiunii Sud Muntenia agregat, cât și la nivelul fiecărui județ, acolo unde datele statistice existente au permis această detaliere. Indicatorii reprezentativi ai domeniului vor fi analizați în comparație cu celelalte regiuni din România, dar și comparativ cu regiunile europene similare identificate.

Datele statistice aferente zonelor/regiunilor de pe teritoriul României au ca sursă oficială Autoritatea Națională de Administrare și Reglementare în Telecomunicații (ANCOM) și Institutul Național de Statistică¹ (INS). Datele aferente regiunilor din afara României au ca sursă Eurostat² - sursa oficială de date statistice de la nivelul Comisiei Europene.

Perioada de referință pentru culegerea datelor este 2013 – 2017. În toate situațiile în care au existat măsurători și date disponibile pentru anii 2018 și 2019, acestea au fost incluse în analiză și au contribuit la enunțarea concluziilor.

Problemele întâmpinate în realizarea studiului se referă la lipsa disponibilității datelor statistice și actualitatea acestora. Astfel, în urma solicitării de furnizare de informații, ANCOM a putut furniza doar parțial date de referință pentru capitolul de față. În rândurile următoare sunt prezentați indicatorii care au fost analizați în prezentul subcapitol, inclusiv modul în care aceștia au fost calculați:

- Gradul de acoperire a serviciilor de telefonie fixă prin linie de acces la nivel de gospodărie;
Indicatorul a fost calculat raportându-se numărul de localități (la nivel de sat) din fiecare județ analizat la numărul de localități în care există cel puțin un abonat la servicii de telefonie fixă. Astfel, indicatorul nu arată câte persoane beneficiază de servicii de telefonie fixă ci câte ar putea beneficia de aceste servicii, având furnizori de servicii în localitatea în care locuiesc.
- Principalii furnizori de servicii de telefonie fixă;
- Gradul de acoperire a serviciilor de telefonie mobilă la nivel de gospodărie;

¹ <http://statistici.insse.ro/shop/>

² <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

În lipsa unor statistici disponibile strict pentru serviciile de telefonie mobilă, acestea au fost asimilate serviciilor de internet mobil.

- Principalii furnizori de servicii de telefonie mobilă;
- Gradul de acoperire a serviciilor de internet la nivel de gospodărie, pe tipuri (fix, mobil, fix și mobil, fără acces) inclusiv situația utilizării serviciilor de e-commerce.

La aceștia se adaugă o serie de alți indicatori de natură să potențeze înțelegerea contextului general și a factorilor specifici care fundamentează domeniul.

Tehnologia informațiilor și comunicațiilor a cunoscut o dezvoltare continuă din anii 90 până în prezent, ajungând să aibă un impact semnificativ în viața cotidiană și în activitatea economică. Telefonie mobilă și internetul facilitează comunicarea și schimbul de informații dintre oameni într-o lume bazată din ce în ce mai mult pe cunoaștere, iar dependența de acestea este în continuă creștere.

Infrastructura de transport

În acest subcapitol este analizată infrastructura de transport atât la nivelul regiunii Sud Muntenia agregat, cât și la nivelul fiecărui județ, acolo unde datele statistice existente au permis această detaliere. Indicatorii reprezentativi ai domeniului vor fi analizați în comparație cu celelalte regiuni din România, dar și comparativ cu regiunile europene similare identificate.

Datele statistice aferente zonelor/regiunilor de pe teritoriul României au ca sursă oficială Institutul Național de Statistică³ (INS). Datele aferente regiunilor din afara României au ca sursă Eurostat⁴ - sursa oficială de date statistice de la nivelul Comisiei Europene.

Perioada de referință pentru culegerea datelor este 2013 – 2017. În toate situațiile în care au existat măsurători și date disponibile pentru anii 2018 și 2019, acestea au fost incluse în analiză și au contribuit la enunțarea concluziilor.

Indicatorii analizați în prezentul subcapitol sunt următorii:

- Rețeaua de căi rutiere, densitatea rețelei și ponderea în total rețea națională;
- Coridoare rutiere europene TEN-T;
- Rețeaua de căi ferate, densitatea rețelei și ponderea în total rețea națională;
- Magistralele feroviare.

Infrastructura de transport are un rol important în dezvoltarea socio-economică a unei zone. Facilitarea accesului populației și mărfurilor în și dinspre o regiune pot determina atractivitatea acesteia pentru potențiali investitori și influențează activitatea de export.

³ <http://statistici.insse.ro/shop/>

⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Agricultura

În prezenta secțiune este analizat sectorul economic al agriculturii, silviculturii și pescuitului, atât la nivelul regiunii Sud Muntenia agregat dar și la nivelul fiecărui județ, acolo unde datele statistice existente au permis această detaliere. Indicatorii reprezentativi ai performanței sectorului vor fi analizați în comparație cu celelalte regiuni din România dar și comparativ cu regiunile europene similare identificate.

Datele aferente zonelor/regiunilor de pe teritoriul României au ca sursă oficială Institutul Național de Statistică⁵ (INS). Datele aferente regiunilor din afara României au ca sursă Eurostat⁶ - sursa oficială de date statistice la nivelul Comisiei Europene.

Industria prelucrătoare

În prezenta secțiune este analizat sectorul economic al industriei prelucrătoare, atât la nivelul regiunii Sud Muntenia agregat, cât și la nivelul fiecărui județ, acolo unde datele statistice existente au permis această detaliere. Indicatorii reprezentativi ai performanței sectorului au fost analizați în comparație cu celelalte regiuni din România, dar și comparativ cu regiunile europene similare identificate.

Datele aferente regiunilor de pe teritoriul României au ca sursă oficială Institutul Național de Statistică⁷ (INS). Datele aferente regiunilor din afara României au ca sursă Eurostat⁸ - sursa oficială de date statistice de la nivelul Comisiei Europene.

Perioada de referință pentru culegerea datelor este 2011 – 2017. În toate situațiile în care au existat măsurători și date disponibile pentru anul 2018, acestea au fost incluse în analiză și au contribuit la enunțarea concluziilor.

Indicatorii analizați în prezenta secțiune sunt următorii:

- Numărul de unități locale active și densitatea acestora;
- Cifra de afaceri;
- Numărul de salariați;
- Productivitatea muncii;
- Investiții nete.

La aceștia se adaugă o serie de alți indicatori de natură să potențeze înțelegerea contextului general și a factorilor specifici care fundamentează sectorul.

⁵ <http://statistici.insse.ro/shop/>

⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

⁷ <http://statistici.insse.ro/shop/>

⁸ <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Servicii producție-furnizare utilități; Salubritate; Gestionare deșeuri

În prezenta secțiune este analizat sectorul economic al serviciilor cu utilitățile atât nivelul regiunii Sud Muntenia agregat dar și la nivelul fiecărui județ, acolo unde datele statistice existente au permis această detaliere. Indicatorii reprezentativi ai performanței sectorului vor fi analizați în comparație cu celelalte regiuni din România dar și comparativ cu regiunile europene similare identificate.

În cadrul acestei secțiuni au fost grupate activitățile specifice secțiunii D din nomenclatorul codurilor CAEN (Producția și furnizarea de energie electrică și termică gaze apă caldă și aer condiționat) precum:

- Producția, transportul și distribuția energiei electrice;
- Producția gazelor; distribuția combustibililor gazoși prin conducte;
- Furnizarea de abur și aer condiționat.

De asemenea, în cadrul acestei secțiuni sunt prezentate activitățile specifice secțiunii E din nomenclatorul codurilor CAEN (Distribuția apei; Salubritate, Gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare) precum:

- Captarea, tratarea și distribuția apei;
- Colectarea și epurarea apelor uzate;
- Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor;
- Activități de recuperare a materialelor reciclabile;
- Activități și servicii de decontaminare.

Toate aceste activități pot fi asimilate utilităților, ele însumând un întreg flux, de la producție până la reciclare. Deși secțiunea este comună, pentru elementele considerate relevante, datele vor fi prezentate distinct.

Datele aferente zonelor/regiunilor de pe teritoriul României au ca sursă oficială Institutul Național de Statistică⁹ (INS). Datele aferente regiunilor din afara României au ca sursă Eurostat¹⁰ - sursa oficială de date statistice la nivelul Comisiei Europene.

Perioada de referință pentru culegerea datelor este 2011 – 2017. În toate situațiile în care au existat măsurători și date disponibile pentru anul 2018, acestea au fost incluse în analiză și au contribuit la enunțarea concluziilor.

Indicatorii analizați în prezenta secțiune sunt următorii:

- Numărul de unități locale active;
- Cifra de afaceri;
- Numărul de salariați;

⁹ <http://statistici.insse.ro/shop/>

¹⁰ <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

- Productivitatea muncii;
- Investiții nete.

La aceștia se adaugă o serie de alți indicatori fiind de natură să potențeze înțelegerea contextului general și a factorilor specifici care fundamentează sectorul.

Construcții

Domeniul construcțiilor este definit ca o ramură a tehnicii care se ocupă cu proiectarea, execuția, întreținerea și exploatarea diferitelor structuri sau lucrări de infrastructură.

Pentru a le clasifica funcțional sau după destinație, construcțiile se grupează ținând cont de cerințele funcționale și amplasamentul geografic. Din acest punct de vedere, construcțiile se împart în:

- Clădiri – construcțiile de tip clădiri sunt împărțite la rândul lor în construcțiile civile, industriale și agricole care adăpostesc oameni și alte viețuitoare de intemperii atmosferice (viscol, ger, vânt, ploaie, arșița soarelui);
- Construcții ingineresti – această categorie cuprinde toate celelalte construcții, căi de comunicații terestre și pe apă, construcțiile hidrotehnice și subterane, liniile de transport ale energiei electrice.

Comerț

În prezenta secțiune este analizat sectorul economic al comerțului, atât la nivelul regiunii Sud Muntenia agregat, cât și la nivelul fiecărui județ, acolo unde datele statistice existente au permis această detaliere. Indicatorii reprezentativi ai performanței sectorului vor fi analizați în comparație cu celelalte regiuni din România, dar și comparativ cu regiunile europene similare identificate.

Datele aferente zonelor/regiunilor de pe teritoriul României au ca sursă oficială Institutul Național de Statistică¹¹ (INS). Datele aferente regiunilor din afara României au ca sursă Eurostat¹² - sursa oficială de date statistice de la nivelul Comisiei Europene.

Perioada de referință pentru culegerea datelor este 2011 – 2017.

Indicatorii analizați în prezenta secțiune sunt următorii:

- Numărul de unități locale active și densitatea acestora;
- Cifra de afaceri;
- Numărul de salariați;
- Productivitatea muncii;

¹¹ <http://statistici.INSSE.ro/shop/>

¹² <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

- Investiții nete.

La aceștia se adaugă o serie de alți indicatori de natură să potențeze înțelegerea contextului general și a factorilor specifici care fundamentează sectorul.

Servicii

În prezenta secțiune este analizat sectorul economic al serviciilor atât nivelul regiunii Sud Muntenia agregat, cât și la nivelul fiecărui județ, acolo unde datele statistice existente au permis această detaliere. Indicatorii reprezentativi ai performanței sectorului vor fi analizați în comparație cu celelalte regiuni din România, dar și comparativ cu regiunile europene similare identificate.

Datele aferente zonelor/regiunilor de pe teritoriul României au ca sursă oficială Institutul Național de Statistică¹³ (INS). Datele aferente regiunilor din afara României au ca sursă Eurostat¹⁴ - sursa oficială de date statistice de la nivelul Comisiei Europene. Perioada de referință pentru culegerea datelor este 2011 - 2017.

Indicatorii analizați în prezenta secțiune sunt următorii:

- Numărul de unități locale active și densitatea acestora;
- Cifra de afaceri;
- Numărul de salariați;
- Productivitatea muncii;
- Investiții nete.

La aceștia se adaugă o serie de alți indicatori de natură să potențeze înțelegerea contextului general și a factorilor specifici care fundamentează sectorul.

Turism

Având în vedere importanța și potențialul existent la nivel național, s-a procedat la selectarea, din întreaga secțiune dedicată serviciilor, a secțiunii specifice clasei I – Hoteluri și restaurante.

Această secțiune este dedicată analizării sectorului economic al turismului atât la nivelul regiunii Sud Muntenia cât și la nivelul fiecărui județ din regiune, conform informațiilor statistice prelucrate.

- Structuri de primire turistică

Informațiile sunt extrase din baza de date online a INS și sunt valabile până în anul 2017 inclusiv. Conform metodologiei INS, structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică este definită

¹³ <http://statistici.insse.ro/shop/>

¹⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

ca o construcție sau amenajare care furnizează, în mod permanent sau sezonier, serviciul de cazare și alte servicii specifice pentru turiști.

Tot conform metodologiei, structurile de primire turistică sunt clasificate după cum urmează:

- **Hotel** - structură de primire turistică amenajată în clădiri sau în corpuri de clădiri, care pune la dispoziția turiștilor camere, garsoniere sau apartamente dotate corespunzător, asigură prestări de servicii specifice și dispune de hol de primire (recepție) și de spații de alimentație în incintă;
- **Motel** - unitate hotelieră situată, de regulă, în afara localităților, în imediata apropiere a arterelor intens circulate, dotată și amenajată atât pentru satisfacerea nevoilor de cazare și masă, precum și pentru parcare în siguranță a mijloacelor de transport;
- **Vila turistică** - structură de primire turistică de capacitate relativ redusă, funcționând în clădiri independente, cu arhitectură specifică, situată în stațiuni turistice sau în alte zone și localități de interes turistic, care asigură cazarea turiștilor și prestarea unor servicii specifice;
- **Pensiune turistică** - structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 20 camere, totalizând maxim 60 de locuri, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădiri independente, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei;
- **Pensiunile agroturistice** - structuri de primire turistice de capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădiri independente, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.

- **Capacitatea de cazare**

Conform metodologiei INS, capacitatea de cazare turistică existentă (instalată) reprezintă numărul de locuri de cazare de folosință turistică înscrise în ultimul act de recepție, omologare, clasificare al unității de cazare turistică, exclusiv paturile suplimentare care se pot instala în caz de necesitate. Locurile aferente structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică complementare (căsuțe, terenuri de campare etc.) la o structură de cazare turistică de bază (hotel, motel, camping etc.) și utilizarea acestor locuri sunt cuprinse la structura de bază.

- **Sosiri ale turiștilor**

Conform metodologiei INS, numărul turiștilor cazați în unitățile de cazare turistică este reprezentat de toate persoanele (români și străini) care călătoresc în afara localităților în care își au domiciliul stabil, pentru o perioadă mai mică de 12 luni și stau cel puțin o noapte într-o unitate de cazare turistică în

zone vizitate din țară; motivul principal al călătoriei este altul decât acela de a desfășura o activitate remunerată în locurile vizitate.

- Înnoptări ale turiștilor

Conform metodologiei INS, înnoptarea reprezintă fiecare noapte pentru care o persoană este înregistrată într-o unitate de cazare turistică, indiferent dacă fizic este sau nu prezentă în cameră.

Activitatea de cercetare- dezvoltare si potențialul de inovare de la nivelul regiunii Sud-Muntenia

- Numărul de întreprinderi inovative și non-inovative

Datele referitoare la numărul de întreprinderi inovative și non-inovative sunt preluate, prelucrate și analizate pe baza de date a INS, cercetarea statistică fiind realizată o dată la 2 ani. Conform metodologiei INS, inovația reprezintă/prezintă următoarele caracteristici:

- introducerea în procesul muncii a unui produs (bun sau serviciu) nou sau semnificativ îmbunătățit sau a unui proces (procedeu) nou sau semnificativ îmbunătățit, o metodă nouă de organizare sau o metodă nouă de marketing;
- este bazată pe rezultatele unor tehnologii noi, a unor dezvoltări tehnologice, a noi combinații ale tehnologiei existente sau utilizarea altor cunoștințe obținute de către întreprindere;
- trebuie să fie nouă pentru întreprindere, dar nu este necesar să fie nouă pentru sectorul de activitate sau pentru piață.

Tot conform metodologiei INS, activitățile inovatoare includ toate tipurile de activități de cercetare-dezvoltare, achiziția de utilaj, echipament, clădiri, programe de calculator (software), lucrări de inginerie și de dezvoltare, proiectare, formare profesională și marketing, atunci când sunt întreprinse în special pentru dezvoltarea și/sau implementarea unor inovații de produs sau de proces.

Întreprinderile inovatoare sunt acele întreprinderi active care au lansat produse (bunuri sau servicii) noi sau semnificativ îmbunătățite pe piață sau care au introdus procese noi sau semnificativ îmbunătățite sau noi metode de organizare sau de marketing. Aria de cuprindere a termenului de întreprindere inovatoare include toate tipurile de inovări: de produs, de proces, de organizare și de marketing, la care se adaugă întreprinderile cu inovații nefinalizate sau abandonate.

Prin contrast, întreprinderile non-inovatoare sunt întreprinderile active care nu au avut activitate inovatoare în perioada analizată.

Important de reținut este faptul că cercetarea statistică este limitată la acele întreprinderi active care au peste 9 salariați și activează în anumite domenii ale industriei și serviciilor.

- ***Salariații din activitatea de Cercetare-Dezvoltare***

Datele statistice sunt preluate din baza de date a INS și acoperă orizontul anilor 2011-2017. Conform metodologiei, numărul salariaților din unitățile cu activitate de cercetare-dezvoltare reprezintă totalul angajaților, la un moment dat, care participă direct sau indirect, la rezolvarea problemelor care constituie obiectul de activitate al unității respective, fiind remunerați pentru serviciile executate.

Salariații sunt repartizați pe următoarele activități:

- personal din activitatea de cercetare-dezvoltare: personalul care participă direct la asemenea activitate și cel care furnizează servicii directe legate de această activitate;
- personal din activitatea de producție (din ateliere și secții care execută producție sau microproducție de tip industrial și agricol);
- personal din activitățile anexe cercetării-dezvoltării.

- ***Cheltuieli totale din activitatea de Cercetare-Dezvoltare***

Datele statistice privind cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare sunt preluate și prelucrate în baza informațiilor furnizate de către Institutul Național de Statistică. Informațiile sunt structurate pe sectoare de execuție și pe surse de finanțare și acoperă anii 2011-2017.

Conform metodologiei INS, sectoarele de execuție sunt, după cum urmează:

- Sectorul întreprinderi reprezintă unitățile legale care desfășoară activitate de cercetare-dezvoltare, oricare ar fi forma de organizare juridică (societăți comerciale sau organizații fără scop patrimonial), sau oricare ar fi forma de proprietate (majoritar private sau majoritar de stat) care produc bunuri sau servicii în scopul de a le vinde;
- Sectorul guvernamental cuprinde toate unitățile care aparțin administrației publice, cele care administrează afacerile publice și aplică politica economică și socială a societății, precum și institutele naționale de cercetare dezvoltare;
- Sectorul învățământ superior cuprinde toate unitățile de profil care desfășoară, în mod organizat, activitate de cercetare-dezvoltare;
- Sectorul privat non-profit cuprinde uniuni, fundații, asociații culturale și sportive, organizații religioase (de cult), sindicate, partide și formațiuni politice, care desfășoară activitate de cercetare-dezvoltare.

- ***Cheltuieli pentru activitatea de Cercetare-Dezvoltare***

Datele pentru perioada 2010-2012–2014-2016 au fost preluate din „Repere economice și sociale regionale: Statistică teritorială”, ediția 2019.

În urma unor căutări extensive și a consultării metodologiei INS, s-a ajuns la concluzia că singura sursă de date pentru „cheltuieli pentru activitatea de cercetare-dezvoltare interne și externe, pe elemente componente” se regăsește la nivelul tabelului „Cheltuielile pentru inovare, pe activități, clase de mărime și elemente componente” publicat în cadrul documentului mai sus menționat. Astfel, orizontul de timp analizat este 2010-2016, raportarea datelor fiind realizată o dată la doi ani.

Conform metodologiei INS, **cheltuielile pentru inovare** cuprind atât cheltuielile pentru inovarea finalizată, cât și cele pentru inovarea nefinalizată sau abandonată. Principalele componente ale cheltuielilor sunt:

- **Cheltuielile pentru activitatea de cercetare-dezvoltare internă** - cheltuieli pentru activitățile creatoare întreprinse sistematic în cadrul întreprinderii, în vederea creșterii volumului de cunoștințe și a utilizării lor în scopul realizării de produse (bunuri sau servicii) și procese noi și îmbunătățite (inclusiv dezvoltare de software);
- **Cheltuielile pentru activitatea de cercetare-dezvoltare externă** - cheltuieli pentru activitățile de cercetare-dezvoltare realizate de către alte întreprinderi sau institute de cercetare;
- **Cheltuieli pentru achiziția de mașini, echipamente și software** - cheltuieli pentru achiziționarea de utilaje performante, echipamente, hardware sau software pentru obținerea produselor și/sau proceselor noi sau cu îmbunătățiri semnificative;
- **Cheltuieli pentru achiziții de alte cunoștințe externe** care includ achiziția de licențe, de brevete și invenții ne brevetate, know-how și alte tipuri de cunoștințe de la alte întreprinderi sau organizații;
 - *Întreprinderi care au introdus următoarele tipuri de inovare: de proces, de produs, organizațională și de marketing*

În corelare cu informațiile prezentate în capitolul anterior, metodologia INS identifică patru categorii de inovări, după cum urmează:

- Inovația de produs înseamnă introducerea pe piață a unui bun sau serviciu nou sau semnificativ îmbunătățit, în ceea ce privește caracteristicile sale, utilizarea prietenoasă, componente sau subsisteme;
- Inovația de proces corespunde implementării unui proces de producție, unei metode de distribuție sau a unei activități suport, noi sau semnificativ îmbunătățite;
- Inovația de organizare reprezintă o metoda nouă de organizare în practicile de afaceri ale întreprinderii (inclusiv în gestionarea cunoștințelor), în organizarea locului de muncă sau în relațiile externe, care nu a mai fost utilizată înainte de întreprindere;

- Inovația de marketing reprezintă implementarea unui nou concept sau strategie de marketing care diferă semnificativ de metodele de marketing existente în întreprinderi și care nu a mai fost utilizat/utilizată înainte.

Inovația de produs și/sau de proces poate fi însoțită de inovație de organizare și/sau de marketing. Întreprinderi cu inovații nefinalizate sau abandonate sunt întreprinderile care au avut activități inovatoare nefinalizate sau abandonate pentru introducerea sau dezvoltarea produselor noi sau semnificativ îmbunătățite (bunuri sau servicii) sau pentru implementarea proceselor sau procedeeleor noi sau semnificativ îmbunătățite.

- **Numărul cererilor de brevete de invenție**

Activitatea de brevetare a invențiilor este desfășurată de către Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM) prin aplicarea Legii nr. 64/1991 privind brevetele de invenție republicată în anul 2007 și 2014, și a HG nr. 152/1992 cu privire la Regulamentul de aplicare al acesteia.

La nivel național, brevetele de invenție reprezintă titluri unice de protecție a invențiilor, acestea având o durată de valabilitate de 20 ani, cu începere de la data constituirii depozitului național reglementar. Conform art.6 din Legea 64/1991 privind brevetele de invenție, *„un brevet poate fi acordat pentru orice invenție având ca obiect un produs sau un procedeu, în toate domeniile tehnologice, cu condiția ca aceasta să fie nouă, să implice o activitate inventivă și să fie susceptibilă de aplicare industrială”*.

Datele statistice privind evoluția numărului cererilor de brevete au fost preluate și prelucrate din ultimele două rapoarte anuale publicate de către OSIM, respectiv, raportul anual 2012¹⁵, raportul anual pentru 2013¹⁶ și raportul anual 2017. Datele sunt valabile pentru perioada 2011-2017. La prelucrarea acestora s-a ținut cont de corecturile efectuate de către OSIM în raportul 2014 cu privire la anumite date valabile pentru anii 2011, 2012 și 2013.

- **Numărul cererilor de înregistrare a desenelor/modelelor**

Activitatea de înregistrare a desenelor și a modelelor este desfășurată de către Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM) prin aplicarea Legii nr. 129 / 1992 republicată în 2007, privind protecția desenelor și modelelor, cu modificările publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 242/04.IV.2014, și a HG nr. 211/2008 cu privire la Regulamentul de aplicare al acesteia.

Conform Art. 2 din Legea nr. 129/1992 *„desenul sau modelul reprezintă aspectul exterior al unui produs sau al unei părți a acestuia, redat în două sau trei dimensiuni, rezultat din combinația dintre*

¹⁵ www.osim.ro/despre_noi/raport_2012.php

¹⁶ www.osim.ro/despre_noi/raport_2013.php

principalele caracteristici, îndeosebi linii, contururi, culori, formă, textură și/sau materiale ale produsului în sine și/sau ornamentația acestuia”.

Datele statistice privind evoluția numărului cererilor de înregistrare a desenelor sau a modelelor au fost preluate și prelucrate din rapoartele anuale publicate de către OSIM, respectiv Raportul Anual 2012, Raportul Anual 2013 și Raportul Anual 2017. Datele sunt valabile pentru perioada 2011-2017. La prelucrarea acestora s-a ținut cont de corecturile efectuate de către OSIM în raportul 2013 cu privire la anumite date valabile pentru anii 2011 și 2012.

- Numărul cererilor de înregistrare a mărcilor

Activitatea de înregistrare a mărcilor este desfășurată de către Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM) prin aplicarea Legii nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice.

Element de identitate vizuală a întreprinderilor, mărcile înlesnesc definirea strategiilor de marketing facilitându-se astfel departajarea produselor și/sau serviciilor în ochii consumatorilor. Astfel, pentru întreprinderi, marca se concretizează într-o modalitate de acaparare și fidelizare a publicului țintă.

Conform Art.2 din Legea 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, *„poate constitui o marcă orice semn susceptibil de reprezentare grafică, cum ar fi: cuvinte, inclusiv nume de persoane, desene, litere, cifre, elemente figurative, forme tridimensionale și, în special, forma produsului sau a ambalajului său, culori, combinații de culori, holograme, semnale sonore, precum și orice combinație a acestora, cu condiția ca aceste semne să permită a distinge produsele sau serviciile unei întreprinderi de cele ale altor întreprinderi”.*

Conform legii, înregistrarea mărcii conferă titularului un drept exclusiv asupra mărcii pentru produsele și/sau serviciile pentru care s-a efectuat înregistrarea, pe un termen de 10 ani de la data constituirii depozitului.

Datele statistice privind evoluția numărului cererilor de înregistrare a mărcilor au fost preluate și prelucrate din rapoartele anuale publicate de către OSIM, respectiv, Raportul anual 2012, Raportul anual 2013 și Raportul anual 2019. Datele sunt valabile pentru perioada 2011-2017. La prelucrarea acestora s-a ținut cont de corecturile efectuate de către OSIM în raportul 2013, cu privire la anumite date valabile pentru anii 2011 și 2012.

- Cheltuielile pentru activitatea de cercetare-dezvoltare ca pondere din PIB

Conform INS, cheltuielile efectuate în unitățile cu activitate de cercetare-dezvoltare se referă la cheltuielile curente și de capital din sfera de activitate a unităților respective. După destinație cheltuielile sunt:

- curente - plățile efectuate în cursul unei perioade în cadrul unităților, reprezentând costul forței de muncă, a materialelor precum și alte cheltuieli curente;
- de capital (investiții) - plățile efectuate în cursul unei perioade pentru realizarea de lucrări de construcții, achiziționarea de aparate, instrumente, mașini și echipamente sau alte cheltuieli de această natură, menite să contribuie la creșterea volumului de mijloace fixe.

Orizontul de analiză este 2011-2016, iar ponderea a fost calculată prin raportarea cheltuielilor pentru activitatea de cercetare-dezvoltare la PIB-ul realizat în anul și în regiunea respectivă (ex. cheltuielile de C-D realizate în județul Argeș în anul 2011 au fost raportate la PIB-ul județului obținut în anul 2011).

Calculul indicelui de potențial competitiv (IPC)

Metodologia folosită la realizarea calculelor a avut ca sursă lucrarea „*Potențialul competitiv al creșterii economice – linii directoare pentru o nouă politică industrial în România*”, editată de Institutul European din România, București, 2010.

Evaluarea Indicelui de Potențial Competitiv presupune parcurgerea mai multor etape de analiză:

- se calculează pentru fiecare județ Indicele PIB/locuitor, normalizat, denumit I_1
- se calculează pentru fiecare județ Indicele exporturi/pop. ocupată, normalizat, denumit I_2
- se calculează pentru fiecare județ Indicele de dezvoltare tehnologică, normalizat, denumit I_3
- Indicele de potențial competitiv (IPC) se calculează ca medie aritmetică a indicilor I_1, I_2, I_3

Calculul I_3 presupune evaluarea unui scor ponderat pentru fiecare județ în funcție de structura exporturilor, folosind clasificarea Eurostat pentru gruparea industriilor pe nivel de dezvoltare tehnologică:

- exporturi de tehnologie înaltă (p_4);
- exporturi de tehnologie medie – înaltă (p_3);
- exporturi de tehnologie medie – joasă (p_2);
- exporturi de tehnologie joasă (p_1).

Correspondența între produsele/mărfurile conform nomenclurii Sistemului Armonizat și nivelul tehnologic al secțiunii/produselor se regăsește în tabelul I.6.1, de mai jos.

I_3 se calculează în final ca un scor ponderat pentru fiecare județ astfel:

$$I_3 = (p_4 * 4 + p_3 * 3 + p_2 * 2 + p_1 * 1) : 100$$

Ținând cont de metodologia propusă, este necesară evaluarea indicilor privind PIB/locuitor, exporturi/pop. ocupată și indicele de dezvoltare tehnologică la nivelul fiecărui județ din România. În continuare sunt expuse rezultatele obținute, pe fiecare etapă de analiză, observațiile și concluziile intermediare.

Calculul indicelui privind avantajul competitiv relevant (ACR)

Revealed comparative advantage - avantajul comparativ relevant, denumit în continuare ACR, este un indicator al cărui scop inițial a fost acela de a determina avantajul comercial pe care o țară îl are în fața altei țări pentru o anumită categorie de produse exportate.

Începând cu anul 1958, când Liesner realiza primele studii în această direcție, și până în prezent, au fost definite un număr foarte mare de formule de calcul ACR. Cea mai de succes formulă a fost enunțată de către Balassa în 1965, și lua în calcul exporturile, raportând exportul unei regiuni pentru un bun la exportul național/mondial pentru acel bun, raportând apoi totul mai departe la exportul total al respectivei regiuni raportat la exportul total național/mondial.

Dincolo de faptul că nicio formulă nu poate lua în calcul diverse practici de concurență neloială, marele neajuns al formulei Balassa este acela că nu ține cont de importurile respectivului bun, existând situații paradoxale când bunuri cu o balanță comercială total nefavorabilă într-o regiune să fie prezentate drept avantaje comparative pentru aceasta.

Astfel, în anul 1991, Vollrath propune mai multe formule de calcul care iau în calcul și importurile.

Dintre acestea, cea mai relevantă formulă de calcul, formulă care a fost folosită și în acest studiu, este următoarea:

$$ACR = ((X_{ir}/X_r) - (M_{ir}/M_r)) * 100$$

unde:

- X_{ir} : Exporturile bunului i în regiunea/județul analizat;
- M_{ir} : Importurile bunului i în regiunea/județul analizat;
- X_r : Exporturile totale din regiunea/județul analizat;
- M_r : Importurile totale din regiunea/județul analizat.

Rezultatele obținute vor varia în jurul valorii de 0, cu cât valoarea indicatorului este mai mare, cu atât avantajul comparativ al respectivului produs/grup de produse este mai puternic.

În cazul în care rezultatul este negativ, se consideră că respectivul produs/grup de produse are un dezavantaj competitiv.

Având în vedere faptul că Nomenclatorul Combinat împarte produsele în funcție de categoria din care acestea fac parte, se va prezenta avantajul comparativ la nivel de grup de produse, urmând ca, în fiecare caz, să fie prezentate acele produse care aduc avantaj întregului grup.

În urma aplicării formulei de calcul, au fost identificate mai multe grupuri de produse cu valori mai mari decât 0, însă au fost selectate doar două grupuri pentru fiecare județ în parte. Datele sunt valabile pentru intervalul 2011-2017, astfel încât s-a considerat mult mai relevantă prezentarea ACR-ului pentru anul 2017. De asemenea, s-a ținut cont și de trendul acestui indicator, existând

produse/grupuri de produse ce au obținut indicatori relevanți în anul 2017, însă trendul este unul negativ, lucru care nu constituie un avantaj.

Analiză comparativă cu alte regiuni relevante ale Uniunii Europene

Strategia pentru specializare inteligentă în regiunea Sud Muntenia reprezintă un instrument inovativ necesar pentru identificarea avantajelor competitive regionale și dedicat dezvoltării economice regionale.

Conform statisticilor europene, România se numără printre cei mai slabi inovatori din UE, fiind pe antepenultimul loc al clasamentului UE pentru inovare și cercetare, înaintea Letonia și Bulgaria.

Comparația realizată cu alte regiuni din UE s-a realizat în două direcții:

- O comparație la nivel general, care are scopul de a prezenta situația de ansamblu a regiunii și locul pe care aceasta îl ocupă la nivel European;
- O comparație specifică, realizată strict pe punctele cu potențial de dezvoltare inteligentă, unde regiunea Sud Muntenia a fost comparată cu regiuni puternice în respectiva ramură economică.

Capitolul I. Analiza avantajelor competitive și a potențialului de inovare a regiunii Sud Muntenia

Acest capitol cuprinde analiza cantitativă a parametrilor ce caracterizează regiunea Sud Muntenia. Sunt analizate în detaliu elemente ce țin de demografia regiunii, infrastructura, antreprenoriatul din regiune, investiții străine sau activități de cercetare, dezvoltare și inovare.

Analiza are ca scop identificarea celor mai performante domenii la nivel regional care prezintă avantaje competitive și valoare adăugată mare. De asemenea se urmărește identificarea specializărilor regionale și evaluarea acestora pe baza avantajelor comparative relevante.

Analiza cantitativă este menită să reprezinte un instrument suport în vederea definirii direcțiilor și priorităților viitoare în vederea dezvoltării inteligente a regiunii. Pe baza rezultatelor prezentate în acest capitol, se pot structura punctele forte, punctele slabe, amenințările și oportunitățile la nivelul regiunii și a județelor componente.

Structura capitolului este următoarea:

Subcapitolul I.1. Structura demografică, forța de muncă și nivelul de instruire al populației din regiunea Sud Muntenia

Subcapitolul I.2. Infrastructura de telecomunicații și de transport din regiunea Sud Muntenia

I.2.1. Infrastructura de telecomunicații - date preluate de la Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații

I.2.2. Infrastructura de transport

Subcapitol I.3. Economia regiunii Sud Muntenia: contextul economic, antreprenoriatul, performanța firmelor, investiții străine directe, potențialul de specializare

I.3.1. Contextul economic al regiunii Sud Muntenia

I.3.2. Antreprenoriatul din regiunea Sud Muntenia

I.3.3. Investiții străine directe și numărul societăților comerciale cu participare străină la capitalul social

I.3.4. Potențialul de specializare

Subcapitolul I.4. Activitatea de cercetare-dezvoltare și potențialul de inovare de la nivelul regiunii Sud Muntenia

Subcapitolul I.5. Comerțul exterior și avantajele comparative ale regiunii Sud Muntenia

Subcapitolul I.6. Avantajele competitive ale regiunii Sud Muntenia

Subcapitolul I.7. Inovarea socială, factor al dezvoltării social-economice al regiunii Sud Muntenia

Subcapitolul I.8. Concluziile analizei

SUBCAPITOLUL I.1. STRUCTURA DEMOGRAFICĂ, FORȚA DE MUNCĂ ȘI NIVELUL DE INSTRUIRE AL POPULAȚIEI DIN REGIUNEA SUD MUNTENIA

În prezenta secțiune este analizată structura demografică a regiunii Sud Muntenia agregat, dar și la nivelul fiecărui județ. Indicatorii reprezentativi ai structurii demografice sunt analizați în comparație cu celelalte regiuni din România, dar și comparativ cu regiunile europene similare identificate.

Datele aferente zonelor/regiunilor de pe teritoriul României au ca sursă oficială Institutul Național de Statistică (INS). Datele aferente regiunilor din afara României au ca sursă Eurostat¹⁷ - sursa oficială de date statistice la nivelul Comisiei Europene. Perioada de referință pentru culegerea datelor este 2013 – 2017. În toate situațiile în care au existat măsurători și date disponibile pentru anii 2018 și 2019, acestea au fost incluse în analiză și au contribuit la enunțarea concluziilor.

Indicatorii analizați în prezenta secțiune sunt următorii:

- populația la 1 iulie și ponderea acesteia la nivel național;
- populația pe medii de rezidență;
- densitatea populației;
- structura etnografică a populației;
- rata de creștere a populației;
- rata de ocupare a resurselor de muncă inclusiv pe grupe de vârstă, medii de rezidență și sexe (fără județe);
- rata șomajului inclusiv pe grupe de vârstă, medii de rezidență și sexe;
- populația activă civilă, inclusiv pe activități ale economiei naționale;
- rata de activitate;
- nivelul de instruire al populației.

Populația regiunii Sud Muntenia, evoluție, structură, tendință

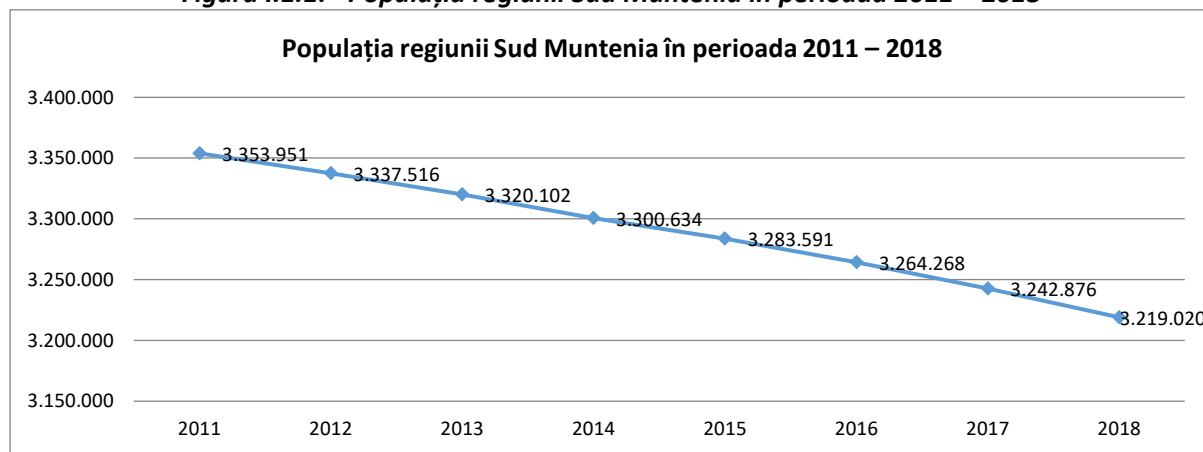
La nivelul regiunii Sud Muntenia, se înregistrează un trend descrescător al populației totale după domiciliu. Astfel, la data de 1 iulie 2018 se regăsesc în regiune 3.219.020 de persoane, cu 23.856 de persoane mai puțin decât în aceeași perioadă a anului 2017, reprezentând, din punct de vedere procentual, 14,75% din populația României (22.299.730), fiind a doua regiune ca mărime din punct de vedere demografic. Procentual, nivelul populației a scăzut cu 2,48% pe orizontul analizat și reprezintă a doua cea mai mare scădere a populației la nivel regional, după zona Sud-Vest Oltenia, care a înregistrat o scădere de 2,97%. La nivel național, populația a scăzut cu 0,98%. Trendul este descendent

¹⁷ <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

liniar la nivelul întregii țări, precum și la nivel regional, cu excepția regiunilor București-Ilfov și Nord-Est, care au înregistrat sensibile creșteri pe intervalul 2011-2018.

În figura I.1-1 este prezentată sintetic evoluția numărului de persoane cu domiciliul în regiunea Sud Muntenia:

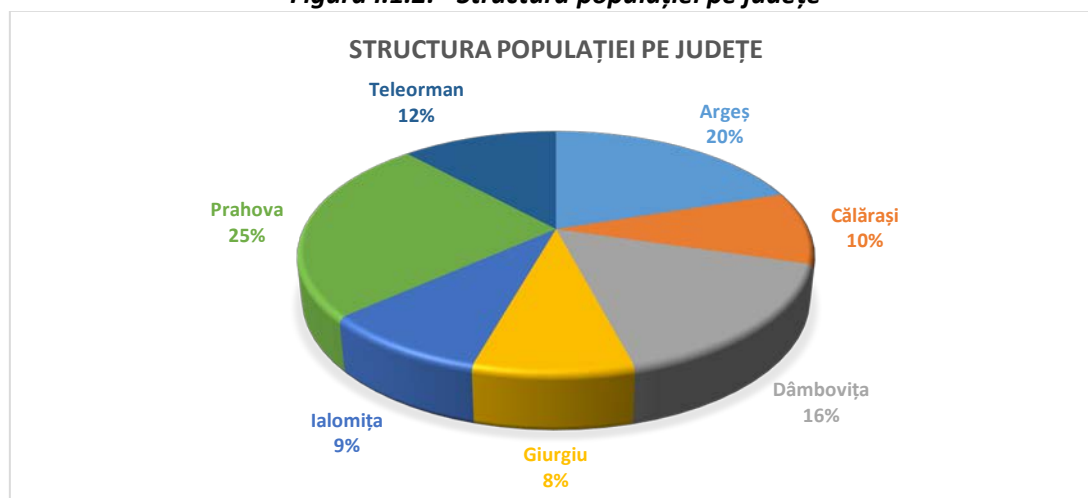
Figura I.1.1. - Populația regiunii Sud Muntenia în perioada 2011 – 2018

Sursa: Institutul Național de Statistică

Structura pe județe a populației din regiune la 01.07.2018 este ilustrată în graficul de mai jos:

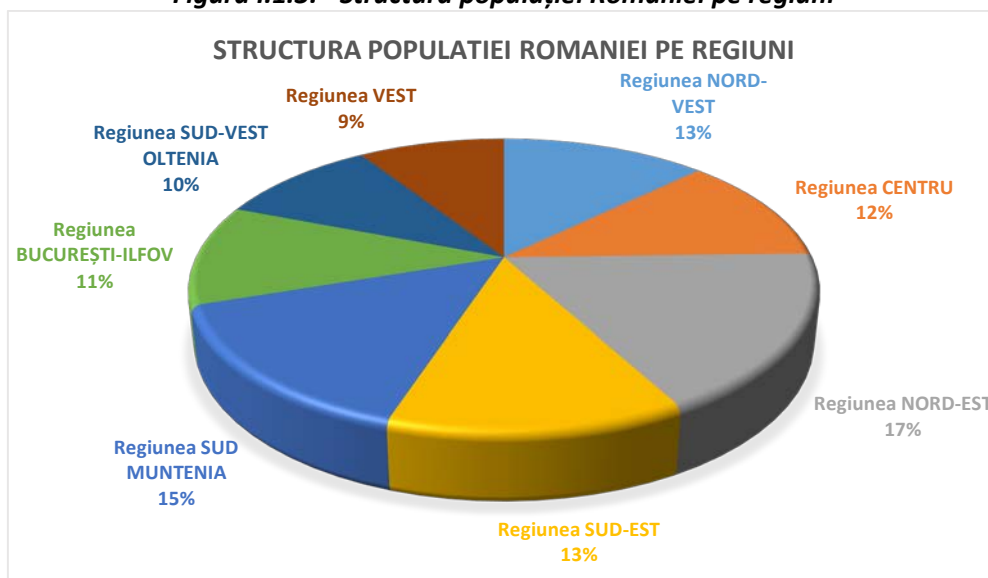
Figura I.1.2. - Structura populației pe județe

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel național, regiunea Sud Muntenia reprezintă 14,75%, fiind a doua cea mai populată regiune a țării, după regiunea Nord-Est, clasată pe primul loc cu o pondere de 17,53% din totalul național al populației. Regiunile de dezvoltare cu peste 2,5 milioane de locuitori sunt: regiunea Sud Muntenia, regiunea Nord-Vest, regiunea Centru și regiunea Sud-Est. Ultima regiune clasată din punct de vedere al numărului populației este regiunea Vest cu aproximativ 2,2 milioane persoane (9,07% din totalul național).

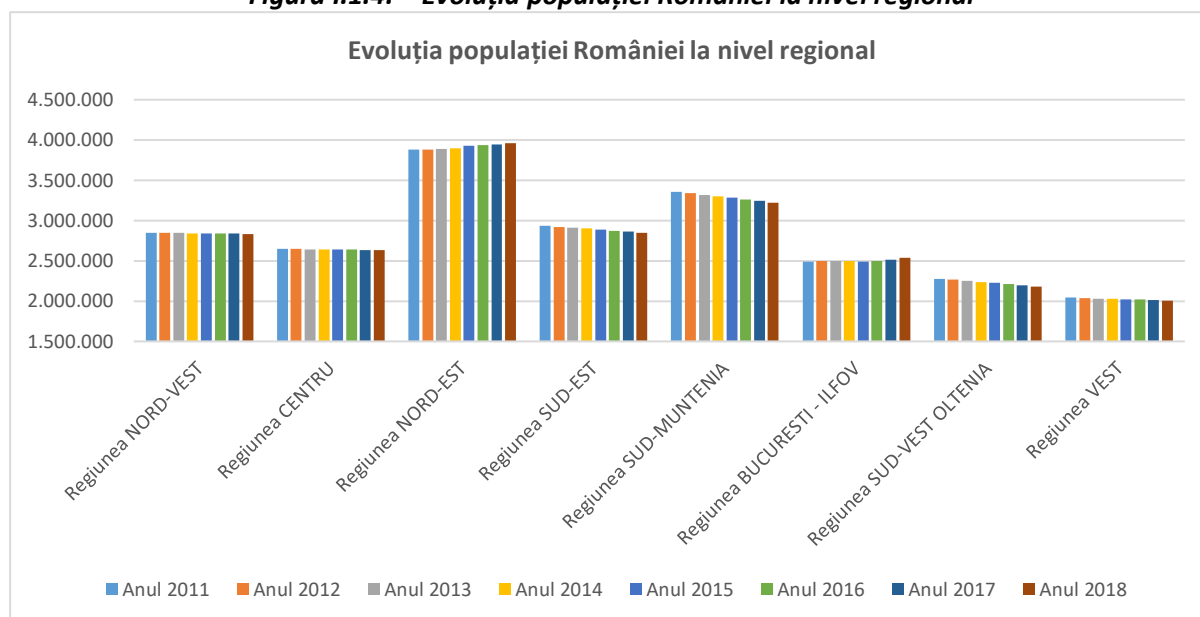
Figura I.1.3. - Structura populației României pe regiuni

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al evoluției populației la nivel regional, singurele regiuni în care se observă o creștere sunt regiunile Nord-Est și București-Ilfov. Regiunile Vest, Nord-Vest și Centru păstrează un trend relativ constant al populației pe când regiunile Sud-Est, Sud Muntenia și Vest-Oltenia înregistrează scăderi semnificative.

Figura I.1.4. – Evoluția populației României la nivel regional

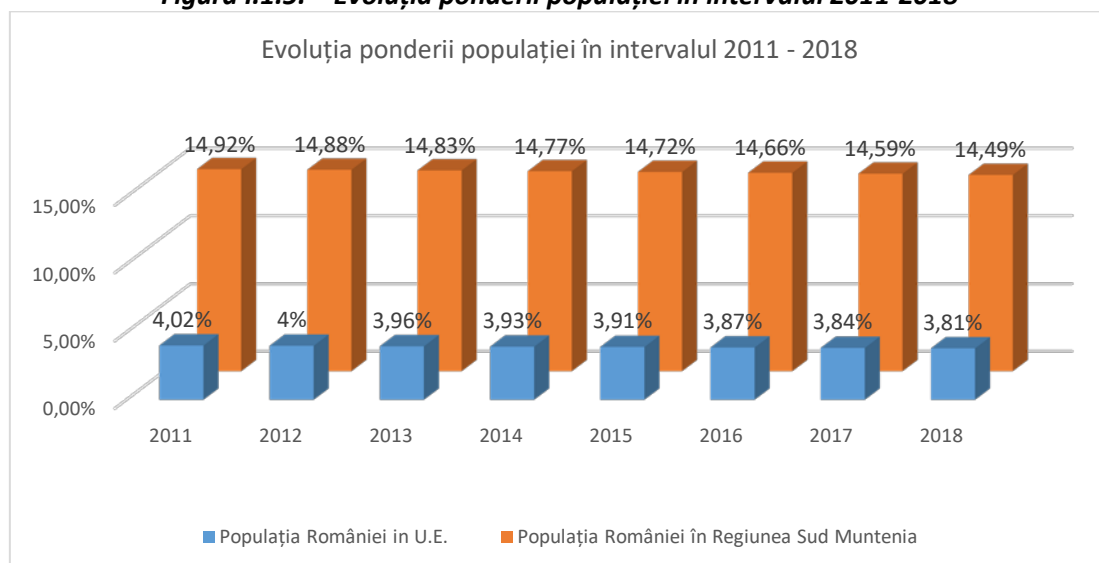

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al ponderii populației, se poate observa faptul că evoluția populației Regiunii Sud Muntenia a avut o scădere mai bruscă, comparativ cu cel al scăderii populației la nivel național. Astfel, dacă în anul 2014 populație regiunii reprezenta 14,77% din totalul populației din România, în anul 2018 aceasta reprezenta doar 14,49%. Același trend este vizibil și în cazul ponderii pe care populația

României o are la nivelul U.E. Astfel, dacă în anul 2011 populația României reprezenta 4,02% din populația U.E., în anul 2018 aceasta reprezintă 3,81%.

Figura I.1.5. – Evoluția ponderii populației în intervalul 2011-2018

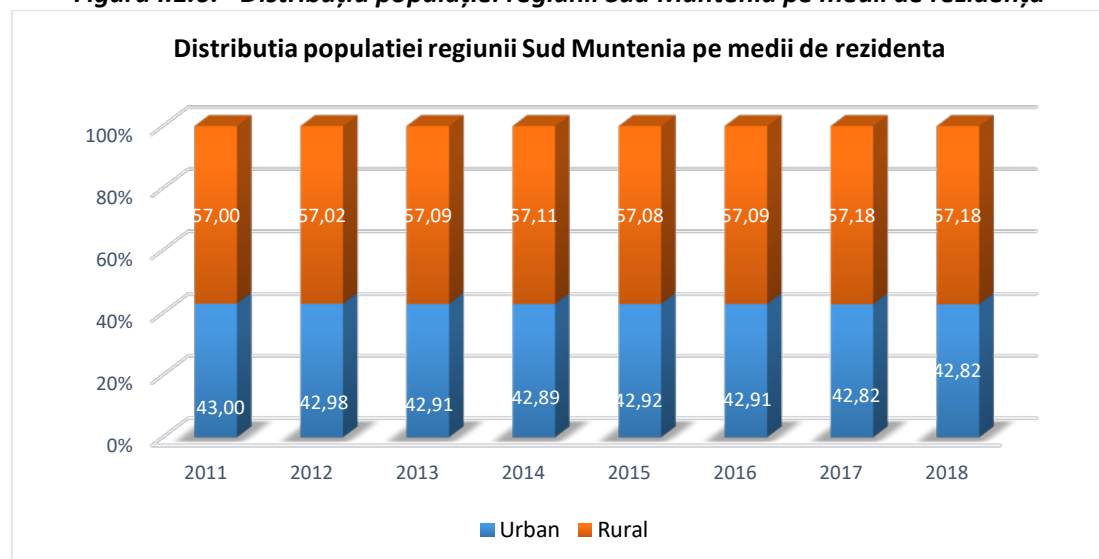

Sursa: Prelucrare date Eurostat

Populația pe medii de rezidență

Structura populației regiunii Sud Muntenia pe medii de rezidență în anul 2018 se prezintă după cum urmează: 57,18% din populație este domiciliată în mediul rural și 42,82% în mediul urban. Nu există o tendință accentuată de creștere a aglomerării în mediul rural sau urban. Așa cum se observă în reprezentarea de mai jos, structura este relativ constantă pe tot orizontul analizat.

Figura I.1.6. - Distribuția populației regiunii Sud Muntenia pe medii de rezidență

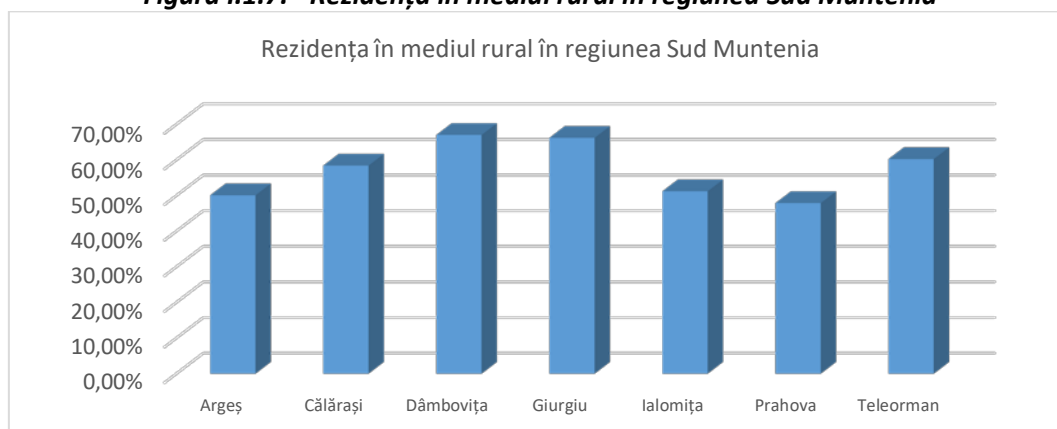

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel de județ, majoritatea respectă structura pe medii de rezidență regională, cu excepția județului Prahova unde persoanele din mediul rural sunt peste 50%. Se poate observa așadar faptul că regiunea

Sud Muntenia este ocupată preponderent în mediul rural, zonele reprezentative în acest sens fiind Dâmbovița (67,03% ocupare rurală), Giurgiu (66,22%) respectiv Teleorman (60,27%).

Figura I.1.7. - Rezidența în mediul rural în regiunea Sud Muntenia

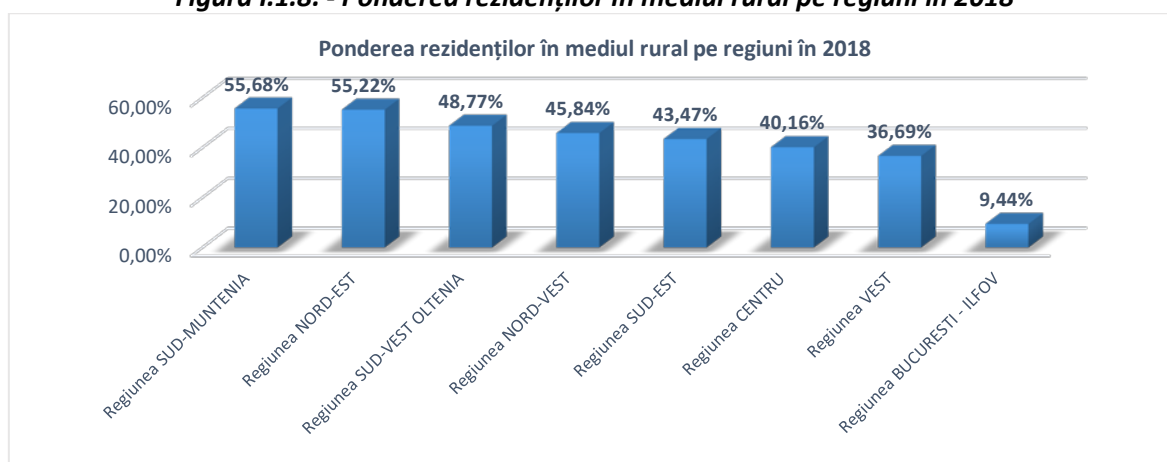

Sursa: Institutul Național de Statistică

În urma analizei la nivel național, se constată faptul că regiunea Sud Muntenia este, de departe, regiunea cu cele mai mari valori ale populației după domiciliu în mediul rural. Astfel, la nivel național, populația după domiciliu situată în mediul rural este în medie de 43,57%, în contrast cu regiunea analizată, unde zona rurală acoperă 55,68% din populație.

Se poate observa că structura rezidenței la nivel de regiuni este eterogenă. Astfel, pe de o parte există regiunea specială București-Ilfov, unde rezidența în mediul urban este peste 90%, iar pe de altă parte sunt patru regiuni unde mediul urban ocupă între 54% și 63%, regiunea Sud-Vest Oltenia cu o repartizare echilibrată pe medii de rezidență și mai rămân doar două regiuni cu o pondere mai ridicată a zonei rurale, printre care și Sud Muntenia.

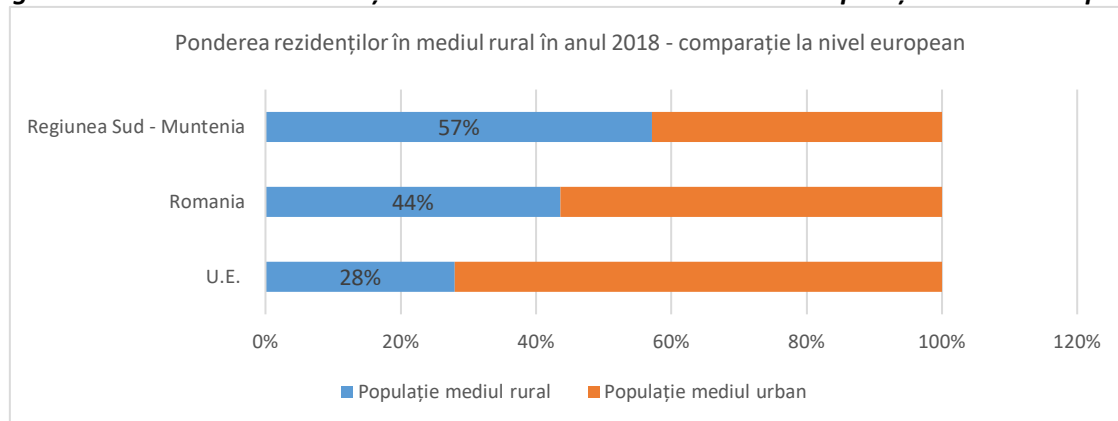
Figura I.1.8. - Ponderea rezidenților în mediul rural pe regiuni în 2018

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel U.E., doar aproximativ 28% din populație este rezidentă în mediul rural, în comparație cu România unde aproximativ 42% din populație este rezidentă în acest mediu.

Figura I.1.9. - Ponderea rezidenților în mediul rural în anul 2018 – comparație la nivel european

Sursa: Institutul Național de Statistică

În concluzie, se poate evidenția o primă caracteristică specifică regiunii Sud Muntenia și anume ponderea ridicată a rezidenților din mediul rural, în contrast cu celelalte regiuni ale României. Această caracteristică se păstrează și la nivelul județelor, cu excepția județului Prahova, ce avea un nivel de urbanizare al populației de 52,1% în anul 2018.

Densitatea populației

În vederea analizării densității populației la nivel de regiune și județ, au fost centralizate date cu privire la suprafețe (în kilometri pătrați) și numărul populației. La nivel regional, situația este următoarea:

Tabel I.1.1. – Densitatea populației pe regiuni 2018

Nr. crt.	Regiuni de dezvoltare	Km ²	Populația la 1 ianuarie 2018	Densitate Persoane / km ²
1	Regiunea Nord-Est	34.159	3.958.248	115,87
2	Regiunea Sud-Est	34.100	2.844.235	83,40
3	Regiunea Sud Muntenia	36.850	3.219.020	87,35
4	Regiunea Nord-Vest	35.762	2.835.510	79,28
5	Regiunea Centru	34.453	2.633.402	76,43
6	Regiunea Vest	32.028	2.007.273	62,67
7	Regiunea Sud-Vest Oltenia	29.212	2.179.006	74,59
8	Regiunea București-Ilfov	1.821	2.536.859	1.393,11
Total		238.391	22.213.553	93,181

Sursa: Institutul Național de Statistică

Așa cum se observă, regiunea Sud Muntenia este prima ca suprafață la nivel național, respectiv a doua ca număr de persoane. Cea mai populată regiune este Nord-Est, urmată de regiunile din sudul României, respectiv Sud Muntenia și Sud-Est. Densitatea medie a populației la nivel național, este 93,18 loc./km².

Așa cum reiese din informațiile prezentate, densitatea populației regiunii Sud Muntenia este printre cele mai ridicate, a doua ca și valoare, respectiv 87,35 loc./km². (Regiunea București-Ilfov nu poate fi reprezentativă din acest punct de vedere). La nivel județean, regiunea are următoarea structură a densității populației:

Tabel I.1.2. – Densitatea populației pe județe 2018

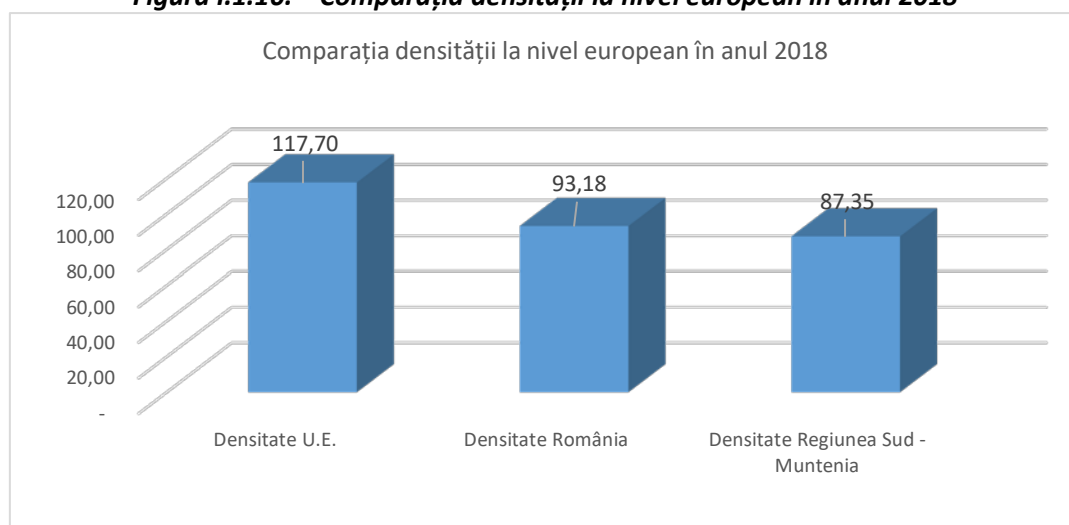
Nr. crt.	Județe din regiunea Sud Muntenia	Km ²	Populația la 1 ianuarie 2018	Densitate Persoane / km ²
1	Argeș	6.826	640.156	93,78
2	Călărași	5.088	312.835	61,48
3	Dâmbovița	4.054	524.115	129,28
4	Giurgiu	3.526	274.079	77,73
5	Ialomița	4.453	290.082	65,14
6	Prahova	4.716	799.395	169,50
7	Teleorman	5.790	378.358	65,34
	TOTAL	34.453	3.219.020	93,43

Sursa: Institutul Național de Statistică

Se observă o densitate variată a populației la nivel județean: densitățile cele mai ridicate se înregistrează în județele amplasate în zone montane și de deal – Prahova și Dâmbovița, iar densitățile cele mai scăzute se înregistrează în județele de câmpie – Călărași, Ialomița și Teleorman.

Densitatea populației Uniunii Europene este de 117,7 loc./km², net superioară atât densității României – 93,18 loc./km² cât și densității regiunii Sud Muntenia (87,35 loc./km²).

Figura I.1.10. – Compararea densității la nivel european în anul 2018

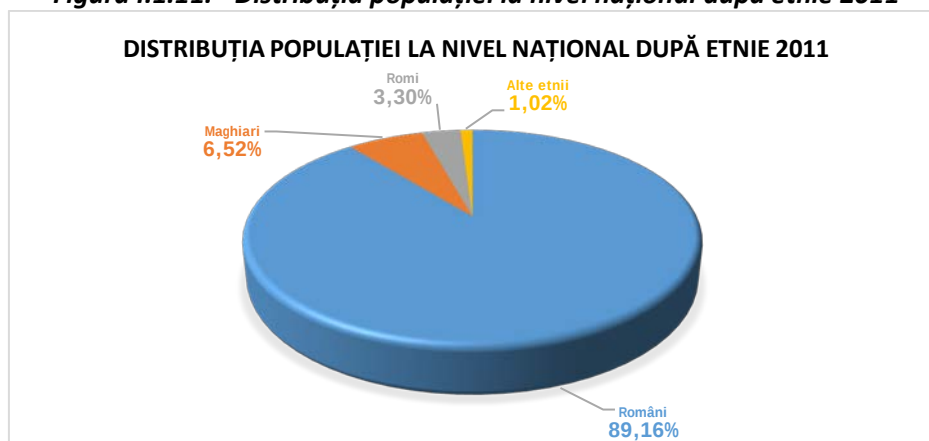
Sursa: Eurostat

Structura etnografică a populației

Informațiile cu privire la structura etnografică la nivel de țară și regiune sunt disponibile doar pentru anul 2011, când a fost realizat ultimul recensământ al populației.

Astfel, la nivel național distribuția populației după etnie este următoarea: 89,16% români, 6,52% maghiari, 3,30% romi și 1,02% alte etnii.

Figura I.1.11. - Distribuția populației la nivel național după etnie 2011

Sursa: Institutul Național de Statistică

În regiunea Sud Muntenia se regăsesc persoane ce fac parte din peste 20 de etnii, întâlnite pe teritoriul României: români, maghiari, romi, ucraineni, germani, turci, „ruși-lipoveni”, tătari, sârbi, slovaci, bulgari, croați, greci, italieni, evrei, cehi, polonezi, chinezi, armeni, ceangăi, macedoneni și alte etnii. Etniile cele mai reprezentate, depășind 0,03% din totalul populației sunt români, maghiari, romi, turci și bulgari. Mai jos este prezentată această structură la nivel județean:

Tabel I.1.3. – Structura populației după etnie în Sud Muntenia 2011

Nr. crt.	Județ	Români	Maghiari	Romi	Turci	Bulgari	Alte etnii	Informații indisponibile	Total pe județ
1	Argeș	571.149	237	16.476	82	4	519	23.964	612.431
2	Călărași	259.310	72	22.939	513	11	205	23.638	306.688
3	Dâmbovița	470.136	156	27.355	63	1.586	791	18.653	518.740
4	Giurgiu	248.355	59	15.223	52	8	130	17.590	281.417
5	Ialomița	241.765	28	14.278	73	0	516	17.482	274.142
6	Prahova	712.886	447	17.763	166	17	656	30.951	762.886
7	Teleorman	345.949	18	8.198	30	7	67	25.873	380.142
8	Total	2.849.550	1.017	122.232	979	1.633	2.884	158.151	3.136.446
	Ponderi	90,853%	0,032%	3,897%	0,031%	0,052%	0,092%	5,042%	

Sursa: Institutul Național de Statistică

Așa cum se observă, majoritatea covârșitoare a populației din regiune este de etnie română, peste 90%, restul etniilor reprezentând cumulativ sub 10%. Din etniile minoritare, cea mai numeroasă populație este de etnie romă, 3,9% restul nedepășind 1%. Repartiția după etnii la nivel de regiune este similară cu repartiția la nivel național, cu observația că în regiunea Sud Muntenia se regăsesc mai puțini etnici maghiari decât la nivel național. Ponderea etniei maghiare la nivel național este determinată de o concentrație mai mare a etnicilor maghiari în regiunile Centru și Nord Vest, în toate celelalte ponderea fiind similară cu a regiunii Sud Muntenia.

Rata de creștere a populației

La nivel național, trendul este unul de descreștere a populației. Unul dintre factorii importanți ai scăderii populației este sporul natural negativ la nivel național, la care se adaugă migrația și alți factori. *Sporul natural al unei populații, raportat la o anumită perioadă, ca valori absolute, reprezintă diferența dintre numărul născuților-vii și numărul decedaților în perioada de referință.* În cele de mai jos se va prezenta mai întâi situația la nivel național pentru a ilustra comportamentul regiunii Sud Muntenia comparativ cu trendul la nivel de țară.

Astfel, la nivel național sporul natural al populației este în medie -54.822 persoane, pe orizontul 2011 – 2018. Numărul persoanelor domiciliat în România a avut de asemenea un trend descrescător, însă media descreșterii în valoare absolută a fost de -35.556 persoane anual. O primă concluzie ar fi aceea că sporul natural negativ este compensat într-o mică măsură prin fenomenul de migrație și alți factori, astfel încât numărul persoanelor domiciliat în România scade într-o măsură mai puțin accelerată decât sporul natural. Cu alte cuvinte, în România se nasc anual în medie cu 54.822 persoane mai puțin decât persoanele decedate în aceeași perioadă însă datorită migrației și a altor factori în medie 37.556 persoane își stabilesc domiciliul aici.

Tabel I.1.4. – Sporul natural vs. populația domiciliată 2011-2018

Evoluția populației / perioada	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Media anuală 2011 - 2017
Sporul natural al populației la nivel național	-55.197	-54.435	-35.534	-53.103	-56.791	-54.316	-55.910	-73.293	-54.822
Evoluția populației domiciliat în România	-33.405	-46.858	-42.763	-44.800	-33.291	-39.578	-42.466	-17.290	-37.556

Sursa: Institutul Național de Statistică

Analizând strict trendul sporului natural al populației la nivelul anului 2018 (aspect îngrijorător la nivel național), se observă că acesta se datorează în special situației întâlnite în mediul rural. Astfel, deși populația la nivel național este concentrată în proporție de 43,63% în mediul rural și 56,36% în mediul urban, sporul natural este în medie de -32668 de persoane/an în rural și -8.495 de persoane/an în urban. Astfel, pe lângă ratele de natalitate specifice fiecărei zone, se poate induce concluzia că zona rurală este una foarte îmbătrânită.

Tabel I.1.5. – Sporul natural pe medii de rezidență 2011-2018

Sporul natural al populației din România	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Media anuală
Total	-55.197	-54.435	-51.105	-59.179	-73.625	-15.807	-16.161	-17.824	-46.501
Urban	-7.981	-9.236	-7.374	-12.890	-20.237	-2.878	-2.897	-3.951	-8.495
Rural	-47.216	-45.199	-43.731	-46.289	-53.388	-12.929	-13.264	-13.873	-32.668

Sursa: Institutul Național de Statistică

Regiunea Sud Muntenia are cea mai mare contribuție la sporul negativ la nivel național. Astfel, din sporul negativ mediu de -60.266 persoane la nivel național, o medie de -16.076 aparține regiunii Sud Muntenia, respectiv 26,54% din sporul natural al României. Aceasta reprezintă foarte mult în contextul în care există patru regiuni care cumulat însumează peste 27% (Nord-Vest, Centru, Nord-Est și București-Ilfov).

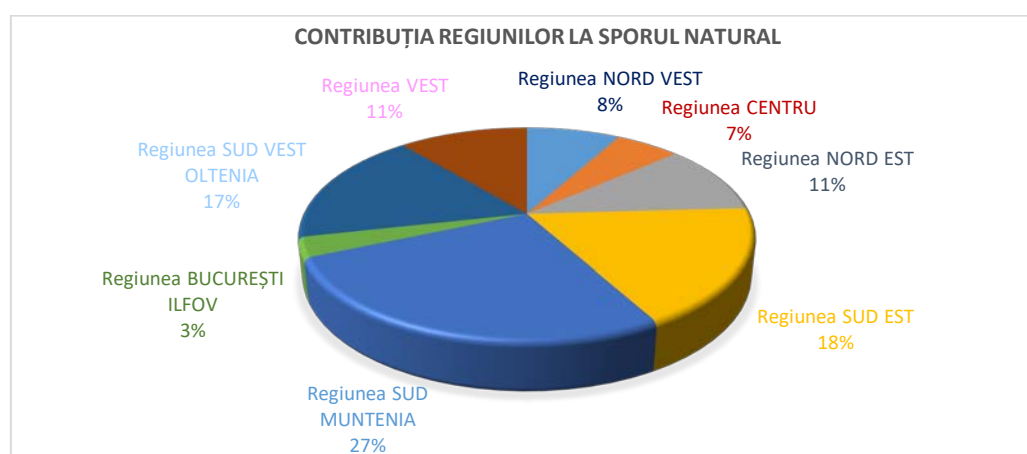
Tabel I.1.6. – Sporul natural în valoare absolută raportat la anul anterior, pe regiuni 2011-2018

Regiune / perioadă	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Valoare medie
Regiunea Nord Vest	-4.709	-4.369	-4.865	-6.683	-3.583	-3.922	-5.993	-4.875
Regiunea Centru	-2.294	-2.139	-2.736	-4.977	-2.741	-2.503	-5.137	-3.218
Regiunea Nord Est	-3.999	-2.553	-5.497	-9.633	-5.052	-5.287	-10.911	-6.133
Regiunea Sud Est	-9.343	-9.245	-10.042	-11.509	-9.982	-10.946	-13.820	-10.698
Regiunea Sud Muntenia	-15.031	-14.852	-15.788	-17.068	-15.807	-16.161	-17.824	-16.076
Regiunea București Ilfov	0	-1.377	-2.208	-3.295	-1.642	-493	-2.106	-1.589
Regiunea Sud Vest Oltenia	-2.493	-9.908	-11.266	-12.348	-9.738	-10020	-10.729	-9.500
Regiunea Vest	-10.205	-6.662	-6.777	-8.112	-5.771	-6578	-6.773	-7.268
Total	-54.435	-51.105	-59.179	-73.625	-54.316	-55910	-73.293	-60.266

Sursa: Institutul Național de Statistică

O concluzie importantă ce reiese din acest sub-capitol este aceea că în regiune există cel mai accentuat spor negativ din întreaga țară. În același timp, în regiunea Sud Muntenia există și cea mai ridicată pondere a populației din mediul rural, aceasta reprezentând un important factor al sporului negativ și al nivelului mai ridicat de îmbătrânire al populației din zonă. Mai jos se prezintă sintetic contribuția regiunilor la sporul natural negativ la nivelul întregii țări.

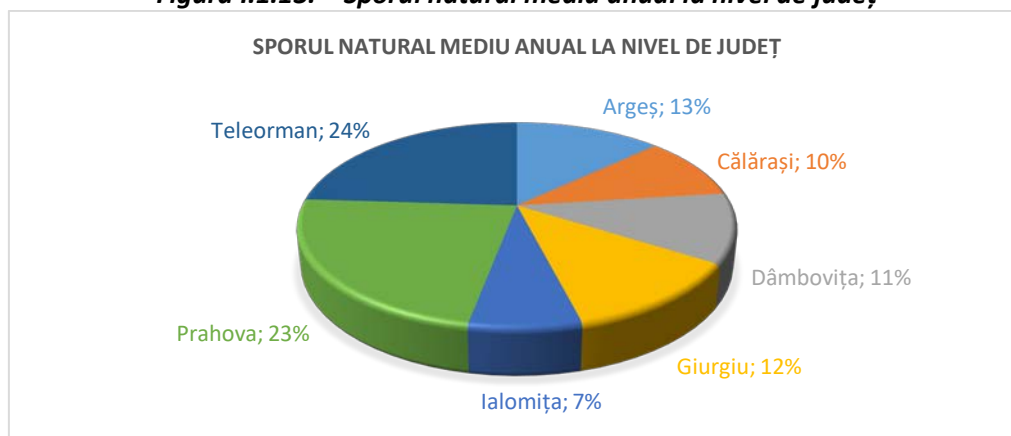
Figura I.1.12. – Contribuția regiunilor la sporul natural

Sursa: Institutul Național de Statistică

Contribuția fiecărui județ la sporul natural al regiunii Sud Muntenia, este ilustrată în figura I.1.13:

Figura I.1.13. – Sporul natural mediu anual la nivel de județ

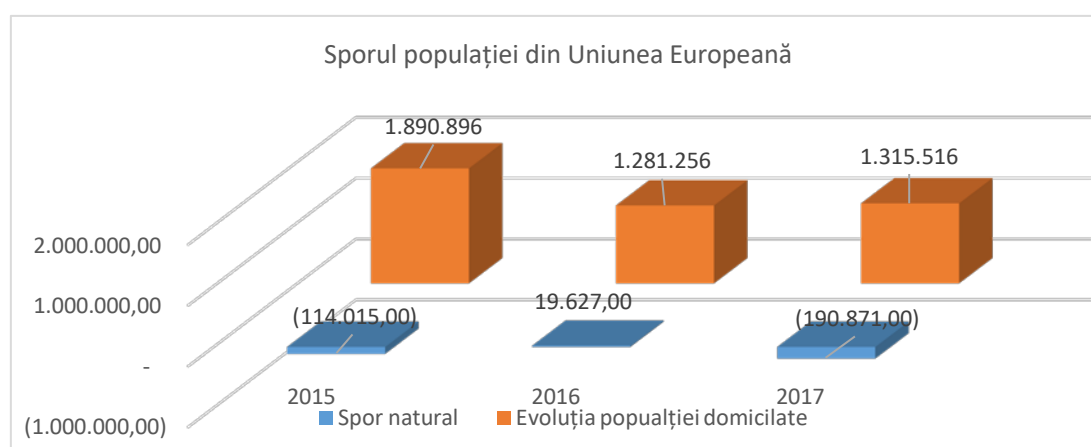

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa, cel mai mare spor negativ îl au județele Teleorman și Prahova, care, împreună, au aproape jumătate din sporul negativ al regiunii, la polul opus situându-se județul Ialomița. În cazul județului Prahova, sporul este corelat și cu volumul populației după domiciliu în județ, acesta având aproape dublul populației celorlalte județe.

Sporul negativ al populației României este corelat cu evoluția existentă la nivel european, unde sporul natural este de asemenea negativ. Astfel, la nivelul Uniunii Europene, în anii 2015 și 2017 s-a înregistrat spor negativ, anul 2016 reprezentând o excepție, cu un spor ușor pozitiv de aproximativ 19.000 de nașteri în plus față de numărul de decese. Datele anului 2018 sunt provizorii la momentul de față (motiv pentru care acest an nu a fost inclus în prezentare) însă indică o creștere a sporului negativ între numărul de decese și cel de nașteri. Diferența dintre Uniunea Europeană și România este dată de evoluția populației domicilate, anual peste 1 milion de persoane mutându-și domiciliul în U.E. Anul 2015 a reprezentat un record din acest punct de vedere cu peste 1,8 milioane de persoane.

Figura I.1.14. – Sporul natural și migrarea populației din Uniunea Europeană

Sursa: Eurostat

Rata de ocupare a resurselor de muncă

Conform legislației în vigoare, *Resursele de muncă (Rm)* reprezintă categoria de populație ce dispune de ansamblul capacităților fizice și intelectuale care îi permit să desfășoare o muncă utilă în una dintre activitățile economiei naționale. (ORDIN Nr. 186/2068 din 2002, emis de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale)

Rata de ocupare a resurselor de muncă este analizată în prezenta secțiune din perspectiva a trei parametri importanți: vârsta, mediile de rezidență și sexele. Principala observație este aceea că, pe orizontul 2013 – 2018 pentru care au fost analizate datele INS, la nivel național, rezultatele înregistrate sunt relativ constante. Ca exemplu, este de menționat faptul că, pentru grupa de vârstă reprezentativă 15-64 ani, gradul de ocupare a variat neuniform între 60,1% și 64,83%, fără abateri mai mari de un punct procentual de la un an la altul.

În consecință, ținând cont de complexitatea datelor de prezentat, se poate face analiza pe datele relevante de la nivelul anului 2017.

Tabel I.1.7. – Gradul de ocupare pe grupe de vârstă și rezidență Național vs. Sud Muntenia

Gradul de ocupare pe grupe de vârstă și rezidență Național vs. Sud Muntenia			
Grupe de vârstă și rezidență	Grad de ocupare la nivel național în 2017 (%)	Grad de ocupare la nivelul regiunii Sud Muntenia în 2017 (%)	Abaterea gradului de ocupare în regiunea Sud Muntenia față de nivelul național în 2017 (%)
15 - 24 ani	24,5	27,6	3,10
Urban	17,1	20,5	3,40
Rural	31,1	31,5	0,40
25 - 34 ani	76,9	73,9	-3
Urban	79,8	78,9	-0,9
Rural	72,5	70,4	-2,10
35 - 54 ani	81,3	79,8	-1,5
Urban	84,2	84,7	0,5
Rural	77,5	76,3	-1,2
55 - 64 ani	44,5	43,9	-0,6
Urban	39,9	39,4	-0,5
Rural	51,1	47,6	-3,5
15 - 64 ani	63,9	62,8	-1,1
Urban	64,8	64,5	-0,3
Rural	62,7	61,7	-1

Sursa: Institutul Național de Statistică

Așa cum este reprezentat în tabelul anterior, se observă că regiunea Sud Muntenia respectă parametrii privind ocuparea de la nivelul întregii țări. Astfel, la nivel agregat, pe intervalul reprezentativ 15 – 64 ani, abaterea față de nivelul național în puncte procentuale este de -1,1, iar pe

categorii de vârstă sunt abateri în plus și în minus, fără a depăși 3,5 puncte procentuale. Cea mai mare diferență se înregistrează pe segmentul 15-24 de ani, unde regiunea Sud Muntenia are un grad de ocupare mai ridicat decât la nivel național în mediul urban cu 3,4 puncte, însă compensează cu o ocupare mai redusă cu -0,9 puncte pentru segmentul 25-34 de ani.

Comparativ cu celelalte regiuni din țară, regiunea Sud Muntenia are un grad de ocupare de nivel mediu, depășind regiunile Centru și Sud-Est, fiind la un nivel similar cu Regiunile Vest și Sud-Vest Oltenia, și situându-se sub nivelul regiunilor Nord-Vest, Nord-Est și București-Ilfov:

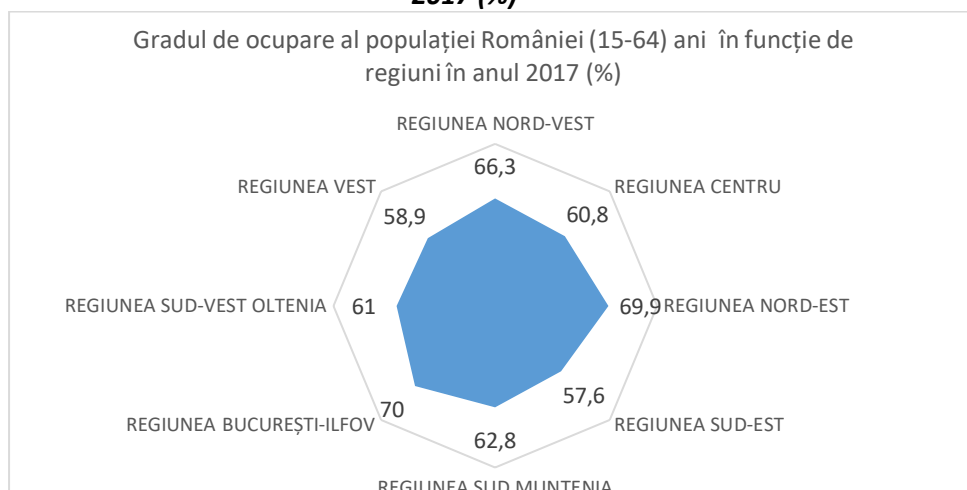
Tabel I.1.8. – Grad ocuparea agregat la nivel regional 2017

Grad ocuparea agregat la nivel regional 2017	
Regiune	Grad ocupare pentru categoria 15 – 64 ani (%)
Regiunea Nord-Vest	66,3
Regiunea Centru	60,8
Regiunea Nord-Est	69,9
Regiunea Sud-Est	57,6
Regiunea Sud Muntenia	62,8
Regiunea București-Ilfov	70
Regiunea Sud-Vest Oltenia	61
Regiunea Vest	58,9
Media națională	63,4

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

Reprezentarea grafică a nivelului de ocupare regional:

Figura I.1.15. – Gradul de ocupare al populației României (15-64 ani) în funcție de regiuni în anul 2017 (%)

Sursa: Institutul Național de Statistică

Gradul de ocupare în funcție de sex nu prezintă abateri majore pentru regiunea Sud Muntenia, comparativ cu nivelul național. În tabelul I.1.9 se prezintă structurat datele de referință aferente anului 2017:

Tabel I.1.9. – Gradul de ocupare pe grupe de vârstă și sexe: Național vs. Sud Muntenia 2017

Gradul de ocupare pe grupe de vârstă și sexe: Național vs. Sud Muntenia 2017			
Grupe de vârstă și rezidență	Grad de ocupare la nivel național în 2017 (%)	Grad de ocupare la nivelul regiunii Sud Muntenia în 2017 (%)	Abaterea gradului de ocupare în regiunea Sud Muntenia față de nivelul național în 2017 (%)
15 - 24 ani	24,5	27,6	3,1
Masculin	28,4	31,6	3,2
Feminin	20,4	23,4	3
25 - 34 ani	76,9	73,9	-3
Masculin	84,8	82,3	-2,5
Feminin	68,4	64,3	-4,1
35 - 54 ani	81,3	79,8	-1,5
Masculin	88,9	87,6	-1,3
Feminin	73,3	71,5	-1,8
55 - 64 ani	79,9	43,9	-3,6
Masculin	87,6	54,1	-33,5
Feminin	71,8	34,5	-37,3
15 - 64 ani	63,9	62,8	-1,1
Masculin	71,8	70,9	-0,90
Feminin	55,8	54,4	-1,3

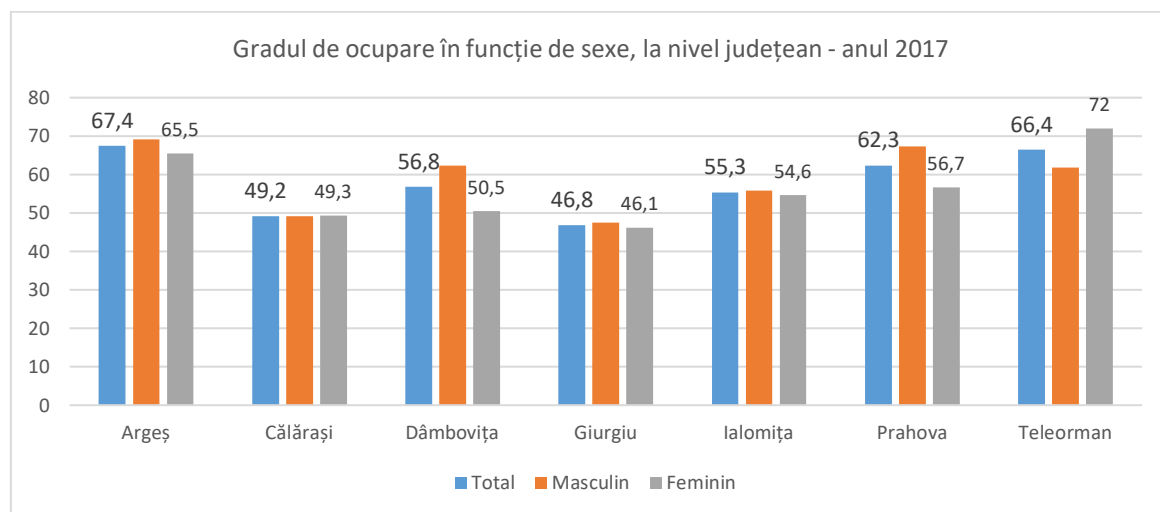
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

Ca și în cazul mediilor de rezidență, gradul de ocupare pe sexe la nivelul regiunii Sud Muntenia respectă structura generală la nivel național. Se poate observa faptul că, atât la nivel regional cât și național, bărbații au un grad de ocupare semnificativ mai mare decât femeile. Astfel, în intervalul de vârstă 15-64 ani, gradul de ocupare al bărbaților este cu 16,5 puncte procentuale mai ridicat decât al femeilor. Factorii care au dus la acest decalaj nu sunt apriori cunoscuți, fiind nevoie de o analiză specifică pentru a fi determinați. Cu siguranță, există mai multe elemente contopite precum factori culturali, factori privind egalitatea de șanse, spectrul domeniilor de activitate, etc. În cazul gradului de ocupare la nivelul Uniunii Europene, site-urile de statistică furnizează informații doar pentru categoria de vârstă 20-64 de ani. În România, la această categorie de vârstă, se poate observa că, deși net inferioară Uniunii Europene, valoarea de 69,9% se apropie de pragul țintă de 70%. În cazul Uniunii Europene, gradul de ocupare este de 73,2%, însă cu 2,8% sub pragul impus de 75% grad de ocupare.

La nivel județean, gradul de ocupare cel mai ridicat se înregistrează în județele Argeș (67,4%), Teleorman (66,4%) și Prahova (62,3%). Cu o singură excepție, județul Teleorman, unde populația feminină are un grad de ocupare mai mare decât cea masculină, în toate județele populația masculină are un grad de ocupare superior celei feminine. Cele mai mari grade de ocupare ale populației masculine se regăsesc în județele Argeș (69,1%) și Prahova (67,3%) pe când cele mai mici se regăsesc

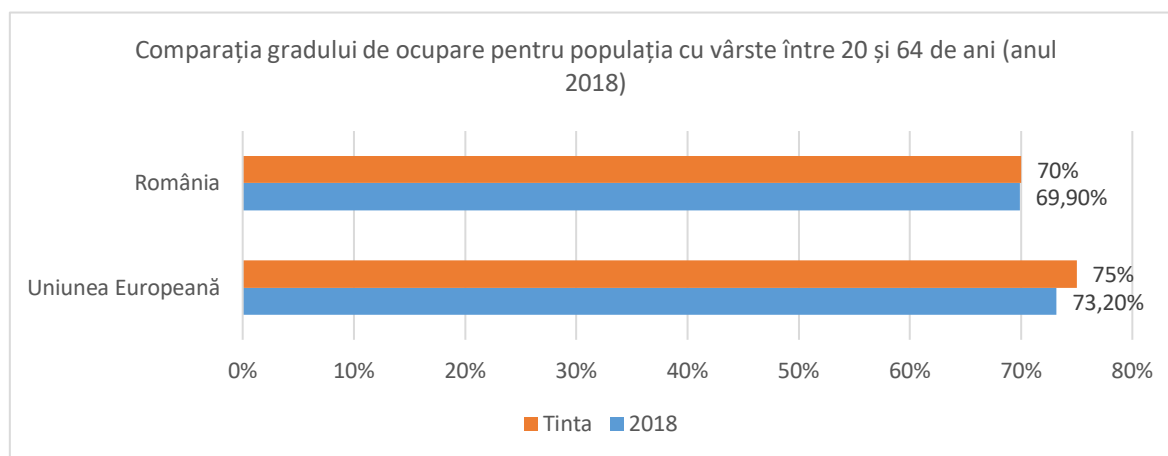
în județele Giurgiu (47,5%) și Călărași (49,1%). Pentru populația de sex feminin, cele mai mari grade de ocupare se regăsește în județul Teleorman, 72% (singurul unde gradul de ocupare al populației feminine este superior celei masculine) și Argeș 65,5%, pe când la polul opus sunt județele Giurgiu 46,1% și Călărași 49,3%.

Figura I.1.16. – Gradul de ocupare în funcție de sexe, la nivel județean – anul 2017

Sursa: INSSE

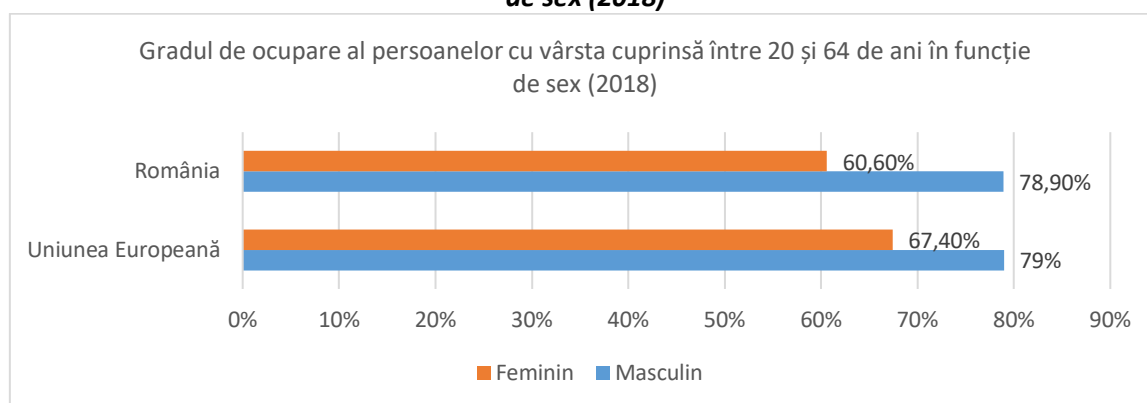
Figura I.1.17. – Gradul de ocupare pentru populația cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani (2018)

Sursa: Eurostat

În cazul sexului, se poate observa faptul că discrepanța dintre gradul de ocupare mediu European comparativ cu cel al României, pentru persoanele cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani, este dat de gradul de ocupare al populației de sex feminin. Astfel, doar 60,6% din populația feminină a României din intervalul de vârstă analizat este ocupată, comparativ cu 67,4% din populația feminină la nivel european. În același timp, în cazul populației de sex masculin, valorile sunt comparabile; media europeană este de 79%, pe când a României de 78,9%.

Figura I.1.18. – Gradul de ocupare al persoanelor cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani în funcție de sex (2018)

Sursa: Eurostat

Rata șomajului

Un indicator corelat cu gradul de ocupare este rata șomajului. Rata șomajului este un indicator prin intermediul căruia se măsoară intensitatea șomajului, calculându-se sub forma unui raport între numărul de șomeri și populația de referință (de obicei populația activă). Conform Institutului Național de Statistică, *Rata șomajului înregistrat reprezintă raportul dintre numărul șomerilor (înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă) și populația activă civilă (șomeri + populație ocupată civilă, definită conform metodologiei balanței forței de muncă)*. În tabelul I.1.10 sunt prezentate structurat datele privind rata șomajului agregată:

Tabel I.1.10. – Rata șomajului pe regiuni 2011-2018 (procente)

	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Valoare medie
Total la nivel național	7,5	7,1	7,4	7,1	7	6,1	5,1	4,32	6,45
Regiunea Nord-Vest	5,3	4,7	4,2	3,9	4,8	4,4	3,7	2,92	4,24
Regiunea Centru	10,9	9,6	9,6	9,3	7,4	5,2	4,2	4,15	7,54
Regiunea Nord-Est	5	4,5	4,8	4,5	3,9	3,2	3,1	2,55	3,94
Regiunea Sud-Est	10	9,8	9,9	10,7	9,2	7,9	6,7	6,22	8,80
Regiunea Sud Muntenia	10,5	10	10,1	9,5	10,8	9,3	7,1	5,72	9,13
Regiunea Bucuresti-Ilfov	5,6	6,5	8,1	7,2	5,3	4,8	4,3	3,65	5,68
Regiunea Sud-Vest Oltenia	7,2	6,6	7,6	7	10,7	10,5	8,2	6,75	8,07
Regiunea Vest	5,8	5,2	5,3	4,9	5,4	4,9	4,4	3,65	4,94

Sursa: Institutul Național de Statistică

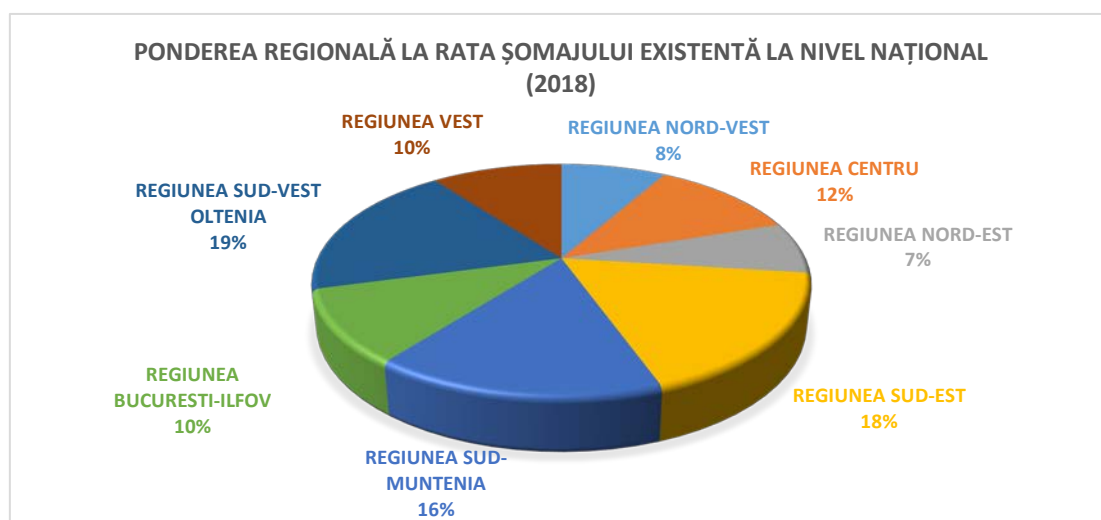
După cum rezultă din statistica INS, regiunea Sud Muntenia are un nivel al ratei șomajului peste media de la nivel național, fiind pe primul loc în acest top, într-o medie a ultimilor 6 ani. Dinamica ratei

șomajului este aceeași la nivelul fiecărei regiuni: din anul 2015 până în anul 2018 s-a înregistrat o scădere a șomajului. Spre deosebire de alte regiuni, în anul 2018, regiunea Sud Muntenia și-a redus rata șomajului, devansând regiuni precum Sud-Est sau Sud-Vest Oltenia.

În figura I.1.19 se poate observa faptul că la nivelul anului 2018, regiunile Sud-Vest, Sud-Est și Sud Muntenia cu procente de 19%, 18% respectiv 16% generează peste 50% din șomerii existenți la nivel național. La polul opus, Regiunile Nord-Est și Nord-Vest și Vest generează cumulativ mai puțin de 25% din totalul șomerilor din România, restul de 25% fiind generați de regiunile Centru și București-Ilfov.

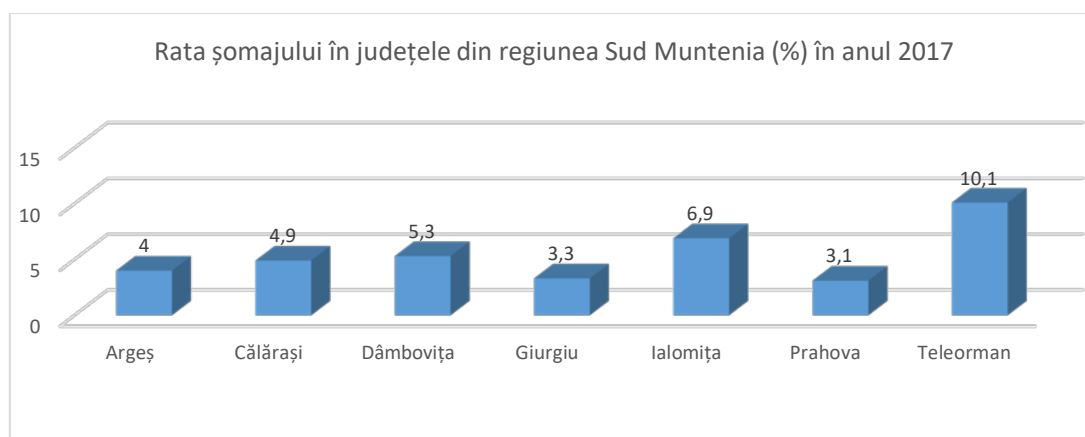
Figura I.1.19. – Ponderea regională la rata șomajului existentă la nivel național (2018)

Sursa: INSSE

Cea mai mare rată a șomajului la nivelul județelor din regiunea Sud Muntenia se regăsește la nivelul județului Teleorman, 10,1% (a doua la nivel național) urmată la o distanță mare de județul Ialomița, 6,9% și Dâmbovița, 5,3%. La polul opus se regăsesc județele Prahova cu 3,1% și Giurgiu cu 3,3%.

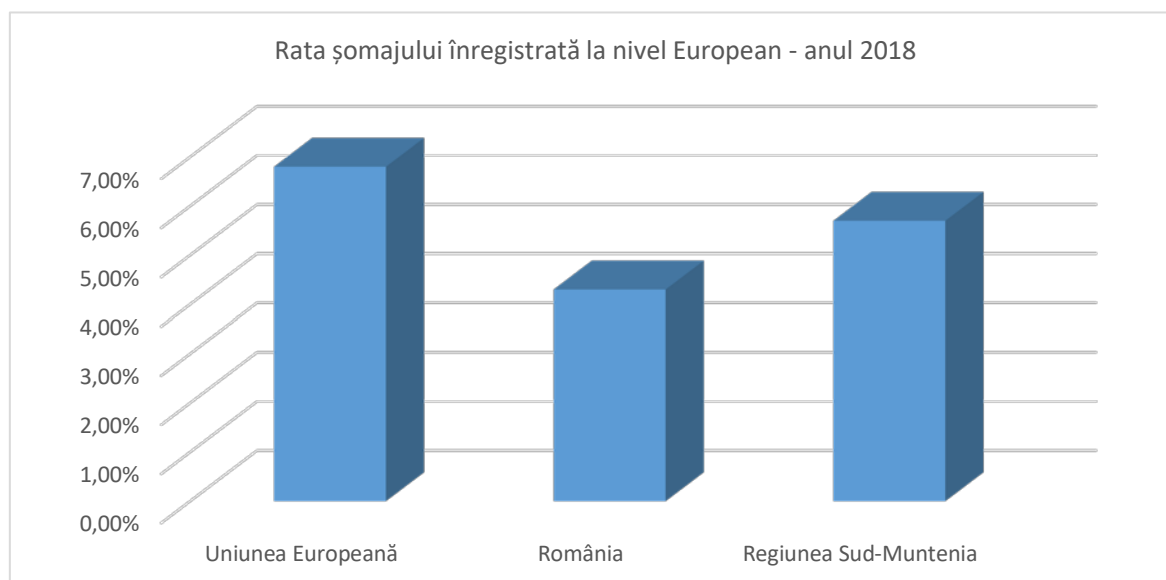
Figura I.1.20. – Rata șomajului în județele din regiunea Sud Muntenia (%) în anul 2017

Sursa: INSSE

Situația la nivel european este ușor diferită de cea înregistrată la nivel național, rata șomerilor la acest nivel fiind de 6,8%, net superioară mediei din România, 4,3% dar și celei din regiunea Sud Muntenia, 5,7%. De altfel, media înregistrată la nivel național depășește ratele tuturor regiunilor din România, fiind superioară și regiunii Sud-Est care, cu peste 6,2%, înregistrează cea mai mare rată a șomerilor la nivel regional.

Figura I.1.21. – Rata șomajului înregistrată la nivel european – anul 2018

Sursa: EUROSTAT

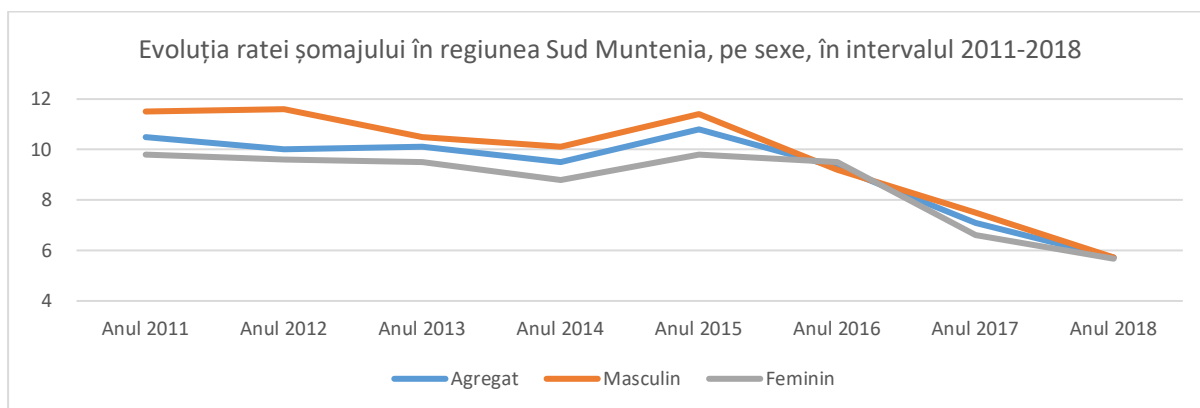
În ceea ce privește rata șomajului pe sexe, se observă o mai mică rată a șomajului în cazul femeilor decât în cazul bărbaților. Rezultatul este aparent ciudat, dacă se are în vedere faptul că gradul de ocupare al bărbaților este semnificativ mai mare decât cel al femeilor. Rezultă, astfel, că diferența este dată de baza de calcul, respectiv populația activă civilă: numărul femeilor active este semnificativ mai mic decât al bărbaților.

Tabel I.1.11. – Rata șomajului pe sexe 2011-2017 (procent)

		Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Valoare medie
Agregat	TOTAL	7,5	7,1	7,4	7,1	7	6,1	5,1	4,32	6,45
	Regiunea Sud Muntenia	10,5	10	10,1	9,5	10,8	9,3	7,1	5,72	9,13
Masculin	TOTAL	8,6	8,3	8	7,6	7,7	6,8	5,8	4,85	6,79
-	Regiunea Sud Muntenia	11,5	11,6	10,5	10,1	11,4	9,2	7,5	5,725	9,07
Feminin	TOTAL	6,7	6,6	6,6	6,4	6,1	5,2	4,2	3,625	5,35
-	Regiunea Sud Muntenia	9,8	9,6	9,5	8,8	9,8	9,5	6,6	5,675	8,31

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura I.1.22. – Evoluția ratei șomajului în regiunea Sud Muntenia pe sexe (15-64 ani) în intervalul 2011- 2018

Sursa: Institutul Național de Statistică

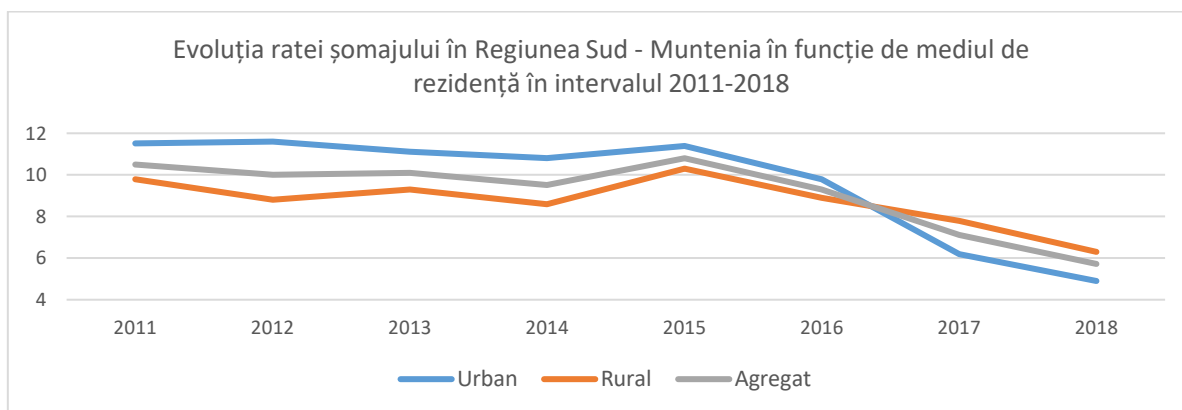
Datele privind rata șomajului pe medii de rezidență sunt disponibile pe baza anchetei forței de muncă în gospodării (AMIGO). Mai jos sunt prezentate structurat aceste date, pentru intervalul reprezentativ 15-64 de ani.

Tabel I.1.12. – Rata șomajului pe medii de rezidență 2011-2018 (procente)

		Rata șomajului medii de rezidență 2011 -2018							
15 - 64 ani		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Urban	TOTAL	8,6	8,3	8,7	8,1	7	5,6	4,5	3,77
	Regiunea Sud Muntenia	11,5	11,6	11,1	10,8	11,4	9,8	6,2	4,9
Rural	TOTAL	6	5,4	5,7	5,7	7,1	6,7	5,8	5,05
	Regiunea Sud Muntenia	9,8	8,8	9,3	8,6	10,3	8,9	7,8	6,3
Agregat	TOTAL	7,5	7,1	7,4	7,1	7	6,1	5,1	4,32
	Regiunea Sud Muntenia	10,5	10	10,1	9,5	10,8	9,3	7,1	5,72

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura I.1.23. – Evoluția ratei șomajului în regiunea Sud Muntenia în funcție de mediul de rezidență în intervalul 2011-2018

Sursa: Institutul Național de Statistică

Rata șomajului este mai ridicată în mediul urban, chiar dacă, în mod evident, mediul urban prezintă o aglomerare de oferte de muncă în comparație cu zona rurală. Ca și în cazul analizei pe sexe, rezultatele sunt determinate de baza de calcul, respectiv persoanele active civile: în mediul rural, datorită unui grad mai ridicat de îmbătrânire a populației, avem un număr mai mare de pensionari și, implicit, o resursă disponibilă de muncă mai redusă.

Populația activă civilă

Conform INS: *Populația activă civilă caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației, cuprinzând populația ocupată civilă și șomerii înregistrați.*

În tabelul I.1.13 este prezentată situația la nivelul regiunii Sud Muntenia comparativ cu nivelul național:

Tabel I.1.13. – Populația activă civilă la nivel național și la nivelul regiunii Sud Muntenia

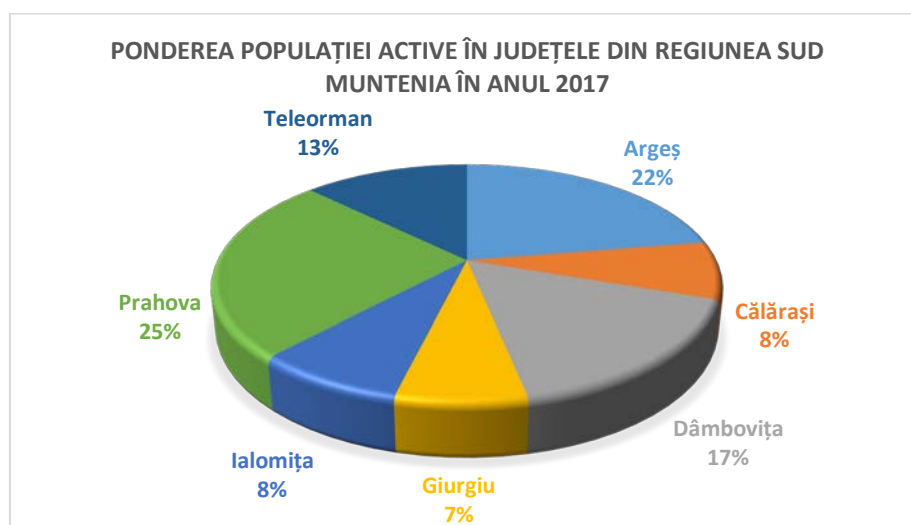
Populația activă civilă la nivel național și la nivelul regiunii Sud Muntenia								
Sexe	Regiune	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
		Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane
Total	Agregat - la nivel național	8826,5	9063,4	9042,9	8910	8776,8	8735,8	8717,9
Total	Regiunea Sud Muntenia	1234,7	1270,4	1263,6	1236,3	1196,9	1170	1159,9
Masculin	Agregat - la nivel național	4645,5	4797,7	4821,3	4756,8	4744,3	4771,9	4766,2
Masculin	Regiunea Sud Muntenia	653,6	679,9	680,5	665,2	647,9	639,4	638,4
Feminin	Agregat - la nivel național	4181,0	4265,7	4221,6	4153,2	4032,5	3963,9	3951,7
Feminin	Regiunea Sud Muntenia	581,1	590,5	583,1	571,1	549	530,6	521,5

Sursa: Institutul Național de Statistică

Atât la nivel regional cât și la nivel național, populația activă are un trend ușor descendent în intervalul 2011 – 2017. Astfel, dacă în anul 2011 la nivelul României erau peste 8,8 milioane de persoane considerate în categoria populației active, în anul 2017 numărul acestora a scăzut la mai puțin de 8,7 milioane de persoane. Situația este identică și în cazul regiunii Sud Muntenia unde, de la 1,2 milioane de persoane active în anul 2011, s-a ajuns la 1,15 milioane în anul 2017.

La nivel județean, aproape jumătate din populația activă a regiunii se regăsește în județele Prahova (25%) și Argeș (22%). La polul opus, cele mai slab reprezentate județe în acest clasament – Giurgiu (7%), Călărași (8%) și Ialomița (8%) – totalizează mai puțin de 25% din populația activă a regiunii.

Figura I.1.24. – Ponderea populației active în județele din Regiunea Sud Muntenia în anul 2017

Sursa: INSSE

Ținând cont de faptul că elementele componente ale populației active sunt populația ocupată și șomerii iar nivelul de șomaj a fost deja analizat, analiza se va concentra în continuare asupra parametrilor populației ocupate, inclusiv la nivel de activități ale economiei naționale.

La nivel național, datele privind populația ocupată pe intervalul 2011 – 2017 sunt următoarele:

Tabel I.1.14. – Populația ocupată civilă 2011-2017

Populația ocupată civilă (mii persoane)							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL	8365,5	8569,6	8530,6	8431,7	8340,6	8317,6	8366,8
Regiunea Nord-Vest	1156,7	1187,2	1188	1186,4	1176	1168	1179,8
Regiunea Centru	1006,8	1040,7	1040,8	1026,4	1026,6	1036,2	1045
Regiunea Nord-Est	1192,8	1224,7	1203,7	1180,2	1149,4	1116,1	1124,1
Regiunea Sud-Est	986,2	1011	1003,9	986,8	969	945,2	949,6
Regiunea Sud Muntenia	1154,5	1182,6	1168,8	1146,5	1117,7	1095,9	1101,8
Regiunea Bucuresti - Ilfov	1224,5	1239	1256,9	1254,3	1274,7	1360,3	1368,7
Regiunea Sud-Vest Oltenia	828,9	848	832	813,8	787,7	761,3	767,3
Regiunea Vest	815,1	836,4	836,5	837,3	839,5	834,6	830,5

Sursa: Institutul Național de Statistică

Repartiția pe regiuni este una uniformă, corelată cu dimensiunea regiunilor din punct de vedere al populației domiciliare. De asemenea, se remarcă o evoluție liniară, în ușoară scădere atât la nivel național cât și la nivelul fiecărei regiuni. Ținând cont de complexitatea datelor, se prezintă analiza pe activități ale economiei naționale.

Tabel I.1.15. – Populația ocupată pe activități ale economiei 2017

Populația ocupată pe activități ale economiei (mii persoane)			
	Național	Regiunea Sud Muntenia	Pondere Sud Muntenia
TOTAL	8366,8	1101,8	13,16%
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	1741,7	305,9	17,56%
Industrie	1966,8	289,1	14,69%
B. Industria extractivă	51,9	9,2	17,72%
C. Industria prelucrătoare	1727,9	255,4	14,78%
D. Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	54,5	5,3	9,72%
E. Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	132,5	19,2	14,49%
F. Construcții	690,8	77,8	11,26%
G. Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	1224,2	140,7	11,49%
H. Transport și depozitare	455,8	60,8	13,33%
I. Hoteluri și restaurante	204,2	19,1	9,35%
J. Informații și comunicații	205,9	8,5	4,12%
K. Intermedieri financiare și asigurări	101,1	6,4	6,33%
L. Tranzacții imobiliare	32,2	4,1	12,73%
M. Activități profesionale, științifice și tehnice	193,7	17,8	9,18%
N. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	329	33,4	10,15%
O. Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	207,2	26,2	12,64%
P. Învățământ	375,3	43,6	11,61%
Q. Sănătate și asistență socială	410,6	47,8	11,64%
R. Activități de spectacole, culturale și recreative	78,2	7,2	9,20%
S. Alte activități de servicii	150,1	13,4	8,90%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Așa cum reiese din centralizatorul anterior, regiunea Sud Muntenia oferă 13,16% din populația ocupată la nivelul României. Însă, există anumite sectoare unde regiunea excelează, oferind valori de ocupare peste ponderea regională: industrie (17,56%); industria extractivă (17,72%), industria prelucrătoare (14,78%) sau distribuția apei, salubritate (14,49%). Există, în același timp, sectoare unde nivelul populației ocupate este sub ponderea regională, cum ar fi: informații și comunicații (4,12%); intermedieri financiare și asigurări (6,33%); alte activități de servicii (8,90%); hoteluri și restaurante (9,35%); activități profesionale științifice și tehnice (9,18%).

Din această structură, se poate observa faptul că regiunea Sud Muntenia are un nivel mai ridicat de ocupare și, implicit, o dezvoltare mai accentuată în sectoarele agricol și cel industrial, în același timp fiind deficitară în sectoarele IT&C, servicii financiare și de altă natură.

Sectoarele forte și sectoarele deficitare la nivelul regiunii Sud Muntenia sunt evidențiate în continuare comparativ cu celelalte regiuni din România:

Tabel I.1.16. – Nivelul de ocupare al populației pe regiuni pentru sectoarele A, B, C pentru anul 2017

Nivelul de ocupare pe regiuni pentru sectoarele A, B, C în anul 2017 (mii persoane)									
Sector	Național	Nord Vest	Centru	Nord Est	Sud Est	Sud Muntenia	București Ilfov	Sud Vest Oltenia	Vest
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	1741,7	261,8	175,6	348,4	238,9	305,9	27,5	235,7	147,9
Pondere în național	20,82%	3,13%	2,10%	4,16%	2,86%	3,66%	0,33%	2,82%	1,77%
B. Industria extractivă	51,9	4,6	7,4	3,7	3,6	9,2	4,5	13,2	5,7
Pondere în național	0,62%	0,05%	0,09%	0,04%	0,04%	0,11%	0,05%	0,16%	0,07%
C. Industria prelucrătoare	1727,9	291,8	293,5	194,9	169,9	255,4	158,8	131,1	232,5
Pondere în național	20,65%	3,49%	3,51%	2,33%	2,03%	3,05%	1,90%	1,57%	2,78%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se observă, pentru sectoarele: agricultură, industrie extractivă și industrie prelucrătoare, regiunea Sud Muntenia se situează pe primele locuri ca și resursă de muncă ocupată.

În tabelul următor sunt prezentate în detaliu și acele sectoare în care regiunea are deficit de ocupare. Astfel se poate observa că acest deficit este generat de o pondere foarte ridicată a regiunii București Ilfov. Cu toate acestea, se evidențiază totuși un nivel scăzut în regiunea Sud Muntenia, inclusiv prin comparație directă cu celelalte regiuni:

Tabel I.1.17.– Nivelul de ocupare al populației pe regiuni pentru sectoarele I, J, K în 2017

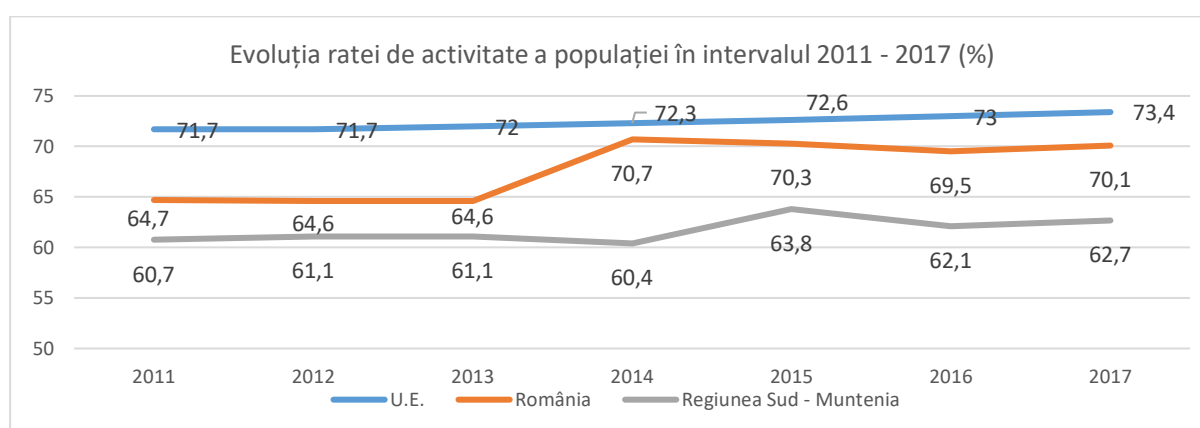
Nivelul de ocupare pe regiuni pentru sectoarele A, B, C în anul 2017 (mii persoane)									
Sector	Național	Nord Vest	Centru	Nord Est	Sud Est	Sud Muntenia	București Ilfov	Sud Vest Oltenia	Vest
I Hoteluri Si Restaurante	204,2	28,6	31,5	23,1	25	19,1	42,8	15,5	18,6
Pondere în național	2,44%	0,34%	0,38%	0,28%	0,30%	0,23%	0,51%	0,19%	0,22%
J Informatii Si Comunicatii	205,9	27,8	17,4	16,8	11,6	8,5	97,6	7,3	18,9
Pondere în național	2,46%	0,33%	0,21%	0,20%	0,14%	0,10%	1,17%	0,09%	0,23%
K Intermedieri Financiare Si Asigurari	101,1	11	7,4	7,6	7	6,4	49,7	5,3	6,7
Pondere în național	1,21%	0,13%	0,09%	0,09%	0,08%	0,08%	0,59%	0,06%	0,08%

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

Rata de activitate

Conform INS, *Rata de activitate a resurselor de muncă reprezintă raportul, exprimat procentual, dintre populația activă civilă și resursele de muncă*. Rata de activitate a resurselor de muncă s-a păstrat relativ constantă în intervalul 2012 la toate cele 3 nivele analizate în figura I.1.25 - regional, național și european, cu creșteri reduse. Astfel, la nivelul regiunii Sud Muntenia, procentul ratei de activitate a resurselor de muncă a crescut de la 60,7% în anul 2011 la 62,7% în anul 2017. Cea mai spectaculoasă creștere este cea la nivel național, unde rata de activitate a resurselor de muncă a crescut de la 64,7% în 2011 la 70,1% în anul 2017. La nivel european, rata de activitate a crescut anual constant, de la 71,7% în 2011 la 73,4% în 2017.

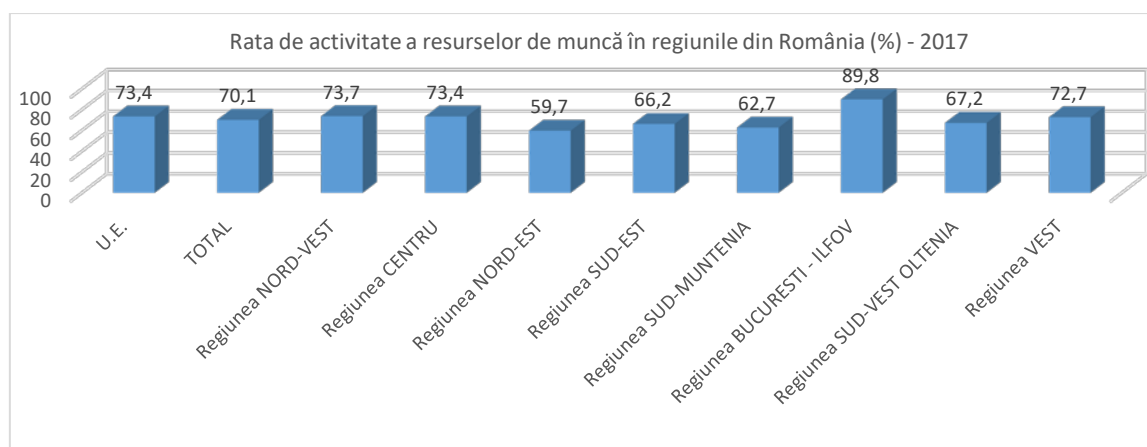
Figura I.1.25. – Evoluția ratei de activitate a resurselor de muncă în intervalul 2011 – 2017 (%)

Sursa: INSSE

Comparând rata de activitate a resurselor de muncă la nivelul regiunilor din România pentru anul 2017 se observă că singura regiune cu o valoare mai mică decât Sud Muntenia este regiunea Sud-Est, unde rata de activitate era de 59,7%. Două regiuni, Nord-Vest (73,7%) și București-Ilfov (89,88%), înregistrează valori ale ratei de activitate superioare mediei existente la nivel european.

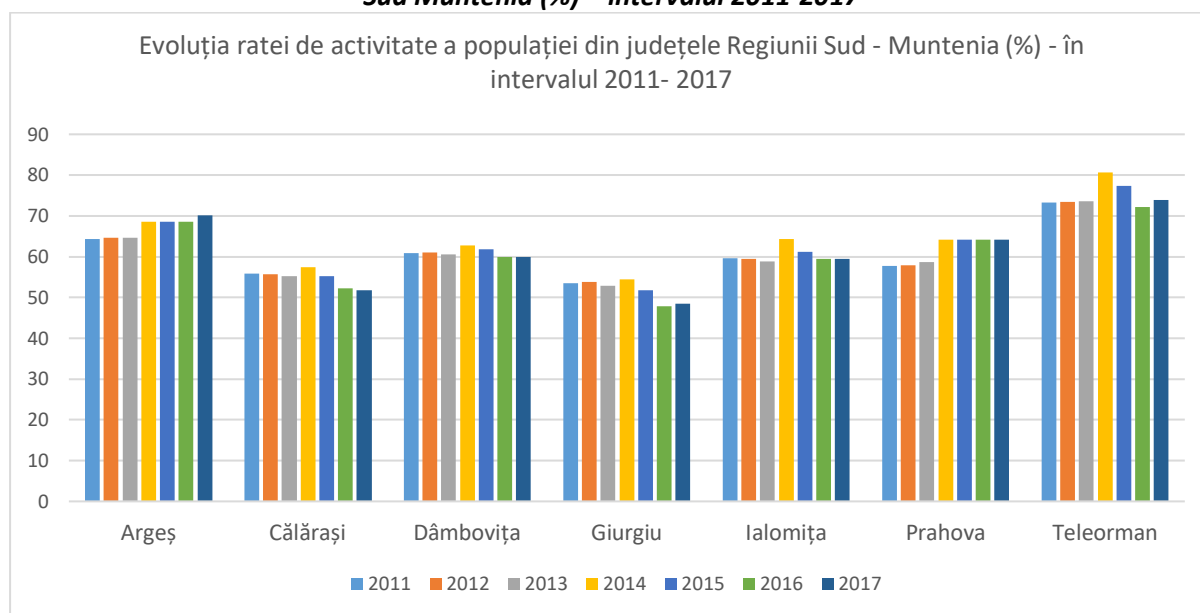
Figura I.1.26. – Rata de activitate a resurselor de muncă în regiunile din România (%) - 2017

Sursa: INSSE

La nivel județean, evoluția ratei de activitate a resurselor de muncă a avut trenduri diferite, în funcție de fiecare județ în parte. În județele dezvoltate ale regiunii – Argeș și Prahova – valoarea înregistrată a avut un trend constant crescător, pe când în restul județelor aceasta a avut evoluții oscilante. Singurul element constant al celorlalte 5 județe este scăderea valorii în anul 2016 comparativ cu 2015. La nivelul anului 2017, singurul județ cu o rată de activitate a resurselor de muncă superioară mediei naționale și europene este județul Teleorman, cu 73,9%. Alte județe cu valoare ridicată este județul Argeș, 70,2%, pe când la polul opus sunt județele Giurgiu, 48,4% și Călărași, 51,8%, valori mult sub media națională.

Figura I.1.27. – Evoluția ratei de activitate a resurselor de muncă din județele regiunii Sud Muntenia (%) – intervalul 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Nivelul de instruire al populației

Din punct de vedere al nivelului de instruire al populației, în anul 2017, 5,3% din populația României a absolvit studiile primare, 4,1% pe cele gimnaziale, 3,6% pe cele liceale iar 3,1 % pe cele superioare. Dacă, pentru studiile primare, gimnaziale și liceale, regiunea Sud Muntenia a înregistrat ponderi ușor mai mici decât media națională, în cazul studiilor superioare discrepanța este una uriașă, regiunea ocupând detașat ultimul loc cu 0,8 % absolvenți studii superioare în anul 2017.

Tabel I.1.18. – Nivelul de instruire al populației la nivel național 2017 categoria 10+

Nivelul de instruire al populației la nivel național 2017 categoria 10+							
Regiune	Populația stabilă de 10 ani și peste	Studii superioare	Studii post liceale	Studii liceale	Școli profesionale	Studii gimnaziale	Studii primare
Național	17.637.528	3,1%	0,5%	3,6%	0,5%	4,1%	5,3%
Nord-Vest	2.301.695	4,0%	0,5%	3,5%	0,6%	4,0%	5,3%
Centru	2.079.907	2,7%	0,4%	3,2%	0,7%	4,2%	5,7%
Nord-Est	2.865.232	2,4%	0,4%	4,0%	0,8%	4,8%	6,0%
Sud-Est	2.200.360	1,8%	0,6%	3,7%	0,5%	4,2%	5,5%
Sud Muntenia	2.717.924	0,8%	0,4%	3,4%	0,4%	4,0%	5,1%
București-Ilfov	2.051.756	8,6%	0,5%	3,6%	0,2%	3,5%	5,3%
Sud-Vest Oltenia	1.797.994	1,5%	0,8%	3,6%	0,4%	3,5%	4,3%
Vest	1.622.660	3,4%	0,6%	3,6%	0,4%	3,6%	4,7%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Analizând situația la nivel județean, se poate observa faptul că, în cadrul regiunii, nivelul de instruire este unul eterogen, regăsind județe cu o situație a instruirii peste media regională (Argeș, Dâmbovița și Prahova) însă și județe cu parametrii foarte scăzuți, îndepărtați de nivelurile medii naționale (Giurgiu, Călărași și Ialomița). Mai jos este prezentată situația detaliată structurat:

Tabel I.1.19. – Nivelul de instruire al populației la nivelul regiunii Sud Muntenia 2017

Nivelul de instruire al populației la nivel județean în regiunea Sud Muntenia 2017 categoria 10+ (procente)						
Regiune	Studii superioare	Studii post liceale	Studii liceale	Școli profesionale	Studii gimnaziale	Studii primare
National	17,89	2,81	21,17	2,99	23,90	31,23
Regiunea Sud Muntenia	5,66	2,77	24,16	2,83	28,33	36,25
Argeș	11,11	2,37	26,08	2,41	25,81	32,22
Călărași	0,85	3,61	20,17	3,76	30,81	40,81
Dâmbovița	7,64	2,67	23,07	2,67	28,36	35,59
Giurgiu	0,00	1,57	20,02	1,57	32,81	44,04
Ialomița	0,00	3,76	24,34	3,82	28,58	39,50
Prahova	6,49	3,45	23,72	3,53	27,77	35,04
Teleorman	1,88	1,40	29,71	1,44	29,28	36,29

Sursa: Institutul Național de Statistică

Concluzii:

- Deși sporul populației este negativ, regiunea Sud Muntenia are al doilea cel mai ridicat număr de locuitori din România și dispune, implicit, de necesarul de resurse umane pentru susținerea dezvoltării sale economice. Datorită amplasării sale geografice, preponderent în zona de câmpie, regiunea are un pronunțat caracter agricol: patru județe sunt amplasate în zone cu potențial agricol foarte mare. Acesta este și unul dintre motivele pentru care rezidența în mediul rural este în contrast cu media de la nivel național: 56% din rezidenții din regiune locuiesc în mediul rural și 44% în urban, pe când la nivel național ponderile sunt complet invers: 56% locuiesc în mediul urban și 44% în rural. Ponderea populației rurale este cu atât mai spectaculoasă în cazul unei comparații cu ponderea înregistrată la nivel european, unde doar 28% din populație locuiește în mediu rural.
- Regiunea Sud Muntenia are cei mai puțini absolvenți de studii superioare pentru anul 2017, lucru vizibil și în cazul ocupării în funcție de activități. Astfel, domeniile de activitate cu valoare adăugată ridicată, precum Informații și Telecomunicații sau Intermedieri financiare sunt slab reprezentate (ponderea angajaților în acest domeniu raportat la nivel național fiind nesemnificativă). Numărul slab de absolvenți de studii superioare este cauzat și de lipsa în regiune a unui puternic centru universitar, comparabil cu Municipiul București, Cluj-Napoca (Nord-Vest), Iași (Nord-Est), Târgu Mureș (Centru) sau Timișoara (Vest).
- Regiunea are un puternic caracter agricol, pe lângă ponderea ridicată a populației care trăiește în mediul agrar, peste 17% dintre angajații în agricultură existenți la nivel național provin din regiunea Sud Muntenia. Un alt domeniu în care regiunea Sud Muntenia se remarcă este industria extractivă.
- Regiunea Sud Muntenia (ca de altfel toată țara) este caracterizată de o rată a șomajului extrem de redusă. Acest lucru nu este neapărat un element pozitiv, exodul tinerilor și al forței de muncă cu calificare peste medie generând o lipsă a forței de muncă în regiune și implicit o rată a șomajului scăzută. Acest proces poate cauza, pe termen lung, un efect domino, lipsa forței de muncă putând genera o reducere a investițiilor în regiune, fapt care va accentua exodul.
- Populația din regiunea Sud Muntenia este una îmbătrânită, cauza fiind scăderea natalității și fenomenul de migrație. Sporul natural negativ este cel mai accentuat la nivel național: 27,02% din sporul natural negativ la nivel de țară este generat de Sud Muntenia. Aceasta poate determina, pe termen lung, o scădere a nivelului de trai și o creștere a presiunii asupra serviciilor sociale, cauzată de creșterea nivelului de dependență economică.

Ca o concluzie generală, din perspectiva structurii demografice a forței de muncă și a nivelului de instruire al populației, regiunea Sud Muntenia nu dispune de capacitatea de a putea opri exodul

tinerilor și al forței de muncă spre alte regiuni, dar nici de capacitatea de a atrage aceste resurse din alte zone. Lipsa unor infrastructuri de studii superioare în principalele municipii din regiune (în 4 județe nu există universități) prin care să poată fi instruită forța de muncă calificată face ca numărul de absolvenți de studii superioare să fie cel mai redus din România, fapt care descurajează investițiile. Cu o populație preponderent rurală, regiunea are un puternic potențial agricol care poate fi valorificat doar dacă pe lângă acesta se dezvoltă activități conexe, iar cele din urmă pot fi dezvoltate doar prin investiții care, la rândul lor, necesită forță de muncă calificată. Sporul natural negativ și fenomenul migrației crează premisele existenței unei populații îmbătrânite, pe când preponderența mediului rural de rezidență (în contrast cu restul României sau al U.E.) crează premisele ca această populație să fie conservatoare și rezistentă la schimbările necesare pentru a obține o altă dinamică economică.

SUBCAPITOLUL I.2. INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT ȘI DE TELECOMUNICAȚII DIN REGIUNEA SUD MUNTENIA

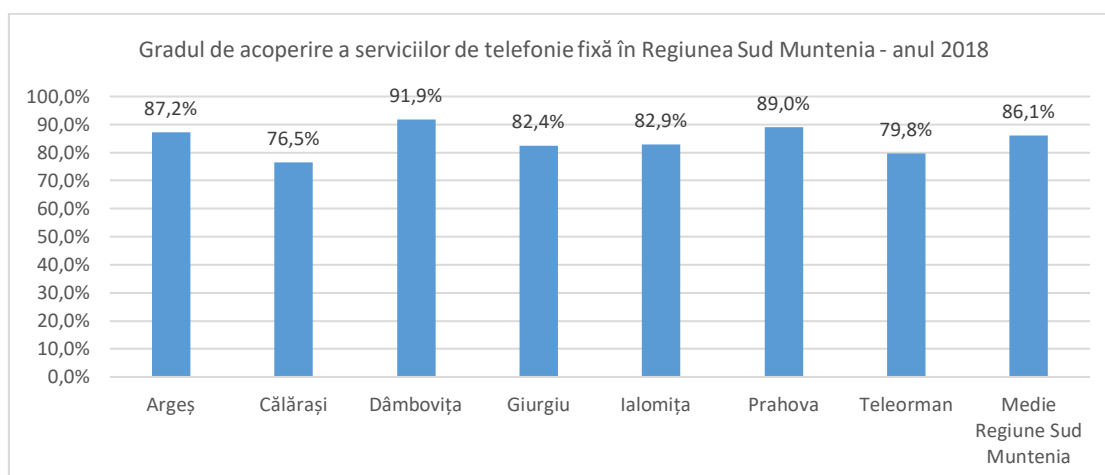
I.2.1. Infrastructura de telecomunicații

Gradul de acoperire a serviciilor de telefonie fixă la nivel de gospodărie

Conform ANCOM, piața serviciilor de telefonie fixă înregistrează scăderi atât din punct de vedere al numărului de linii de acces (-6%, până la 3,66 milioane), cât și din cel al traficului (-17%, până la 2,3 miliarde de minute). Ca urmare a acestor evoluții, media lunară a traficului de telefonie fixă efectuat de către un locuitor a ajuns la numai 10 minute în 2018, în scădere cu 17% fata de cea din 2017.

La nivelul regiunii Sud Muntenia, pentru anul 2018, gradul de acoperire a serviciilor de telefonie fixă este de 86,1%. Cel mai mare grad de pătrundere se evidențiază în județul Dâmbovița, 91,9%, pe când cel mai scăzut este în județul Călărași, 76,5%. De altfel, județele Călărași și Teleorman sunt singurele unde gradul de acoperire este mai mic de 80%.

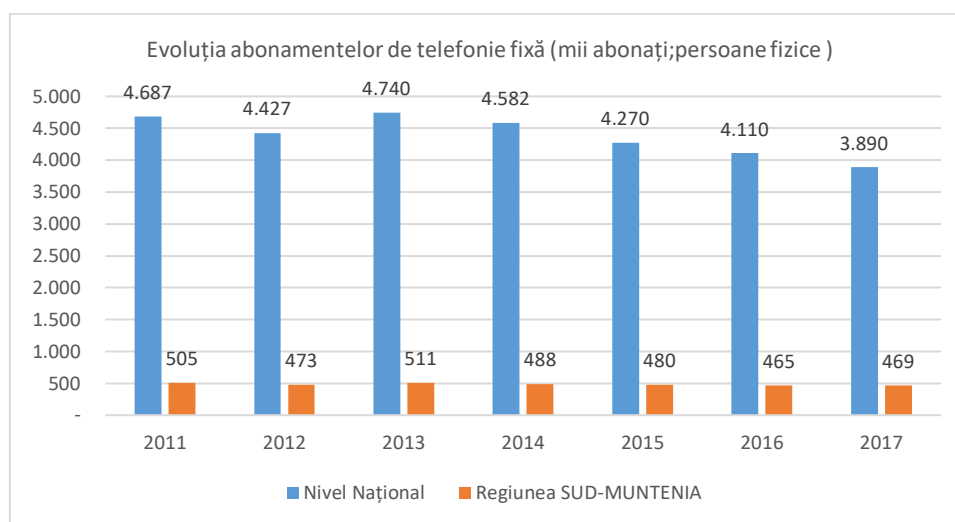
Figura I.2.1-1 – Gradul de acoperire a serviciilor de telefonie fixă în regiunea Sud Muntenia (2018)

Sursa: ANCOM

Din punct de vedere al evoluției numărului de abonamente la telefonie fixă se poate observa că, dacă la nivel național trendul este unul descrescător, la nivel regional acesta a înregistrat o ușoară creștere. Astfel, în România, în anul 2017 mai existau aproximativ 3,9 milioane de abonați (persoane fizice), în scădere de la peste 4,1 milioane abonați în anul 2016 și de la 4,2 milioane abonați în anul 2015. În același timp, în regiunea Sud Muntenia, numărul de abonați persoane fizice la serviciile de telefonie fixă a scăzut inițial de la 480 de mii în 2015 la 464 de mii în 2016, pentru ca în anul 2017 numărul acestora să crească la 469 de mii.

Figura I.2.1.2 – Evoluția abonamentelor de telefonie fixă (mii abonați; persoane fizice)

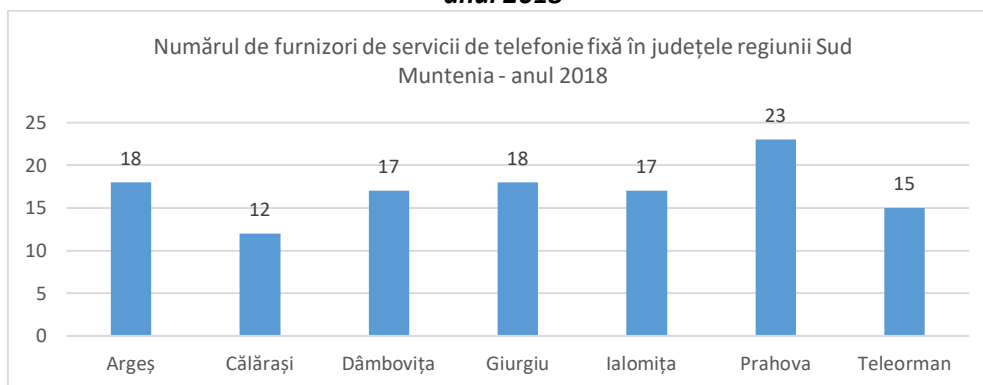

Sursa: INSSE

Principalii furnizori de servicii de telefonie fixă

În regiunea Sud Muntenia există aproximativ 25 de furnizori de servicii de telefonie fixă. Cei mai mulți astfel de furnizori se regăsesc în județele Prahova – 23 de furnizori, Argeș și Giurgiu – câte 18 furnizori. La polul opus, în județul Călărași se regăsesc 12 furnizori iar în județul Teleorman 15.

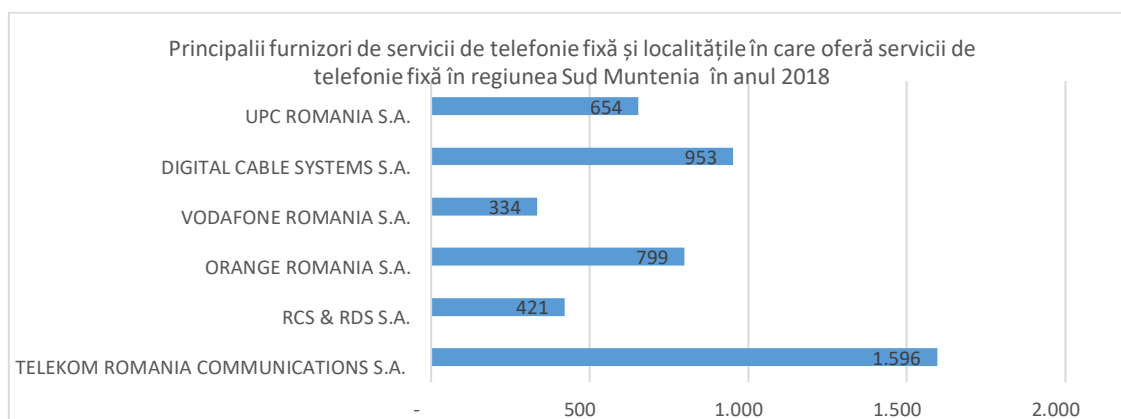
Figura I.2.1.3 – Numărul de furnizori de servicii de telefonie fixă în județele regiunii Sud Muntenia – anul 2018

Sursa: ANCOM

Dintre furnizorii de servicii de telefonie fixă, cel mai important este Telekom Romania Communications S.A., care oferă servicii în 1.596 de localități (sate, comune, orașe sau municipii) din regiunea Sud Muntenia. Cel de-al doilea furnizor este Digital Cable Systems cu 953 de localități acoperite, urmat de Orange Romania cu 799 de localități. Alți furnizori relevanți sunt UPC Romania, Vodafone Romania și RCS&RDS. În total, în regiunea Sud Muntenia sunt 2.167 de localități.

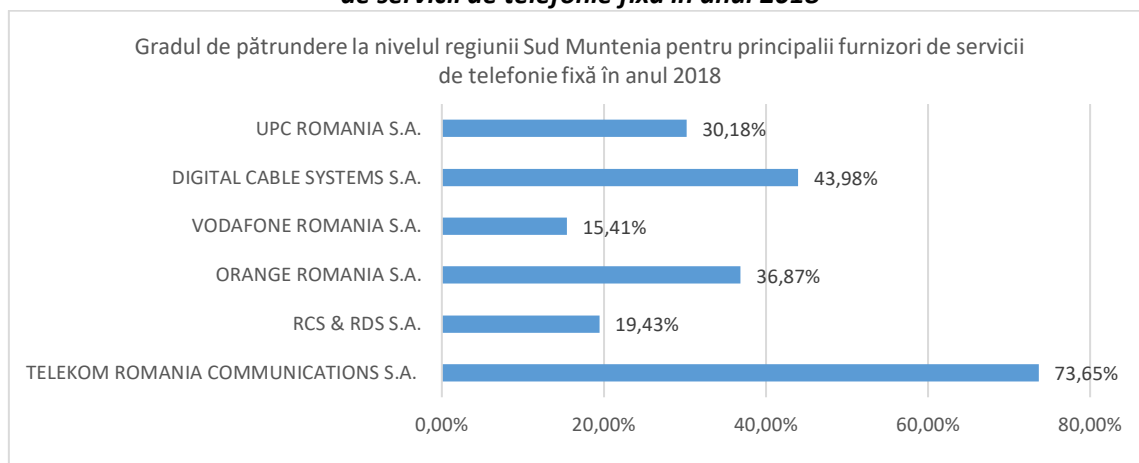
Figura I.2.1.4 – Principalii furnizori de servicii de telefonie fixă și localitățile în care oferă servicii de telefonie fixă în regiunea Sud Muntenia în anul 2018

Sursa: Ancom

Ca grad de pătrundere în regiunea Sud Muntenia, Telekom Romania Communications S.A. acoperă peste 73% din localități, urmat la o distanță considerabilă de către Digital Cable Systems, cu aproximativ 44% localități acoperite și Orange Romania cu aproximativ 37% localități acoperite.

Figura I.2.1.5 – Gradul de pătrundere la nivelul regiunii Sud Muntenia pentru principalii furnizori de servicii de telefonie fixă în anul 2018

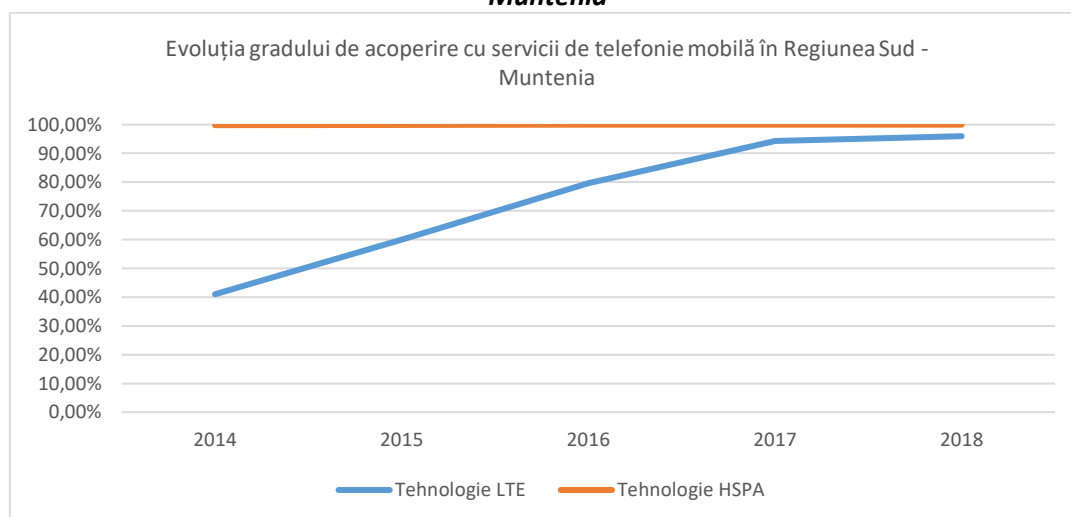
Sursa: ANCOM

Se poate observa, aşadar, existenţa unui lider de piaţă – Telekom Romania Communications, urmat de aproximativ 3 firme aflate pe picior de egalitate (UPC România, Digital Cable Systems şi Orange Romania).

Gradul de acoperire a serviciilor de telefonie mobilă la nivel de gospodărie

În figura I.2.1.6. se observă gradul de pătrundere a serviciilor de telefonie mobilă la nivelul regiunii Sud Muntenia. Dacă, pentru tehnologia HSPA (3G) gradul de acoperire se apropia de 100% încă din anul 2014, pentru tehnologia LTE (4G) gradul de acoperire are o evoluţie crescătoare, ajungând la aproximativ 96% la finalul anului 2018.

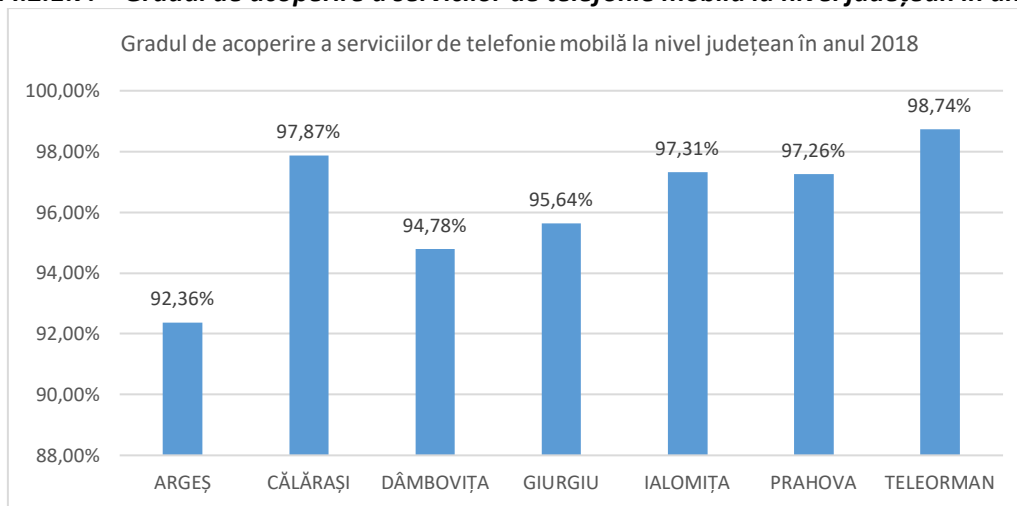
Figura I.2.1.6. – Evoluţia gradului de acoperire cu servicii de telefonie mobilă în regiunea Sud Muntenia

Sursa: ANCOM

La finalul anului 2018, județul cu cea mai bună acoperire a fost Teleorman, cu peste 98,7%, urmat de Călărași cu 97,8%. La polul opus, județele Argeș și Dâmbovița au avut un procent de acoperire de sub 95%.

Figura I.2.1.7. – Gradul de acoperire a serviciilor de telefonie mobilă la nivel județean în anul 2018

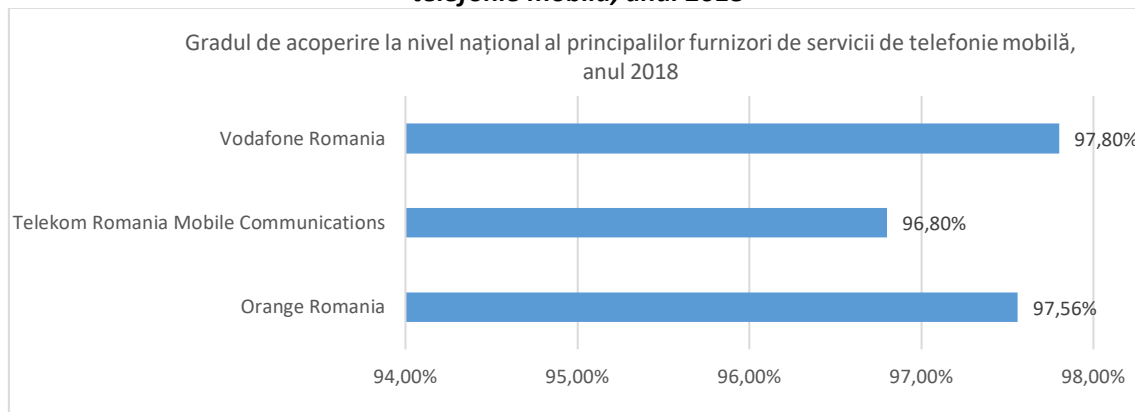

Sursa: ANCOM

Principalii furnizori de servicii de telefonie mobilă

Piața telefoniei mobile din România este împărțită între 3 mari furnizori de servicii, prezentați în figura următoare.

Figura I.2.1.8. – Gradul de acoperire la nivel național al principalilor furnizori de servicii de telefonie mobilă, anul 2018

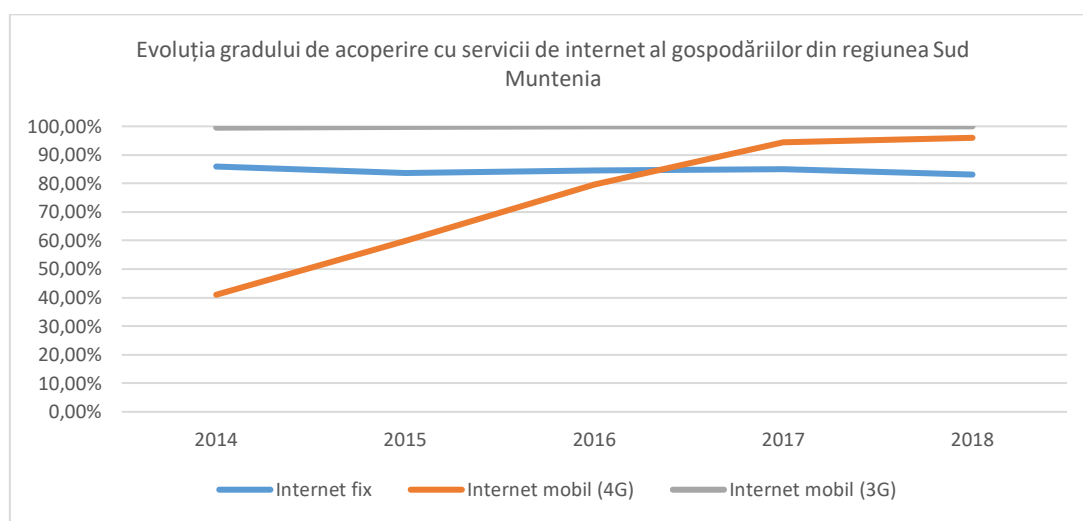
Sursa: ANCOM

Accesul gospodăriilor la internet

Analiza subcapitolului de față a luat în calcul accesul gospodăriilor la servicii de internet de tip conexiune fixă și la servicii de internet tip conexiune mobilă, tehnologia 3G și 4G.

La nivelul regiunii Sud Muntenia, cea mai mare arie de acoperire o au serviciile de internet 3G, care acoperă aproape 100% din gospodăriile din regiune. Pe locul 2 se clasează serviciile de internet mobil 4G care depășesc 95% din acoperirea întregii regiuni, pe când accesul la serviciile de internet fix este în scădere, acoperind doar 80% din gospodăriile din regiune.

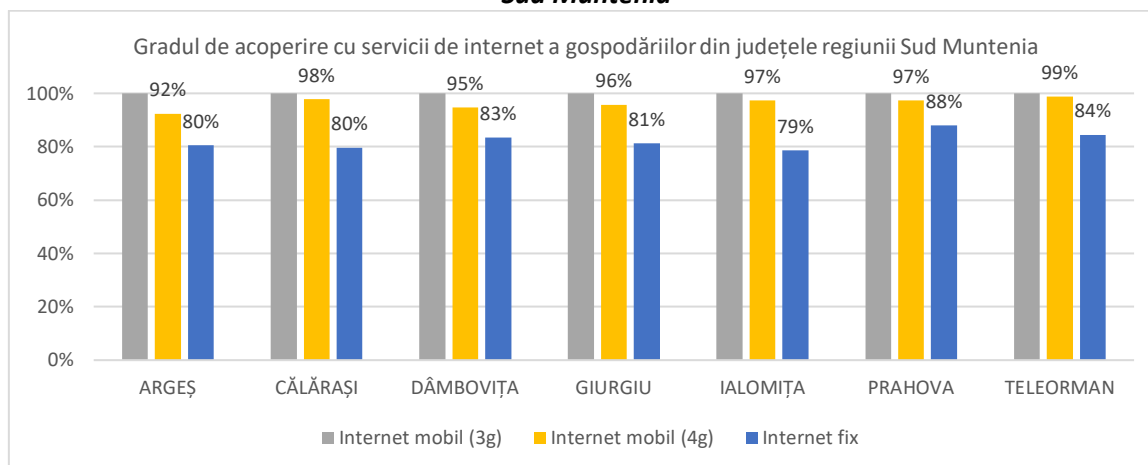
Figura 1.2.1.9. – Evoluția gradului de acoperire cu servicii de internet al gospodăriilor din regiunea Sud Muntenia

Sursa: Ancom

Dacă în cazul serviciilor de internet mobil cu tehnologie 3G acoperirea se apropie de 100%, în cazul tehnologiei 4G dar și a conexiunilor fixe se poate observa o discrepanță între județele regiunii. Din punct de vedere al conexiunii de tip 4G, cel mai slab grad de acoperire se regăsește în județul Argeș, 92%, urmat de Dâmbovița cu 95%, ambele județe cu o pondere semnificativă de relief montan. La polul opus, județele în care există doar relief de câmpie, Teleorman sau Călărași, gradul de acoperire este de 99%. În cazul conexiunii la internet fix, cea mai bună acoperire se regăsește în județul Prahova, 88%, urmat de Teleorman, 84% și Dâmbovița, 83%. La polul opus, județul Ialomița are o acoperire de doar 79%.

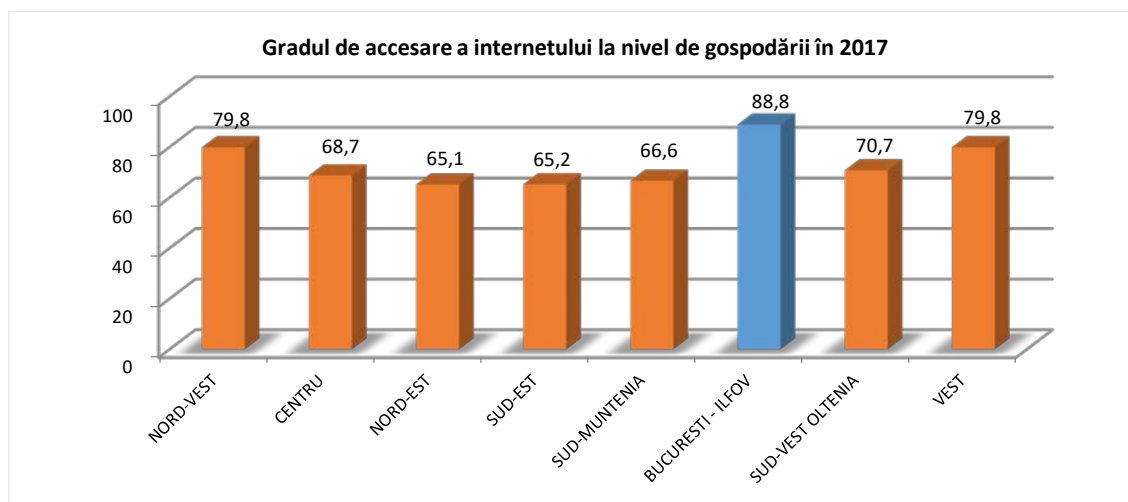
Figura I.2.1.10. – Gradul de acoperire cu servicii de internet a gospodăriilor din județele regiunii Sud Muntenia

Sursa: Ancom

Dacă gradul de acoperire al serviciilor de internet la nivel regional se apropie de 100%, nu același lucru este valabil pentru gradul de accesare. În 2017 (ultimul an în care datele sunt disponibile), doar 66,6% din gospodăriile din regiunea Sud Muntenia accesează serviciile de internet, a treia cea mai slabă accesare, depășind doar regiunile Nord-Est și Sud-Est. La polul opus, regiunea București-Ilfov atinge un grad de accesare de peste 88%, pe când regiunile Vest și Nord-Vest se apropie de 80%.

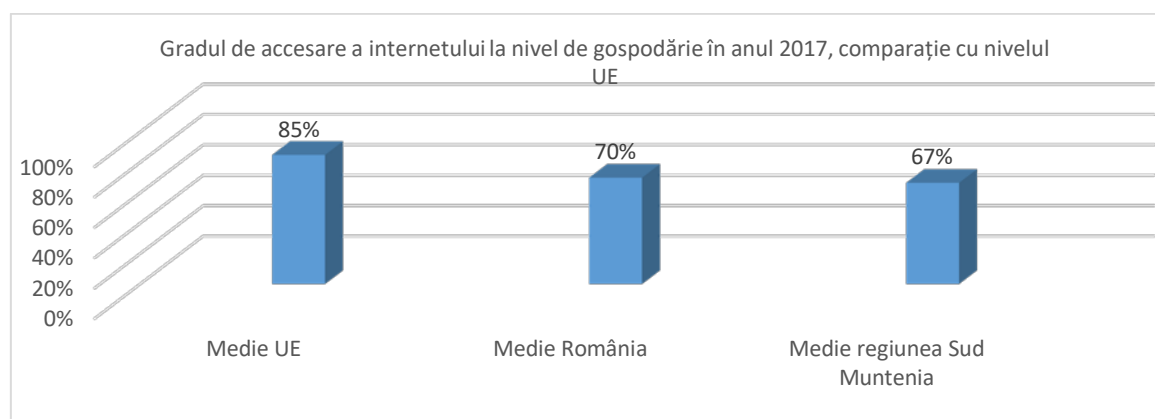
Figura I.2.1.11. - Gradul de accesare a internetului la nivel de gospodării în 2017

Sursa: Accesul populației la tehnologia informațiilor și comunicațiilor în anul 2018, INS

Comparând gradul de accesare al internetului cu situația existentă la nivel european, se poate observa discrepanța uriașă existentă între acest mediu și regiunea Sud Muntenia. Astfel, dacă la nivelul regiunii Sud Muntenia ponderea este de 67%, la nivel european media este de 85%. Practic, în România, singura regiune cu o medie ce depășește media europeană a accesului populației la Serviciile de Internet este regiunea București-Ilfov, unde gradul de accesare este de peste 88%.

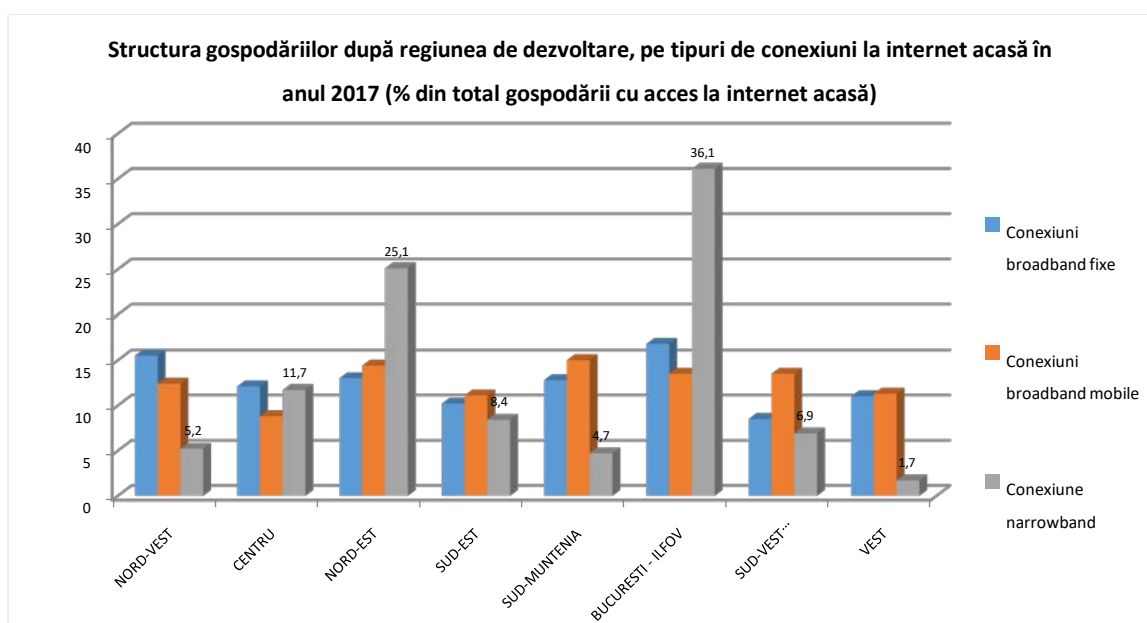
Figura I.2.1.12. - Gradul de accesare a internetului în gospodărie (2017), comparativ cu nivelul UE

Sursa: Eurostat

În ceea ce privește tipul de conexiune utilizată pentru accesul la internet, ponderea cea mai mare o au conexiunile broadband fixe (82,1%), urmate de conexiunile broadband mobile (57,3%) și de conexiunile narrowband (12,5%). Regiunea Sud Muntenia înregistrează 15% din totalul utilizatorilor de conexiuni broadband mobile, fiind urmată de regiunile Nord-Est (14,4%) și București-Ilfov (13,5%).

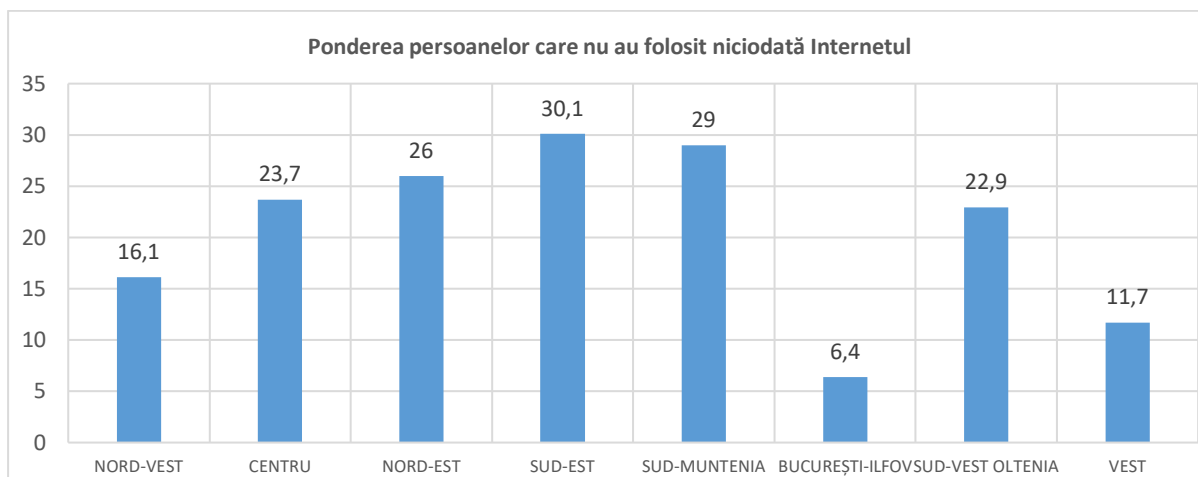
Figura I.2.1.13. - Structura gospodăriilor după regiunea de dezvoltare, pe tipuri de conexiuni la internet acasă în anul 2017 (% din total gospodării cu acces la internet acasă)

Sursa: Accesul populației la tehnologia informațiilor și comunicațiilor în anul 2018, INS

La nivelul regiunii Sud Muntenia, 29% din totalul populației nu a folosit niciodată internetul. În aceste condiții, regiunea Sud Muntenia se află peste media națională de 20,73% și sub singura regiune cu un procent mai mare, și anume Sud-Est cu 30,1%. Un grad scăzut al ponderii persoanelor care nu au folosit niciodată internetul se regăsește și la nivelul regiunilor Vest (11,7%) și Nord-Vest (16,1%).

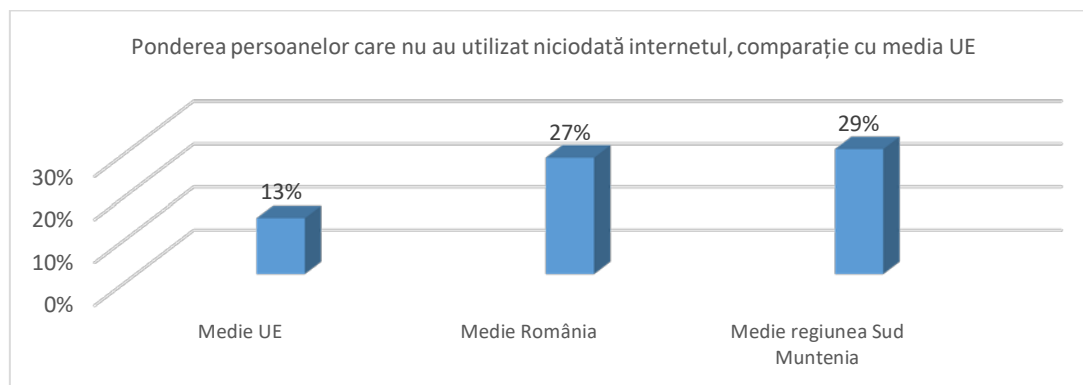
Figura I.2.1.14. - Ponderea persoanelor care nu au folosit niciodată Internetul (procente)

Sursa: Accesul populației la tehnologia informațiilor și comunicațiilor în anul 2018, INS

Comparând cu situația existentă la nivel european, se poate observa că discrepața subliniată în cazul accesului la internet se păstrează și în cazul persoanelor care nu au folosit niciodată acest serviciu. Dacă, la nivel național, peste 27% din populație nu a folosit niciodată internetul, la nivel european valoarea este mai mult decât înjumătățită, în medie doar 13% din locuitorii UE nefolosind niciodată acest serviciu. Doar regiunile București-Ilfov (6,4% persoane care nu au folosit internetul) și Vest (11,7% persoane care nu au folosit internetul) sunt sub media europeană de 13% persoane care nu au folosit niciodată internetul.

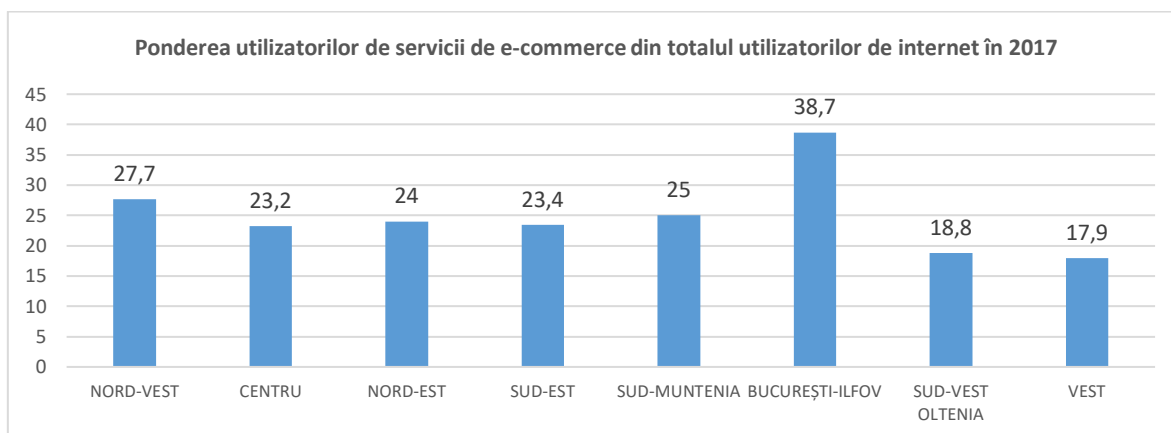
Figura I.2.1.15. - Ponderea persoanelor care nu au folosit niciodată Internetul, comparație cu media UE

Sursa: Eurostat

Din totalul populației cu vârsta între 16-74 de ani care a utilizat internetul în 2017, doar 24,84% au apelat la serviciile de e-commerce pentru a comanda produse sau servicii. La nivel de regiuni, procente însemnate s-au înregistrat în București-Ilfov (38,7%), Nord-Vest (27,7%) și Sud Muntenia (25%).

Figura I.2.1.16. - Ponderea utilizatorilor de servicii de e-commerce din totalul utilizatorilor de internet în 2017

Sursa: Accesul populației la tehnologia informațiilor și comunicațiilor în anul 2018, INS

Concluzii:

- Gradul de acoperire cu servicii de telefonie fixă al regiunii este de aproximativ 86%, existând peste 23 de furnizori de astfel de servicii. În aceste condiții, contrar trendului național de scădere, numărul de abonamente de servicii la telefonie fixă este în creștere la nivelul anului 2017 comparativ cu anul 2016. Deși sensibilă, creșterea numărului de abonamente la telefonie fixă poate fi indicatorul unei populații inadaptate, reticente la schimbări. În același timp, gradul de acoperire al serviciilor de telefonie mobilă se apropie de 100%, ceea ce, în contextul creșterii numărului de abonamente la telefonie fixă, întărește impresia de populație reticentă la schimbări.
- Deși acoperirea cu servicii de internet este în creștere, regiunea Sud Muntenia rămâne în urmă în cazul persoanelor care nu au folosit niciodată internetul. Cu o medie de 29%, aceasta depășește atât media națională (27%) cât și media europeană de 13%. Regiunea Sud Muntenia se află mult în spatele altor regiuni din România, doar regiunea Sud-Est depășind-o cu 30% persoane care nu au folosit niciodată internetul. Acest lucru este cauzat atât de populația îmbătrânită reticentă la schimbări, dar și de nivelul de educație al regiunii.
- În cazul gradului de accesare al internetului la nivel de gospodărie, regiunea Sud Muntenia, cu 66,5%, depășește doar regiunile Nord-Est și Sud-Est care au un grad de accesare de aproximativ 65%. Media la nivel național este de aproximativ 70%, pe când cea la nivel UE este de 85%.

I.2.2. Infrastructura de transport

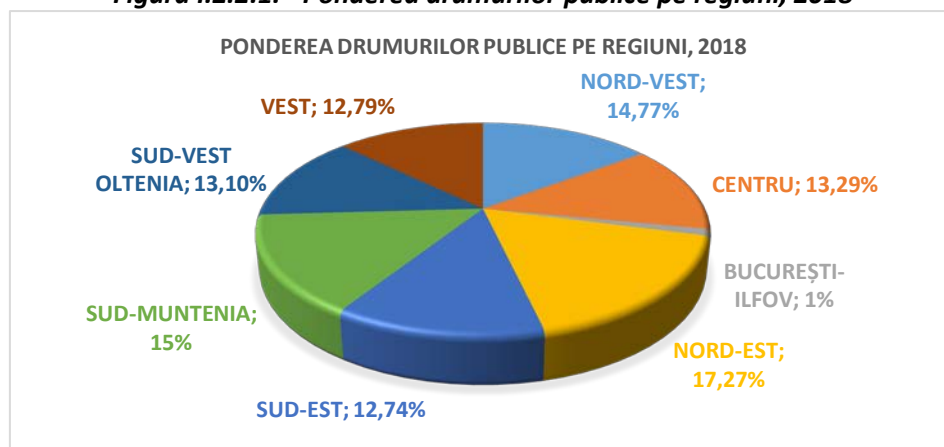
Rețeaua de căi rutiere

Potrivit Master Planului General de Transport al României, versiunea finală din mai 2015, care preia date de la INS la nivelul anului 2010, transportul rutier asigură circa 75% din transportul de călători și puțin peste 50% din transportul de mărfuri.

În anul 2018, regiunea Sud Muntenia dispunea de 12.933 km de drumuri publice, din care 2.847 km drumuri naționale, 5.737 km drumuri județene și 4.349 km drumuri comunale. Comparativ cu anul 2008, lungimea drumurilor a crescut cu 359 km, din care 61 km drumuri naționale și 298 km drumuri județene și comunale.

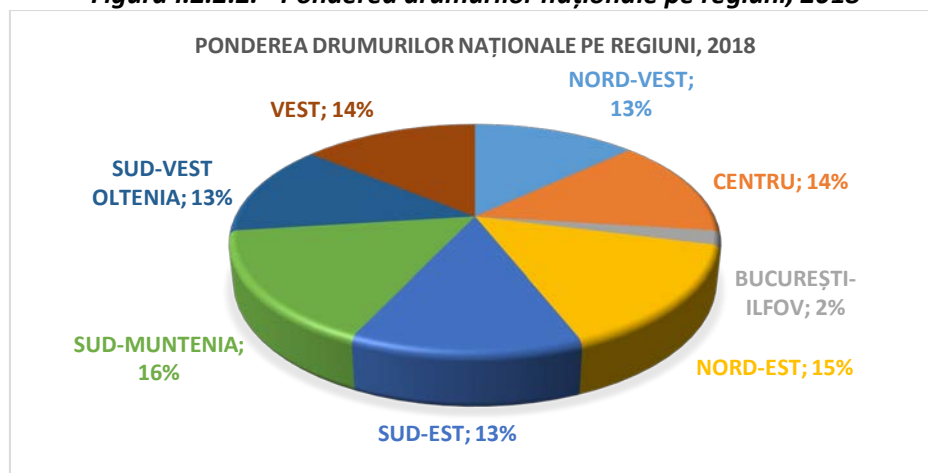
La nivel național, regiunea Sud Muntenia se află pe locul 2 din punct de vedere al lungimii totale a drumurilor publice, cu 12.933 km, după regiunea Nord-Est cu 14.892 km. În ceea ce privește lungimea drumurilor naționale, regiunea Sud Muntenia se poziționează pe primul loc cu 2.847 km, în fața regiunilor Nord-Est (2.665 km) și Centru (2.552 km).

Figura I.2.2.1. - Ponderea drumurilor publice pe regiuni, 2018

Sursa: Institutul Național de Statistică, calcule proprii

Figura I.2.2.2. - Ponderea drumurilor naționale pe regiuni, 2018

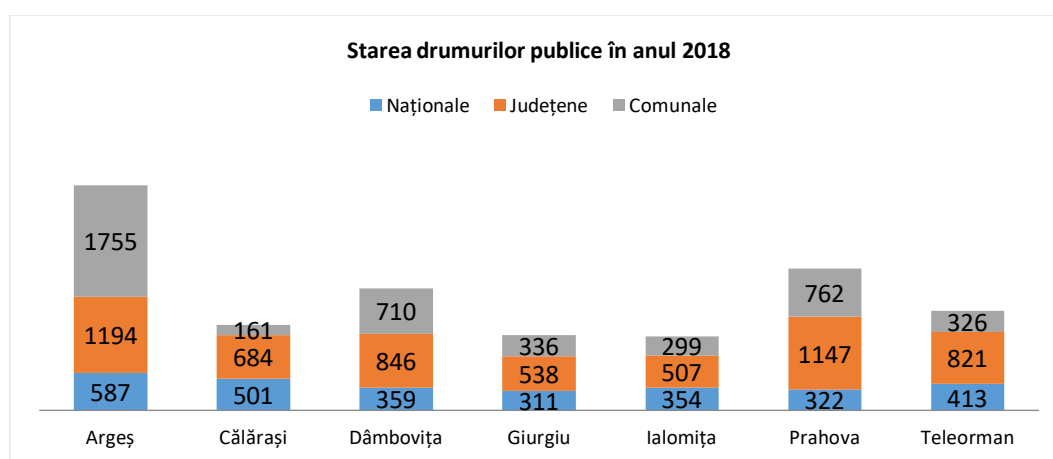
Sursa: Institutul Național de Statistică, calcule proprii

Dintre județele regiunii, Argeș ocupă primul loc din punct de vedere al lungimii totale a drumurilor publice, cu 3.536 km reprezentând 27,33% din totalul regiunii, urmat de Prahova cu 2.231 km reprezentând 17,24% și Dâmbovița cu 1.915 km reprezentând 14,81%. Pe ultimele locuri se situează Ialomița cu 1.160 km (8,97%), Giurgiu cu 1.185 km (9,16%) și Călărași cu 1.346 km (10,41%).

Din punct de vedere al lungimii drumurilor naționale, pe primul loc se situează, de asemenea, județul Argeș cu 587 km (20,62% din lungimea totală a regiunii), urmat de Călărași cu 501 km (17,60%) și Teleorman cu 413 km (14,51%). La polul opus se situează Ialomița cu 354 km (12,43%), Prahova cu 322 km (11,31%) și Giurgiu cu 311 km (10,92%).

La nivelul regiunii, 77,99% din drumuri sunt județene și comunale. Județele cu cele mai mari ponderi sunt reprezentate de Argeș (29,24%), Prahova (18,93%) și Dâmbovița (15,43%).

Figura I.2.2.3. - Lungimea totală a drumurilor publice în anul 2018

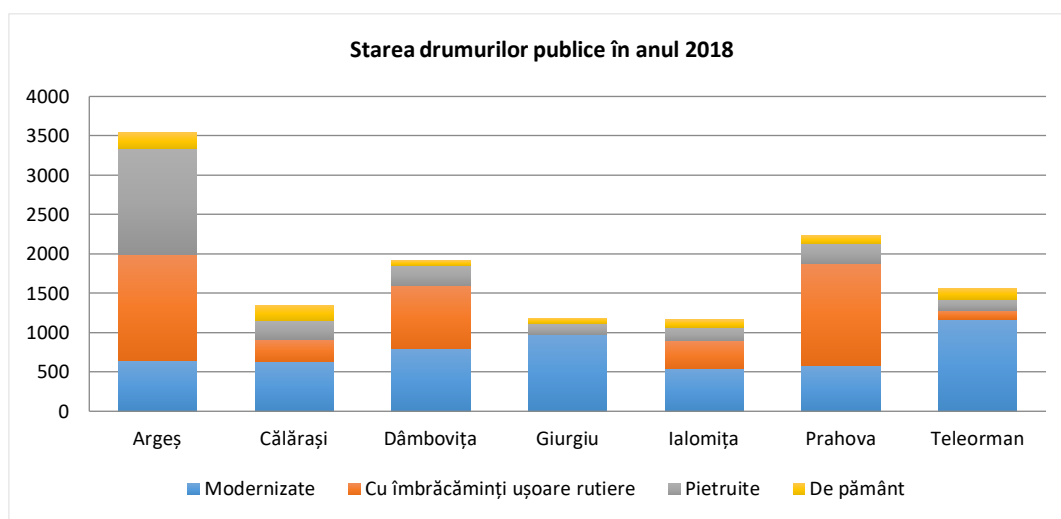

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul regiunii Sud Muntenia, în anul 2018, din lungimea totală a drumurilor publice, 5.345 km sunt drumuri modernizate, 4.200 km sunt drumuri cu îmbrăcămînți ușoare rutiere, 2.528 km sunt drumuri pietruite și 860 km sunt drumuri de pământ. Regiunea Sud Muntenia are o pondere de 41,33% drumuri modernizate din totalul drumurilor din regiune, ceea ce o plasează pe locul șase la nivel național. Regiunea Sud Muntenia beneficiază de 14,57% din totalul drumurilor publice modernizate la nivel național, al patrulea procentaj după regiunile Nord-Est (16,12%), Centru (15,65%), și Vest (15%) și de 16,41% din totalul de drumuri naționale modernizate, în acest caz situându-se pe primul loc, în fața regiunilor Centru (14,90%) și Nord-Est (14,84%).

La nivel de județe, cea mai mare lungime de drumuri modernizate se află în județul Teleorman, 1.166 km, urmat de Giurgiu cu 976 km, Dâmbovița cu 798 km și Argeș cu 646 km. Pe ultimele locuri se află Ialomița cu 544 km, Prahova cu 579 km și Călărași cu 636 km.

Figura 1.2.2.4. - Starea drumurilor publice în anul 2018

Sursa: Institutul Național de Statistică

Regiunea Sud Muntenia are un procentaj de 96,91% de drumuri naționale modernizate, depășind media națională care se situează la 94,80%. Județele Dâmbovița și Prahova dețin 100% drumuri naționale modernizate, județele Călărași și Giurgiu au peste 99%, iar județul Argeș deține o pondere de peste 95%. Singurele care se plasează sub media națională sunt Ialomița cu 92,66% și Teleorman cu 92,74%.

În ceea ce privește drumurile județene și comunale, doar 25,64% din acestea sunt modernizate la nivelul regiunii, sub media națională de 29,01%. Cele mai mari valori sunt înregistrate în județele Teleorman și Giurgiu, cu 68,27% respectiv 76,43%, în timp ce Argeș are doar 2,89%, iar celelalte județe sunt sub media regiunii.

Principalele căi rutiere internaționale care străbat regiunea și care facilitează accesul din și înspre aceasta la nivel național și internațional sunt următoarele:

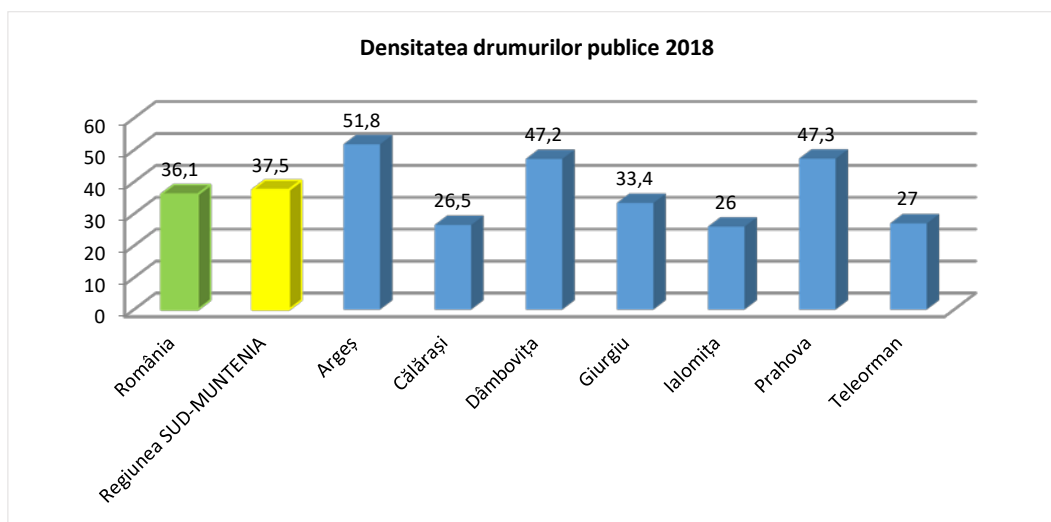
- E60: (Franța, Elveția, Austria, Ungaria) – Borș - Oradea – Cluj-Napoca – Turda – Târgu-Mureș – Brașov – Ploiești – București – Urziceni – Slobozia – Constanța;
- E70: (Spania, Franța, Italia, Slovenia, Croația, Serbia) – Timișoara – Drobeta-Turnu Severin – Craiova – Alexandria – București – Giurgiu – (Bulgaria, Turcia, Georgia);
- E81: (Ucraina) – Halmeu – Livada – Satu Mare – Zalău – Cluj-Napoca – Turda – Sebeș - Miercurea Sibiului – Sibiu – Pitești – București – Constanța;
- E85: (Lituania, Belarus, Ucraina) – Siret – Suceava – Roman – Bacău – Buzău – Urziceni – București – Giurgiu – (Bulgaria, Grecia);
- E574: Bacău – Onești – Târgu Secuiesc – Brașov – Pitești – Craiova;
- E577: Slobozia – Brăila – Galați – (Republica Moldova, Ucraina);

- E584: (Ucraina, Republica Moldova) – Galați – Slobozia.¹⁸

De asemenea, regiunea beneficiază de cea mai extinsă rețea de autostrăzi la nivel național: autostrada A1 București – Pitești, autostrada A2 București – Fetești – Constanța și autostrada A3 București – Ploiești.

Densitatea drumurilor publice în regiunea Sud Muntenia este de 37,50 km/100 km², peste media națională de 36,10 km/100 km². La nivel de județe, densități ridicate se găsesc în Argeș (51,80 km/100 km²), Prahova (47,30 km/100 km²) și Dâmbovița (47,20 km/100 km²), în timp ce restul județelor au valori cuprinse între 26,00 km/100 km² (Ialomița) și 32,40 km/100 km² (Giurgiu).

Figura I.2.2.5. - Densitatea drumurilor publice 2018

Sursa: Institutul Național de Statistică, calcule proprii

Tabel I.2.2.1. - Rețeaua de drumuri publice din regiunea Sud Muntenia pe județe în 2018

Rețeaua de drumuri publice din regiunea Sud Muntenia pe județe în 2018								
Nr. crt.	Județ	Drumuri publice total (km)	% Drumuri publice modernizate	Drumuri naționale (km)	% Drumuri naționale modernizate	Drumuri județene și comunale (km)	% Drumuri județene și naționale modernizate	Densitatea drumurilor publice (km/100 km ²)
1	Argeș	3.536	18,27%	587	95,57%	2.949	2,88%	51,80%
2	Călărași	1.346	47,25%	501	99,40%	845	16,33%	26,50%
3	Dâmbovița	1.915	41,67%	359	100,00%	1.556	28,21%	47,20%
4	Giurgiu	1.185	82,36%	311	99,04%	847	76,43%	33,40%
5	Ialomița	1.160	46,90%	354	92,66%	806	26,80%	26,00%
6	Prahova	2.231	25,95%	322	100,00%	1.909	13,46%	47,30%
7	Teleorman	1.560	74,74%	413	90,74%	1.147	68,27%	27,00%

¹⁸ PDR 2014-2020 al regiunii Sud Muntenia

	Sud Muntenia	12.933	41,33%	2.847	96,90%	10.086	25,64%	37,50%
--	-------------------------	---------------	---------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Sursa: Institutul Național de Statistică, calcule proprii

Coridoare rutiere europene TEN-T

Politica Uniunii Europene în legătură cu infrastructura de transport prevede interconectarea rețelelor naționale, pentru a facilita accesul populației și al mărfurilor în cadrul Uniunii, dar mai ales dinspre extremele sale către centru. În acest sens, rețeaua TEN-T este un proiect complex al UE ce vizează atât transportul rutier, cât și transportul feroviar și naval, asigurând o abordare integrată a rețelelor de transport pentru atingerea scopului politicii europene. Rețeaua TEN-T este compusă din două niveluri: o rețea centrală (principală) care urmează să fie finalizată până în 2030 și o vastă rețea afluentă (extinsă) care aduce trafic în aceasta, și care urmează să fie finalizată până în 2050.¹⁹

Noua rețea primară TEN-T va fi susținută de o rețea cuprinzătoare de rute, care vor fi conectate la rețeaua primară la nivel regional și național. Scopul este de a asigura faptul că, progresiv, pe întreg teritoriul UE, TEN-T va contribui la creșterea pieței interne, la consolidarea coeziunii teritoriale, economice și sociale și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.²⁰

La nivelul Uniunii Europene s-au identificat nouă coridoare principale, dintre care două traversează România:

- Coridorul Orient/Mediterana de Est, care conectează mările Nordului, Baltică, Neagră și Mediterană. Pornește din Nordul Germaniei, prin Cehia și Slovacia, spre portul Constanța, portul bulgăresc Burgas și spre porturile grecești, asigurând conectarea cu Turcia și Cipru;
- Coridorul Rin-Dunăre, care conectează zona centrală a Europei din jurul Strasbourg și Frankfurt prin Viena, Bratislava, Budapesta, către Marea Neagră.

Din acestea, regiunea Sud Muntenia este vizată în principal de coridorul Rin-Dunăre, care cuprinde căi ferate, căi rutiere, porturi, terminale feroviar-rutiere și sistemul de căi navigabile interioare ale râului Main, canalul Main-Dunăre, întregul curs al Dunării în aval de Kelheim și râul Sava.²¹

Din rețeaua rutieră, coridorul include din regiunea Sud Muntenia următoarele drumuri^{22,23}:

¹⁹ Strategia Națională de Dezvoltare Regională 2014-2020

²⁰ <http://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/ten-t-guidelines/doc/ten-t-country-fiches/merged-files/ro.pdf>

²¹ <http://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/ten-t-guidelines/doc/ten-t-country-fiches/merged-files/ro.pdf>

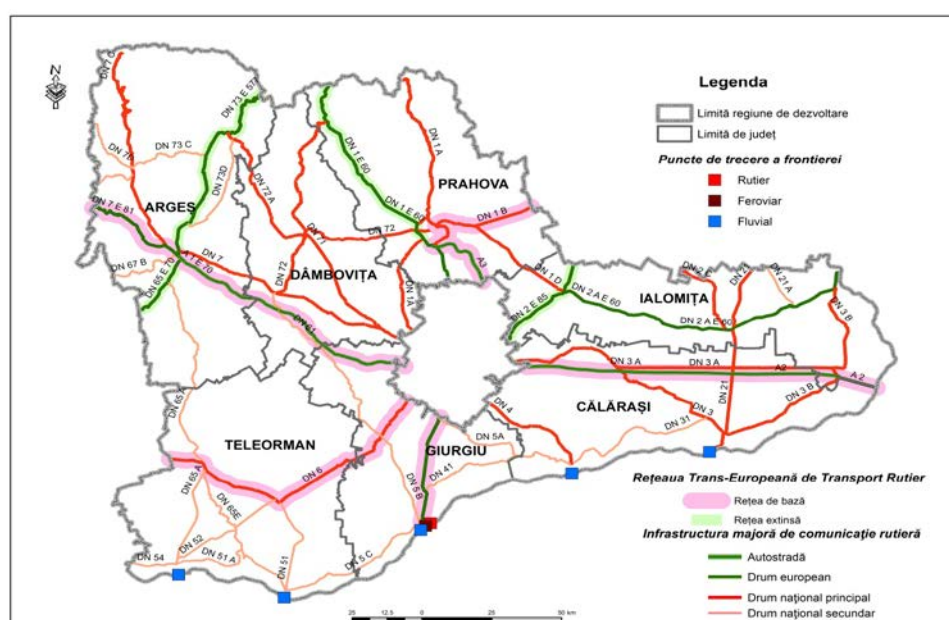
²² Strategia Națională de Dezvoltare Regională 2014-2020

²³ PDR 2014-2020 al regiunii Sud Muntenia

- E60: segmentul Azuga – Ploiești – comuna Gorgota (Prahova);
- E70: segmentul Măldăeni (Teleorman) - Roșiorii de Vede – Alexandria – Mihăilești (Giurgiu);
- E81 (include A1 și A2): segmentul comuna Dedulești (Argeș) - Pitești – comuna Bolintin Deal (Giurgiu) și segmentul Fundulea (Călărași) – Fetești (Ialomița) – legătură cu Constanța;
- E85: segmentul Adunații Copăcenii (Giurgiu) – Giurgiu – legătura cu Ruse (Bulgaria);
- E577: segmentul Ploiești – Mizil (Prahova) – legătură cu Buzău;
- Autostrada A3: limita județului Ilfov - Ploiești (Prahova) – legătura cu Brașov

În afară de drumul E577, toate celelalte drumuri au ca punct central orașul București. De altfel, regiunea Sud Muntenia beneficiază de rețeaua rutieră menită a conecta capitala la toate zonele.

Harta I.2.2.1. - Infrastructura de transport la nivelul regiunii Sud Muntenia 2018

Sursa: Studiu privind stadiul actual de dezvoltare a infrastructurii în regiunea Sud Muntenia și perspective de dezvoltare

Master Planul General de Transport al României prevede o serie de proiecte de infrastructură rutieră, dintre care următoarele segmente sunt pe teritoriul regiunii Sud Muntenia sau au impact asupra sa:

- Segmentul din autostrada A1 Pitești – Curtea de Argeș – Sibiu;
- Autostrada Pitești – Slatina – Craiova;
- Autostrada Ploiești – Brașov;
- Centura secundară a Bucureștiului, în regim de autostradă;
- Drumul Expres Ploiești – Buzău și continuare spre Moldova și Brăila;
- Drumul Expres Pitești – Câmpul Lung Muscel – Brașov;

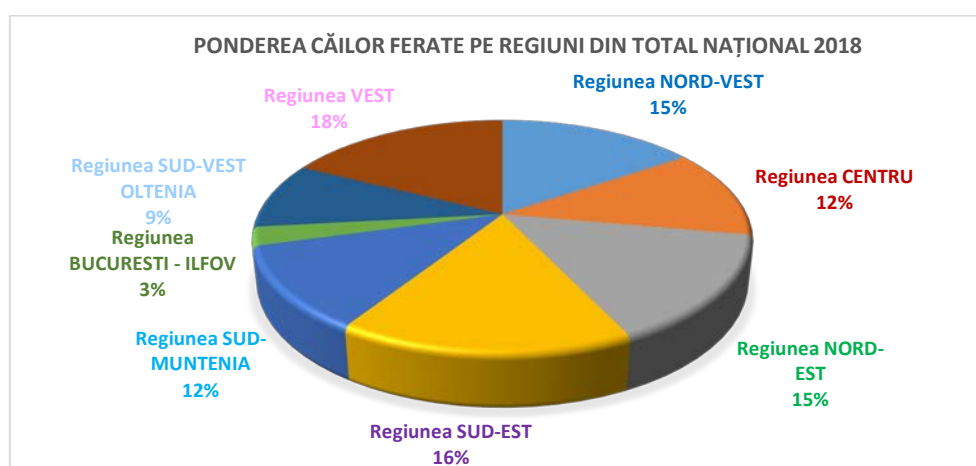
- Drumul Expres București – Alexandria – Roșiorii de Vede și continuare către Craiova – Drobeta Turnu Severin – Lugoj;
- Drumul Expres Ploiești – Târgoviște – Găești;
- Drum Euro Trans București – Giurgiu;
- Drum Trans Regio Călărași – Slobozia și continuare către Brăila;
- Drum Trans Regio București – Târgoviște.

Rețeaua de căi ferate

Evoluția căilor ferate din România în ultimul deceniu se remarcă printr-un regres semnificativ al calității infrastructurii. Starea precară a infrastructurii, dar și calitatea și vechimea materialului rulant, duc la scăderea constantă a numărului de pasageri transportați. Repartizarea gradului de încărcare de mărfuri în transport interregional este dezechilibrată, cu un grad de încărcare foarte mare în Nord-Est și foarte redus în Sud-Vest. Nivelul dotărilor și starea tehnică a liniilor nu permit viteze mai mari de 60-80 km/h, iar stațiile care deserveșc traficul de marfă și călători au o stare tehnică nesatisfăcătoare, neasigurând condiții corespunzătoare transportului pe cale ferată.²⁴

Regiunea Sud Muntenia este străbătută de o rețea feroviară de 1.247 km, conform datelor pentru sfârșitul anului 2018, ceea ce o plasează pe antepenultimul loc la nivel național, fiind urmată doar de regiunea Sud-Vest, cu 980 km, și regiunea București-Ilfov, cu 279 km. Pe primele locuri se situează regiunile Vest (1.888 km), Sud-Est (1.745 km) și Nord-Vest (1.663 km). Rețeaua de căi ferate a României a scăzut cu 3 km linie normală în perioada 2013-2018.

Figura I.2.2.6. - Ponderea căilor ferate pe regiuni din total național 2018

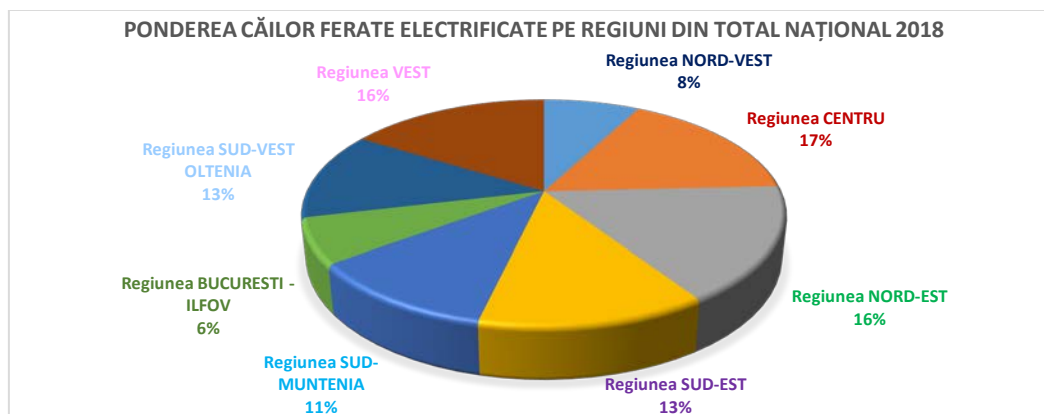

Sursa: Institutul Național de Statistică; calcule proprii

²⁴ Strategia Națională de Dezvoltare Regională 2014-2020

Și în privința liniilor ferate electrificate, regiunea se situează pe al șaselea loc la nivel național, cu 451 km, fiind urmată de regiunile Nord-Vest cu 311 km și București-Ilfov cu 259 km. Cele mai extinse rețele electrificate se găsesc în regiunile Centru (666 km), Nord-Est (663 km) și Vest (650 km).

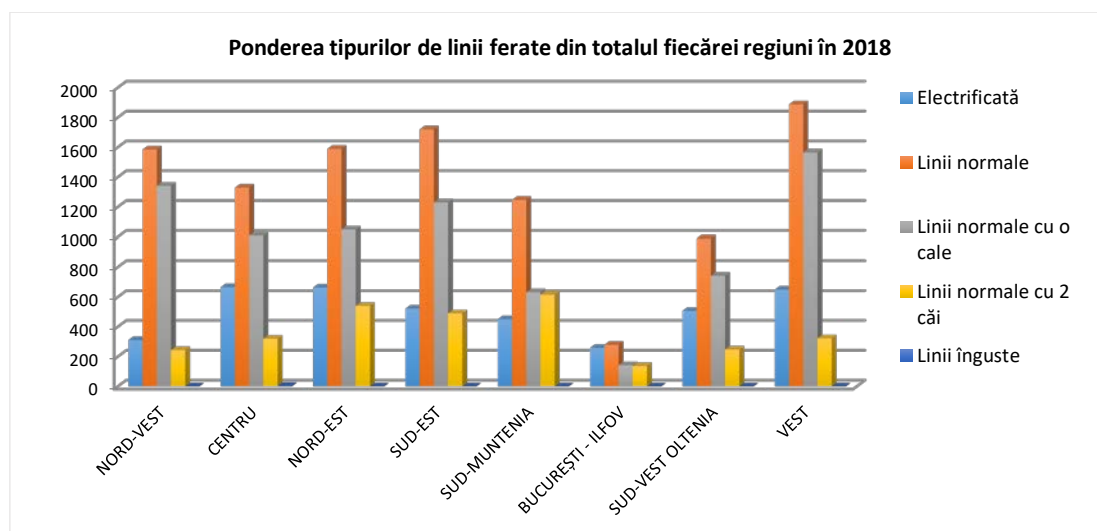
Figura I.2.2.7. - Ponderea căilor ferate electrificate pe regiuni din total național 2018

Sursa: Institutul Național de Statistică; calcule proprii

Din punct de vedere al procentului liniilor ferate duble din totalul regiunilor, Sud Muntenia se plasează pe primul loc cu 21,08%, urmată de Nord-Est cu 18,51% și Sud-Est cu 16,80%.

Figura I.2.2.8. - Ponderea tipurilor de linii ferate din totalul fiecărei regiuni în 2018

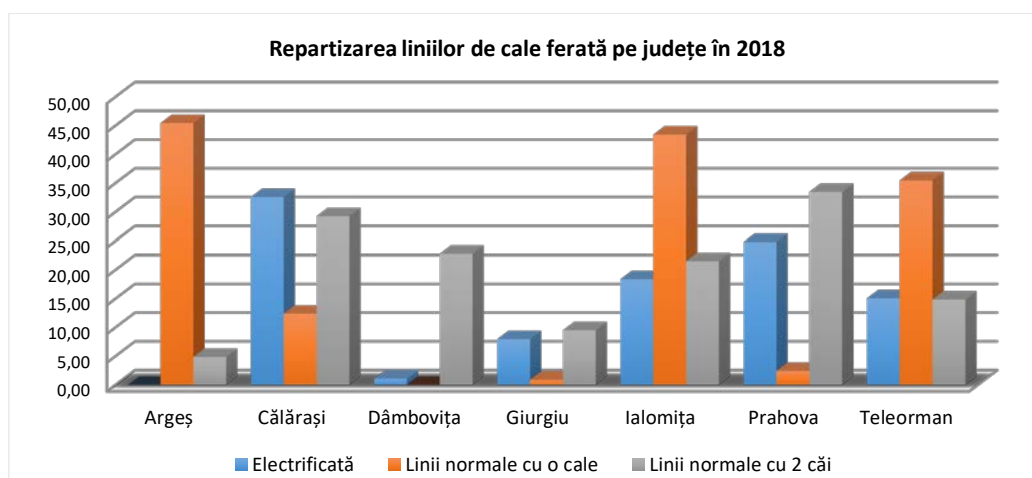
Sursa: Institutul Național de Statistică; calcule proprii

La nivelul regiunii, singura modificare suferită de rețeaua de căi ferate în perioada 2013-2018, din punct de vedere al numărului total de kilometri, a fost înregistrată în județul Teleorman, și anume o scădere de 4 km. În anul 2018, județele cu cele mai extinse rețele de căi ferate au fost Ialomița (293 km), Teleorman (227 km), Argeș (227 km) și Călărași (188 km).

Lungimea căilor ferate electrificate nu a înregistrat schimbări în perioada analizată. Astfel, din totalul regiunii de 451 km linii electrificate, 147 km sunt în județul Călărași, 112 km sunt în Prahova și 83 km

în Ialomița. Județul Dâmbovița are doar 5 km de linii electrificate, în timp ce Argeș nu are niciun kilometru.

Figura I.2.2.9. - Repartizarea liniilor de cale ferată pe județe în 2018 (% din total regiune, pe tipuri)

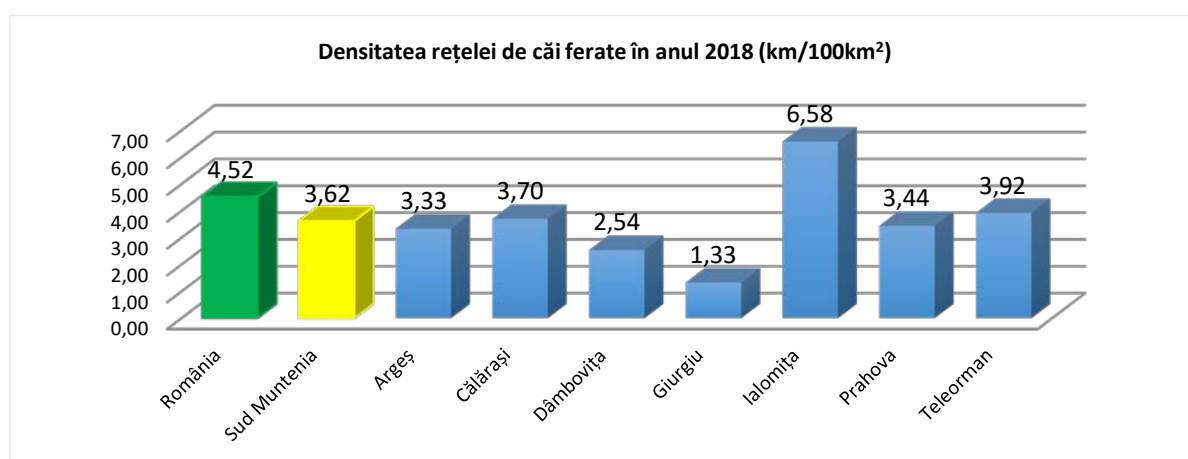

Sursa: Institutul Național de Statistică; calcule proprii

Densitatea rețelei de cale ferată este foarte slabă la nivelul regiunii, de doar 3,63 km/100 km², sub media națională situată la 4,52 km/100 km², Sud Muntenia depășind doar regiunea Sud-Vest Oltenia, care are 3,39 km/100 km². Pe primele locuri sunt București-Ilfov cu 15,47 km/100 km², Vest cu 5,89 km/100 km², Sud-Est cu 4,89 km/100 km² și Nord-Vest cu 4,88/100 km². Sub media națională se mai plasează Nord-Est (4,4 km/100 km²) și Centru (3,91 km/100 km²).

Dintre județele care compun regiunea, doar Ialomița are o densitate peste media națională, respectiv 6,58 km/100 km². Peste media regiunii sunt județele Teleorman (3,92 km/100 km²) și Călărași (3,7 km/100 km²).

Figura I.2.2.10. – Densitatea rețelei de căi ferate în anul 2018 (km/100km²)

Sursa: Institutul Național de Statistică

Tabel I.2.2.2. Rețeaua de căi ferate din regiunea Sud Muntenia, pe județe, în 2018

Rețeaua de căi ferate din regiunea Sud Muntenia, pe județe, în 2018							
Nr. crt.	Județ	Căi ferate total (km)	Căi ferate electrificate (km)	% Căi ferate electrificate	Căi ferate duble (km)	% Căi ferate duble	Densitatea căilor ferate (km/100 km ²)
1	Argeș	227	0	0,00%	22	9,69%	3,33
2	Călărași	188	147	78,19%	132	70,21%	3,70
3	Dâmbovița	103	5	4,85%	103	100,00%	2,54
4	Giurgiu	47	36	76,60%	43	91,49%	1,33
5	Ialomița	293	83	28,33%	97	33,11%	6,58
6	Prahova	162	112	69,14%	151	93,21%	3,44
7	Teleorman	227	68	29,96%	67	29,52%	3,92
	Sud Muntenia	1.247	451	36,05%	615	49,32%	3,62

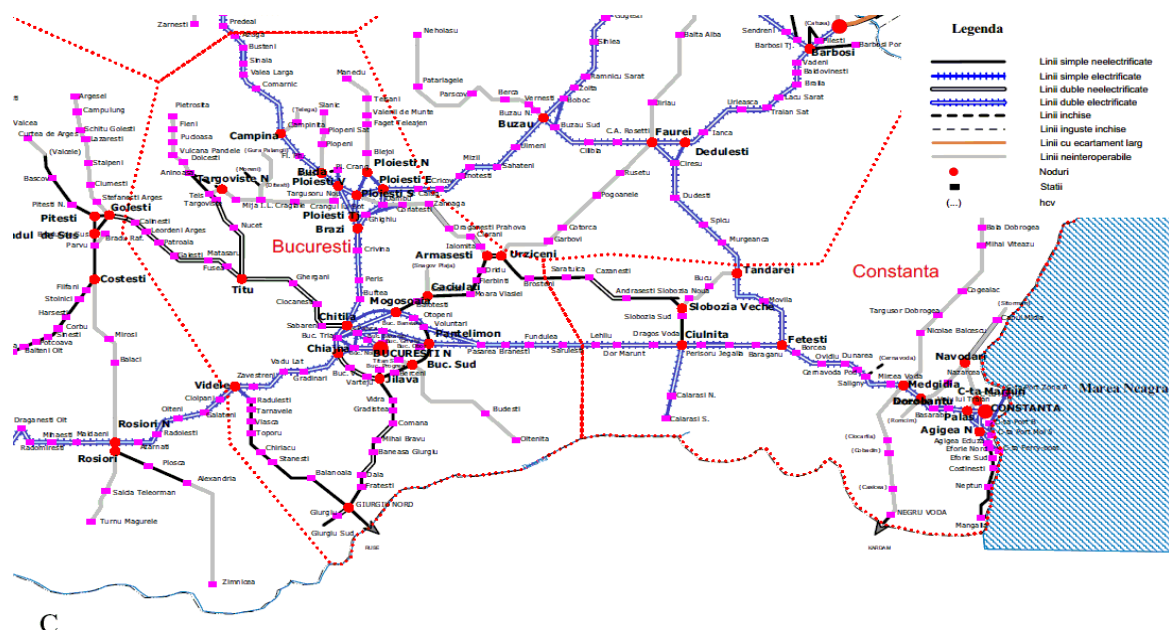
Sursa: Institutul Național de Statistică; calcule proprii

Principalele magistrale feroviare care străbat regiunea și care fac parte din rețeaua TEN-T, sunt²⁵:

- Magistrala 300: București – Ploiești – Brașov și mai departe către granița cu Ungaria – este o linie dublă electrificată, parte din Axa prioritară TEN-T feroviară IV;
- Magistrala 500: București – Ploiești – Vicșani (spre Ucraina) – linie dublă electrificată, parte a axei prioritare TEN-T feroviare IX;
- Magistrala 800: București – Fetești – Constanța – linie dublă electrificată, parte din axa prioritară TEN-T IV;
- Magistrala 900: București – Roșiori – Timișoara - linie dublă electrificată, asigură legătura dintre axele prioritare TEN-T feroviare IX și IV;
- Linia 902: București – Giurgiu – linie dublă neelectrificată, asigură legătura dintre capitală și zona mediteraneeană, de-a lungul axei prioritare TEN-T IX;
- Magistrala 1000: București – Ploiești – linie dublă electrificată.

²⁵ PDR 2014-2020 al regiunii Sud Muntenia

Harta 1.2.2.2. Rețeaua de căi ferate în regiunea Sud Muntenia 2018

Sursa: www.cfr.ro, prelucrare

Concluzii

- Regiunea Sud Muntenia prezintă unele avantaje din punct de vedere al infrastructurii de transport: cea mai extinsă rețea de drumuri naționale, mai ales autostrăzi, apropierea față de principalul aeroport al țării și față de portul Constanța, învecinarea cu Dunărea în Sud și Est, segmentele de cale ferată modernizate, punctul de trecere al frontierei de la Giurgiu și o bună conectivitate la rețeaua europeană de transport TEN-T. Acest lucru se datorează în special reliefului regiunii, predominant de câmpie, care a favorizat o rețea rutieră dezvoltată dar și poziționarea regiunii, în proximitatea Municipiului București. De asemenea, accesul spre Portul Constanța, care se face în special tranzitând regiunea Sud Muntenia, a încurajat dezvoltarea rețelei rutiere.
- În ciuda unei rețele de drumuri dezvoltate, depărtarea regiunii față de granița de Vest, către principalul partener comercial al țării, Uniunea Europeană, coroborată cu o rețea națională rutieră deficitară, aduce prejudicii economice întregii regiuni și nu numai. Starea tehnică deficitară a drumurilor este o problemă care se manifestă, însă, la nivelul întregii țări.
- Regiunea deține segmente importante ale rețelei TEN-T și sunt prevăzute proiecte importante de infrastructură, atât în Master Planul General pentru Transport, cât și în politica UE privind coridoarele TEN-T. De asemenea, guvernele României și Bulgariei au semnat un memorandum pentru construcția a două noi poduri peste Dunăre, ambele având un cap de pod în regiunea Sud Muntenia: Turnu Măgurele – Nikopole și Călărași – Silistra.

- Regiunea beneficiază de o largă deschidere la Dunărea navigabilă, care face parte din rețeaua TEN-T primară. Sud Muntenia are 3 porturi importante la Dunăre, dintre care Giurgiu este considerat port la rețeaua principală, iar celelalte 2, Oltenița și Călărași, sunt considerate porturi ale rețelei extinse TEN-T.²⁶ Printre proiectele care ar putea primi finanțare prin Mecanismul Conectarea Europei se numără și canalul Dunăre – București.²⁷
- Accesul la Dunăre și portul la Dunăre reprezintă un avantaj ridicat pentru sectorul agricol, în vederea desfacerii producției, cea mai ridicată la nivel național.
- Potențialul de transport pe apă oferit de Dunăre este insuficient valorificat în prezent.
- Regiunea Sud Muntenia este străbătută de o rețea feroviară de 1.247 km, ceea ce o plasează pe antepenultimul loc la nivel național, fiind urmată doar de regiunea Sud-Vest, cu 980 km, și regiunea București-Ilfov, cu 279 km.
- Infrastructura feroviară prezintă, la fel ca la nivelul întregii țări, un nivel ridicat de uzură fizică și morală. Ea se află într-un stadiu avansat de degradare și este doar parțial electrificată. Timpii de călătorie/transport sunt foarte ridicați.
- Infrastructura turistică și infrastructura de acces către zonele cu potențial turistic sunt deficitare. Resursele naturale existente, potențialului turistic montan și dunărean sunt insuficient valorificate din cauza accesibilității reduse către obiectivele turistice naturale și culturale.

SUBCAPITOLUL I.3. ECONOMIA REGIUNII SUD MUNTENIA

În acest subcapitol este analizată în detaliu economia regiunii Sud Muntenia, în contextul economiei naționale, dar și la nivel inter-județean. De asemenea, pentru cei mai importanți parametri ai economiei regionale se va face evaluarea comparativă în raport cu anumite regiuni europene similare. Datele aferente zonelor/regiunilor de pe teritoriul României au ca sursă oficială Institutul Național de Statistică (INS). Datele aferente regiunilor din afara României au ca sursă Eurostat²⁸ - sursa oficială de date statistice la nivelul Comisiei Europene.

Perioada de referință pentru culegerea datelor este 2011 – 2017. În toate situațiile în care au existat măsurători și date disponibile pentru anii 2017 și 2018, acestea au fost incluse în analiză și au contribuit la enunțarea concluziilor.

Analiza și evaluarea economiei regiunii Sud Muntenia este realizată atât în ansamblu cât și sectorial.

Structura acestui subcapitol este formată din patru secțiuni importante, după cum urmează:

²⁶ Master Planul General de Transport al României, mai 2015

²⁷ <http://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/ten-t-guidelines/doc/ten-t-country-fiches/merged-files/ro.pdf>

²⁸ <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

- **I.3.1. Contextul economic al regiunii Sud Muntenia**
 - o se urmărește identificarea contextului prin calculul următorilor indicatori:
 - PIB regional – prezentat doar până la nivelul anului 2016. Conform INS, datele aferente anului 2017 vor fi publice în luna ianuarie a anului 2020;
 - PIB regional/locuitor – prezentat doar până la nivelul anului 2016. Indicatorul a fost calculat raportând PIB-ul regional la numărul de locuitori;
 - relația dintre PIB/capita și cheltuielile cu activitatea de cercetare-dezvoltare;
 - VAB pe sectoare.
- **I.3.2. Antreprenoriatul din regiunea Sud Muntenia:**
 - o antreprenoriatul este evaluat prin intermediul unei analize sectoriale. Structura analizată este următoarea:
 - Agricultură, silvicultură, pescuit (CAEN A);
 - Industria extractivă (CAEN B);
 - Industria prelucrătoare (CAEN C);
 - Energie și utilități (CAEN D și E);
 - Comerț (CAEN G);
 - Construcții (CAEN F);
 - Turism;
 - Servicii.
 - o indicatorii urmăriți în cadrul fiecărui sector analizat sunt următorii:
 - numărul de unități locale active, inclusiv pe ramuri economice și clase de mărime;
 - densitatea unităților locale active;
 - numărul întreprinderilor nou create, inclusiv pe ramuri economice;
 - rata de creare a unităților locale active;
 - numărul firmelor radiate la nivel regional;
 - numărul mediu de salariați inclusiv pe ramuri economice;
 - salariul mediu net lunar inclusiv pe domenii de activitate economică.
 - o analiza performanței firmelor pe sectoare economice în vederea identificării aglomerărilor industriale și sectoarelor care prezintă potențial de clusterizare

va urmări următoarele date: numărul de unități locale active, cifra de afaceri (CA), numărul de salariați, productivitatea muncii, investiții nete și lista celor mai importante firme ce desfășoară activități în domeniul respectiv.

- **I.3.3. Investiții străine directe și numărul societăților comerciale cu participare străină la capitalul social**

- o va fi prezentat un tabel cu firmele care au realizat cele mai importante investiții străine în regiunea Sud Muntenia în perioada analizată.

- **I.3.4. Potențialul de specializare** – se stabilesc acele sectoare economice la nivel de ramură din regiunea Sud Muntenia, în vederea identificării zonelor de specializare, dar și sectoarele cu potențial de clusterizare.

- o Pentru a identifica sectoarele cu potențial, este folosită metoda utilității globale (prin construirea Matricei Utilităților).

I.3.1. Contextul economic al regiunii Sud Muntenia

PIB Regional

Produsul Intern Brut este un indicator macroeconomic care reflectă suma valorii de piață a tuturor mărfurilor și serviciilor destinate consumului final, produse în toate ramurile economiei în interiorul unei țări, în decurs de un an. Situația PIB regional pe orizontul analizat 2011 – 2016, exprimat în milioane lei, este prezentată în tabelul I.3.1.1.

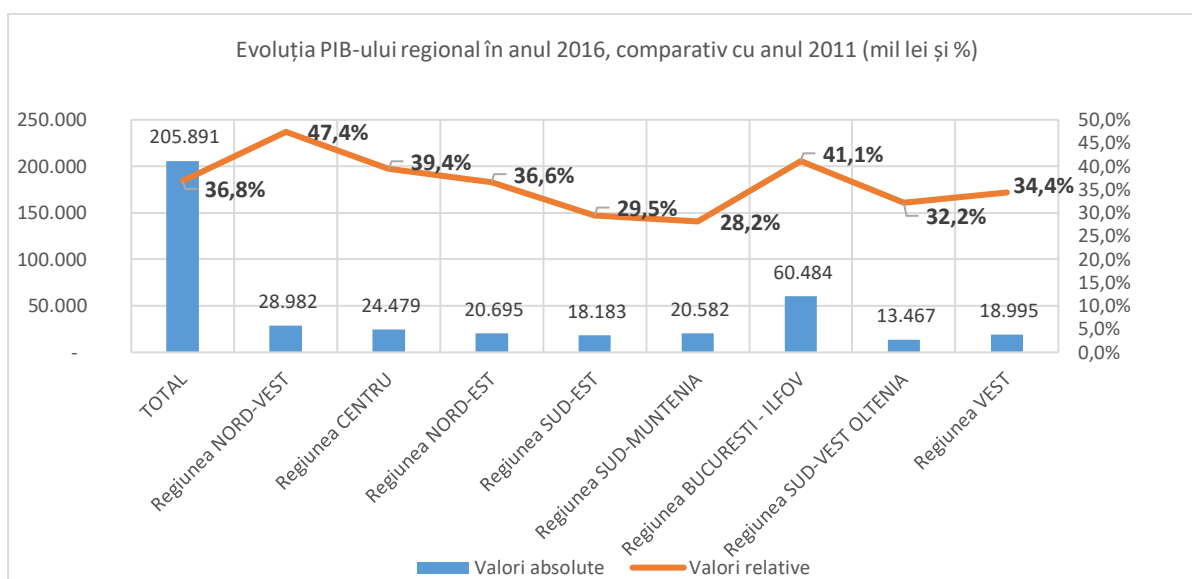
Tabel I.3.1.1. - PIB pe macroregiuni exprimat în milioane lei, în perioada 2011-2016

PIB pe macroregiuni exprimat în milioane lei, în 2011-2016						
Regiune / perioadă	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016
Regiunea Nord -Vest	61.135	67.371	71.333	76.650	81.652	90.117
Regiunea Centru	62.114	67.472	70.199	73.314	78.805	86.593
Regiunea Nord - Est	56.473	61.200	65.082	67.211	71.454	77.168
Regiunea Sud-Est	61.727	64.410	71.625	75.294	76.190	79.910
Regiunea București - Ilfov	147.087	158.652	171.365	178.983	197.799	207.572
Regiunea Sud - Muntenia	73.103	70.655	77.338	86.874	86.633	93.685
Regiunea Sud -Vest - Oltenia	41.868	46.171	47.818	48.405	52.055	55.335
Regiunea Vest	55.230	57.329	60.185	61.388	67.430	74.225
TOTAL	558.737	593.260	634.944	668.118	712.018	764.603

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din datele analizate se poate observa că, la nivel național, PIB-ul a crescut continuu, de la valoarea de 558.737 mil. lei în anul 2011 la peste 764.600 milioane lei în anul 2016. Singura regiune în care PIB-ul a avut și scădere este regiunea Sud Muntenia unde a scăzut ușor în 2012, comparativ cu anul 2011.

Figura I.3.1.1. – Evoluția PIB-ului regional în anul 2016, comparativ cu anul 2011

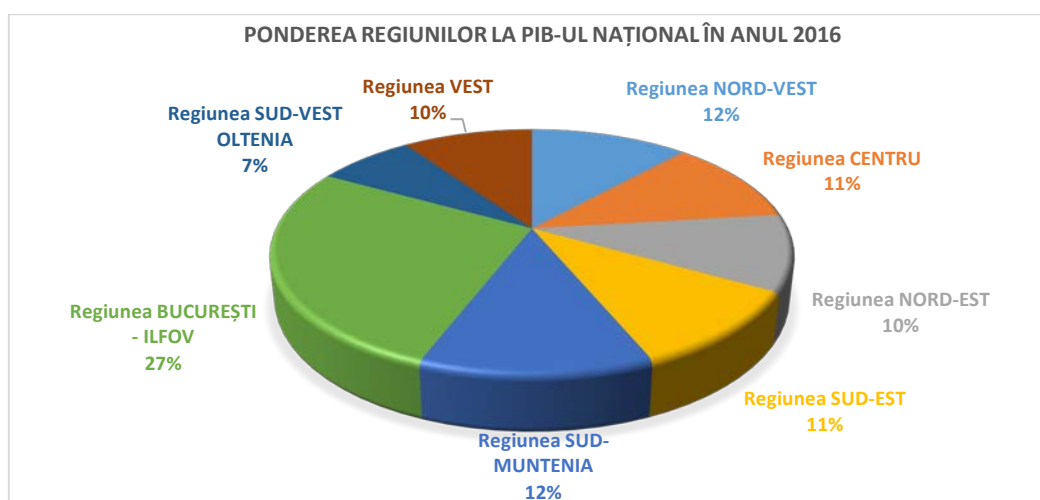

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al creșterii procentuale (creșterea relativă), regiunea Sud Muntenia a înregistrat cea mai slabă creștere, de doar 28,2% cu peste 1,3 puncte procentuale mai puține decât regiunea Sud-Est, clasată pe penultimul loc. Cele mai mari creșteri au fost înregistrate în regiunile Nord-Vest (47,4%) și București-Ilfov (41,1%). Creșterea medie la nivel național a fost de 36,8%, regiunea Centru fiind alături de primele două clasate (București-Ilfov și Nord-Vest) singura regiune a cărei creștere de 39,4% a depășit valoarea medie.

Din punct de vedere al creșterii absolute, primele 3 regiuni sunt aceleași, cu mențiunea că cea mai mare creștere a avut-o regiunea București-Ilfov 60 mld lei, Nord-Vest 28,9 mld lei și Centru 24,4 mld lei. Regiunea Sud Muntenia se află pe locul 4 în acest clasament, cu o creștere de peste 20,5 mld lei.

Figura I.3.1.2. – Ponderea regiunilor la PIB-ul național în anul 2016

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al contribuției fiecărei regiuni la PIB-ul național, regiunea București-Ilfov susține peste un sfert din valoare, 27% din PIB fiind realizat aici. Pe locul al doilea, la o distanță mare, se află regiunile Nord-Vest și Sud Muntenia care contribuie cu 12% din valoarea PIB național. Se poate observa faptul că PIB-ul generat de regiunile aflate pe locurile 2 și 3 în clasament nu depășesc valoarea regiunii aflate pe primul loc. Cel mai mic PIB este realizat în regiunea Sud-Vest Oltenia, doar 7%, fiind de altfel singura regiune în care ponderea acestuia este sub 10%.

Influența județeană la creșterea PIB-ului regiunii Sud Muntenia pe orizontul 2011 – 2016 este prezentată în tabelul următor.

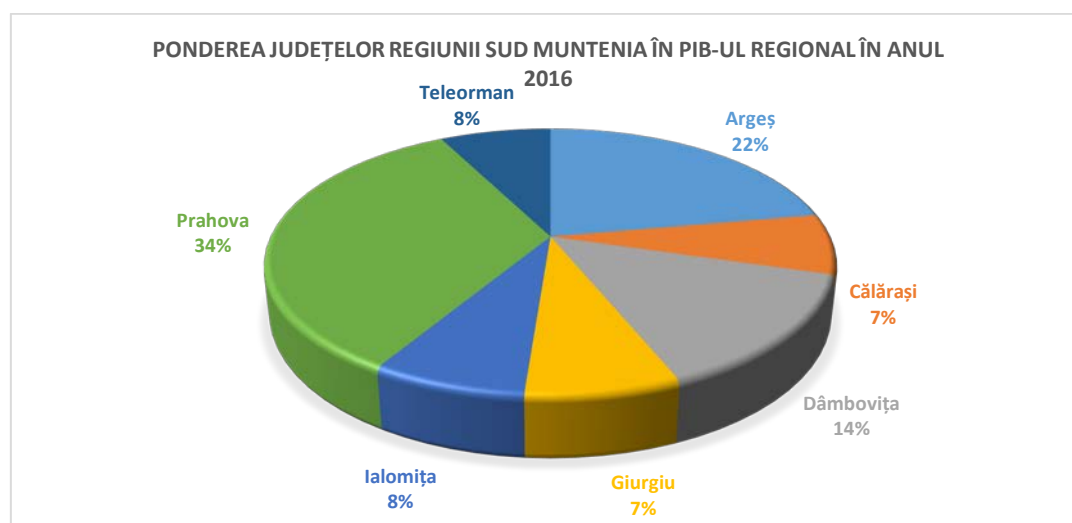
Tabel I.3.1.2. – PIB pe județe la nivelul regiunii Sud Muntenia, exprimat în milioane lei

PIB pe județe la nivelul regiunii Sud Muntenia, exprimat în milioane lei						
Județ	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016
Argeș	16.281	15.702	16.786	17.882	19.070	20.807
Călărași	5.439	5.512	5.759	5.858	6.549	6.862
Dâmbovița	10.532	11.293	11.668	11.606	12.628	13.352
Giurgiu	4.941	4.976	4.586	6.030	6.641	6.963
Ialomița	5.278	5.505	5.849	6.165	6.614	6.990
Prahova	25.150	21.355	26.044	32.612	28.085	31.626
Teleorman	5.482	6.312	6.647	6.722	7.047	7.084
TOTAL pe regiune	73.103	70.655	77.338	86.874	86.633	93.685

Sursa: Institutul Național de Statistică

Cea mai mare valoare în cadrul PIB-ului regional este generată de județul Prahova și Argeș. Se poate observa faptul că, în anul 2012, ambele județe au înregistrat scăderi al PIB-ului, motiv pentru care PIB-ul regiunii a înregistrat o scădere (fiind, de altfel, singura regiune în care PIB-ul a scăzut în intervalul 2011 – 2016). Cu excepția anului 2012 unde, în Prahova și Argeș PIB-ul a scăzut, PIB-ul județean a mai scăzut în județul Prahova și în anul 2015, raportat la anul 2016, în restul intervalului acesta având doar evoluții crescătoare pe întregul orizont analizat.

Figura I.3.1.3. – Ponderea județelor regiunii Sud Muntenia în PIB-ul regional în anul 2016

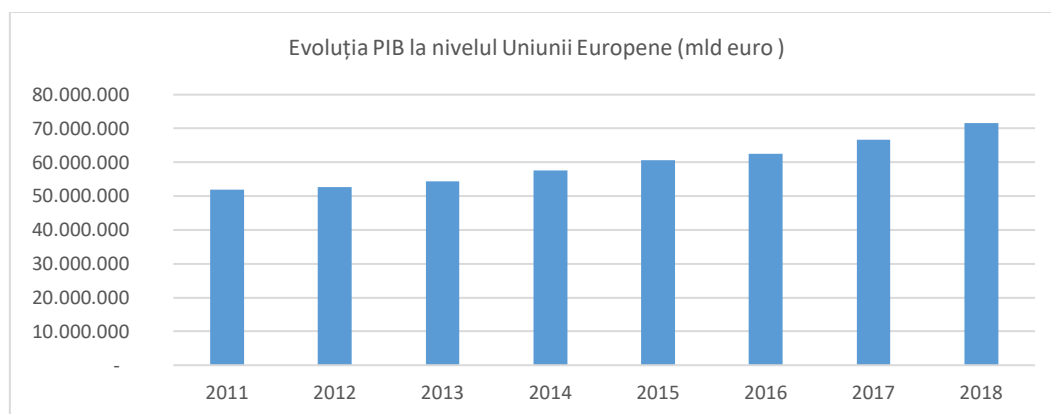

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al contribuției județene la PIB-ul regional, peste jumătate (56%) din acesta este generat de județele Prahova și Argeș. Suplimentar, județul situat pe locul 3, Dâmbovița, contribuie cu 14% la PIB-ul regional, ceea ce face ca 3 județe din regiune să genereze 70% din valoare, pe când restul de 4 județe (Ialomița 8%, Giurgiu 7%, Călărași 7% și Teleorman 8%) doar 30%.

La nivelul Uniunii Europene, PIB-ul a crescut anual, ajungând în anul 2018 (date provizorii) la peste 70.000 mld de euro, o creștere cu peste 20.000 mld de euro față de valoarea înregistrată în anul 2011.

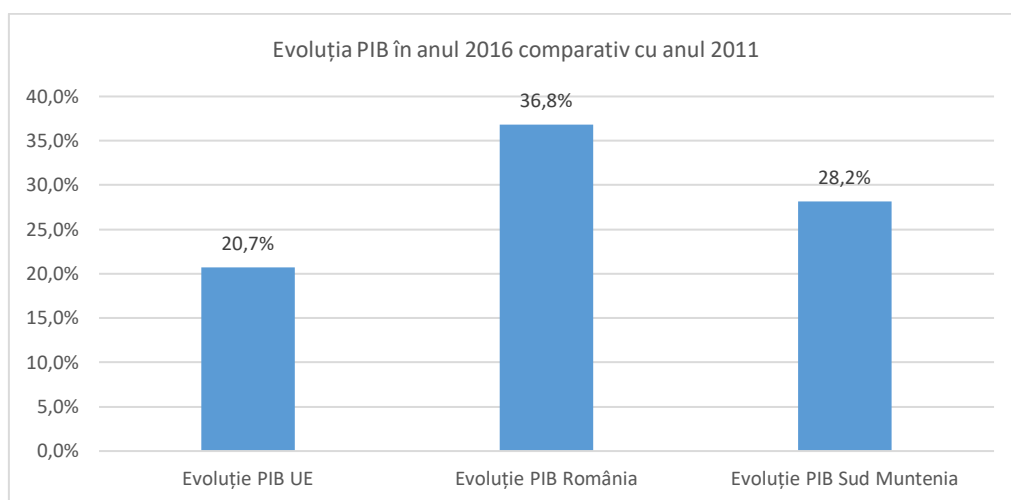
Figura I.3.1.4. – Evoluția PIB la nivelul Uniunii Europene

Sursa: Eurostat

Din punct de vedere al creșterii procentuale, PIB-ul Uniunii Europene a crescut în intervalul 2011 – 2016 (interval comparabil cu cel pentru care s-a analizat indicatorul la nivel național, regional sau județean) cu aproximativ 20%, pe când PIB-ul național a crescut cu peste 36%. La nivelul regiunii Sud Muntenia, PIB-ul a crescut cu 28,2% în intervalul analizat.

Figura I.3.1.5.– Evoluția PIB în anul 2016, comparativ cu anul 2011

Sursa: Institutul Național de Statistică/Eurostat

PIB regional/locuitor

În intervalul 2011 – 2016, PIB/locuitor a înregistrat creșteri la nivelul fiecărei regiuni. Cea mai mare valoare este înregistrată la nivelul regiunii București-Ilfov, unde PIB regional a fost de 86.443 de lei, urmată la o distanță apreciabilă de regiunea Vest cu 37.451 de lei și regiunea Centru cu 33.649 de lei. Cele mai mici valori se înregistrează la nivelul regiunii Nord-Est, doar 21.941 de lei și Sud-Vest Oltenia, 26.112 lei. Cu 28.577 de lei PIB/locuitor, regiunea Sud Muntenia se află pe locul 6 în acest clasament. PIB-ul la nivel național este de 38.720 de lei/locuitor, singura regiune care se află peste această valoare fiind București-Ilfov.

Tabel I.3.1.3. - PIB/locuitor la nivel regional, exprimat în lei (2011-2016)

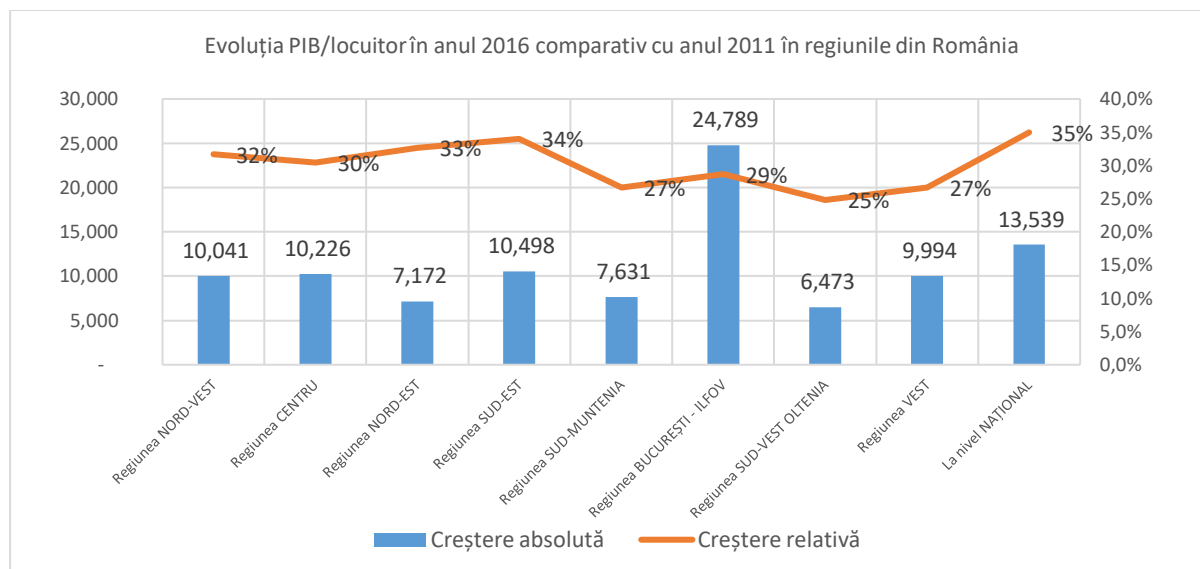
PIB/locuitor la nivel regional, exprimat în lei (2011-2016)						
Regiune/Perioadă	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016
Regiunea Nord-Vest	21.649	23.693	25.964	27.533	29.640	31.690
Regiunea Centru	23.423	25.326	28.597	29.799	31.190	33.649
Regiunea Nord-Est	14.769	15.747	18.665	19.870	20.540	21.941
Regiunea Sud-Est	20.350	21.716	25.526	28.538	30.207	30.848
Regiunea București-Ilfov	61.654	64.636	69.516	75.048	78.349	86.443
Regiunea Sud-Muntenia	20.946	21.126	22.732	25.063	28.374	28.577
Regiunea Sud-Vest Oltenia	19.639	20.643	22.537	23.512	24.013	26.112
Regiunea Vest	27.421	29.079	31.420	33.099	33.875	37.415
La nivel național	25.181	26.635	31.741	33.508	35.852	38.720

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al evoluției, cea mai spectaculoasă creștere s-a înregistrat la nivelul regiunii București-Ilfov, unde PIB/locuitor a crescut cu peste 24 mii de lei, urmat de regiunile Centru și Nord-Vest cu valori puțin peste 10.000 de lei. La polul opus, cele mai mici creșteri s-au raportat la nivelul

regiunilor Vest Oltenia (6.473 de lei), Nord-Est (7.172 de lei) și Sud Muntenia (7.631 de lei). Din punctul de vedere al creșterilor procentuale, cea mai mare creștere a fost înregistrată în regiunea Sud-Est (34%), Nord-Est (32,7%) și Nord-Vest (31,7%).

Figura I.3.1.6. – Evoluția PIB/locuitor în anul 2016, comparativ cu 2011, în regiunile din România

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel județean, situația scoate în evidență faptul că două județe – Argeș și Prahova – au valori net superioare restului de județe. Astfel, în anul 2016, PIB/locuitor al județului Argeș a fost de 34.925 de lei, pe când cel al județului Prahova de peste 42.000 de lei. Se poate observa faptul că, în anul 2011, cele două județe aveau PIB-uri/locuitor identice, însă evoluția PIB-ului/locuitor în județul Prahova a fost net superioară județului Argeș. La polul opus se află județul Teleorman, cu un PIB/locuitor de doar 19.939 de lei și Călărași cu 23.221 de lei.

Tabel I.3.1.4. - PIB/locuitor la nivel județean, exprimat în lei 2011-2016

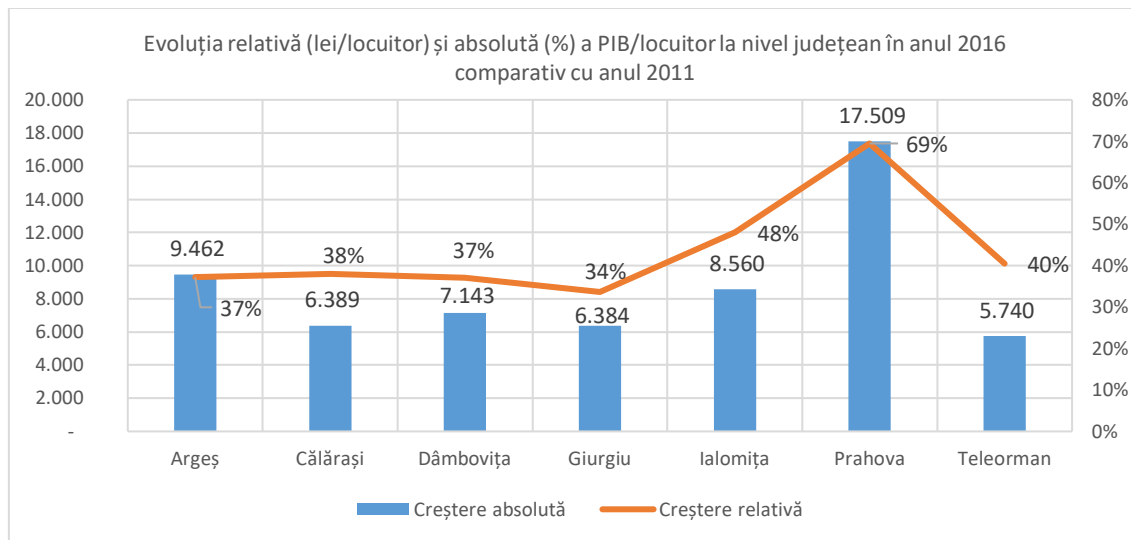
PIB/locuitor la nivel județean, exprimat în lei 2011-2016						
Județ/ Perioadă	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016
Argeș	25.463	23.782	27.664	29.598	31.767	34.925
Călărași	16.832	16.983	18.951	19.441	21.920	23.221
Dâmbovița	19.285	20.991	22.629	22.635	24.783	26.428
Giurgiu	18.976	17.789	16.263	21.654	24.004	25.360
Ialomița	17.844	18.405	21.581	22.885	24.750	26.404
Prahova	25.201	25.678	34.421	43.344	37.565	42.710
Teleorman	14.199	15.420	17.859	18.304	19.488	19.939

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al evoluției PIB/locuitor, cea mai spectaculoasă creștere se înregistrează la nivelul județului Prahova, unde indicatorul a crescut la 17.509 lei/locuitor (reprezentând 69%), urmat de

județul Argeș, cu 9.462 de lei (reprezentând 37%). La polul opus, în județul Teleorman, PIB-ul/locuitor a crescut cu doar 5.740 de lei (reprezentând o creștere cu 40%).

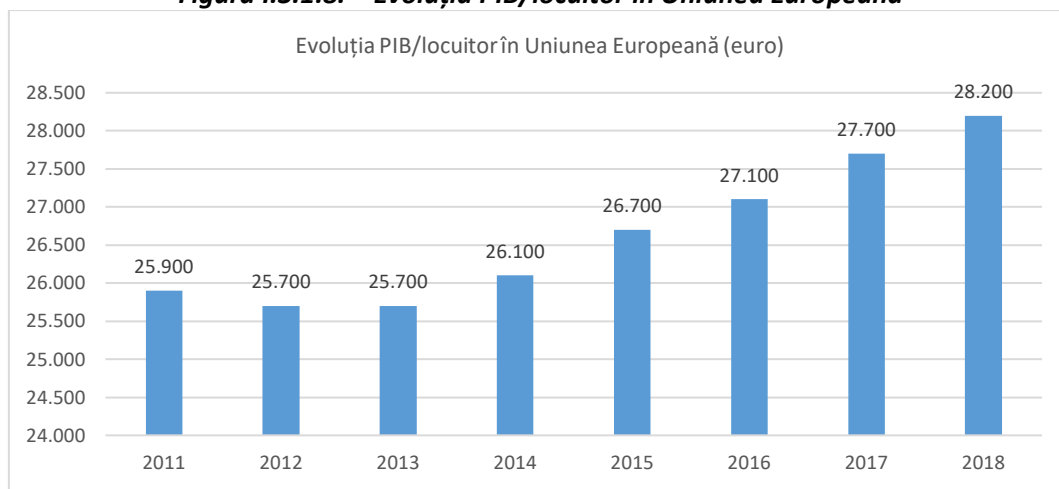
Figura I.3.1.7. – Evoluția relativă (lei/locuitor) și absolută (%) a PIB/locuitor la nivel județean în anul 2016, comparativ cu anul 2011

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul Uniunii Europene, PIB-ul/locuitor a avut o tendință crescătoare, singura scădere fiind în anii 2012 și 2013, când valorile acestuia au fost sub cele înregistrate în anul 2011. În anul 2018, valoarea indicatorului a depășit 28.200 de euro, cu peste 10%, comparativ cu anul de bază 2011.

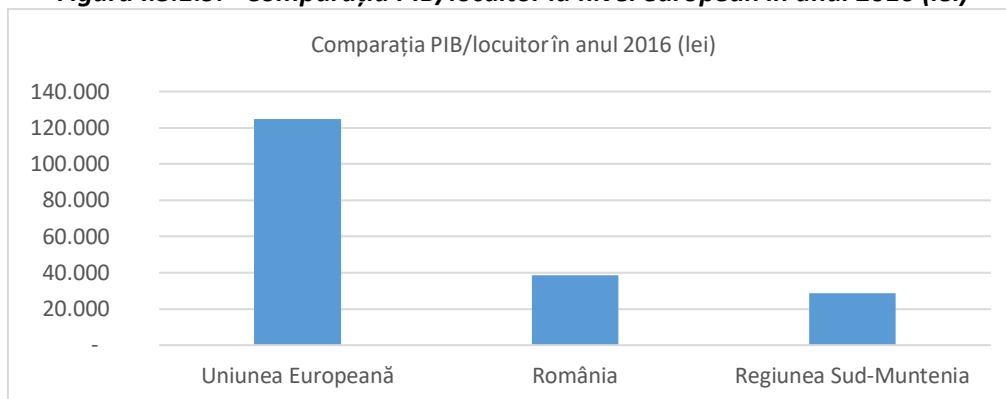
Figura I.3.1.8. – Evoluția PIB/locuitor în Uniunea Europeană

Sursa: Eurostat

PIB/locuitor la nivel european a fost transformat în lei, pentru a se putea realiza o comparație cu valorile analizate la nivel național și regional. Astfel, PIB/locuitor la nivel european este de peste 120.000 de lei, pe când media la nivel național nu depășește 40.000 de lei. La nivelul regiunii Sud Muntenia valoarea este și mai scăzută, doar 28.500 de lei/locuitor.

Figura I.3.1.9.– Comparația PIB/locuitor la nivel european în anul 2016 (lei)

Sursa: Institutul Național de Statistică/Eurostat

Relația dintre PIB/locuitor și cheltuielile cu activitatea de cercetare-dezvoltare

Mai jos sunt prezentate cheltuielile cu activitatea de cercetare-dezvoltare înregistrate la nivel național:

Tabel I.3.1.5. – Cheltuieli de cercetare dezvoltare la nivel național mil. lei 2011-2017

Cheltuieli de cercetare dezvoltare la nivel național mil. lei 2011-2017							
Categorie/an	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cheltuieli totale	1.005	1.119	756	1.059	1.530	2.028	2.449
din care, cheltuieli de capital	180	193	84	149	193	126	173
% cheltuieli de capital din total	17,88%	17,27%	11,08%	14,06%	12,62%	6,20%	7,07%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Se poate observa faptul că nivelul cheltuielilor de cercetare-dezvoltare a avut o evoluție neregulată. În 2013, nivelul lor este considerabil mai mic decât în 2011, iar în 2017 creșterea este de 144% față de 2011. Cea mai mare valoare înregistrată este la nivelul anului 2017, 2.449 milioane de lei. În cazul PIB/capital, acesta a avut o evoluție și mai neregulată, cu valoarea maximă înregistrată în anii 2012 și 2015 iar valoarea minimă în anul 2013. Din punctul de vedere al ponderii, aceasta a fost în permanență sub 18%.

Din punct de vedere al evoluției distribuției cheltuielilor de cercetare-dezvoltare pe regiuni, se poate observa discrepanța foarte mare între regiunea București-Ilfov și restul țării. Dacă, la finalul anului 2011, 57,71% din cheltuielile de cercetare-dezvoltare erau realizate în regiunea București-Ilfov, în anul 2017 ponderea acestora a crescut la peste 65%. Cea mai mare scădere a ponderii s-a înregistrat la nivelul regiunii Nord-Vest, unde aceste cheltuieli reprezentau peste 10,8% în anul 2011, iar la finalul anului 2017 mai reprezintă doar 5,7%. Exceptând regiunea București-Ilfov, creșteri s-au mai raportat în regiunile Vest (de la 4,5% la 7,4%) și Centru (de la 4,45% la 5,93%) pe când în regiunea Sud Muntenia ponderea a scăzut de la 9,5% la 7,9%. Cu toate acestea, regiunea Sud Muntenia se află momentan pe locul 2 ca valoare a cheltuielilor de cercetare dezvoltare realizate în anul 2017.

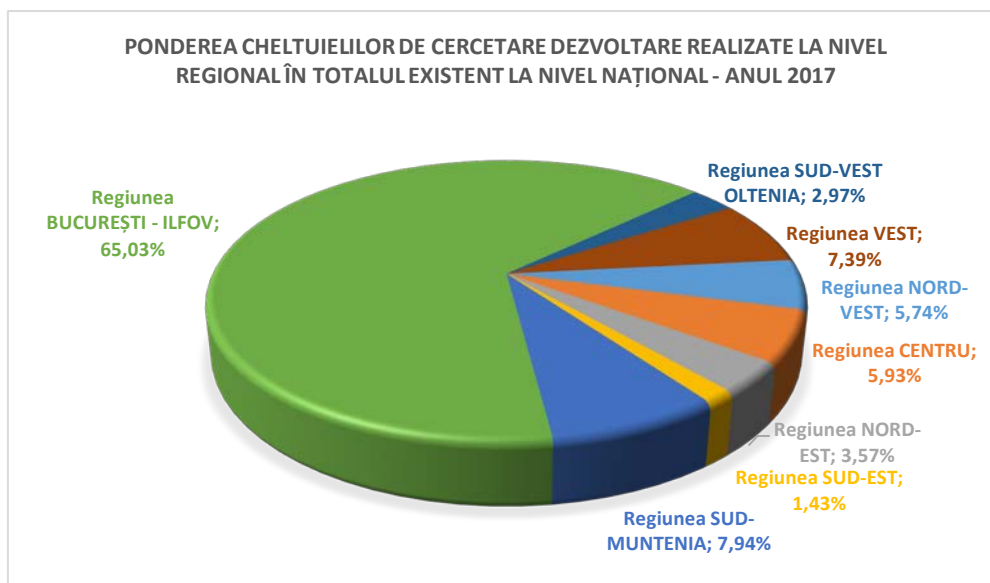
Tabel I.3.1.6. - Distribuția cheltuielilor de cercetare dezvoltare pe regiuni 2011-2017

Distribuția cheltuielilor de cercetare dezvoltare pe regiuni 2011-2017							
Perioada	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cheltuieli totale de cercetare dezvoltare la nivel național	2.786,8	2.872,7	2.464,8	2.555,7	3.476,9	3.675,1	4.317,1
Regiune / perioada	Pondere în total						
Regiunea Nord-Vest	10,83%	10,39%	9,20%	7,98%	9,68%	6,24%	5,74%
Regiunea Centru	4,45%	5,34%	3,82%	9,18%	7,41%	7,42%	5,93%
Regiunea Nord-Est	6,18%	8,53%	8,02%	7,49%	9,01%	4,64%	3,57%
Regiunea Sud-Est	2,28%	1,88%	1,88%	1,90%	1,84%	1,83%	1,43%
Regiunea Sud-Muntenia	9,54%	11,54%	10,73%	11,60%	8,77%	9,70%	7,94%
Regiunea București-Ilfov	57,71%	54,85%	56,07%	54,58%	51,82%	58,97%	65,03%
Regiunea Sud-Vest Oltenia	4,51%	2,03%	3,61%	2,86%	3,13%	2,19%	2,97%
Regiunea Vest	4,51%	5,43%	6,67%	4,40%	8,36%	9,01%	7,39%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Așa cum reiese și din reprezentarea grafică, lăsând la o parte regiunea București-Ilfov, atipică din punct de vedere statistic, regiunea Sud Muntenia contribuie cel mai mult dintre toate regiunile la totalul național al cheltuielilor de cercetare dezvoltare. Acesta nu este însă un rezultat relevant de sine stătător, fiind necesar să fie abordat corelat cu indicatori precum numărul de persoane domiciliate sau PIB/locuitor.

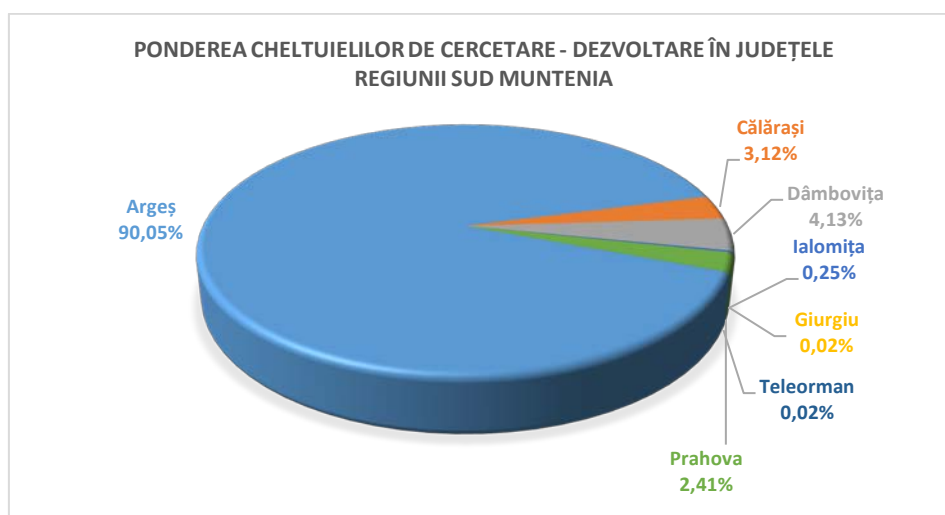
Figura I.3.1.10. - Ponderea cheltuielilor de cercetare dezvoltare realizate la nivel regional în totalul existent la nivel național - anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Restrângând aria de analiză la nivelul regiunii Sud Muntenia, se poate observa că, din punct de vedere al cheltuielilor de cercetare-dezvoltare, există un singur județ relevant, Argeș, care generează 90% din valoarea acestora. Restul județelor au valori nesemnificative, județele Giurgiu și Teleorman având valori apropiate de 0.

Figura I.3.1.11. – Ponderea cheltuielilor de cercetare dezvoltare în județele regiunii Sud Muntenia

Sursa: Institutul Național de Statistică

Așa cum rezultă din tabelul următor, regiunea Sud Muntenia realizează printre cele mai mari cheltuieli de cercetare dezvoltare per capita, exceptând regiunea București-Ilfov, aceasta din urmă reprezentând o excepție din punct de vedere statistic. La nivelul anului 2017, cheltuielile de cercetare-dezvoltare realizate la nivelul regiunii Sud Muntenia erau de aproximativ 114,9 lei/locuitor, sub valorile înregistrate în regiunea Vest (178,31 de lei) și București-Ilfov (1.223,6 lei). Cea mai mare scădere s-a înregistrat în regiunea Nord-Vest, unde cheltuielile de cercetare-dezvoltare/locuitor au scăzut de la 105,98 de lei/locuitor în anul 2011 la 96,52 de lei/locuitor în anul 2017. O altă regiune în care cheltuielile au scăzut este Nord-Est (de la 74,54 de lei/locuitor în anul 2012 la 47,66 de lei/locuitor în anul 2017), pe când ultimul loc este ocupat de regiunea Sud-Vest cu 25,38 de lei în anul 2017, în creștere ușoară de la 21,68 de lei în anul 2011.

Tabel I.3.1.7. - Cheltuieli de cercetare-dezvoltare/locuitor exprimate în lei/locuitor (2011-2017)

Cheltuieli de cercetare-dezvoltare/locuitor exprimate în lei/locuitor (2011-2017)							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Regiunea Nord-Vest	105,98	114,98	87,46	78,82	130,30	89,08	96,52
Regiunea Centru	46,82	65,03	39,88	99,74	109,77	116,61	109,88
Regiunea Nord-Est	44,41	74,54	60,32	58,48	95,92	52,53	47,66
Regiunea Sud-Est	21,68	21,35	18,44	19,40	25,74	27,34	25,38
Regiunea Sud Muntenia	79,50	106,32	85,37	96,47	100,02	118,07	114,90
Regiunea București-Ilfov	645,42	690,82	605,32	610,66	787,95	947,19	1.223,60
Regiunea Sud-Vest Oltenia	55,35	28,33	43,61	36,15	54,25	40,60	65,36
Regiunea Vest	61,70	85,42	90,29	61,90	160,80	184,27	178,31

Sursa: Institutul Național de Statistică

Corelând aceste date și cu nivelul PIB/locuitor, se poate evalua ponderea cheltuielilor alocate cercetării dezvoltării în Produsul Intern Brut per capita, în fiecare regiune.

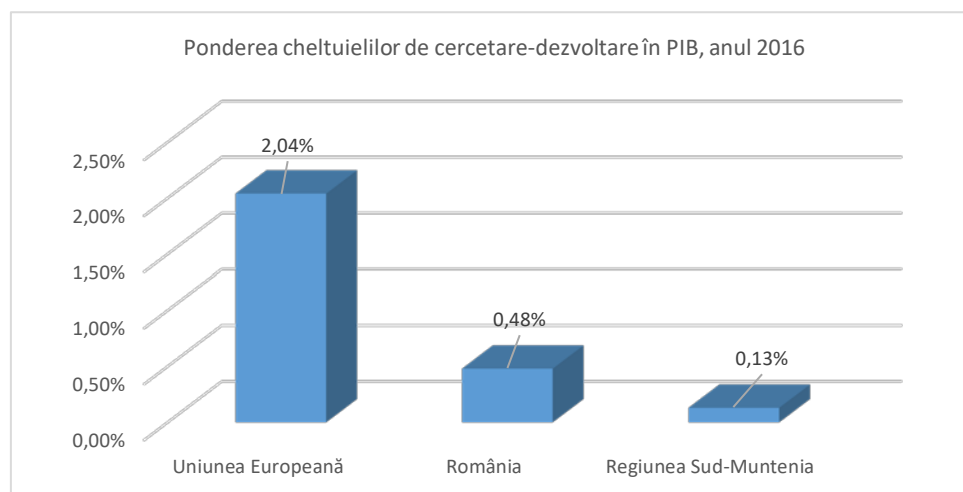
Tabel I.3.1.8. - Ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în nivelul PIB 2011-2016

Ponderea cheltuielilor de cercetare dezvoltare în nivelul PIB						
Regiune/an	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Regiunea Nord-Vest	0,49%	0,44%	0,32%	0,27%	0,41%	0,25%
Regiunea Centru	0,20%	0,23%	0,13%	0,32%	0,33%	0,31%
Regiunea Nord-Est	0,30%	0,40%	0,30%	0,28%	0,44%	0,22%
Regiunea Sud-Est	0,11%	0,08%	0,06%	0,06%	0,08%	0,08%
Regiunea Sud Muntenia	0,38%	0,15%	0,11%	0,12%	0,12%	0,13%
Regiunea București - Ilfov	1,05%	3,05%	2,42%	2,16%	2,77%	3,05%
Regiunea Sud-Vest Oltenia	0,28%	0,13%	0,19%	0,15%	0,21%	0,15%
Regiunea Vest	0,22%	0,27%	0,27%	0,18%	0,43%	0,45%

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul Uniunii Europene, ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB este de aproximativ 2,04%, pe când, la nivel național, aceasta nu depășește 0,48%. Se poate observa, așadar, faptul că doar regiunea București-Ilfov are alocat un procent mai mare din PIB (peste 3%) către cercetare-dezvoltare, restul regiunilor având procente mai degrabă simbolice.

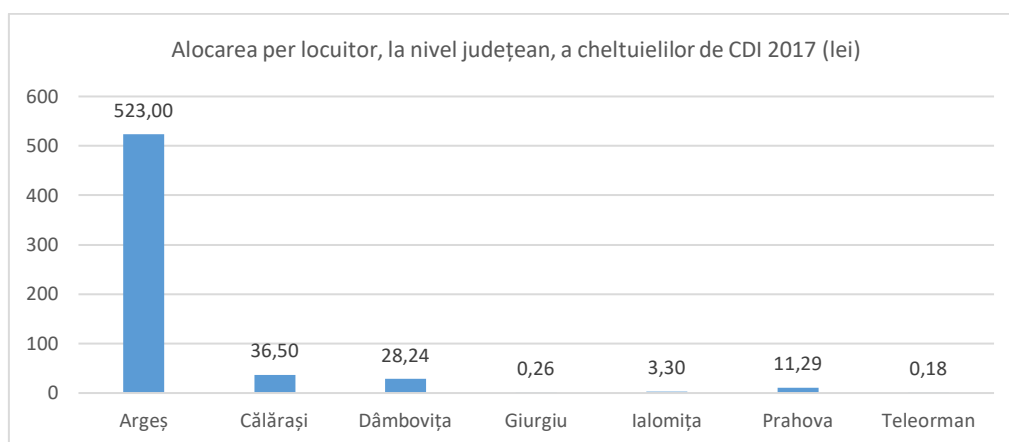
Figura I.3.1.12. – Ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB (2016)

Sursa: Institutul Național de Statistică/Eurostat

La nivel județean, cheltuielile de cercetare dezvoltare per capita prezintă discrepante enorme. Astfel, se evidențiază județul Argeș, care are o valoare de 523 de lei per locuitor, Călărași și Dâmbovița cu alocări în jurul valorii de 30 de lei per locuitor, Prahova cu 11,29 de lei iar Giurgiu, Teleorman și Ialomița valori nesemnificative, între 3,3 lei/pers și 0,18 lei/pers.

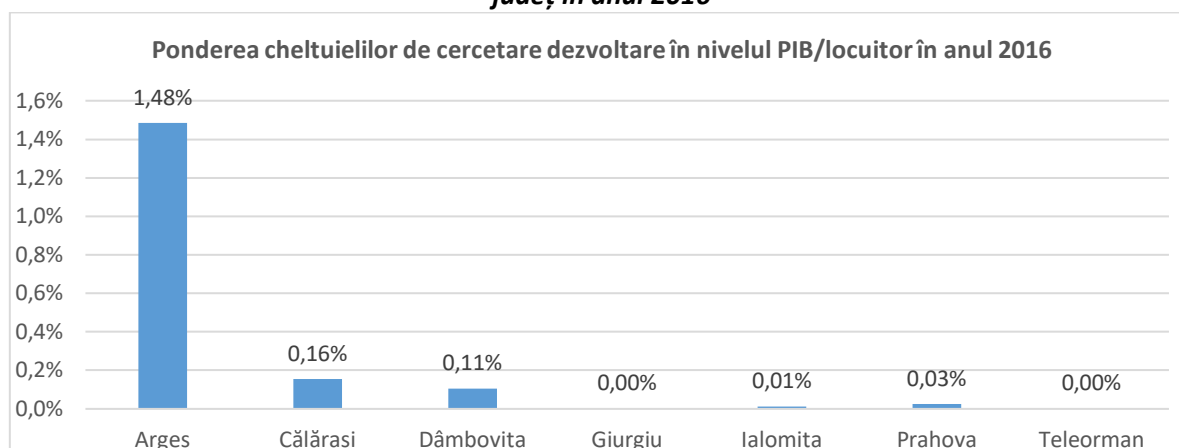
Figura I.3.1.13. - Alocarea per locuitor, la nivel județean, a cheltuielilor de CDI 2017 (lei)

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește ponderea din PIB/locuitor alocată cheltuielilor de CDI la nivel județean, situația este similară alocărilor în valoare absolută: în județul Argeș se alocă 1,48% din PIB per locuitor acestor cheltuieli/investiții în CDI iar la polul opus, județele Ialomița și Teleorman au alocări aproape nule.

Figura I.3.1.14. - Ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în nivelul PIB/locuitor la nivel de județ în anul 2016

Sursa: Institutul Național de Statistică

În concluzie, în materie de resurse alocate activităților de CDI, regiunea Sud Muntenia este ridicată prin contribuția semnificativă a județului Argeș. Se remarcă un nivel alarmant de scăzut al orientării către CDI din perspectiva resurselor alocate, în județele Giurgiu, Ialomița și Teleorman.

Valoarea Adăugată Brută

Conform INS, Valoarea Adăugată Brută (VAB) la costul factorilor reprezintă suma salariilor și altor elemente legate de costul factorilor de muncă, a profitului, a subvențiilor de exploatare, a amortizării capitalului fix, din care se scad impozitele legate de producție. Mai jos este prezentat nivelul VAB național pe principalele ramuri economice, pentru orizontul 2011 – 2017:

Tabel I.3.1.9 - Valoarea adăugată brută la costul factorilor la nivel național, pe sectoare de activitate CAEN Rev.2

Valoarea adăugată brută la costul factorilor, la nivel NAȚIONAL, pe sectoare de activitate CAEN Rev.2							
u.m.	Mil. Ron	Mil. Ron	Mil. Ron	Mil. Ron	Mil. Ron	Mil. Ron	Mil. Ron
Sectoare de activitate	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Industrie (div. 05 - 39)	88.239	95.396	102.282	107.446	118.528	102.979	115.400
Construcții (div. 41,42,43)	19.531	18.533	25.816	20.950	24.144	18.914	20.611
Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor - div. 45	4.228	3.944	3.922	4.256	5.140	6.285	7.380
Comerțul cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor - div. 47	12.699	13.720	22.108	16.781	20.191	25.538	26.759
Comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete - div. 46	20.802	22.224	14.949	25.364	28.912	31.844	35.907
Servicii de piață prestate pentru populație	3.614	3.575	3.594	4.552	6.512	6.533	7.970
Servicii de piață prestate pentru întreprinderi	60.683	63.786	68.158	74.236	87.085	82.089	95.955
TOTAL	209.796	221.178	240.830	253.585	290.511	274.181	309.982

Sursa: Institutul Național de Statistică

Se poate observa faptul că Valoarea Adăugată Brută a crescut anual în intervalul 2011 – 2015, înregistrând o scădere bruscă în anul 2016, cauzată de scăderea VAB aferentă industriei și construcțiilor care au angrenat și serviciile de piață prestate pentru întreprinderi. În anul 2017, situația s-a remediat, VAB reluând trendul crescător.

Concluzii

- Din punct de vedere al Produsului Intern Brut, regiunea Sud Muntenia se află în continuare pe locul 2 la nivel național, după Regiunea București-Ilfov însă trendul acestui indicator scoate în evidență faptul că decalajul existent între regiunile dezvoltate ale României (București-Ilfov sau Nord-Vest) și cele mai puțin dezvoltate (printre care se află și regiunea Sud Muntenia) este în creștere. Valoarea ridicată a PIB este datorată în special numărului mare de locuitori din regiune și este un indicator mai puțin relevant comparativ cu PIB/locuitor, unde regiunea Sud Muntenia se află pe locul 5. Comparând evoluția PIB/locuitor se poate observa că, în anul 2011, decalajele între Regiunea Sud Muntenia și alte regiuni (Centru, Nord-Vest, Vest sau Sud-Est) erau relativ reduse însă, în prezent, discrepanța existentă s-a mărit semnificativ.
- Principala cauză pentru care regiunea Sud Muntenia pierde teren în evoluția PIB/locuitor este apropierea de regiunea București-Ilfov, unde funcționează domeniile cu valoare adăugată brută ridicată, domenii care pot funcționa în contextul migrării creierelor și a forței de muncă calificată către aceasta. Astfel, deși are o populație numeroasă (locul 2 la nivel național), calificarea acesteia nu poate contrabalansa fenomenul de migrare amintit anterior.

- Un alt motiv pentru creșterea discrepanței în cazul PIB/locuitor este faptul că, la nivel regional, doar două județe (Argeș și Prahova) generează valori peste media regională iar, dintre acestea, doar unul (Prahova) depășește media națională a PIB/locuitor. Aceste două județe sunt, de altfel, județe cu o situație a instruirii populației peste media regională, existând așadar o corelare directă între gradul de instruire al populației și PIB-ul pe care aceasta îl generează. În același timp, cele două județe sunt cele care au cea mai mare pondere a populației care are ca mediu de rezidență mediul urban, regiunea Sud Muntenia având, de altfel, cel mai mare număr de rezidenți în mediul rural dintre toate regiunile României.
- Două treimi din costurile CDI ale României sunt generate de singura regiune relevantă din acest punct de vedere și anume regiunea București-Ilfov. Cu 8% pondere la nivel național, regiunea Sud Muntenia se regăsește pe locul 2 în acest clasament dar datorită unui singur județ, Argeș. Trei județe din regiune – Ialomița, Teleorman și Giurgiu – au investiții în CDI care tind spre 0 iar celelalte trei județe au investiții relativ scăzute. Existența Uzinelor Dacia este principalul motiv pentru care regiunea Sud Muntenia se află pe locul 2 în topul CDI, eventuala relocare a acestora făcând ca regiunea să nu mai conteze nici în acest clasament.
- Comparativ cu U.E., unde media costurilor de cercetare-dezvoltare este de peste 2% din PIB, România are costuri de doar 0,48% din PIB, pe când regiunea Sud Muntenia de doar 0,13% din PIB. Cu o pondere de 1,5% din PIB, nici măcar județul Argeș nu se apropie de media Uniunii Europene, România având un decalaj mare pe care trebuie să-l recupereze.
- Dezvoltarea regiunii Sud Muntenia este posibilă doar în contextul opririi migrării populației și a forței de muncă calificate către alte regiuni, în special din județele Ialomița, Teleorman, Călărași și Giurgiu, județe care, din punct de vedere economic, au o contribuție extrem de mică din toate punctele de vedere la bunăstarea regiunii.

I.3.2. Antreprenoriatul din regiunea Sud Muntenia

În această secțiune vor fi analizați, în primă fază la nivel agregat, parametrii reprezentativi ai antreprenoriatului, atât la nivel regional cât și județean, pentru ca în a doua parte a subcapitolului să fie aprofundată analiza la nivel de sector economic.

Numărul de unități locale active (agregat)

Numărul de unități locale active la nivel național a crescut pe întregul orizont analizat în toate regiunile din România.

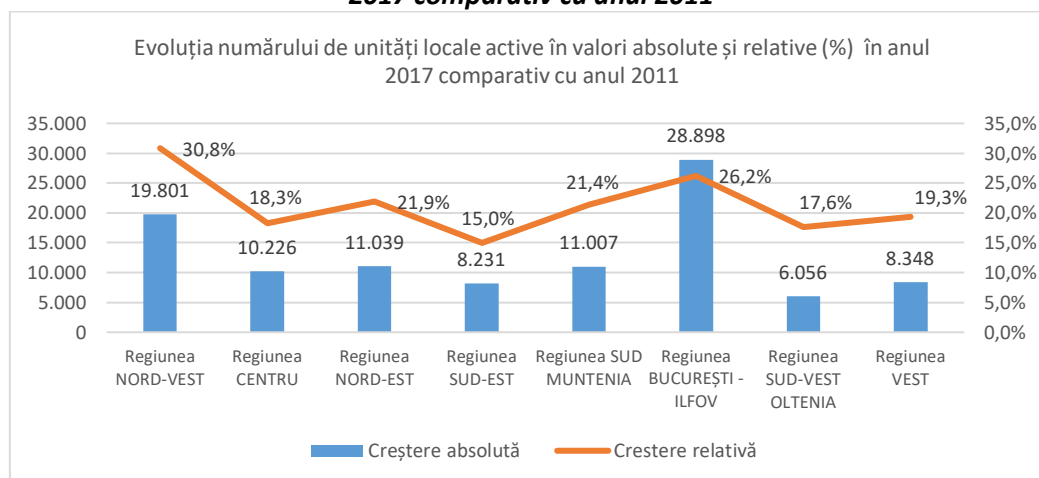
Tabel I.3.2.1. - Numărul de unități locale active pe regiuni 2011-2017

Numărul de unități locale active pe regiuni 2011-2017							
Regiuni de dezvoltare/an	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Regiunea Nord-Vest	64.185	67.792	70.131	74.397	75.947	79.014	83.986
Regiunea Centru	55.965	57.854	58.944	60.818	61.373	63.157	66.191
Regiunea Nord-Est	50.432	52.177	53.303	55.249	56.154	57.928	61.471
Regiunea Sud-Est	54.972	56.997	58.101	59.660	59.845	60.786	63.203
Regiunea Sud Muntenia	51.442	53.553	54.822	56.758	57.642	59.136	62.449
Regiunea București - Ilfov	110.365	116.604	120.588	128.489	130.635	133.691	139.263
Regiunea Sud-Vest Oltenia	34.381	36.048	36.535	37.708	37.903	38.632	40.437
Regiunea Vest	43.241	45.175	46.344	48.302	48.541	49.319	51.589
Total	464.983	486.200	498.768	521.381	528.040	541.663	568.589

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al evoluției, cele mai multe unități locale active au fost înființate în regiunea București-Ilfov (peste 28.000, reprezentând o creștere de peste 26%) urmat de regiunea Nord-Vest (19.801, reprezentând o creștere de peste 30%), pe când cele mai puține în regiunea Sud-Vest Oltenia (aproximativ 6.000, o creștere de doar 17%). În regiunea Sud Muntenia au fost înființate aproximativ 11.000 de unități locale, reprezentând o creștere cu peste 25% a acestora.

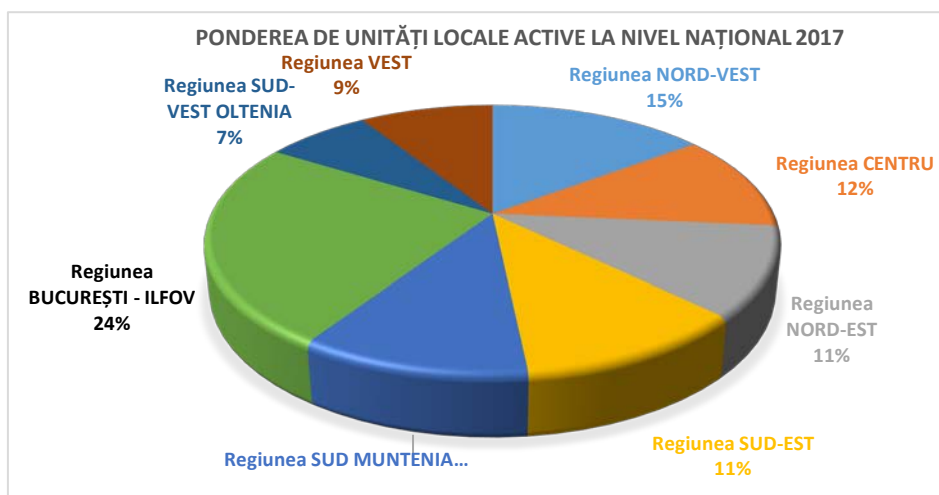
Figura I.3.2.1. – Evoluția numărului de unități locale active în valori absolute și relative (%) în anul 2017 comparativ cu anul 2011

Sursa: Institutul Național de Statistică

Regiunea cu cele mai multe unități locale active (139.263) reprezentând 24% este București-Ilfov, urmată de regiunea Nord-Vest (83.869), cu 13%. În valoare absolută, regiunea Sud Muntenia înregistrează în 2017 un număr de 62.449 de unități locale active, reprezentând 10,98% din totalul național, valoare relativ apropiată de valorile înregistrate în regiunea Nord-Est, 61.471 de unități locale active și Sud-Est, 63.203 unități locale active. Cele mai puține unități se regăsesc în regiunea Sud-Vest Oltenia, doar 40.437 (sub 7% din ponderea națională).

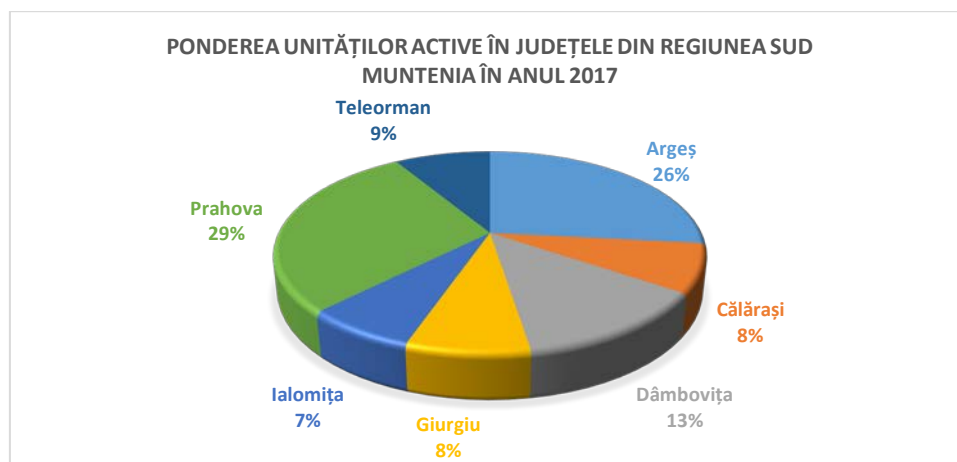
Figura I.3.2.2. - Ponderea de unități locale active la nivel național 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul regiunii Sud Muntenia, două județe au peste 55% din totalul unităților locale active: Prahova, 29% și Argeș, 26%. Un al treilea județ, Dâmbovița, deține peste 13% din numărul unităților locale active, pe când restul județelor au sub 10% din unitățile locale active din regiune.

Figura I.3.2.3. - Ponderea de unități locale active în județele din regiunea Sud Muntenia în 2017

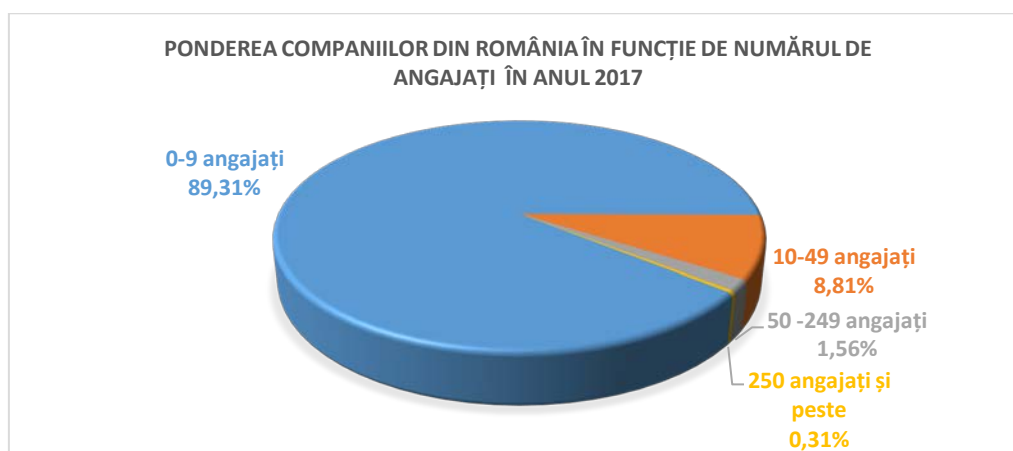

Sursa: Institutul Național de Statistică

Pe categorii de mărime, distribuția unităților locale la nivelul regiunii este similară cu cea la nivel național. Astfel, în regiune, 85,94% sunt unități cu mai puțin de 10 angajați, asimilate microîntreprinderilor, 11,45% au între 10 și 49 de angajați, 2,22% între 50 și 249 și doar 0,38% au peste

250 de angajați. Reprezentarea grafică și comparația cu nivelul național pentru anul de referință 2017 sunt prezentate în graficele de mai jos:

Figura I.3.2.4. – Ponderea companiilor din România în funcție de numărul de angajați în anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura I.3.2.5. – Ponderea companiilor din regiunea Sud Muntenia în funcție de numărul de angajați în anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel județelor din regiunea Sud Muntenia, în anul 2017 s-a înregistrat următoarea structură a unităților locale active, din punctul de vedere al numărului de angajați. Se poate observa faptul că județele Argeș și Prahova au cele mai multe unități, indiferent de dimensiunea acestora, fiind singurele județe relevante ale regiunii. În cazul companiilor cu peste 250 de angajați, locul 1 este ocupat de județul Prahova cu 81, urmat de Argeș cu 66 și Dâmbovița cu 25, cele 3 județe fiind în top și pentru restul categoriilor. Județele Giurgiu și Ialomița sunt cele mai slab reprezentate, având doar 5 respectiv 7 companii cu peste 250 de angajați. Județul Ialomița are cele mai puține unități locale active din regiune, doar 4.523, fiind ușor devansat de Giurgiu cu 4.889 și Călărași cu 4.896. Județul Giurgiu este cel mai slab reprezentat județ și în cadrul companiilor cu 10 - 49 de angajați dar și pentru cele cuprinse

între 50 și 249 de angajați, iar la cele peste 4.300 de microîntreprinderi reușește să devanseze județele Ialomița și Călărași în clasamentul cumulat.

Tabel I.3.2.2. - Structura unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia pe categorii de mărime după numărul de angajați în 2017

Structura unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia pe categorii de mărime după numărul de angajați în 2017					
Județ / Categorii unități	Nr. total	0-9 persoane	10-49 persoane	50-249 persoane	250+
Argeș	16.610	14.469	1.759	316	66
Călărași	4.896	4.293	512	77	14
Dâmbovița	8.131	7.229	751	126	25
Giurgiu	4.889	4.389	420	75	5
Ialomița	4.523	3.924	515	77	7
Prahova	18.014	15.639	1.907	387	81
Teleorman	5.386	4.808	466	97	15
TOTAL Sud Muntenia	62.449	54.751	6.330	1.155	213

Sursa: Institutul Național de Statistică

Structura unităților locale active, în funcție de ramurile economice cărora le aparțin, face obiectul unei secțiuni distincte din prezentul subcapitol, respectiv analiza sectorială a regiunii Sud Muntenia.

Densitatea unităților locale active (agregat)

Pentru evaluarea densității unităților locale active, va fi luat în calcul volumul populației și suprafața regiunii, pentru a obține, în acest fel, densitatea exprimată în unități/locuitor, respectiv unități/km². Pentru a fi comparabile datele folosite, va fi considerat anul de referință 2017. Astfel, densitatea unităților locale active va fi evaluată pentru anul calendaristic 2017. În tabelul următor sunt prezentate rezultatele obținute la nivel național/pe regiuni:

Tabel I.3.2.3. - Densitatea pe regiuni a unităților locale active raportată la 1000 locuitori, respectiv suprafața în km²

Densitatea pe regiuni a unităților locale active raportată la 1000 locuitori respectiv suprafața în km ²					
Regiune	Unități locale în 2017	Locuitori în 2017	Suprafața – km ²	Unități/1000 loc	Unități/km ²
Regiunea Nord-Vest	83.986	2.565.386	34.159	32,74	2,46
Regiunea Centru	66.191	2.329.924	34.100	28,41	1,94
Regiunea Nord-Est	61.471	3.231.018	36.850	19,03	1,67
Regiunea Sud-Est	63.203	2.434.958	35.762	25,96	1,77
Regiunea Sud Muntenia	62.449	2.984.992	34.453	20,92	1,81
Regiunea București - Ilfov	139.263	2.294.452	1.821	60,70	76,48
Regiunea Sud-Vest Oltenia	40.437	1.962.034	29.212	20,61	1,38
Regiunea Vest	51.589	1.788.904	32.034	28,84	1,61
La Nivel Național	568.589	19.591.668	238.391	29,02	2,39

Sursa: Institutul Național de Statistică

Se poate observa că și în cazul densității întreprinderilor, regiunea București-Ilfov face notă discordantă, având indicatori atipici, cu peste 60 de întreprinderi la 1.000 de locuitori, respectiv peste 76 de unități/km². Locul 2, la o distanță remarcabilă, este ocupat de regiunea Nord-Vest cu peste 32 de întreprinderi la 1.000 de locuitori respectiv 2,46 întreprinderi/km². Cu 20,92 de întreprinderi/1.000 de locuitori și 1,81 unități/km², regiunea Sud Muntenia devansează doar două alte regiuni, Nord-Est cu 19,03 întreprinderi/1.000 de locuitori respectiv 1,67 întreprinderi/km² și Sud-Vest Oltenia cu 20,61 de întreprinderi/1.000 de locuitori, respectiv 1,38 întreprinderi/km².

Restrângând aria de analiză la nivel județean se poate observa că, și în cazul acestui indicator, regiunea este împărțită în două zone: județele Argeș și Prahova cu peste 22 de unități/1.000 de locuitori, respectiv restul județelor cu mai puțin de 16 întreprinderi/1.000 de locuitori (minimul fiind de 13 întreprinderi/1.000 de locuitori în județul Dâmbovița). Cele două județe fruntașe ocupă primele locuri și în cadrul unităților/km²: 3,42 în Județul Prahova și 1,96 în Argeș.

Județele care au suprafețe agricole mari ocupă ultimele locuri în acest clasament: Ialomița 0,92 de companii/km², Călărași 0,86 de companii/km² și Teleorman 0,88 de companii/km². În cazul unităților/1.000 de locuitori, niciun județ nu depășește media națională de 2,39 de companii/1.000 de locuitori, pe când, în cazul unităților/km², doar județul Prahova se află peste valoarea medie de 2,39 de unități/km².

**Tabel I.3.2.4. - Densitatea pe județe a unităților locale active raportată la 1.000 de locuitori
suprafața în km²**

Densitatea pe județe a unităților locale active raportată la 1000 locuitori respectiv suprafața în km ²					
Județ	Unități locale în 2017	Locuitori în 2017	Suprafața km ²	Unități/1000 loc	Unități/km ²
Argeș	13.361	588.248	6.826	22,71	1,96
Călărași	4.389	290.543	5.088	15,11	0,86
Dâmbovița	6.525	498.826	4.054	13,08	1,61
Giurgiu	3.980	271.773	3.526	14,64	1,13
Ialomița	4.078	260.608	4.453	15,65	0,92
Prahova	16.126	729.323	4.716	22,11	3,42
Teleorman	5.094	345.671	5.790	14,74	0,88

Sursa: Institutul Național de Statistică

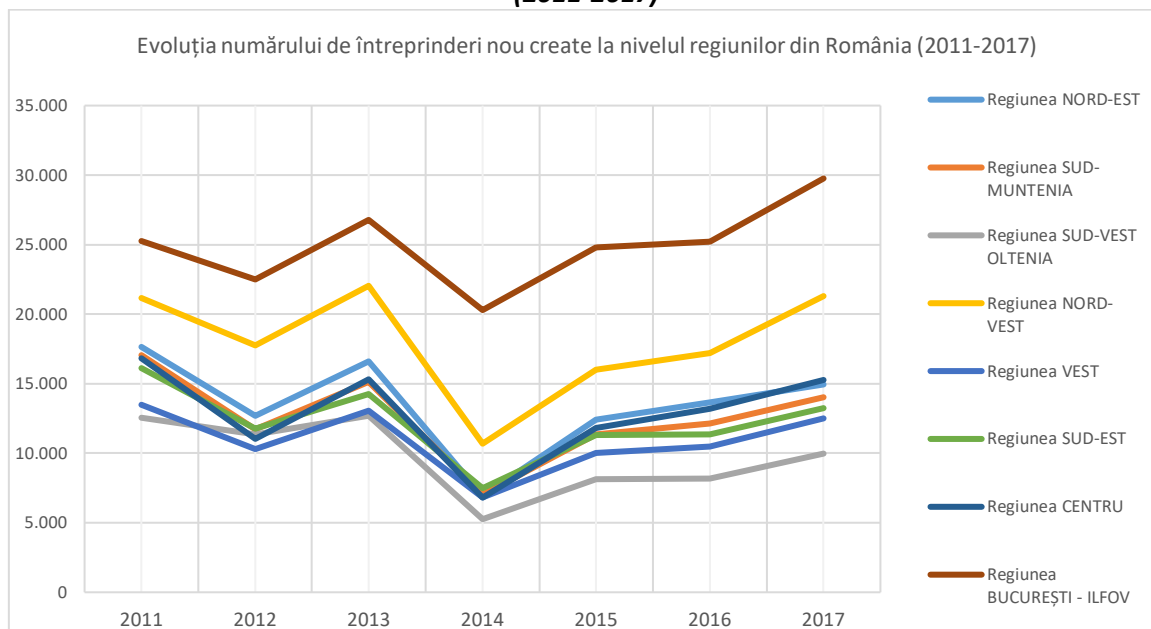
Numărul întreprinderilor nou create (agregat)

Din punct de vedere al evoluției numărului de întreprinderi nou create, se poate observa faptul că trendul este relativ asemănător în toate regiunile. Anii cu cele mai multe întreprinderi nou create au fost anii 2013 și 2017, pe când anul 2014 a însemnat la nivel național un an slab din acest punct de vedere. Se observă faptul că regiunea București-Ilfov se află pe primul loc în fiecare din anii analizați, în cel mai slab an al acestei regiuni – 2014 – numărul de companii nou create fiind asemănător cu cel

din anul 2013 (cel mai bun an) al regiunii aflate pe locul 2, și anume regiunea Nord-Vest. De altfel, se observă o discrepanță mare între primele două regiuni și restul regiunilor din România, care au avut un trend aproape identic și care și-au schimbat pozițiile anual. Pe locul 3 se află, relativ la egalitate, regiunile Vest și Centru, pe când regiunea Sud Muntenia se află pe locul 5.

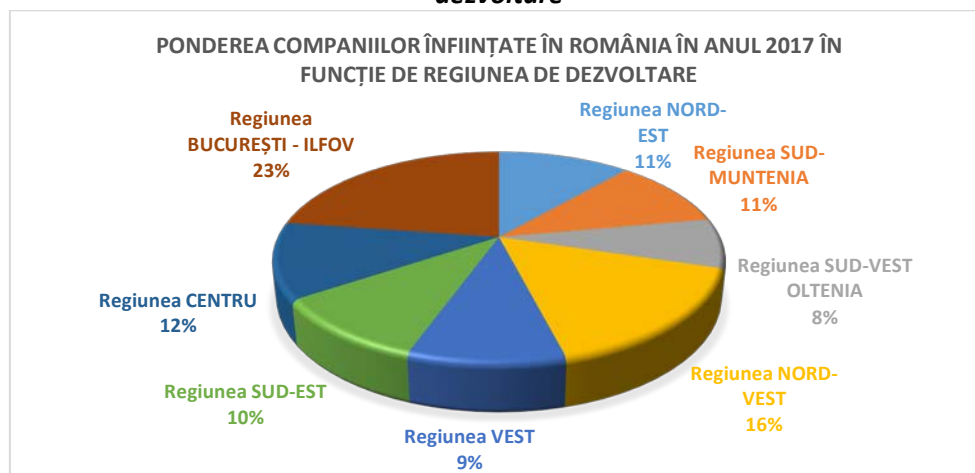
Figura I.3.2.6. – Evoluția numărului de întreprinderi nou create la nivelul regiunilor din România (2011-2017)

Sursa: INS

Din punct de vedere al ponderii de întreprinderi nou create, 23% din totalul companiilor înființate la nivel național în anul 2017 au fost înființate în regiunea București-Ilfov, pe când alte 16% în regiunea Nord-Vest. În regiunea Sud Muntenia s-au înființat aproximativ 11% din totalul întreprinderilor înființate la nivel național, iar pe ultimul loc se află regiunea Sud-Vest Oltenia, cu 8%.

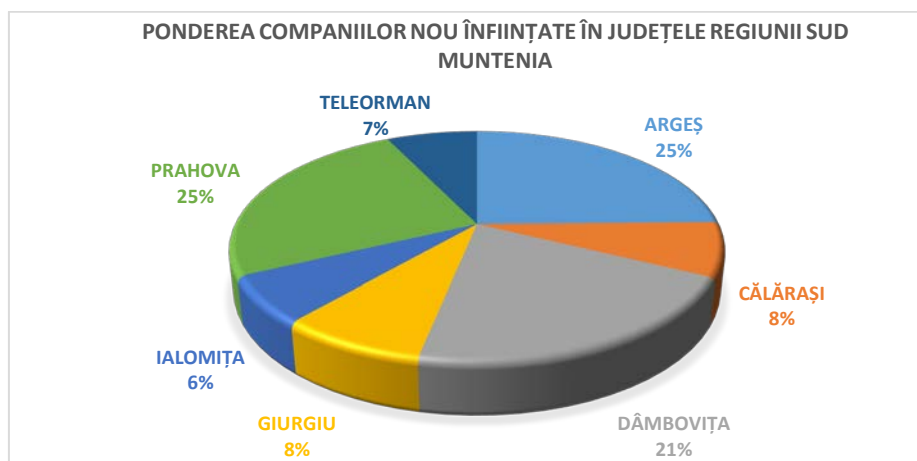
Fig. I.3.2.7. – Ponderea întreprinderilor înființate în România în anul 2017, în funcție de regiunea de dezvoltare

Sursa: INS

Peste jumătate din cele aproximativ 15.000 de întreprinderi înființate în regiunea Sud Muntenia au fost înființate în județele Prahova și Argeș, iar alte 21% în județul Dâmbovița. La polul opus, în restul de 4 județe s-au înființat sub 10% din întreprinderile înființate la nivel regional, cu un minim de doar 6% în județul Ialomița.

Figura I.3.2.8. – Ponderea companiilor nou înființate în județele regiunii Sud Muntenia

Sursa: INS

Rata de creare a unităților locale active (agregat)

Pentru a calcula rata de creare a unităților locale, s-a comparat numărul unităților nou înființate cu numărul unităților existente. Aceasta se putea face în două moduri: fie prin raportarea numărului unităților nou înființate în anul „n” la cele existente în anul „n-1”, fie prin calcularea, în cadrul fiecărui an, a procentului din total reprezentat de unitățile noi. Pentru uniformitatea prezentării datelor și pentru utilizarea completă a datelor existente, s-a folosit a doua variantă propusă.

Annual, aproximativ un sfert din numărul de întreprinderi care funcționează pe o piață sunt întreprinderi nou înființate, cu un vârf în anul 2011 (aproximativ o treime) și un punct de minim în anul 2014 (aproximativ 12%).

După un minim în 2014, rata de creare are un trend ușor crescător la nivelul tuturor anilor analizați, în ciuda faptului că baza (numărul de întreprinderi funcționale) este, de asemenea, în creștere. În anul 2017, cele mai bune rate de întreprinderi nou-create se regăsesc în regiunile Nord-Vest, Sud-Vest și Nord-Est iar cea mai slabă în regiunea București-Ilfov, unde baza de raportare este una foarte mare.

Tabel I.3.2.5. – Ponderea întreprinderilor nou înființate din total întreprinderi la nivel regional %

Ponderea întreprinderilor nou înființate din total întreprinderi la nivel regional %							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Regiunea Nord-Vest	32,97%	26,17%	31,43%	14,37%	21,06%	21,75%	25,37%
Regiunea Centru	30,07%	19,10%	25,98%	11,20%	19,25%	20,91%	23,06%
Regiunea Nord-Est	34,99%	24,29%	31,12%	12,57%	22,08%	23,61%	24,34%
Regiunea Sud-Est	29,32%	20,69%	24,56%	12,55%	18,90%	18,69%	20,94%

Regiunea Sud Muntenia	33,15%	21,93%	27,58%	12,38%	19,70%	20,52%	22,46%
Regiunea București - Ilfov	22,87%	19,30%	22,19%	15,79%	18,97%	18,88%	21,37%
Regiunea Sud-Vest Oltenia	36,50%	31,53%	34,75%	13,94%	21,51%	21,12%	24,63%
Regiunea Vest	31,19%	22,80%	28,21%	14,12%	20,65%	21,25%	24,23%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Numărul firmelor radiate la nivel regional (agregat)

Relevant pentru această secțiune, pe lângă numărul unităților radiate, este și numărul firmelor dizolvate sau cu activitatea suspendată, toate cele trei categorii având impact direct asupra numărului de unități active. Datele prezentate în această secțiune au ca sursă Oficiul Național al Registrului Comerțului.

Tabel I.3.2.6. - Unități radiate pe orizontul 2011 -2017

Unități radiate pe orizontul 2011 -2017							
Național/Sud Muntenia/Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Național	73.244	71.746	80.786	76.483	94.374	109.113	82.295
Sud Muntenia	7.319	9.036	9.673	9.028	10.161	11.858	9.682
Argeș	1.416	2.396	2.431	2.166	2.385	2799	2748
Călărași	794	531	644	560	659	817	848
Dâmbovița	1.049	1.442	1.555	1.275	1.390	1.744	1.344
Giurgiu	356	518	667	505	749	908	656
Ialomița	480	594	787	665	690	698	577
Prahova	2.747	2.980	2.915	3.011	3.463	3.952	2.772
Teleorman	477	575	674	846	825	940	737

Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului

Tabel I.3.2.7. - Unități suspendate pe orizontul 2011 -2017

Unități suspendate pe orizontul 2011 -2017							
Național/Sud Muntenia/Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Național	21.086	24.078	22.079	15.788	17.698	15.918	16.380
Sud Muntenia	2.492	3.433	3.048	2.063	2.378	2.027	2.040
Argeș	437	875	547	363	552	375	456
Călărași	264	346	345	217	293	241	231
Dâmbovița	305	432	341	240	275	256	251
Giurgiu	275	233	340	244	242	212	197
Ialomița	103	110	101	81	64	52	74
Prahova	843	1.175	1.038	682	693	649	634
Teleorman	265	262	336	236	259	242	197

Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului

Tabel I.3.2.8. - Unități dizolvate pe orizontul 2011 -2017

Unități dizolvate pe orizontul 2011 -2017							
Categorie	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Național	11.660	22.500	23.208	18.336	27.967	29.923	31.197

Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului

Numărul total de firme radiate, suspendate sau dizolvate pe orizontul 2011 – 2017 este de 885.859 față de 804.731 de întreprinderi nou create. Se înregistrează un deficit de 81.128 de unități active, datorat radierii, suspendării sau dizolvării unor companii. În unele cazuri este posibil ca unitățile suspendate să fi fost radiate ulterior, însă nu există informații disponibile privind acest aspect.

Se observă că anul 2016 a înregistrat valori spectaculos de mari în privința încetărilor de activitate, urmat de o ușoară revenire în 2017. În privința radierilor, se observă o creștere a nivelului înregistrat în ultimii 4 ani la valori de peste 80.000 unități anual, o valoare ridicată față de perioada anterioară.

Numărul mediu de salariați (agregat)

Numărul de angajați existenți la nivel național a fost în creștere pe întregul orizont de timp analizat, ușoare scăderi existând în perioada 2012 – 2014 în unele regiuni. În anul 2017, în regiunea București-Ilfov sunt peste 1 milion de angajați, în creștere cu peste 15% comparativ cu anul 2011, pe când în regiunea Nord-Vest (aflată pe locul 2) sunt aproximativ 681 de mii de angajați, în creștere cu aproximativ 20% comparativ cu anul 2011. Cel mai mic număr de angajați se regăsește în regiunea Sud-Vest Oltenia, doar 383.102, cu o creștere de doar 5,9% comparativ cu anul 2011. În regiunea Sud Muntenia creșterea a fost de 11,47%, iar cei peste 573 de mii de angajați plasează regiunea pe locul 4. La nivel național, în anul 2017 numărul angajaților a fost cu 11,47% mai mare decât în 2011.

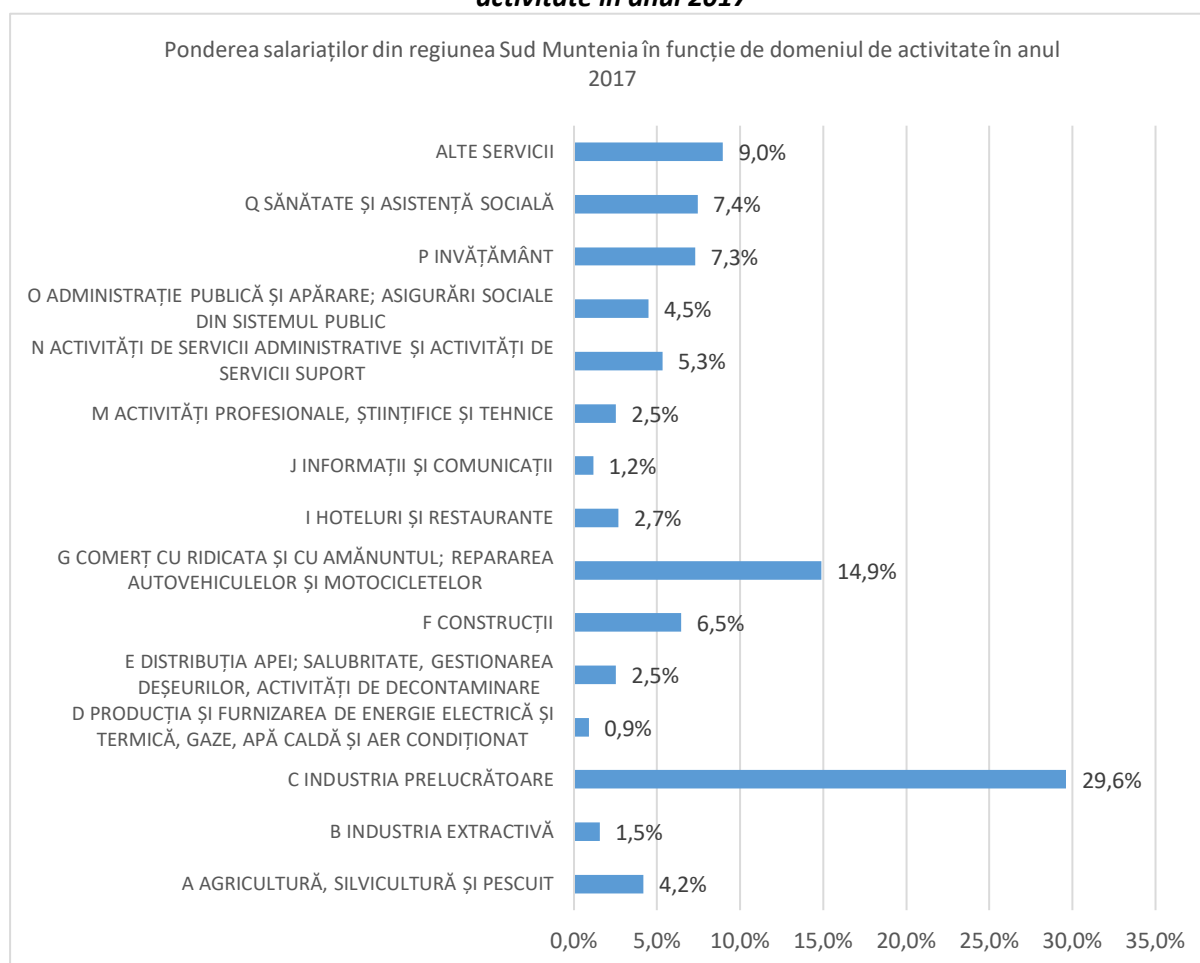
Tabel I.3.2.9. - Evoluția numărului de salariați 2011-2017

Evoluția numărului de salariați 2011-2017								
Regiune / an	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Variație 2011 -2017
Nord-Vest	569.195	582.932	591.258	614.810	628.425	649.572	681.859	19,79%
Centru	546.445	567.851	573.807	579.874	590.125	611.269	637.749	16,71%
Nord-Est	492.185	505.799	497.928	499.798	513.631	532.486	554.237	12,61%
Sud-Est	488.966	498.940	498.958	503.319	509.582	512.799	533.782	9,17%
Sud Muntenia	514.078	523.551	528.069	531.232	540.867	547.849	573.033	11,47%
București - Ilfov	911.534	918.900	915.542	932.699	966.068	1.024.401	1.056.169	15,87%
Sud-Vest Oltenia	361.744	369.294	361.793	359.789	364.313	370.663	383.102	5,90%
Vest	464.592	475.598	476.199	486.208	498.384	510.380	525.937	13,20%
Total	4.348.739	4.442.865	4.443.554	4.507.729	4.611.395	4.759.419	4.945.868	13,73%

Sursa: Institutul Național de Statistică

În anul 2017, cea mai mare pondere a salariaților din regiunea Sud Muntenia a fost în industria prelucrătoare, peste 29%, urmată de comerț cu 14,9% și alte servicii, 9%. La polul opus, în domeniul IT lucrează doar 1,2% din populația regiunii iar alți 1,5% în industria extractivă.

Figura 1.3.2.9. – Ponderea angajaților din regiunea Sud Muntenia în funcție de domeniul de activitate în anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Este de remarcat faptul că 21,91% dintre angajați activează în sectoare asimilate în mare măsură domeniului public (învățământ, sănătate, administrație publică, distribuția apei și salubritate).

De asemenea, doar 4,10% din populație este angajată în agricultură, deși populația activă implicată în agricultură reprezintă 27,76% din totalul populației active. În valori absolute, la nivelul anului 2017, în agricultură erau 25.183 de angajați iar populația activă implicată în agricultură era de 305.900. Astfel, sub 5% din populația activă în agricultură este și angajată cu carte de muncă în acest domeniu. La nivel regional, pentru anul de referință 2017, în Sud Muntenia existau 573.033 de angajați și 1.159.900 populație activă. Practic, jumătate, 49,40% din populația activă era efectiv angajată.

Pe ramuri economice, se remarcă în principal sectoarele publice de activitate (administrație publică, învățământ, etc.), unde gradul de angajare al persoanelor active tinde spre 100% precum și câteva sectoare private (furnizarea de energie electrică și termică, servicii financiare) unde în general activează corporații. Celelalte sectoare înregistrează un grad de angajare de 65 -70% raportat la populația activă, singura care face notă discordantă fiind zona de agricultură, silvicultură și pescuit unde angajarea efectivă este de 8,23%.

Tabel I.3.2.10. – Analiză comparativă persoane angajate – populație activă la nivelul regiunii Sud Muntenia 2017

Analiză comparativă persoane angajate – populație activă la nivelul regiunii Sud Muntenia 2017			
Sectoare de activitate	Număr persoane angajate	Populație activă	% angajați / pop. Activă
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	25.183	305.900	8,23%
B. Industria extractivă	9.044	9.200	98,30%
C. Industria prelucrătoare	180.721	255.400	70,76%
D. Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apa caldă și aer condiționat	5.324	5.300	100,45%
E. Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	15.084	19.200	78,56%
F. Construcții	40.287	77.800	51,78%
G. Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	94.723	140.700	67,32%
H. Transport și depozitare	33.976	60.800	55,88%
I. Hoteluri și restaurante	17.294	19.100	90,54%
J. Informații și comunicații	7.183	8.500	84,51%
K. Intermedieri financiare și asigurări	6.482	6.400	101,28%
L. Tranzacții imobiliare	3.826	4.100	93,32%
M. Activități profesionale, științifice și tehnice	16.011	17.800	89,95%
N. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	33.478	33.400	100,23%
O. Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	26.359	26.200	100,61%
P. Învățământ	42.907	43.600	98,41%
Q. Sănătate și asistență socială	44.984	47.800	94,11%
R. Activități de spectacole, culturale și recreative	6.732	7.200	93,50%
S. Alte activități de servicii	4.971	13.400	37,10%
TOTAL la nivelul regiunii Sud Muntenia	614.569	1.101.800	55,78%

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel județean, cei mai mulți angajați se regăsesc în județul Prahova, urmat de județul Argeș, ambele având peste 100.000 de salariați în toți anii analizați. În aceste două județe, numărul de salariați a crescut constant pe întregul orizont de timp analizat. În restul județelor, numărul de salariați este sub 100.000, iar în perioada 2013-2014 a înregistrat scăderi. Cei mai puțini salariați se regăsesc în județele Giurgiu, 33.354 și Călărași, 42.875 în anul 2017.

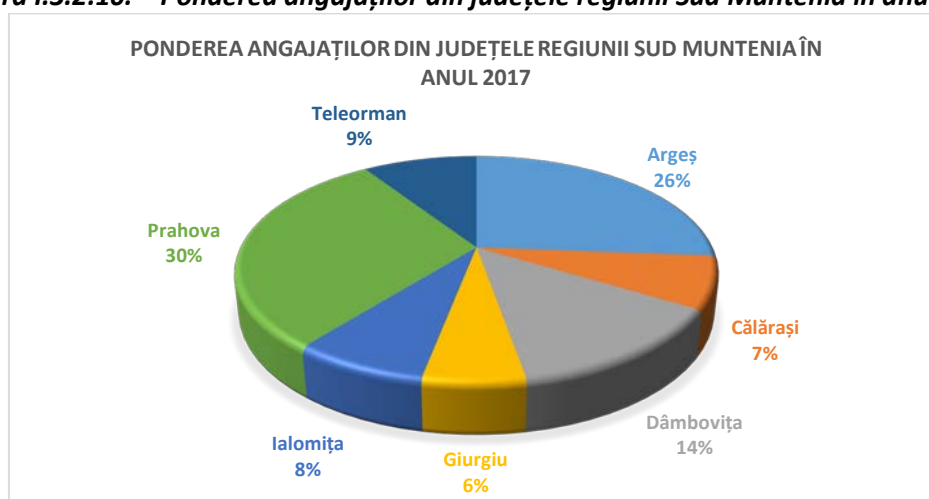
Tabel I.3.2.11. - Numărul de salariați la nivelul regiunii Sud Muntenia pe județe

Numărul de salariați la nivelul regiunii Sud Muntenia pe județe							
Regiune / județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Regiunea Sud Muntenia	514.078	523.551	528.069	531.232	540.867	547.849	573.033
Argeș	124.853	129.116	130.859	131.263	136.505	140.486	150.150
Călărași	40.611	41.464	41.361	40.670	41.981	41.821	42.875
Dâmbovița	71.152	71.203	70.712	72.894	72.435	73.939	77.622
Giurgiu	30.577	29.734	30.319	31.421	31.220	31.584	33.354
Ialomița	40.772	41.901	41.603	40.566	41.892	42.702	44.195
Prahova	156.988	159.105	161.424	162.331	165.442	165.341	171.906
Teleorman	49.125	51.028	51.791	52.087	51.392	51.976	52.931

Sursa: Institutul Național de Statistică

Distribuția angajaților pe județe respectă gradul de industrializare al județelor. Astfel, cel mai mare număr de angajați la nivelul anului de referință 2017 se regăsește în județul Prahova, urmat de Argeș și Dâmbovița. În primele două județe sunt angajați peste jumătate din salariații din regiunea Sud Muntenia, alți 14% regăsindu-se în județul Dâmbovița.

Figura I.3.2.10. – Ponderea angajaților din județele regiunii Sud Muntenia în anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Structura de angajare se respectă și în urma analizei sectoriale a zonelor cu cel mai mare număr de angajați. Singurul domeniu diferit este agricultura, unde cei mai mulți angajați provin din județele Călărași, Ialomița și Teleorman, datorită caracteristicilor geografice ale acestora și a predominanței activităților agricole.

Tabel I.3.2.12. - Locuri de muncă pe județe și sectoare de activitate Sud Muntenia 2017

Locuri de muncă pe județe și sectoare de activitate Sud Muntenia 2017									
Județ	A. Agricultură, silvicultură și pescuit	C. Industria prelucrătoare	F. Construcții	G. Comerț	H. Transport și depozitare	N. Activități de servicii administrative	O. Administrație publică	P. Învățământ	Q. Sănătate și asistență socială
Argeș	2.856	65.223	10.967	19.183	8.483	6.817	4.646	9.816	9.167
Călărași	4.826	9.835	4.016	6.660	2.232	1.967	2.813	3.704	3.638
Dâmbovița	2.081	23.395	4.049	13.711	4.433	5.345	4.312	7.764	6.633
Giurgiu	2.344	4.580	3.577	5.362	3.376	2.320	2.683	2.955	3.990
Ialomița	5.311	8.161	3.561	9.018	2.200	2.496	2.689	3.512	3.662
Prahova	3.538	57.906	10.649	30.807	11.043	10.711	5.851	10.235	12.800
Teleorman	4.227	11.621	3.468	9.982	2.209	3.822	3.365	4.921	5.094
TOTAL	25.183	180.721	40.287	94.723	33.976	33.478	26.359	42.907	44.984

Sursa: Institutul Național de Statistică

Salariul mediu net lunar (agregat)

La nivel național, salariul mediu net a avut o evoluție constant crescătoare. Astfel, pe orizontul 2011 – 2017 a crescut de la 1.444 de lei la 2.338 de lei, respectiv cu 61,76%. Salariul mediu la nivel național este influențat de salariile înregistrate în regiunea București-Ilfov, fără de care media națională la nivelul anului 2017 ar fi 2.217 lei față de 2.338 de lei, cât este rezultatul agregat. La nivelul regiunii București-Ilfov, nivelul salarial a crescut de la 2.086 de lei în anul 2011 la 3.186 de lei în anul 2017. Cel de-al doilea nivel salarial se regăsește în regiunea Vest, unde acesta a ajuns la valoarea de 2.242 de lei iar pe locul 3 se află regiunea Centru cu 2.149 de lei. Ambele regiuni au devansat, în intervalul analizat, regiunea Sud Muntenia, clasată pe locul 5 la finalul anului 2017, cu 2.130 de lei, după ce, în anul 2011, se afla pe locul 2, după regiunea București-Ilfov. Cele mai mici salarii medii sunt în regiunile Sud-Vest Oltenia (2.034 de lei) și Sud-Est (1.934 de lei).

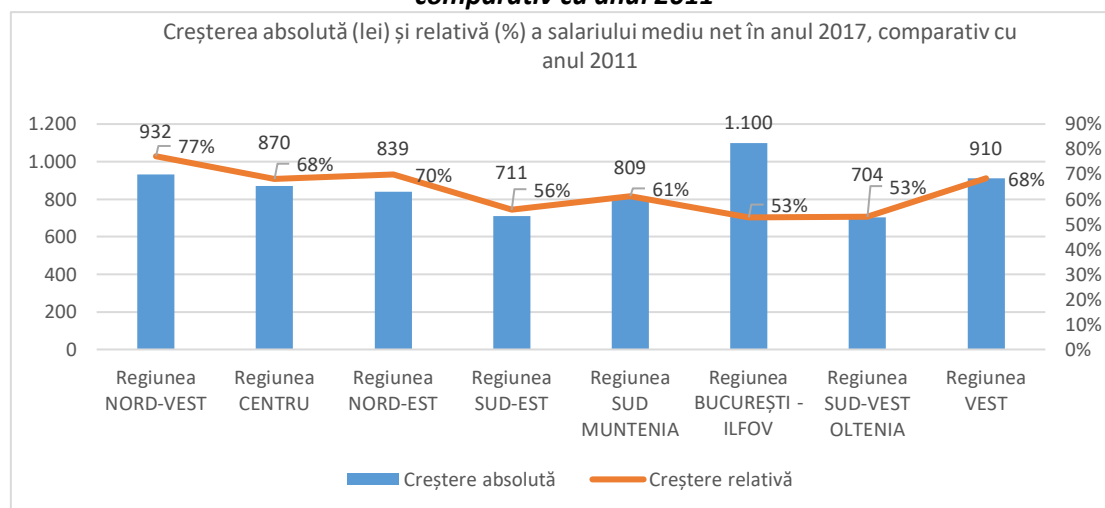
Tabel I.3.2.12. - Salariul mediu lunar net la nivel de regiune exprimat în lei

Salariul mediu lunar net la nivel de regiune exprimat în LEI							
Regiune / an	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL	1.444	1.507	1.579	1.697	1.859	2.046	2.338
Regiunea Nord-Vest	1.208	1.280	1.342	1.481	1.618	1.833	2.140
Regiunea Centru	1.279	1.330	1.394	1.501	1.661	1.869	2.149
Regiunea Nord-Est	1.199	1.229	1.321	1.437	1.562	1.718	2.038
Regiunea Sud-Est	1.276	1.307	1.381	1.473	1.600	1.727	1.987
Regiunea Sud Muntenia	1.321	1.394	1.463	1.582	1.708	1.852	2.130
Regiunea București - Ilfov	2.086	2.187	2.265	2.400	2.645	2.856	3.186
Regiunea Sud-Vest Oltenia	1.330	1.377	1.433	1.538	1.622	1.752	2.034
Regiunea Vest	1.332	1.416	1.492	1.601	1.787	1.985	2.242

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al creșterilor, cea mai mare creștere în valori absolute s-a înregistrat în Municipiul București-Ilfov, unde salariul mediu net a crescut cu peste 1.100 de lei, urmat de regiunile Nord-Vest 932 de lei, Vest 910 lei și Centru 870 de lei. La polul opus, în regiunea Sud Muntenia, salariul mediu net a crescut cu 809 lei, devansând regiunile Sud-Est, unde creșterea a fost de 711 lei și Sud-Vest Oltenia cu 704 lei.

Figura I.3.2.11. – Creșterea absolută (lei) și relativă (%) a salariului mediu net în anul 2017, comparativ cu anul 2011

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al veniturilor înregistrate în funcție de domeniu, cele mai ridicate salarii se înregistrează în intermedieri financiare, IT&C, industria extractivă și energie. La polul opus se situează industria hotelieră și restaurantele, agricultura, construcțiile și serviciile administrative.

Singurele domenii în care nivelul salarial este mai competitiv la nivelul regiunii Sud Muntenia decât nivelul național sunt industria extractivă și industria prelucrătoare. În sens invers, domeniile IT&C și financiar sunt net inferioare, din perspectiva salarială, în regiunea Sud Muntenia.

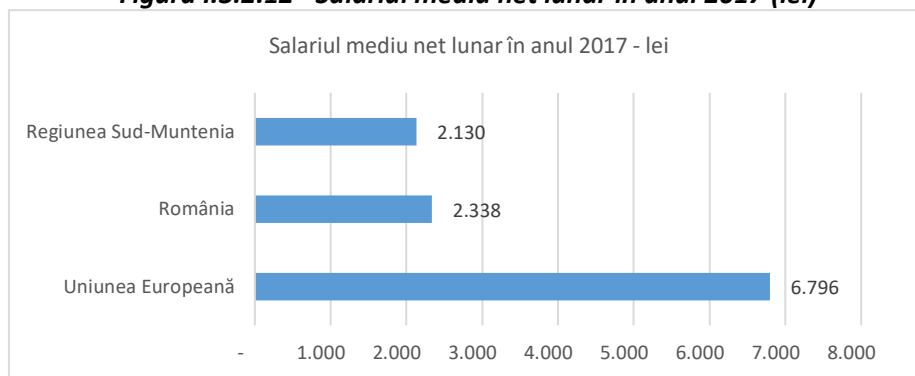
Tabel I.3.2.13 - Analiza salariilor medii nete la nivel național vs. regional pe sectoare de activitate în 2017

Analiza salariilor medii nete la nivel național vs. regional pe sectoare de activitate în 2017			
Sectoare de activitate	Național	Sud Muntenia	Variație
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	1.858	1.845	99,30%
B. Industria extractivă	3.667	4.026	109,79%
C. Industria prelucrătoare	2.105	2.252	106,98%
D. Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apa caldă și aer condiționat	3.436	3.327	96,83%
E. Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1.966	1.776	90,34%
F. Construcții	1.695	1.624	95,81%
G. Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	2.017	1.705	84,53%
H. Transport și depozitare	2.223	1.974	88,80%
I. Hoteluri și restaurante	1.424	1.317	92,49%
J. Informații și comunicații	4.734	2.299	48,56%
K. Intermedieri financiare și asigurări	4.310	2.913	67,59%
L. Tranzacții imobiliare	1.937	1.545	79,76%
M. Activități profesionale, științifice și tehnice	3.131	2.470	78,89%
N. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1.869	1.522	81,43%
O. Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	3.842	3.368	87,66%
P. Învățământ	2.387	2.324	97,36%
Q. Sănătate și asistență socială	2.672	2.524	94,46%
R. Activități de spectacole, culturale și recreative	2.007	1.660	82,71%

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul Uniunii Europene, salariul mediu net la finalul anului 2017 a fost de aproximativ 6.796 de lei (valoare agregată raportată la cursul mediu al anului 2017) de aproape 3 ori mai mare decât salariul mediu din România.

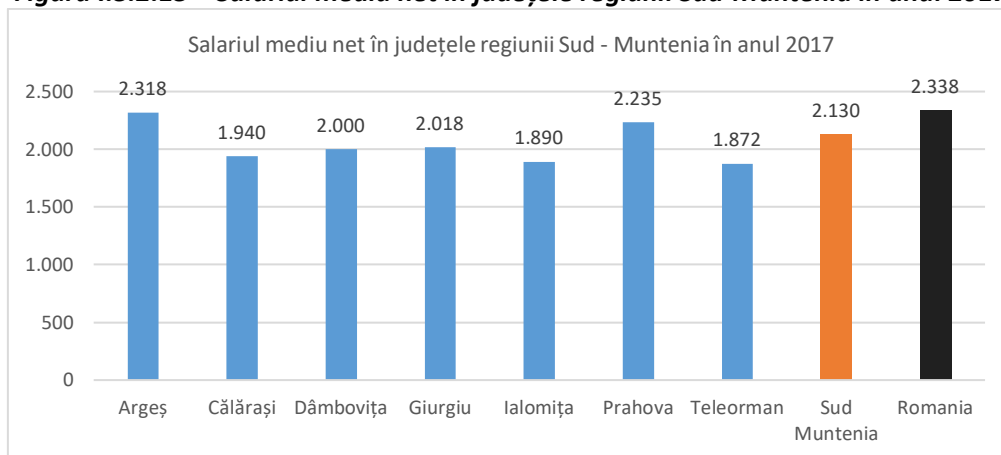
Figura I.3.2.12 - Salariul mediu net lunar în anul 2017 (lei)

Sursa: INS/Eurostat

La nivel județean, pentru perioada de referință 2017, în niciun județ nu este depășită media națională iar media regională este depășită doar în județele dezvoltate: Argeș cu 2.318 lei, respectiv Prahova cu 2.235 de lei. În județele Teleorman și Ialomița, venitul mediu este mai mic de 1.900 de lei iar împreună cu județul Călărași (1.940 de lei) au un venit mediu mai mic decât venitul mediu înregistrat în regiunea Sud-Est (clasată pe ultimul loc din acest punct de vedere un venit mediu de 1.987 de lei).

Figura I.3.2.13 – Salariul mediu net în județele regiunii Sud-Muntenia în anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Concluzii

- Din punct de vedere al numărului de unități locale active, se poate observa faptul că discrepanța dintre regiunile dezvoltate ale României și cele mai puțin dezvoltate este în creștere. Regiunile aflate pe primele două locuri, București-Ifov și Nord-Vest, și-au mărit decalajul față de regiunea Sud Muntenia. Același lucru este vizibil și la nivel regional, unde județele dezvoltate Argeș și Prahova și-au mărit, la rândul lor, decalajul față de restul județelor din regiune.
- Lipsa culturii antreprenoriale, a populației educate dar și a fenomenului de migrație este vizibil în numărul de unități/1.000 de locuitori, toate județele regiunii situându-se sub media națională. Mai mult, 4 dintre județele regiunii se află sub media celei mai slabe regiuni din acest punct de vedere, județele Argeș și Prahova fiind cele care mențin momentan regiunea deasupra ultimului loc în acest clasament.
- Din punct de vedere al numărului de angajați, trendul este crescător la toate nivelele (național, regional și județean) dar din punct de vedere al salariilor medii nete, discrepanța continuă să crească. Situația este identică și în comparația România / Uniunea Europeană iar fenomenul de migrare dinspre România spre U.E. este valabil și în cazul regiunii Sud Muntenia spre alte regiuni ale României. Aflată pe locul 2 în acest clasament la finalul anului 2011, regiunea Sud Muntenia a fost depășită de regiunile Centru, Nord-Vest și Vest, unde salariul mediu net lunar a crescut într-un ritm mai accelerat. Doar în două județe din regiune (Argeș și Prahova) salariul mediu net lunar se poate compara cu media națională, în 3 județe din regiune acesta fiind chiar sub media celei mai slabe regiuni din acest punct de vedere – regiunea Nord-Est.
- La nivel de ramură economică, salariile din industria prelucrătoare din regiunea Sud Muntenia depășesc media națională, acest lucru putând fi un indicator atât al numărului mic de unități nou

create dar și un rezultat al influenței regiunii București-Ilfov, unde salariile sunt net superioare. Agricultură este un alt domeniu în care salariile regionale sunt apropiate de media națională, pe când în industria extractivă acestea depășesc media națională. Astfel, în domeniile cu potențial de dezvoltare (agricultură sau industrie prelucrătoare) nivelul salarial ridicat (comparativ cu media națională) poate fi paradoxal, un impediment în dezvoltarea regiunii, potențialii antreprenori alegând să deschidă unități noi în alte regiuni, unde salariile sunt mai mici sau unde gradul de școlarizare este mai ridicat.

- Pe ramuri economice se remarcă, în principal, sectoarele publice de activitate (administrație publică, învățământ etc.), unde gradul de angajare al persoanelor active tinde spre 100%, precum și câteva sectoare private (furnizarea de energie electrică și termică, servicii financiare) unde, în general, activează corporații. Celelalte sectoare prezintă un grad de angajare de 65-75% raportat la populația activă, singura care face notă discordantă fiind zona de agricultură, silvicultură și pescuit, unde angajarea efectivă este de 4,18%.

Analiza la nivel de sector economic

În această secțiune sunt abordate și analizate cele mai importante sectoare economice, din perspectiva indicatorilor de performanță economici: cifra de afaceri, numărul de salariați, productivitatea muncii, investiții nete și alți indicatori de natură să potențeze înțelegerea contextului general și a factorilor specifici care fundamentează sectorul.

Secțiunea A. Agricultură, silvicultură și pescuitul

Context

Începând din cele mai străvechi timpuri și până în prezent, sectorul economic al agriculturii, silviculturii și pescuitului a reprezentat o componentă fundamentală de existență și dezvoltare a fiecărei regiuni, cu un impact economic și social majoritar pozitiv, cu referire la bunăstarea populației sau la factorii de mediu.

Printr-o utilizare rațională și inteligentă a factorilor naturali (ex. selecția și rotația culturilor în funcție de factorii pedoclimatici, cercetarea și aplicarea conceptului „permacultură” în sistem standardizat, implementarea unui sistem solid de monitorizare în timp real a efectivelor forestiere, programarea inteligentă a defrișărilor pe termen lung și repopularea zonelor defrișate etc.), existența și dezvoltarea acestui sector poate comporta doar externalități pozitive, atât economico-sociale cât și de mediu.

Investigarea sectorului de agricultură, silvicultură și pescuit privește analizarea celor mai importanți factori care permit dezvoltarea inteligentă a activităților economice în cadrul sectorului, activități întreprinse, în mod majoritar, la nivelul spațiului rural aferent regiunii de dezvoltare Sud Muntenia.

Atât la nivel național cât și la nivelul regiunii Sud Muntenia, spațiul rural este caracterizat, în principal, din prisma a trei direcții principale:

- Din punct de vedere social – un nivel de trai mult mai modest comparativ cu mediul urban atât ca urmare a infrastructurii deficitare (căi de acces, structura de comunicații, utilități) cât și ca urmare a unei organizări deficitare a activităților economice (de exemplu, existența fermelor de subzistență cu producție scăzută și utilizată în marea majoritate pentru autoconsum);
- Din punct de vedere economic – cea mai ridicată pondere este deținută de activitățile desfășurate fie în mod privat fie organizat juridic (gospodării vs. întreprinderi, asociații) în sectorul agriculturii, silviculturii și mai restrâns, pescuitului, precum și de activități de procesare majoritar primară a producției rezultate (diverse procese tehnologice de prelucrare/condiționare în vederea depozitării sau prelucrării ulterioare în cadrul diferitelor ramuri ale industriei alimentare, textile, mobilier etc.);
- Din punct de vedere administrativ – spațiul rural este delimitat administrativ sub formă de comune și satele componente, și se remarcă prin slaba cooperare între unitățile administrativ teritoriale.

Conform ultimelor date prelucrate de pe baza de date a Institutului Național de Statistică, în anul 2018, spațiul rural național cuprindea un număr de 2.861 comune la un număr de 12.957 sate. La nivelul regiunii Sud Muntenia exista un număr de 519 comune la un număr de 2.019 sate. Valorile se păstrează neschimbate din anul 2010.

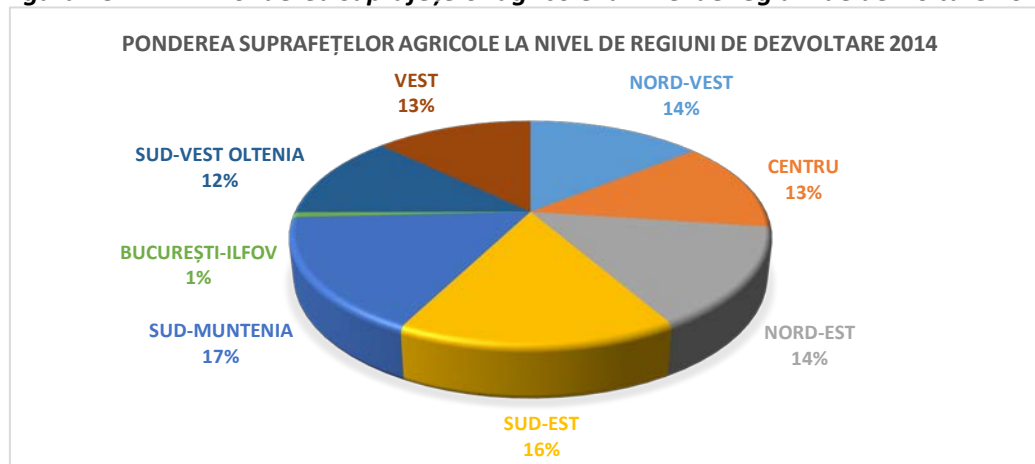
Tabelul I.3.2.A.1 - Organizarea administrativă a teritoriului cu prezentarea suprafeței fondului funciar după modul de folosință

Organizarea administrativă a teritoriului cu prezentarea suprafeței fondului funciar după modul de folosință							
Nr. crt.	Regiune/ Județ	Comune (număr)	Sate (număr)	Suprafața fondului funciar (hectare)	Din care, agricolă	Păduri și altă vegetație forestieră	Ocupată cu ape, bălți
1.	Nord-Vest	403	1.800	3.416.046	2.067.045	1.032.339	47.629
2.	Centru	357	1.788	3.409.972	1.899.428	1.238.488	32.584
3.	Nord-Est	506	2.414	3.684.983	2.121.157	1.235.424	72.753
4.	Sud-Est	355	1.448	3.576.170	2.326.105	564.744	459.439
5.	Sud Muntenia	519	2.019	3.445.299	2.430.712	678.550	99.508
5.1.	Argeș	95	576	682.631	338.755	290.672	9.432
5.2.	Călărași	50	160	508.785	424.883	22.345	28.142
5.3.	Dâmbovița	82	353	405.427	247.681	121.315	10.977
5.4.	Giurgiu	51	167	352.602	275.611	37.943	14.102
5.5.	Ialomița	59	127	445.289	374.495	26.152	13.085
5.6.	Prahova	90	405	471.587	270.651	150.388	8.760
5.7.	Teleorman	92	231	578.978	498.636	29.735	15.010
6.	București-Ilfov	32	91	182.115	105.079	25.961	6.194
7.	Sud-Vest Oltenia	408	2.070	2.921.169	1.795.934	862.093	73.627
8.	Vest	281	1.327	3.203.317	1.866.423	1.104.457	44.263
TOTAL		2.861	12.957	23.839.071	14.611.883	6.742.056	835.997

Sursa: Institutul Național de Statistică

Ultimele date disponibile referitoare la fondul funciar sunt aferente anului 2014. Totuși, fiind vorba de suprafețe foarte întinse, modificările relizate impactează într-o măsură foarte mică situația la nivel macro-economic. În ceea ce privește suprafața fondului funciar, regiunea Sud Muntenia beneficiază de 3.445.299 de hectare de teren de diferite utilizări, fiind a 3-a regiune ca mărime la nivel național. În cele ce urmează este prezentat statusul la nivel național al regiunii Sud Muntenia, în funcție de marile categorii de clasificare a fondului funciar, respectiv, în funcție de suprafață agricolă, de suprafața acoperită cu păduri și altă vegetație forestieră și de suprafața ocupată cu ape și bălți.

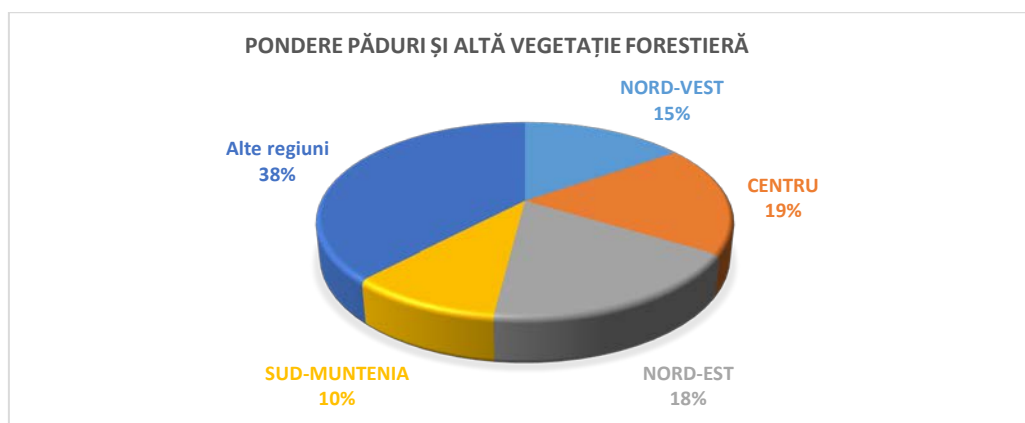
Figura I.3.2.A.1 - Ponderea suprafețelor agricole la nivel de regiuni de dezvoltare 2014

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform graficului de mai sus, regiunea Sud Muntenia beneficiază de cea mai mare suprafață agricolă la nivel național, fapt care determină amploarea sectorului agricol la nivelul acestei regiuni.

Figura I.3.2.A.2. - Ponderea pădurilor și altă vegetații forestiere 2014

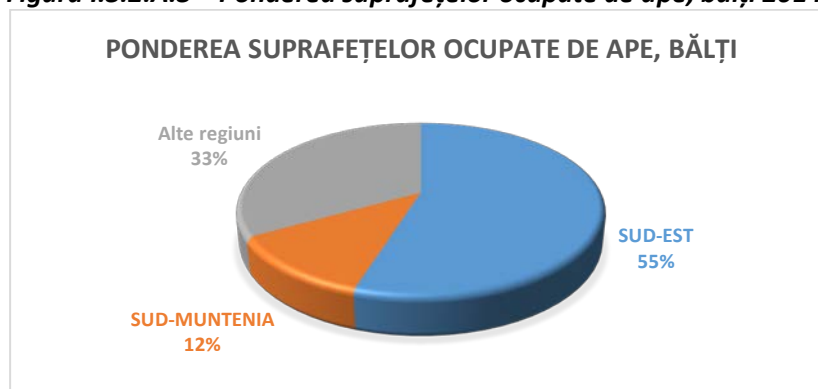

Sursa: Institutul Național de Statistică

Potențialul activităților în domeniul silviculturii este cel mai ridicat în regiunile Centru și Nord-Est, acestea beneficiind în mod cumulat de 37% din suprafața acoperită cu păduri și altă vegetație forestieră la nivel național. Astfel, regiunea Sud Muntenia nu se remarcă în mod considerabil din acest punct de vedere, clasându-se pe locul 6 din cele 8 regiuni de dezvoltare.

Activitățile de piscicultură și acvacultură au cel mai ridicat potențial de dezvoltare în regiunea Sud-Est, aceasta beneficiind de peste 50% din suprafața totală ocupată cu ape și bălți la nivel național.

Figura I.3.2.A.3 – Ponderea suprafețelor ocupate de ape, bălți 2014

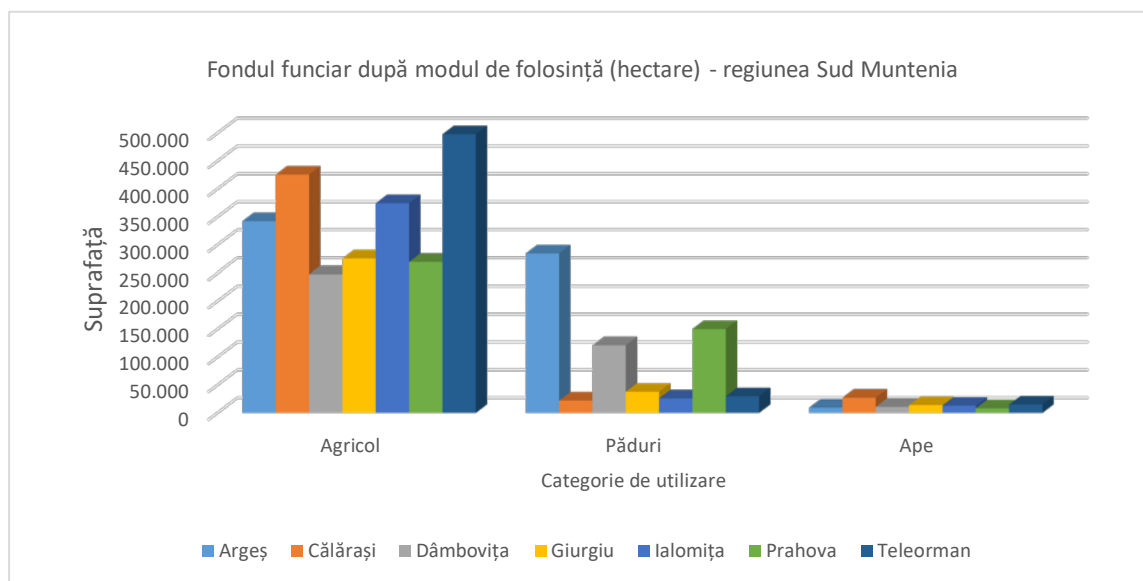

Sursa: Institutul Național de Statistică

În cadrul regiunii Sud Muntenia, distribuția fondului funciar este variată, județul cu cea mai mare pondere fiind județul Argeș (19,81% reprezentând 682.631 de hectare), la polul opus, județul cu cea mai mică pondere fiind Giurgiu (10,23% reprezentând 352.602 hectare).

În cele ce urmează, se prezintă distribuția fondului funciar din punct de vedere al categoriei de utilizare, respectiv, suprafața agricolă, cea acoperită de păduri și altă vegetație forestieră precum și cea ocupată cu ape și bălți.

Figura I.3.2.A.4 - Fondul funciar după modul de folosință (hectare) - regiunea Sud Muntenia 2014

Sursa: Institutul Național de Statistică

În anul 2014, suprafața totală agricolă la nivel național a însumat 14.630.072 de hectare, respectiv 61,37% din suprafața totală a țării. Regiunea Sud Muntenia se află pe primul loc la nivel național, beneficiind de 2.433.534 de hectare, respectiv de 16,63% din suprafața agricolă la nivel național. În cadrul regiunii, județele Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița se remarcă printr-o suprafață agricolă mai mare, în legătură firească cu factorii naturali (altitudine, sol, climă) care au permis, de-a lungul timpului, o utilizare predominant agricolă a acestor suprafețe.

Tabelul I.3.2.A.2 - Suprafața agricolă pe categorii de utilizări la nivelul regiunii Sud Muntenia, 2014

Suprafața agricolă pe categorii de utilizări la nivelul regiunii Sud Muntenia – anul 2014 -hectare-						
Nr. crt.	Regiune/Județ	Arabilă	Pășuni	Fânețe	Vii și pepiniere viticole	Livezi și pepiniere pomicole
1	Sud Muntenia	1.968.944	286.449	108.792	28.173	41.176
1.1.	Argeș	173.906	97.822	49.076	974	20.569
1.2.	Călărași	410.506	10.482	208	4.395	207
1.3.	Dâmbovița	175.338	42.474	20.029	329	9.745
1.4.	Giurgiu	258.965	12.316	82	3.664	584
1.5.	Ialomița	352.146	18.131	0	3.934	284
1.6.	Prahova	143.245	69.824	38.571	8.235	9.574
1.7.	Teleorman	454.838	35.400	826	6.642	213

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform tabelului de mai sus se poate observa potențialul pentru un număr de concentrări cu specific agricol. Astfel, cu privire la cultivarea cerealelor și a legumelor ca ramură a agriculturii, se observă faptul că potențialul acestei activități este mai ridicat la nivelul județelor Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița, unde suprafața de teren arabil este considerabil mai mare față de restul județelor din

regiune. Pe de altă parte, potențialul de cultivare a plantelor din culturi permanente (în special pomi fructiferi) este mai ridicat la nivelul județelor Argeș, Prahova și Dâmbovița. În plus, județele Argeș, Dâmbovița, Ialomița și Prahova prezintă și un potențial ridicat de creștere a animalelor (în special bovine și ovine) grație arealelor de pășuni și fânețe.

Cu privire la gradul de amenajare a fondului funciar agricol, la sfârșitul anului 2017, la nivelul regiunii Sud Muntenia suprafața agricolă amenajată pentru irigații era în procent de 43% din suprafața agricolă totală. Clasamentul la nivel de județe poziționa județul Călărași pe primul loc, cu o pondere de 82%. Pe locul secund se clasa județul Giurgiu la o pondere a suprafeței irigate în total suprafață agricolă de 59%. Pe locul trei se clasa județul Ialomița cu un procent de 54%, iar pe locul patru județul Teleorman cu 46%. Prin contrast, județul Prahova se clasa pe ultimul loc cu doar 9% din suprafața agricolă totală fiind amenajată pentru irigații.

Tabelul I.3.2.A.3 - Valoarea producției ramurii agricole pe sectoare în regiunea Sud Muntenia, anul 2017

Valoarea producției ramurii agricole pe sectoare la nivelul regiunii Sud Muntenia – anul 2017								
-mii lei-								
Nr. crt.	Regiune/ Județ	TOTAL	Producție vegetală		Producție animală		Servicii agricole	
			Valoare	% din total	Valoare	% din total	Valoare	% din total
1	Sud Muntenia	15.071.245	11.148.454	73,97%	3.803.382	25,24%	119.409	0,79%
1.1.	Argeș	1.755.067	1.108.068	63,14%	646.033	36,81%	966	0,06%
1.2.	Călărași	2.694.439	1.953.476	72,50%	694.997	25,79%	45.966	1,71%
1.3.	Dâmbovița	2.294.421	1.782.455	77,69%	510.686	22,26%	1.280	0,06%
1.4.	Giurgiu	1.612.520	1.254.471	77,80%	352.507	21,86%	5.542	0,34%
1.5.	Ialomița	2.573.697	2.071.165	80,47%	455.744	17,71%	46.788	1,82%
1.6.	Prahova	1.600.670	951.603	59,45%	643.909	40,23%	5.158	0,32%
1.7.	Teleorman	2.540.431	2.027.216	79,80%	499.506	19,66%	13.709	0,54%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Tot conform datelor statistice referitoare la valoarea ramurii agricole pe sectoare (producție vegetală, producție animală și servicii agricole) se pot observa următoarele aspecte:

- La nivelul tuturor județelor din cadrul regiunii Sud Muntenia, producția vegetală este majoritară;
- Grație factorilor naturali, județe precum Ialomița, Giurgiu și Teleorman înregistrează valori mai ridicate ale producției vegetale comparativ cu restul județelor (peste 76% din totalul valorii producției ramurii agricole);
- Pe de altă parte, județe precum Prahova, Argeș și Dâmbovița înregistrează valori mai ridicate ale producției animale, comparativ cu restul județelor (peste 25% din totalul valorii producției ramurii agricole).

Suprafața acoperită de păduri și altă vegetație forestieră a însumat, la nivel național, 6.742.056 de hectare, respectiv 28,28% din suprafața totală a țării. Din punct de vedere al potențialului forestier,

regiunea Sud Muntenia nu este bine înzestrată, aceasta clasându-se pe locul 6 din cele 8 regiuni de dezvoltare, cu 10,06% din suprafața forestieră totală la nivel național. În cadrul regiunii, județul cu cel mai mare potențial forestier este județul Argeș, în cadrul căruia suprafața forestieră ocupă un procent de 42,84% (290.672 ha) din aceeași suprafață, dar la nivel de regiune. Pe locul secund se clasează județul Prahova (22,16%), iar pe locul trei județul Dâmbovița (17,88%).

Suprafața ocupată cu ape și bălți a însumat, la nivel național, un număr de 835.997 de hectare, respectiv 3,5% din suprafața totală a țării. Din punct de vedere al potențialului de pescuit și acvacultură, regiunea Sud Muntenia ocupă locul secund la nivel național prezentând 11,90% din suprafața ocupată cu ape și bălți la nivel național. Deși pe locul secund, regiunea se află la o distanță considerabilă față de regiunea Sud-Est, aceasta din urmă cuprinzând 54,96% din suprafața ocupată cu ape și bălți la nivel național. În cadrul regiunii, județul cu cel mai mare potențial de acvacultură este județul Călărași, în cadrul căruia suprafața de apă și bălți ocupă un procent de 28,28% (28.142 ha) din aceeași suprafață, dar la nivel de regiune. Pe locul secund se clasează județul Teleorman (15,08%), iar pe locul trei județul Giurgiu (14,17%) – județe tranzitate pe o suprafață întinsă de fluviul Dunărea și implicit de rețeaua de ape din jurul acesteia.

Numărul de unități locale active

La nivel național, în cadrul diviziunii **01 – Agricultură, vânătoare și servicii anexe**, la sfârșitul anului 2017 activau un număr de 14.863 de unități locale, în creștere constantă față de anul 2011, când numărul unităților locale active era de 11.430.

Tabelul I.3.2.A.4 - Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare - diviziunea 01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe - 2011-2017

Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare								
-diviziunea 01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe -								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	1.272	1.365	1.454	1.535	1.726	1.880	2.093
2.	Centru	1.093	1.159	1.199	1.253	1.325	1.400	1.436
3.	Nord-Est	1.367	1.436	1.472	1.574	1.690	1.777	1.802
4.	Sud-Est	2.342	2.488	2.600	2.640	2.842	2.999	3.106
5.	Sud Muntenia	2.360	2.472	2.556	2.642	2.761	2.855	2.935
6.	București-Ilfov	719	781	809	848	943	977	965
7.	Sud-Vest Oltenia	869	973	1.022	1.055	1.099	1.202	1.293
8.	Vest	1.408	1.506	1.544	1.625	1.709	1.773	1.834
TOTAL		11.430	12.180	12.656	13.172	14.095	14.863	15.464

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al numărului unităților locale active, regiunea Sud Muntenia se află relativ la egalitate cu regiunea Sud-Est, acestea schimbând periodic prima poziție. La momentul 2017, regiunea

Sud-Est are 171 de unități mai multe decât regiunea Sud Muntenia. O a treia regiune cu un număr ridicat de unități locale este regiunea Nord-Vest, pe când la polul opus este regiunea București-Ilfov.

Tabelul 1.3.2.A.5 - Numărul unităților locale active – regiunea Sud Muntenia - diviziunea 01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe – 2011-2017

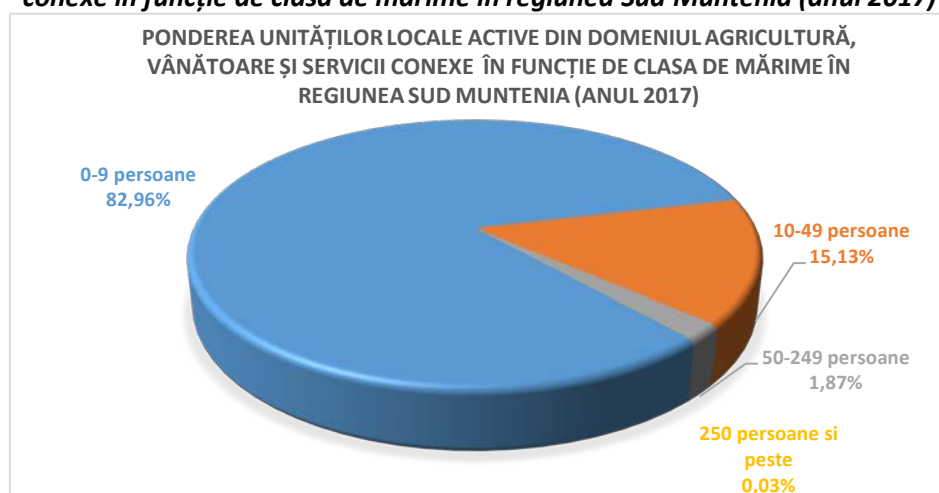
Numărul unităților locale active – regiunea Sud Muntenia - diviziunea 01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe -								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	230	257	281	288	301	342	368
2.	Călărași	457	462	458	477	501	509	535
3.	Dâmbovița	169	170	185	195	215	225	235
4.	Giurgiu	308	317	330	347	374	392	395
5.	Ialomița	445	465	485	490	509	513	513
6.	Prahova	269	289	293	305	330	334	342
7.	Teleorman	482	512	524	540	531	540	547
TOTAL		2.360	2.472	2.556	2.642	2.761	2.855	2.935

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel de regiune, distribuția pe județe a unităților locale active este variată și urmărește, în principal, gradul de înzestrare al județului cu privire la suprafața disponibilă de teren agricol. Astfel, județul Teleorman se clasează pe primul loc cu un număr de 540 de unități, reprezentând 18,91% din numărul total de unități la nivel de regiune. Pe locul secund se clasează județul Ialomița, cu un procent de 17,96%, urmat de județul Călărași cu un procent de 17,82%. Cu excepția județului Teleorman, la nivelul căruia în anul 2016 numărul unităților a urmat un trend ușor descendent față de anul 2015 (- 9 unități), numărul unităților locale active, la nivelul celorlalte două județe puternic orientate spre activități de agricultură, a crescut de la an la an pe orizontul analizat.

În ceea ce privește clasele de mărime ale unităților locale active, la nivelul regiunii Sud Muntenia se remarcă numărul ridicat de unități având personal cuprins între 10 și 49. La nivelul regiunii, la sfârșitul anului 2017, existau un număr de 444 de astfel de unități adică 15,12% din numărul total de unități cu activități în domeniul agriculturii. În vederea realizării comparației, procentul la nivelul următor în regiunea Sud-Est era de 12,85%.

Figura I.3.2.A.5 – Ponderea unităților locale active din domeniul agricultură, vânătoare și servicii conexe în funcție de clasa de mărime în regiunea Sud Muntenia (anul 2017)

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel național, în cadrul diviziunii **02 – Silvicultură și exploatare forestieră**, la sfârșitul anului 2017 activau un număr de 4.074 de unități locale, în creștere față de anul 2011, când numărul unităților locale active era de 3.402.

Tabelul I.3.2.A.6 - Numărul unităților locale active – situația națională - diviziunea 02 – Silvicultură și exploatare forestieră – 2011-2017

Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare								
-diviziunea 02 - Silvicultură și exploatare forestieră -								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	551	584	631	673	710	724	742
2.	Centru	758	808	833	877	898	889	892
3.	Nord-Est	614	645	649	680	710	704	738
4.	Sud-Est	351	357	372	390	388	379	391
5.	Sud Muntenia	364	369	383	387	401	415	433
6.	Bucuresti-Ilfov	40	41	37	41	46	50	53
7.	Sud-Vest Oltenia	306	327	351	357	342	336	356
8.	Vest	418	434	465	480	459	449	469
TOTAL		3.402	3.565	3.721	3.885	3.954	3.946	4.074

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel de unități locale active din domeniul silvicultură și exploatare forestieră, se disting regiunile centrale și nordice ale României: regiunea Centru cu 892 de unități, Nord-Vest cu 742 și Nord-Est cu 738 de unități. Cele 3 regiuni se află pe primele locuri pe tot orizontul analizat, cea mai mare creștere având-o regiunea Nord-Vest. Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 5, cu un număr de 433 de unități în anul 2017, respectiv 10,62% din totalul unităților ce activează în acest domeniu la nivel național. Diferența față de regiunea clasată pe primul loc, regiunea Centru, este de 459 de unități și survine, în principal, datorită suprafeței forestiere existente.

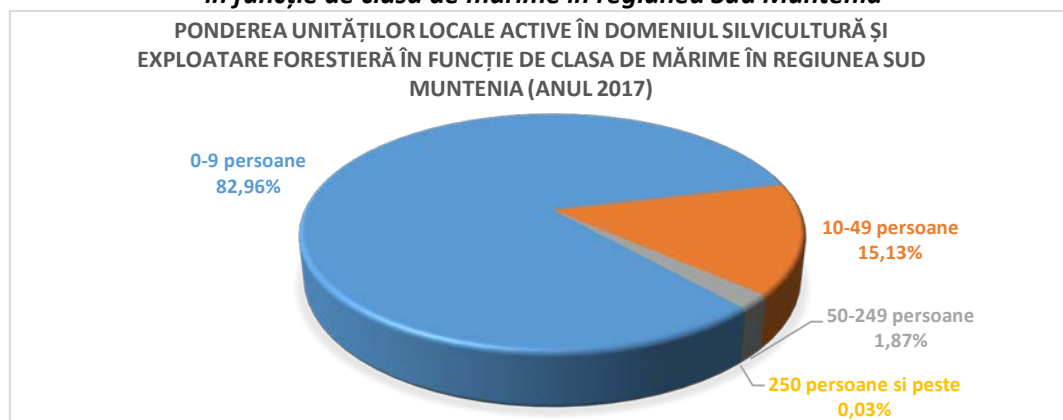
Tabelul I.3.2.A.7 - Numărul unităților locale active – regiunea Sud Muntenia - diviziunea 02 - silvicultură și exploatare forestieră– 2011-2017

Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare - diviziunea 02 - Silvicultură și exploatare forestieră								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	177	180	191	197	199	196	198
2.	Călărași	22	23	22	21	20	22	23
3.	Dâmbovița	44	49	42	41	41	46	51
4.	Giurgiu	13	10	14	15	13	14	17
5.	Ialomița	18	18	19	19	23	27	31
6.	Prahova	80	78	83	87	98	103	106
7.	Teleorman	10	11	12	7	7	7	7
Regiunea Sud Muntenia		364	369	383	387	401	415	433

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel de regiune, distribuția pe județe a unităților locale active este variată și urmărește, în principal, gradul de înzestrare a județului cu privire la suprafața forestieră disponibilă. Astfel, județul Argeș se clasează pe primul loc cu un număr de 198 de unități reprezentând 45,72% din numărul total de unități la nivel de regiune. Pe locul secund se clasează județul Prahova cu un procent de 24,48% urmat de județul Dâmbovița cu un procent de 11,77%. Se observă discrepanța dintre aceste județe și cele 4 județe preponderent agricole ale regiunii care, cumulat, dețineau în anul 2017 doar 78 de unități, reprezentând sub 20% din ponderea regiunii.

Figura I.3.2.A.6 – Ponderea unităților locale active în domeniul Silvicultură și exploatare forestieră în funcție de clasa de mărime în regiunea Sud Muntenia

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește clasele de mărime ale unităților locale active, atât la nivelul regiunii Sud Muntenia cât și la nivelul celorlalte regiuni de dezvoltare se remarcă numărul ridicat de unități având personal cuprins între 0 și 9. La nivelul regiunii, la sfârșitul anului 2017, exista un număr de 354 astfel de unități, adică 82,96 din numărul total de unități cu activități în domeniul silviculturii.

La nivel național, în cadrul diviziunii **03 – Pescuitul și acvacultura**, la sfârșitul anului 2017 activa un număr de 660 de unități locale, în creștere față de anul 2011 când numărul unităților locale active era de 569.

Tabelul I.3.2.A.8. - Numărul unităților locale active – situația națională - diviziunea 03 – Pescuitul și acvacultura – 2011-2017

Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare - diviziunea 03 – Pescuitul și acvacultura								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	62	68	78	83	81	84	83
2.	Centru	64	77	79	76	77	77	77
3.	Nord-Est	79	79	84	88	88	91	92
4.	Sud-Est	125	123	129	143	149	146	139
5.	Sud Muntenia	82	93	101	102	97	96	109
6.	Bucuresti-Ilfov	88	97	103	106	102	95	92
7.	Sud-Vest Oltenia	31	30	34	36	32	37	33
8.	Vest	38	41	41	45	43	41	35
TOTAL		569	608	649	679	669	667	660

Sursa: Institutul Național de Statistică

Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 2, cu un număr de 109 unități respectiv 16,51% din totalul unităților ce activează în acest domeniu, la nivel național. Diferența față de regiunea clasată pe primul loc, regiunea Sud-Est, este de 30 de unități și survine, în principal, datorită suprafeței de apă și bălți existente (regiunea Sud-Est având avantajul de a avea în componență județul Tulcea și Constanța). La polul opus, regiunile Vest și Sud-Vest Oltenia sunt pe ultimele două locuri cu 35 respectiv 31 de unități.

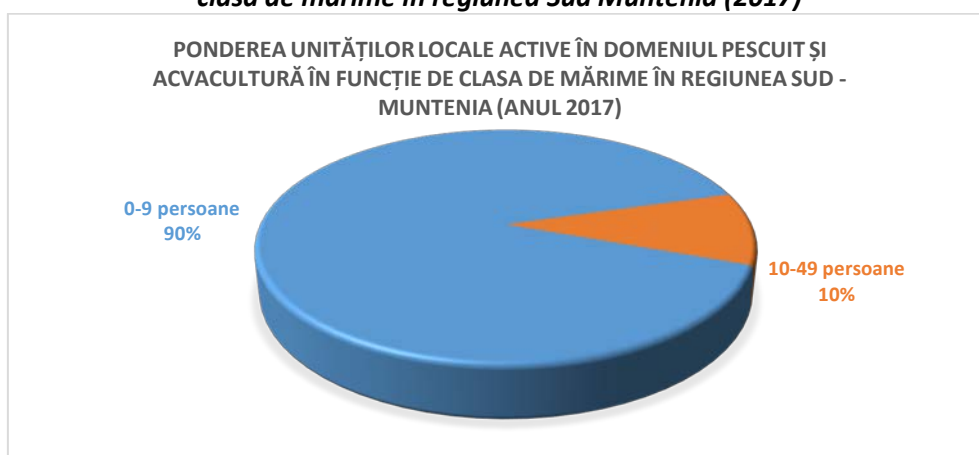
Tabelul I.3.2.A.9 - Numărul unităților locale active – regiunea Sud Muntenia -diviziunea 03 - Pescuitul și acvacultura – 2011-2017

Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare - diviziunea 03 - Pescuitul și acvacultura								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	9	9	12	11	12	12	15
2.	Călărași	24	27	26	24	25	26	29
3.	Dâmbovița	10	12	13	13	11	11	14
4.	Giurgiu	9	10	12	11	12	11	13
5.	Ialomița	8	10	10	11	10	10	9
6.	Prahova	7	10	12	13	11	13	14
7.	Teleorman	15	15	16	19	16	13	15
Regiunea Sud Muntenia		82	93	101	102	97	96	109

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel de regiune, distribuția pe județe a unităților locale active este variată și urmărește în principal gradul de înzestrare al județului cu privire la suprafețele de apă disponibile. Astfel, județul Călărași se clasează pe primul loc cu un număr de 29 de unități reprezentând 26,60% din numărul total de unități la nivel de regiune, urmat de județele Teleorman și Argeș cu câte 15 unități locale active. Pe locul secund se clasează județele Argeș și Teleorman cu un procent de 13,76% urmate de județele Prahova și Dâmbovița cu un procent de 12,84%.

Figura I.3.2.A.7 – Ponderea unităților locale active în domeniul Pescuit și acvacultură în funcție de clasa de mărime în regiunea Sud Muntenia (2017)

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește clasele de mărime ale unităților locale active, la nivelul regiunii Sud Muntenia numărul ridicat de unități având personal cuprins între 0 și 9 reprezenta 89,90% iar cel de unități cu personal cuprins între 10 și 49 reprezenta 10,09%. La nivel național, nu mai există nicio unitate locală activă având personal cuprins între 50 și 249 de persoane.

Per ansamblu, cu privire la indicatorul „numărul de unități active”, se poate observa că regiunea Sud Muntenia este caracterizată prin:

- În cadrul diviziunii 01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe – regiunea ocupă locul secund la nivel național;
- În cadrul diviziunii 02 - Silvicultură și exploatare forestieră – regiunea ocupă locul 5 la nivel național;
- În cadrul diviziunii 03 - Pescuitul și acvacultura – regiunea ocupă locul 2 la nivel național.

Cifra de afaceri

Începând cu anul 2012, datele aferente cifrei de afaceri generate de unitățile locale active care activează în domeniul agricol nu mai sunt disponibile pe site-ul Institutului Național de Statistică. Pentru a se putea furniza informații actualizate aferente acestui capitol a fost folosită baza de date Termene.Ro.

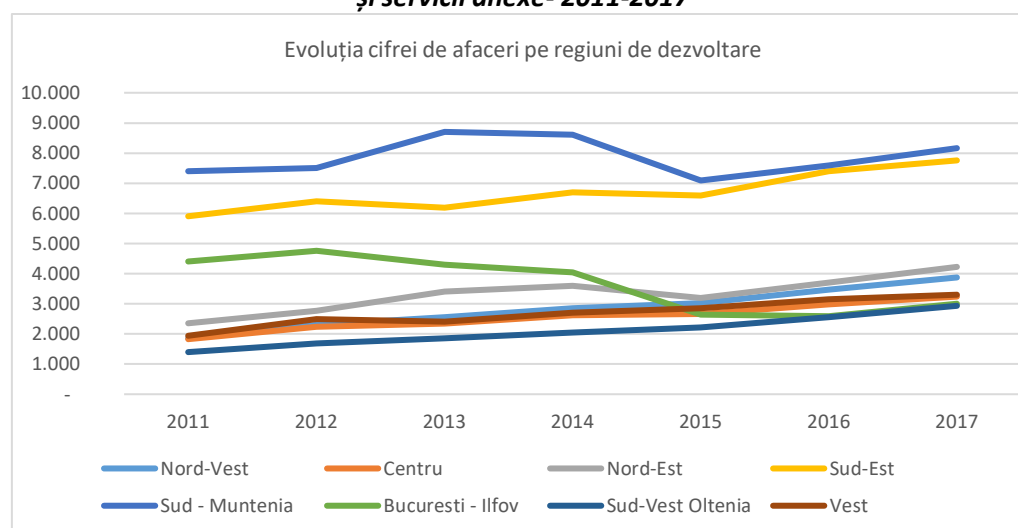
La nivel național, în cadrul diviziunii **01 – Agricultură, vânătoare și servicii anexe**, la sfârșitul anului 2017 se înregistra o cifră de afaceri totală de 34.479 milioane de lei, în creștere constantă față de anul 2011 când cifra obținută a fost de 27.060 milioane de lei.

Tabelul I.3.2.A.10 - Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare - diviziunea 01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe - 2011-2017

Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active - diviziunea 01-Agricultură, vânătoare și servicii anexe - milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	1.855	2.309	2.545	2.843	3.027	3.463	3.873
2.	Centru	1.826	2.234	2.352	2.615	2.664	2.976	3.238
3.	Nord-Est	2.353	2.770	3.397	3.601	3.183	3.697	4.224
4.	Sud-Est	5.903	6.407	6.197	6.697	6.601	7.390	7.756
5.	Sud Muntenia	7.393	7.505	8.702	8.607	7.090	7.596	8.153
6.	București-Ilfov	4.394	4.758	4.306	4.051	2.646	2.588	3.002
7.	Sud-Vest Oltenia	1.397	1.683	1.860	2.054	2.216	2.556	2.932
8.	Vest	1.939	2.495	2.409	2.708	2.844	3.158	3.301
TOTAL		27.060	30.161	31.768	33.176	30.271	33.424	36.479

Sursa: Termene.ro

Figura I.3.2.A.8 - Cifra de afaceri pe regiuni de dezvoltare - diviziunea 01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe- 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul diviziunii 01 – Agricultură, vânătoare și servicii anexe, regiunea Sud Muntenia se află pe tot orizontul analizat pe prima poziție, urmată de regiunea Nord-Est.

Numărul de salariați

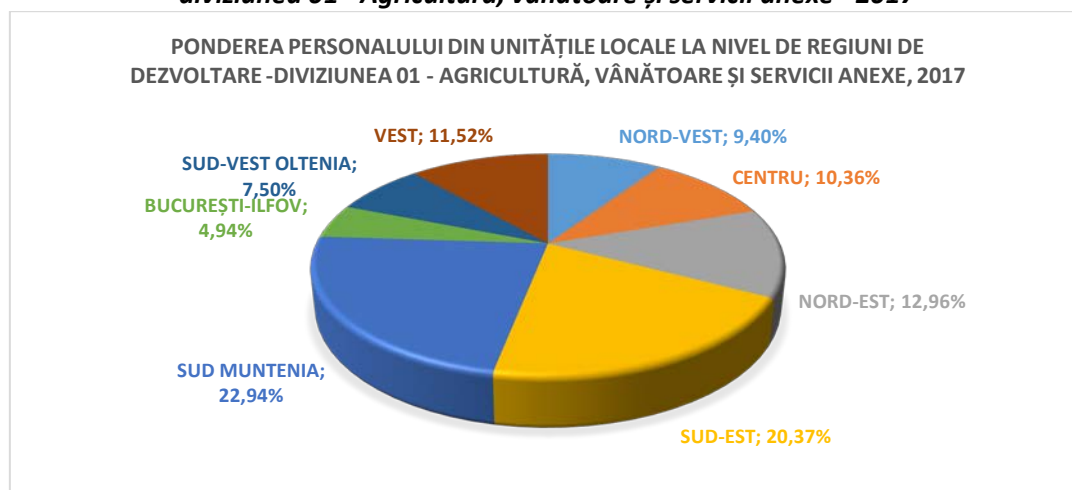
La nivel național, în cadrul unităților locale ce activau în diviziunea 01 – Agricultură, vânătoare și servicii anexe, la sfârșitul anului 2017, se înregistrau 87.534 de salariați, în creștere generală față de anul 2011 când numărul personalului era de 67.582 de persoane.

Tabelul I.3.2.A.11. - Personalul din unitățile locale pe regiuni de dezvoltare - diviziunea 01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe-2011-2017

Personalul din unitățile locale pe regiuni de dezvoltare diviziunea 01-Agricultură, vânătoare și servicii anexe- -număr persoane-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	5.002	4.856	5.652	6.050	6.942	7.472	8.230
2.	Centru	6.493	7.799	7.110	7.616	7.768	8.744	9.069
3.	Nord-Est	8.977	9.977	10.132	10.584	11.048	11.406	11.347
4.	Sud-Est	13.504	14.075	14.867	15.361	16.227	17.350	17.835
5.	Sud Muntenia	16.585	18.210	17.546	17.970	19.035	19.929	20.084
6.	București-Ilfov	4.069	4.158	3.800	3.827	4.184	3.988	4.320
7.	Sud-Vest Oltenia	4.887	4.787	4.895	5.387	5.932	5.911	6.567
8.	Vest	8.065	8.782	8.593	8.213	9.120	9.151	10.082
TOTAL		67.582	72.644	72.595	75.008	80.256	83.951	87.534

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura I.3.2.A.9 – Ponderea personalului din unitățile locale la nivel de regiuni de dezvoltare - diviziunea 01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe - 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al numărului de salariați care activează în unitățile locale din domeniul agriculturii, vânătorii și serviciilor anexe, regiunea Sud Muntenia se clasează pe primul loc, cu un număr de 20.084 de persoane, respectiv 22,94% din numărul persoanelor remunerate la nivel național în acest domeniu. Regiunea clasată pe locul secund este regiunea Sud-Est, la nivelul căreia numărul de persoane înregistrate ca activând în domeniu a fost de 17.835 (20,37% din totalul salariaților la nivel național în domeniul agriculturii).

La nivel național, în cadrul diviziunilor **02 – Silvicultură și exploatare forestieră** și **03 – Pescuitul și acvacultura**, la sfârșitul anului 2017, se înregistrau 34.186 de salariați, în creștere constantă față de anul 2011, când numărul personalului era de 30.048 de persoane. Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 5, cu un număr 3.911 persoane, respectiv 11,44% din numărul persoanelor remunerate la nivel național în acest domeniu. Regiunile clasate pe primele două locuri sunt regiunea Nord Est, la nivelul căreia numărul de salariați a fost de 6.611 (19,34% din numărul de angajați nivel național în

domeniu) și regiunea Centru, la nivelul căreia numărul de salariați a fost de 5.857 de persoane la o pondere de 17,13%.

Per ansamblu, cu privire la indicatorul numărul de salariați, se poate observa că regiunea Sud Muntenia este caracterizată prin:

- În cadrul diviziunii 01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe – regiunea ocupă locul întâi la nivel național;
- În cadrul diviziunii 02 - Silvicultură și exploatare forestieră și diviziunii 03 - Pescuitul și acvacultura – regiunea ocupă locul 5 la nivel național.

Productivitatea muncii

La nivel regional, productivitatea muncii aferentă activităților desfășurate în cadrul diviziunii **01 – Agricultură, vânătoare și servicii anexe**, la sfârșitul anului 2017, a atins valoarea de 405.945 de lei, în scădere generală față de anul 2011 când productivitatea medie a muncii era de 445.764 de lei.

Tabelul I.3.2.A.12. – Productivitatea muncii pe regiuni de dezvoltare- diviziunea 01 Agricultură, vânătoare și servicii anexe – 2011-2017

Productivitatea muncii pe regiuni de dezvoltare - diviziunea 01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe- -lei-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	370.852	475.494	450.283	469.917	436.041	463.464	470.595
2.	Centru	281.226	286.447	330.802	343.356	342.945	340.348	357.040
3.	Nord-Est	262.114	277.639	335.274	340.231	288.106	324.128	372.257
4.	Sud-Est	437.130	455.204	416.829	435.974	406.791	425.937	434.875
5.	Sud Muntenia	445.764	412.136	495.953	478.965	372.472	381.153	405.945
6.	București-Ilfov	1.079.872	1.144.300	1.133.158	1.058.531	632.409	648.947	694.907
7.	Sud-Vest Oltenia	285.860	351.577	379.980	381.288	373.567	432.414	446.475
8.	Vest	240.422	284.104	280.344	329.721	311.842	345.099	327.415

Sursa: Institutul Național de Statistică

Lista celor mai importante întreprinderi care activează în sectorul economic al agriculturii

Referitor la diviziunea 01. Agricultură, vânătoare și servicii anexe, sector în care regiunea Sud Muntenia deține reale avantaje de dezvoltare inteligentă, în cele ce urmează se prezintă lista celor mai importante întreprinderi, criteriul de ierarhizare fiind cel al cifrei de afaceri obținută în anul 2018.

Tabelul I.3.2.A.13. - Lista celor mai importante întreprinderi ce activează în sectorul economic al agriculturii după cifra de afaceri obținută în anul 2018

FIRMA	JUDEȚ	COD CAEN	Milioane lei
Agro-Chirnogi SA	Călărași	111 Cultivarea cerealelor	697
Agrisol International R.O. SRL	Prahova	147 Creșterea păsărilor	313
Cerealfert SRL	Călărași	111 Cultivarea cerealelor	155
S.C.A.E.P. Giurgiu Port SA	Teleorman	111 Cultivarea cerealelor	147
Nutricom SA	Călărași	146 Creșterea porcinelor	85
JD Agro Cocora SRL	Ialomița	111 Cultivarea cerealelor	79
Avicola Slobozia SA	Ialomița	147 Creșterea păsărilor	69
Avicola Dragoș Vodă SA	Călărași	147 Creșterea păsărilor	67
Cooperativa Agricolă Danbred	Argeș	146 Creșterea porcinelor	64
Comcereal Fundulea SA	Călărași	150 Activități în ferme mixte	62
Macro Suin SA	Argeș	146 Creșterea porcinelor	61
Agromad Crops SRL	Dâmbovița	111 Cultivarea cerealelor	60
Lux Com SRL	Călărași	111 Cultivarea cerealelor	60
Refdan Com SRL	Teleorman	111 Cultivarea cerealelor	55
Andisol SRL	Ialomița	111 Cultivarea cerealelor	54
Recond Com Impex SRL	Teleorman	111 Cultivarea cerealelor	49
Mecaind Ulmeni SA	Călărași	111 Cultivarea cerealelor	48
Agrinatura SRL	Teleorman	111 Cultivarea cerealelor	48
Chemical Agro SRL	Dâmbovița	161 Activități auxiliare pentru producția vegetală	48
Dutch Trading International SRL	Prahova	142 Creșterea altor bovine	48
Afiliiu Trans SRL	Prahova	111 Cultivarea cerealelor	47
Agrointer SRL	Teleorman	111 Cultivarea cerealelor	44
Danbred Argeș SRL	Argeș	146 Creșterea porcinelor	42
Tritipan SRL	Ialomița	111 Cultivarea cerealelor	41
Agro Development SRL	Argeș	147 Creșterea păsărilor	40

Sursa: Termene.ro

În domeniul agriculturii, cele mai mari cifre de afaceri au fost obținute în județul Călărași, în domeniul cultivării cerealelor cele 2 firme din top obținând cifre de afaceri mai mari de 100 mil de lei. Pe locul 2 se regăsește o societate din județul Prahova, care activează în domeniul creșterii păsărilor iar pe locul 4 o societate din județul Teleorman care activează în domeniul cultivării cerealelor.

Lista celor mai relevante instituții/organizații de cercetare-dezvoltare-inovare în materie de agricultură la nivelul regiunii Sud Muntenia

Tabelul I.3.2.A.14. - Lista universităților cu tangențe în domeniul economic al agriculturii la nivelul regiunii Sud Muntenia

UNIVERSITĂȚI		
Județ	Denumire	Observații
Argeș	Universitatea Stat Pitești www.upit.ro	Universitatea are ca scop formarea de specialiști în domeniile de învățământ universitar tradițional (tehnic, economic, juridic și administrativ etc.). În cadrul Facultății de Științe sunt puse la dispoziția studenților diverse programe academice (la nivel de licență și masterat/doctorat) în domeniul biologiei, ecologiei și protecției mediului, horticulturii, ingineriei mediului, aplicațiilor ale biotehnologiilor în horticultură, tehnologii pentru dezvoltare durabilă.
	Universitatea „Constantin Brâncoveanu” www.univcb.ro	Conform informațiilor prezentate în cadrul portalului on-line, Universitatea nu pune la dispoziția studenților programe de studii în domeniul biologiei, agriculturii/horticulturii/agronomiei etc.; în ceea ce privește contractele de cercetare prezentate, acestea au fost concentrate în perioada anilor 2008-2010; astfel, anumite contracte au abordat tematica agriculturii în mod indirect, respectiv, universitatea s-a implicat în teme de cercetare precum „Colaborarea la editarea lucrării „Romanian horticulture in history”, „Cercetare de marketing privind extinderea comercializării semințelor de legume în zona Sud-Est a României” ²⁹ etc.
Dâmbovița	UNIVERSITATEA VALAHIA Târgoviște www.valahia.ro	Universitatea Valahia din Târgoviște este o instituție de învățământ superior de stat, acreditată și parte integrantă a sistemului de învățământ superior. Universitatea oferă programe de studii de licență, masterat și doctorat în cadrul a 10 facultăți. Dintre acestea se menționează facultatea de Ingineria Mediului și Știința Alimentelor în cadrul căreia studenții pot opta pentru programe de licență precum Ingineria și Protecția Mediului în Agricultură, Tehnologia Prelucrării Produselor Agricole, Controlul și Securitatea Produselor Alimentare și Agromontanologie. La nivel de studii de masterat există programe precum Sisteme de Control și Evaluare a Calității Mediului și Controlul și Expertiza Alimentelor.

Tabelul I.3.2.A.15. - Diverse instituții de cercetare și dezvoltare cu tangențe în domeniul economic al agriculturii la nivelul regiunii Sud Muntenia

INSTITUȚII DE CERCETARE ȘI DEZVOLTARE		
Județ	Nr.crt.	Denumire
Argeș	1	Institutul de Cercetare și Dezvoltare Pomicolă Mărăcineni
	2	Institutul de Cercetare și Dezvoltare Agricolă Albota
	3	INCD pentru BIOTEHNOLOGII în HORTICULTURĂ - INCDBH Ștefănești
Călărași	4	Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Fundulea Călărași
Dâmbovița	5	Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură Voinești
	6	Centrul de Cercetare - Dezvoltare pentru Piscicultură – NUCET
Ialomița	7	Centru de Informare Tehnologică CIT-CCIA Ialomița
Prahova	8	Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație
Teleorman	9	Centrul de Informare Tehnologică CIT- C.C.I.A.

Sursa: Institutul Național de Statistică

²⁹ Sursa: http://www.univcb.ro/java_script/uploaded/cercetare/Contracte%20de%20cercetare%20UCB.pdf

Concluzii desprinse din analiza indicatorilor sectoriali

În lipsa disponibilității tuturor datelor pe site-ul Institutului Național de Statistică, analiza domeniului agricol a fost realizată luând parțial date și din alte surse. Deși datele nu sunt complete, la nivel regional s-a putut trage o concluzie și anume faptul că regiunea Sud Muntenia are cel mai mare potențial agricol din România.

- Din punct de vedere geomorfic și pedoclimatic:
 - o Deși clasată pe locul secund ca suprafață a fondului funciar, regiunea Sud Muntenia beneficiază de cea mai mare suprafață agricolă la nivel național; vaste suprafețe de teren arabil, pretabil în mod special activităților agricole de tipul culturilor vegetale (cereale și legume), sunt concentrate în partea de sud a regiunii (județele Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița);
 - o Cu privire la restul fondului funciar, regiunea nu se remarcă în mod deosebit, ocupând locul 6 la nivel național în ceea ce privește suprafața ocupată cu păduri și altă vegetație forestieră (județele Argeș, Prahova și Dâmbovița) și locul secund în ceea ce privește suprafața ocupată cu ape și bălți la nivel național (chiar și așa, regiunea se află la o distanță considerabilă față de regiunea Sud-Est, aceasta din urmă cuprinzând 54,96% din suprafața ocupată cu ape și bălți la nivel național);

În ceea ce privește indicatorii analizați:

- o În comparație cu restul regiunilor de dezvoltare, la nivel național, regiunea ocupă poziții fruntașe doar în sub-sectorul agriculturii; astfel, cu evoluții pozitive pe orizontul analizat, indicatori precum cifra de afaceri și numărul de salariați, clasează regiunea pe primul loc la nivel național; cu privire la numărul de unități locale active și productivitatea muncii, regiunea se clasează pe locul secund la nivel național, evoluțiile indicatorilor fiind de asemenea pozitive pe durata orizontului investigat;

Concluzia este că, date fiind avantajele oferite de cadrul natural, în cadrul sectorului economic al agriculturii, silviculturii și pescuitului, **regiunea Sud Muntenia deține perspective solide de dezvoltare a sub-sectorului agriculturii** în corelare firească cu factorii pedoclimatici de care beneficiază.

Secțiunea B - Industria extractivă

Investigarea sectorului de Industrie extractivă privește analizarea celor mai importanți factori care permit dezvoltarea inteligentă a activităților economice în cadrul sectorului, activități întreprinse la nivelul spațiului regiunii de dezvoltare Sud Muntenia.

Date fiind caracteristicile geomorfice prezente la nivelul teritoriului României, aceasta se bucură de un potențial deosebit în domeniul resurselor naturale, și restrâns, minerale. Dintre resursele minerale prezente pe teritoriul țării se remarcă în mod deosebit cantitatea de țiței și gaze naturale, metale feroase și neferoase, aur și argint.

Activitatea de exploatare a zăcămintelor este intensiv legiferată, astfel încât, pentru desfășurarea acestora, entitățile de drept public și privat trebuie să obțină licențe și permise de exploatare, respectiv, acorduri de concesiune emise de către Agenția Națională pentru Resurse Minerale (ANRM) în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale. ANRM este autoritatea competentă să aplice dispozițiile Legii minelor nr. 85/2003 și Legii petrolului nr. 238/2004 cu modificările și completările ulterioare. Industria extractivă are în vedere extragerea mineralelor existente în natură sub formă solidă, lichidă sau gazoasă. La nivelul perioadei de referință, anii 2011-2017, la nivel național s-au extras următoarele cantități:

Tabelul I.3.2.B.1 - Cantitatea de hidrocarburi extrasă la nivel național 2011-2017

CANTITATEA DE HIDROCARBURI EXTRASĂ LA NIVEL NAȚIONAL								
Produse industriale	UM	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Cărbuni	Mii tone	41.567	38.758	29.581	28.279	28.727	25.308	28.095
Huile și antracit	Mii tone	3.630	3.503	3.290	2.854	2.301	2.063	1.883
Lignit și cărbune brun	Mii tone	37.937	35.255	26.291	25.425	26.426	23.245	26.212
Lignit	Mii tone	37.900	35.255	26.291	25.425	26.426	23.245	26.212
Țitei	Mii tone	10.531	9.819	10.256	11.481	11.622	12.359	12.314
Gaze naturale extrase	Milioane metri cubi	15.676	14.432	13.662	13.169	13.194	13.600	11.034

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din trendul înregistrat între anii 2011 și 2017 se poate observa că singura hidrocarbură, relevantă la nivel național, a cărei cantitate extrasă a crescut este țițeiul, care a înregistrat o creștere de peste 25%, raportat la nivelul anului 2011. Extracția pentru restul hidrocarburilor a scăzut cu cel puțin 30%, cea mai mare scădere înregistrându-se în cazul huilei, a cărei extracție s-a înjumătățit.

Conform Strategiei Energetice a României 2019 -2030, cu perspectiva anului 2050, la nivel național, la începutul anului 2018, situația rezervelor de hidrocarburi (țiței, gaze naturale și cărbune) este:

Tabelul I.3.2.B.2 - Rezervele de hidrocarburi la nivel național

	Resurse (mil tone)	Rezerve (mil tone)	Producție estimată (mil tone)	Perioada asigurată - resurse (ani)	Perioada asigurată - rezerve (ani)
Lignit	690	290	25	28	12
Huică	232	83	0,8	290	104
Țiței	229,2	52,6	3,4	67,4	15,5
Gaze Naturale	726,8	153	10,5	69,2	14,6

Sursa: ANRM

Conform datelor prezentate în cadrul strategiei:

- În ceea ce privește Țițeiul:
 - Marea majoritate a resurselor geologice și a rezervelor sigure identificate până în prezent este localizată onshore (96%) și doar 4% în zona platformei continentale a Mării Negre;
 - Pe termen scurt și mediu, rezervele sigure de Țiței se pot majora prin implementarea unor noi tehnologii care să conducă la creșterea gradului de recuperare în zăcămintele existente, iar pe termen mediu și lung, prin implementarea proiectelor pentru explorarea zonelor de adâncime (sub 3.000 m), a zonelor cu geologie complicată în domeniul onshore și a zonelor offshore din Marea Neagră, îndeosebi a zonei de apă adâncă (sub 1.000 m).
- În ceea ce privește gazele naturale:
 - Un procent de 95% din totalul resurselor geologice de gaze convenționale, respectiv 93% din rezervele sigure, sunt localizate onshore.
 - Asemenea Țițeiului, pe termen scurt și mediu, rezervele sigure de gaze naturale se pot majora prin implementarea unor noi tehnologii care să conducă la creșterea gradului de recuperare în zăcămintele. Pe termen mediu și lung, majorarea rezervelor se poate face prin implementarea proiectelor pentru explorarea de adâncime (sub 3.000 m) și explorarea zonelor cu geologie complicată în domeniul onshore, precum și a zonelor din domeniul offshore din Marea Neagră, îndeosebi a zonei de apă adâncă (sub 1.000 m).
- Atât în cazul Țițeiului cât și în cel al gazelor naturale, perspectivele privind evidențierea de noi rezerve/resurse sunt condiționate de investițiile în domeniul explorării geologice ale producătorilor autohtoni și ale companiilor internaționale care activează pe teritoriul României, precum și de rezultatul lucrărilor de explorare, în sensul evidențierii de noi zăcămintele.
- În ceea ce privește cărbunele:

- Majoritatea zăcămintelor de ulei din România sunt concentrate în bazinul carbonifer al Văii Jiului;
- Cea mai mare parte a rezervelor sigure de lignit (95%) sunt localizate în Bazinul Minier Oltenia (județele Gorj, Mehedinți și Vâlcea). Zăcămintele de lignit aflate în exploatare dispun de rezerve de peste 400 milioane de tone.

La nivelul județelor din regiunea Sud Muntenia, în prezent se exploatează resurse minerale³⁰ după cum urmează:

- Argeș: argilă comună, calcar industrial, de construcții și ornamental, ghips, nisip și pietriș;
- Dâmbovița: ape minerale terapeutice, argilă comună, calcar industrial și de construcții, gresie, marnă, nisip și pietriș;
- Prahova: ghips, nisip și pietriș, nisip silicios, sare gemă;
- Giurgiu: nisip și pietriș;
- Călărași: nisip și pietriș;
- Ialomița: loess, nămoluri terapeutice.

Conform hărții³¹ publicate de ANRM cu privire la zăcămintele de țiței, județele Teleorman, Argeș, Dâmbovița și Prahova se bucură de această resursă, pe teritoriul acestora existând cele mai multe areale concesionate. De asemenea, tot conform informațiilor³² publicate de către ANRM, toate județele componente ale regiunii Sud Muntenia se bucură de rezerve importante de gaze naturale, în mod special arealele de sud ale județelor Teleorman, Argeș și Dâmbovița.

Numărul de unități locale active

La nivel național, în cadrul sectorului Industria extractivă, la sfârșitul anului 2017 activau un număr de 1.200 de unități locale, în scădere față de anul 2011, când numărul unităților locale active era de 1.314. Trendul este similar cu cel al cantității de hidrocarburi extrase în intervalul de timp analizat.

³⁰ Sursa: <http://storage0.dms.mpinteractiv.ro/media/401/781/11046/11296774/4/harta-corect.jpg>

³¹ <http://www.buzznews.ro/media/photos/nqs/2014/12/Harta%20petrolului%20din%20Romania.jpg>

³² <http://storage0.dms.mpinteractiv.ro/media/1/186/3936/11528530/2/harta-exploatari.png>

Tabelul I.3.2.B.3 - Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare - sectorul Industria extractivă -2011-2017

Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare - sectorul Industria extractivă							
	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
TOTAL	1.314	1.336	1.285	1.325	1.293	1.241	1.200
Regiunea Nord-Vest	262	262	255	270	257	257	244
Regiunea Centru	176	180	175	181	183	162	159
Regiunea Nord-Est	124	135	118	123	116	113	122
Regiunea Sud-Est	142	143	146	150	138	129	128
Regiunea Sud Muntenia	187	173	173	176	178	179	172
Regiunea Bucuresti-Ilfov	138	148	143	157	151	151	131
Regiunea Sud-Vest Oltenia	134	135	121	118	121	109	109
Regiunea Vest	151	160	154	150	149	141	135

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al numărului unităților locale active, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul al doilea, cu un număr de 172 de unități respectiv 14,33% din totalul unităților care activează în acest domeniu la nivel național. Diferența față de regiunea clasată pe primul loc, regiunea Nord-Vest, este de 72 de unități. La nivelul tuturor regiunilor, numărul de unități locale active a scăzut în intervalul de timp analizat.

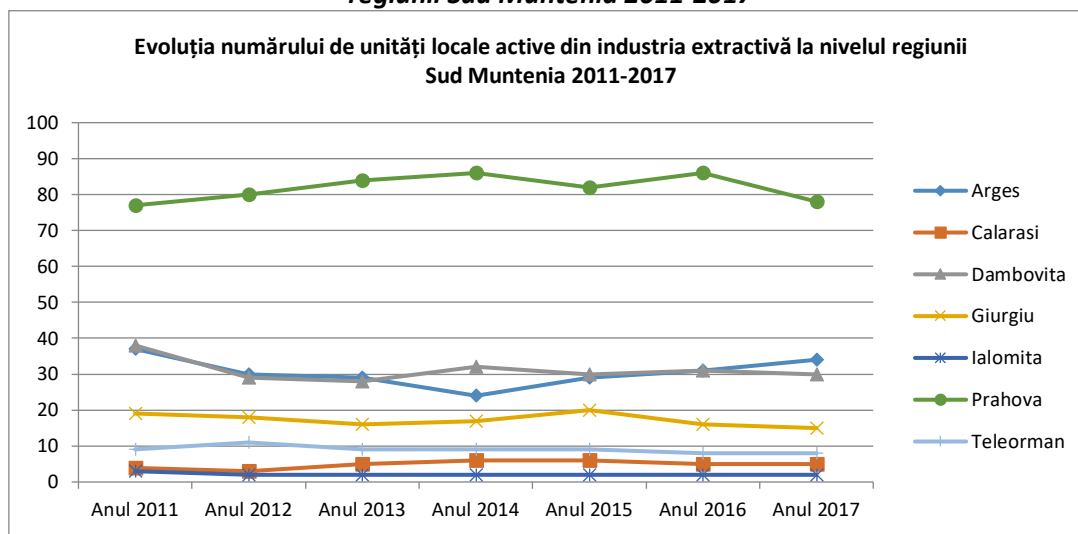
Tabelul I.3.2.B.4 - Numărul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia - sectorul Industria extractivă – 2011-2017

Numărul unităților locale active – regiunea Sud Muntenia - sectorul Industria extractivă -							
	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Regiunea Sud Muntenia	187	173	173	176	178	179	172
Argeș	37	30	29	24	29	31	34
Călărași	4	3	5	6	6	5	5
Dâmbovița	38	29	28	32	30	31	30
Giurgiu	19	18	16	17	20	16	15
Ialomița	3	2	2	2	2	2	2
Prahova	77	80	84	86	82	86	78
Teleorman	9	11	9	9	9	8	8

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel de regiune, distribuția pe județe a unităților locale active este variată și urmărește potențialul județelor cu privire la extracția diverselor produse. Pe perioada analizată, se observă faptul că județele Prahova, Argeș, Dâmbovița și Giurgiu prezintă cele mai multe unități locale active. Cu excepția județului Prahova (care face notă discordantă trendului de scădere generală la nivel național) la nivelul acestor județe, evoluția indicatorului este descrescătoare. Astfel, față de anul 2011, la sfârșitul anului 2017, numărul unităților din industria extractivă a scăzut în județul Argeș cu 3 unități, cu 8 unități în județul Dâmbovița și cu 4 unități în județul Giurgiu. Județele Ialomița, Călărași și Teleorman sunt irelevante din acest punct de vedere, având cumulat doar 17 unități active, aproximativ 12% din valoarea întregii regiuni.

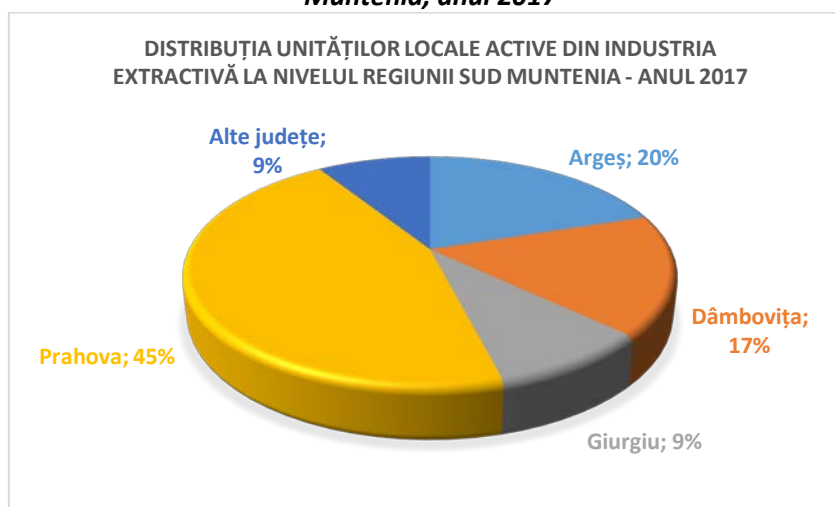
Figura I.3.2.B.1 - Evoluția numărului de unități locale active din industria extractivă la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La sfârșitul anului 2017, județul Prahova se clasează pe primul loc, cu un număr de 78 de unități, reprezentând 45,34% din numărul total de unități la nivel de regiune. Pe locul al doilea se clasează județul Argeș, cu un procent de 19,76%, urmat de județul Dâmbovița, cu un procent de 17,44%.

Figura I.3.2.B.2 - Distribuția unităților locale active din industria extractivă la nivelul regiunii Sud Muntenia, anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește clasele de mărime ale unităților locale active, la nivelul regiunii Sud Muntenia se remarcă numărul ridicat de unități având personal cuprins între 0 și 9. La nivelul regiunii, la sfârșitul anului 2017 existau un număr de 97 de astfel de unități, adică 56,4% din numărul total de unități cu activități în domeniul industriei extractive. În vederea realizării comparației, procentul la nivelul regiunii Sud-Est era de 64,8%.

Cifra de afaceri

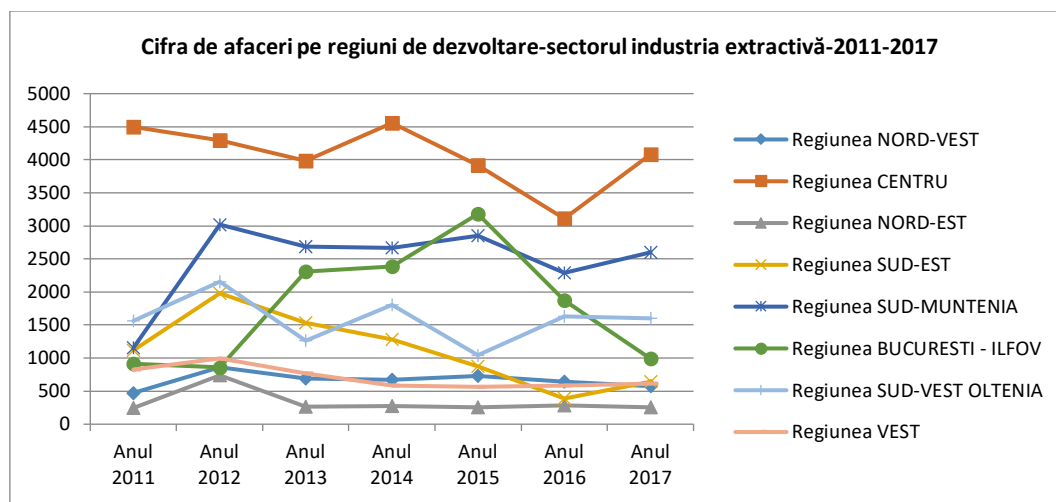
La nivel național, în cadrul sectorului Industria extractivă, la sfârșitul anului 2017 se înregistra o cifră de afaceri totală de 11.366 de milioane de lei, în scădere față de anul 2012, când cifra obținută a fost de 14.909 milioane de lei.

Tabelul I.3.2.B.5 - Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active - sectorul Industria extractivă 2011 - 2017

Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active - sectorul Industria extractivă							
-milioane lei (RON)-							
	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Regiunea Nord-Vest	473	861	690	669	731	643	570
Regiunea Centru	4495	4298	3988	4556	3915	3110	4084
Regiunea Nord-Est	245	739	264	278	253	289	252
Regiunea Sud-Est	1114	1981	1538	1286	876	388	644
Regiunea Sud Muntenia	1155	3019	2684	2671	2846	2285	2602
Regiunea București-Ilfov	917	860	2307	2390	3180	1876	996
Regiunea Sud-Vest Oltenia	1562	2156	1259	1803	1044	1626	1605
Regiunea Vest	826	995	771	587	565	582	613
TOTAL	10.787	14.909	13.501	14.240	13.410	10.799	11.366

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura I.3.2.B.3 - Cifra de afaceri pe regiuni de dezvoltare - sectorul industria extractivă 2011 - 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al cifrei de afaceri obținută de unitățile locale care activează în domeniul industriei extractive, regiunea Sud Muntenia se clasează pe al doilea loc, la o cifră de afaceri, la nivelul anului 2017, de 2.602 milioane de lei, respectiv 22,9% din cifra de afaceri obținută la nivel național în acest domeniu. Regiunea clasată pe locul întâi este regiunea Centru, la nivelul căreia, cifra de afaceri înregistrată a fost de 4.084 milioane de lei (35,9%% din cifra de afaceri la nivel național).

Raportat la clasele de mărime, contribuția cea mai ridicată la formarea cifrei de afaceri la nivelul regiunii Sud Muntenia au avut-o unitățile locale având între 10 - 49 de angajați, această clasă a generat

35,14% din cifra de afaceri la nivel de regiune în domeniul extractiv. Clasa de mărime de 0-9 persoane a contribuit cu 11,64%, iar clasa de 50 - 249 de persoane cu 26,22% la formarea cifrei de afaceri la nivel de regiune. Categoria cu peste 249 de persoane ocupate a contribuit la formarea a 27,01% din cifra de afaceri în anul 2017 la nivelul regiunii.

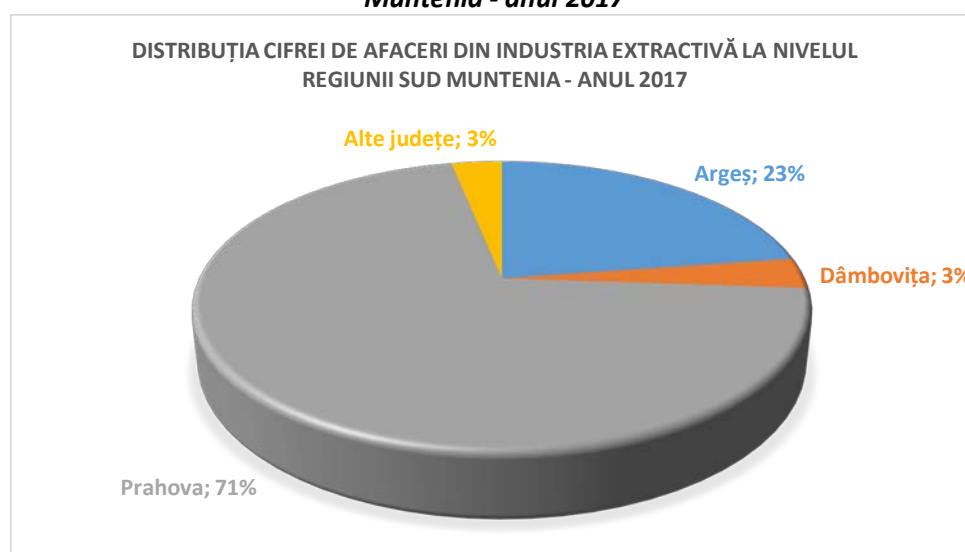
Tabelul I.3.2.B.6 - Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active - sectorul Industria extractivă 2011 - 2017

Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active - sectorul Industria extractivă							
-milioane lei (RON)-							
	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Argeș	94	458	188	398	201	766	692
Călărași	2	5	2	6	13	8	12
Dâmbovița	85	350	99	133	243	101	104
Giurgiu	53	148	60	42	42	30	20
Ialomița	1	13	3	3	1	1	1
Prahova	883	1763	2251	2004	2258	1319	1710
Teleorman	37	282	81	84	88	59	64
TOTAL regiunea Sud Muntenia	1155	3019	2684	2671	2846	2285	2602

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul județelor componente ale regiunii Sud Muntenia, pe întreaga perioadă analizată se observă faptul că județul Prahova cumulează cea mai consistentă cifră de afaceri, respectiv 1.710 mil. de lei în anul 2017, urmat fiind de județul Argeș cu o cifră de 692 mil. de lei la nivelul aceluiași an. Pe locul 3 se clasează județul Dâmbovița, la o cifră de afaceri cumulată de 104 mil. de lei. La nivelul județului Teleorman, cifra de afaceri este de 64 mil. de lei. Pe ultimul loc se clasează județul Călărași, la nivelul căruia cifra de afaceri aferentă anului 2017 din industria extractivă este de doar 12 milioane de lei.

Figura I.3.2.B.4 - Distribuția cifrei de afaceri din industria extractivă la nivelul regiunii Sud Muntenia - anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește distribuția cifrei de afaceri realizată în industria extractivă, în anul 2017, 71% din aceasta a fost obținută la nivelul județului Prahova. Pe locul secund se clasează județul Argeș, cu o pondere de 23%, urmat de județul Dâmbovița, cu o pondere de aproximativ 3%. Restul județelor din regiune dețin, cumulată, ponderea județului Dâmbovița, și anume 3%.

Numărul de salariați

La nivel național, în cadrul unităților locale care activau în sectorul Industria extractivă, la sfârșitul anului 2017 se înregistrau 45.171 de salariați, în scădere generală față de anul 2011, când numărul personalului era de 66.478 de persoane.

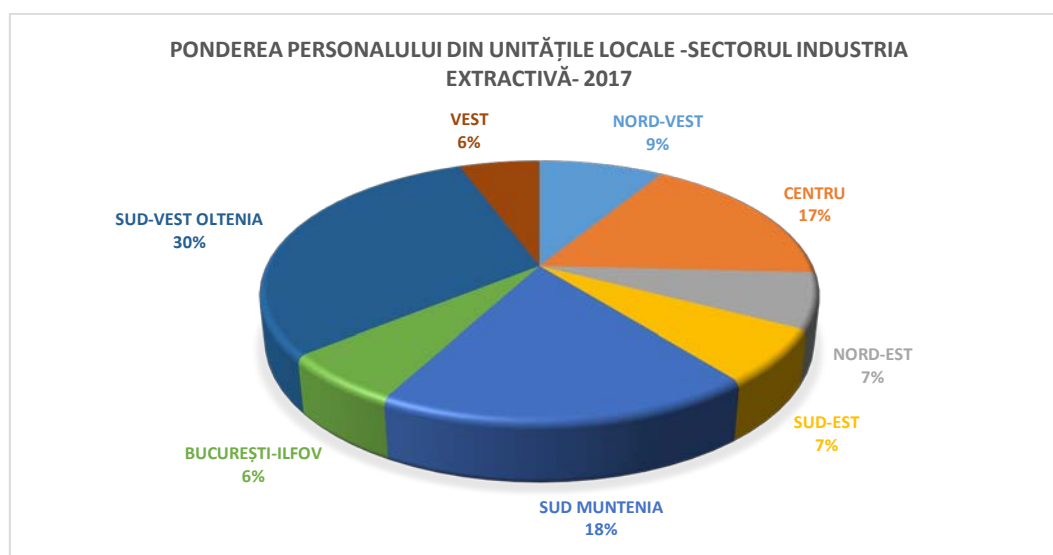
Tabelul I.3.2.B.7. - Personalul din unitățile locale - sectorul Industria extractivă 2011-2017

Personalul din unitățile locale - sectorul Industria extractivă								
-număr persoane-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	4277	3925	4060	4001	3914	4014	3928
2.	Centru	8562	8937	8876	9224	8458	7617	7726
3.	Nord-Est	4749	3247	3882	3799	2387	3614	3102
4.	Sud-Est	4227	6403	3967	3732	3649	3203	3009
5.	Sud Muntenia	11557	11636	10900	10375	10561	8889	8367
6.	București-Ilfov	4438	2243	4707	5035	5451	5209	2829
7.	Sud-Vest Oltenia	17787	17747	13976	13078	15699	12991	13666
8.	Vest	10881	10250	9471	8073	7966	6245	2544
TOTAL		66478	64388	59839	57317	58085	51782	45171

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al numărului de salariați care activează în unitățile locale din domeniul industriei extractive, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul secund, cu un număr de 8.367 de persoane, respectiv 18% din numărul persoanelor remunerate la nivel național în acest domeniu. Regiunea clasată pe locul întâi este regiunea Sud-Vest Oltenia, la nivelul căreia numărul de persoane înregistrate ca activând în domeniu a fost de 13.666 (30% din totalul salariaților la nivel național în domeniul industriei extractive). Cele două regiuni cumulează aproape 50% din forța de muncă din domeniu, iar dacă la acestea se adaugă și regiunea aflată pe locul 3, Centru, se ajunge la situația ca 3 regiuni să dețină două treimi din forța de muncă a industriei extractive din România.

Figura I.3.2.B.5. – Ponderea personalului din unitățile locale - sectorul industria extractivă - 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al evoluției personalului din unitățile locale active ale județelor regiunii Sud Muntenia, trendul este unul descrescător pe toți anii analizați. Nu există modificări majore ale structurii, județele dezvoltate ale regiunii păstrându-și pozițiile pe întreaga perioadă: Prahova în scădere de la 4.564 de angajați la 3.573 de angajați; Argeș scădere de la 2.041 de angajați la 1.794 de angajați iar Dâmbovița scădere de la 2.244 de angajați la 1.303 angajați.

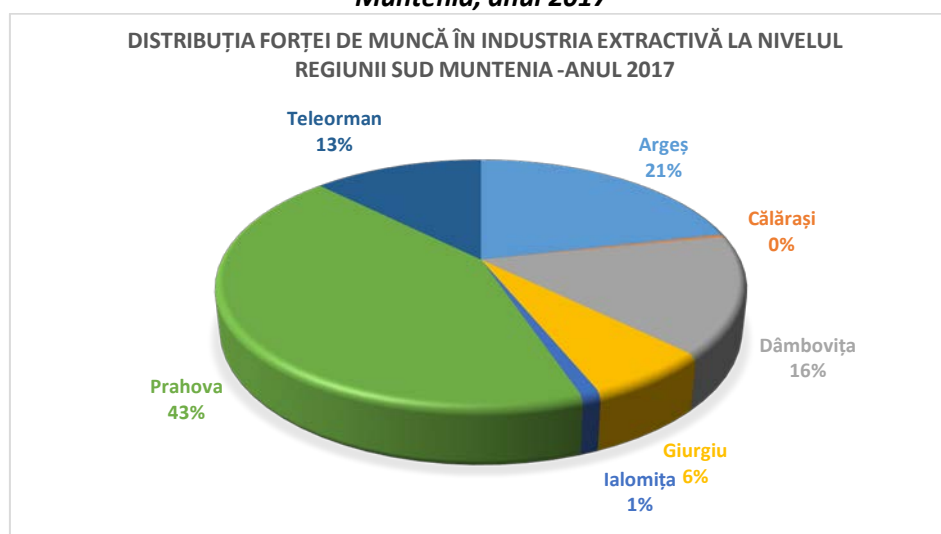
Tabelul I.3.2.B.8. - Personalul din unitățile locale - sectorul Industria extractivă 2011-2017

Personalul din unitățile locale - sectorul Industria extractivă							
- număr persoane -							
	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Argeș	2.041	1.899	1.735	1.722	1.881	1.794	1.794
Călărași	40	34	39	44	47	42	25
Dâmbovița	2.244	1.613	1.807	1.649	1.451	1.246	1.303
Giurgiu	891	886	782	615	631	530	542
Ialomița	85	80	78	82	89	87	82
Prahova	4.564	4.871	5.137	4.769	4.800	4.077	3.573
Teleorman	1.692	2.253	1.322	1.494	1.662	1.113	1.048
TOTAL regiunea Sud Muntenia	11.557	11.636	10.900	10.375	10.561	8.889	8.367

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește distribuția forței de muncă în industria extractivă, în anul 2017, 43% din aceasta a fost angajată la nivelul județului Prahova (3.573 de angajați). Pe locul secund se clasează județul Argeș, cu o pondere de 21%, urmat de județul Dâmbovița cu 16% și județul Teleorman cu 13%.

Figura I.3.2.B.6. - Distribuția forței de muncă în industria extractivă la nivelul regiunii Sud Muntenia, anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Productivitatea muncii

La nivel național, productivitatea muncii aferentă activităților desfășurate în cadrul sectorului Industria extractivă, la sfârșitul anului 2017, a atins valoarea de 199.900 de lei, în creștere față de anul 2011, când productivitatea medie a muncii era de 162.264 de lei.

Tabelul I.3.2.B.9. - Productivitatea muncii pe regiuni de dezvoltare - sectorul Industria extractivă 2011-2017

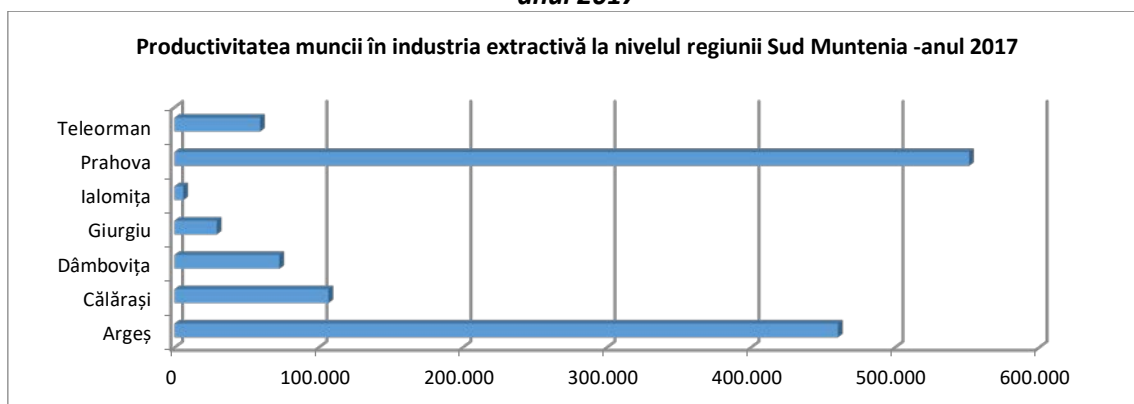
Productivitatea muncii pe regiuni de dezvoltare - sectorul Industria extractivă								
-lei-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	120.387	206.326	164.717	154.754	180.538	150.939	132.944
2.	Centru	618.975	558.472	512.860	561.983	511.497	449.357	670.794
3.	Nord-Est	54.048	164.551	61.224	65.274	62.147	72.723	66.968
4.	Sud-Est	290.104	481.761	401.462	346.351	242.458	112.464	184.686
5.	Sud Muntenia	100.104	275.305	247.191	244.978	290.023	254.341	343.813
6.	București-Ilfov	261.105	205.643	573.595	527.594	635.492	388.325	344.508
7.	Sud-Vest Oltenia	82.280	117.609	71.022	105.636	66.590	111.883	107.243
8.	Vest	76.122	99.401	80.835	68.679	70.793	82.331	82.041
	Național	162.264	167.373	233.092	216.873	231.733	231.754	199.900

Sursa: prelucrări date - Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al productivității muncii din domeniul industriei extractive, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul al treilea, la o productivitate a muncii de 343.813 lei/salariat, respectiv la un nivel de 171,99% față de productivitatea muncii înregistrată la nivel național în acest domeniu. Regiunea clasată pe locul întâi este regiunea Centru, la nivelul căreia se înregistrează o productivitate

a muncii de 670.794 de lei/salariat iar cele mai slabe sunt regiunile Nord-Est cu 66.968 de lei/salariat, respectiv Vest cu 82.041 de lei/salariat.

Figura I.3.2.B.7. - Productivitatea muncii în industria extractivă la nivelul regiunii Sud Muntenia - anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește productivitatea muncii în industria extractivă la nivel județean, în anul 2017, județul Prahova ocupă locul întâi în clasament, cu o productivitate a muncii de 551.495 de lei, cu peste 275% mai mare decât productivitatea muncii înregistrată la nivel național în acest sector economic. Locul secund este ocupat de județul Argeș, cu o productivitate a muncii de 460.413 lei. Cea mai scăzută productivitate a muncii este înregistrată la nivelul județului Ialomița, la doar 6.061 de lei pe salariat, respectiv, 3% din productivitatea muncii obținută la nivel național.

Investiții nete

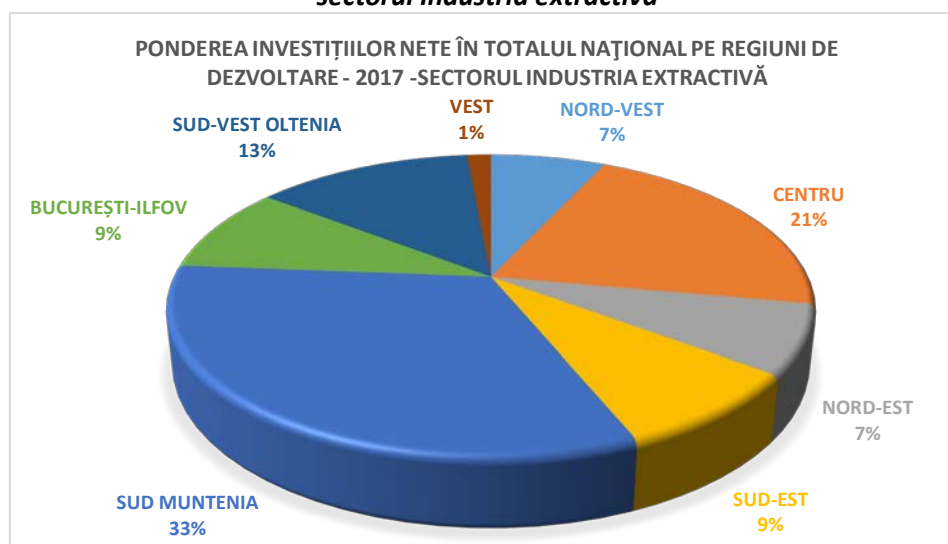
La nivel național, în cadrul sectorului Industria extractivă, la nivelul unităților locale, la sfârșitul anului 2017, se înregistrau investiții nete totale în valoare de 3.183 milioane de lei, în scădere accentuată față de anul 2011, când investițiile nete totalizau 4.483 milioane de lei. Singura regiune în care valoarea investițiilor a crescut este Centru, restul regiunilor confruntându-se cu o scădere. Anul cu cele mai mari investiții a fost 2015, când, în regiunea Sud Muntenia, s-au investit peste 2,1 miliarde de lei iar la nivel național peste 5,7 miliarde de lei.

Tabelul I.3.2.B.10 - Investițiile nete la nivelul unităților locale pe regiuni de dezvoltare - sectorul Industria extractivă 2011-2017

Investițiile nete la nivelul unităților locale pe regiuni de dezvoltare - sectorul Industria extractivă								
-milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	222	336	312	311	420	231	211
2.	Centru	409	325	851	829	807	444	640
3.	Nord-Est	339	440	372	379	64	54	225
4.	Sud-Est	552	390	409	521	536	279	261
5.	Sud Muntenia	1187	2055	1655	1778	2157	1096	991
6.	București-Ilfov	767	434	558	805	833	523	282
7.	Sud-Vest Oltenia	895	692	789	614	891	500	399
8.	Vest	112	160	96	64	40	37	44
TOTAL		4483	4832	5041	5301	5748	3164	3053

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura I.3.2.B.8. – Ponderea investițiilor nete în totalul național pe regiuni de dezvoltare - 2017 - sectorul Industria extractivă

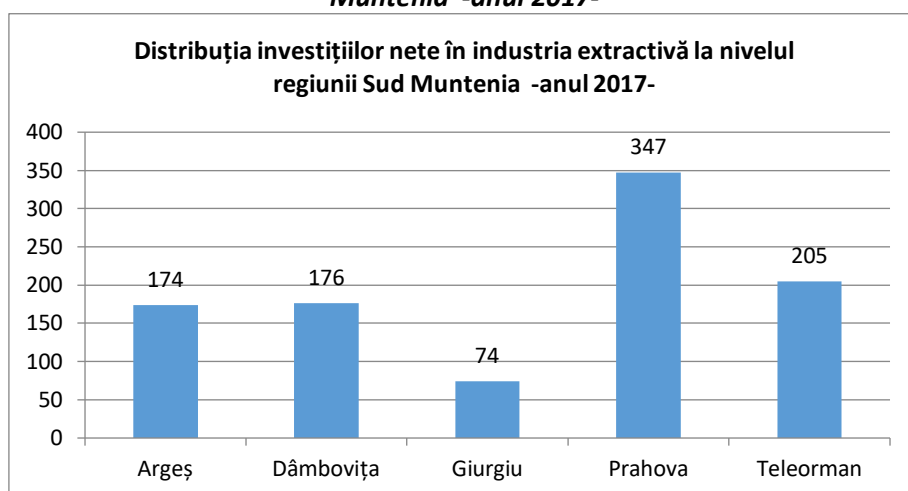

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al investițiilor nete realizate la nivelul unităților locale care activează în domeniul industriei extractive, regiunea Sud Muntenia se clasează pe primul loc, la un cuantum de 991 milioane de lei, respectiv 33% din totalul investițiilor nete realizate la nivel național în acest domeniu.

Regiunea clasată pe locul secund este regiunea Centru, la nivelul căreia investițiile nete s-au cifrat la suma de 640 milioane de lei (21% din investițiile nete la nivel național, în domeniul industriei extractive). În cele două regiuni s-au realizat, de altfel, peste 50% din investițiile efectuate la nivel național în industria extractivă din România.

Figura I.3.2.B.9 - Distribuția investițiilor nete în industria extractivă la nivelul regiunii Sud Muntenia -anul 2017-

Sursa: Institutul Național de Statistică

Repartizate pe județe componente ale regiunii Sud Muntenia, în anul 2017, cele mai multe investiții din punct de vedere valoric au fost realizate în județul Prahova, în cuantum de 347 milioane de lei, în scădere față de anul 2015 cu 193 milioane de lei. Pe locul secund se clasează județul Dâmbovița, la o valoare a investițiilor de 176 mil. lei, în scădere față de anul 2015 cu 231 mil. lei, urmat imediat de județul Argeș cu 174 milioane de lei. În două județe din regiune – Ialomița și Călărași – investițiile la nivelul anului 2017 au fost 0.

Lista celor mai importante întreprinderi ce activează în industria extractivă

Din punct de vedere al cifrei de afaceri, sunt prezentate mai jos cele mai relevante firme din fiecare județ al regiunii Sud Muntenia care își au domeniul principal de activitate în industria extractivă.

Tabelul I.3.2.B.11 - Lista celor mai importante întreprinderi care activează în industria extractivă după cifra de Afaceri 2018

Firma	Județ	CAEN	CA 2018 - mil lei
Tacrom Services SRL	Prahova	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	143
Amromco Energy SRL	Prahova	620 Extracția gazelor naturale	124
Foraj Sonde SA	Teleorman	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	100
Rompetrol Well Services SA	Prahova	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	63
CDI Oilfield Services SRL	Prahova	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	62
Tacrom Drilling SRL	Prahova	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	53
Eurocogen Filiala Aninoasa SRL	Dâmbovița	812 Extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului	52

Odfjell Well Services SRL	Prahova	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	47
Baker Hughes International SRL	Prahova	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	45
Rusu Marin SRL	Dâmbovița	812 Extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului	32
Comrep SA	Prahova	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	31
National Oilwell Varco Romania SRL	Prahova	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	26
IPM-Partners Romania SA	Prahova	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	21
Mircea Trans CON SRL	Giurgiu	812 Extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului	21
NA Solid Petroserve LTD Canada Calgary - Sucursala Romania	Prahova	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	20
Pyramid Agregate Company SRL	Argeș	812 Extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului	18
KATO Group SRL	Prahova	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	17
TGM Group Exclusive SRL	Argeș	812 Extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului	15
Valchir Construct SRL	Dâmbovița	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	15
B.A.T. Bascov SA	Argeș	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	15
Karom Servicii Profesionale în Industrie SRL	Prahova	910 Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	14
Sav-Bog Trans SRL	Dâmbovița	812 Extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului	14
Agrewest SRL	Dâmbovița	812 Extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului	13
ANP Expert 2007 SRL	Argeș	812 Extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului	9
Balastiera - Nedelea SRL	Dâmbovița	812 Extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului	9

Sursa: www.Termene.ro

Se evidențiază firmele axate pe activități de servicii anexe extracției de petrol, atât din județul Prahova cât și o entitate din județul Teleorman și firmele axate pe extracția pietrișului, nisipului, argilei și caolinului. Singura excepție de la regulă este firma clasată pe locul 2, care are ca domeniu principal extracția gazelor naturale. De astfel, toate firmele de top din județul Prahova (și singura firmă de top din județul Teleorman) au ca domeniu de activitate Activități de servicii conexe, pe când firmele din restul județelor au ca domeniu de activitate Extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului. În topul firmelor din domeniu nu se identifică nicio societate din județul Ialomița și Călărași, județe irelevante din punct de vedere al industriei extractive din regiunea Sud Muntenia.

În concluzie și în urma analizei cifrelor de afaceri realizate la nivel de întreprindere, cele mai relevante valori se regăsesc în cazul afacerilor ce presupun extracția petrolului și a gazelor naturale, realizată direct sau sub forma serviciilor conexe (printre altele: prospectări, forări direcționate, servicii pompare, astupare, drenare sau cimentare a sondelor).

Concluzii desprinse din analiza indicatorilor sectoriali

Spre deosebire de majoritatea industriilor, industria extractivă are ca principală caracteristică faptul că se poate desfășura doar în acele zone bogate în resurse.

- Agregate naturale precum calcarul (industrial, de construcții și ornamental), ghipsul, gresia, nisipul și pietrișul fac obiectul exploatărilor atât în majoritatea județelor din regiune cât și la nivel național. Cu puține excepții, aceste rezerve nu au gradul de importanță și nici de valoare pe care îl au hidrocarburile. Acestea se regăsesc și sunt exploatare cu precădere în partea de centru a regiunii (în special sudul județelor Argeș, Dâmbovița și Prahova).
- Un element comun al întregii ramuri extractive este tendința de scădere a cantității extrase pe fondul epuizării resurselor disponibile dar și în perspectiva de a economisii cât mai multe astfel de resurse, pentru a asigura o independență energetică pe o perioadă cât mai îndelungată de timp. Chiar dacă extracția țițeiului a făcut notă discordantă, înregistrând creșteri cantitative pe orizontul analizat, scăderea barilului de petrol a făcut ca indicatorii financiari ai firmelor din acest domeniu să înregistreze scăderi.
- Din punctul de vedere al investițiilor nete, regiunea Sud Muntenia se remarcă cu cele mai ridicate valori pe întregul orizont de timp analizat, dar și acestea au un trend descrescător. Una dintre concluziile rezultate este și aceea că regiunea este bogată în resurse iar acest lucru a atras potențiali beneficiari. La nivelul productivității muncii, regiunea Sud Muntenia se remarcă prin niște valori puțin mai scăzute, acest lucru fiind cauzat în special de numărul mare de angajați existenți în această ramură industrială, în cazul cifrei de afaceri regiunea clasându-se pe locul 2. Locul 1 la numărul de angajați este deținut de regiunea Sud-Vest, renumită pentru bazinele sale miniere, iar locul 1 în cazul cifrei de afaceri este deținut de regiunea Centru, renumită pentru rezervele de gaz.
- La nivel județean, Prahova se remarcă la toate capitolele analizate, fiind lider detașat pentru toți indicatorii. Astfel, valorile înregistrate la nivel regional pentru Sud Muntenia sunt susținute în special de județul Prahova, județ recunoscut pentru exploatările sale în domeniul țițeiului și al gazelor naturale. Următoarele două județe înregistrează valori comparabile, județele Argeș și Dâmbovița situându-se pe locul 2 și 3 în această ramură industrială, la toți indicatorii analizați, cu excepția productivității muncii. Județul Teleorman contează în acest

domeniu grație unei singure companii, iar județele Călărași și Ialomița sunt total irelevante, fiind singurele județe în care nu au fost realizate nici măcar investiții în acest domeniu.

În concluzie, regiunea Sud Muntenia se remarcă în cadrul industriei extractive în special grație exploatărilor existente în domeniul țițeiului și al gazelor naturale, regiunea fiind comparabilă cu alte regiuni bogate în hidrocarburi, ca de exemplu regiunea Sud-Vest Oltenia în cazul cărbunilor și Centru în cazul gazelor naturale.

În conformitate cu noua strategie energetică, regiunea deține perspective de dezvoltare a sectorului extractiv, în special în ceea ce privește explorarea și exploatarea zăcămintelor și rezervelor de gaze naturale și țiței prin:

- Creșterea factorului de recuperare prin adoptarea tehnologiilor moderne;
- Intensificarea lucrărilor de explorare în vederea stabilirii potențialului structurilor geologice adânci în domeniul onshore.

Secțiunea C – Industria prelucrătoare

Context

Formată din state feudale preponderent agricole, România a început să-și adopte primele legi referitoare la industrie abia la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, în momentul în care creșterea populației nu mai putea fi susținută doar din agricultură. Astfel, spre deosebire de vestul Europei, unde revoluția industrială a avut loc între secolele XVII-XIX, România a pornit pe acest drum cu un decalaj de peste 100 de ani, decalaj care a devenit tot mai greu de surmontat, în contextul evenimentelor ce au avut loc în secolul XX.

Primele rezultate notabile ale industriei s-au consemnat în perioada interbelică, în special după eșecul reformei agrare de la 1923, când surplusul populației rurale era absorbit de numărul mare de fabrici care se deschideau.

Perioada de aur a industriei prelucrătoare românești s-a consemnat în perioada comunistă, în special între anii 1960-1989, dar această apogeu s-a datorat în special planurilor din perioada interbelică și creșterii continue a populației din aceste regiuni și nu aducerii forțate la oraș a țăranului învățat cu agricultura, după cum eronat susțin multe teze.

Dacă în 1989 România deținea un ansamblu industrial care îi asigura în proporție de peste 95% nevoile interne, anul 1990 a însemnat punctul de cotitură al acestei ramuri economice. Așa cum la granița dintre secolul XIX și XX noua direcție era trecerea de la o societate bazată pe agricultură la una care să combine agricultura cu industria, începând cu anul 1990 direcția s-a schimbat prin trecerea de la investițiile în industrie la cele în consum. Principala măsură care a contribuit la acest nou „trend” a fost desființarea fabricilor și vânzarea lor la fier vechi, sub pretextul lipsei performanțelor produselor obținute în acestea pe plan extern.

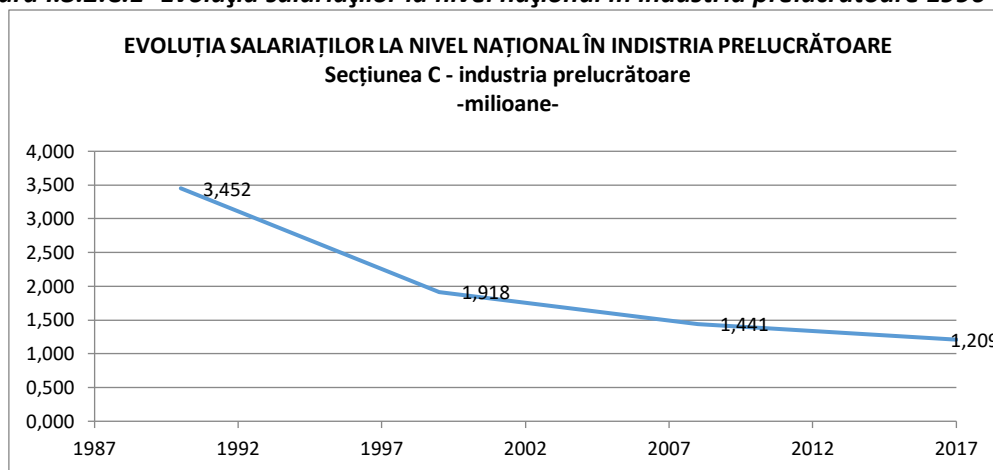
Elaboarea strategiei de specializare inteligentă nu are ca obiect o analiză istorică a industriei prelucrătoare din România, însă aceste elemente sunt relevante, pentru a prezenta o situație de ansamblu și o stare de fapt a acestei ramuri economice atât la nivel național, cât și la nivelul regiunii Sud Muntenia, unde impactul deciziilor luate în anii 90 a fost unul dramatic. Ultimii ani au reprezentat o încercare de revitalizare a industriei, însă atingerea nivelului înregistrat la finalul anilor 80 a rămas un deziderat imposibil, cel puțin pentru orizontul de timp aferent noilor fonduri europene.

Mai mult, dacă în perioada interbelică sau în cea comunistă industria reprezenta o variantă aleasă în detrimentul agriculturii, în prezent, pentru multe industrii, rolurile s-au inversat, România fiind nevoită

să importe forță de muncă ieftină atât din lipsa gradului de calificare pentru populația proprie, dar și din cauza nivelului salarial scăzut pe care îl oferă această ramură economică.

Pentru a evidenția grafic situația actuală a industriei prelucrătoare, comparativ cu cea existentă la începutul anilor 90, în figura următoare este prezentată o comparație între anul 1990 și anul 2017. Se poate observa că, din punct de vedere al personalului angajat, acesta a scăzut la aproape 35% în decursul a aproape 30 de ani.

Figura I.3.2.C.1- Evoluția salariiilor la nivel național în industria prelucrătoare 1990-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Clasificări:

Conform uneia dintre nenumăratele definiții existente, industria prelucrătoare include transformarea fizică sau chimică a materialelor, substanțelor sau componentelor în produse noi. Materialele, substanțele sau componentele transformate constituie materii prime și sunt produse ale agriculturii, silviculturii, pescuitului, industriei extractive, precum și ale altor activități din industria prelucrătoare. Conform manualelor economice, industria prelucrătoare este împărțită în două mari categorii:

- industria grea, care se ocupă cu producerea mijloacelor de producție;
- industria ușoară, care se ocupă cu producerea mărfurilor de larg consum.

Conform Nomenclatorului codurilor CAEN, industria prelucrătoare este împărțită în 24 de tipuri de produse, după cum urmează:

1. Industria alimentară;
2. Fabricarea băuturilor;
3. Fabricarea produselor din tutun;
4. Fabricarea substanțelor și a produselor chimice;
5. Fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice;
6. Fabricarea produselor textile;
7. Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte;
8. Industria metalurgică;
9. Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații;
10. Fabricarea altor produse din minerale nemetalice;
11. Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice;
12. Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blănurilor;
13. Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite;
14. Fabricarea de mobilă;
15. Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie;
16. Fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului;
17. Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor;
18. Fabricarea altor mijloace de transport;
19. Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice;
20. Fabricarea echipamentelor electrice;
21. Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.;
22. Tipărire și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor;
23. Alte activități industriale n.c.a.;
24. Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor.

Atât la nivel național cât și la nivelul regiunii Sud Muntenia, în industria prelucrătoare se observă trei direcții de evoluție:

- Dacă, în perioada sa de început, industria era specifică zonelor urbane (agricultura fiind specifică zonelor rurale), închiderea și desființarea marilor platforme industriale coroborată cu deschiderea unor unități de producție în mediul rural a făcut ca această caracterizare să nu mai fie valabilă;

- După o lungă perioadă de declin, începută în anul 1990, industria prelucrătoare românească dă uşoare semne de revenire, principalele elemente propulsoare fiind însă investiţiile străine;
- Îmbătrânirea generaţiei anilor 40-50, reprofilarea sau migrarea generaţiei anilor 60-70 şi lipsa perspectivelor în industria prelucrătoare pentru generaţia anilor 80-90 face ca, în prezent, România să nu dispună de forţă de muncă calificată pentru susţinerea puternică a unor investiţii în acest sector economic, perspectivele nefiind cele mai încurajatoare. La momentul de faţă, România se vede nevoită să importe forţă de muncă ieftină din ţări precum Vietnam sau China pentru a suplini, din punct de vedere cantitativ şi calitativ, lipsurile acumulate.

În consecinţă, din punct de vedere istoric, sectorul economic analizat este caracterizat de un trend crescător general, perioada cuprinsă între 2011 şi 2017, cu toate creşterile sau revenirile ce se vor evidenţia, fiind inferioară perioadelor anterioare, care nu fac obiectul acestei analize.

Numărul de unităţi locale active

La nivel naţional, în cadrul secţiunii C - Industria prelucrătoare, la sfârşitul anului 2017 activau 51.056 de unităţi locale, o valoare mai mare faţă de anul 2011, când numărul unităţilor locale active era de 46.226. Regiunea Sud Muntenia urmează trendul naţional (ca toate regiunile, de altfel), la sfârşitul anului 2017 existând 5.751 de unităţi locale active, faţă de 5.068 în anul 2011, anul cu cele mai mici valori din acest punct de vedere.

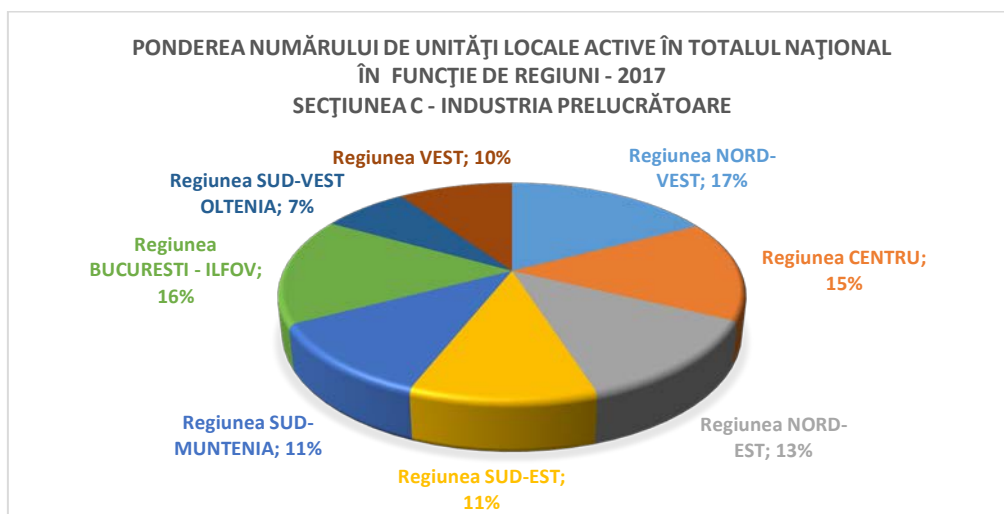
Tabelul I.3.2.C.1- Numărul unităţilor locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Numărul unităţilor locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017 - Secţiunea C - industria prelucrătoare							
Unităţi							
Regiunea	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nord-Vest	7.512	7.780	7.985	8.266	8.383	8.455	8.824
Centru	7.215	7.386	7.430	7.558	7.547	7.492	7.633
Nord-Est	6.028	6.125	6.119	6.257	6.261	6.314	6.546
Sud-Est	5.106	5.233	5.366	5.494	5.509	5.476	5.600
Sud Muntenia	5.068	5.119	5.212	5.340	5.509	5.536	5.751
Bucureşti - Ilfov	7.384	7.503	7.563	7.929	7.906	7.840	8.141
Sud-Vest Oltenia	3.310	3.427	3.471	3.539	3.594	3.519	3.673
Vest	4.603	4.688	4.779	4.891	4.848	4.781	4.888
TOTAL	46.226	47.261	47.925	49.274	49.557	49.413	51.056

Sursa: Institutul Naţional de Statistică

Numărul de unităţi locale active existente în regiunea Sud Muntenia reprezintă aproximativ 11% din totalul existent la nivel naţional, valoare ce conferă acestei regiuni locul 6 în acest clasament. Comparativ, cea mai bine clasată regiune este Nord-Vest, cu o pondere de 17%, iar locul 2 este împărţit de regiunile Centru şi Bucureşti-Ilfov cu aproximativ 16%. Regiunea clasată pe ultimul loc este Sud-Vest Oltenia, cu doar 7% din totalul unităţilor locale active existente la nivel naţional.

Figura I.3.2.C.2- Ponderea numărului de unități locale active în totalul național în funcție de regiuni - 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Lărgind aria analizei, în tabelul următor este prezentată situația unităților locale active existente la nivelul județelor din regiunea Sud Muntenia. De la început, se poate observa o discrepanță foarte mare între județele din nordul regiunii – Argeș, Prahova și Dâmbovița – cu aproape 4.300 de unități și județele din sudul regiunii - Călărași, Giurgiu, Teleorman și Ialomița - cu puțin peste 1.450 de unități. În cadrul primelor 3 județe, se observă o diferență majoră, de aproape 1.000 de unități locale active între Dâmbovița, aflată pe locul 3 și Argeș și Prahova aflate pe locurile 2 și respectiv 1. Din punct de vedere al evoluției, se poate observa un trend crescător în cazul tuturor județelor, unde numărul de unități locale active a crescut, în comparație cu anul 2011.

Tabelul I.3.2.C.2- Numărul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Numărul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017 - Industria prelucrătoare							
Unități							
	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Argeș	1458	1498	1538	1593	1650	1697	1777
Călărași	367	361	360	364	390	399	400
Dâmbovița	698	701	698	725	753	769	802
Giurgiu	275	280	299	313	325	312	331
Ialomița	306	303	297	308	326	326	345
Prahova	1615	1612	1649	1663	1690	1663	1717
Teleorman	349	364	371	374	375	370	379
TOTAL	5068	5119	5212	5340	5509	5536	5751

Sursa: Institutul Național de Statistică

Valoarea absolută a unităților locale active este ușor irelevantă, în lipsa unor detalii suplimentare precum densitatea acestora. Astfel, în rândurile următoare este prezentat suplimentar și acest indicator, raportat la 1.000 de locuitori.

Densitatea unităților locale active

Pentru calculul acestui indicator, s-au folosit următoarele informații:

- Numărul unităților locale active la nivel de regiune și județe (pentru regiunea Sud Muntenia), prezentați în cadrul secțiunii dedicate (numărul de unități locale active);
- Populația la nivel de regiune și județe (pentru regiunea Sud Muntenia), prezentată în cadrul capitolului 1.1.

Formula de calcul: Densitatea unităților locale active = Numărul unităților locale active/Populația totală *1.000

Din punct de vedere al trendului densității unităților locale active, la nivel național și regional, acesta este unul crescător pe întreaga perioadă analizată, excepție făcând doar anul 2016, când s-a înregistrat o scădere sensibilă față de anul 2015. Într-un clasament dominat clar de regiunea București-Ilfov pe întreaga perioadă analizată, regiunea Sud Muntenia își dispută locul 6 cu regiunile Sud-Vest Oltenia și Nord-Est, diferențele înregistrate fiind mici.

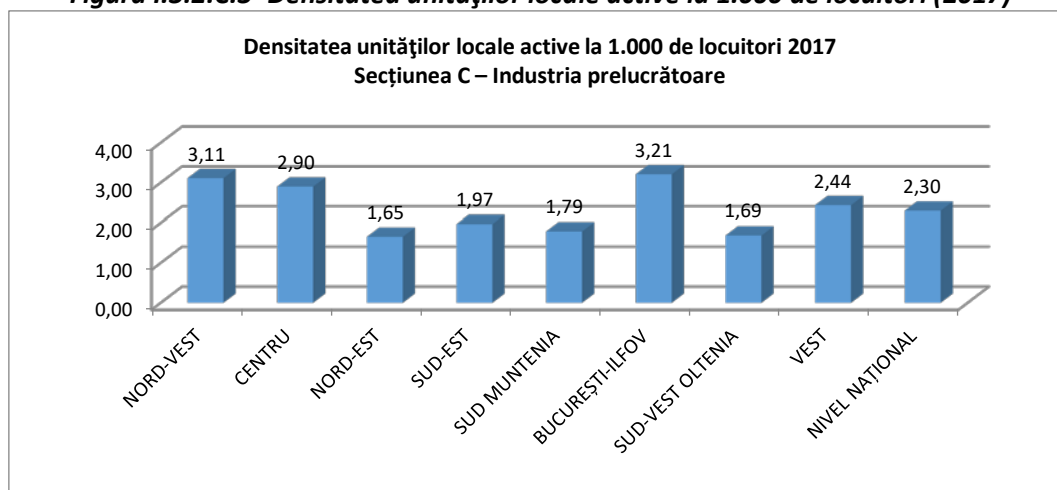
Tabelul I.3.2.C.3- Densitatea unităților locale active (la 1000 de locuitori) pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Densitatea unităților locale active (la 1.000 de locuitori) pe regiuni de dezvoltare								
Secțiunea C - Industria prelucrătoare								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	2.638	2.735	2.81	2.913	2.957	2.981	3.112
2.	Centru	2.726	2.794	2.813	2.865	2.864	2.844	2.899
3.	Nord-Est	1.554	1.578	1.573	1.601	1.597	1.603	1.654
4.	Sud-Est	1.746	1.795	1.847	1.899	1.914	1.915	1.969
5.	Sud Muntenia	1.516	1.538	1.575	1.623	1.685	1.707	1.787
6.	București-Ilfov	2.963	3.003	3.026	3.195	3.173	3.122	3.209
7.	Sud-Vest Oltenia	1.458	1.518	1.547	1.588	1.624	1.604	1.686
8.	Vest	2.257	2.305	2.356	2.418	2.403	2.376	2.435
Densitatea unităților locale active la nivel național		2.060	2.110	2.143	2.210	2.226	2.223	2.298

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al mediei la nivel național pentru anul 2017, se poate observa dispunere simetrică a regiunilor de dezvoltare, primele 4 aflându-se peste medie, cu valori mai mari de 2,4 unități la 1.000 de locuitori, iar celelalte 4 sub medie, cu valori sub 2,4 unități la 1.000 de locuitori. Regiunea Sud Muntenia se află sub media națională, depășind doar două alte regiuni: Nord-Est și Sud- Vest Oltenia.

Figura I.3.2.C.3- Densitatea unităților locale active la 1.000 de locuitori (2017)

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel județean, densitatea unităților locale active respectă trendul național de creștere pe întreaga perioadă analizată. Ca și în cazul numărului de unități locale active, se poate observa discrepanța dintre județele din nordul regiunii - Argeș, Prahova și Dâmbovița - cu valori mai mari de 2 unități la 1.000 de locuitori în cazul primelor două și cele din sud, unde Teleorman înregistrează valori sub-unitare. Cea mai mare valoare a fost înregistrată în județul Argeș, 2,77 unități la 1.000 de locuitori în 2017, iar cea mai mică valoare a fost înregistrată în județul Teleorman, 1.002 unități la 1.000 de locuitori, în același an.

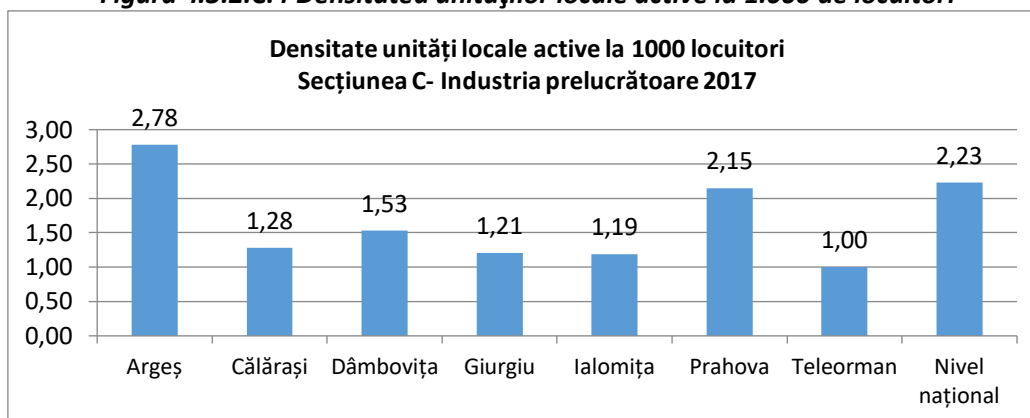
Tabelul I.3.2.C.4- Densitatea unităților locale active (la 1.000 de locuitori) la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Densitatea unităților locale active (la 1.000 de locuitori) la nivelul regiunii Sud-Muntenia – 2011 - 2017								
Secțiunea C – Industria prelucrătoare								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	2.218	2.288	2.359	2.453	2.552	2.637	2.776
2.	Călărași	1.130	1.116	1.120	1.138	1.227	1.264	1.279
3.	Dâmbovița	1.301	1.309	1.309	1.365	1.423	1.459	1.530
4.	Giurgiu	0.975	0.996	1.070	1.125	1.173	1.131	1.208
5.	Ialomița	1.017	1.013	0.999	1.041	1.108	1.116	1.189
6.	Prahova	1.954	1.961	2.016	2.042	2.087	2.068	2.148
7.	Teleorman	0.853	0.900	0.929	0.947	0.962	0.963	1.002

Sursa: Institutul Național de Statistică

Realizând o comparație între valorile înregistrate pentru fiecare județ și valorile medii înregistrate la nivel național și regional, singurul județ din regiunea Sud Muntenia care se află peste cele două medii, din punct de vedere al densității unităților locale active, este județul Argeș. Acesta, împreună cu județul Prahova, sunt singurele județe care au o medie superioară regiunii Sud Muntenia, restul județelor din regiune situându-se mult sub cele două medii luate în calcul (națională și regională). Cu excepția județului Dâmbovița, celelalte 4 județe înregistrează o densitate cu aproape 50% mai mică decât cea existentă la nivel național.

Figura 1.3.2.C.4 Densitatea unităților locale active la 1.000 de locuitori

Sursa: Institutul Național de Statistică

Prin prisma analizei celor doi indicatori, „numărul de unități active” și „densitatea unităților active la 1.000 de locuitori”, se pot observa următoarele:

- Comparativ cu media națională, regiunea Sud Muntenia deține puține unități locale active la 1.000 de locuitori care funcționează în industria prelucrătoare, o cauză putând fi și suprafața agricolă extrem de întinsă a regiunii;
- Din punct de vedere al trendului acestor indicatori, se observă o direcție crescătoare;
- Regiunea este ruptă în două, existând o discrepanță uriașă între județele Argeș și Prahova și restul județelor din regiune, în ambele funcționând peste 1.000 de unități locale suplimentare celor existente în restul județelor;
- Din restul celor 5 județe din regiune, județul Dâmbovița este singurul județ care se detașează, atât prin prisma numărului unităților locale active, cât și a densității acestora, fără însă a se apropia spectaculos de primele două;

Cifra de afaceri

La nivel național, în cadrul secțiunii C – **Industria prelucrătoare**, la sfârșitul anului 2017 se înregistra o cifră de afaceri totală de 380.896 milioane de lei, în creștere constantă începând cu anul 2011, când cifra obținută a fost de 276.007 milioane de lei. Regiunea Sud Muntenia este pe locul 1 din punct de vedere al cifrei de afaceri, depășind cu peste 13.500 milioane de lei regiunea clasată pe locul 2 - regiunea Centru.

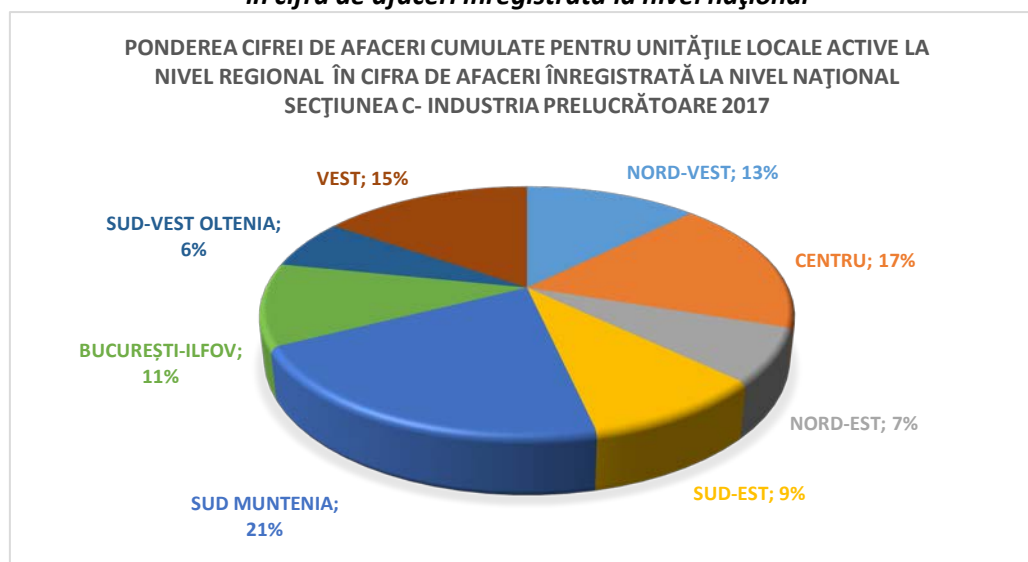
Tabelul 1.3.2.C.5 - Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active, în funcție de regiunile de dezvoltare

Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active, în funcție de regiunile de dezvoltare								
Secțiunea C – Industria prelucrătoare								
-milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	35505	34035	34050	37880	40221	43462	48115
2.	Centru	36397	40225	43318	46289	50928	56318	66483
3.	Nord-Est	19217	23126	22431	22760	24180	24111	26660
4.	Sud-Est	35568	40196	35686	34004	34861	30894	35848
5.	Sud Muntenia	65190	57761	65850	69796	69001	72432	80034
6.	București-Ilfov	33926	32140	36044	37114	38086	37805	40752
7.	Sud-Vest Oltenia	17490	19183	20308	20255	20842	20429	24516
8.	Vest	32714	37745	38742	43514	48160	53289	58488
TOTAL		276007	284411	296429	311614	326279	338740	380896

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al ponderii la nivel național, regiunea Sud Muntenia deține aproape un sfert din cifra de afaceri înregistrată de unitățile locale active din domeniul industriei prelucrătoare, pentru anul 2017 valoarea înregistrată fiind de 21%. Cele mai slabe regiuni din punctul de vedere al cifrei de afaceri sunt Sud-Vest Oltenia (6,4%) și, la mică distanță, Nord-Est (7%). Se poate observa și diferența mare dintre regiunea Sud Muntenia și regiunea clasată pe locul 2- Centru- de aproape 4 puncte procentuale.

Figura 1.3.2.C.5 - Ponderea cifrei de afaceri cumulate pentru unitățile locale active la nivel regional în cifra de afaceri înregistrată la nivel național

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel județean, trendul este unul crescător, toate județele având valori superioare în anul 2017 comparativ cu anul 2011 și anul 2012, excepție făcând județul Prahova, care a înregistrat o scădere a cifrei de afaceri de 8.921 milioane de lei în anul 2011. Cea mai mare cifră de afaceri a fost înregistrată în județul Argeș în anul 2017, 37.701 milioane de lei, urmat de județul Prahova cu 26.252 milioane de lei, pe când cea mai scăzută s-a înregistrat în județul Giurgiu în anul 2017, doar 1.269 milioane de lei. De altfel, județul Giurgiu a fost clasat pe ultimul loc în toți anii perioadei de analiză, excepție făcând 2017, primul an când pe ultimul loc este județul Teleorman.

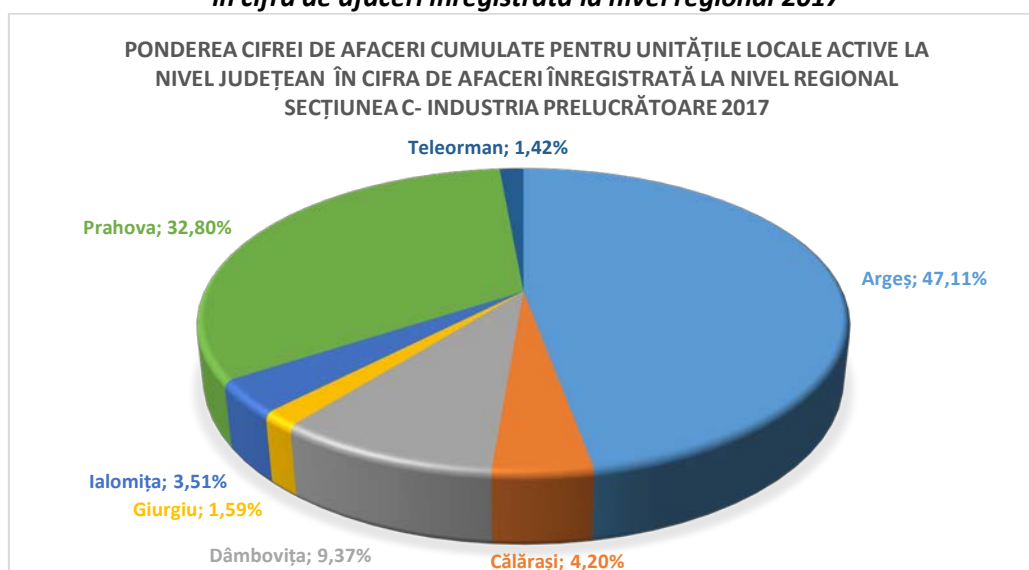
Tabelul I.3.2.C.6 - Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia								
Secțiunea C – Industria prelucrătoare								
-milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	22092	22717	30417	29920	31372	34125	37701
2.	Călărași	2780	2700	2606	2861	2876	2718	3362
3.	Dâmbovița	5236	5709	5179	5779	6072	6388	7501
4.	Giurgiu	649	695	884	910	1051	1090	1269
5.	Ialomița	2106	2479	2339	2211	2782	2655	2808
6.	Prahova	30965	22044	23059	26574	23566	24273	26252
7.	Teleorman	1362	1417	1366	1540	1282	1183	1140

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din analiza figurii următoare, se evidențiază în mod mult mai clar discrepanța existentă între județele Argeș și Prahova și restul județelor. Practic, 80% din cifra de afaceri a întregii regiuni a fost înregistrată în aceste două județe. Clasându-se pe locul 3, cu o pondere de aproximativ 9,37%, județul Dâmbovița este, în continuare, într-o categorie aparte, acesta fiind mult sub primele două județe, dar cu o valoare peste dublu față de județul clasat pe locul 4, Călărași (4,2%). Restul județelor din regiune înregistrează ponderi nesemnificative, Teleorman fiind județul cel mai slab poziționat din acest punct de vedere.

Figura I.3.2.C.6 - Ponderea cifrei de afaceri cumulate pentru unitățile locale active la nivel județean în cifra de afaceri înregistrată la nivel regional 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din analiza numărului unităților locale active și a densității acestora, regiunea Sud Muntenia ocupă doar locul 6, la foarte mică distanță de ultimele două clasate, dar cifra de afaceri a scos în evidență un rezultat surprinzător, prin clasarea regiunii pe primul loc, la o distanță apreciabilă față de locul doi. Astfel, în urma analizei acestor elemente, se evidențiază faptul că regiunea Sud Muntenia, deși are puține unități active locale comparativ cu alte regiuni, acestea sunt în categoria întreprinderilor mari sau foarte mari, media la nivel de regiune fiind una de aproape 14 milioane de lei.

Numărul de salariați

În anul 2017, la nivel național, personalul angajat în unitățile locale active era de peste 1,2 milioane de persoane (1,201,739). Trendul a înregistrat o scădere între anii 2011 și 2014, urmând apoi o creștere în anii 2015-2017.

La nivelul regiunilor, trendul este identic privind scăderea înregistrată între anii 2011-2014, însă pentru perioada 2011-2014 se poate evidenția o creștere continuă pentru regiunile cel mai bine poziționate în acest top. Regiunea Sud Muntenia se află pe locul 4 în acest clasament, cu aproximativ 175.000 de angajați în sectorul industriei prelucrătoare, fiind devansată de regiunile Nord-Vest, Centru și Vest. Cel mai prost poziționată regiune este Sud-Vest Oltenia, unde numărul de angajați din industria prelucrătoare este de aproximativ 81.000 de persoane.

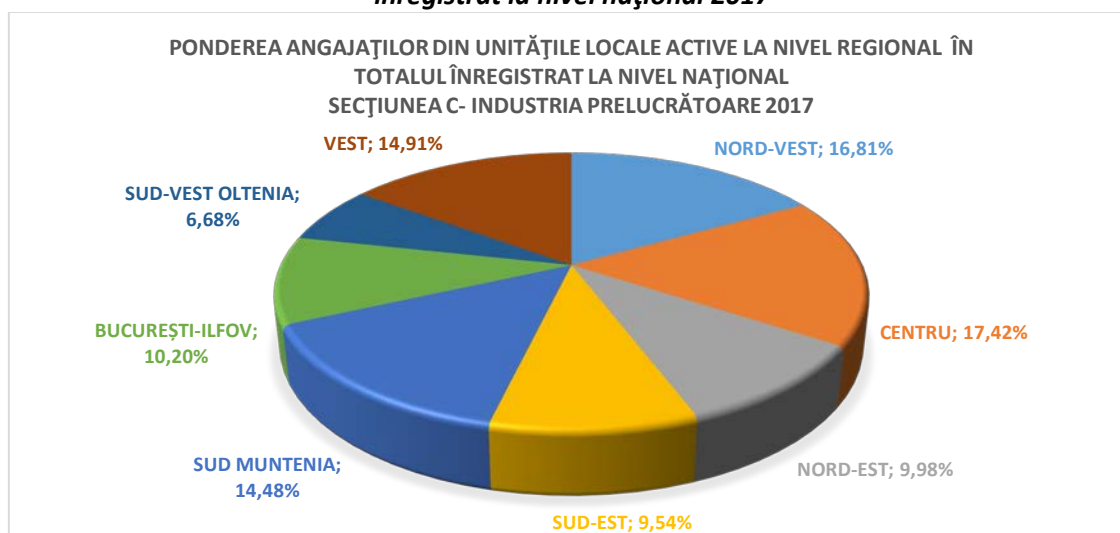
Tabelul I.3.2.C.7 - Personalul existent în unitățile locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Personalul existent în unitățile locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017								
- Secțiunea C – Industria prelucrătoare-								
-număr persoane -								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	185311	185931	187221	196967	201433	201700	203216
2.	Centru	193404	195638	198628	199505	203393	207109	210589
3.	Nord-Est	123015	122029	119641	118751	119392	120676	120685
4.	Sud-Est	121916	120331	119703	119604	121417	116820	115329
5.	Sud Muntenia	166633	164499	164068	165776	169991	171889	175059
6.	București-Ilfov	124221	118650	123791	120477	122182	125433	123293
7.	Sud-Vest Oltenia	82660	83868	80815	78003	79710	78350	80725
8.	Vest	162774	165920	164454	173082	176753	179762	180318
TOTAL		1.341.847	1.159.934	1.156.866	1.158.321	1.172.165	1.194.271	1.209.214

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al ponderilor fiecărei regiuni în totalul național, se poate observa discrepanța între primele 4 regiuni (Centru 17,42%; Nord-Vest 16,81%; Vest 14,91% și Sud Muntenia 14,48%) și ultimele 4 regiuni (Nord-Est 9,98%, București-Ilfov 10,20%, Sud-Est 9,54% și Sud-Vest Oltenia 6,68%). Regiunea Sud Muntenia, situată pe locul 4, depășește cu mai mult de 5 puncte procentuale regiunea clasată pe locul 5, Sud-Est. Mai mult, distanța care separă regiunea Sud Muntenia de cea mai bine clasată regiune în acest clasament – Centru - este de 3 puncte procentuale.

Figura I.3.2.C.7 - Ponderea angajaților din unitățile locale active la nivel regional în totalul înregistrat la nivel național 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel județean, discrepanța identificată în cadrul unităților locale active sau a cifrei de afaceri nu diferă nici în cazul personalului. Se pot observa cele două județe - Argeș și Prahova - cu aproximativ 120.000 de persoane angajate (dintr-un total de 175.000 la nivelul întregii regiuni), județul Dâmbovița situat din nou pe locul 3, cu 20.716 de persoane, iar restul de județe cu valori extrem de scăzute, Giurgiu înregistrând doar 4.553 de persoane.

Ca tendință, județele Argeș și Teleorman au înregistrat creșteri în anul 2017, restul județelor au înregistrat ușoare scăderi ale personalului din unitățile locale în anul 2017, comparativ cu 2016.

Tabelul I.3.2.C.8 - Personalul existent în unitățile locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Personalul existent în unitățile locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017								
-Secțiunea C- Industria prelucrătoare-								
-număr persoane -								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	55166	56555	58090	58342	60446	62412	66417
2.	Călărași	10772	10750	10073	9990	10313	9796	9791
3.	Dâmbovița	21340	20940	20031	20708	20222	20714	20716
4.	Giurgiu	4412	4263	4142	4315	4405	4543	4553
5.	Ialomița	8271	7812	7414	6955	7106	7294	6896
6.	Prahova	55185	52568	52712	53548	56391	56451	56003
7.	Teleorman	11487	11611	11606	11918	11108	10679	10683

Sursa: Institutul Național de Statistică

Principalul motiv pentru diferența existentă între județul Argeș și restul regiunii din punct de vedere al personalului existent în unitățile locale din industria prelucrătoare este dat de cei peste 15.000 de angajați doar în cadrul Uzinelor Dacia-Renault.

Productivitatea muncii

Pentru toate regiunile analizate, productivitatea muncii are un trend crescător, anul 2017 înregistrând valori mai mari comparativ cu anul 2011, în afară de regiunea Sud-Est, care a înregistrat o ușoară scădere. La nivel național, în anul 2017 productivitatea muncii este de 318.471 de lei/angajat, mai mare cu 50.000 de lei comparativ cu anul 2011, când era de doar 268.560 de lei/angajat.

Regiunea Sud Muntenia înregistrează cea mai mare productivitate a muncii din toate cele 8 regiuni, la distanță semnificativă, peste 120.000 de lei față de locul 2, București-Ilfov. Pe locul 3 se situează regiunea Vest cu 330.500 de lei.

Tabelul I.3.2.C.9 - Productivitatea muncii în unitățile locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Productivitatea muncii în unitățile locale active pe regiuni de dezvoltare							
- Secțiunea C- Industria prelucrătoare-							
-lei/angajat-							
Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nord-Vest	212,078	195,023	192,445	200,690	209,166	222,014	234,412
Centru	212,910	222,768	235,290	249,981	267,742	283,674	319,374
Nord-Est	184,375	210,587	210,144	215,868	221,674	215,331	223,939
Sud-Est	319,070	356,908	320,344	302,944	304,830	273,810	303,629
Sud Muntenia	449,878	384,287	438,573	461,547	438,313	453,428	471,474
București-Ilfov	324,071	303,646	349,986	353,265	344,423	338,357	349,211
Sud-Vest Oltenia	232,367	250,297	276,100	283,382	279,646	262,942	298,905
Vest	219,852	245,517	247,131	263,064	277,033	301,514	330,500
Productivitatea muncii la nivel național	268,560	267,289	278,957	287,263	290,718	295,843	318,471

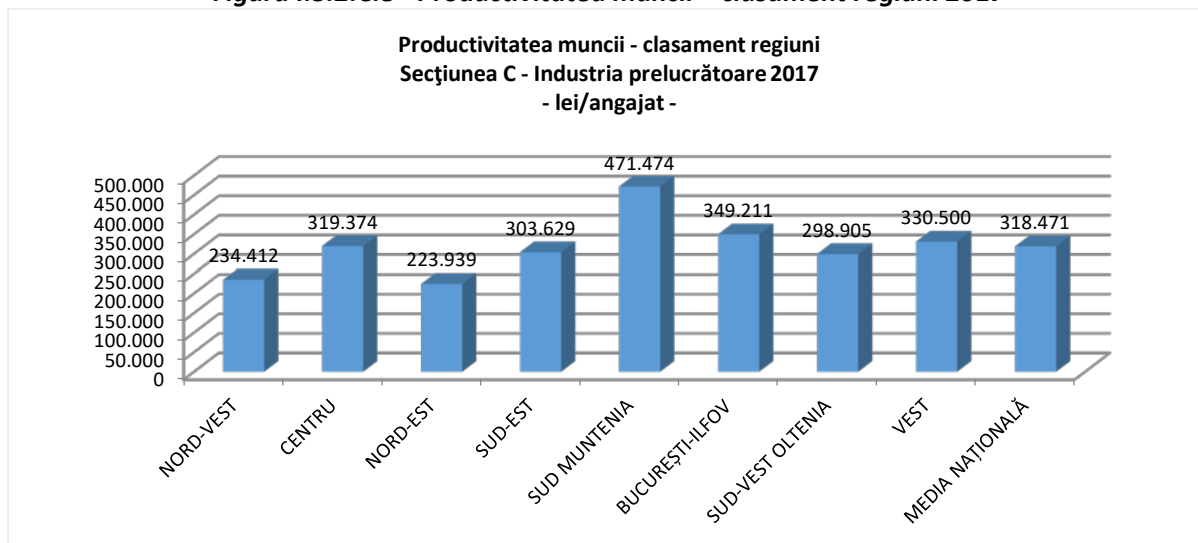
Sursa: Institutul Național de Statistică

Doar alte 3 regiuni depășesc productivitatea muncii la nivel național, regiunea Sud Muntenia fiind detașat pe primul loc în acest clasament. În tabelul următor se pot identifica restul de trei regiuni:

- Regiunile București-Ilfov, Vest și Centru cu productivitatea muncii ridicată, peste media națională;
- Restul de regiuni, între regiunea situată pe locul 5, Sud-Est și cea clasată pe ultimul loc, Nord-Est, diferența este de doar aproximativ 80.000 de lei, mai mică decât cea existentă între regiunea clasată pe primul loc, Sud Muntenia, și cea clasată pe locul 2, București Ilfov.

Principalul motiv pentru existența unei productivități a muncii atât de mare în regiunea Sud Muntenia este dat de o cifră de afaceri ridicată, în condițiile unui număr al angajaților comparabil cu restul regiunilor României.

Figura I.3.2.C.8 - Productivitatea muncii – clasament regiuni 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul județelor din regiunea Sud Muntenia, între anii 2011 și 2017 se observa același trend crescător, evidențiat și la nivel național, excepție făcând județele Prahova și Teleorman. Județul cu cea mai mare productivitate a muncii este județul Argeș, urmat de județul Prahova însă, spre deosebire de indicatorii analizați anterior, în cazul de față, Dâmbovița nu se mai situează pe locul 3, ci pe locul 5, după județele Ialomița și Călărași.

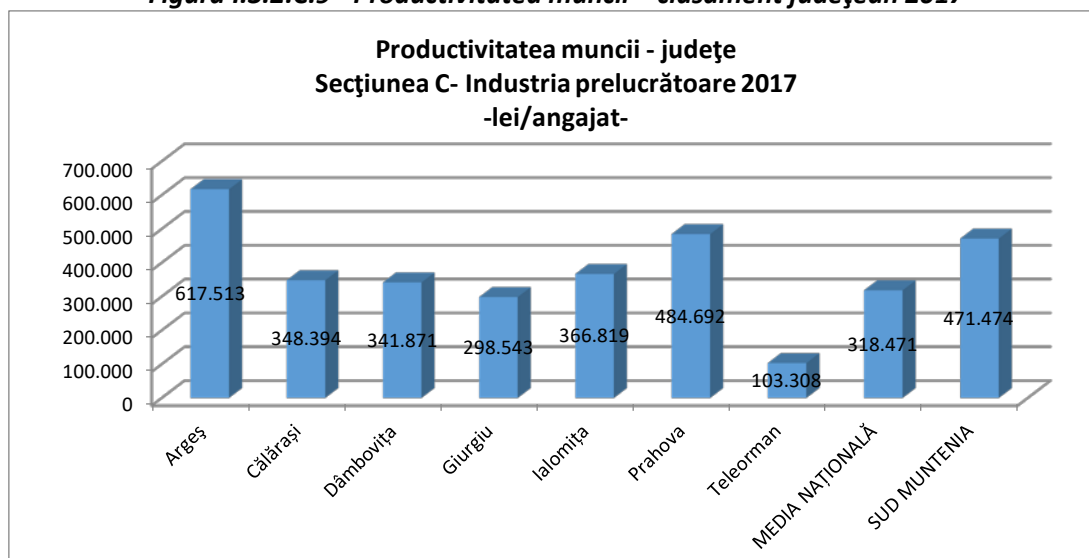
Tabelul I.3.2.C.10 - Productivitatea muncii în unitățile locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Productivitatea muncii în unitățile locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia							
- Secțiunea C- Industria prelucrătoare -							
-lei/angajat-							
Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Argeș	476,758	462,329	596,646	591,866	582,333	600,359	617,513
Călărași	280,978	271,439	268,743	306,645	292,574	275,575	348,394
Dâmbovița	256,127	278,882	267,510	283,284	304,361	310,097	341,871
Giurgiu	188,061	196,995	277,290	259,555	304,814	305,237	298,543
Ialomița	272,480	314,634	299,910	297,617	367,989	375,106	366,819
Prahova	659,307	456,379	479,796	544,616	455,223	474,768	484,692
Teleorman	135,052	128,305	123,486	137,365	116,598	110,934	103,308

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform graficului următor, județele Argeș și Prahova înregistrează valori ridicate și în comparație cu media națională sau cu cea a regiunii Sud Muntenia. Discrepanța dintre aceste două județe și restul regiunii este, așadar, evidentă și prin prisma productivității muncii. Cu toate acestea, județele Călărași, Dâmbovița și Ialomița depășesc de asemenea această medie. Ultimul loc este ocupat de județul Teleorman, cu o productivitate a muncii mai mică de 50%, comparativ cu județul clasat pe locul 6, Giurgiu.

Figura I.3.2.C.9 - Productivitatea muncii – clasament județean 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

În concluzie, prin analiza indicatorilor „Productivitatea muncii” și numărul de angajați, se pot afirma următoarele:

- Productivitatea muncii pentru regiunea Sud Muntenia este una extrem de ridicată, cifra de afaceri din zona nefiind dublată de un număr foarte ridicat de angajați;
- Județele Argeș și Prahova au o productivitate a muncii crescută, mult peste media națională, diferențiindu-se de restul regiunii și din acest punct de vedere.

Investiții nete

La nivel național, în cadrul secțiunii C – **Industria prelucrătoare**, la nivelul unităților locale, la sfârșitul anului 2017, se înregistrau investiții nete totale în valoare de 19.662 milioane de lei, în creștere față de anul 2011 când investițiile nete totalizau 17.708 milioane de lei.

În perioada 2011-2017, în regiunea Sud Muntenia s-au realizat cele mai multe investiții nete. Începând din anul 2014, regiunea Centru devine liderul acestui clasament. Cea mai mare investiție a avut loc în anul 2017, peste 4.400 milioane de lei în regiunea Centru. Singurele regiuni care au beneficiat de investiții mai mari de 4.000 milioane de lei în intervalul analizat au fost regiunile Centru și Sud Muntenia. Ultimele două locuri, din punct de vedere al investițiilor nete la nivelul unităților locale, este disputat de regiunile Sud-Est și Nord-Est.

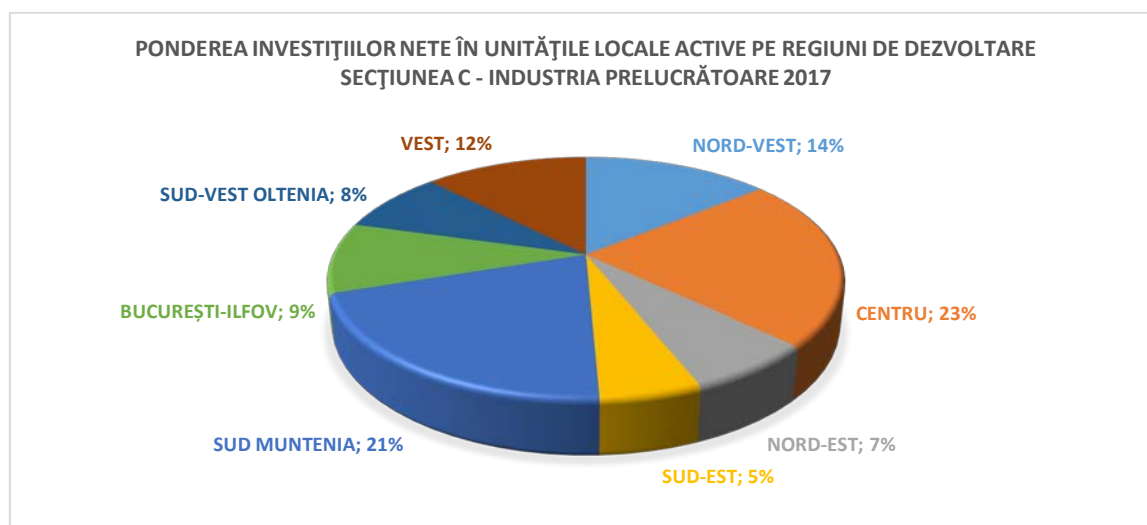
Tabelul I.3.2.C.11- Investițiile nete la nivelul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Investițiile nete la nivelul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare								
-Secțiunea C –Industria prelucrătoare-								
-milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	1725	2074	1896	2380	2811	2662	2738
2.	Centru	2502	2579	2588	3375	4127	3870	4441
3.	Nord-Est	2122	1483	1056	1201	1248	1068	1331
4.	Sud-Est	2303	1746	1233	1269	1422	1071	1044
5.	Sud Muntenia	3633	4030	2969	2828	2474	3198	3988
6.	București-Ilfov	1326	1694	1457	1489	1495	1629	1841
7.	Sud-Vest Oltenia	2153	2288	1248	879	1079	1053	1603
8.	Vest	1944	1943	1948	2042	2411	1840	2676
TOTAL		17708	17837	14395	15463	17067	16391	19662

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al ponderii investițiilor nete în unitățile locale pentru anul 2017, se poate observa discrepanța dintre regiunea Centru, cu 23%, urmată de regiunea Sud Muntenia cu 21% și restul regiunilor (locul 3, regiunea Nord-Vest cu 15%). Cele mai puține investiții s-au realizat în regiunea Nord-Est 7%, Sud-Vest Oltenia 8% și Sud-Est 5%, cele 3 regiuni părând a fi rupte de restul de regiuni, din acest punct de vedere.

Figura I.3.2.C.10 - Ponderea investițiilor nete în unitățile locale active pe regiuni de dezvoltare

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel județean, se remarcă aceeași discrepanță între județele Argeș și Prahova pe de o parte și restul regiunii pe de altă parte, cu județul Dâmbovița situându-se tampon între acestea, pe locul 3. Cele 3 județe dețin împreună peste 90% din totalul investițiilor nete, iar primele două județe, Argeș și Prahova, au avut parte de peste 18 ori mai multe investiții, comparativ cu județul Giurgiu, clasat pe ultimul loc. Din punct de vedere al trendului, la nivelul întregii regiuni se poate observa o scădere a investițiilor nete, toate județele înregistrând în anul 2017 valori mai scăzute, comparativ cu 2011, cu

excepția județelor Argeș și Dâmbovița, care au înregistrat creșteri de aproape 100% față de aceeași perioadă de referință.

Tabelul 1.3.2.C.12 - Investițiile nete la nivelul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia

Investițiile nete la nivelul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia							
-Secțiunea C- Industria prelucrătoare-							
-milioane (RON)-							
Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Argeș	1189	1637	1008	778	978	1722	2040
Călărași	264	225	166	175	131	97	117
Dâmbovița	215	250	394	395	205	206	409
Giurgiu	91	70	47	49	52	26	36
Ialomița	138	88	80	86	83	75	115
Prahova	1630	1642	1132	1194	998	1050	1213
Teleorman	106	118	141	151	27	22	58

Sursa: Institutul Național de Statistică

Analiza investițiilor nete completează productivitatea muncii și cifra de afaceri, prezentate anterior. Astfel, se poate observa o strânsă legătură între valoarea investițiilor realizate în industria prelucrătoare și indicatorii de performanță ai firmelor care activează în acest sector economic, regiunea Sud Muntenia fiind a doua în topul investițiilor, după regiunea Centru, și prima în topul indicatorilor de performanță dați de cifra de afaceri și productivitatea muncii.

Aceasta corelare se păstrează și la nivel de județ, județe precum Argeș și Prahova beneficiind de investiții de peste 3 mii de milioane de lei pentru anul 2017 comparativ cu Giurgiu, unde valorile au fost sub 50 de milioane de lei.

Lista celor mai importante întreprinderi care activează în sectorul economic al industriei prelucrătoare

În cazul secțiunii C - Industria prelucrătoare, regiunea Sud Muntenia deține reale avantaje de dezvoltare inteligentă. În cele ce urmează, se prezintă lista celor mai importante întreprinderi, criteriul de ierarhizare fiind cel al cifrei de afaceri obținute în anul 2018.

Tabelul I.3.2.C.13. - Cele mai importante firme din regiunea Sud Muntenia - cifra de afaceri 2018

Firma	Județ	CAEN	CA 2018- mil lei
Petrotel Lukoil S.A.	Prahova	1920 Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țițeiului	6.532
Yazaki România S.R.L.	Prahova	2931 Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	1.842
Cameron România S.R.L.	Prahova	2892 Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții	1.235
Coficab Ploiesti SRL	Prahova	2732 Fabricarea altor fire și cabluri electrice și electrocasnice	757
Donalam S.R.L.	Călărași	2410 Producția de metale feroase sub forme primare și de feroaliaje	437
Saint Gobain Glass România S.R.L.	Călărași	2311 Fabricarea sticlei plate	417
Sofidel Romania SA	Călărași	1712 Fabricarea hârtiei și cartonului	243
Aldis S.R.L.	Călărași	1013 Fabricarea produselor din carne	207
Automobile-Dacia SA	Argeș	2910 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier	24.728
LEAR Corporation Romania SRL	Argeș	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	1.463
Adient Automotive Romania SRL	Argeș	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	1.161
Renault Mecanique Roumanie SRL	Argeș	2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	780
Arctic S.A.	Dâmbovița	2751 Fabricarea de aparate electrocasnice	2.320
COS Târgoviște SA	Dâmbovița	2410 Producția de metale feroase sub forme primare	660
Nimet SRL	Dâmbovița	2410 Producția de metale feroase sub forme primare	396
ASO Cromsteel SA	Dâmbovița	2410 Producția de metale feroase sub forme primare	336
Voestalpine Steel Service Center România S.R.L.	Giurgiu	2562 Operațiuni de mecanică generală	378
Expur S.A.	Ialomița	1041 Fabricarea uleiurilor și grăsimilor	1.053
Alison Hayes S.R.L.	Ialomița	1431 Fabricarea prin tricotare sau croșetare a ciorapilor și articolelor de galanterie	320
Pet Star Holding S.R.L.	Ialomița	2221 Fabricarea plăcilor foliilor tuburilor și profilelor din material plastic	191
Koyo România S.A.	Teleorman	2815 Fabricarea lagărelor, angrenajelor, cutiilor de viteză și a elementelor mecanice de transmisie	361

Sursa: www.Termene.ro

Analiza realizată a luat în calcul 50 de companii de top din domeniul producției, cu sediul și cu indicatorii financiari raportați la nivelul regiunii Sud Muntenia. Din cele 50 de firme au fost selectate 4 firme de top în fiecare județ, iar în cazul în care nu existau 4 firme a fost ales doar numărul de firme care se regăsesc în topul inițial.

În urma analizei cifrei de afaceri înregistrate de principalele firme care activează în domeniul industriei prelucrătoare, se evidențiază industria auto, reprezentată de Automobile Dacia S.A., cu o cifră de afaceri de peste 24 miliarde de lei, aproape dublul restului de societăți prezentate în acest top. Pe lângă acest grup de firme, tot industriei auto i se pot atribui și cifrele de afaceri obținute de celelalte trei firme aflate în top 3 în județul Argeș: LEAR CORPORATION ROMANIA SRL, ADIENT AUTOMOTIVE ROMANIA SRL și RENAULT MECANIQUE ROUMANIE SRL, toate livrând elemente care intră în cadrul autovehiculelor pentru Dacia. Alte firme cu o cifră de afaceri semnificativă, peste 1 miliard de lei care

se mai evidențiază în județul Prahova sunt: compania Petrotel Lukoil din domeniul produselor minerale (prelucrare țiței, locul 2 după Dacia S.A. la nivel regional), Cameron România - utilaje pentru extracție și construcții (conexe domeniului petrolier) și Yazaki S.A. - fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule pentru Japonia.

De asemenea, la nivelul județului Dâmbovița se evidențiază Arctic S.A., specializată în producția de congelatoare, cu o cifră de afaceri de peste 2 miliarde de lei și 3 companii specializate în producția de metale feroase sub forme primare, cu o cifră de afaceri cumulată de peste 1 miliard de lei.

La nivelul județului Ialomița, o singură firmă, Expur S.A., specializată în producția de uleiuri și grăsimi, depășește cifra de afaceri de 1 miliard de lei iar alte două firme se regăsesc în top 50 companii din regiune. La nivelul județului Călărași, deși se regăsesc 4 companii în top, niciuna nu depășește 500 de milioane de lei. În județele Teleorman și Giurgiu există doar câte o societate în top 50: Koyo Romania, din Teleorman, specializată în fabricarea lagărelor, angrenajelor, cutiilor de viteză și a elementelor mecanice de transmisie, cu o cifră de afaceri de 361 milioane lei și Voestalpine Steel Service Center România S.R.L., din județul Giurgiu, specializată în operațiuni de mecanică fină cu o cifră de afaceri de peste 378 milioane de lei.

În concluzie, regiunea Sud Muntenia este dominată, la nivelul firmelor din industria prelucrătoare, de Automobile Dacia și întreaga industrie auto ridicată în jurul acesteia în județul Argeș, de Petrotel Lukoil și industria extractivă în județul Prahova și de Arctic S.A și producătorii de de metale feroase sub forme primare în județul Dâmbovița.

Top 50 de firme din industria productivă generează aproximativ două treimi din cifra de afaceri a regiunii iar primele 8 firme (toate regăsite în topul anterior) generează jumătate din cifra de afaceri a regiunii.

Studii de caz

În domeniul industriei prelucrătoare, s-au evidențiat o serie de întreprinderi relevante, care au capacități de producție în regiunea Sud Muntenia, dar care raportează cifra de afaceri obținută la nivel centralizat.

Grație în special județului Prahova, regiunea Sud Muntenia este un nume relevant atât pe harta României dar și pe cea mondială în domeniul rafinării de țiței. În județul Prahova există, la momentul de față, următoarele rafinării:

- Petrotel - aflată în proprietatea grupului Petrotel-Lukoil, locul 3 la nivel național, funcțională dar într-o situație complicată din punct de vedere legal (dosare de evaziune fiscală etc);
- PetroBrazi - aflată în proprietatea grupului Petrom-Omv, locul 2 la nivel național;

- Vega - aflată în proprietatea grupului Rompetrol;
- Astra - aflată în proprietatea Kreyton Limited și Kalatse Investments Developments, în insolvență și la momentul 2019;

Suplimentar, acestora li se adaugă și rafinăria Arpechim existentă în județul Argeș, aflată de asemenea în proprietatea grupului Omv-Petrom dar care la momentul 2019 este închisă.

Spre deosebire de alte domenii ale industriei prelucrătoare, date fiind și produsele finite obținute, a căror piață de desfacere este extrem de vastă, operarea unei rafinării se poate realiza doar cu sprijinul unui operator puternic atât financiar cât și din punct de vedere al pieței de desfacere.

În cazul celor trei rafinării actual funcționale, singura companie care își are sediul în județul Prahova este Petrotel-Lukoil, a cărei cifre de afaceri este de peste 5 miliarde de lei și se regăsește în topul firmelor prezentate. Dacă, în cazul Vega, capacitatea de producție nu este una spectaculoasă (doar 0,5 mil de tone an, capacitate de prelucrare), cazul Petrobrazii evidențiază o situație specifică. Cu peste 4,5³³ mil. de tone țiței procesat în anul 2017, această rafinărie a procesat aproximativ 37% din totalul țițeiului procesat în România în respectivul an (aproximativ 12 mil. de tone)³⁴, de unde a rezultat o cantitate de peste 3 mil. de tone combustibil (motorină și benzină) în condițiile unui consum de aproximativ 6,5 mil.³⁵ de tone la nivel național. Dacă la aceste date se adaugă și datele companiei Petrotel-Lukoil cu peste 2,5 mil de tone țiței procesat, se poate observa că peste 50% din cantitatea de țiței din România a fost procesată în județul Prahova, valori păstrate și în producția de carburanți.

Astfel, în ciuda faptului că, pentru societatea OMV-Petrom, cifra de afaceri este prezentată în datele rezervate Municipiului București, se poate concluziona că valoarea de peste 30 mld de lei obținută în anul de referință 2018 ridică această companie peste nivelul Automobile Dacia S.A., iar o bună parte din factorii care au contribuit la această valoare se regăsesc în județul Prahova și implicit în regiunea Sud Muntenia.

În consecință, în cazul rafinării țițeiului, din cele două mari rafinării existente, Petrotel și Petrobrazii, prima este la un pas de a fi închisă iar cea de-a doua, deși este funcțională, iar compania care o deține nu înregistrează probleme, raportează toate datele financiare în Municipiul București. Suplimentar, o a treia rafinărie, Vega, controlată de Rompetrol, raportează toate datele financiare (aproximativ 20

³³ Raport anual Omv-Petrom 2018

³⁴ Institutul Național de Statistică

³⁵ Calcule ZF pe baza datelor furnizate de INSSE

miliarde lei) la nivelul județului Constanța. Deși în acest caz majoritatea resursele operatorului se află în respectivul județ, considerăm că aproximativ 25% din aceste resurse se află pe teritoriul Regiunii Sud Muntenia.

Fără a influența în vreun fel indicatorii prezentați în cadrul secțiunii B-Industria prelucrătoare, la nivelul județului Dâmbovița (Gura Ocnița) funcționează și o unitate de producție a celebrului grup Wienerberger - cel mai mare producător de cărămizi existent la nivel mondial și lider național în acest domeniu. Grupul mai deține în România încă două unități de producție, iar cifra sa de afaceri raportată la nivel național este de aproximativ 230 milioane de lei. Deși indicatorii realizați de această societate nu impactează în vreun fel situația generală prezentată la nivelul regiunii, este importantă prezența unei capacități de producție a unei întreprinderi-lider mondial în regiunea Sud Muntenia.

În rândul întreprinderilor relevante la nivel regional se numără și Victoria SA Michelin România Florești, fabrica de producție a grupului Michelin, care și-a început activitatea în România în august 2001, având în prezent o echipă formată de aproximativ 3.800 de angajați la nivel național și o cifră de afaceri obținută la nivel central de 3 miliarde de lei. Grupul mai deține unități în Zalău și București. Sub umbrela Michelin România sunt produse diferite mărci și modele de anvelope, comercializate printr-o rețea națională de distribuție. Indicatorii financiari ai acestei companii sunt raportați la nivelul Municipiului București.

Lista celor mai relevante instituții/organizații de cercetare – dezvoltare – inovare în materie de industrie prelucrătoare la nivelul regiunii Sud Muntenia

Tabelul I.3.2.C.14 - Universități din regiunea Sud Muntenia

UNIVERSITĂȚI			
Județ	Nr.crt.	Denumire	Observații
Argeș	1	Universitatea de Stat Pitești www.upit.ro/facultati	Universitatea din Pitești este o instituție de învățământ și cercetare, înființată în 1991. În prezent, structura academică a Universității din Pitești include 11 facultăți: Facultatea de Drept și Științe Administrative, Facultatea de Educație Fizică și Sport, Facultatea de Mecanică și Tehnologie, Facultatea de Științe, Facultatea de Electronică, Comunicații și Calculatoare, Facultatea de Litere, Facultatea de Științe Economice, Facultatea de Științe Socio-Umane, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Facultatea de Matematică-Informatică, Facultatea de Științe ale Educației (FSEd).
Prahova	2	Universitatea Petrol și Gaze www.upg-ploiesti.ro	Universitatea Petrol și Gaze din Ploiești a fost înființată în București, în 1948, sub numele de Institutul de Petrol și Gaze. Institutul a avut ca obiectiv principal, încă de la început, pregătirea specialiștilor cu studii superioare pentru principalele ramuri ale industriei de petrol și gaze din România. În prezent, structura academică a UPG include 5 facultăți: Facultatea de Ingineria Petrolului și Gazelor, Facultatea de Inginerie Mecanică și Electrică, Facultatea de Tehnologie Petrolului și Petrochimie, Facultatea de Științe Economice și Facultatea de Litere și Științe.
INSTITUȚII DE CERCETARE ȘI DEZVOLTARE			
Județ	Nr.crt.	Denumire	Observații
Prahova	1	IPCUP Ploiești	Institutul se ocupă de cercetare dezvoltare în domeniul: utilaj petrolier, tehnologii noi de foraj, exploatarea zăcămintelor de țiței și gaze cu ajutorul instalațiilor de foraj înclinat, dezvoltarea activităților de exploatare platformei continentale a Mării Negre.

Concluzii desprinse din analiza indicatorilor sectoriali

Prima concluzie care se poate trage în urma analizei industriei prelucrătoare din regiunea Sud Muntenia este discrepanța foarte mare care există între indicatorii județelor Argeș și Prahova (județele de top ale regiunii) și restul de județe, cu mențiunea că județul Dâmbovița, situat pe locul 3, se află la rândul său la o distanță remarcabilă față de ultimele 4 județe ale regiunii dar, în același timp, la o distanță mare și față de cele două județe de top.

Principalele cauze ale discrepanței sunt caracterul preponderent agricol al celor 4 județe amintite anterior (Călărași, Ialomița, Giurgiu și Teleorman) coroborat cu fenomenul de migrare către alte regiuni mai dezvoltate. Dacă la aceste lucruri se adaugă și lipsa infrastructurilor de învățământ superior care să genereze specialiști în domenii cu valoare adăugată, se poate creiona un tablou pe care potențialii investitori din zonă îl au în față. Aceștia ar avea astfel dificultăți serioase în a-și asigura resursa umană calificată pentru domeniul în care ar dori să investească și, implicit, ar funcționa cu parametrii financiari mult diminuați comparativ cu investiția în alte județe sau regiuni.

Lipsa forței de muncă este vizibilă în cazul personalului existent în regiune, salariat în industria prelucrătoare. Astfel, deși regiunea este locul 1 atât în cazul cifrei de afaceri obținute la nivel regional de companiile din domeniu precum și în clasamentul investițiilor nete, aceasta ocupă locul 4 în clasamentul salariaților, fiind devansată de regiuni cu populație net inferioară (Centru, Vest sau Nord-Vest). Investițiile nete în domeniu (locul 1 în acest clasament) pot fi o explicație asupra necesarului de resursă umană din regiune, însă nu justifică disparitatea creată între locul 1 în cazul cifrelor de afaceri generate de unități și personalul angajat în acestea.

O a doua concluzie este dată de indicatorii deosebit de ridicați ai regiunii Sud Muntenia, aceasta fiind locul 1 atât în cazul cifrei de afaceri cât și al investițiilor nete în regiune dar nu și în topul numărului de unități locale active, unde regiunea se află pe locul 5. Astfel, se observă faptul că zona este caracterizată de un număr mic de companii cu mulți angajați, fiind mai degrabă o zonă dedicată unor industrii și nu una diversificată pe un număr mai mare.

Restrângând la nivel județean analiza, se observă faptul că principalul vector financiar al regiunii este județul Argeș care coagulează în jurul Automobile Dacia, aproximativ 40% din cifra de afaceri a întregii regiuni, și județul Prahova care are o industrie ușor mai diversificată dar care coagulează majoritatea resurselor în jurul industriei prelucrării țiteiului. Astfel, deși regiunea este una de top în domeniul industriei prelucrătoare, aceasta este coagulată în jurul industriei auto (Argeș) și al industriei prelucrării produselor petroliere (Prahova). Dacă, pe termen scurt, situația este una stabilă, pe termen lung se pot identifica două potențiale probleme cu impact ridicat asupra bunăstării celor două județe dar și a întregii regiuni:

- Eventuala relocare parțială sau totală a Uzinelor Dacia din cauza creșterii salariului mediu la nivel național ar genera pierderea de până la 40% din veniturile regiunii;
- Scăderea zăcămintelor de țitei coroborată cu scăderea importanței petrolului în detrimentul altor surse de energie (electrică, spre exemplu) face ca industria județului Prahova să nu fie foarte sustenabilă pe termen lung, în ciuda unor creșteri de moment a indicatorilor acestei industrii, existând certitudinea că respectiva ramură industrială este una fără viitor.

Ca o concluzie finală, regiunea Sud Muntenia are o industrie prelucrătoare de top datorită județelor Argeș, Prahova și, într-o oarecare măsură, Dâmbovița, restul de 4 județe fiind aproape nesemnificative din acest punct de vedere iar fenomenul migrării forței de muncă calificate și a creierelor dinspre acestea către alte regiuni nu face decât să crească discrepanța, și așa imensă, dintre acestea și restul regiunii sau chiar a țării.

Având în vedere faptul că industria prelucrătoare înglobează activități din diverse ramuri industriale extrem de diferite (nomenclatorul codurilor CAEN o împarte în 24 de tipuri de produse), este prezentată mai jos o analiză succintă în vederea obținerii acelor produse/grupe de produse care fac din zona Sud Muntenia regiunea numărul 1 în acest sector economic.

Datele disponibile care pot genera concluzii cu privire la principalele industrii prelucrătoare din regiune sunt: numărul efectiv de unități locale active existente pentru fiecare din cele 24 de diviziuni CAEN și exporturile realizate pe grupe de produse.

Din punct de vedere al numărului **unităților locale active**, în regiunea Sud Muntenia, cele mai importante industrii sunt cea alimentară, cu peste 1000 de unități, cea a construcțiilor metalice și cea a fabricării produselor de îmbrăcăminte (textile). Pentru toate cele 3 industrii se poate observa că Argeș și Prahova sunt primele două județe și în aceste topuri:

- Industria alimentară este reprezentată de 1.077 de unități active la nivelul întregii regiuni, dintre care mai mult de jumătate se regăsesc în județele Prahova (270) și Argeș (274). Locul 3 este ocupat de Dâmbovița cu 160 de unități, iar ultimul județ cu peste 100 de astfel de unități este Teleorman cu 116;
- În cadrul industriei construcțiilor metalice, 70% din unitățile locale active existente se împart între județele Prahova (254) și Argeș (280) locul 3, la mare distanță, fiind Dâmbovița cu 98 de unități;
- Pentru fabricarea articolelor de îmbrăcat asimilate industriei textile, mai mult de 50% din unitățile locale active se regăsesc în Argeș (207) și Prahova (171 unități), locul 3 fiind ocupat de Dâmbovița cu 93 de unități.

Tabelul I.3.2.C.15 - Număr unități locale active existente în anul 2017

Număr unități locale active existente în anul 2017								
Tip industrie	Regiunea Sud Muntenia	Argeș	Călărași	Dâmbovița	Giurgiu	Ialomița	Prahova	Teleorman
10 Industria alimentară	1077	274	99	160	71	87	270	116
25 Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	762	280	49	98	39	19	254	23
14 Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	701	207	75	93	38	50	171	67

Sursa: Institutul Național de Statistică

Având în vedere că numărul efectiv de unități locale active nu este cel mai relevant indicator, s-a extins aria de analiză, selectând doar acele entități care au peste 249 de angajați, intrând astfel în categoria întreprinderilor mari.

Din analiza realizată, singura diferență este clasarea pe locul 2 a industriei auto și ieșirea din top a industriei construcțiilor metalice, prima și cea de-a treia poziție fiind ocupată de aceleași industrii, cea alimentară și cea textilă, inversat:

- Pentru industria alimentară, situată pe locul 3, din totalul de 15 unități locale active mai mari de 250 de angajați, 5 se regăsesc în Prahova, 4 în Argeș și câte 2 în Ialomița, 1 în Teleorman și 3 în Călărași;
- Pentru industria auto, situată pe locul 2, Argeș deține 19 unități locale active, iar Prahova 5, Dâmbovița fiind singurul județ care mai punctează în acest top, cu o singură unitate;
- Pentru industria textilă, situată pe primul loc, județul Prahova deține 14 unități locale active, Ialomița 3 astfel de entități, Teleorman 6, Călărași 2, Dâmbovița 1 și Argeș 2.

Giurgiu este singurul județ în care nu există nici o unitate locală activă mai mare de 249 de angajați în domeniile vizate.

Tabelul I.3.2.C.16 - Număr unități locale active existente, cu peste 249 de angajați în anul 2017

Număr unități locale active existente cu peste 249 de angajați în anul 2017								
TOTAL	Regiunea Sud Muntenia	Argeș	Călărași	Dâmbovița	Giurgiu	Ialomița	Prahova	Teleorman
14 Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	28	2	2	1	0	3	14	6
29 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	25	19	0	1	0	0	5	0
10 Industria alimentară	15	4	3	0	0	2	5	1

Sursa: Institutul Național de Statistică

În concluzie, prin prisma numărului de unități locale active existente și a celor existente mai mari de 249 de angajați, se diferențiază patru tipuri de industrii prelucrătoare importante. Județele Argeș și Prahova își împart poziția de lider pentru toate cele 4 industrii, singurul loc în care județul Argeș este depășit fiind cel al unităților locale active mai mari de 249 de angajați, unde **Teleorman are 6** și Ialomița are 3 astfel de unități spre deosebire de 2 câte are Județul Argeș.

Ultimul indicator disponibil, relevant, analizat în această secțiune este **exportul pe categorii de produse**. Analizând datele disponibile pentru anul 2017 (pentru a putea păstra o analiză unitară), cele mai importante 4 industrii sunt cea auto, cea a fabricării mașinilor, aparatelor și echipamentelor

electrice, cea a textilelor și industria construcțiilor metalice. Valorile inițiale sunt prezentate în mii de euro însă, pentru unitatea acestei analize, au fost transformate în mii de lei la cursul mediu de schimb al anului 2017.

Spre deosebire de cele 4 industrii obținute conform analizei anterioare, în acest clasament apar industria constructoare de mașini și industria produselor metalice, depășind industria alimentară.

Așa cum era de așteptat, existența Uzinelor Dacia, face din Județul Argeș și din industria auto cea mai bine cotate industrie prelucrătoare din această regiune, cu peste 16 miliarde de lei în anul 2017 din care aproape 99% sunt aferente județului Argeș.

Locul 2 este ocupat de industria constructoare de mașini, care deși nu se regăsește în topul celor mai multe unități locale active, înregistrează la export peste 12 miliarde de lei în ultimul an, județele Argeș și Prahova aducând mai mult de 80% din această valoare. În valoarea totală au mai punctat județele Dâmbovița și Teleorman, cel din urmă însă cu mai puțin de 4% din valoarea exporturilor înregistrate. Locul 3 este ocupat de industria prelucrărilor metalice și a articolelor provenite din acestea, unde locul 1 este ocupat de județul Argeș, urmat la foarte mică distanță de județul Dâmbovița, fiecare cu aproximativ 1,1 miliarde de lei – 66% din exporturile întregii ramuri. Pe locul 4 se regăsește industria textilă, cu exporturi în valoare de aproximativ 2,5 miliarde de lei în anul 2017, grație unităților existente în județele Prahova și Argeș (aprox 60%) urmate de județele Dâmbovița și Ialomița.

Tabelul I.3.2.C.17 - Valoarea exporturilor realizate de principalele industrii în anul 2017

Valoarea exporturilor realizate de principalele industrii în anul 2017-mii lei								
TIP INDUSTRIE	Regiunea Sud Muntenia	Argeș	Călărași	Dâmbovița	Giurgiu	Ialomița	Prahova	Teleorman
Mijloace și materiale de transport - Industria auto	16.727.203,6	16.461.683	15.422	24.896	9.657	37	212.549	2.960
Mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile - Industria constructoare de mașini	12.658.502,0	6.977.042	117.492	1.324.909	74.944	33.891	3.712.682	417.543
Produse minerale - Industria petrochimică	1.973.263,9	15.203	123	73	5.167	429	1.952.269	-
Metale comune și articole din acestea	3.135.192,1	1.143.871	516.049	1.019.207	150.583	20.698	255.407	29.377
Industria textilă	2.536.327,9	877.285	138.870	298.123	50.943	292.240	748.666	130.200
Industria alimentară	1.966.704,1	89.160	10.927	1.270	1.914	166.891	1.679.138	17.404

Sursa: Institutul Național de Statistică

În concluzie, regiunea Sud Muntenia se află pe primul loc în cadrul performanțelor înregistrate la nivel național în industria prelucrătoare iar acest lucru se datorează în special județelor Argeș și Prahova. Industriile prelucrătoare cele mai relevante în aceste două județe, dar și la nivel de regiune, sunt:

- Industria auto, reprezentată de uzinele Dacia-Renault;
- Industria constructoare de mașini;
- Industria petro-chimică, reprezentată de rafinăriile existente în județul Prahova;
- Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal;
- Industria textilă;
- Industria alimentară.

Cu excepția exporturilor aferente produselor din metal, unde locul 2 este ocupat de județul Dâmbovița, cele două județe se situează pe primul loc în toate cele 3 clasamente prezentate pentru toate cele 6 industrii evidențiate. Singurele județe care mai sunt relevante, din punct de vedere al celor 6 industrii sunt: județul Dâmbovița, județ care sprijină regiunea în special prin industria constructoare de mașini și produse metalice și județul Călărași, locul 3 în industria produselor metalice. Restul de județe înregistrează valori nesemnificative, atât din punct de vedere al exportului regiunii cât și al unităților locale existente.

Secțiunile D-E - Servicii producție-furnizare utilități; Salubritate; Gestionare deșeuri

Numărul de unități locale active

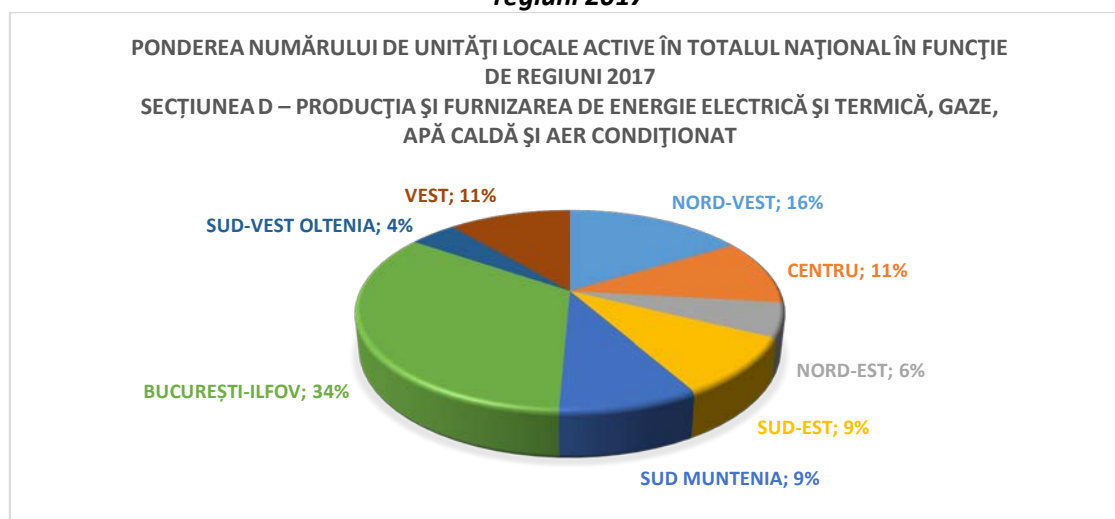
La nivel național, în cadrul secțiunii D din nomenclatorul codurilor CAEN (Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat), la sfârșitul anului 2017 activau 1.322 de unități locale, în creștere față de anul 2011, când numărul unităților locale active era de 1068. Regiunea Sud Muntenia înregistrează un trend descrescător în ultimii 4 ani analizați, numărul unităților locale active fluctuând între valoarea maximă 157 înregistrată în 2014 și cea de 118 de unități active în 2017.

Tabelul 1.3.2.D-E.1 - Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare								
Secțiunea D – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat								
-unități-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	139	160	214	260	239	237	215
2.	Centru	90	99	143	169	163	152	140
3.	Nord-Est	110	98	94	103	93	87	73
4.	Sud-Est	156	151	150	157	158	143	124
5.	Sud Muntenia	83	100	137	157	146	137	118
6.	București-Ilfov	302	356	491	540	528	486	448
7.	Sud-Vest Oltenia	63	73	71	74	76	69	57
8.	Vest	125	155	167	183	181	163	147
TOTAL		1068	1068	1467	1643	1584	1474	1322

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al ponderii numărului de unități locale active în totalul național, în funcție de regiuni, pentru anul 2017, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 6 cu un număr de unități locale active de 118, respectiv 8,9% din totalul unităților care activează în acest domeniu la nivel național. Față de regiunea clasată pe primul loc, București-Ilfov, diferența este de 330 de unități, echivalentul în valori procentuale a 25%. Ponderea numărului de unități locale active în regiunea București-Ilfov, comparativ cu celelalte regiuni ale țării, este majoritară, clasându-se pe primul loc la o diferență de 17% de următoarea regiune clasată (Nord-Vest) ca pondere a numărului de unități active în domeniu.

Figura 1.3.2.D-E.1 - Ponderea numărului de unități locale active în totalul național în funcție de regiuni 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel de regiune, distribuția pe județe a numărului unităților locale active urmărește majoritar același trend decrescător în ultimii 4 ani. Primul județ clasat ca număr de unități locale active este Prahova cu 41 de unități, reprezentând 34.74% din numărul total de unități locale active la nivel de regiune. Pe locul secund se clasează județul Argeș, având 21 de unități, reprezentând 17,8%. Pe locul

3 se clasează județele Ialomița și Teleorman, la egalitate, fiecare având 13, reprezentând 11% pondere din totalul la nivel de regiune. Județul care înregistrează cel mai mic număr de unități locale active este Dâmbovița, cu 8 unități active. În ceea ce privește trendul evoluției, doar județele Călărași și Ialomița înregistrează o creștere a numărului unităților locale active pe județe în 2017, față de 2016, restul județelor înregistrând un trend descendent.

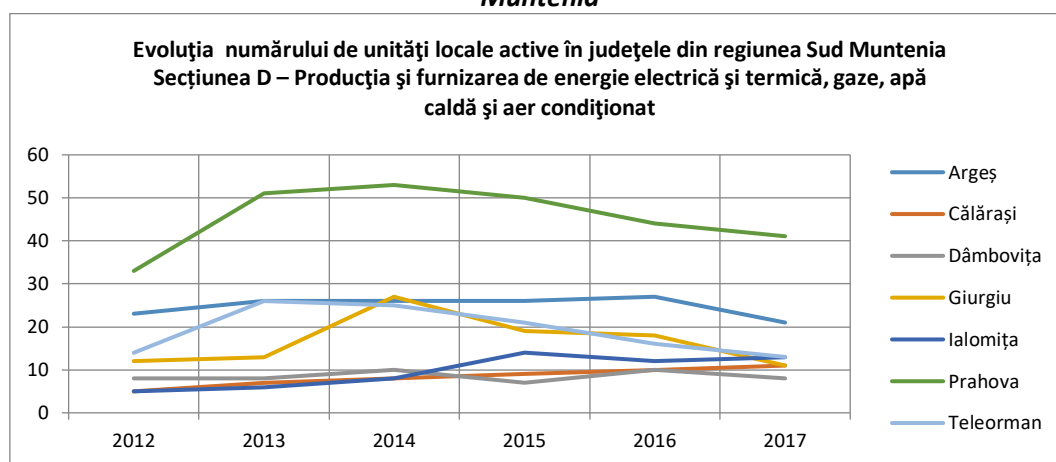
Tabelul I.3.2.D-E.2 - Numărul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011 - 2017

Numărul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia								
Secțiunea D – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat								
-unități-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	16	23	26	26	26	27	21
2.	Călărași	6	5	7	8	9	10	11
3.	Dâmbovița	9	8	8	10	7	10	8
4.	Giurgiu	9	12	13	27	19	18	11
5.	Ialomița	3	5	6	8	14	12	13
6.	Prahova	26	33	51	53	50	44	41
7.	Teleorman	14	14	26	25	21	16	13
TOTAL		83	100	137	157	146	137	118

Sursa: Institutul Național de Statistică

Astfel, evoluția numărului de unități locale active în județele din regiunea Sud Muntenia pentru secțiunea D din nomenclatorul codurilor CAEN se află preponderent în descreștere pentru majoritatea județelor, singurele județe din regiunea analizată care au înregistrat creșteri sensibile, fiind Călărași și Ialomița. Cea mai mare scădere se înregistrează în județul Giurgiu, de la 18 unități active în 2016 la 11 unități active în 2017, respectiv un regres de 7 unități active.

Figura I.3.2.D-E.2 - Evoluția numărului de unități locale active în județele din regiunea Sud Muntenia

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al numărului de unități locale active aferente secțiunii D, se observă o discrepanță între județul Prahova și restul regiunii, județele aflate pe locurile 2 și 3, Argeș, Giurgiu și Ialomița

însușind împreună în anul 2017 un număr de 47 de unități locale active, aproape la egalitate cu Prahova, care figurează cu un număr de 41.

La nivel național, în cadrul secțiunii E din nomenclatorul codurilor CAEN (Distribuția apei; Salubritate, Gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare), la sfârșitul anului 2017 activau 3.457 de unități locale, în creștere față de anul 2011, când numărul unităților locale active era de 2.970. Regiunea Sud Muntenia înregistrează un trend crescător în perioada analizată, numărul unităților locale active fluctuând între valoarea minimă 502 înregistrată în 2011 și maximă de 669 de unități active în 2017.

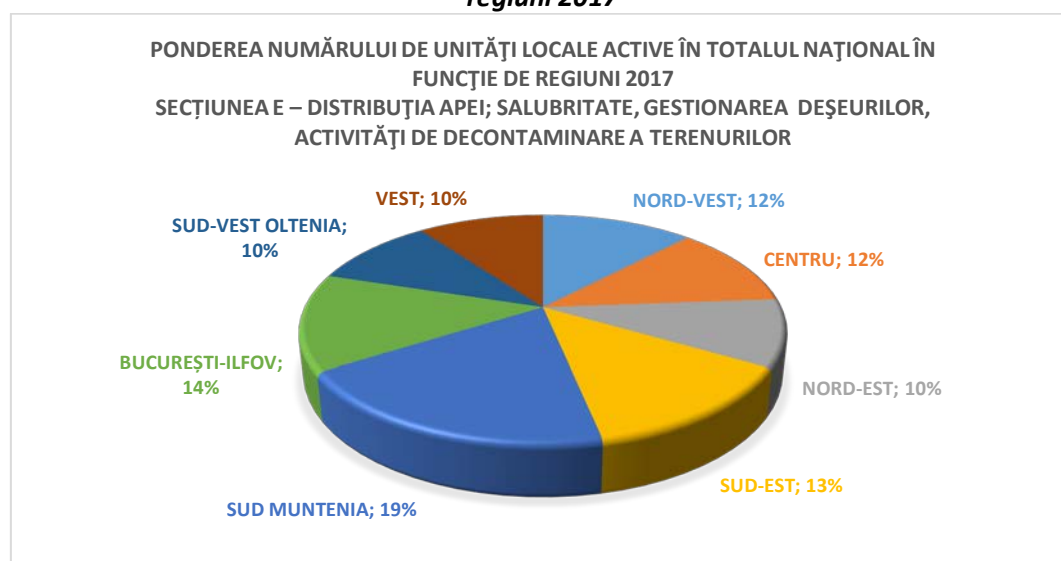
Tabelul 1.3.2.D-E.3 - Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare								
Secțiunea E – Distribuția apei; Salubritate, gestionarea deșeurilor, Activități de decontaminare a terenurilor								
-unități-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	317	370	377	420	426	423	420
2.	Centru	383	399	401	411	412	398	403
3.	Nord-Est	237	275	304	313	318	313	331
4.	Sud-Est	495	489	512	521	475	466	461
5.	Sud Muntenia	502	580	606	647	643	656	669
6.	București-Ilfov	404	465	495	509	479	455	477
7.	Sud-Vest Oltenia	324	359	363	360	343	339	347
8.	Vest	308	336	355	362	344	344	349
TOTAL		2970	3273	3413	3543	3440	3394	3457

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al ponderii numărului de unități locale active în totalul național în funcție de regiuni pentru anul 2017, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 1 cu un număr de unități locale active de 669, respectiv 19% din totalul unităților care activează în acest domeniu la nivel național. Ponderea numărului de unități locale active în regiunea Sud Muntenia, comparativ cu celelalte regiuni ale țării, este majoritară, clasându-se pe primul loc la o diferență de aproximativ 5,5% de următoarea regiune clasată, ca pondere a numărului de unități active în domeniu, București-Ilfov.

Figura I.3.2.D-E.3 - Ponderea numărului de unități locale active în totalul național în funcție de regiuni 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel de regiune, distribuția pe județe a numărului unităților locale active urmărește un trend fluctuant. Primul județ clasat ca număr de unități locale active este Prahova cu 242 de unități, reprezentând 36,17 % din numărul total de unități locale active la nivel de regiune. Pe locul secund se clasează județul Argeș, având 174 de unități locale active, reprezentând 26 % ca pondere din totalul la nivel de regiune. Județul care înregistrează cel mai mic număr de unități locale active este Giurgiu, cu 27 de unități active.

Tabel I.3.2.D-E.4 - Numărul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

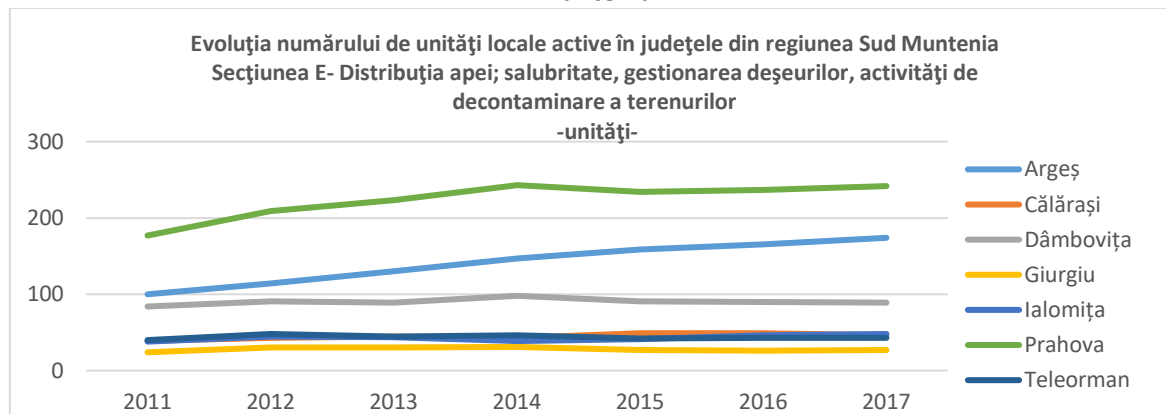
Numărul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia								
Secțiunea E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor								
-unități-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	100	114	130	147	159	165	174
2.	Călărași	39	43	45	43	49	49	46
3.	Dâmbovița	84	91	89	98	91	90	89
4.	Giurgiu	24	30	30	31	27	26	27
5.	Ialomița	38	45	44	39	41	46	48
6.	Prahova	177	209	223	243	234	237	242
7.	Teleorman	40	48	45	46	42	43	43
TOTAL		502	580	606	647	643	656	669

Sursa: Institutul Național de Statistică

Astfel, comparând cu situația existentă în anul 2011, în anul 2017 numărului de unități locale active pentru secțiunea E din nomenclatorul codurilor CAEN se află în creștere pentru toate județele regiunii. Totuși, ca și trend al ultimilor 3 ani, în județele Călărași și Dâmbovița se înregistrează o scădere în numărul de unități locale active în județele Giurgiu și Teleorman, acestea rămân relativ constante (Teleorman cu o creștere de doar o unitate) iar în restul județelor se înregistrează creșteri. Pentru

perioada analizată, cea mai mare fluctuație existentă în decursul unui an se înregistrează la nivelul județului Prahova unde numărul unităților locale active, crește cu 20 de unități de la 223 înregistrate în 2013, la 243 în 2014.

Figura I.3.2.D-E.4 - Evoluția numărului de unități locale active în județele din regiunea Sud Muntenia

Sursa: Institutul Național de Statistică

Și în cadrul secțiunii E se observă aceeași discrepanță sesizată anterior, între județul Prahova și restul regiunii. Județul Argeș își menține locul 2 și în acest top, pe locul 3 se află județul Dâmbovița.

Cifra de afaceri

La nivel național, în cadrul Secțiunii D din nomenclatorul codurilor CAEN – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, la sfârșitul anului 2017 se înregistra o cifră de afaceri totală de 58.057 de milioane de lei, în creștere față de anul 2016, când cifra obținută a fost de 57.977 de milioane de lei. Regiunea Sud Muntenia înregistrează un trend crescător în perioadele 2011-2013 și 2015-2017, ajungând de la 2.663 de milioane de lei în 2011 la 3.520 de milioane de lei în 2016, iar în anul 2017, cifra de afaceri a crescut la 5.582 de milioane de lei.

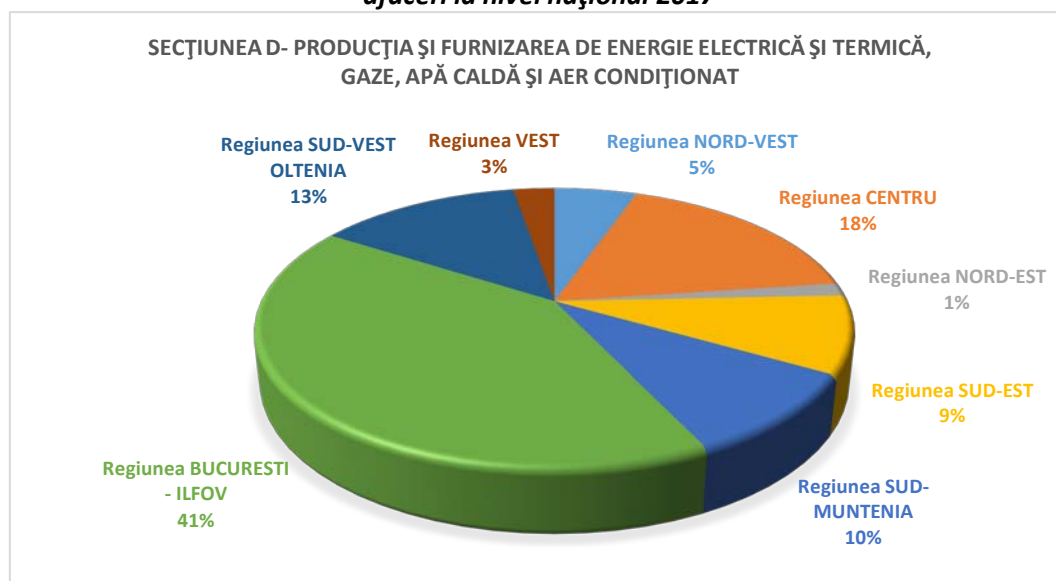
Tabelul I.3.2.D-E.5 - Cifra de afaceri la nivelul unităților locale active, cumulată pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Cifra de afaceri la nivelul regiunii Sud Muntenia								
Secțiunea D – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	2478	2643	2929	2768	2898	3097	3114
2.	Centru	7899	9068	8989	8772	9857	9711	10142
3.	Nord-Est	1321	1512	1363	1308	687	989	853
4.	Sud-Est	3668	3690	3852	4035	4230	4987	5222
5.	Sud Muntenia	2663	3170	3322	2854	3070	3520	5582
6.	București-Ilfov	32622	30810	28529	28851	30912	26897	23882
7.	Sud-Vest Oltenia	6863	6725	5776	5174	5548	7268	7702
8.	Vest	2054	2171	2060	1710	1545	1508	1559
TOTAL		59568	59789	56820	55472	58747	57977	58057

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al cifrei de afaceri obținută de unitățile locale care activează în domeniul producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă, aer condiționat, regiunea București-Ilfov se clasează pe primul loc, cu o cifră de afaceri de 23.882 de milioane de lei și o pondere la nivel național de aproximativ 41%, la o diferență de 23% față de regiunea Centru, următoarea clasată ca pondere la nivel național. Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 4 ca pondere a cifrei de afaceri, cumulată la nivel de regiune în totalul cifrei de afaceri la nivel național, cu 9,6%.

Figura I.3.2.D-E.5 - Ponderea cifrei de afaceri cumulate la nivel de regiune în totalul cifrei de afaceri la nivel național 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportat la evoluția cifrei de afaceri cumulată în cadrul unităților locale active pe județele din regiunea Sud Muntenia, aceasta înregistrează un trend fluctuant în perioada 2011-2017.

Județele Argeș, Dâmbovița și Prahova înregistrează creșteri ale cifrei de afaceri înregistrată în 2017 și cea înregistrată în 2011. În celelalte județe ale regiunii Sud Muntenia s-a înregistrat o scădere semnificativă a cifrei de afaceri în anul 2017, comparativ cu anul 2011. Cea mai mare creștere a cifrei de afaceri cumulată în perioada 2011-2017 este înregistrată în județul Prahova, respectiv de la 1.980 de milioane de lei în 2011 la 2.601 milioane de lei în 2017. Creșteri importante ale cifrei de afaceri cumulate se înregistrează și în județele: Argeș, respectiv o creștere de 270 de milioane de lei între 2015 și 2016, urmată de o scădere cu 32 de milioane de lei în anul 2017; Călărași, înregistrând o creștere a cifrei de afaceri cumulată de 88 de milioane de lei în anul 2012, urmată de o scădere considerabilă în anul 2017, ajungând la o cifră de afaceri de doar 6 milioane de lei; Teleorman, înregistrând o creștere de 222 de milioane de lei, de la 63 de milioane de lei în 2011, la 285 de milioane de lei în 2013, scăzând ulterior în anul 2017, până la valoarea de 10 milioane de lei.

Județul Giurgiu a înregistrat o creștere foarte mare a veniturilor (de peste 100 de ori), creștere care a impactat indicatorii întregii regiuni. Creșterea este evidențiată în datele oficiale ale Institutului Național de Statistică dar nu poate fi justificată, neexistând nici o entitate care să genereze o creștere a cifrei de afaceri atât de mare.

Tabelul I.3.2.D-E.6 - Cifra de afaceri la nivelul unităților locale active, pe județe la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Cifra de afaceri la nivelul unităților locale active, pe județe la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017								
Secțiunea D – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat -milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	296	275	268	258	251	521	489
2.	Călărași	78	88	87	5	12	6	6
3.	Dâmbovița	141	127	126	107	100	98	122
4.	Giurgiu	40	46	37	28	38	21	2173
5.	Ialomița	65	73	76	28	7	104	182
6.	Prahova	1980	2472	2444	2358	2592	2752	2601
7.	Teleorman	63	89	285	69	70	18	10
TOTAL		2663	3170	3322	2854	3070	3520	5582

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel național, în cadrul secțiunii E din nomenclatorul codurilor CAEN (Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare), la sfârșitul anului 2017 se înregistra o cifră de afaceri totală de 14.384 de milioane de lei, în scădere considerabilă față de anul 2011, cu 16.206 milioane de lei. Regiunea Sud Muntenia a înregistrat un trend descrescător în perioada 2011-2017, ajungând la 1.903 milioane de lei în anul 2017, după ce în anul 2011 a fost de 2.293 de milioane de lei, iar în anul 2012 de 2.349 de milioane de lei.

Tabelul I.3.2.D-E.7 - Cifra de afaceri la nivelul unităților locale active, cumulată pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

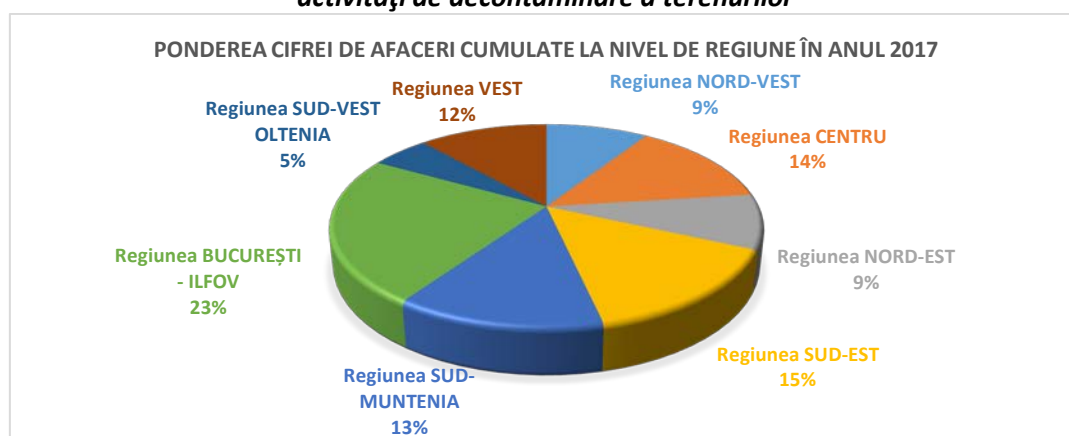
Cifra de afaceri la nivelul unităților locale active, cumulată pe regiuni de dezvoltare 2011-2017								
Secțiunea E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor -milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	1205	1188	1119	1066	1050	1033	1320
2.	Centru	2025	2152	1878	1745	1544	1553	1989
3.	Nord-Est	1143	1068	959	943	958	973	1256
4.	Sud-Est	2876	2798	2739	2486	1930	1900	2118
5.	Sud Muntenia	2293	2349	2176	1943	1613	1560	1903
6.	București-Ilfov	3288	3640	3486	3420	3182	3174	3371
7.	Sud-Vest Oltenia	1518	1465	1059	923	759	665	758
8.	Vest	1858	1949	1777	1563	1591	1445	1667
TOTAL		16206	16609	15192	14089	12627	12302	14384

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punctul de vedere al cifrei de afaceri obținută în anul 2017 de către unitățile locale care activează în domeniul distribuției apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor, regiunea București-Ilfov se clasează pe primul loc cu o cifră de afaceri de 3.371 de milioane

de lei și o pondere la nivel național de 23%, la o diferență de 8% față de regiunea Sud-Est, a doua clasată ca pondere la nivel național. Cu 13%, Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 4 ca pondere a cifrei de afaceri cumulate la nivel de regiune în totalul la nivel național, la o diferență de 11 procente de ponderea majoritară deținută de prima regiune clasată, București-Ilfov, respectiv de 1.468 de milioane de lei. Comparativ cu regiunea clasată pe locul 2, Sud Muntenia se află la o diferență de 2%, respectiv 215 de milioane de lei.

Figura I.3.2.D-E.6 - Ponderea cifrei de afaceri cumulate la nivel de regiune în totalul cifrei de afaceri la nivel național 2017. Secțiunea E-Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor

Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportat la evoluția cifrei de afaceri cumulată în cadrul unităților locale active pe județele din regiunea Sud Muntenia, pentru domeniul analizat, aceasta înregistrează un trend crescător în perioada 2011-2012, urmând apoi o scădere considerabilă până în anul 2016, urmat de o ușoară creștere în anul 2017. Scăderea accelerată din anul 2016 este cauzată în special de unitățile locale active din județele Călărași și Ialomița unde veniturile unităților locale au scăzut în acel an la mai puțin de 30% din valoarea înregistrată în anul 2011.

Cea mai importantă creștere s-a semnalat în județul Teleorman, respectiv de la 63 de milioane de lei în anul 2012 la 119 milioane de lei în anul 2017. La polul opus, cea mai semnificativă scădere a cifrei de afaceri cumulată s-a semnalat în județul Călărași, respectiv de la 801 milioane de lei în anul 2011 la 354 de milioane de lei în anul 2017.

Tabelul I.3.2.D-E.8 - Cifra de afaceri cumulată în cadrul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Cifra de afaceri cumulată în cadrul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017								
Secțiunea E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor -milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	504	585	573	540	480	500	647
2.	Călărași	801	777	596	517	297	270	354
3.	Dâmbovița	198	293	245	261	225	169	209
4.	Giurgiu	47	67	45	48	59	47	54
5.	Ialomița	286	148	134	61	55	52	59
6.	Prahova	394	426	502	383	392	416	461
7.	Teleorman	63	53	80	133	105	106	119
TOTAL		2293	2349	2176	1943	1613	1560	1903

Sursa: Institutul Național de Statistică

Numărul de salariați

La nivel național, în cadrul unităților locale ce activau în **Secțiunea D – producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat**, la sfârșitul anului 2017, se înregistrau 52.600 de salariați, în scădere față de anul 2011, când numărul personalului era de 70.398 de persoane. Regiunea Sud Muntenia înregistrează un trend în scădere în perioada analizată, ajungând de la 7.472 de angajați din cadrul unităților active în 2011, la 5.119 de angajați în anul 2017.

Tabelul I.3.2.D-E.9 - Numărul de angajați din cadrul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011 – 2017

Numărul de angajați din cadrul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011 – 2017								
Secțiunea D – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	6227	6058	5585	5350	5132	4781	5028
2.	Centru	6907	6624	5655	5615	5480	5549	5542
3.	Nord-Est	7131	6423	4523	3879	3646	44329	4583
4.	Sud-Est	10409	10291	9602	8648	7915	7494	7313
5.	Sud Muntenia	7472	7098	6269	5618	5444	5318	5119
6.	București-Ilfov	11569	11129	10414	10290	10019	10334	10045
7.	Sud-Vest Oltenia	12976	13249	12500	12327	11781	10376	9572
8.	Vest	7707	7410	6734	6312	6028	5943	5398
TOTAL		70398	68282	61282	58039	55445	54234	52600

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al numărului de salariați care activează în cadrul unităților locale active, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 6 la nivel național cu un număr de 5.119 angajați, respectiv 9,73 % din numărul persoanelor remunerate la nivel național în acest domeniu. Față de regiunea București-Ilfov, clasată pe primul loc cu 10.045 de angajați, respectiv 19,09 % din numărul salariaților în domeniu la nivel național, regiunea Sud Muntenia se află la o diferență de aproximativ 9,36% ca pondere.

În ceea ce privește numărul de angajați din cadrul unităților locale active pe județe pentru regiunea Sud Muntenia, evoluția acestuia înregistrează un trend în scădere în perioada 2014-2017. La sfârșitul anului 2017, județul Prahova înregistra cel mai mare număr de angajați la nivel regional, respectiv 1.941 de angajați cu o pondere de 37,91 % din totalul numărului de angajați ai regiunii.

Tabelul I.3.2.D-E.10 - Numărul de angajați din cadrul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2014-2017

Numărul de angajați din cadrul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2014-2017								
Secțiunea D – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat -număr persoane-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	1980	1987	1478	1545	1520	1490	1453
2.	Călărași	420	399	372	300	270	267	263
3.	Dâmbovița	1330	1189	1146	701	641	616	622
4.	Giurgiu	610	529	450	390	320	321	302
5.	Ialomița	394	393	348	282	241	229	231
6.	Prahova	2204	2181	2119	2089	2137	2065	1941
7.	Teleorman	534	420	356	311	315	330	307
TOTAL		7472	7098	6269	5618	5444	5318	5119

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel național, în cadrul unităților locale ce activau în Secțiunea E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor, la sfârșitul anului 2017, se înregistrau 101.810 salariați, în ușoară creștere față de anul 2011, când numărul personalului era de 96.485 de persoane. De asemenea, regiunea Sud Muntenia înregistrează un trend crescător, ajungând de la un număr de 12.523 de angajați în 2011 la 14.460 de angajați în 2017.

Tabelul I.3.2.D-E.11 - Numărul de angajați din cadrul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Numărul de angajați din cadrul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017								
Secțiunea E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor - număr persoane -								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	10712	11106	10956	11043	11178	11539	11419
2.	Centru	11668	12172	11775	11784	11867	11830	11959
3.	Nord-Est	13002	13103	12982	12749	12645	12771	12732
4.	Sud-Est	14762	15329	15639	15584	15443	15033	15328
5.	Sud Muntenia	12523	14157	14384	13970	13946	13381	14460
6.	București-Ilfov	13585	12904	12577	12878	13700	15067	15365
7.	Sud-Vest Oltenia	8924	9087	9255	8971	9148	8983	9179
8.	Vest	11309	11531	11577	11339	11387	11001	11368
TOTAL		96485	99389	99145	98318	99314	99605	101810

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al numărului de salariați care activează în cadrul unităților locale active, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 2 la nivel național cu un număr de 14.460 de angajați, respectiv 14,20% din numărul persoanelor remunerate la nivel național în acest domeniu. Față de regiunea Sud-

Est, clasată pe primul loc cu 15.328 de angajați, respectiv 15,85% din numărul salariaților în domeniu la nivel național, regiunea Sud Muntenia se află la o diferență de aproximativ 1,6% ca pondere.

În ceea ce privește numărul de angajați din cadrul unităților locale active pe județe pentru regiunea Sud Muntenia, evoluția acestuia înregistrează un trend crescător în perioada 2011-2013, urmat de o scădere considerabilă în anul 2014. La sfârșitul anului 2017, județul Prahova înregistra cel mai mare număr de angajați de angajați la nivel regional, respectiv 4.196 de angajați cu o pondere de 29,40% din totalul numărului de angajați al regiunii.

Tabelul I.3.2.D-E.12 - Numărul de angajați din cadrul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Numărul de angajați din cadrul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017								
Secțiunea E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor - număr persoane-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	2492	2578	2752	2782	2886	2870	3118
2.	Călărași	1263	1387	1340	1218	1298	1212	1239
3.	Dâmbovița	1555	1818	1776	1693	1661	1575	1678
4.	Giurgiu	612	914	1092	966	955	1096	934
5.	Ialomița	994	1439	1298	1303	1154	898	975
6.	Prahova	3821	4230	4255	4108	4117	3721	4196
7.	Teleorman	1786	1791	1871	1900	1875	2009	2320
TOTAL		12523	14157	14384	13970	13946	13381	14460

Sursa: Institutul Național de Statistică

Productivitatea muncii

La nivel național, productivitatea muncii aferentă activităților desfășurate în cadrul Secțiunii D – producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, la sfârșitul anului 2017, a atins valoarea medie de 1.094,315 lei/salariat, în creștere generală față de anul 2016, când productivitatea medie a muncii era de 1.069,01 lei/salariat.

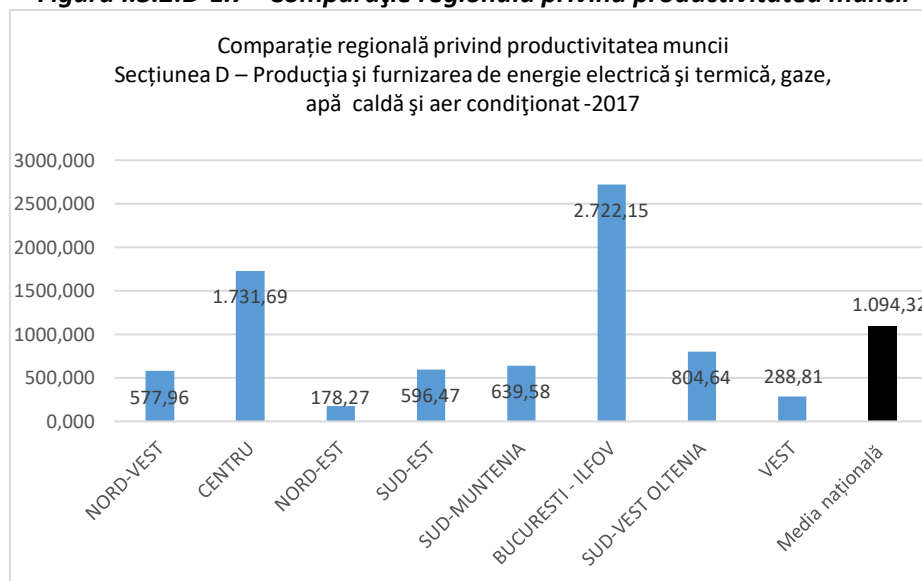
Tabelul I.3.2.D-E.13 - Productivitatea muncii angajaților din cadrul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Productivitatea muncii angajaților din cadrul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017								
-Secțiunea D – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat – -lei/angajat-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	397,944	436,283	524,44	517,383	564,692	647,772	577,963
2.	Centru	1.143,62	1.368,96	1.589,57	1.562,24	1.798,723	1.750,045	1.731,685
3.	Nord-Est	185,248	235,404	301,349	296,56	188,426	222,798	178,268
4.	Sud-Est	352,387	358,566	401,166	466,581	534,428	665,466	596,472
5.	Sud Muntenia	356,4	446,61	529,91	507,83	563,924	661,903	639,578
6.	București-Ilfov	2.819,78	2.768,44	2.739,49	2.803,79	3.085,338	2.602,768	2.722,150
7.	Sud-Vest Oltenia	528,9	507,585	462,08	417,538	470,928	700,463	804,639
8.	Vest	266,511	292,982	305,91	270,912	256,304	253,744	288,811
Media la nivel național		846,16	875,619	927,189	955,305	1.059,554	1069.01	1.094,315

Sursa: Institutul Național de Statistică

Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 4 la nivel național din punct de vedere al valorii productivității muncii pentru anul 2017, la o diferență de 454,737 de lei/salariat față de media națională. Primele clasate sunt regiunea București-Ilfov și regiunea Centru, cu o productivitate a muncii de peste 1.500 de lei/salariat. Productivitatea muncii angajaților din cadrul unităților locale active din regiunea Sud Muntenia, înregistrează un trend crescător în perioada 2011-2017, respectiv de la o valoare a productivității muncii de 356,397 de lei/salariat în 2011, ajunge la 639,578 de lei/salariat valoarea indicatorului pentru anul 2017.

Figura I.3.2.D-E.7 - Comparație regională privind productivitatea muncii

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel regional, productivitatea muncii angajaților din cadrul unităților active în cadrul secțiunii D – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, aflate în județele din regiunea Sud Muntenia, cunoaște, în cea mai mare parte, o evoluție crescătoare în perioada 2011-2017. Județul Teleorman este singurul care înregistrează o scădere de 85,405 lei/salariat a productivității muncii între valoarea înregistrată în 2011 și cea înregistrată în 2017. În anul 2017, județul Prahova și județul Argeș înregistrează cele mai mari valori în ceea ce privește productivitatea muncii, respectiv 1.340.031 de lei/salariat și 336.545 de lei/salariat.

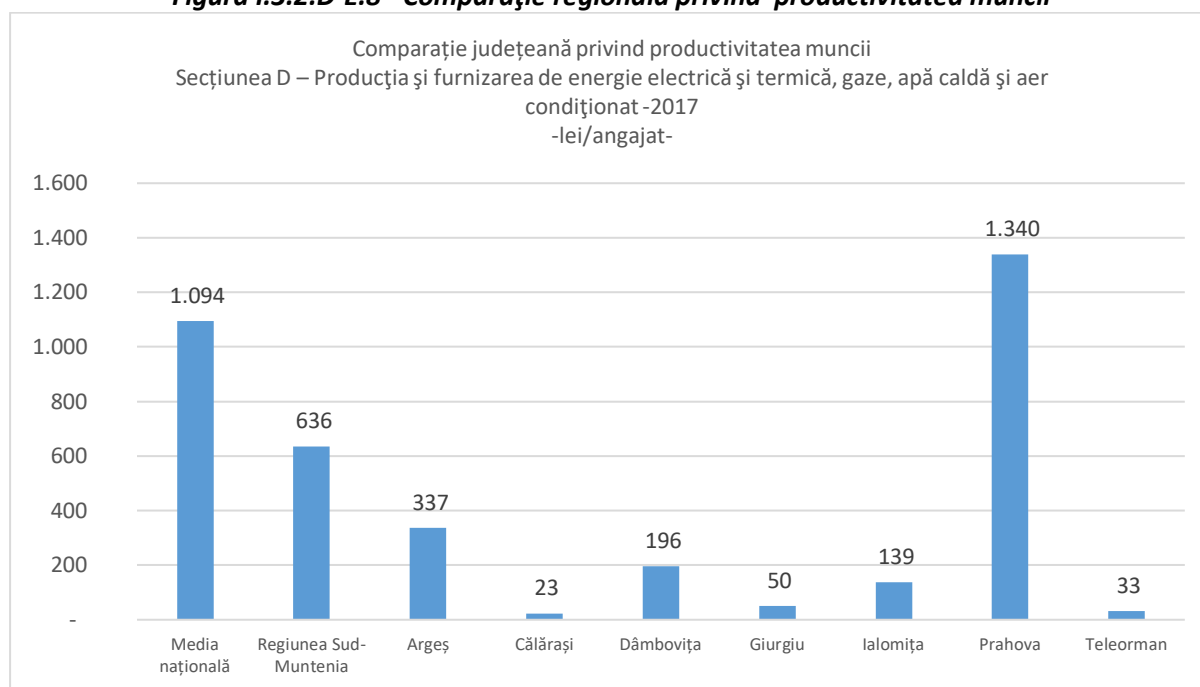
Tabelul I.3.2.D-E.14 - Productivitatea angajaților din cadrul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Productivitatea angajaților din cadrul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017								
-Secțiunea D – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat – -lei/angajat-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	149,495	138,400	181,326	166,990	165,132	349,664	336,545
2.	Călărași	185,714	220,551	233,871	16,666	44,444	22,472	22,814
3.	Dâmbovița	106,015	106,812	109,948	152,639	156,006	159,091	196,141
4.	Giurgiu	65,574	86,957	82,222	71,794	118,750	65,421	49,669
5.	Ialomița	164,975	185,751	218,391	99,290	29,046	454,148	138,528
6.	Prahova	898,367	1.133,425	1.153,374	1128,769	1212,915	1332,688	1340,031
7.	Teleorman	117,978	211,905	800,562	221,864	222,222	54,545	32,573
Media la nivel de regiune		356,397	446,605	529,909	507,831	563,924	661,903	639,578

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform graficului următor, județul Prahova înregistrează valori ridicate și în comparație cu media națională sau cu cea a regiunii Sud Muntenia. Discrepanța dintre acest județ și restul regiunii este așadar evidentă și prin prisma productivității muncii. Celelalte șase județe componente ale regiunii Sud Muntenia – Argeș, Călărași, Giurgiu, Ialomița, Dâmbovița și Teleorman – se situează foarte departe de această medie.

Figura I.3.2.D-E.8 - Comparație regională privind productivitatea muncii

Sursa: Institutul Național de Statistică

În concluzie, numărul mare de unități active locale din județele de top și cifrele de afaceri obținute nu se justifică din punct de vedere al productivității muncii decât pentru județul Prahova.

La nivel național, productivitatea muncii aferentă activităților desfășurate în cadrul **Secțiunii E – distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor**, la sfârșitul anului 2017, a atins valoarea medie de 141.587 de lei/salariat, în creștere generală față de anul 2015 când productivitatea medie a muncii era de 127.142 de lei/salariat. Evoluția productivității muncii din cadrul unităților locale active la nivel național înregistrează un trend ușor crescător în perioada 2015-2017, asemenea trendului de la nivelul regiunii Sud Muntenia, unde, de la o valoare a productivității muncii de 115.660 de lei/salariat în 2015, s-a înregistrat o valoare de 131.604 lei/salariat în 2017.

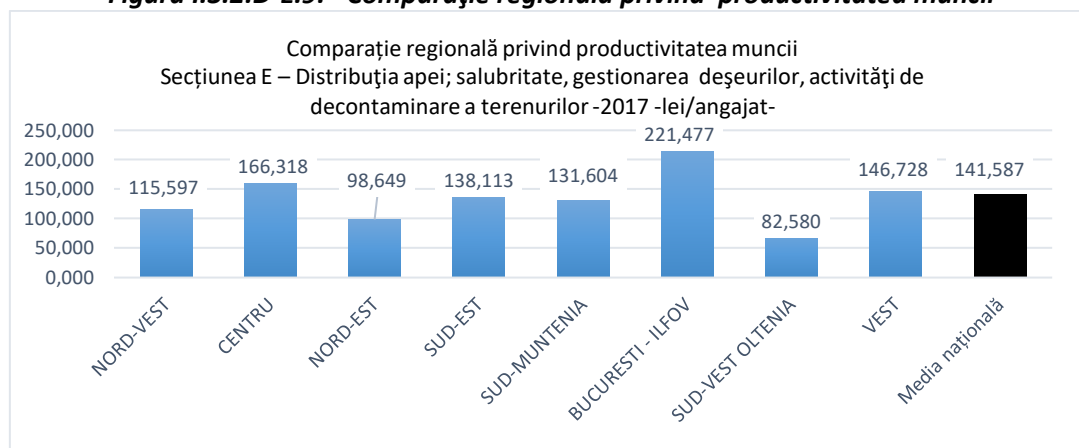
Tabelul I.3.2.D-E.15 - Productivitatea muncii angajaților din cadrul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Productivitatea muncii angajaților din cadrul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017								
Secțiunea E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor -lei/angajat-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	112.491	106.969	102.136	96.531	93.935	89.522	115.597
2.	Centru	173.552	176.799	159.490	148.082	130.109	131.276	166.318
3.	Nord-Est	87.910	81.508	73.872	73.966	75.761	76.188	98.649
4.	Sud-Est	194.825	182.530	175.139	159.522	124.976	126.389	138.113
5.	Sud Muntenia	183.103	165.925	151.279	139.083	115.660	116.583	131.604
6.	București-Ilfov	242.032	282.083	277.173	265.569	232.263	210.659	221.477
7.	Sud-Vest Oltenia	170.103	161.219	114.425	102.887	82.969	74.029	82.580
8.	Vest	164.294	169.023	153.494	137.842	139.721	131.352	146.728
MEDIA NAȚIONALĂ		167.964	167.111	153.230	143.300	127.142	123.507	141.587

Sursa: Institutul Național de Statistică

Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 5 la nivel național din punct de vedere al valorii productivității muncii pentru anul 2017, la o diferență minoră de 9.983 de lei/salariat față de media națională. Primele clasate sunt regiunea București-Ilfov cu 221.477 de lei/salariat, regiunea Centru cu 166.318 lei/salariat și regiunea Vest cu 146.728 de lei/salariat. Productivitatea muncii angajaților din cadrul unităților locale active din regiunea Sud Muntenia, cu un trend majoritar oscilant în perioada analizată, respectiv de la o valoare a productivității muncii de 183.103 lei/salariat în 2011, ajunge la 131.604 lei/salariat valoarea indicatorului pentru anul 2017.

Figura I.3.2.D-E.9. - Comparație regională privind productivitatea muncii

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel regional, productivitatea muncii angajaților din cadrul unităților active în cadrul **Secțiunii E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor**, aflate în județele din regiunea Sud Muntenia, are o evoluție diferită, în 4 județe aceasta scăzând iar în restul de 3 crescând. În cazul scăderii, cele mai spectaculoase sunt județele Ialomița și Călărași, unde, din cauza închiderii unor unități mari, productivitatea muncii a scăzut de 5 respectiv 3 ori. La polul opus, creșterile productivității sunt mai degrabă rezultatul inflației, creșterile fiind extrem de mici, cea mai mare regăsindu-se în județul Teleorman, aproximativ 50%. În ciuda scăderii foarte mari, companiile din județul Călărași au în continuare cea mai bună productivitate a muncii din regiune, urmate de cele din județul Argeș iar cele din județul Teleorman, în ciuda creșterii accentuate, se află în continuare pe ultima poziție.

Tabelul I.3.2.D-E.16 - Productivitatea muncii angajaților din cadrul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

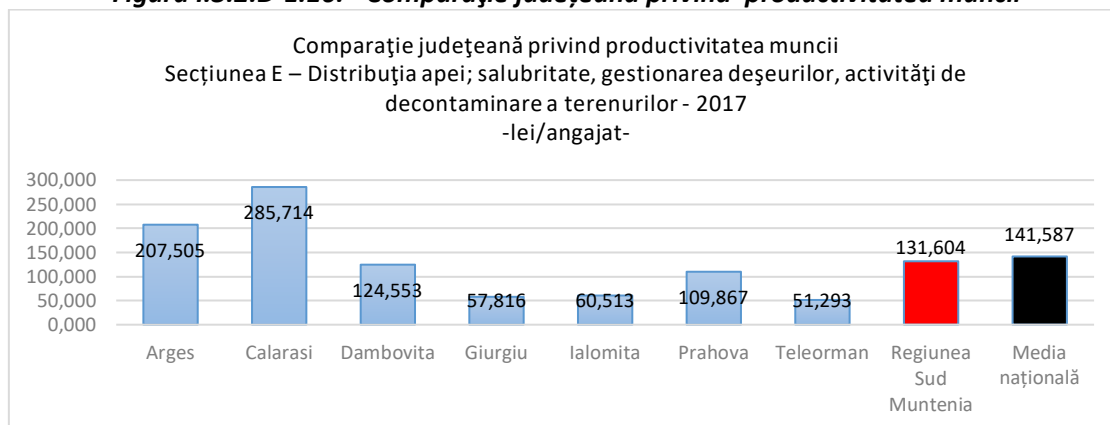
Productivitatea muncii angajaților din cadrul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017								
- Secțiunea E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor – -lei/angajat-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	202.247	226.920	208.212	194.104	166.320	174.216	207.505
2.	Călărași	634.204	560.202	444.776	424.466	228.814	222.772	285.714
3.	Dâmbovița	127.331	161.166	137.950	154.164	135.461	107.302	124.553
4.	Giurgiu	76.797	73.304	41.209	46.689	61.780	42.883	57.816
5.	Ialomița	287.726	102.849	103.236	46.815	47.660	57.906	60.513
6.	Prahova	103.114	100.709	117.979	93.232	95.215	111.798	109.867
7.	Teleorman	35.274	29.592	42.758	45.653	56.000	52.763	51.293
Media la nivel de regiune		183.103	165.925	151.279	139.083	115.660	116.583	131.604

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al clasării județelor regiunii Sud Muntenia comparativ cu media națională în ceea ce privește productivitatea muncii în domeniul economic analizat, media regiunii se află la o diferență

de 9.983 de lei/salariat de media națională. Județul Călărași se situează cu 144.127 de lei/salariat peste media națională de 141.587 de lei/salariat. La nivel regional, județul Argeș este al doilea clasat, aflându-se ca valoare a productivității muncii, respectiv 207.505 lei/salariat, peste media națională de 141.587 de lei/salariat. Cea mai scăzută valoare a productivității muncii se înregistrează în județul Teleorman, respectiv la un nivel de 38,97% față de media regiunii Sud Muntenia.

Figura I.3.2.D-E.10. - Comparație județeană privind productivitatea muncii

Sursa: Institutul Național de Statistică

Așa cum era de anticipat, dominând clasamentul cifrei de afaceri, județul Călărași înregistrează o productivitate a muncii crescută în cadrul Secțiunii E. Doar județul Argeș mai depășește media națională sau pe cea a regiunii, pe când Teleorman și Giurgiu înregistrează valori la o aproximativ o treime din cele două valori medii prezentate.

Investiții nete

La nivel național, în cadrul **Secțiunii D – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat**, la nivelul unităților locale, la sfârșitul anului 2017, se înregistrau investiții nete totale în valoare de 4.037 milioane de lei, în creștere față de anul 2016, când investițiile nete totalizau 3.392 milioane de lei. Regiunea Sud Muntenia înregistrează un trend oscilant, de la o valoare a investițiilor nete de 172 milioane de lei în 2015, ajungând la 362 milioane de lei în anul 2017.

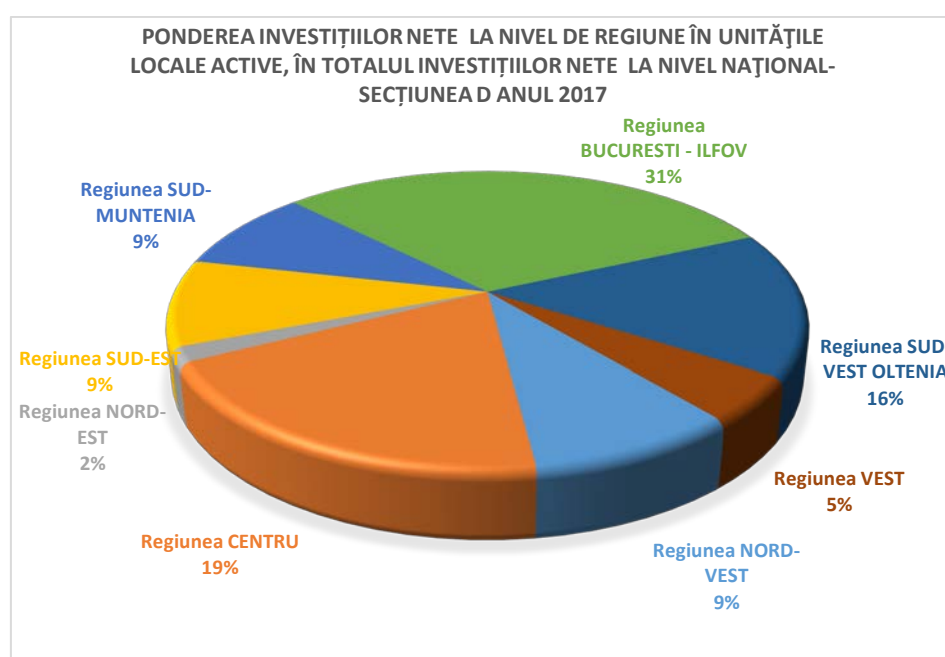
Tabelul I.3.2.D-E.17 - Investiții nete în unitățile locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Investiții nete în unitățile locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017								
Secțiunea D – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat -milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	1003	594	1106	608	382	447	366
2.	Centru	766	724	741	812	816	679	789
3.	Nord-Est	229	174	508	154	93	56	65
4.	Sud-Est	789	881	3486	1916	754	356	381
5.	Sud Muntenia	322	514	688	497	172	513	362
6.	București-Ilfov	3577	5062	3690	4176	1616	759	1240
7.	Sud-Vest Oltenia	1325	1333	872	1514	457	361	638
8.	Vest	469	656	859	461	461	220	195
TOTAL		8480	9938	11949	10137	4752	3392	4037

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al investițiilor nete realizate la nivelul unităților locale care activează în domeniul analizat, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 5, la un cuantum de 362 milioane de lei, respectiv 8,92% din totalul investițiilor nete realizate la nivel național în acest domeniu. Regiunea clasată pe primul loc este regiunea București-Ilfov, la nivelul căreia investițiile nete au înregistrat valoarea de 1.240 milioane de lei, respectiv 31% din ponderea investițiilor nete realizate la nivel național.

Figura I.3.2.D-E.11 - Ponderea investițiilor nete la nivel de regiune în unitățile locale active, în totalul investițiilor nete la nivel național - Secțiunea D – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel regional, cele mai importante investiții nete în regiunea Sud Muntenia au fost realizate de unitățile locale din județul Prahova, cu o valoare a investițiilor nete de 294 milioane de lei, reprezentând 81,89% din valoarea regională. Următorul județ clasat la nivel regional din punct de vedere al valorii investițiilor nete este județul Argeș cu 60 milioane de lei, respectiv 16,71% din valoarea regională.

Tabelul I.3.2.D-E.18 - Investiții nete în unitățile locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Investiții nete în unitățile locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017								
Secțiunea D – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat								
-milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	76	56	214	84	59	51	60
2.	Călărași	-	-	-	-	-	-	-
3.	Dâmbovița	23	23	42	25	32	28	1

4.	Giurgiu	1	0	45	39	10	0	3
5.	Ialomița	-	-	-	-	-	-	-
6.	Prahova	157	377	316	162	65	120	294
7.	Teleorman	3	2	28	99	6	64	2
TOTAL		322	514	688	497	172	513	362

Sursa: Institutul Național de Statistică

Notă: pentru județele Ialomița și Călărași, începând cu anul 2011, datele sunt confidențiale.

La nivel național, în cadrul **Secțiunii E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor**, la nivelul unităților locale, la sfârșitul anului 2017, se înregistrau investiții nete totale în valoare de 1.435 milioane de lei, în scădere constantă față de anul 2015, când investițiile nete totalizau 4.112 milioane de lei. Regiunea Sud Muntenia înregistrează același trend descrescător, ajungând astfel de la o valoare a investițiilor nete de 575 milioane de lei în 2015, la 218 milioane de lei în 2017.

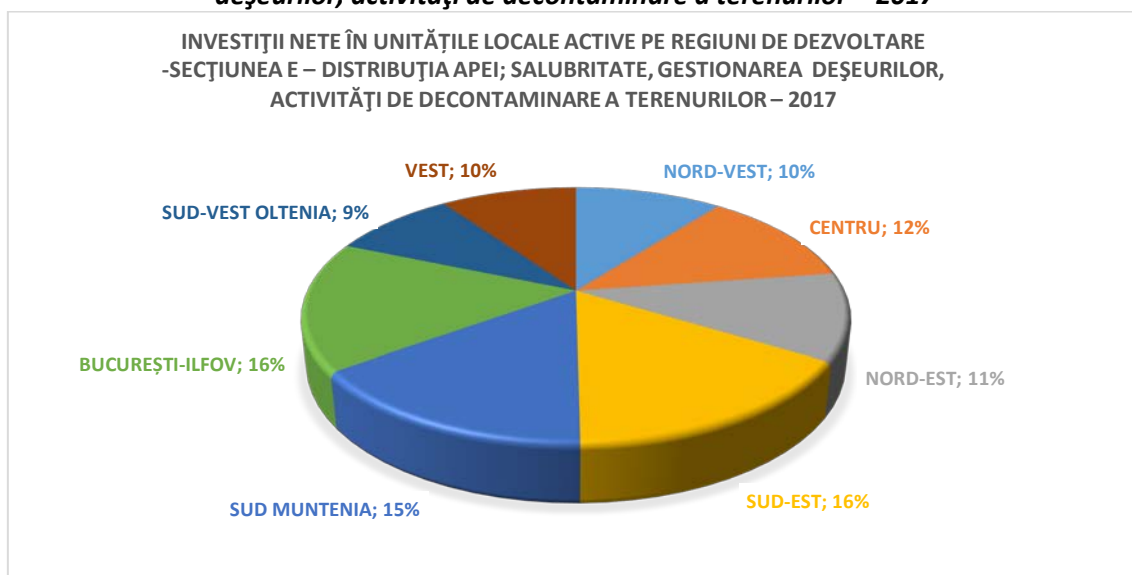
Tabelul 1.3.2.D-E.19 - Investiții nete în unitățile locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Investiții nete în unitățile locale active pe regiuni de Dezvoltare 2011-2017								
-Secțiunea E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor – -milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	242	310	282	273	888	282	150
2.	Centru	206	130	205	333	479	751	176
3.	Nord-Est	143	166	238	183	452	247	159
4.	Sud-Est	299	384	1000	889	960	220	230
5.	Sud Muntenia	282	307	341	377	575	323	218
6.	București-Ilfov	226	353	342	231	220	250	236
7.	Sud-Vest Oltenia	223	204	122	228	274	134	128
8.	Vest	129	143	276	168	265	308	139
TOTAL		1750	1997	2806	2684	4112	2515	1435

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al investițiilor nete realizate la nivelul unităților locale ce activează în domeniul analizat, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 3, la un cuantum de 218 milioane de lei, respectiv 15% din totalul investițiilor nete realizate la nivel național în acest domeniu. Regiunea clasată pe primul loc este regiunea București-Ilfov, la nivelul căreia investițiile nete au înregistrat valoarea de 236 milioane de lei, respectiv 16% din ponderea investițiilor nete realizate la nivel național.

Figura I.3.2.D-E.12. - Ponderea investițiilor nete la nivel de regiune în unitățile locale active, în totalul investițiilor nete la nivel național -Secțiunea E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor – 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel regional, cele mai importante investiții nete în regiunea Sud Muntenia au fost realizate de unitățile locale din județele Prahova și Argeș, fiecare cu o valoare a investițiilor nete de 84 milioane de lei, reprezentând 38,5% din valoarea regională. Cele două județe cumulează 77% din valoarea regională.

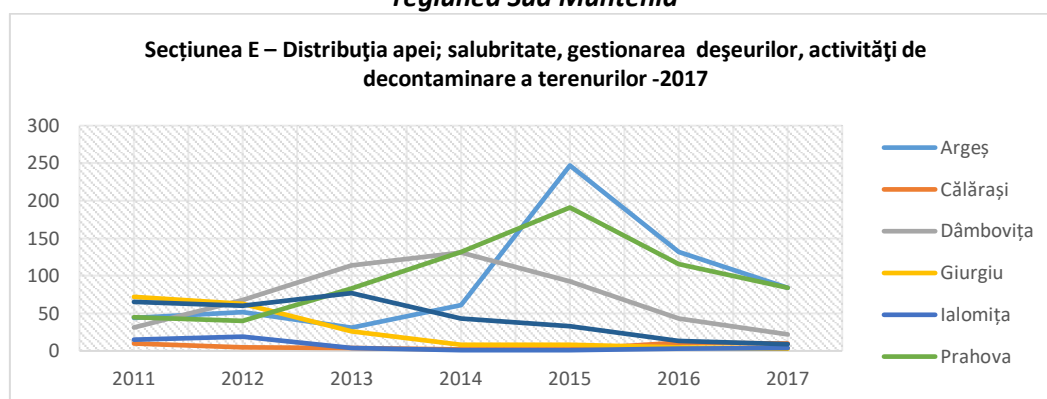
Tabelul I.3.2.D-E.20 - Investiții nete în unitățile locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Investiții nete în unitățile locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017								
Secțiunea E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor - milioane lei (RON) -								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	44	52	31	61	247	132	84
2.	Călărași	10	5	4	2	2	11	10
3.	Dâmbovița	31	68	114	131	93	43	22
4.	Giurgiu	72	63	26	8	8	5	3
5.	Ialomița	15	19	4	1	1	3	4
6.	Prahova	45	40	83	132	191	116	84
7.	Teleorman	65	60	77	43	33	13	9
TOTAL		282	307	341	377	575	323	218

Sursa: Institutul Național de Statistică

Regiunea Sud Muntenia înregistrează o evoluție oscilantă a investițiilor realizate în perioada 2011-2017, cu un maxim în anul 2015 și un minim al perioadei analizate în anul 2017. La nivel județean, cele mai mari investiții au fost realizate în județele Prahova și Argeș, câte 84 milioane de lei, urmate de județul Dâmbovița cu 22 milioane de lei. În restul județelor, investițiile cumulate în anul 2017 au fost de 26 milioane de lei. Cea mai mare scădere pe intervalul 2011 - 2017 a fost înregistrată în județul Giurgiu, urmat de județul Teleorman, iar cele mai mari creșteri au avut loc în județele Prahova și Argeș.

Figura I.3.2.D-E.13. - Evoluția investițiilor nete la nivel de județ în unitățile locale active din regiunea Sud Muntenia

Sursa: Institutul Național de Statistică

Lista celor mai importante întreprinderi care activează în sectorul economic al Producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat

Din punct de vedere al cifrei de afaceri, sunt prezentate mai jos cele mai relevante firme din fiecare județ al regiunii Sud Muntenia care au domeniu principal de activitate în secțiunea D - „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat”.

Tabelul 1.3.2.D-E.21 - Cele mai importante firme din regiunea Sud Muntenia - cifra de afaceri 2018

Firma	Județ	CAEN	CA 2018 mil lei
Societatea de Distribuție a Energiei Electrice Muntenia Nord SA*	Prahova	3513 Distribuția energiei electrice	646,62
Veolia Energie Prahova SRL	Prahova	3530 Furnizarea de abur și aer condiționat	170,56
Termo Calor Confort SA	Argeș	3530 Furnizarea de abur și aer condiționat	57,01
Panebo Gaz SRL	Giurgiu	3521 Producția gazelor	52,06
Hermes Energy International SRL	Prahova	3514 Comercializarea energiei electrice	40,38
Contourglob Solutions (Ploiesti) SRL	Prahova	3511 Producția de energie electrică	39,82
MHC Water Power SA	Dâmbovița	3511 Producția de energie electrică	14,60
Global Energy Production SA	Giurgiu	3511 Producția de energie electrică	14,55
Progaz P&D SA	Prahova	3522 Distribuția combustibililor gazoși, prin conducte	12,20
Imob Expert Consulting SRL	Argeș	3511 Producția de energie electrică	10,11
Next Power SRL	Teleorman	3514 Comercializarea energiei electrice	4,71
Intex Prim Green Energy SRL	Argeș	3511 Producția de energie electrică	4,15
Genesis Biotech SRL	Prahova	3511 Producția de energie electrică	3,84
Golden Energy Cateasca SRL	Argeș	3511 Producția de energie electrică	2,71
Biotricity Power SRL	Argeș	3511 Producția de energie electrică	2,66
Lemar Grup SRL	Giurgiu	3511 Producția de energie electrică	2,55
Hidro Japi SA	Prahova	3511 Producția de energie electrică	1,97
Orange Project Energy SRL	Prahova	3511 Producția de energie electrică	1,74
MWM Gas&Energy SRL	Giurgiu	3522 Distribuția combustibililor gazoși, prin conducte	1,55
Terra Muntenia SRL	Călărași	3511 Producția de energie electrică	1,53

Solar Resources SRL	Teleorman	3511 Producția de energie electrică	1,39
Allianso Energy SRL	Prahova	3511 Producția de energie electrică	1,30
CO GER Constructii Solar SRL	Dâmbovița	3511 Producția de energie electrică	1,19
Asist Production Hygro SRL	Argeș	3511 Producția de energie electrică	1,14
Steroli SRL	Călărași	3522 Distribuția combustibililor gazoși, prin conducte	1,02

*Filială a Electrica Distribuție

Sursa: www.Termene.ro

În general, în acest domeniu, situația firmelor de top din fiecare județ nu prezintă date foarte concludente, utilitățile putând fi produse în cu totul alte regiuni și distribuite prin rețele de distribuție pe întreg teritoriul țării.

Exceptând filiala societății Electrica Distribuție, care a raportat la nivelul județului Prahova o cifră de afaceri de peste 646 milioane de lei, mai mare decât dublul restului de firme din acest top, niciun alt furnizor de energie electrică nu-și are sediul sau vreo filială în regiunea Sud Muntenia. Spre exemplu, pentru partea de vest a regiunii, principalul furnizor, S.C. CEZ Vânzare S.A, își are raportată cifra de afaceri în județul Dolj, iar pentru partea de est a regiunii (Ialomița, Călărași sau Giurgiu), distribuitorii Enel Energie S.A. sau Enel Energie Muntenia S.A. își au raportate cifrele de afaceri la nivelul Municipiului București.

Situația este similară și pentru furnizorii de gaz. Majoritatea companiilor (E-On gaz, Gaz Sud S.A. sau GDF SUEZ Energy România) își au sediile și își raportează cifra de afaceri la nivelul Municipiului București sau al județului Ilfov, ele neapărând în aceste topuri.

Pentru furnizarea de energie termică, în România, în ultima decadă a avut loc un proces accelerat de debranșare și de dotare a locuințelor cu centrale proprii. Astfel, majoritatea infrastructurilor de furnizare energie termică au fost scoase din uz, cifrele de afaceri obținute de acestea fiind nesemnificative, singurele excepții regăsindu-se în județele Prahova și Argeș. Ca domenii de activitate, majoritatea societăților din acest clasament au ca principala sursă de venit producția de energie electrică.

Cele mai multe firme din acest domeniu se regăsesc în județul Prahova, și anume 5 din top 10 firme în acest domeniu din regiune (care au cifre de afaceri mai mari de 10 milioane lei). În județul Ialomița nu există nicio unitate locală cu cifră de afaceri mai mare de 1 milion de lei, pe când în județul Călărași există doar două societăți, ambele cu cifre de afaceri între 1 și 1,5 milioane de lei. Județul Teleorman se află în acest top grație a două unități (una din ele cu cifra de afaceri de 4,7 milioane de lei) pe când județele Giurgiu, Argeș și Dâmbovița sunt reprezentate de mai multe unități, din care cele mai importate au cifre de afaceri de peste 52, 57 respectiv 10 milioane de lei.

Lista celor mai importante întreprinderi care activează în sectorul economic al Distribuției apei; salubrității, gestionarii deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor

Din punct de vedere al cifrei de afaceri, sunt prezentate mai jos cele mai relevante firme din fiecare județ al regiunii Sud Muntenia care au domeniu principal de activitate în Secțiunea E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor.

Tabelul 1.3.2.D-E.22 - Cele mai importante firme din regiunea Sud Muntenia - cifra de afaceri 2018

Firma	Județ	CAEN	CA 2018 mil lei
Metalimpex Romania SRL	Argeș	3832 Recuperarea materialelor reciclabile sortate	292,33
Remat SA	Călărași	3832 Recuperarea materialelor reciclabile sortate	276,00
Apă-Canal 2000 SA	Argeș	3600 Captarea, tratarea și distribuția apei	79,73
Remat Prahova SA	Prahova	3832 Recuperarea materialelor reciclabile sortate	72,34
Compania de apă Târgoviște-Dâmbovița SA	Dâmbovița	3600 Captarea, tratarea și distribuția apei	59,60
Hidro Prahova SA	Prahova	3600 Captarea, tratarea și distribuția apei	54,88
Apa Nova Ploiești SRL	Prahova	3600 Captarea, tratarea și distribuția apei	49,31
Ecoaqua SA	Călărași	3600 Captarea, tratarea și distribuția apei	38,07
Girexim Universal SA	Argeș	3821 Tratarea și eliminarea deșeurilor nepericuloase	35,23
Financiar Urban SRL	Argeș	3811 Colectarea deșeurilor nepericuloase	34,03
Servicii Edilitare Pentru Comunitate Mioveni SRL	Argeș	3600 Captarea, tratarea și distribuția apei	31,39
Exploatare Sistem Zonal Prahova SA	Prahova	3600 Captarea, tratarea și distribuția apei	31,23
Prowater-Ecosistem SRL	Prahova	3600 Captarea, tratarea și distribuția apei	29,09
Apa Serv SA	Teleorman	3600 Captarea, tratarea și distribuția apei	25,21
Gentoil SRL	Prahova	3832 Recuperarea materialelor reciclabile sortate	24,13
Anepal Ambalaje SRL	Argeș	3832 Recuperarea materialelor reciclabile sortate	21,34
Eurogas Prescom SRL	Dâmbovița	3900 Activități și servicii de decontaminare	19,28
Vitalia Servicii pentru Mediu - Tratarea Deșeurilor SRL	Prahova	3821 Tratarea și eliminarea deșeurilor nepericuloase	19,21
Floricon Salub SRL	Prahova	3811 Colectarea deșeurilor nepericuloase	18,33
Apa Service SA	Giurgiu	3600 Captarea, tratarea și distribuția apei	18,09
Seby Dep Met SRL	Dâmbovița	3832 Recuperarea materialelor reciclabile sortate	17,43
Electro Ghetas SRL	Argeș	3832 Recuperarea materialelor reciclabile sortate	16,95
Vivani Salubritate SA	Ialomița	3822 Tratarea și eliminarea deșeurilor periculoase	15,14
Danconstruct COM SRL	Teleorman	3811 Colectarea deșeurilor nepericuloase	14,60
Urban SA	Ialomița	3600 Captarea, tratarea și distribuția apei	14,08

Sursa: www.Termene.ro

În cadrul secțiunii D se poate observa faptul că unitățile locale de top funcționează fie în domeniul captării, tratării și distribuției apei, fie în domeniul recuperării materialelor reciclabile sortate. Cele mai multe unități din acest top se regăsesc în județele Argeș (7) și Prahova (8) dar distribuția acestora

din punctul de vedere al cifrei de afaceri este relativ uniformă. Din fiecare județ se regăsește câte o firmă specializată în captarea, tratarea și distribuția apei, aceste unități funcționând în cadrul autorităților publice locale.

Concluzii desprinse din analiza indicatorilor sectoriali

Ca o concluzie generală, indicatorii celor două domenii sunt puternic influențați de sediile în care se regăsesc unitățile locale cu venituri ridicate. Majoritatea companiilor din secțiunea D - Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat sunt companii cu acționariat public ai căror indicatori sunt influențați de diverse decizii politice. De asemenea, acestea pot să-și comercializeze serviciile la distanțe mari de sediu, făcând mai puțin relevantă zona. În cazul secțiunii E, există atât unități private cât și unități care funcționează în cadrul unor APL-uri, motiv pentru care și în acest caz indicatorii financiari sunt ușor denaturați.

Pentru secțiunea D - Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, regiunea Sud Muntenia ocupă, în aproape toate analizele realizate, locurile 6-7 dintr-un total de 8 regiuni. Cea mai relevantă regiune pentru acest sector este București-Ilfov, cu peste 50% din cifra de afaceri realizată la nivel național, în condițiile în care regiunea este pe locul 1 și în topul productivității muncii sau al unităților locale active existente. Altă regiune relevantă este regiunea Centru, clasată pe locul 2 în majoritatea clasamentelor, pe când regiunea cea mai neperformantă în aceasta secțiune poate fi considerată regiunea Nord-Est.

Exista o reală discrepanță între primele două regiuni București-Ilfov și Centru și restul regiunilor, astfel încât se poate considera regiunea Sud Muntenia drept o regiune mai puțin performantă. Analizând strict județele din regiune, se observă o discrepanță mare între județul Prahova și restul județelor din regiune. Județul Prahova deține cele mai multe unități locale active, are cea mai bună productivitate a muncii în aceasta ramură (în condițiile în care este cel mai performant județ și în clasamentul cifrei de afaceri și a personalului angajat) beneficiind însă și de cele mai mari investiții în acest domeniu.

Alte județe relevante sunt Argeș și Teleorman - județe care se află în topul investițiilor nete realizate. Un element important este faptul că investițiile nete realizate în cele două județe au crescut semnificativ în anul 2017 față de restul anilor, astfel încât este de așteptat ca acestea să se apropie de județul Prahova și să mărească diferența față de celelalte județe în următorii ani.

Județele Giurgiu, Călărași și Ialomița sunt cele mai puțin performante județe în această secțiune, județul Giurgiu nebeneficiind de nicio investiție în acest sens pentru anul 2017.

În concluzie, în cadrul secțiunii D - Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, regiunea Sud Muntenia este mai puțin relevantă pe plan național, iar județul Prahova este lider în absolut toate topurile prezentate.

În cazul Secțiunii E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor, regiunea Sud Muntenia se situează în topul național, alături de regiunile București-Ilfov și Centru. Cu excepția unei productivități a muncii reduse, generate de un raport mic între numărul mediu de angajați și cifra de afaceri cumulată obținută, regiunea Sud Muntenia se află pe locul 1 în cadrul unităților locale existente și pe locul 3 în cadrul investițiilor nete realizate de-a lungul timpului. Împreună cu cele două regiuni amintite anterior, regiunea Sud Muntenia poate fi considerată drept una performantă pentru secțiunea E. În contradicție, cea mai neperformantă regiune este Sud-Vest Oltenia.

Secțiunea F - Construcții

Domeniul construcțiilor este unul dintre cele mai sensibile domenii la schimbările macro-economice care se produc periodic. De asemenea, este direct influențat de facilitățile de creditare oferite de bănci, fie că este vorba de construcții rezidențiale, fie de alt tip destinat mediului privat. La nivelul țării, lucrările de construcții după modul de execuție au înregistrat o evoluție sinusoidală, cu o scădere în perioada 2012 – 2013, creștere în perioada 2014 – 2015, scădere în anul 2016 și din nou creștere în anul 2017.

Un element extrem de important al acestui domeniu este faptul că majoritatea lucrărilor de construcții noi sunt realizate în antepriză, acest lucru presupunând că beneficiarul lucrării nu este același cu executantul acesteia, motiv pentru care indicatorii regionali pot fi ușor deformați, locul unde se realizează lucrarea efectivă fiind diferit de locul în care constructorul își raportează indicatorii financiari.

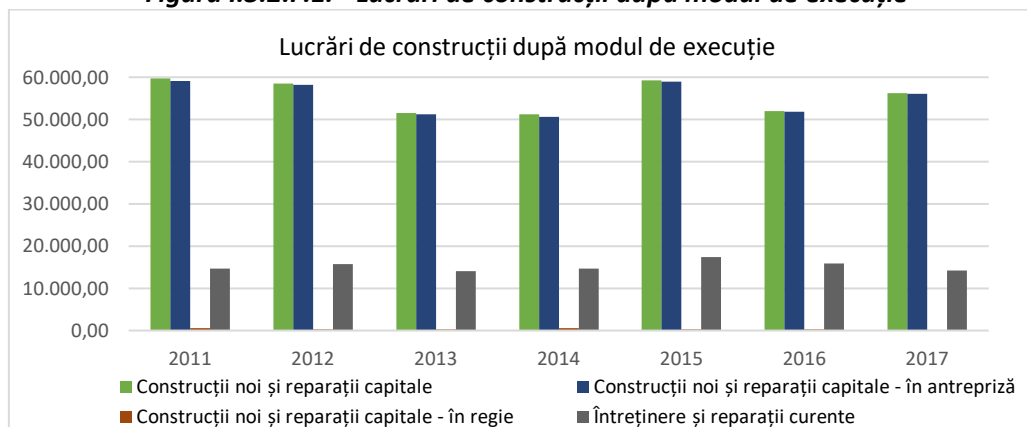
Tabelul I.3.2.F.1 - Lucrări de construcții după modul de execuție

Lucrări de construcții după modul de execuție -milioane lei-							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total	74.418,00	74.295,90	65.567,30	65.815,50	76.674,5	67.987,4	70.409,2
Construcții noi și reparații capitale	59.708,10	58.504,80	51.508,90	51.152,70	59.235,9	52.042	56.194
Construcții noi și reparații capitale - în antepriză	59.092,50	58.192,00	51.172,80	50.632	58.998,9	51.839,8	56.074,5

Construcții noi și reparații capitale - în regie	615,6	312,8	336,1	520,7	237	202,2	119,5
Întreținere și reparații curente	14.709,90	15.791,10	14.058,40	14.662,80	17.438,6	15.945,4	14.215,2

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura I.3.2.F.1. - Lucrări de construcții după modul de execuție

Sursa: Institutul Național de Statistică

Numărul de unități locale active

Conform ultimelor date furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2017, în sectorul economic al construcțiilor, la nivel național, exista un număr de 53.171 de unități locale active, înregistrându-se o creștere cu 20,89 % față de anul 2011, când numărul total la nivel național era de 43.982 de unități locale active. La nivel național dar și la nivelul tuturor regiunilor (cu mici excepții nesemnificative) trendul înființării firmelor din domeniu a fost constant crescător. La nivelul regiunii Sud Muntenia, în anul 2017 exista un număr de 5.958 de unități locale active, aici cunoscându-se, de asemenea, o creștere cu 18,54% față de anul 2011 când, la nivelul acestei regiuni, existau un număr de 5.026 de unități locale active.

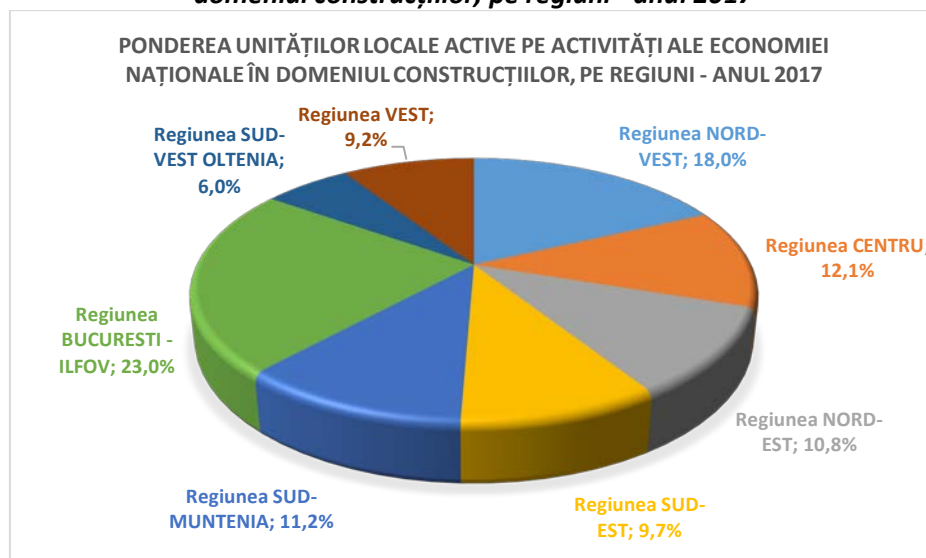
Tabelul I.3.2.F.2 - Unități locale active pe activități ale economiei naționale în domeniul construcțiilor pe regiuni de dezvoltare și județe din regiunea Sud Muntenia 2011-2017

Unități locale active pe activități ale economiei naționale în domeniul construcțiilor pe regiuni de dezvoltare și județe din regiunea Sud Muntenia 2011-2017							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL	43.982	45.081	45.815	48.176	48.662	50.099	53.171
Regiunea Nord-Vest	7.543	7.818	7.994	8.559	8.564	8.962	9.563
Regiunea Centru	5.494	5.576	5.697	5.855	5.862	6.123	6.458
Regiunea Nord-Est	4.598	4.692	4.853	5.047	5.133	5.313	5.760
Regiunea Sud-Est	4.427	4.486	4.517	4.731	4.831	4.934	5.138
Regiunea Sud-Muntenia	5.026	5.113	5.110	5.371	5.447	5.575	5.958
Argeș	1.178	1158	1142	1206	1248	1256	1375
Călărași	343	359	359	363	388	387	405
Dâmbovița	606	615	633	673	691	721	801
Giurgiu	437	438	474	555	625	628	720
Ialomița	303	320	305	307	306	308	311

Prahova	1843	1900	1867	1942	1890	1965	2022
Teleorman	316	323	330	325	299	310	324
Regiunea Bucuresti - Ilfov	10.081	10.328	10.498	11.103	11.233	11.474	12.216
Regiunea Sud-Vest Oltenia	2.793	2.913	2.909	3.045	3.039	3.102	3.212
Regiunea Vest	4.020	4.155	4.237	4.465	4.553	4.616	4.866

Sursa: Institutul Național de Statistică

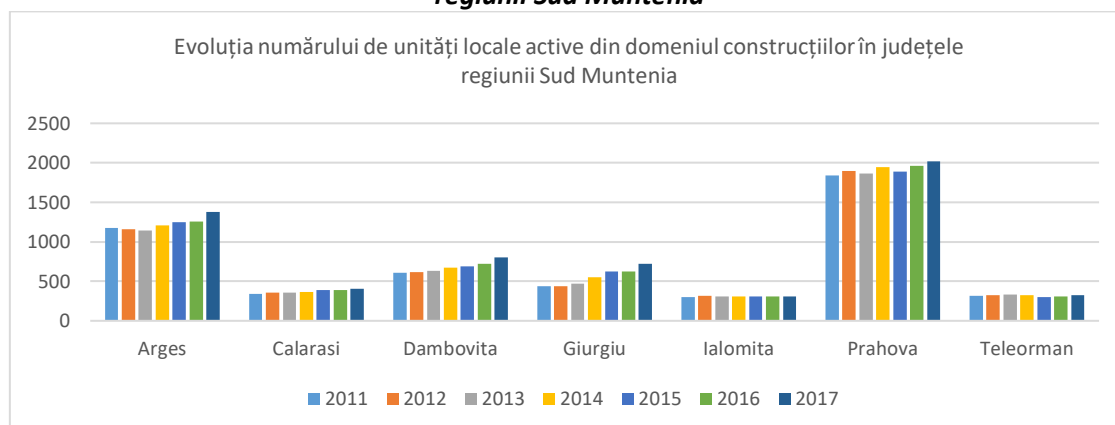
Figura I.3.2.F.2 – Ponderea unităților locale active pe activități ale economiei naționale în domeniul construcțiilor, pe regiuni - anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Așa cum se poate observa din datele prezentate mai sus, în anul 2017, regiunea Sud Muntenia se situează pe locul 4, cu un număr de 5.958 de unități, respectiv 11,2% din totalul unităților locale active la nivel național. Cele mai multe firme din domeniu au sediul în regiunile care au cea mai mare creștere a populației, regiunea București-Ilfov (23% din unitățile locale) și regiunea Nord-Vest (18% din unitățile locale), pe când cele mai puține se regăsesc în regiunile cu o rată mare a migrației: Sud-Vest Oltenia, Sud-Est dar și în regiunea Vest.

Figura I.3.2.F.3 – Evoluția numărului de unități locale active din domeniul construcțiilor în județele regiunii Sud Muntenia

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel de regiune, pentru anul 2017, distribuția pe județe a unităților locale active este variată. Astfel, județul Prahova se situează pe primul loc cu un număr de 2.022 de unități, reprezentând 33,94% din numărul total de unități la nivel de regiune. Pe locul secund se clasează județul Argeș, cu un procent de 23,08% (1.375 de unități), urmat de județul Dâmbovița cu un procent de 12,44% (801 unități). Din punct de vedere al trendului, cea mai mare creștere față de anul 2011 este înregistrată de județul Giurgiu, cu 164%, iar cea mai mică este înregistrată de județul Teleorman, cu 2,5%.

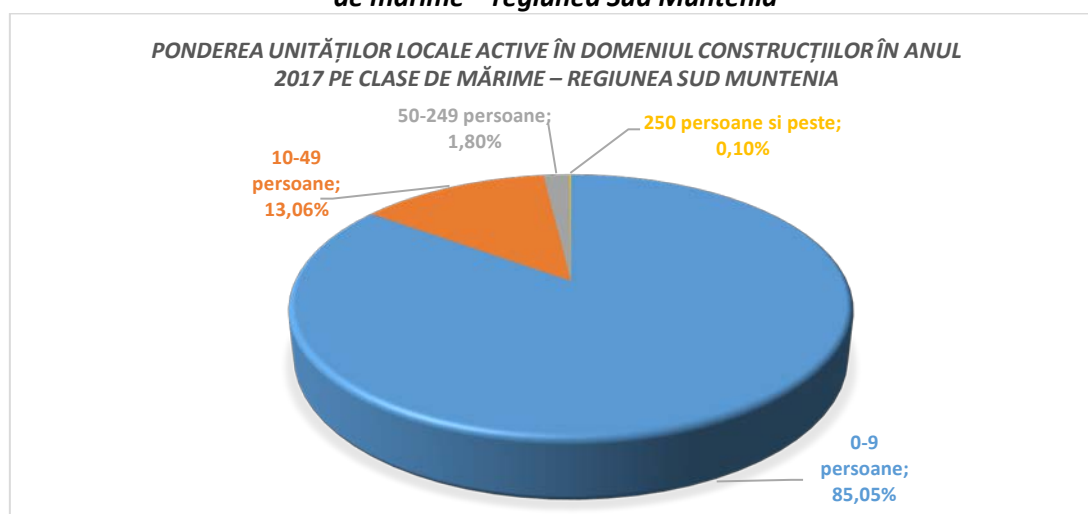
Din punct de vedere al încadrării întreprinderilor după numărul de angajați, unitățile cu personal peste 250 înregistrează o scădere de 50% în anul 2017 față de 2011, la polul opus situându-se întreprinderile cu personal cuprins între 0 și 9 angajați, care au înregistrat o creștere, în aceeași perioadă, de 27,28%. La nivelul regiunii, la sfârșitul anului 2017 exista un număr de 778 de întreprinderi cu personal cuprins între 10 și 49 angajați, adică 13,06% din numărul total de unități cu activități în domeniul construcțiilor. În 2017, întreprinderile cu personal cuprins între 0 și 9 angajați reprezintă, la nivelul regiunii Sud Muntenia, 85% din totalul întreprinderilor din regiune.

Tabelul I.3.2.F.3 - Unități locale active pe activități ale economiei naționale în domeniul construcțiilor la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Unități locale active pe activități ale economiei naționale în domeniul construcțiilor									
Nr. crt.	Regiune	Clase de mărime ale întreprinderilor	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Sud Muntenia	0-9 persoane	3981	4111	4184	4472	4552	4652	5067
		10-49 persoane	878	837	781	764	757	794	778
		50-249 persoane	155	154	138	130	132	123	107
		250 persoane și peste	12	11	7	5	6	6	6
TOTAL			5026	5113	5110	5371	5447	5575	5958

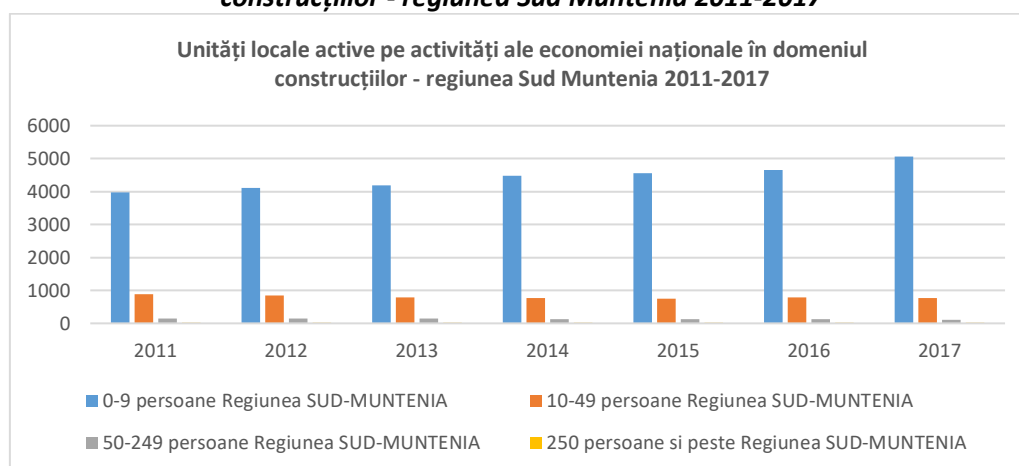
Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura I.3.2.F.2 - Ponderea unităților locale active în domeniul construcțiilor în anul 2017 pe clase de mărime – regiunea Sud Muntenia

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura I.3.2.F.5 - Unități locale active pe activități ale economiei naționale în domeniul construcțiilor - regiunea Sud Muntenia 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Unitățile locale active în domeniul construcțiilor, în regiunea Sud Muntenia, sunt cu preponderență microîntreprinderile (angajați între 0 și 9 persoane), categorie care a înregistrat o creștere de 27% în anul 2017, față de anul 2011. Această categorie a înregistrat cele mai mari creșteri în anul 2017, când numărul lor a ajuns la 5.067 de firme, fapt determinat în creșterea unităților locale active aflate în piață.

Cifra de afaceri

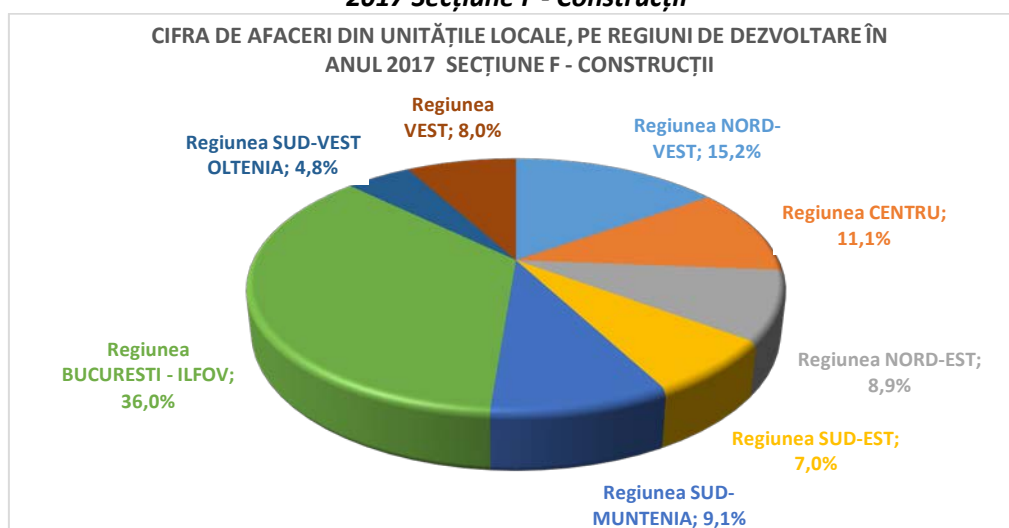
La nivel național, în cadrul sectorului F - Construcții, la sfârșitul anului 2017 se înregistra o cifră de afaceri totală de 74.617 milioane de lei, în scădere față de anul 2011, când cifra obținută a fost de 77.554 milioane lei.

Tabelul I.3.2.F.4 - Cifra de afaceri din unitățile locale, clase de mărime după numărul de persoane ocupate pe regiuni de dezvoltare 2011-2017 - Secțiune F – Construcții (milioane lei)

Cifra de afaceri din unitățile locale, clase de mărime după numărul de persoane ocupate pe regiuni de dezvoltare 2011-2017 - Secțiune F – Construcții (milioane lei)							
Regiuni de dezvoltare	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL	77.554	77.312	68.610	67.856	79.465	71.655	74.617
Regiunea Nord-Vest	9.416	9.830	9.705	9.630	12.189	10.613	11.355
Regiunea Centru	7.110	7.013	7.019	7.861	7.999	7.389	8.239
Regiunea Nord-Est	7.942	7.307	6.272	6.111	7.330	6.197	6.640
Regiunea Sud-Est	7.142	7.011	6.097	6.015	7.453	5.547	5.246
Regiunea Sud-Muntenia	7.639	7.576	6.423	6.467	7.300	6.470	6.786
Regiunea Bucuresti - Ilfov	27.030	28.809	24.636	23.295	27.000	26.194	26.821
Regiunea Sud-Vest Oltenia	4.327	3.992	3.245	3.376	4.299	3.547	3.554
Regiunea Vest	6.948	5.774	5.213	5.100	5.895	5.697	5.976

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura I.3.2.F.3 – Ponderea cifrei de afaceri din unitățile locale, pe regiuni de dezvoltare în anul 2017 Secțiune F - Construcții

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al cifrei de afaceri obținută de unitățile locale care activează în domeniul construcțiilor în anul 2017, pe primul loc se clasează regiunea București-Ilfov, cu o cifră de afaceri de 26.821 milioane de lei, reprezentând 36% din cifra de afaceri obținută la nivel național în acest domeniu. Pe locul secund se clasează regiunea Nord-Vest cu 15,2%, urmată de regiunea Centru cu 11,1%. Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 4, la o cifră de afaceri de 6.786 milioane de lei, respectiv 9,1% din cifra de afaceri obținută la nivel național în acest domeniu.

În următorul tabel sunt prezentate date referitoare la cifra de afaceri din unitățile locale, aferente Secțiunii F – Construcții, pe județele regiunii Sud Muntenia.

Tabelul I.3.2.F.5 – Cifra de afaceri din unitățile locale, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, clase de mărime după numărul de persoane ocupate în regiunea de dezvoltare Sud Muntenia și județele aferente, în prețuri curente 2011-2017 (milioane lei)

Cifra de afaceri din unitățile locale, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, clase de mărime după numărul de persoane ocupate în regiunea de dezvoltare Sud Muntenia și județele aferente, în prețuri curente 2011-2017, Secțiunea F - Construcții -milioane lei-									
CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Clase de mărime ale întreprinderilor	Sud Muntenia și județele aferente	Ani						
			2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
F CONSTRUCȚII	Total	Sud Muntenia	7639	7576	6423	6467	7300	6470	6786
-	-	Argeș	2280	2393	1782	1796	1981	1651	1734
-	-	Călărași	446	405	360	310	373	309	291
-	-	Dâmbovița	578	454	415	464	616	557	653
-	-	Giurgiu	521	618	535	647	687	563	646
-	-	Ialomița	456	424	365	327	402	313	290

-	-	Prahova	2952	2877	2555	2570	2811	2638	2802
-	-	Teleorman	406	405	411	353	430	440	371
-	0-9 persoane	Sud Muntenia	1463	1462	1233	1296	1464	1385	1623
-	10-49 persoane	Sud Muntenia	2226	2437	2152	2100	2382	2368	2373
-	50-249 persoane	Sud Muntenia	3025	2864	2370	2547	2792	2129	2360
-	250 persoane și peste	Sud Muntenia	925	813	669	524	663	588	430

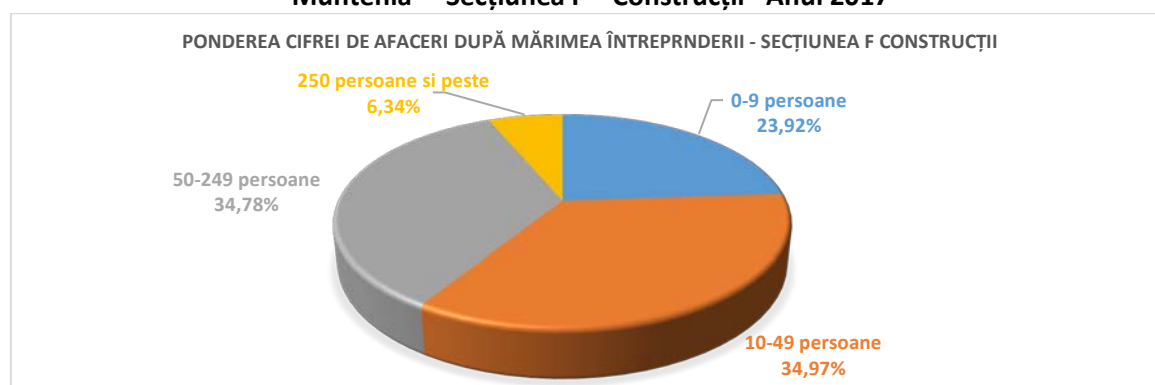
Sursa: Institutul Național de Statistică

Cifra de afaceri din unitățile locale, aferente Secțiunii F – Construcții, la nivelul regiunii Sud Muntenia, a scăzut cu 12% în 2017 comparativ cu anul 2011. Doar județele Giurgiu și Dâmbovița (din regiunea Sud Muntenia) au înregistrat creșteri ale cifrei de afaceri (Secțiunii F – Construcții) în perioada analizată 2011-2017.

Ponderea cifrei de afaceri raportată la anul 2017, pe categorii de întreprinderi, conform numărului de angajați, este generată în proporție de 34,8% de întreprinderile cu angajați între 50 și 249 de persoane și în proporție de 35,0% de întreprinderile cu angajați între 10 și 49 de persoane. Cifra de afaceri a întreprinderilor cu angajați între 50 și 249 de persoane a scăzut simțitor pe parcursul anilor 2011-2017, ajungând să fie cu 32% mai mică în anul 2017 față de anul 2011. O scădere semnificativă este înregistrată și în cazul întreprinderilor cu peste 250 de angajați, unde anul 2017 prezintă o cifră de afaceri cu 53,5% mai mică față de anul 2011. La polul opus, întreprinderile cu 0-9 angajați și întreprinderile cu 10-49 angajați nu prezintă fluctuații majore ale cifrei de afaceri, fluctuațiile de la un an la altul fiind atât crescătoare cât și descrescătoare, fapt ce nu a determinat modificarea simțitoare a cifrei de afaceri.

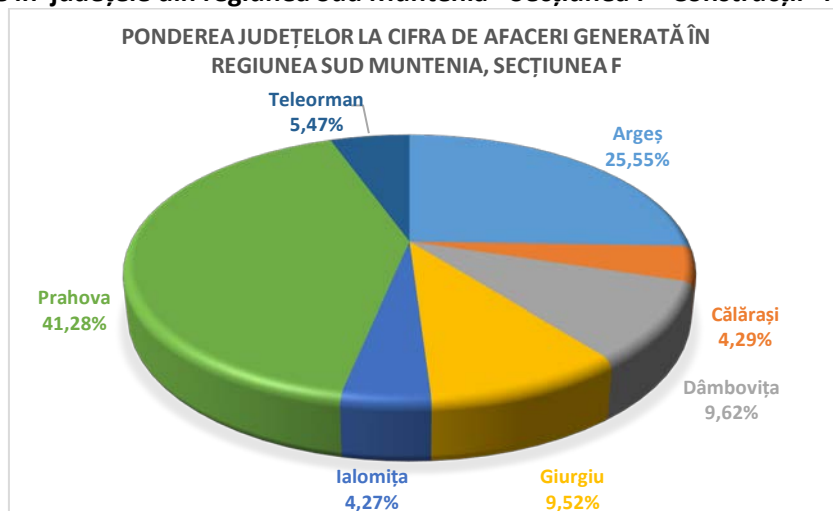
Graficul de mai jos prezintă ponderea cifrei de afaceri, în anul 2017, raportată la totalul cifrei de afaceri a regiunii Sud Muntenia, în anul 2017. Detalierea este realizată pe categorii de întreprinderi conform numărului de angajați.

Figura I.3.2.F.4 - Ponderea cifrei de afaceri, în procente, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, după mărimea întreprinderii, în regiunea de dezvoltare Sud Muntenia – Secțiunea F – Construcții - Anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura I.3.2.F.8 - Ponderea cifrei de afaceri, în procente, pe unități locale, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, clase de mărime după numărul de persoane ocupate în județele din regiunea Sud Muntenia - Secțiunea F - Construcții - Anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Cifra de afaceri, în procente, **Secțiunea F – Construcții**, pe unitățile locale din județele aferente regiunii Sud Muntenia, în anul 2017, este realizată în proporție de 41,3% de județul Prahova și 25,5% de către județul Argeș, cele două generând așadar peste două treimi din cifra de afaceri regională. Din punct de vedere al evoluției, în intervalul 2011 – 2017 trendul a fost crescător doar în județele Giurgiu și Dâmbovița, acesta scăzând în restul județelor din regiune.

Numărul de salariați

La nivel național, personalul unităților locale care activau în sectorul F - Construcții, la sfârșitul anului 2017, atingea pragul de 370.415 salariați, în creștere față de anul 2011, când numărul salariaților era de 344.742 persoane.

Tabelul I.3.2.F.3 - Numărul mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune F - Construcții, pe regiuni de dezvoltare și județe din regiunea Sud Muntenia 2011-2017

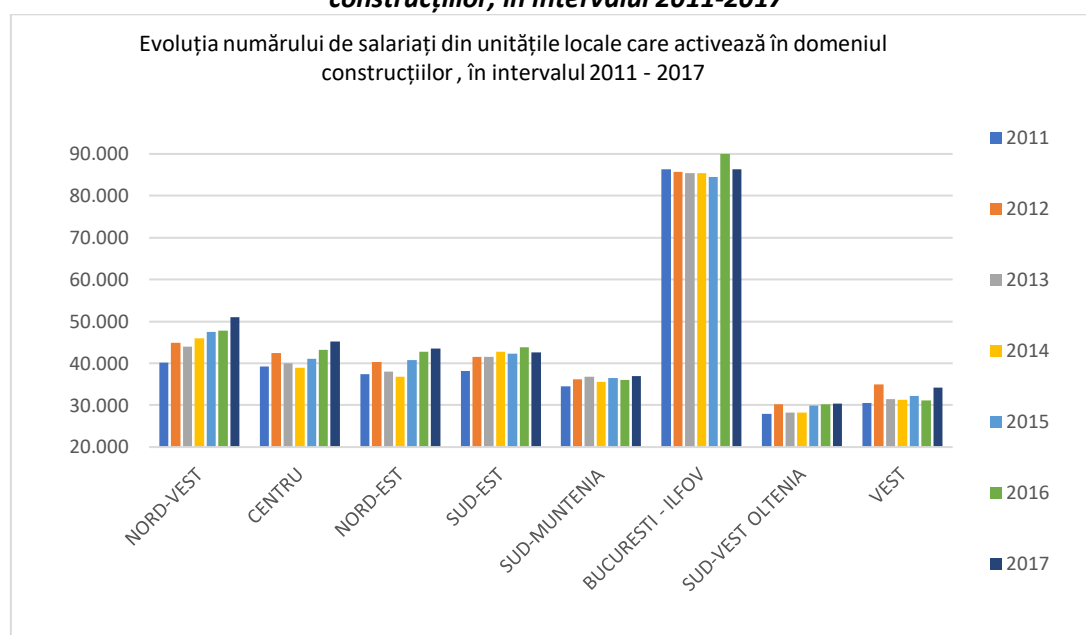
Numărul mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune F - Construcții, pe regiuni de dezvoltare și județe din regiunea Sud Muntenia 2011-2017							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL	334.274	356.279	345.567	344.742	354.706	365.298	370.415
Regiunea Nord-Vest	40.100	44.928	43.922	45.940	47.553	47.870	50.997
Regiunea Centru	39.225	42.493	40.015	38.864	41.030	43.279	45.163
Regiunea Nord-Est	37.483	40.301	38.058	36.805	40.745	42.695	43.575
Regiunea Sud-Est	38.100	41.519	41.589	42.694	42.301	43.840	42.676
Regiunea Sud-Muntenia	34.508	36.147	36.795	35.506	36.541	36.015	37.011
Argeș	10230	10784	10167	9387	10569	10486	10657
Călărași	2643	3737	3695	3508	3286	3741	3947
Dâmbovița	3114	3334	3273	3701	4272	3223	3175

Giurgiu	3009	2111	2133	2685	2540	2700	2879
Ialomița	2519	2833	2911	2885	3139	3172	3400
Prahova	10761	10683	11603	10499	9986	9473	9694
Teleorman	2232	2665	3013	2841	2749	3220	3259
Regiunea Bucuresti - Ilfov	86.368	85.690	85.445	85.411	84.502	90.242	86.401
Regiunea Sud-Vest Oltenia	27.971	30.163	28.266	28.237	29.882	30.280	30.408
Regiunea Vest	30.519	35.038	31.477	31.285	32.152	31.077	34.184

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al trendului, toate regiunile au înregistrat trenduri neuniforme, perioadelor de creștere urmându-le perioade de scăderi.

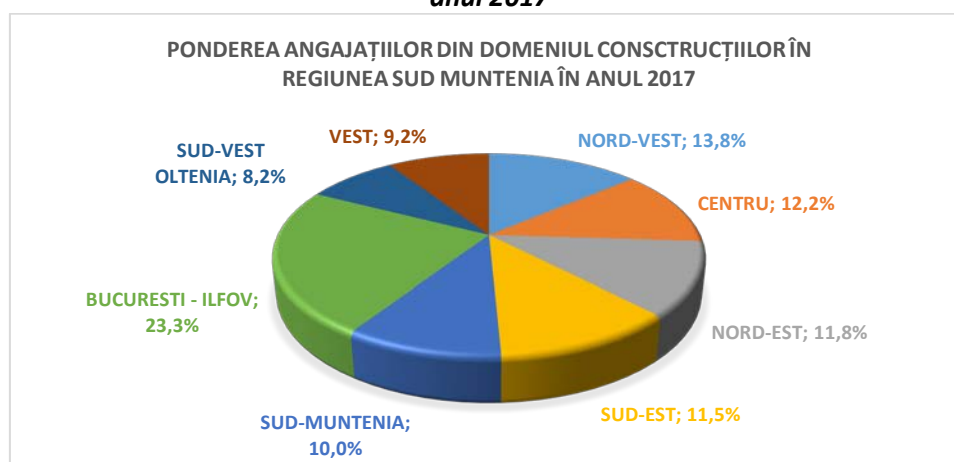
Figura I.3.2.F.9 – Evoluția numărului de salariați din unitățile locale care activează în domeniul construcțiilor, în intervalul 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din totalul de 370.415 persoane angajate în sectorul construcții la nivelul țării, în anul 2017, cele mai multe angajări provin din regiunea București-Ilfov, în proporție de 23,3%, aceasta fiind urmată de regiunea Nord Vest cu 13,8%, Sud Muntenia clasându-se pe a șasea poziție, cu aproximativ 10%.

Figura I.3.2.F.5 – Ponderea angajaților din domeniul construcțiilor în regiunea Sud Muntenia în anul 2017

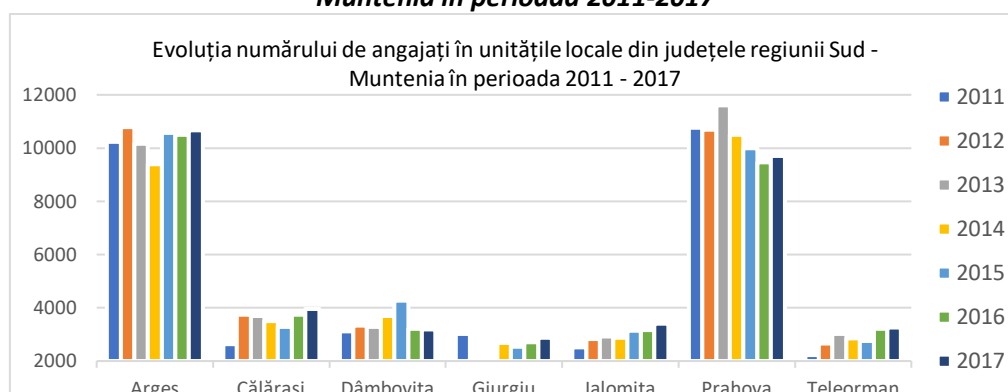
Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al numărului de salariați care activează în unitățile locale din domeniul construcțiilor, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 6, cu un număr de 37.011 persoane, respectiv 10% din numărul persoanelor remunerate la nivel național în acest domeniu. Regiunea clasată pe primul loc este regiunea București-Ilfov, la nivelul căreia, numărul de persoane înregistrate ca activând în domeniu a fost de 86.401 (23,3% din totalul salariaților la nivel național în domeniul construcțiilor).

La nivelul regiunii Sud Muntenia, cel mai mare număr de salariați în domeniul construcțiilor se regăsește în județele Argeș și Prahova, ambele cu peste 9.000 de persoane. La o distanță mare de acestea se regăsesc restul județelor din regiune, cel mai mic număr înregistrându-se la nivelul județului Giurgiu, sub 3.000 de persoane.

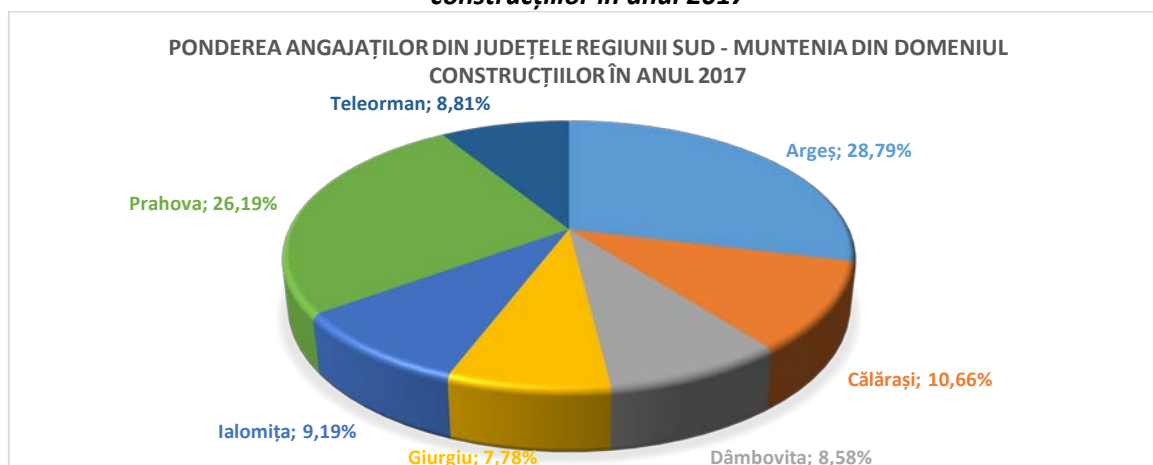
Trendul este neuniform, neputându-se observa o regularitate. Spre deosebire de situația de la nivel de regiune, când anul 2017 a însemnat numărul maxim de angajați, la nivel județean acest lucru este valabil doar pentru județele Călărași, Giurgiu și Teleorman.

Figura I.3.2.F.6 – Evoluția numărului de angajați în unitățile locale din județele regiunii Sud Muntenia în perioada 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura I.3.2.F.7 – Ponderea angajaților din județele regiunii Sud Muntenia din domeniul construcțiilor în anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

În anul 2017, județele Prahova și Argeș dețin peste jumătate din angajații regiunii, 26,19% respectiv 28,79% din totalul de persoane angajate, la nivelul regiunii Sud Muntenia. Aceste procentaje sunt datorate și numărului considerabil mai mare de întreprinderi care activează în sectorul construcțiilor în aceste două județe, dar, mai ales, gradului de dezvoltare înregistrat. La polul opus se situează județele Ialomița cu 9,19%, Teleorman cu 8,81% și Giurgiu cu 7,78% din totalul persoanelor angajate, în sectorul construcții, în regiunea Sud Muntenia.

Productivitatea muncii

Productivitatea muncii din domeniul construcțiilor a avut o evoluție oscilantă, aceasta crescând și scăzând periodic fără o regularitate aparentă. Media la nivel național a fost, în anul 2011, de aproximativ 232.007 lei/angajat, a scăzut până în anul 2014, când a ajuns la doar 196.831 de lei, a crescut în anul 2015 la 224.031 de lei pentru ca în anul 2017 să ajungă la 201.442 de lei. Cea mai mare valoare este înregistrată în regiunea București-Ilfov (între 336.200 de lei și 272.740 de lei), urmată de regiunea Nord-Vest (între 256.325 de lei și 209.610 lei) pe când cele mai mici s-au înregistrat în regiunile Sud-Vest Oltenia, 116.877 de lei, cu un maxim de 154.696 de lei și Sud-Est, 122.926 de lei cu un maxim de 187.454 de lei. Se observă discrepanța mare între regiuni, cei mai puțin productivi ani din regiunile dezvoltate fiind net superiori celor mai productivi ani ai regiunilor nedezvoltate. Cu o productivitate a muncii de 183.351 de lei în anul 2017, regiunea Sud Muntenia se află pe locul 4, loc pe care s-a regăsit și în anul 2011.

Tabelul I.3.2.F.4 - Productivitatea muncii - diviziunea F - Construcții – 2011-2017 (lei/angajat)

Productivitatea muncii - diviziunea F - Construcții – 2011-2017 -lei/angajat-							
	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Regiunea Nord-Vest	234.813	218.795	220.960	209.621	256.325	221.705	222.660
Regiunea Centru	181.262	165.039	175.409	202.269	194.955	170.729	182.428
Regiunea Nord-Est	211.883	181.311	164.801	166.037	179.899	145.146	152.381
Regiunea Sud-Est	187.454	168.862	146.601	140.886	176.190	126.528	122.926
Regiunea Sud-Muntenia	221.369	209.589	174.562	182.138	199.776	179.647	183.351
Regiunea Bucuresti - Ilfov	312.963	336.200	288.326	272.740	319.519	290.264	310.425
Regiunea Sud-Vest Oltenia	154.696	132.348	114.802	119.559	143.866	117.140	116.877
Regiunea Vest	227.661	164.793	165.613	163.017	183.348	183.319	174.819
Productivitatea muncii la nivel național	232.007	216.998	198.543	196.831	224.031	196.155	201.442

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul județelor din regiunea Sud Muntenia, județul cu cea mai mare productivitate a muncii este Prahova, unde aceasta a fost în anul 2017 în valoare de 289.045 de lei/angajat. Pe locul 2 se regăsesc angajații din județul Giurgiu cu o productivitate de 224.383 de lei, iar pe locul 3 cei din Dâmbovița cu o productivitate de 205.669 de lei. Cele mai slabe valori se regăsesc la nivelul județelor Călărași 73.727 de lei și Ialomița 85.294 de lei.

Tabelul I.3.2.F.5 - Productivitatea muncii pe județele regiunii Sud Muntenia, perioada 2011-2017

Productivitatea muncii pe județele regiunii Sud Muntenia, perioada 2011-2017 Secțiunea F - Construcții							
Județe/ Sud Muntenia	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Argeș	222.874	221.903	175.273	191.328	187.435	157.448	162.710
Călărași	168.748	108.376	97.429	88.369	113.512	82.598	73.727
Dâmbovița	185.613	136.173	126.795	125.372	144.195	172.820	205.669
Giurgiu	173.147	292.752	250.820	240.968	270.472	208.519	224.383
Ialomița	181.024	149.665	125.386	113.345	128.066	98.676	85.294
Prahova	274.324	269.306	220.202	244.785	281.494	278.476	289.045
Teleorman	181.900	151.970	136.409	124.252	156.421	136.646	113.839
Sud - Muntenia	221.369	209.589	174.562	182.138	199.776	179.647	183.351

Sursa: Institutul Național de Statistică

Investiții nete

În România, în cadrul sectorului Construcții, la nivelul unităților locale, la sfârșitul anului 2017, se înregistrau investiții nete totale în valoare de 10.853 milioane de lei, în scădere față de anii 2011 – 2012, când se înregistrau investiții nete totale de peste 12 respectiv 13 miliarde de lei. Anul de minim al investițiilor a fost 2014, cu doar 6 miliarde de lei, după care trendul a devenit crescător pentru restul anilor analizați.

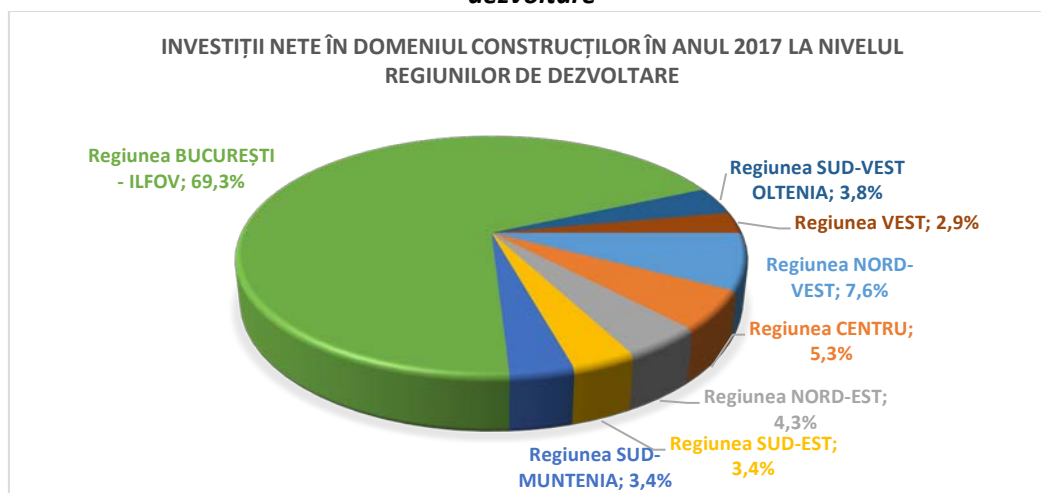
Tabelul I.3.2.F.6 - Investițiile nete la nivelul unităților locale pe regiuni de dezvoltare și clase de mărime ale întreprinderilor pe regiuni de dezvoltare 2011-2017 – Secțiunea F - Construcții

Investițiile nete la nivelul unităților locale pe regiuni de dezvoltare și clase de mărime ale întreprinderilor pe regiuni de dezvoltare 2011-2017 – Secțiunea F - Construcții - milioane lei-								
Clase de mărime ale întreprinderilor	Regiuni de dezvoltare	Ani						
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Total	12611	13231	9037	6879	7484	10390	10853
	Regiunea Nord-Vest	792	665	545	588	685	846	826
	Regiunea Centru	427	496	277	377	608	494	570
	Regiunea Nord-Est	703	388	445	543	358	461	469
	Regiunea Sud-Est	501	425	334	317	259	323	374
	Regiunea Sud-Muntenia	463	416	299	318	311	427	374
	Regiunea Bucuresti - Ilfov	9048	10216	6760	4356	4736	7245	7525
	Regiunea Sud-Vest Oltenia	301	296	136	151	218	201	407
	Regiunea Vest	376	329	240	230	310	393	317
0-9 persoane	Regiunea Sud-Muntenia	126	175	143	151	92	234	<u>191</u>
10-49 persoane	Regiunea Sud-Muntenia	186	121	82	98	115	98	<u>100</u>
50-249 persoane	Regiunea Sud-Muntenia	119	92	61	65	63	69	<u>68</u>
250 persoane si peste	Regiunea Sud-Muntenia	32	28	13	5	41	25	<u>14</u>

Sursa: Institutul Național de Statistică

Aproximativ 70% din totalul investițiilor în domeniu din anul 2017 s-au realizat în unitățile locale cu sediul în regiunea București-Ilfov, iar aproximativ 7,6% în cele din regiunea Nord-Vest. Cu un procent de doar 3,4% investiții nete, regiunea Sud Muntenia depășește doar regiunea Vest, situându-se pe locul 7 din acest punct de vedere.

Figura I.3.2.F.8 – Investiții nete în domeniul construcțiilor în anul 2017 la nivelul regiunilor de dezvoltare

Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportat la clasele de mărime, cele mai însemnate investiții nete, la nivel național, au fost realizate de către unitățile locale având de la 0 la 9 persoane ocupate. Această clasă a realizat investiții nete de 51,2% din totalul investițiilor nete realizate la nivel național în domeniul construcțiilor.

Din punct de vedere al trendului, investițiile nete realizate la nivelul regiunii Sud Muntenia au scăzut pe intervalul 2011 – 2017, înregistrând o creștere spectaculoasă doar în anul 2016. La nivel județean,

anul 2017 a adus cele mai mari investiții la nivelul județelor Argeș, Prahova, Teleorman și Dâmbovița și scăderi foarte mari în județul Giurgiu și Ialomița. La nivelul județului Giurgiu, investițiile anului 2017 au reprezentat aproximativ 25% din valoarea celor din anul 2011 iar la nivelul județului Ialomița, aproximativ 50%. La polul opus, la nivelul județului Teleorman, investițiile în companiile din domeniul construcții au fost de peste 2,4 ori mai mari, comparativ cu cele din anul 2011.

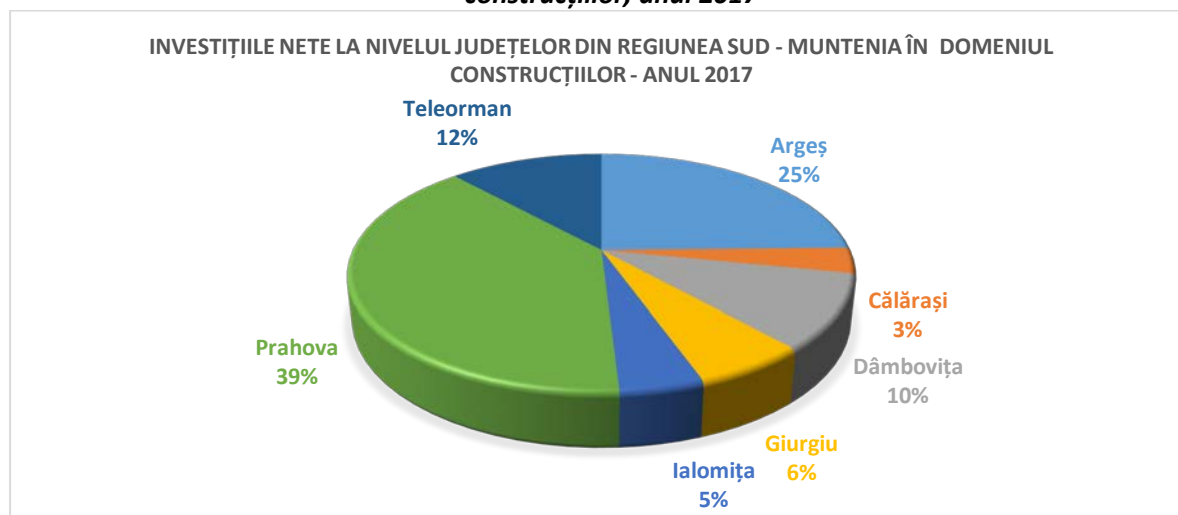
Tabelul I.3.2.F.7 - Investițiile nete la nivelul unităților locale, pe județele din regiunea Sud Muntenia - Secțiunea F – Construcții

Investițiile nete la nivelul unităților locale, pe județele din regiunea Sud Muntenia Secțiunea F – Construcții -milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Regiunea Sud Muntenia/Județe	Ani						
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Regiunea Sud-Muntenia	463	416	299	318	311	427	373
1	Argeș	78	71	64	83	85	64	92
2	Călărași	30	14	12	10	14	23	13
3	Dâmbovița	35	25	10	21	38	38	38
4	Giurgiu	90	34	22	27	18	34	23
5	Ialomița	39	17	24	11	32	36	17
6	Prahova	173	237	156	154	105	199	146
7	Teleorman	18	18	12	12	18	33	44

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform diagramei prezentate în continuare, două treimi din investițiile realizate în unitățile din domeniul construcțiilor în anul 2017 s-au realizat în județele Argeș (25%) și Prahova (39%), iar aproximativ un sfert în județele Teleorman (12%) și Dâmbovița (10%).

Figura I.3.2.F.9 – Investițiile nete la nivelul județelor din regiunea Sud Muntenia în domeniul construcțiilor, anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Lista celor mai importante întreprinderi care activează în sectorul economic al construcțiilor

Din punct de vedere al cifrei de afaceri, sunt prezentate mai jos cele mai relevante firme din fiecare județ al regiunii Sud Muntenia care au construcțiile ca domeniu principal de activitate.

Tabelul I.3.2.F.11 - Lista celor mai importante întreprinderi care activează în sectorul economic al construcțiilor după cifra de afaceri 2018

Firma	Județ	CAEN	CA 2018 - mil lei -
Baupartner Construct SRL	Prahova	4120 Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	251,95
Max Streicher Romania SRL	Prahova	4299 Lucrări de construcție a altor proiecte ingineresti n.c.a.	191,55
Ark Insaat Sanayi Ve Ticaret Anonim Sirketi Istanbul - Sucursala Târgoviște	Dâmbovița	4120 Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	170,31
INSPET SA	Prahova	4221 Lucrări de construcție a proiectelor utilitare pentru fluide	149,65
Aquila Construct SRL	Prahova	4120 Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	149,30
Conarg AG SRL	Argeș	4120 Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	130,73
Kremsmueller Romania SRL	Prahova	4299 Lucrări de construcție a altor proiecte ingineresti n.c.a.	116,28
Habau Pps Pipeline Systems SRL	Prahova	4329 Alte lucrări de instalații pentru construcții	110,74
Cezara Ideal Construct SRL	Giurgiu	4120 Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	99,58
Ness Proiect Europe SRL	Prahova	4120 Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	96,82
Maristar Com SRL	Dâmbovița	4399 Alte lucrări speciale de construcții	96,21
Campis SRL	Călărași	4120 Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	92,83
Oyl Company Holding AG SRL	Ialomița	4211 Lucrări de construcție a drumurilor și autostrăzilor	81,05
Derom Total SRL	Prahova	4120 Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	78,91
Coni SRL	Prahova	4211 Lucrări de construcție a drumurilor și autostrăzilor	64,92
Confrasilvas - Cofraje SRL	Giurgiu	4120 Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	63,61
Conim Partners SRL	Argeș	4120 Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	53,24
Systembau S.P.S. SRL	Prahova	4391 Lucrări de învelitori șarpante și terase la construcții	50,26
Industrial Montaj SA	Prahova	4299 Lucrări de construcție a altor proiecte ingineresti n.c.a.	46,55
Strabenbau Logistic SRL	Prahova	4211 Lucrări de construcție a drumurilor și autostrăzilor	46,31
Titanic Grup SRL	Argeș	4321 Lucrări de instalații electrice	46,17
Kranz Eurocenter SRL	Argeș	4120 Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	45,33
Tel Drum SA	Teleorman	4211 Lucrări de construcție a drumurilor și autostrăzilor	44,78
Intens Prest SRL	Argeș	4120 Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	43,89
General Trust Argeș SRL	Argeș	4211 Lucrări de construcție a drumurilor și autostrăzilor	43,83

Sursa: www.listafirme.ro

Prin excelență, activitățile acestei secțiuni se realizează în afara sediilor sau a punctelor de lucru. Astfel, există nenumărate cazuri în care firme dintr-un județ să aibă șantiere pe tot teritoriul țării iar cifra de afaceri, numărul de angajați sau orice alt indicator se raportează doar la sediul respectivei firme

În domeniul construcțiilor, cea mai des întâlnită activitate este cea aferentă codului CAEN 4120- Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale. Cu foarte puține excepții, majoritatea firmelor de top au activat în acest domeniu, cifrele de afaceri obținute fiind în general uniforme, depășind pentru toate firmele 40 milioane de lei.

În cadrul județului Prahova, cea mai importantă firmă este Inspet S.A., cu lucrări în domeniul proiectelor utilitare, activitate conexasă și strâns legată de industria extractivă și petro-chimică din acest județ.

Concluzii

Cel mai important aspect al domeniului este o legătură mai puțin puternică între zona geografică în care o societate își are sediul și indicatorii financiari raportați de către aceasta. Astfel, o primă consecință este faptul că indicatorii analizați sunt extrem de volatili, neexistând un trend clar, vizibil, ca în alte domenii.

Principala concluzie este legătura dintre regiunile dezvoltate ale României (București-Ilfov și Nord-Vest) și indicatorii firmelor din respectivele domenii.

Creșterea numărului de unități locale active la toate nivelele, în contextul evoluției oscilante a cifrei de afaceri generate de acestea, poate fi concluzionată prin faptul că piața construcțiilor este tot mai divizată, un număr tot mai ridicat de firme luptându-se pe aceeași cotă de piață sau, uneori, pe o cotă de piață în scădere.

Regiunea Sud Muntenia se află în general pe locul 4, depășită de regiunile București-Ilfov, Nord-Vest și Centru. Apropierea de Municipiul București și de județul Ilfov a făcut ca multe firme să fie deschise la nivelul regiunii Sud Muntenia dar care să își onoreze lucrările în regiunea alăturată. Un aspect important de reținut pentru fiecare indicator analizat sunt procentele deținute de regiunea Sud Muntenia comparativ cu media țării.

- Numărul de unități locale active, în anul 2017, în regiunea Sud Muntenia este în cuantum de 5.958 de unități, respectiv 11,2% din totalul unităților locale active la nivel național, situând această regiune pe locul 4, conform acestui indicator.
- Cifra de afaceri situează regiunea Sud Muntenia, în anul 2017, tot pe locul 4, cu o cifră de afaceri de 6.786 milioane de lei, respectiv 9,1% din cifra de afaceri obținută la nivel național în acest domeniu.

- Conform indicatorului număr de salariați, în anul 2017, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 6, cu un număr de 37.011 persoane, respectiv 10% din numărul persoanelor remunerate la nivel național în acest domeniu.
- Regiunea Sud Muntenia înregistrează, în anul 2017, o productivitate a muncii la un nivel de 90% față de productivitatea muncii înregistrată la nivel național în acest domeniu, acest indicator clasând regiunea Sud Muntenia pe locul 6 național.
- În cazul indicatorului investiții nete, în anul 2017, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 7, la un cuantum de 373 milioane de lei, respectiv 3,4% din totalul investițiilor nete realizate la nivel național în acest domeniu.

În ansamblu, indicatorii analizați pentru sectorul economic construcții, poziționează regiunea Sud Muntenia la mijlocul clasamentului regiunilor de dezvoltare, fiind devansată de regiunile București-Ilfov, Nord-Vest și Centru.

La nivelul județelor, regiunea prezintă cele mai bune cifre în județele Argeș și Prahova. În cazul indicatorilor numărul de unități locale active, cifra de afaceri (CA), numărul de salariați și investiții nete, pentru sectorul economic construcții, județele Argeș și Prahova prezintă cifre net superioare celorlalte județe, menținând această diferență pe parcursul întregii perioade analizată (2011-2017).

Prin analiza acestor indicatori, pentru sectorul economic al construcțiilor s-a evidențiat potențialul județelor în cererea, oferta și realizarea efectivă de construcții. Valorile mari ale indicatorilor în județele Prahova și Argeș demonstrează potențialul ridicat al acestora în dezvoltarea sectorului, datorită numărului mare de întreprinderi, angajați și a cifrei de afaceri generate, peste media regională. Potențialul ridicat al acestor 2 județe poate direcționa sectorul economic Construcții spre realizarea de clustere, în scopul atragerii de investiții private în producție și servicii, dezvoltarea colaborării între întreprinderile care activează în acest sector, creșterea competitivității în industria construcțiilor de clădiri și a construcțiilor ingineresti. Calificarea, perfecționarea și specializarea continuă a forței de muncă în sectorul construcțiilor și dezvoltarea mediului de afaceri din regiunea Sud Muntenia urmăresc re poziționarea regiunii Sud Muntenia în clasamentul regiunilor de dezvoltare ale țării, în cadrul acestui sector economic.

Secțiunea G - Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor

Context

Istoria economică a României, inclusiv a ramurilor componente, are tradiții vechi și bogate. Comerțul, ca activitate economică, s-a manifestat odată cu dezvoltarea comunicării între oameni și dezvoltarea comunităților care ajung să înțeleagă faptul că pe măsură ce nevoile cresc, satisfacere acestora este posibilă doar prin schimb. Astfel, produsele excedentare dintr-o colectivitate ajung să suplinească neajunsurile alteia și invers, prin ceea ce se numește astăzi „comerț”.

Revoluția comercială, care a început să se manifeste din secolul al XI-lea, a făcut să apară negustorul itinerant, din necesitatea realizării unor schimburi mai largi și diversificate.

Deși primele însemnări mai ample despre modul în care era realizat comerțul pe teritoriul țării se întâlnesc încă din secolului al XIX-lea, comerțul, în forma sa elementară, s-a realizat încă de la formarea statelor medievale românești, sub forma trocului.

La nivel național, în cadrul secțiunii **G- Comerț cu ridicată și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor**, la sfârșitul anului 2017 activau 181.170 de unități locale, o valoare mai mare față de anul 2011, când numărul unităților locale active era de 172.312. Cea mai mică valoare s-a înregistrat în anul 2011, când numărul unităților a fost de 172.312, iar cea mai mare în anul 2014, 184.176. Regiunea Sud Muntenia urmează trendul național în creștere, cu fluctuațiile anuale reduse. Astfel, de la o valoare de 21.453 de unități locale active pe teritoriul regiunii în 2011, se înregistrează în 2017 un număr de 22.372 de unități active, în ușoară creștere față de anul 2011.

Tabelul I.3.2.G.1 - Numărul unităților locale active pe regiuni de Dezvoltare 2008-2014

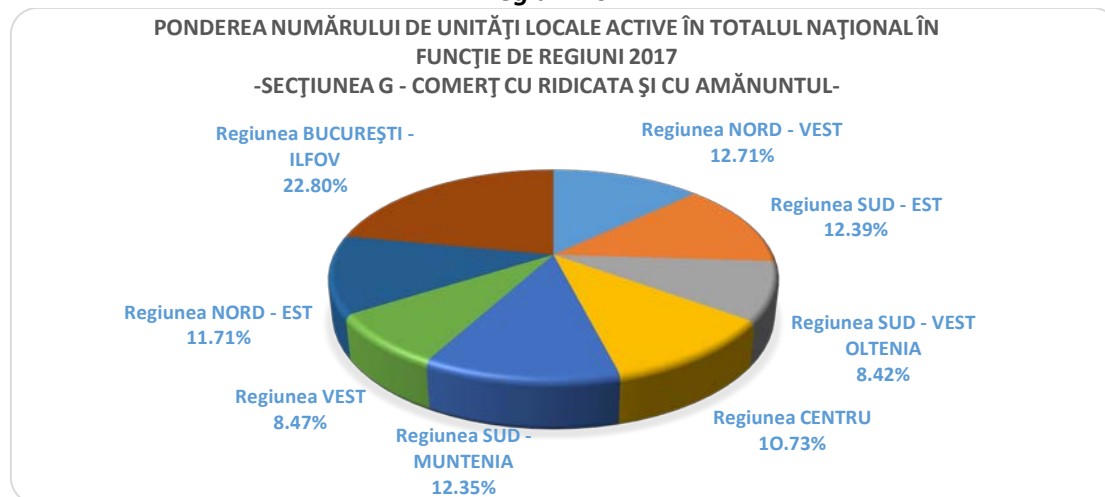
Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare - Secțiunea G – Comerț cu ridicata și cu amănuntul -- -unități-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	21.513	22.340	22.685	23.570	23.185	23.143	23.787
2.	Centru	19.060	19.417	19.489	19.717	19.298	19.067	19.441
3.	Nord-Est	20.395	20.741	20.853	21.212	20.803	20.515	21.218
4.	Sud-Est	22.651	23.148	23.162	23.360	22.529	22.098	22.446
5.	Sud Muntenia	21.453	21.872	22.034	22.301	21.879	21.728	22.372
6.	București-Ilfov	37.101	38.824	39.883	42.477	41.993	41.160	41.309
7.	Sud-Vest Oltenia	15.233	15.653	15.529	15.722	15.155	14.996	15.254
8.	Vest	14.906	15.377	15.449	15.817	15.335	15.071	15.343
TOTAL		172.312	177.372	179.084	184.176	180.177	177.778	181.170

Sursa: Institutul Național de Statistică

Numărul de unități locale active existente în regiunea Sud Muntenia reprezintă aproximativ 12,35% din totalul existent la nivel național, valoare ce conferă acestei regiuni locul 4 în acest clasament.

Comparativ, cea mai bine clasată regiune este București-Ilfov, cu o pondere de 22,80%, iar locul 2 este împărțit de regiunile Nord-Est și Nord-Vest cu aproximativ 12,7%. Regiunea clasată pe ultimul loc este regiunea Vest, cu doar 8,47% din totalul unităților locale active existente la nivel național

Figura I.3.2.G.1 - Ponderea numărului de unități locale active în totalul național în funcție de regiuni 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Lărgind aria analizei, este prezentată în tabelul următor situația unităților locale active existente la nivelul județelor din regiunea Sud Muntenia. De la început se poate observa o discrepanță foarte mare între județele din nordul regiunii - Prahova și Argeș - cu peste 18.000 de unități, respectiv 16.600 de unități și județele din sudul regiunii - Călărași și Giurgiu - cu puțin peste 4.800 de unități. Diferența dintre primul județ clasat ca număr de unități locale active, respectiv Prahova cu 18.014 și ultimul județ clasat, respectiv Ialomița cu 4.523 de unități, este una semnificativă, de 13.491 de unități locale. Din punct de vedere al evoluției în timp, se poate observa un trend ușor crescător în perioada 2011-2017, cu o mică scădere de 578 de unități în anul 2016 față de anul anterior, dar cu o creștere de 644 de unități în 2017, unde numărul de unități locale active a crescut la nivel regional cu peste 900 de unități față de 2011, cea mai mare creștere înregistrându-se în județul Argeș, de peste 400 de unități în anul 2017 comparativ cu anul 2011.

Tabelul I.3.2.G.2 - Numărul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Numărul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia Secțiunea G – Comerț cu ridicata și cu amănuntul – -unități-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	5130	5289	5290	5430	5378	5342	5535
2.	Călărași	2005	1976	2017	2016	1998	2000	2020
3.	Dâmbovița	2520	2584	2600	2628	2612	2603	2749
4.	Giurgiu	1729	1768	1833	1883	1849	1801	1843
5.	Ialomița	1676	1686	1702	1731	1701	1739	1754
6.	Prahova	5988	6107	6129	6153	5977	5920	6068
7.	Teleorman	2405	2462	2463	2460	2364	2323	2403

TOTAL	21453	21872	22034	22301	21879	21728	22372
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Sursa: Institutul Național de Statistică

Valoarea absolută a unităților locale active este ușor irelevantă, în lipsa unor detalii suplimentare precum densitatea acestora. Astfel, în rândurile următoare se va prezenta suplimentar și acest indicator raportat la 1.000 de locuitori.

Densitatea unităților locale active

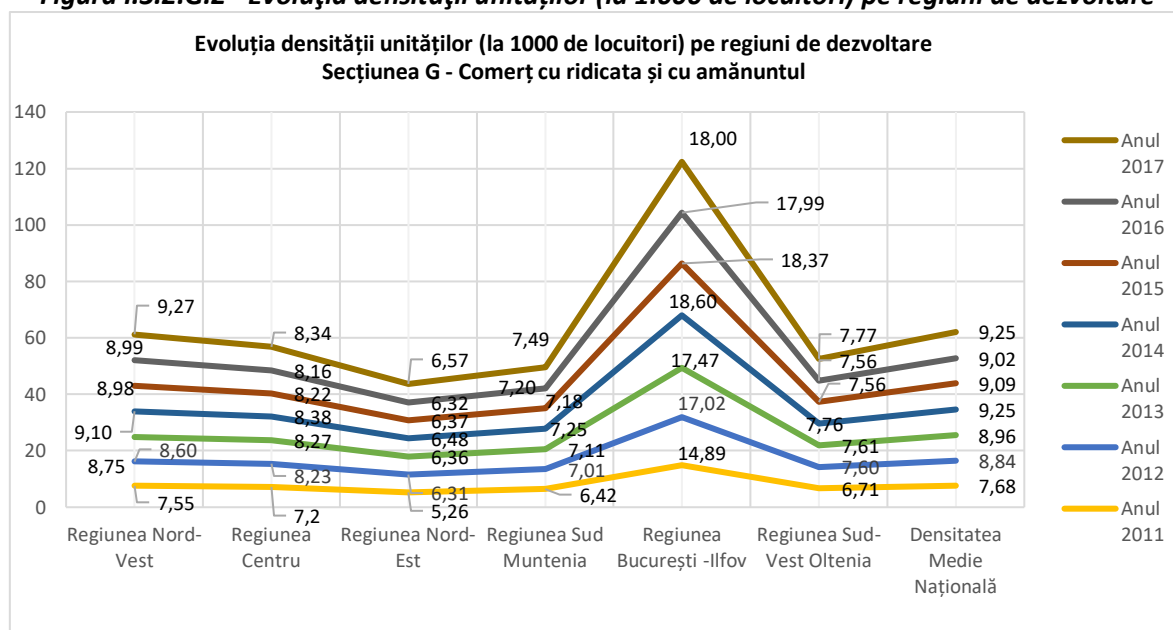
Pentru calculul acestui indicator au fost utilizate următoarele informații:

- Numărul unităților locale active la nivel de regiune și județe (pentru regiunea Sud Muntenia), prezentați în cadrul secțiunii dedicate numărului de unități locale active;
- Populația la nivel de regiune și județe (pentru regiunea Sud Muntenia), prezentată în cadrul capitolului 1.1.

Formula de calcul: Densitatea unităților locale active = Numărul unităților locale active/Populația totală *1000.

Din punct de vedere al trendului densității unităților locale active, la nivel național și regional, se remarcă o creștere a densității unităților locale active în perioada 2011 - 2014, urmată de un trend oscilant ușor crescător în 2015 și 2017, excepție fiind regiunea Sud Muntenia care a înregistrat o creștere a densității de 0,2 unități locale active și în anul 2016. Într-un clasament dominat clar de regiunea București-Ilfov pe întreaga perioadă analizată, regiunea Sud Muntenia se poziționează pe penultima poziție în 2017 cu o densitate de 7,49 de unități locale active la 1.000 de locuitori.

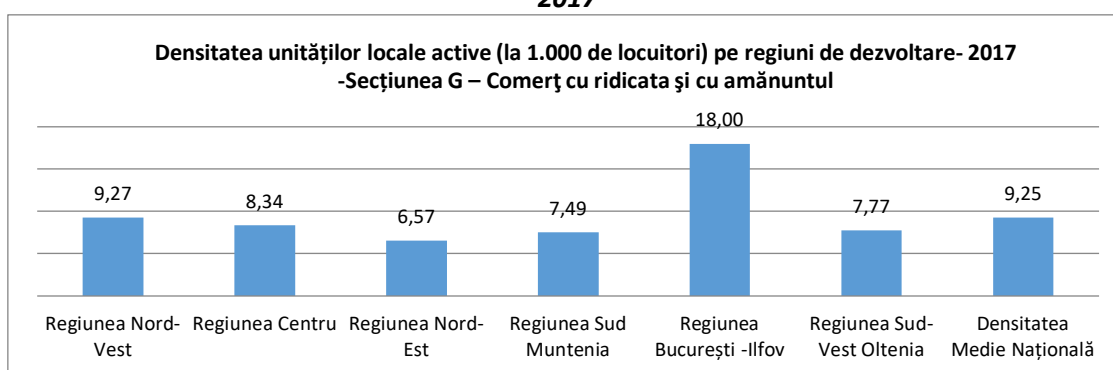
Figura I.3.2.G.2 - Evoluția densității unităților (la 1.000 de locuitori) pe regiuni de dezvoltare

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al mediei la nivel național pentru perioada 2011 - 2016, se poate observa dispunere asimetrică a regiunilor de dezvoltare, pe primul loc clasându-se regiunea București-Ilfov la o distanță semnificativă de media națională, restul regiunilor plasându-se sub densitatea medie națională, excepție reprezentând anul 2017, unde, pe lângă regiunea București-Ilfov care depășește cu mult densitatea medie națională, regiunea de pe locul 2, Nord-Vest, este singura regiune care înregistrează o densitate medie peste cea națională (9,27 unități la 1.000 de locuitori vs 9,25 unități la 1.000 de locuitori).

Figura I.3.2.G.3 - Densitatea unităților locale active (la 1.000 de locuitori) pe regiuni de dezvoltare 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel județean, densitatea unităților locale active respectă trendul național privind creșterea înregistrată în perioada 2011- 2017, județul Dâmbovița reprezentând singura excepție, cu un trend ascendent pe toată perioada analizată și atingând o densitate medie de 5,51 unități locale active la 1.000 de locuitori în 2017, dar situându-se pe ultimul loc la nivel regional din acest punct de vedere. Cea mai mare valoare a fost înregistrată în Județul Argeș, 9,41 unități la 1.000 de locuitori în 2017, fiind urmată îndeaproape de județul Prahova cu o valoare de 8,32 unități la 1.000 de locuitori.

Tabelul I.3.2.G.3 - Densitatea unităților locale active (la 1.000 de locuitori) la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

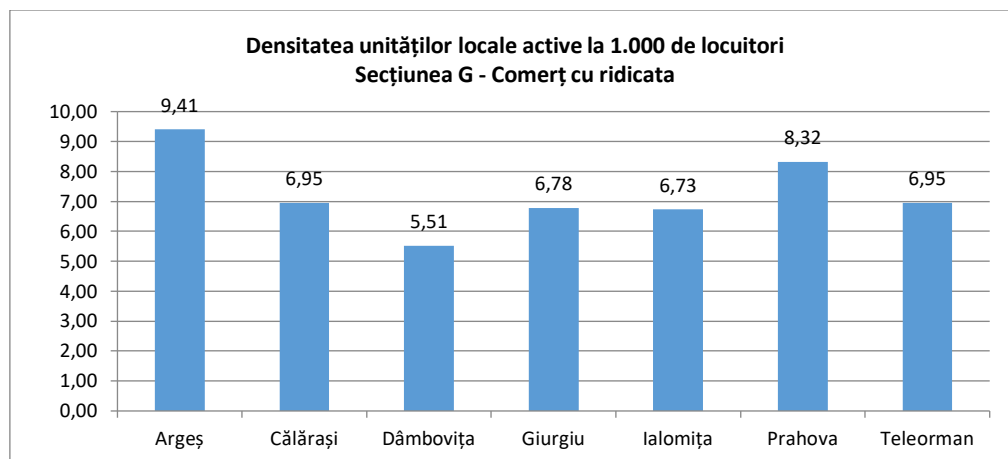
Densitatea unităților locale active (la 1000 locuitori) la nivelul regiunii Sud Muntenia Secțiunea G – Comerț cu ridicata și cu amănuntul – -unități-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	7.79	8.69	8.74	9.02	8.99	9.00	9.41
2.	Călărași	6.16	6.48	6.66	6.72	6.72	6.80	6.95
3.	Dâmbovița	4.7	5.00	5.06	5.14	5.15	5.17	5.51
4.	Giurgiu	6.12	6.28	6.54	6.78	6.71	6.56	6.78
5.	Ialomița	5.56	6.19	6.30	6.45	6.39	6.60	6.73
6.	Prahova	7.23	8.04	8.12	8.20	8.03	8.04	8.32
7.	Teleorman	5.84	6.56	6.66	6.75	6.59	6.59	6.95

Sursa: Institutul Național de Statistică

Realizând o comparație a valorilor înregistrate pentru fiecare județ cu valorile medii înregistrate la nivel național și regional, singurele județe din regiunea Sud Muntenia care se află peste media

națională, din punct de vedere al densității unităților locale active, sunt Argeș și Prahova, restul județelor din regiune situându-se sub media regională. Județul Dâmbovița are o medie mai mică decât cea mai mică medie regională existentă în regiunea Sud-Est.

Figura 1.3.2.G.4 - Densitatea unităților locale active la 1.000 de locuitori 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Prin prisma analizei celor doi indicatori „numărul de unități active”, și „densitatea unităților active la 1.000 de locuitori” se pot observa următoarele:

- Comparativ cu media națională, regiunea Sud Muntenia deține puține unități locale active la 1.000 de locuitori care funcționează în activitatea de comerț;
- Din punct de vedere al trendului acestor indicatori, se observă o direcție descrescătoare, în ciuda faptului că în toată perioada analizată s-au înregistrat ușoare creșteri în aproape toate județele din regiunea Sud Muntenia;
- Județul Dâmbovița, cu o densitate de 5,51 de unități locale active la 1.000 de locuitori își pierde poziția dată de numărul de unități locale active care o plasau la nivel regional pe locul 3, fiind plasată ultima în clasament, din prisma densității unităților locale.
- Județele Teleorman, Călărași, Giurgiu și Ialomița ocupă ultimele poziții din punctul de vedere al numărului unităților active, în timp ce județele Teleorman, Călărași, Giurgiu, Ialomița și Dâmbovița ocupă ultimele poziții din punct de vedere al valorii densității unităților locale active la 1.000 de locuitori.

Cifra de afaceri

La nivel național, în cadrul secțiunii **G- Comerț cu ridicată și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor**, la sfârșitul anului 2017 se înregistra o cifră de afaceri totală de 551.786 milioane de lei, în creștere constantă pe toată perioada analizată, la o diferență de peste 146.760 milioane de lei

față de anul 2011. Regiunea Sud Muntenia este pe locul 4 din punctul de vedere al cifrei de afaceri, la o diferență de 2.665 milioane de lei de regiunea Sud-Est, clasată pe poziția imediat superioară.

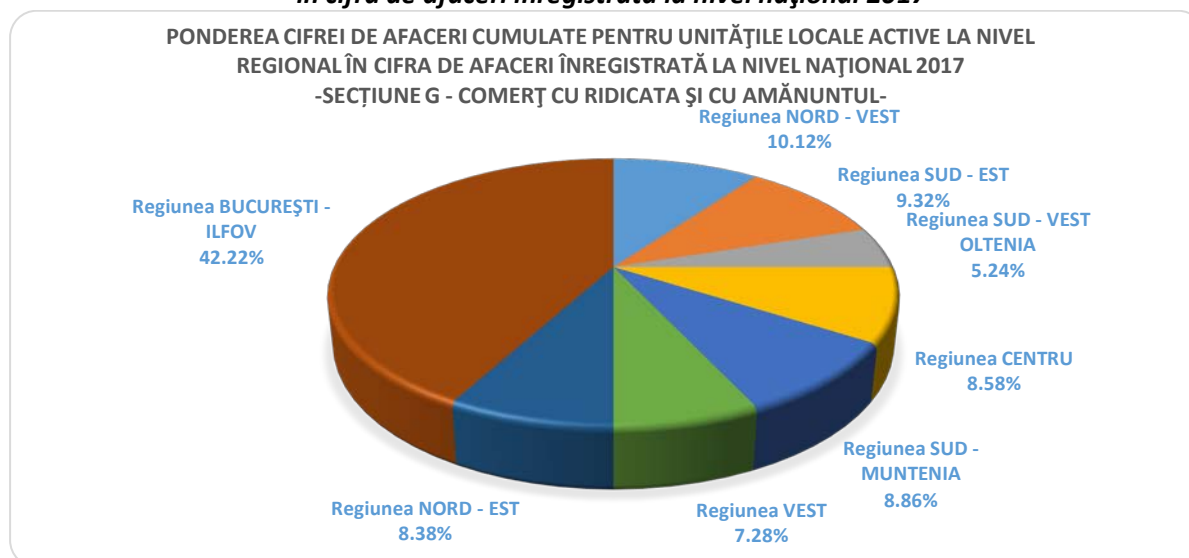
Tabelul I.3.2.G.4 - Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare -Secțiunea G – Comerț cu ridicata și cu amănuntul – -milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	37.400	41.635	42.332	43.149	44.912	50.175	55.890
2.	Centru	34.903	36.736	37.745	39.748	40.850	44.700	47.360
3.	Nord-Est	30.082	32.921	33.943	34.879	38.105	42.587	46.253
4.	Sud-Est	41.257	46.748	43.334	44.521	45.771	48.136	51.449
5.	Sud Muntenia	36.911	44.537	35.429	37.768	40.226	43.798	48.918
6.	București-Ilfov	177.989	180.138	178.946	188.593	200.748	212.435	232.785
7.	Sud-Vest Oltenia	19.702	21.835	21.218	23.018	24.929	27.318	28.938
8.	Vest	26.750	28.172	29.223	30.662	32.753	36.891	40.193
TOTAL		404.994	432.722	422.170	442.338	468.294	506.040	551.786

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al ponderii la nivel național, regiunea Sud Muntenia deține puțin peste 8,8% din cifra de afaceri înregistrată de unitățile locale active din domeniul comerțului, pentru anul 2017 valoarea înregistrată fiind de 48.896 milioane de lei. Cele mai slabe regiuni din punctul de vedere al cifrei de afaceri sunt Vest (7,28%) și, la mică distanță, Sud-Vest Oltenia (5,24%).

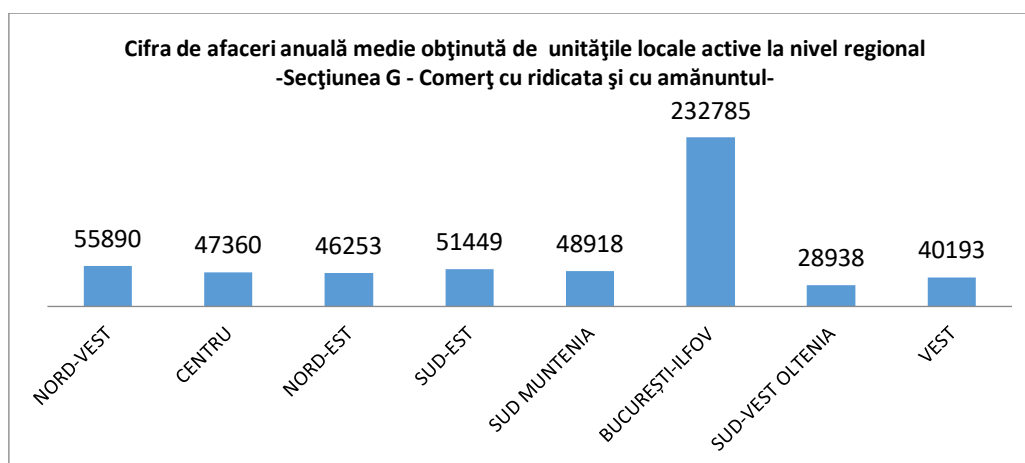
Figura I.3.2.G.5 - Ponderea cifrei de afaceri cumulate pentru unitățile locale active la nivel regional în cifra de afaceri înregistrată la nivel național 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Regiunea București-Ilfov, prima clasată în ceea ce privește cifra de afaceri, cu un procent de 42,22% din totalul național, se poziționează la o diferență considerabilă de următoarea clasată, respectiv regiunea Sud-Est cu 10,12%. Regiunea Sud Muntenia, clasată pe locul 4, se află la o diferență de 2.520 milioane de lei de regiunea Sud-Est, clasată pe poziția imediat superioară.

Figura I.3.2.G.6 - Cifra de afaceri anuală medie obținută de unitățile locale active la nivel regional

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel județean, trendul valorii cifrei de afaceri este în creștere pentru perioada 2011 - 2014 și ușor oscilant pentru perioada 2015 – 2017, toate județele din regiunea Sud Muntenia înregistrând valori superioare în 2017 față de anul 2011. În 2017, cea mai mare cifră de afaceri a fost înregistrată în județul Prahova, respectiv 16.758 milioane de lei, la o diferență de peste 13.122 milioane de lei față de ultimul județ clasat, Giurgiu, care a înregistrat o cifră de afaceri de 3.243 milioane de lei.

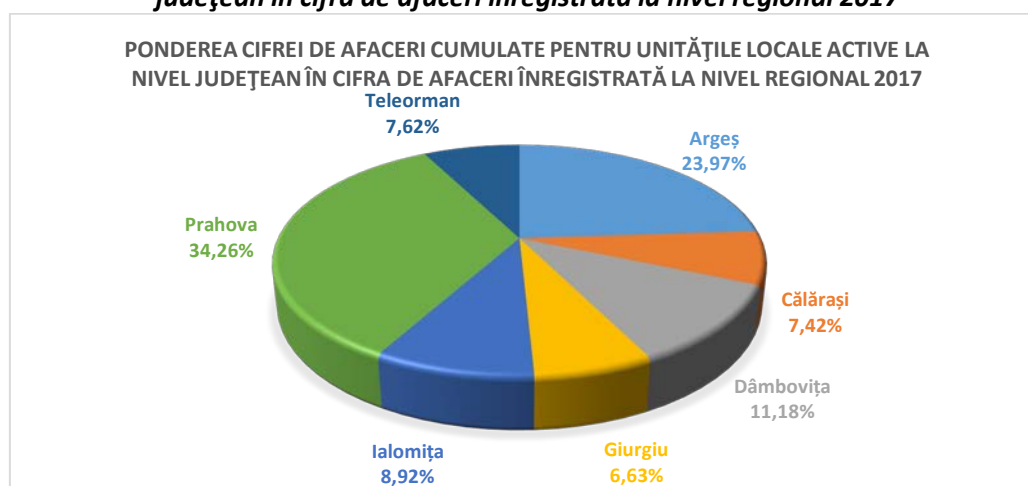
Tabelul I.3.2.G.5 - Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia - Secțiunea G – Comerț cu ridicata și cu amănuntul – -milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	11.847	13.526	8.680	8.818	9.586	10.707	11.724
2.	Călărași	2.033	2.104	2.433	2.982	3.293	3.282	3.632
3.	Dâmbovița	4.081	4.798	4.302	4.466	4.851	5.173	5.470
4.	Giurgiu	2.216	2.365	2.382	2.748	3.071	3.080	3.243
5.	Ialomița	2.639	2.672	2.901	3.205	3.602	3.965	4.366
6.	Prahova	11.238	16.188	11.581	12.226	12.632	14.196	16.758
7.	Teleorman	2.857	2.884	3.151	3.323	3.190	3.395	3.726

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din analiza graficului următor, se evidențiază în mod mult mai clar discrepanța existentă între județele din nordul regiunii, respectiv Argeș și Prahova și restul județelor. Practic, peste 58% din cifra de afaceri a întregii regiuni a fost înregistrată în aceste două județe. Clasându-se pe locul 3, cu o pondere de aproximativ 11%, județul Dâmbovița este în continuare într-o categorie aparte, acesta fiind mult sub primele două județe dar cu o valoare aproape dublă față de județul clasat pe ultimul loc, Giurgiu (6,63%). Restul județelor din regiune înregistrează ponderi de 8,92% în cazul județului Ialomița, 7,62% în județul Teleorman și de 7.42% în cazul județului Călărași.

Figura 1.3.2.G.7 - Ponderea cifrei de afaceri cumulate pentru unitățile locale active la nivel județean în cifra de afaceri înregistrată la nivel regional 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Dacă, din analiza numărului unităților locale active și a densității acestora, regiunea Sud Muntenia ocupă doar locul 4 la foarte mică distanță de ultimele două clasate, respectiv locul 7, fiind urmată doar de regiunea Nord-Est în cazul acestui indicator, cifra de afaceri urmărește același trend ușor crescător, în concordanță cu rata de creștere a unităților locale active. Astfel, dacă în 2011 la 21.453 de unități active se înregistra o cifră de afaceri de 36.911 milioane de lei, în 2017, la un număr de unități locale active de 22.372, se înregistra o cifră de afaceri de 48.918 milioane de lei. Pentru anul 2017, cifra de afaceri clasează regiunea pe locul 4, la o distanță redusă față de locul 5.

Astfel, analizând aceste elemente reiese faptul că regiunea Sud Muntenia înregistrează un trend crescător în ceea ce privește numărul unităților active locale, în concordanță cu alte regiuni din România și, totodată, un trend crescător în ceea ce privește cifra de afaceri generată la începutul perioadei analizate, respectiv 2011, când numărul de unități locale era mult mai mic.

Numărul de salariați

În anul 2017, la nivel național, personalul angajat în unitățile locale active era de peste 932.000 de persoane (932.609). Trendul este crescător în perioada 2011-2017, excepție făcând regiunile Centru și Sud-Est, care au avut un trend ușor descrescător.

La nivelul regiunilor, trendul este identic privind creșterea din perioada 2011 - 2017, însă se pot evidenția perioade cu fluctuații precum: ușoare creșteri în perioada 2011 - 2012 și fluctuații în perioada 2012-2015 (regiunea Sud-Est, regiunea Sud Muntenia, regiunea Sud-Vest Oltenia și regiunea Vest), urmate de mici creșteri în intervalul 2015-2017 în regiunea Nord-Vest și regiunea Centru. În perioada 2015 – 2017, se evidențiază ca excepție regiunea Sud-Est, care a înregistrat o scădere de aproximativ 180 de persoane față de anul anterior.

Regiunea Sud Muntenia se află pe locul 6 în acest clasament, cu 100.955 de angajați în sectorul comerțului, fiind urmată de regiunea Vest și regiunea Sud-Vest Oltenia, ultima clasată cu 68.947 de angajați în activitatea de comerț în 2017.

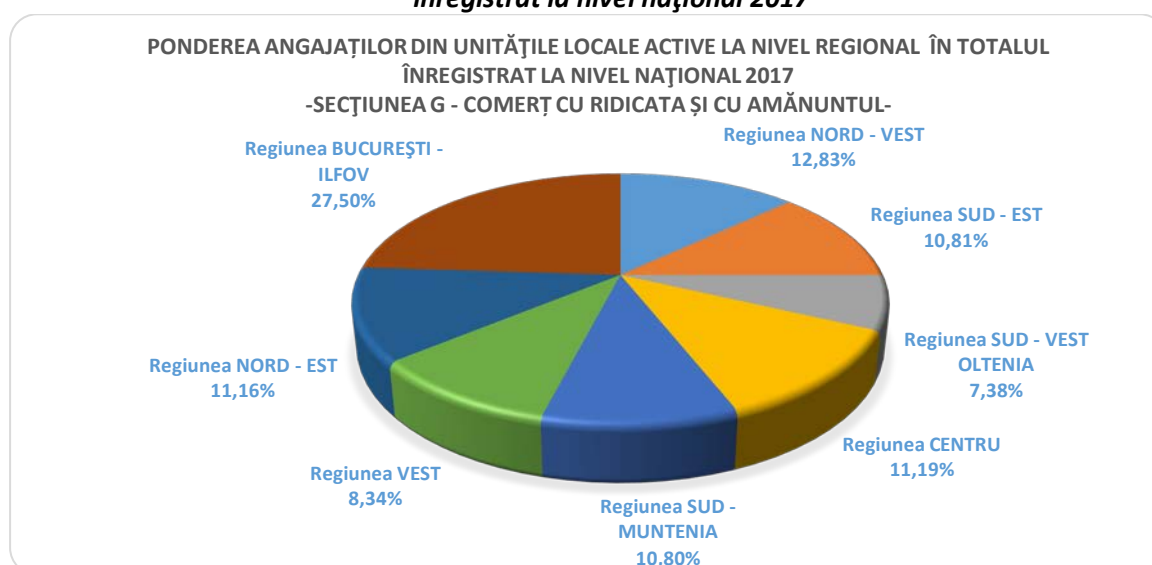
Tabelul I.3.2.G.6 - Personalul din unitățile locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Personalul din unitățile locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017 - Secțiunea G – Comerț cu ridicata și cu amănuntul - -număr persoane -								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	112042	113605	115056	113080	112928	116185	119996
2.	Centru	104406	104538	104381	102929	100809	103814	104653
3.	Nord-Est	99225	100537	100512	98504	97958	101274	104461
4.	Sud-Est	102349	104633	103126	100877	100308	101282	101098
5.	Sud Muntenia	99620	100878	99147	97262	97465	99850	100955
6.	București-Ilfov	240470	239920	242307	240396	242671	248816	254777
7.	Sud-Vest Oltenia	67802	68131	68771	67728	66505	68059	68947
8.	Vest	77694	79043	77660	76517	74462	77532	77903
TOTAL		903608	911285	910960	897293	893106	916812	932790

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punctul de vedere al ponderilor fiecărei regiuni în totalul național, se poate observa existența discrepantă între prima regiune clasată București-Ilfov cu 27,50% pondere a angajaților din unitățile locale în totalul național și următoarea regiune clasată, regiunea Nord-Vest, cu 12,83% pondere. Regiunea Sud Muntenia, situată pe locul 5, depășește cu 3,42 puncte procentuale regiunea de pe ultimul loc, Vest Oltenia, și se plasează la 1,31 puncte procentuale diferența de regiunea Nord-Est clasată pe poziția imediat superioară.

Figura I.3.2.G.8 - Ponderea angajaților din unitățile locale active la nivel regional în totalul înregistrat la nivel național 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel județean, discrepanța identificată în cadrul unităților locale active sau a cifrei de afaceri nu diferă nici în cazul personalului. Se poate observa un trend descrescător pe perioada 2012 - 2015, excepție făcând județele Călărași și Giurgiu care își păstrează trendul crescător în cadrul acestui interval. De asemenea, în perioadele 2011-2012 și 2015–2017 trendul este crescător, excepții înregistrându-se în județele Giurgiu (în scădere în anul 2012 față de 2011), Călărași și Dâmbovița cu valori fluctuate în intervalul 2015 – 2017. Județele Argeș, Dâmbovița și Prahova au aproximativ 70.050 persoane angajate dintr-un total de 100.955 de angajați la nivelul întregii regiuni, pe ultimul loc aflându-se județul Giurgiu, cu 4.425 de angajați în activitatea de comerț, reprezentând aproximativ 6,67% din personalul la nivel de regiune.

Tabelul I.3.2.G.7 - Personalul din unitățile locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Personalul din unitățile locale active la nivelul regiunii Sud Muntenia								
Secțiunea G – Comerț cu ridicata și cu amănuntul –								
-număr persoane -								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	25.244	26.015	25.355	24.665	24.856	25.368	26.153
2.	Călărași	6.943	6.988	7.067	6.931	7.100	6.965	7.276
3.	Dâmbovița	12.035	12.237	11.882	11.933	11.893	11.760	12.357
4.	Giurgiu	6.389	6.271	6.303	6.429	6.517	6.536	6.736
5.	Ialomița	8.129	8.053	7.949	7.768	7.808	8.097	7.989
6.	Prahova	31.617	32.052	31.342	30.664	30.444	32.482	31.714
7.	Teleorman	9.263	9.262	9.249	8.872	8.847	8.642	8.730

Sursa: Institutul Național de Statistică

Productivitatea muncii

Pentru toate regiunile analizate, productivitatea muncii are un trend crescător, anul 2017 înregistrând valori mai mari comparativ cu anul 2011. La nivel național, în anul 2017 productivitatea muncii este de 591.658 de lei/angajat, mai mare cu aproape 143.430 de lei comparativ cu anul 2011, când era de doar 448.197 de lei/angajat.

Regiunea Sud Muntenia se clasează pe a patra poziție la nivel național din punct de vedere al productivității muncii din toate cele 8 regiuni, la distanță de aproximativ 24.500 de lei față de locul 3, regiunea Sud-Est. Pe locul 5 se situează regiunea Nord-Vest cu 467.034 de lei.

Tabelul I.3.2.G.8 - Evoluția productivității muncii pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Evoluția productivității muncii pe regiuni de dezvoltare								
Secțiunea G – Comerț cu ridicata și cu amănuntul –								
-lei/angajat-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	333.803	366.489	367.925	381.579	397.705	431.854	467.034
2.	Centru	334.301	351.413	361.608	386.169	405.222	430.578	453.853
3.	Nord-Est	303.170	327.452	337.701	354.087	388.993	420.513	444.386
4.	Sud-Est	403.101	446.781	420.204	441.339	456.305	475.267	510.346
5.	Sud Muntenia	370.518	441.494	357.338	388.312	412.723	438.638	485.741
6.	București-Ilfov	740.171	750.825	738.509	784.510	827.243	853.784	907.799
7.	Sud-Vest Oltenia	290.581	320.486	308.531	339.859	374.844	401.387	420.525

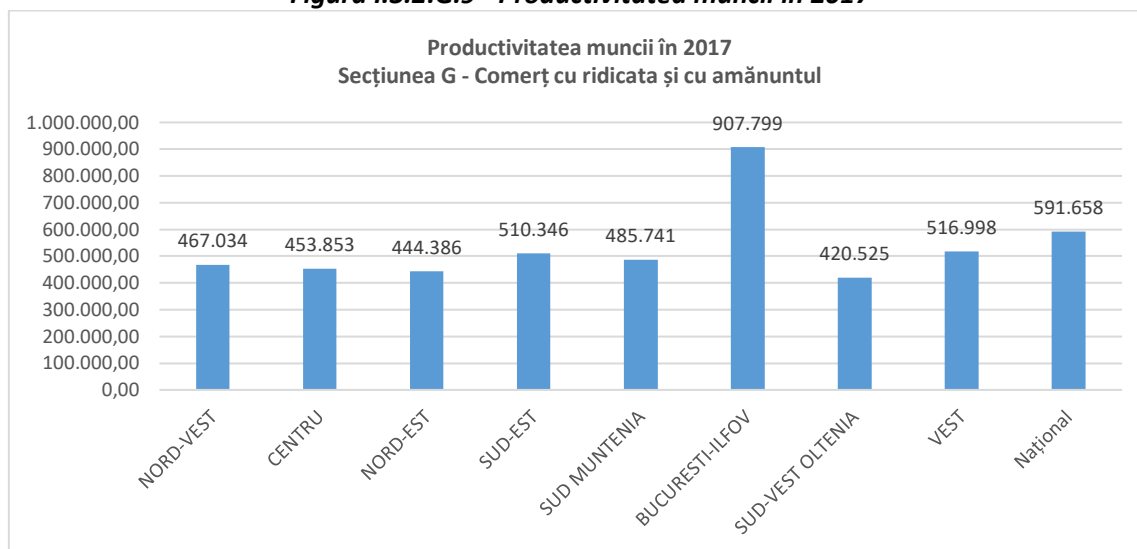
8.	Vest	344.299	356.414	376.294	400.721	439.862	475.816	516.998
	Național	448.197	474.848	463.434	492.969	524.343	551.956	591.658

Sursa: Institutul Național de Statistică

Doar o singură regiune depășește productivitatea muncii la nivel național, regiunea București-Ilfov fiind pe primul loc în acest clasament, având o valoare aproape dublă de media națională. În tabelul următor se pot identifica trei categorii de regiuni:

- Regiunea București-Ilfov cu o productivitate a muncii având o valoare aproape dublă față de media națională;
- Regiunile Sud Vest și Sud Est se clasează imediat sub media națională, la o distanță aproximativ de 81.000 de lei, respectiv 74.800 de lei față de aceasta. Regiunea Sud Muntenia este a treia clasată sub media națională, la o distanță de peste 106.000 de lei față de media națională.
- Restul de regiuni, între regiunea situată pe ultimul loc, regiunea Sud-Vest Oltenia și regiunea Sud-Vest clasată imediat sub media națională diferența este peste 96.000 de lei, mai mică decât cea existentă între regiunea București-Ilfov, situată pe primul loc, și cea clasată pe locul doi, regiunea Sud-Vest, respectiv 391.650 de lei.

Figura I.3.2.G.9 - Productivitatea muncii în 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul județelor din regiunea Sud Muntenia, între anii 2011 și 2017 se observă același trend crescător, evidențiat și la nivel național. Județul cu cea mai mare productivitate a muncii este Ialomița, urmat de Prahova. Ultimul județ ca valoare a productivității muncii pe anul 2017 este Teleorman, la o diferență de 119.620 de lei față de primul județ clasat.

Tabelul I.3.2.G.9 - Evoluția productivității muncii la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

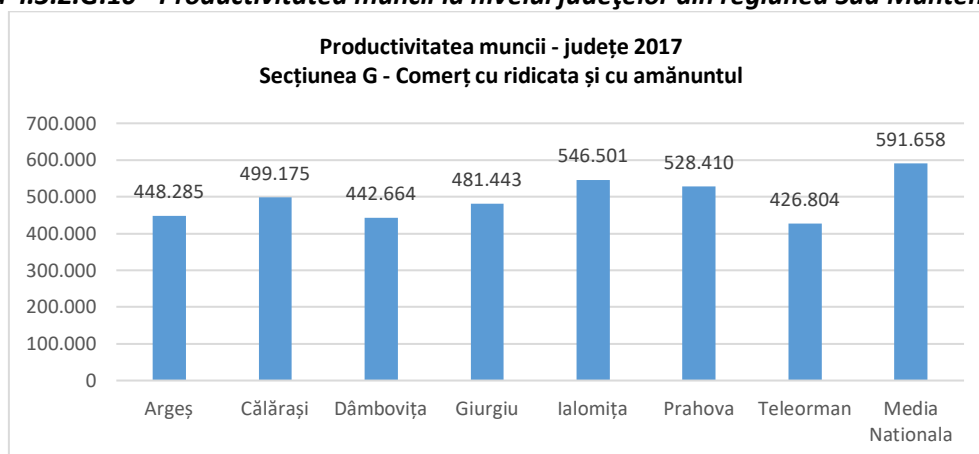
Evoluția productivității muncii la nivel județean Secțiunea G – Comerț cu ridicata și cu amănuntul – -lei/angajat-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017

1.	Argeș	469.300	519.931	342.339	357.511	385.661	422.067	448.285
2.	Călărași	292.813	301.088	344.276	430.241	463.803	471.213	499.175
3.	Dâmbovița	339.094	392.090	362.060	374.256	407.887	439.881	442.664
4.	Giurgiu	346.846	377.133	377.915	427.438	471.229	471.236	481.443
5.	Ialomița	324.640	331.802	364.952	412.590	461.322	489.688	546.501
6.	Prahova	355.442	505.054	369.504	398.709	414.926	437.042	528.410
7.	Teleorman	308.431	311.380	340.685	374.549	360.574	392.849	426.804

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform graficului următor, niciun județ din regiunea Sud Muntenia nu se situează peste media națională. Singurele județe clasate în apropierea mediei naționale sunt județele Ialomița și Prahova, la o diferență de 44.330 de lei, respectiv 61.830 de lei față de productivitatea medie națională. De remarcat faptul că, deși județul Ialomița face parte din categoria județelor din sudul regiunii Sud Muntenia cu un nivel al dezvoltării inferior județelor din nordul regiunii, se situează pe prima poziție în ceea ce privește productivitatea muncii la nivelul regiunii Sud Muntenia.

Figura 1.3.2.G.10 - Productivitatea muncii la nivelul județelor din regiunea Sud Muntenia 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

În concluzie, prin analiza indicatorilor „productivitatea muncii” și „numărul de angajați”, se pot afirma următoarele:

- Productivitatea muncii pentru regiunea Sud Muntenia este una ridicată, cifra de afaceri din zonă nefiind dublată de un număr foarte ridicat de angajați;
- Niciun județ din regiunea Sud Muntenia nu se situează peste media națională, singurele județe clasate în apropierea mediei naționale fiind județele Ialomița și Prahova.

Investiții nete

La nivel național, în cadrul secțiunii G- **Comerț cu ridicată și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor**, la nivelul unităților locale, la sfârșitul anului 2017, se înregistrau investiții nete totale în valoare de 10.880 milioane de lei, în creștere față de anul 2011, când investițiile nete totalizau 9.615

milioane de lei. În perioada 2012 – 2013, valoarea investițiilor a scăzut până la 8.151 milioane de lei după care, în intervalul 2014 – 2017 a crescut constant.

Regiunea Sud Muntenia este a 3-a clasată după regiunea București-Ilfov în ceea ce privește valoarea investițiilor nete în 2017, cu 1.035 milioane de lei, deținând o pondere de peste 9,5% din valoarea investițiilor la nivel național. Ultimele două locuri din punct de vedere al investițiilor nete la nivelul unităților locale este disputat de regiunile Vest, 733 milioane de lei și Sud-Vest Oltenia, 446 milioane de lei.

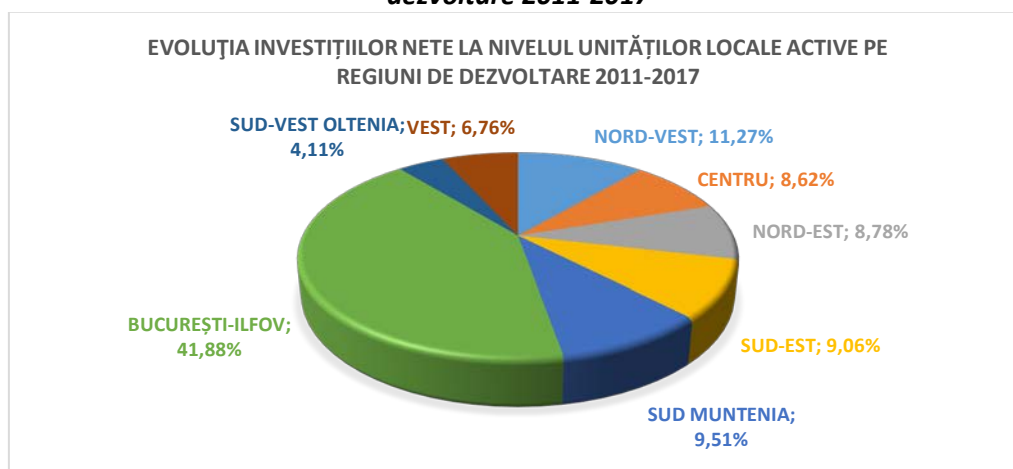
Tabelul I.3.2.G.10 - Evoluția investițiilor nete la nivelul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2008-2014

Evoluția investițiilor nete la nivelul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017 - Secțiunea G – Comerț cu ridicata și cu amănuntul - -milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	1019	804	767	861	877	1047	1224
2.	Centru	1024	796	698	789	799	1173	936
3.	Nord-Est	774	678	652	592	726	895	954
4.	Sud-Est	935	978	753	754	784	778	982
5.	Sud Muntenia	784	864	789	907	696	848	1035
6.	București-Ilfov	3848	3436	3634	3366	4044	4361	4570
7.	Sud-Vest Oltenia	445	466	350	383	399	434	446
8.	Vest	786	601	508	544	568	709	733
TOTAL		9615	8623	8151	8196	8893	10245	10880

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punctul de vedere al ponderii investițiilor nete în unitățile locale pentru anul 2017, se poate observa discrepanța dintre regiunea București-Ilfov clasată pe primul loc cu o pondere de aproximativ 42% și regiunea Nord-Vest, a doua clasată, cu o pondere de 11,27%. Astfel, diferența între primele 2 regiuni clasate este de 30 puncte procentuale. Regiunea Sud Muntenia se clasează pe poziția a treia cu o pondere de 9,51%, la o distanță de 5,4% puncte procentuale față de ultima clasată, regiunea Sud-Vest Oltenia, cu o pondere de 4,11% .

Figura I.3.2.G.11 - Evoluția investițiilor nete la nivelul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel județean se remarcă aceeași discrepanță între județele Argeș, Prahova și Dâmbovița pe de o parte și restul regiunii pe de altă parte. Cele 3 județe dețin împreună peste 76% din totalul investițiilor nete, iar primul județ clasat la nivel regional este Prahova. Județul Prahova cu 462 milioane lei se află la o distanță de 414 milioane lei de Județul Călărași, ultimul clasat din punct de vedere al investițiilor nete realizate în 2017 în activitatea de comerț.

Tabelul I.3.2.G.11 - Evoluția investițiilor nete la nivelul unităților locale la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Evoluția investițiilor nete la nivelul unităților locale la nivelul regiunii Sud Muntenia - Secțiunea G – Comerț cu ridicata și cu amănuntul - -milioane (RON)-								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	175	157	157	361	161	188	222
2.	Călărași	47	47	34	50	51	63	48
3.	Dâmbovița	75	130	188	69	85	107	105
4.	Giurgiu	66	68	72	80	40	50	64
5.	Ialomița	65	57	52	45	53	53	78
6.	Prahova	297	352	230	256	263	345	462
7.	Teleorman	59	53	56	47	43	42	56

Sursa: Institutul Național de Statistică

Analiza investițiilor nete completează productivitatea muncii și cifra de afaceri, prezentate anterior. Astfel, se poate observa o strânsă legătură între valoarea investițiilor realizate în activitatea de comerț și indicatorii de performanță ai firmelor care activează în acest sector economic, regiunea Sud Muntenia fiind a patra clasată în ceea ce privește valoarea productivității, respectiv a treia în ceea ce privește valoarea investițiilor nete realizate în regiune.

La nivel de județ, Prahova și Argeș au beneficiat la nivel regional de cea mai mare valoare a investițiilor nete realizate în 2017.

Lista celor mai importante întreprinderi care activează în sectorul economic al comerțului

Din punct de vedere al cifrei de afaceri sunt prezentate mai jos cele mai relevante firme din fiecare județ al regiunii Sud Muntenia care au domeniu principal de activitate comerțul.

Tabelul I.3.2.G.12. - Cele mai importante firme din regiunea Sud Muntenia, cifra de afaceri 2017

COMPANIE	JUDEȚ	Cod CAEN	Cifra de afaceri an 2018
Lidl Discount SRL	Prahova	4721 - Comerț cu amănuntul al fructelor si legumelor proaspete în magazine specializate	7.789
Fildas Trading SRL	Argeș	4646- Comerț cu ridicata al produselor chimice	3.615
Unilever South Central Europe SA	Prahova	4649-Comerț cu ridicata al altor bunuri de uz gospodăresc	954
Catena Hygeia SRL	Argeș	4773-Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate	620
SECA Distribution SRL	Prahova	4636 - Comerț cu ridicata al zahărului ciocolatei și produselor zaharoase	514
Central Moreni SRL	Dâmbovița	4639--Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun	362

Farmaceutica Argeşfarm SA	Argeş	4773-Comerţ cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate	346
Drim Daniel Distribuție FMCG SRL	Argeş	4639--Comerţ cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi şi tutun	332
VOLVO Romania SRL	Giurgiu	4519 – Comerţ cu alte autovehicule	304
Turist Service SRL	Giurgiu	4730 - Comerţ cu amănuntul al carburanţilor pentru autovehicule în magazine specializate.	292
Autocora SRL	Teleorman	4532-Comerţ cu amănuntul de piese şi accesorii pentru autovehicule	291
Dr. Oetker RO SRL	Argeş	4638 - Comerţ cu ridicata specializat al altor alimente inclusiv peste crustacee şi moluşte	267
Azochim SRL	Giurgiu	4675 Comerţ cu ridicata al produselor chimice	265
J. Christof E&P Services SRL	Prahova	4671 Comerţ cu ridicata al combustibililor solizi lichizi şi gazoşi al produselor derivate	259
Francisc Fra SRL	Prahova	4639--Comerţ cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi şi tutun	250
Top Seeds SRL	Ialomiţa	4675 Comerţ cu ridicata al produselor chimice	238
Avelar Trading L.P. SRL	Argeş	4619- Intermedieri în comerţul cu produse diverse	215
Rombeer Cringasu SRL	Dâmboviţa	4730-Comerţ cu amănuntul al carburanţilor pentru autovehicule în magazine specializate.	201
Diogene Distribuție SRL	Teleorman	4617 - Intermedieri în comerţul cu produse alimentare, băuturi şi tutun	188
Supermarket La Cocos SRL	Prahova	4690 – Comerţ cu ridicata nespecializat	184
Proleasing Motors SRL	Prahova	4511 - Comerţ cu autoturisme şi autovehicule uşoare (sub 3 5 tone)	175
Artsani Com SRL	Prahova	4719 - Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate cu vânzare predominantă de produse nealimentare	165
Vileus Med-Com SRL	Argeş	4773-Comerţ cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate	161
Sipex Company SRL	Prahova	4673 - Comerţ cu ridicata al materialului lemnos şi al materialelor de construcţii şi echipamentelor sanitare.	159
Jungheinrich Romania SRL	Prahova	4614 Intermedieri în comerţul cu maşini, echipamente industriale, nave şi avioane	150

Sursa: www.Termene.ro

În cazul sectorului G - Comerţ, cifra de afaceri este un indicator mai puţin relevant, societăţile care activează în acest domeniu având un rulaj foarte mare în decursul unui exerciţiu financiar.

În toate judeţele din regiunea Sud Muntenia, primele două societăţi din acest top au înregistrat o cifră de afaceri mai mare de 150 milioane de lei. Din punct de vedere al ramurilor comerciale, majoritatea firmelor din top s-au ocupat cu comerţul cu ridicata, însă există multe societăţi al căror domeniu de activitate principal a fost în sectorul comerţului cu amănuntul. Nu există un cod CAEN preponderent pentru activităţile comerciale desfăşurate, evidenţiindu-se peste 15 tipuri de activităţi (în funcţie de codul CAEN) în totalul de 25 de firme de top prezentate.

Concluzii desprinse din analiza indicatorilor sectoriali

- Expansiunea agresivă la nivel naţional a reţelelor de comerţ internaţional sau a formatelor de proximitate a acestora a dus la dispariţia multor unităţi locale dezvoltate de antreprenori locali, **însă,**

din punct de vedere al evoluției în timp, se poate observa un trend ușor crescător în perioada 2011-2017, cu o mică scadere de 578 unități în anul 2016 față de anul anterior, dar cu o creștere de 644 de unități în 2017, unde numărul de unități locale active a crescut la nivel regional cu peste 900 de unități față de 2011, înregistrându-se cea mai mare creștere în județul Argeș, de peste 400 unități în anul 2017, comparativ cu anul 2011.

- **Cifra de afaceri înregistrată din activitatea de comerț** la nivel național a înregistrat o creștere constantă pe toată perioada analizată, la o diferență de 146.759 milioane de lei în 2017, față de anul 2011, regiunea Sud Muntenia situându-se pe locul 4 la nivel național, la o diferență de 2.520 milioane de lei de regiunea Sud-Est clasată pe poziția imediat superioară. Se observă dezvoltarea mai pronunțată a activității de comerț în partea nordică a regiunii Sud Muntenia, respectiv în județele Prahova și Argeș care, cumulată, dețin 58% din cifra de afaceri totală înregistrată la nivelul regiunii. Creșterea cifrei de afaceri este datorată creșterii puterii de cumpărare a populației, creșterii inflației dar și măsurilor de reducere a evaziunii fiscale.

- **Creșterea numărului de unități locale, coroborată cu** creșterea cifrei de afaceri, urmărește același trend ușor crescător, în concordanță cu rata de creștere a unităților locale active, cu menținerea constantă și chiar creșterea CA în aceeași perioadă, chiar dacă în perioada analizată au fost adoptate diferite măsuri legislative în ceea ce privește impozitarea tuturor întreprinderilor și creșterea salariului minim obligatoriu, măsuri care afectează constant creșterea și dezvoltarea acestor întreprinderi.

- **Numărul personalului din unitățile locale** cunoaște un trend crescător atât la nivel național, cât și regional, excepție făcând regiunile Centru și Sud-Est care au avut un trend ușor descrescător. La nivelul regiunilor, trendul este identic privind creșterea din perioada 2011-2017, însă se pot evidenția perioade cu fluctuații precum: ușoare creșteri în perioada 2011-2012 și fluctuații în perioada 2012-2015 (regiunea Sud-Est, regiunea Sud Muntenia, regiunea Sud-Vest Oltenia și regiunea Vest), urmate de mici creșteri în intervalul 2015-2017 în regiunea Nord-Vest și regiunea Centru. Regiunea Sud Muntenia se află pe locul 6 în acest clasament, cu 100.708 angajați în sectorul comerțului, fiind urmată de regiunea Vest și regiunea Sud-Vest Oltenia, ultima clasată cu 68.814 angajați în activitatea de comerț în 2017.

- **Investițiile nete la nivelul unităților locale** care activează în domeniul comerțului, clasează regiunea Sud Muntenia pe locul 2 la nivel național ca pondere a valorii investițiilor realizate în 2017, cu aproximativ 11,07% din totalul național. La nivel de regiune, din prisma investițiilor nete, județele care au propulsat regiunea pe locul secund la nivel național sunt județele Argeș, Prahova și Dâmbovița. Valoarea cea mai scăzută a investițiilor nete se înregistrează în județul Călărași.

Din perspectiva activității de comerț, regiunea Sud Muntenia este divizată în două categorii de județe:

- Județul Prahova poate fi considerat etalon la nivel regional, atât din punct de vedere al cifrei de afaceri, cât și din punct de vedere al productivității muncii din comerț. Datorită dezvoltării economice în domeniul comerțului din acest județ, alături de județele Argeș și Dâmbovița în ceea ce privește cifra de afaceri și de județele Ialomița și Călărași în ceea ce privește productivitatea muncii, regiunea Sud Muntenia se situează în zona mediană la nivel național în raport cu celelalte regiuni analizate.

- În ceea ce privește personalul din unitățile locale active și investițiile, județele din sudul regiunii Sud Muntenia înregistrează indicatori de performanță foarte slabi, în general mult sub media regiunii sau cea națională.

În concluzie, indicatorii analizați recomandă nordul regiunii Sud Muntenia drept o importantă zonă a comerțului și evidențiază restul zonei ușor neperformantă din acest punct de vedere, dar în evoluție față de perioada anterioară analizată.

Secțiunile H-S. Servicii

Context

Evoluția economică manifestată în țările dezvoltate a dus la apariția unor adevărate „economii a serviciilor” în ultimele decenii.

Comparativ cu celelalte activități economice, serviciile ridică problema imaterialității și definirii unui concept aparent abstract. În perioada postbelică se realizează primele progrese în aprecierea importanței serviciilor și în eliminarea barierelor din calea dezvoltării acestora³⁶. Caracteristicile serviciilor, baza definițiilor acestui sector economic, au ca principal obiectiv evidențierea trăsăturilor care le diferențiază de activitățile tangibile, respectiv acestea sunt delimitate ca activități oferite de persoane calificate, având un conținut specializat și cu efecte utile pentru satisfacerea anumitor nevoi sociale.

Evoluția serviciilor are la bază succesiunea a trei etape reprezentative³⁷ care au urmărit satisfacerea nevoilor de producție manifestate mult mai intens ca activitate economică la nivel global:

- Prima etapă, corespunzând celui de-al șaselea deceniu al secolului nostru, a fost marcată în Europa Occidentală de apariția necesității dezvoltării de servicii auxiliare pentru întreprinderi, precum: asistență juridică, contabilă, financiară etc;

³⁶ Ioncica M., Economia serviciilor, Ed. Uranus, București, 2003

³⁷ Nusbaumer J., The Services Economy; Lever to Growth, Kluwer Academic Publishers, Boston

- Al doilea val, reprezentat de procesul de externalizare a serviciilor, manifestat în perioada 1965-1975, s-a materializat prin preluarea serviciilor de cercetare-proiectare, securitate, reparații, transport, de către societăți independente;
- Al treilea val, manifestat după 1975, are la bază două servicii de bază în prezent în societate, respectiv informatizarea procesului de producție și studiile de piață.

Evoluția economică a României se caracterizează prin creșterea rapidă a forțelor de producție, care atrag după sine necesitatea dezvoltării serviciilor periferice a acestora, care susțin întregul schimb economic.

La nivel național, piața serviciilor a cunoscut fluctuații în ceea ce privește gradul de dezvoltare, din cauza modificărilor de ordin economic și politic. Astfel, dacă în perioada dinaintea celor două războaie mondiale s-a remarcat un ritm de creștere mai scăzut în ceea ce privește dezvoltarea serviciilor, ulterior celui de-Al Doilea Război Mondial, aceasta a cunoscut o ascensiune a evoluției serviciilor la nivel național, trend accentuat din 1960 odată cu expansiunea sectoarelor productive, care au căutat externalizarea cât mai multor servicii realizate la nivel intern până în acel punct. Evoluția acestor activități economice a fost totuși îngreunată până în 1989 de viziunile politice, perioada până la care comunismul a pus în practică politica de susținere a industriei țării și a naționalizării majorității actorilor economici.

Ulterior anului 1990, odată cu axarea populației pe consum, serviciile au cunoscut o dezvoltare atât din punct de vedere al numărului de unități locale, cât și din punct de vedere al domeniilor de specializare.

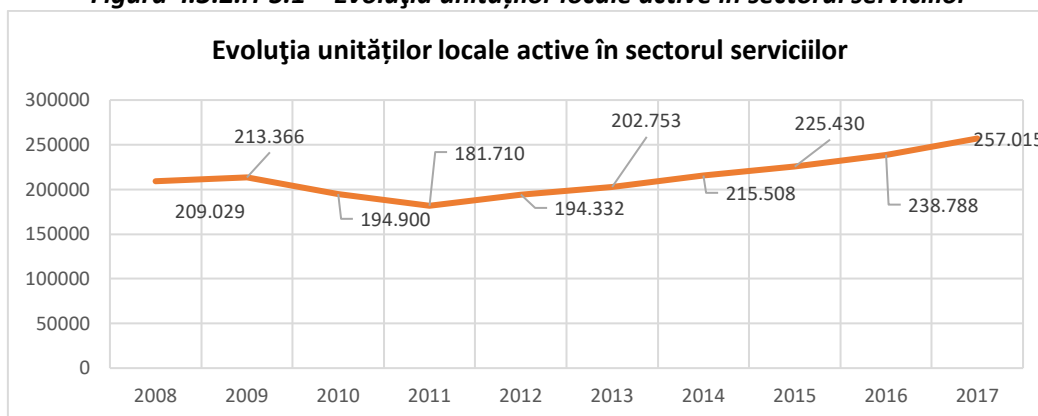
Elaboarea strategiei de specializare inteligentă nu face obiectul unei analize istorice a serviciilor din România, însă aceste elemente sunt relevante pentru a prezenta o situație de ansamblu și o stare de fapt a acestei ramuri economice, atât la nivel național, cât și la nivelul regiunii Sud Muntenia.

Începând cu anul 2000, serviciile au ajuns să aibă cea mai mare pondere în PIB-ul României, cu o valoare de aproximativ 50%. Anii de criză au redus ponderea acestora, din cauza contracției cererii interne, după ce în intervalul 2003-2008 acestea au fost în plină ascensiune. Evoluția structurii economiei românești din ultimii zece ani indică o economie emergentă ce a trecut printr-o fază de supraîncălzire și acum se reface, cu un sector al serviciilor încă sub media UE.

Pentru a evidenția grafic situația actuală a unităților locale prestatoare de servicii comparativ cu cea existentă la începutul anilor 2010, este prezentată în graficul următor evoluția numărului de unități locale active.

Figura I.3.2.H-S.1 – Evoluția unităților locale active în sectorul serviciilor

Sursa: Institutul Național de Statistică

Clasificări

În ceea ce privește modul de abordare și clasificare a serviciilor, există o varietate de încercări de clasificare din prisma mai multor caracteristici definitorii pentru aceste tipuri de activități economice. Printre cele mai ușoare modalități de clasificare ale acestora se numără clasificarea pe baza conținutului serviciilor, respectiv ceea ce determină specificul fiecărei categorii, diviziuni, grupe și clase de servicii.

Astfel, după acest criteriu, se poate realiza următoarea clasificare în funcție de categorie:

- H. Transport și depozitare;
- I. Hoteluri și restaurante;
- J. Informații și comunicații;
- K. Intermedieri financiare și asigurări;
- L. Tranzacții imobiliare;
- M. Activități profesionale, științifice și tehnice;
- N. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport;
- P. Învățământ;
- Q. Sănătate și asistență socială;
- R. Activități de spectacole, culturale și recreative;
- S. Alte activități de servicii.

Fiecare categorie subsumează una sau mai multe diviziuni, iar acestea, la rândul lor, grupe și clase.

În afara acestui tip de clasificare, se pot selecta drept criteriu funcțiile economice îndeplinite de acestea în circuitul producției sau în sfera socială, putând fi identificate astfel:

- Servicii de distribuție: transport, comunicații, stocare, comerț cu ridicată și amănuntul;
- Servicii de producție: finanțare, asigurări, cercetare-dezvoltare, contabilitate, publicitate;

- Servicii sociale (colective): sănătate, educație, apărare;
- Servicii personale: hoteluri și restaurante, reparații, turism, îngrijire personală, casnice etc.

Diversitatea tipologică a serviciilor permite clasificarea acestora în funcție de o multitudine de criterii precum: participarea la formarea indicatorilor macroeconomici, prezența și natura relațiilor de piață, formă de proprietate și modul de organizare a prestatorilor de servicii, după beneficiarul activității prestatoare de servicii etc.

Atât la nivel național cât și la nivelul regiunii Sud Muntenia, serviciile sunt caracterizate, în principal, din prisma a trei elemente:

- Dacă dezvoltarea serviciilor a fost până în 1990 îngreunată de impedimente de ordin economic și politic, ulterior acestei perioade economia a devenit în principal axată pe sectorul serviciilor, contribuția acestui sector economic la formarea PIB fiind astfel cea mai semnificativă din rândul activităților economice. În regiunea Sud Muntenia se poate observa același trend, respectiv schimbarea structurii economiei dinspre ramurile cu valoare adăugată mică, precum agricultura, spre ramuri cu valoare adăugată mare, cum ar fi serviciile.
- Deoarece în România populația ocupată este, în continuare, excesivă în agricultură, respectiv aproximativ 30%, necesită structurarea unor strategii economice care să susțină migrarea forței de muncă spre servicii.

În consecință, din punct de vedere istoric, sectorul economic analizat este caracterizat de un trend crescător, perioada 2011-2017, cu toate creșterile sau revenirile ce se vor evidenția, fiind superioară perioadelor anterioare, care nu fac obiectul acestei analize.

Numărul de unități locale active

La nivel național, în cadrul activităților specifice domeniului serviciilor, respectiv pentru cele 11 categorii de Coduri CAEN (H. Transport și depozitare, I. Hoteluri și restaurante, J. Informații și comunicații, K. Intermedieri financiare și asigurări, L. Tranzacții imobiliare, M. Activități profesionale, științifice și tehnice, N. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport, P. Învățământ, Q. Sănătate și asistență socială, R. Activități de spectacole, culturale și recreative, S. Alte activități de servicii), la sfârșitul anului 2017 activau un număr de 257.015 unități locale, o valoare mai mică față de anul 2011, când numărul unităților locale active era de doar 181.710, aceasta fiind și cea mai mică valoare înregistrată în întreaga perioadă analizată.

Tabelul 1.3.2.H-S.1 – Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

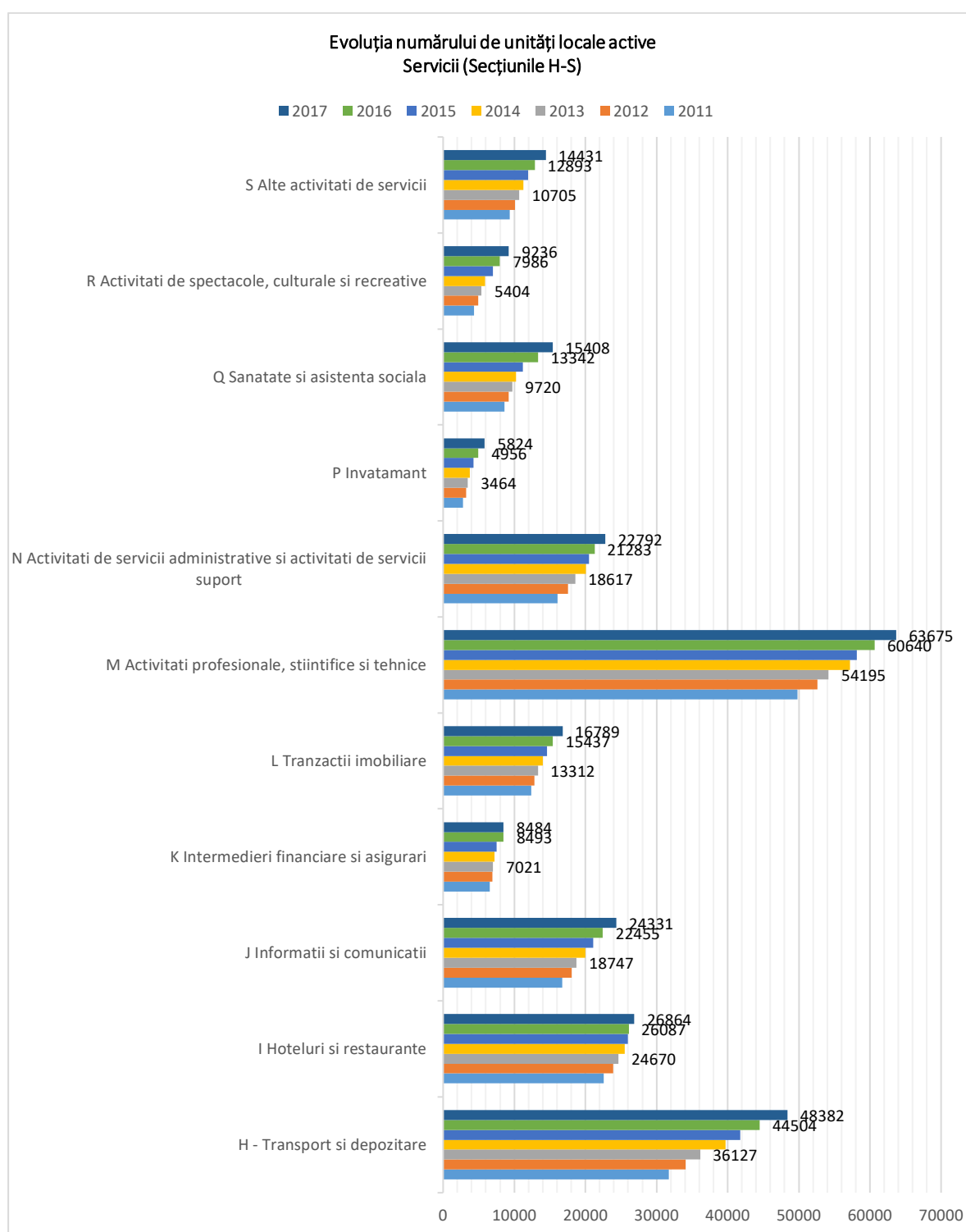
Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare -Servicii (Secțiunile H-S)-								
Nr.crt	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017

1	Nord-Vest	25014	27045	28458	30761	32376	34849	38015
2	Centru	21632	22753	23498	24721	25608	27397	29552
3	Nord-Est	16880	17951	18757	19852	20942	22701	24789
4	Sud-Est	19177	20379	21147	22074	22826	24016	25670
5	Sud Muntenia	16317	17662	18510	19635	20581	21959	23932
6	București - Ilfov	54108	58061	60566	64779	67254	71003	75431
7	Sud-Vest Oltenia	11318	12158	12664	13402	14923	14923	16103
8	Vest	17264	18323	19153	20284	20920	21940	23523
Total		181710	194332	202753	215508	225430	238788	257015

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește evoluția numărului de unități locale active pe tip de activitate din sectorul serviciilor, secțiunea M - Activități profesionale, științifice și tehnice se clasează pe primul loc pe toată perioada analizată, astfel cu 63.675 de unități locale active în 2017 această are o pondere de 24,85% din numărul național de unități. Secțiunea M, cel mai dezvoltat tip de serviciu din punct de vedere al numărului de unități locale urmărește același trend în creștere, ajungând de la 49.827 de unități locale active în 2011, la 63.675 de unități locale active în 2017. Următoarele două activități din domeniul serviciilor clasate după numărul de unități active sunt: Secțiunea H - Transport și depozitare și Secțiunea I - Hoteluri și restaurante, acestea înregistrând un trend în creștere în toată perioada analizată. Secțiunea H - Transport și depozitare poziționată pe locul 2 din punct de vedere al numărului de unități locale active, a cunoscut o creștere semnificativă în perioada analizată, comparativ cu celelalte secțiuni clasate în primele locuri la nivel național, ajungând de la 31.713 unități locale active în 2011 la 48.382 de unități locale active în 2017.

Figura 1.3.2.H-S.2.– Evoluția numărului de unități locale active 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

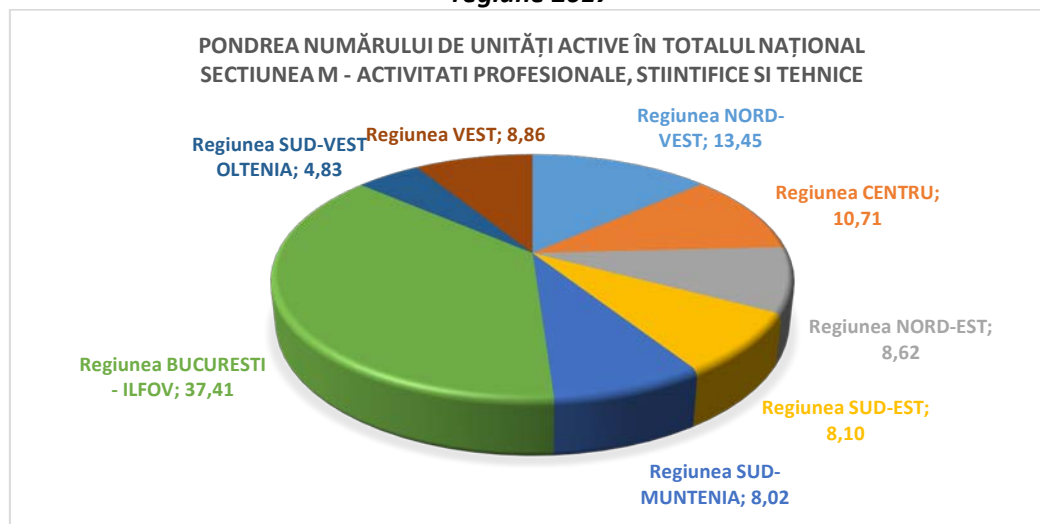
Secțiunea M - Activități profesionale, științifice și tehnice, clasată pe primul loc din punct de vedere al numărului de unități locale în totalul național, prezintă o distribuție neuniformă a numărului de unități locale regionale. Astfel, prima clasată este regiunea București-Ilfov cu o pondere de aproximativ

Strategia pentru Specializare Inteligentă în regiunea Sud Muntenia

37,40% din totalul numărului de unități locale la nivel național, următoarea regiune clasată este Nord-Vest la o diferență semnificativă de 23,95% de primul loc. Regiunea Sud Muntenia ocupa penultimul loc din punct de vedere al ponderii în totalul național al unităților locale active în acest domeniu, cu un procent de 8,02%.

Figura 1.3.2.H-S.3. – Ponderea numărului de unități locale active în totalul național, în funcție de regiune 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Lărgind aria analizei, sunt prezentate în tabelul următor informații despre situația numărului unităților locale active în sectorul serviciilor în regiunea Sud Muntenia. La nivel regional, regiunea Sud Muntenia înregistrează un trend crescător în perioada 2011 – 2017, înregistrând valori ale numărului de unități locale active crescute semnificativ în toate activitățile din domeniul serviciilor în care Sud Muntenia activează.

Tabelul 1.3.2.H-S.2. – Unități locale active pe activități ale economiei naționale în domeniul serviciilor regiunea Sud Muntenia 2011-2017

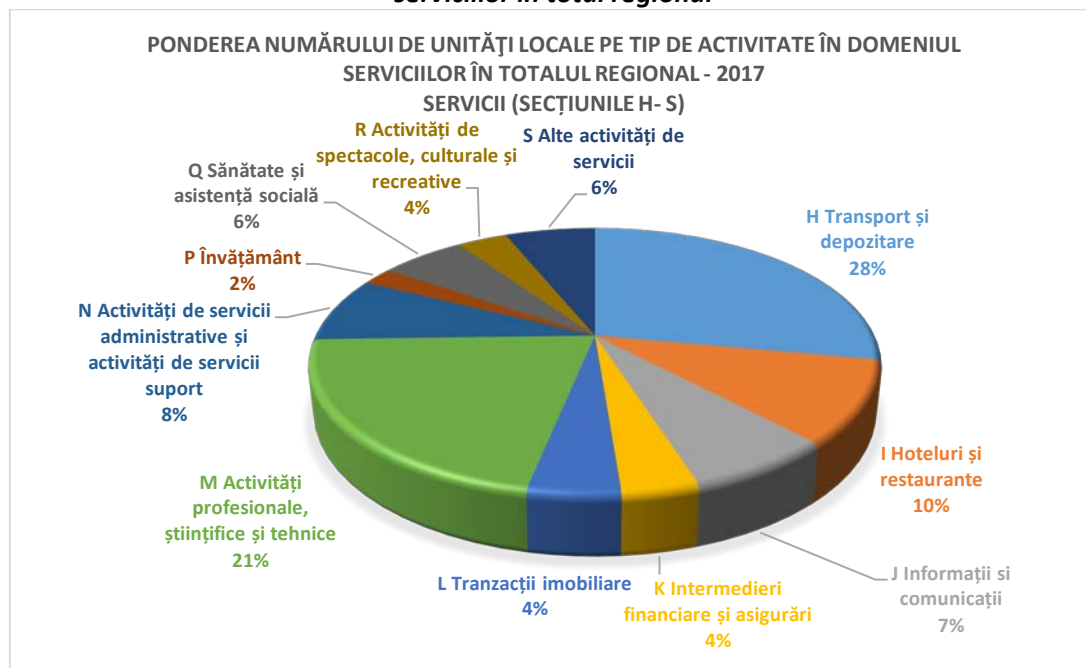
Unități locale active pe activități ale economiei naționale în domeniul serviciilor regiunea Sud Muntenia serviciilor-regiunea Sud Muntenia - Servicii (Secțiunile H- S) -Milioane lei-							
CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
H Transport și depozitare	464983	486200	498768	521381	528040	541663	568589
I Hoteluri și restaurante	22570	23894	24670	25495	25933	26087	26864
J Informații și comunicații	16769	18081	18747	19960	21068	22455	24331
K Intermedieri financiare și asigurări	6569	6905	7021	7192	7523	8493	8484
L Tranzacții imobiliare	12392	12845	13312	13986	14593	15437	16789
M Activități profesionale, științifice și tehnice	49827	52650	54195	57178	58118	60640	63675

N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	16104	17572	18617	20061	20484	21283	22792
P Învățământ	2821	3220	3464	3787	4266	4956	5824
Q Sănătate și asistență socială	8608	9232	9720	10227	11179	13342	15408
R Activități de spectacole, culturale și recreative	4340	4932	5404	5928	7031	7986	9236
S Alte activități de servicii	9341	10118	10705	11261	11914	12893	14431
Total Sud Muntenia	16317	17662	18510	19635	20581	21959	23932
Total Național	178540	190700	199450	212088	221134	235484	253574

Sursa: Institutul Național de Statistică

Activitățile cu cea mai mare pondere în totalul regional al unităților locale active în 2017, coincid cu primele clasate și la nivel național. Astfel, în regiunea Sud Muntenia, ponderile cele mai mari sunt deținute de activitățile de transport și depozitare cu aproximativ 27,89%, urmate îndeaproape de activitățile științifice, profesionale și tehnice cu peste 21,34% și hoteluri și restaurante cu aproximativ 10,06%. Ultimele clasate ca pondere în totalul regional sunt Secțiunea P - Învățământ și Secțiunea R - Activități de spectacole, culturale și recreative.

Figura 1.3.2.H-S.4. – Ponderea numărului de unități locale pe tip de activitate în domeniul serviciilor în total regional

Sursa: Institutul Național de Statistică

Se poate observa o discrepanță foarte mare între județele din nordul regiunii – Argeș, Prahova și Dâmbovița – și județele din sudul regiunii – Călărași, Giurgiu, Teleorman și Ialomița – în cazul tuturor secțiunilor de activități ale economiei în domeniul serviciilor. În ceea ce privește Secțiunea H - Transport și depozitare, numărul unităților locale depășește valoarea de 1.300 de unități în județele Argeș și Prahova, înregistrând cele mai scăzute valori în Județele Ialomița și Teleorman. Același trend se poate observa și în cazul Secțiunii I - Hoteluri și restaurante, cât și în cadrul Secțiunii M - Activități

profesionale, științifice și tehnice unde județul Prahova se clasează pe primul loc la nivel regional cu 1.573 de unități, comparativ cu ultimul județ clasat, județul Giurgiu cu 221 de unități locale.

Tabelul 1.3.2.H-S.3 – Numărul unităților locale active pe activități ale economiei naționale în domeniul serviciilor - județe ale regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Numărul unităților locale active pe activități ale economiei naționale în domeniul serviciilor- județe ale regiunii Sud Muntenia - Servicii (Secțiunile H- S) -Unități-								
CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Județ	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
H Transport și depozitare	Sud Muntenia	4056	4189	4070	4079	4476	4842	5298
-	Argeș	1102	1235	1388	1592	1766	1925	2166
-	Călărași	278	292	295	311	320	327	351
-	Dâmbovița	669	747	810	896	953	1028	1165
-	Giurgiu	372	362	374	404	420	444	508
-	Ialomița	292	320	336	364	363	381	400
-	Prahova	1069	1189	1294	1368	1441	1519	1648
-	Teleorman	297	331	345	363	393	398	437
I Hoteluri și restaurante	Sud Muntenia	2288	2523	2291	2065	2238	2285	2338
-	Argeș	623	680	613	571	637	658	651
-	Călărași	170	191	178	150	155	162	158
-	Dâmbovița	259	296	267	223	224	250	270
-	Giurgiu	146	172	155	133	149	147	164
-	Ialomița	192	203	172	167	182	181	183
-	Prahova	700	731	673	610	670	672	703
-	Teleorman	198	250	233	211	221	215	209
M Activități profesionale, științifice și tehnice	Sud Muntenia	4227	4418	4055	3787	4028	4157	4349
-	Argeș	1073	1120	1019	950	1023	1087	1155
-	Călărași	281	301	282	253	259	269	293
-	Dâmbovița	509	541	483	451	490	516	534
-	Giurgiu	213	232	211	192	199	197	221
-	Ialomița	231	228	232	224	253	250	261
-	Prahova	1648	1677	1539	1443	1508	1530	1573
-	Teleorman	272	319	289	274	296	308	312

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al evoluției în timp, se poate observa un trend preponderent crescător al numărului unităților locale active din regiunea Sud Muntenia, cu mici fluctuații în special în județele din sudul regiunii.

Cifra de afaceri

La nivel național, în cadrul activităților economice specifice domeniului serviciilor, respectiv pentru cele 11 categorii de Coduri CAEN (H - Transport și depozitare, I - Hoteluri și restaurante, J - Informații și comunicații, K - Intermedieri financiare și asigurări, L - Tranzacții imobiliare, M - Activități profesionale, științifice și tehnice, N - Activități de servicii administrative și activități de servicii suport, P - Învățământ, Q - Sănătate și asistență socială, R - Activități de spectacole, culturale și recreative, S - Alte activități de servicii), la sfârșitul anului 2017, se înregistra o cifră de afaceri totală de 260.252 de milioane de lei, în creștere constantă încă de la începutul perioadei de referință, anul 2011, când cifra obținută a fost de 162.135 de milioane de lei. Regiunea Sud Muntenia este pe locul 4 din punct de vedere al cifrei de afaceri, depășind cu peste 1.120 milioane de lei regiunea Vest, clasată pe locul 5. Activitățile economice din domeniul serviciilor cu cel mai mare aport al cifrei de afaceri la totalul național în 2017 sunt: Secțiunea H - Transporturi și depozitări (31,24%), tranzacții imobiliare și activități profesionale (31,04%), și Secțiunea J - Informații și comunicații (20,07%).

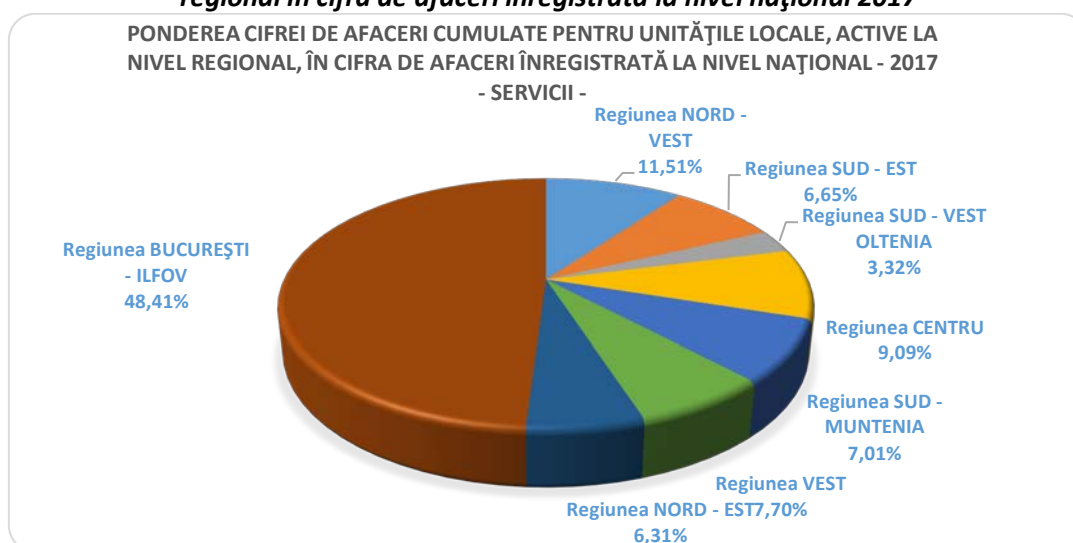
Tabelul 1.3.2.H-S.4– Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active 2011-2017

Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active - Servicii (Secțiunile H-S) - -Milioane lei-								
Nr.crt.	Regiune	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
1.	Nord-Vest	14591	16864	18086	20636	23331	25799	29994
2.	Centru	13850	15521	16638	18172	19759	20815	23673
3.	Nord-Est	8029	9307	10020	11616	13011	14299	16430
4.	Sud-Est	11755	13080	13545	14354	15129	15765	17334
5.	Sud Muntenia	84270	88568	89717	98204	108062	115785	126128
6.	București - Ilfov	5964	6469	6246	6627	7273	7561	8639
7.	Sud-Vest Oltenia	10960	12485	13252	14666	16201	17869	20056
8.	Vest	112107	122598	124829	136109	150194	162009	179126
Total		162035	176370	182273	200062	218663	235055	260525

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al ponderii la nivel național, regiunea Sud Muntenia deține 7,01% din cifra de afaceri înregistrată de unitățile locale active din domeniul serviciilor, pentru anul 2017. Cele mai slabe regiuni din punctul de vedere al cifrei de afaceri sunt Sud-Vest Oltenia (3,32%) și Nord-Est (6,31%). Se poate observa și diferența foarte mare dintre regiunea București-Ilfov, clasată pe primul loc cu 48,41% din cifra de afaceri națională în domeniul serviciilor, și regiunea Centru, clasată pe locul 2, cu 9,09%.

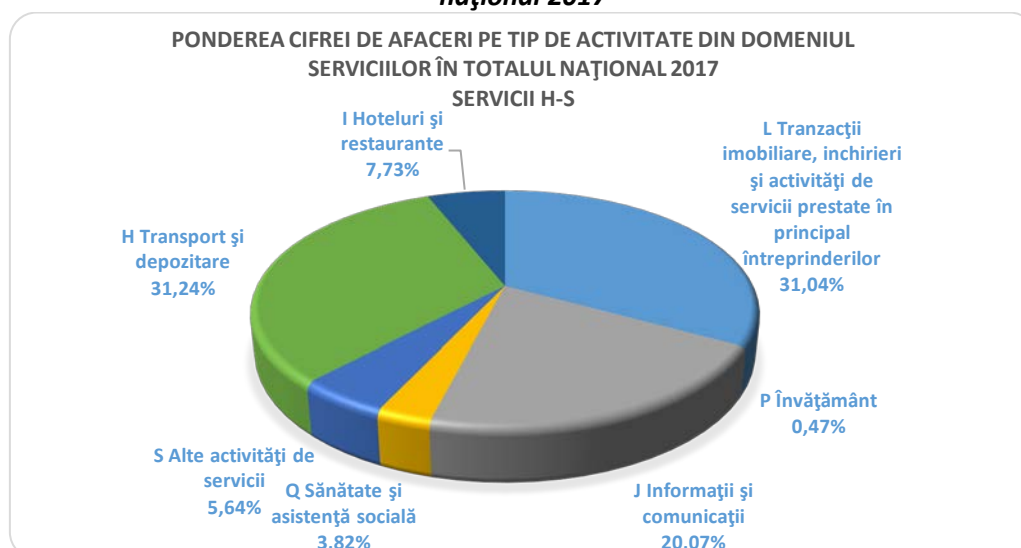
Figura I.3.2.H-S.5.– Ponderea cifrei de afaceri cumulate pentru unitățile locale active la nivel regional în cifra de afaceri înregistrată la nivel național 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Activitățile economice din domeniul serviciilor cu cel mai mare aport al cifrei de afaceri la totalul național în 2017 sunt: Secțiunea H - Transporturi și depozitări, cu 81.399 milioane de lei (31,24%), Tranzacțiile imobiliare și activități profesionale, cu 80.865 milioane de lei (31,04%), și Secțiunea J - Informații și comunicații, cu 52.284 milioane de lei (20,07%). Ultimele activități economice, din punct de vedere al aportului la cifra de afaceri națională, sunt: Secțiunea Q - Sănătate și asistență socială, cu o pondere de 3,82%, reprezentând 9.942 milioane de lei și Secțiunea P – Învățământul, cu 0,47%, respectiv 1.215 milioane de lei.

Figura I.3.2.H-S.6.– Ponderea cifrei de afaceri pe tip de activitate din domeniul serviciilor în totalul național 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel regional, trendul este unul fluctuant dar crescător pe perioada analizată, pentru toate activitățile economice din domeniul serviciilor. Cele mai mari aporturi ca valoare a cifrei de afaceri la

totalul regiunii îl au domeniile clasate pe primele 3 locuri la nivel național: transporturi și depozitare (51,22% din totalul regional), tranzacții imobiliare (23,13% din totalul regional) și hoteluri și restaurante (8,12% din totalul regional).

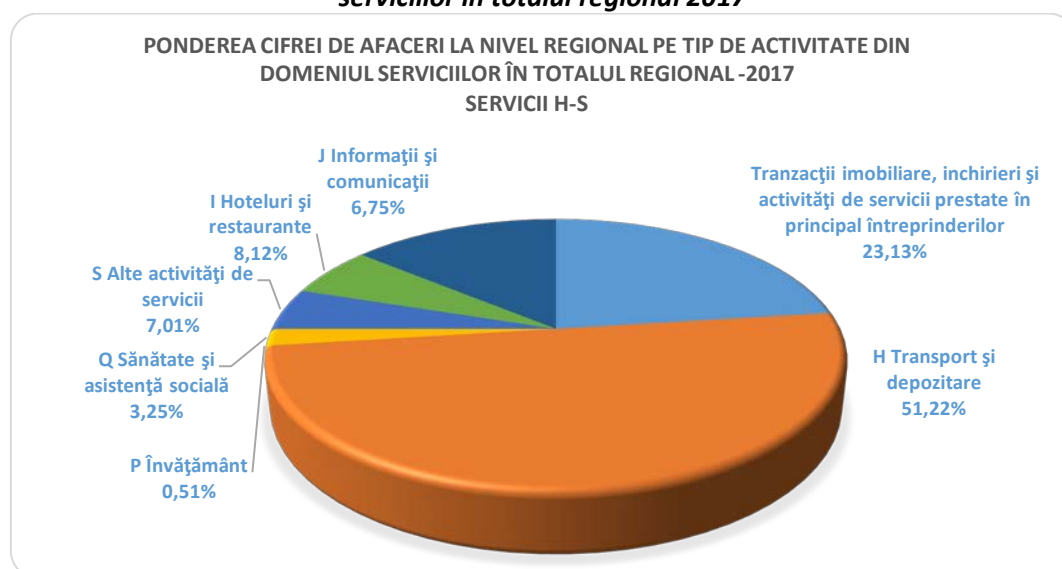
Tabelul 1.3.2.H-S.5.– Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active

Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active -Servicii (Secțiunile H- S)- -milioane lei (RON)-							
CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
H Transport și Depozitare	6228	6191	7436	7959	8013	8678	9358
I Hoteluri și Restaurante	904	932	904	954	1113	1286	1484
J Informații și Comunicații	1466	1966	2036	1961	1790	1838	1233
L Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	3166	4074	3367	3831	3598	3705	4226
P Învățământ	54	53	57	60	78	87	94
Q Sănătate și asistență socială	246	282	314	346	403	487	594
S Alte activități de servicii	552	578	655	676	904	1078	1281
Total Sud Muntenia	84270	88568	89717	98204	108062	115785	126128
Total Național	162035	176370	182273	200062	218663	235055	260525

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește valoarea cifrei de afaceri pe tip de activitate la nivel regional, cele mai mari cifre de afaceri din regiunea Sud Muntenia se regăsesc în cadrul sectoarelor: transporturi și depozitari, tranzacții imobiliare și activități profesionale, informații, precum și hoteluri și restaurante.

Figura 1.3.2.H-S.7.– Ponderea cifrei de afaceri la nivel regional pe tip de activitate din domeniul serviciilor în totalul regional 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din analiza datelor, se poate observa o discrepanță foarte mare între județele din nordul regiunii: Argeș, Prahova și Dâmbovița și județele din sudul regiunii: Călărași, Giurgiu, Teleorman și Ialomița în cazul tuturor secțiunilor de activități ale economiei în domeniul serviciilor. În ceea ce privește secțiunile H - Transporturi și depozitare, tranzacții imobiliare și activități profesionale, și Secțiunea I - Hoteluri și restaurante, cele clasate pe primele locuri la nivel regional, ponderea cifrei de afaceri județene la cifra de afaceri regională în aceste domenii indică aceeași discrepanță existentă la nivel județean. Astfel, în cadrul celor 3 secțiuni, județele Prahova și Argeș au cea mai mare pondere la nivel regional la cifra de afaceri în cele 3 activități economice, pe când județele Călărași, Teleorman și Ialomița, din sudul regiunii, ocupă ultimele poziții ca valoare a cifrei de afaceri în totalul regional.

Tabelul 1.3.2.H-S.6.– Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active-județe ale regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active- județe -Servicii (Secțiunile H- S)- -milioane lei (RON)-								
CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
H Transport și depozitare	Sud Muntenia	6228	6191	7436	7959	8013	8678	9358
-	Argeș	1934	2047	2287	2968	2824	3284	3756
-	Călărași	402	571	471	434	385	467	463
-	Dâmbovița	473	579	700	853	1134	1153	1261
-	Giurgiu	1249	787	1084	666	717	744	850
-	Ialomița	331	375	417	430	370	323	285
-	Prahova	1634	1659	2243	2395	2348	2454	2348
-	Teleorman	205	173	235	213	235	254	394
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	Sud Muntenia	3166	4074	3367	3831	3598	3705	4226
-	Argeș	738	737	764	891	912	1020	1135
-	Călărași	141	191	151	142	167	203	276
-	Dâmbovița	301	363	338	380	416	415	476
-	Giurgiu	240	265	144	176	192	185	209
-	Ialomița	122	136	136	132	140	167	186
-	Prahova	1473	2201	1662	1917	1560	1494	1726
-	Teleorman	151	181	172	193	211	221	219
I Hoteluri și restarante	Sud Muntenia	904	932	904	954	1113	1286	1484
-	Argeș	245	269	266	273	301	340	422
-	Călărași	38	44	53	55	64	76	63
-	Dâmbovița	95	76	86	95	130	159	166
-	Giurgiu	37	53	38	39	51	67	70
-	Ialomița	54	53	53	57	71	76	91
-	Prahova	355	385	364	365	433	486	583
-	Teleorman	80	52	45	69	63	82	90

Sursa: Institutul Național de Statistică

Prin analiza indicatorului de față se întărește faptul că între județele Prahova și Argeș și restul județelor din regiune diferențele sunt foarte mari, cele mai performante unități locale active fiind grupate în aceste două județe.

De asemenea, se poate observa faptul că serviciile cu cea mai mare pondere în cifra de afaceri regională nu coincid în totalitate cu serviciile în cadrul cărora se înregistrează un număr mai mare de unități locale active. Regiunea Sud Muntenia are un aport de 7,01% ca valoare a cifrei de afaceri realizată de către unitățile locale prestând servicii în totalul național.

Numărul de salariați

În anul 2017, la nivel național, personalul angajat în unitățile locale active era de peste 1,5 milioane de persoane (1.504.749). Pentru perioada analizată, se remarcă un trend crescător pentru numărul de salariați angajați în unitățile locale active.

La nivelul regiunilor, trendul este identic privind creșterea numărului de salariați în unitățile locale active, cu excepția unor mici fluctuații, în perioada 2012 - 2014, doar pentru anumite regiuni precum Centru, Sud Muntenia și Sud-Vest Oltenia.

Regiunea Sud Muntenia se află pe locul 7 în acest clasament, cu aproximativ 123.500 de angajați în sectorul serviciilor, fiind urmată doar de regiunea Sud-Vest Oltenia cu 82.810 persoane active încadrate pe piața forței de muncă.

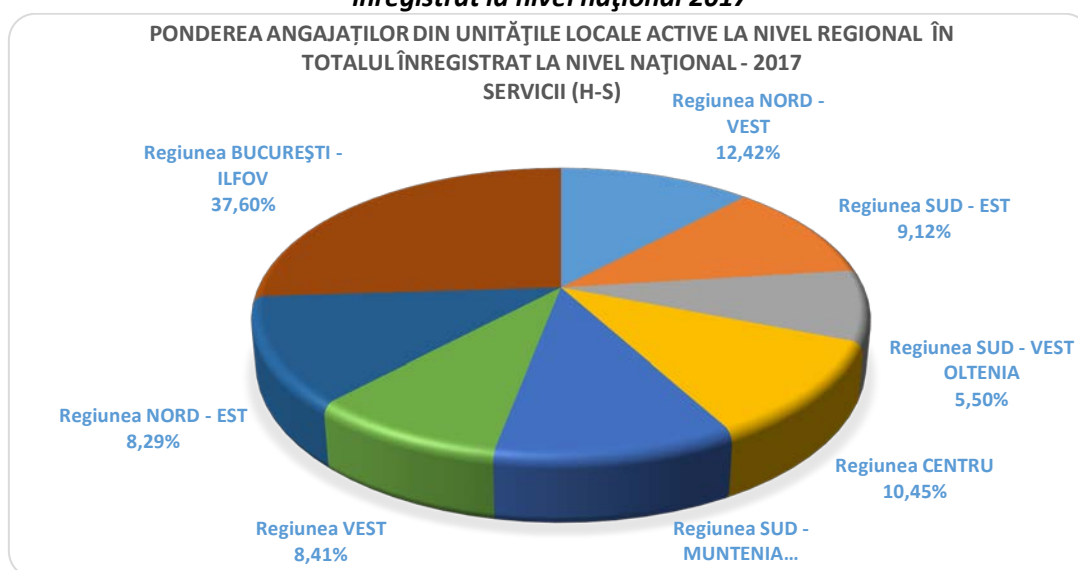
Tabelul 1.3.2.H-S.7.– Personalul din unitățile locale pe activități ale economiei naționale în sectorul serviciilor 2011-2017

Personalul din unitățile locale pe activități ale economiei naționale în sectorul serviciilor -Servicii (Secțiunile H-S)- -număr persoane -								
Nr. Crt.	Regiuni de dezvoltare	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
1	Nord-Vest	134661	142959	151170	157190	167216	178996	186,827.00
2	Centru	128431	136189	144768	146564	146186	151293	157,267.00
3	Nord-Est	96508	100882	104977	108399	112079	119022	124,697.00
4	Sud-Est	126026	129283	132696	132066	134053	134802	137,260.00
5	Sud Muntenia	102050	106992	111505	111730	115028	120442	123,500.00
6	București - Ilfov	467034	465427	481756	493311	520219	551534	565,772.00
7	Sud-Vest Oltenia	75417	78696	81504	79990	78739	81829	82,810.00
8	Vest	104929	109977	112612	115385	118952	123282	126,616.00
	Total	1235056	1270405	1320988	1344635	1392472	1461200	1,504,749.00

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al ponderilor fiecărei regiuni în totalul național, se poate observa existența unei discrepante între prima regiune clasată, regiunea București-Ilfov cu 37,60% și regiunea clasată pe locul secund, regiunea Nord-Vest cu 12,42%. Regiunea Sud Muntenia se situează pe locul 7, cu 8,21% din totalul național al persoanelor angajate.

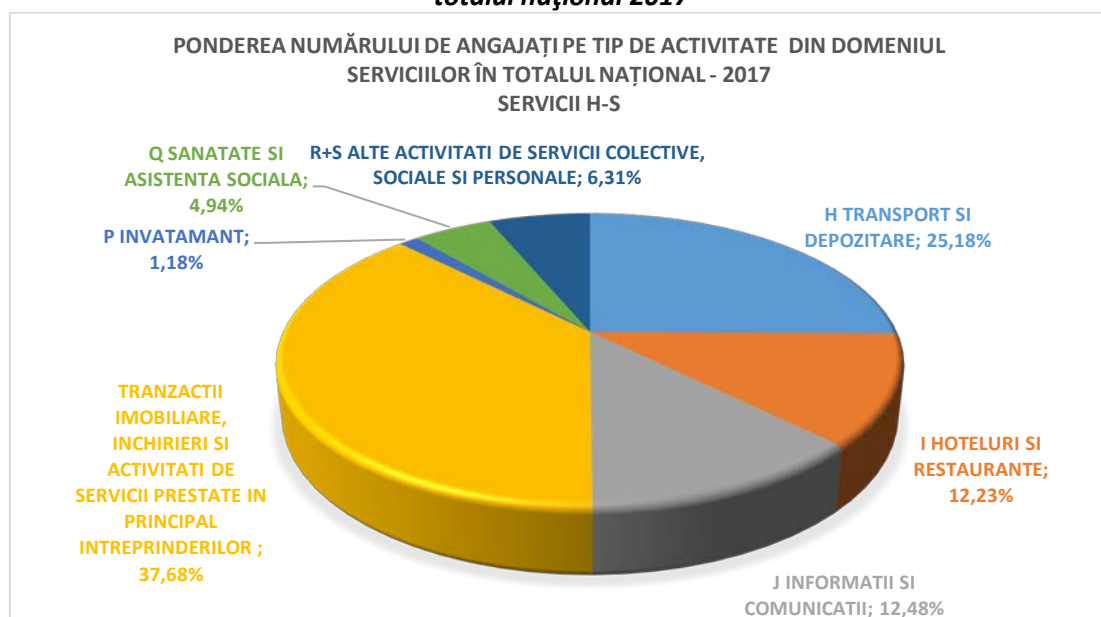
Figura I.3.2.H-S.8. – Ponderea angajaților din unitățile locale active la nivel regional în totalul înregistrat la nivel național 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește ponderea la nivel național a numărului angajaților în servicii pe tipuri de activități, pe primele locuri se situează: Tranzacțiile imobiliare cu 37,68%, secțiunea H -Transport și Depozitare cu 25,18% și Secțiunea J - Informații și Comunicații cu 12,48% angajați activi pe piața forței de muncă.

Figura I.3.2.H-S.9.– Ponderea numărului de angajați pe tip de activitate din domeniul serviciilor în totalul național 2017

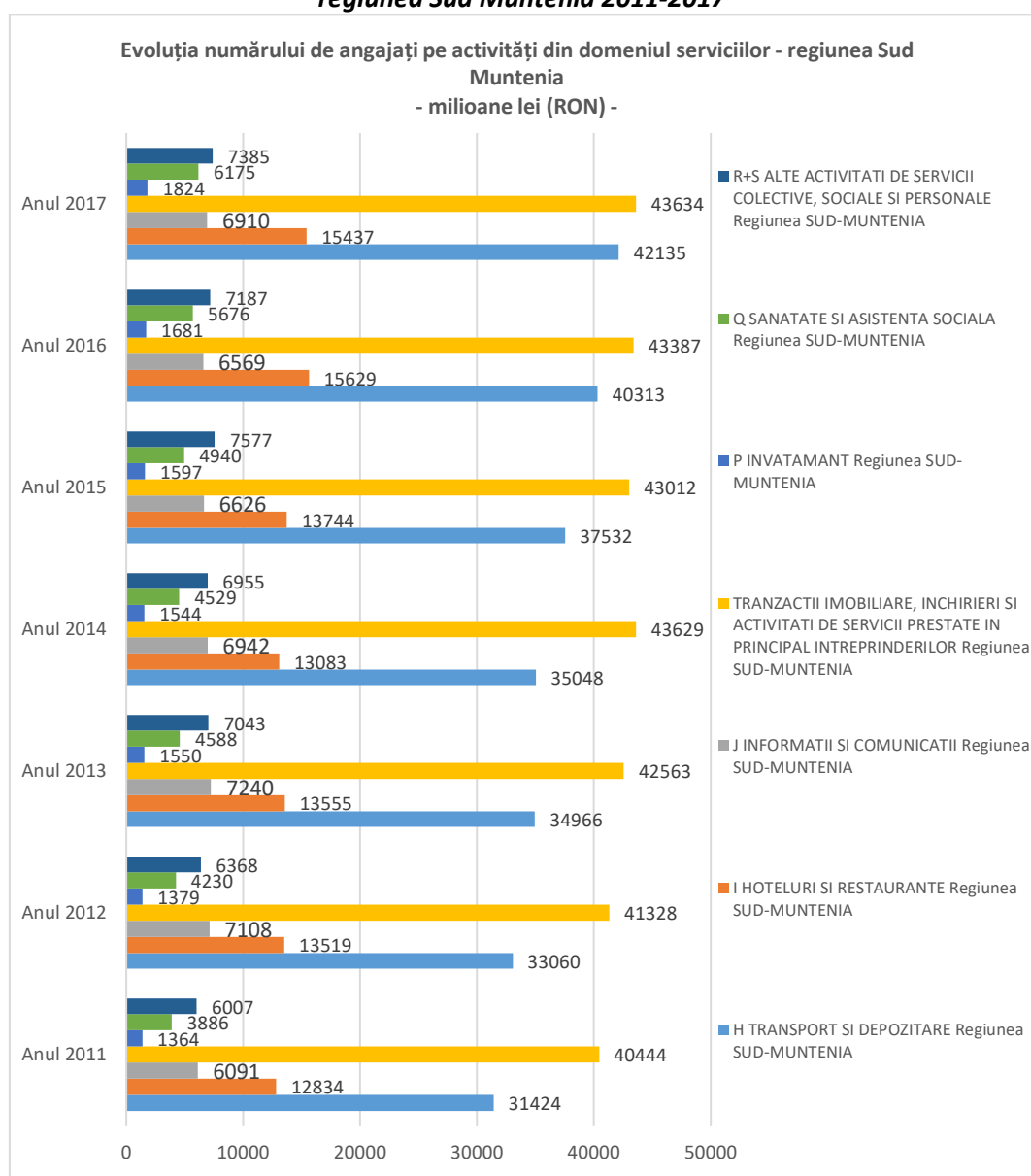

Sursa: Institutul Național de Statistică

Trendul numărului de salariați la nivel regional nu urmărește aceeași evoluție ușor fluctuantă identificată și la nivel național, în perioada 2012 - 2014. În perioada analizată, se identifică un trend în creștere constantă pentru toate tipurile de activități din domeniul serviciilor.

La nivel regional, discrepanța identificată în cadrul unităților locale active sau a cifrei de afaceri nu diferă nici în cazul personalului în funcție de activitatea economică din sectorul serviciilor. Astfel, activitățile economice în care, la sfârșitul anului 2017, se găsesc cei mai mulți angajați din regiunea Sud Muntenia sunt secțiunile Tranzacții imobiliare 43.634 de salariați, H - Transport și depozitare 42.135 de salariați, urmate de secțiunea H - Hoteluri și restaurante cu 15.437 de salariați.

Figura 1.3.2.H-S.10. – Evoluția numărului de angajați pe activități din domeniul serviciilor - regiunea Sud Muntenia 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Pentru cele 3 tipuri de activități din sectorul serviciilor, distribuția personalului pe teritoriul județelor evidențiază dezvoltarea județelor Argeș, Prahova și Dâmbovița, cu valori ale numărului de persoane care, cumulate, depășesc 74% din totalul regional în cadrul fiecărei secțiuni analizate (H, P, Q). Județele

clasate pe ultimele poziții în cadrul fiecărei activități economice, din punct de vedere al numărului de personal, sunt județele din partea de sud a regiunii Sud Muntenia.

Tabelul I.3.2.H-S.8.– Personalul din unitățile locale la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Personalul din unitățile locale la nivelul regiunii Sud Muntenia -Servicii (Secțiunile H, P, Q)- -număr persoane-								
CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Județe	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
H Transport și depozitare	Regiunea Sud Muntenia	31424	33060	34966	35048	37532	40313	42135
-	Argeș	8273	8898	9824	11116	12043	13445	14503
-	Călărași	2329	2424	2452	2188	2261	2436	2531
-	Dâmbovița	3496	3885	4165	4327	4670	5192	5439
-	Giurgiu	3588	3021	3132	2702	2934	3020	3282
-	Ialomița	2061	2096	2185	2186	2220	2136	2018
-	Prahova	10136	11035	11237	10599	11529	12360	12448
-	Teleorman	1541	1701	1971	1930	1875	1724	1914
P Învățământ	Regiunea Sud Muntenia	1364	1379	1550	1544	1597	1681	1824
-	Argeș	340	334	372	373	409	449	517
-	Călărași	118	115	185	139	158	138	151
-	Dâmbovița	135	138	142	175	238	216	231
-	Giurgiu	59	65	73	58	76	86	97
-	Ialomița	68	77	62	57	63	74	81
-	Prahova	537	548	601	630	539	602	608
-	Teleorman	107	102	115	112	114	116	139
Q Sănătate și Asistență Socială	Regiunea Sud Muntenia	3886	4230	4588	4529	4940	5676	6175
-	Argeș	1057	1203	1292	1259	1350	1524	1745
-	Călărași	177	210	240	189	253	243	273
-	Dâmbovița	313	399	447	463	477	525	579
-	Giurgiu	116	122	111	141	148	155	178
-	Ialomița	207	202	202	216	214	255	295
-	Prahova	1482	1521	1676	1677	1876	2156	2248
-	Teleorman	534	573	620	584	622	818	857

Sursa: Institutul Național de Statistică

Productivitatea muncii

Productivitatea muncii în servicii este mai dificil de evaluat, din cauza faptului că serviciile sunt, în general, foarte diversificate și puțin standardizabile. Astfel, pentru serviciile care au reprezentat obiectul analizei de față, nu se poate cuantifica valoric acest indicator, întrucât serviciile reprezintă un

sector economic omogen, în care servicii ce țin de domeniul public se întrepătrund cu cele în care activează antreprenori privați.

Principala dificultate în ceea ce privește cuantificarea serviciilor publice este lipsa valorii de piață, deoarece organizațiile publice produc servicii pentru a răspunde nevoilor sociale. Mai mult, particularitatea domeniului public rezidă în faptul că acesta are obiective diferite față de sectorul privat. Deși se folosesc metode de calcul din ce în ce mai sofisticate, încercările de a măsura producția sectorului public nu a rezolvat problema fundamentală a determinării producției serviciilor publice.

În ceea ce privește serviciile publice, la nivel național se remarcă necesitatea creșterii productivității, în ciuda faptului că acest tip de servicii contribuie semnificativ la bogăția socială și la dezvoltarea și bunăstarea cetățenilor.

Factorii comuni atât pentru domeniul public, cât și pentru cel privat, cu impact asupra productivității muncii în sectorul serviciilor, țin de aspecte legate de calitate, dar și accesibilitate și responsabilitate.

Determinarea productivității în ceea ce privește sectorul privat pentru analiza de față nu poate fi determinată, deoarece valorile indicatorilor economici disponibili pe INS oferă valori cumulate ale rezultatelor din domeniul public cu cele din domeniul privat.

Ca trend național, cât și regional, se poate observa printr-o simplă urmărire a principalilor indicatori prezentați, înregistrarea unei ușoare creșteri a productivității muncii la nivel național. Regiunea Sud Muntenia, din prisma evoluției cifrei de afaceri și a numărului de salariați, înregistrează creșteri ale productivității în activitățile economice corespunzătoare Secțiunii H - Transport și depozitare și Tranzacții imobiliare.

Investiții nete

La nivel național, în cadrul sectorului serviciilor, la nivelul unităților locale, la sfârșitul anului 2017, se înregistrau investiții nete totale în valoare de 26.464 milioane de lei, în creștere față de anul 2011, când investițiile nete totalizau 18.132 milioane de lei.

În perioada analizată, atât la nivel național, cât și în regiunea Sud Muntenia, se observă un trend fluctuant al valorilor investițiilor nete realizate, acestea fiind însă în creștere față de anul 2011. Dacă, în 2011, în regiunea Sud Muntenia, investițiile nete în sectorul serviciilor totalizau 1.412 milioane de lei, acestea ajung la valoarea de 2.055 milioane de lei în 2017, clasându-se pe poziția a patra în topul contribuției regiunilor la investițiile nete realizate la nivel național.

Tabelul I.3.2.H-S.9. - Investiții nete la nivelul unităților locale pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

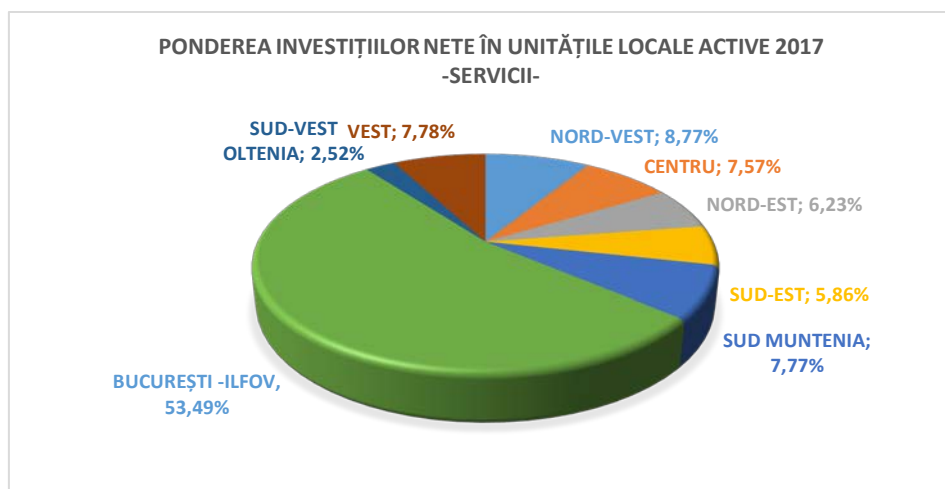
Investiții nete la nivelul unităților locale -Servicii (Secțiunile H, I, J, K, L, M, N, P, Q, R, S)- -milioane lei (RON)-								
Nr.crt.	Regiuni de dezvoltare	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
1	Nord-Vest	1493	1629	1609	2030	2931	3175	2321
2	Centru	1502	1347	1529	1363	2403	1804	2003
3	Nord-Est	812	1518	1055	1297	1529	1603	1650
4	Sud-Est	1258	1239	1577	1561	2030	1464	1552
5	Sud Muntenia	1412	1197	1285	1441	1654	1643	2055
6	București - Ilfov	9897	9992	8853	12783	15250	17030	14156
7	Sud-Vest Oltenia	544	529	553	538	657	566	668
8	Vest	1214	1491	1325	1444	2054	1963	2059
Total		18132	18942	17786	22457	28508	29248	26464

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punctul de vedere al ponderii investițiilor nete în unitățile locale, pentru anul 2017 se poate observa discrepanța dintre regiunea București-Ilfov cu 53,49% din valoarea totală a investițiilor și regiunea Nord-Vest, clasată pe locul secund, cu aproximativ 8,77% din valoarea totală a investițiilor nete naționale.

Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 4 ca pondere (7,77%), imediat după regiunea Vest, care a înregistrat o pondere de 7,78%, Ultima clasată este regiunea Sud-Vest Oltenia care deține o pondere de 2,52% din totalul național.

Figura I.3.2.H-S.11.– Ponderea investițiilor nete în unitățile locale active 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel național, activitățile economice din sectorul serviciilor în care s-au realizat pe perioada analizată cele mai mari investiții nete sunt: Domeniul tranzacțiilor imobiliare cu 11.523 milioane de lei, secțiunea H - Transport și depozitare cu 8.141 milioane de lei și secțiunea J - Informații și comunicații cu 3.564 milioane de lei.

La nivel regional, se observă un trend oscilant al valorilor investițiilor nete pentru fiecare tip de activitate din sectorul serviciilor, pe perioada 2011-2017. Activitățile din domeniul serviciilor cu cele

mai mari valori ale investițiilor nete în regiunea Sud Muntenia sunt Secțiunea H - Transport și depozitare, urmată de Tranzacții imobiliare. Clasată pe locul 3 ca valoare a investițiilor nete se află secțiunea I - Hoteluri și restaurante.

Tabelul I.3.2.H-S.10.– Investiții nete la nivelul unităților locale

Investiții nete la nivelul unităților locale pe tipuri de activități din domeniul serviciilor -Servicii (Secțiunile H, I, J, K, L, M, N, P, Q, R, S)- -milioane lei (RON)-								
CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Regiuni de dezvoltare	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
H Transport și depozitare	Sud Muntenia	690	599	693	779	925	1034	1415
I Hoteluri și restaurante	Sud Muntenia	138	115	110	77	126	117	93
J Informații și comunicații	Sud Muntenia	66	90	98	123	188	97	76
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	Sud Muntenia	440	319	320	358	306	285	359
P Învățământ	Sud Muntenia	4	13	11	11	10	8	9
Q Sănătate și asistență socială	Sud Muntenia	49	35	29	73	64	64	62
S Alte activități de servicii	Sud Muntenia	25	26	24	20	35	38	41

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel județean, în cazul companiilor din domeniul Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor, cele mai mari valori se înregistrează la nivelul societăților din județele Giurgiu, Argeș și Prahova, situație valabilă și pentru companiile din domeniul Transport și depozitare. În ambele situații, investițiile realizate la nivelul județului Giurgiu au, în anul 2017, o creștere foarte mare, pentru sectorul de Transport și depozitare acestea au crescut de peste 6 ori (ajungând la 603 milioane de lei) pe când în cazul tranzacțiilor imobiliare de peste 3 ori (ajungând la 110 milioane de lei).

Pentru sectorul Hoteluri și Restaurante, cele mai mari investiții s-au realizat în județele Prahova, 28 milioane de lei și Argeș, 29 milioane de lei, urmate la distanță de Dâmbovița cu 9 milioane de lei.

Tabelul 1.3.2.H-S.11.– Investiții nete la nivelul unităților locale – situația județeană

Investiții nete la nivelul unităților locale – situația județeană							
CAEN Rev.2 (activitati ale economiei nationale)	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
H Transport si depozitare							
Argeș	165	175	235	196	451	446	391
Călărași	32	33	22	32	25	28	32
Dâmbovița	35	52	42	62	124	118	116
Giurgiu	21	44	41	40	45	82	603
Ialomița	33	43	16	23	15	14	21
Prahova	394	231	318	363	248	327	220
Teleorman	10	21	19	63	16	20	32
I Hoteluri si restaurante							
Argeș	47	22	31	27	26	32	29
Călărași	2	3	8	5	21	7	4
Dâmbovița	7	18	7	8	15	8	11
Giurgiu	3	3	4	5	7	7	8
Ialomița	28	7	4	3	5	4	5
Prahova	47	59	54	27	40	54	28
Teleorman	4	3	3	3	13	5	7
J Informații și comunicații							
Argeș	9	12	14	13	14	13	17
Călărași	1	4	4	4	7	6	5
Dâmbovița	5	5	7	8	10	8	9
Giurgiu	5	3	4	6	6	6	6
Ialomița	1	2	4	4	10	6	6
Prahova	43	62	60	83	137	52	26
Teleorman	2	2	5	4	4	5	6
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor							
Argeș	54	75	121	138	107	65	83
Călărași	11	22	7	11	15	20	13
Dâmbovița	26	21	28	32	27	26	27
Giurgiu	19	16	8	42	10	31	110
Ialomița	12	14	11	12	6	12	11
Prahova	303	156	132	115	131	125	105
Teleorman	15	15	12	8	11	6	11

Sursa: Institutul Național de Statistică

Lista celor mai importante întreprinderi care activează în sectorul economic al serviciilor

Din punct de vedere al cifrei de afaceri, sunt prezentate mai jos cele mai relevante firme din fiecare județ al regiunii Sud Muntenia care activează în domeniul serviciilor.

Tabelul 1.3.2.H-S.12.– Cele mai importante firme din regiunea Sud Muntenia-cifra de afaceri 2018

Companie	Județ	Cod CAEN	Cifra de afaceri an 2018
Aquila Part Prod Com SRL	Prahova	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	973,72
Conpet SA	Prahova	4950 Transporturi prin conducte	385,14
Gebruder Weiss SRL	Giurgiu	5229 Alte activități anexe transporturilor	290,21
Quehenberger Logistics ROU SRL	Argeș	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	253,11
Dolo Trans Olimp SRL	Argeș	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	242,55
SNGN „ROMGAZ” SA - Filiala de înmagazinare gaze naturale Depogaz Ploiesti SRL	Prahova	5210 Depozități	207,36
Dianthus Company SRL	Argeș	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	190,38
KLG Europe Logistics SRL	Giurgiu	5229 Alte activități anexe transporturilor	186,92
International Lazar Company SRL	Argeș	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	179,23
Eurosilo SA	Teleorman	5210 Depozități	155,49
Eliton Trans SRL	Argeș	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	135,04
Com Divers Auto RO SA	Argeș	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	131,72
Romstyl Impex SRL	Dâmbovița	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	124,77
Vio Transgrup SRL	Dâmbovița	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	124,43
Agexim Spedition SRL	Argeș	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	111,03
Hoedlmayr-Lazar Romania SRL	Argeș	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	107,71
Mainfreight SRL	Prahova	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	107,17
Com Divers Logistic SRL	Argeș	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	104,40
Step One Spedition SRL	Călărași	5229 Alte activități anexe transporturilor	102,41
Neksio Land SRL	Călărași	7712 Activități de închiriere și leasing pentru autovehicule	98,78
European Logistics SRL	Argeș	5229 Alte activități anexe transporturilor	90,64
Rhenus Logistics SRL	Argeș	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	80,96
Chevrolet C.C. SRL	Argeș	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	70,99
Delta Plus Trading SRL	Argeș	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	70,19
Transcom SRL	Prahova	4941 Transporturi rutiere de mărfuri	69,71

Sursa: www.Termene.ro

Din punct de vedere al serviciilor, cele mai multe firme din top activează în domeniul Transportului rutier de mărfuri (și activități conexe) și al depozitărilor, aceste două activități fiind, în general, conexe industriei, agriculturii sau comerțului. Se poate observa faptul că, pentru județele agricole din sudul regiunii, firmele de top activează fie în domeniul depozitării, fie în cel al activităților anexe transporturilor, pe când în județele mai industrializate din nord, în domeniul transportului rutier de mărfuri. Singurele excepții de la aceste activități le reprezintă societățile Conpet S.A. (4950 - Transporturi prin conducte) în județul Prahova și Neksio Land (7712 - Activități de închiriere și leasing pentru autovehicule) în județul Călărași.

Spre deosebire de activitățile productive, serviciile au principalul avantaj că pot fi prestate pe teritorii întinse, fără a avea în acele locații angajați sau vreo infrastructură. Spre exemplu, în cazul transporturilor rutiere de mărfuri, este suficient ca o societate să aibă sediul într-o anumită regiune pentru ca întregii indicatori obținuți să fie evidențiați în respectiva regiune (similar domeniului Construcții).

Concluzii desprinse din analiza indicatorilor sectoriali

- Și în acest sector se înregistrează aceeași eterogenitate ca în cadrul celorlalte secțiuni: nordul regiunii este o importantă zonă a serviciilor, în timp ce sudul regiunii se remarcă prin indicatori slabi.
- Regiunea Sud Muntenia înregistrează trenduri crescătoare în ceea ce privește numărul unităților locale active, numărul personalului din unitățile locale active cât și valoarea investițiilor nete în perioada 2011-2017. Sectorul serviciilor în regiune a atins valori maxime în 2017, fiind în continuă creștere.
- Din punct de vedere al numărului unităților locale, regiunea Sud Muntenia deține o pondere de 12,35% din totalul național, cele mai multe unități locale active în regiune se înregistrează în activitățile economice corespunzând: Secțiunii H - Transporturi, Secțiunii M - Activități profesionale, științifice și tehnice, Secțiunea I - Hoteluri. Activitatea economică cu cea mai scăzută contribuție la nivel regional din punct de vedere al numărului unităților locale este învățământul.
- Cifra de afaceri la nivel național înregistrează o creștere constantă pe perioada analizată, atât la nivel național, cât și la nivelul regiunii Sud Muntenia. Cu o pondere de 7,01% din totalul național, regiunea Sud Muntenia înregistrează rezultate economice importante, din prisma prezentului indicator analizat, în activitatea de Transport și depozitare (Secțiunea H), în activitatea de Tranzacții imobiliare și închirieri, cât și din Hoteluri și restaurante (Secțiunea I).
- Creșterea cifrei de afaceri în sectorului serviciilor este influențată semnificativ și de elemente precum cursul valutar sau rata inflației.
- În privința salariaților, regiunea Sud Muntenia deține 8,21% din totalul național și urmează același trend crescător înregistrat la nivel național. Cei mai mulți angajați se regăsesc în domeniile Transporturi și depozitări (Secțiunea H), Învățământ (secțiunea P) și Sănătate și asistență socială (Secțiunea Q).
- Se pot evidenția, la nivel regional, cele mai performante secțiuni din punct de vedere economic, respectiv: Tranzacțiile imobiliare, Secțiunea H - Transporturi și depozitare și Secțiunea I - Hoteluri. Indicatorii aferenți secțiunii Tranzacții imobiliare plasează acest tip de serviciu pe prima poziție la nivel regional, din punct de vedere al ponderii la formarea valorilor regionale (35,33%), fiind urmați îndeaproape de activitățile de transport și depozitare la o diferență de doar 1,21% totalul regional.

Secțiunea Turism

Context

Turismul în regiunea Sud Muntenia se poate număra printre domeniile de dezvoltare cu potențial ridicat din regiune, ținând cont de faptul că principalele puncte de atracție turistică se află în județul Prahova – Valea Prahovei (Munții Bucegi) și în județul Argeș – parcurile naturale din masivul Piatra Craiului, zone în care se pot practica sporturile de iarnă, turismul de week-end, turismul istoric-cultural-religios și turismul rural.

Stațiunile montane de pe Valea Prahovei dețin o rețea hotelieră care poate răspunde nevoilor de cazare ale turiștilor și dispune și de o infrastructură turistică adecvată. De asemenea, în regiune se poate practica și turismul balnear, în stațiunile balneoclimaterice:

- Pucioasa, județul Dâmbovița;
- Amara, județul Ialomița;
- Slănic Prahova, județul Prahova.

În cele ce urmează, se procedează la analiza Secțiunii I – Hoteluri și restaurante din cadrul economiei naționale conform CAEN Rev.2, fiind considerată cea mai reprezentativă în contextul domeniului analizat, respectiv al turismului, cunoscut fiind faptul că ponderea majoritară a serviciilor de turism este constituită la nivelul unităților de cazare și de alimentație publică aparținând de acestea.

Numărul de unități locale active

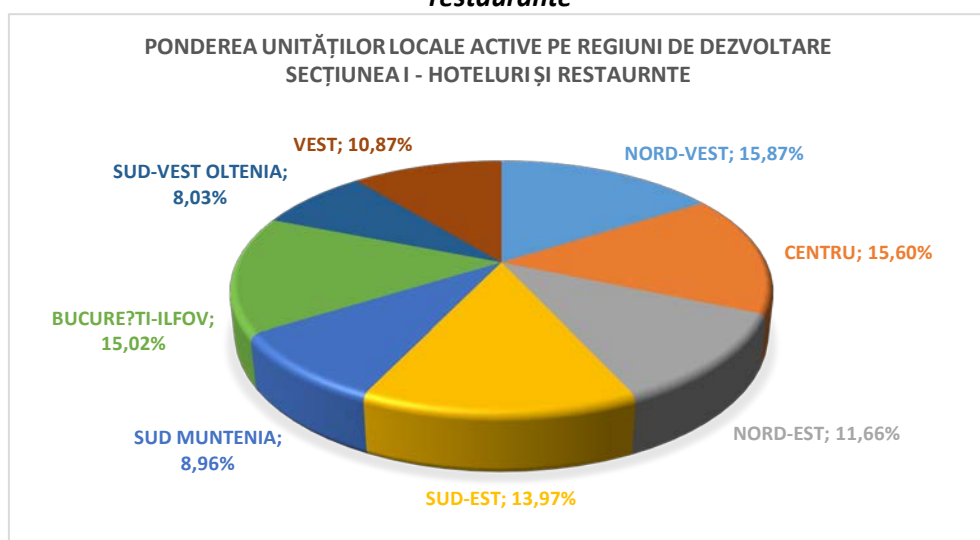
La nivel național, în cadrul **Secțiunii I – Hoteluri și restaurante**, la sfârșitul anului 2017, activau un număr de 26.864 de unități locale, în creștere constantă față de anul 2011, când numărul unităților locale active era de 22.570. Creșterea a fost una continuă pe întregul orizont analizat, numărul unităților crescând de la an la an. La nivelul anului 2016, comparativ cu anul 2015 au existat 3 regiuni unde numărul unităților locale active din turism au înregistrat o scădere ușoară dar aceasta a fost nesemnificativă și, în toate cazurile, creșterea din anul 2017 a acoperit și scăderea respectivă.

Tabelul 1.3.2.1.1 - Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante – 2011-2017

Numărul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante -								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	3402	3618	3777	3934	4003	4104	4264
2.	Centru	3582	3732	3833	3906	3947	4046	4192
3.	Nord-Est	2644	2790	2916	2954	3039	3015	3132
4.	Sud-Est	3163	3362	3410	3563	3627	3677	3754
5.	Sud Muntenia	2065	2238	2285	2338	2338	2389	2408
6.	București-Ilfov	3229	3394	3571	3798	3965	3892	4035
7.	Sud-Vest Oltenia	1861	2013	2072	2115	2121	2154	2158
8.	Vest	2624	2747	2806	2887	2893	2810	2921
TOTAL		22570	23894	24670	25495	25933	26087	26864

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura 1.3.2.1.1 - Ponderea unităților locale active pe regiuni de dezvoltare Secțiunea I - Hoteluri și restaurante

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul României, regiunea Sud Muntenia se află pe penultimul loc, cu un număr de 2.408 unități active locale, respectiv 8,96% din totalul unităților care activează în acest domeniu la nivel național, raportându-ne la anul 2017. Regiunea cu cele mai multe astfel de unități este Nord-Vest, cu o pondere de 15,87% (4.264 de unități), urmată de regiunea Centru cu o pondere de 15,6% (4.192 de unități) și București-Ilfov 15,02% (4.035 de unități).

La nivel județean, pentru perioada 2011 - 2017 s-a observat un trend ascendent în ceea ce privește unitățile locale active, cu o ușoară fluctuație în perioada 2015 - 2017 pentru județele din sudul regiunii Sud Muntenia.

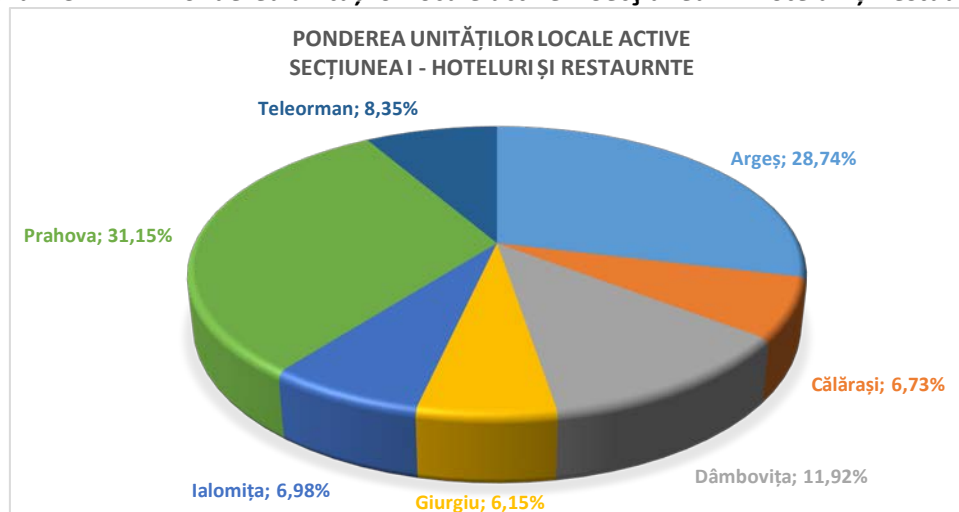
Tabelul 1.3.2.1.2 - Numărul unităților locale active – regiunea Sud Muntenia

Numărul unităților locale active – regiunea Sud Muntenia								
Secțiunea I – Hoteluri și restaurante -								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	571	637	658	651	657	668	692
2.	Călărași	150	155	162	158	167	162	162
3.	Dâmbovița	223	224	250	270	277	290	287
4.	Giurgiu	133	149	147	164	172	158	148
5.	Ialomița	167	182	181	183	181	186	168
6.	Prahova	610	670	672	703	687	716	750
7.	Teleorman	211	221	215	209	197	209	201
TOTAL		2065	2238	2285	2338	2338	2389	2408

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește distribuția pe județe a unităților locale active, se poate observa o dezvoltare mai mare a acestora în județele Prahova (31,15%) și Argeș (28,74%), având în vedere și istoria celor două județe în turismul montan, cultural, itinerant, religios și cel de aventură și sporturi extreme, iar la polul opus se află județele Călărași (6,73%) și Giurgiu (6,15%).

Figura 1.3.2.1.2 – Ponderea unităților locale active – Secțiunea I – Hoteluri și restaurante

Sursa: Institutul Național de Statistică

Cifra de afaceri

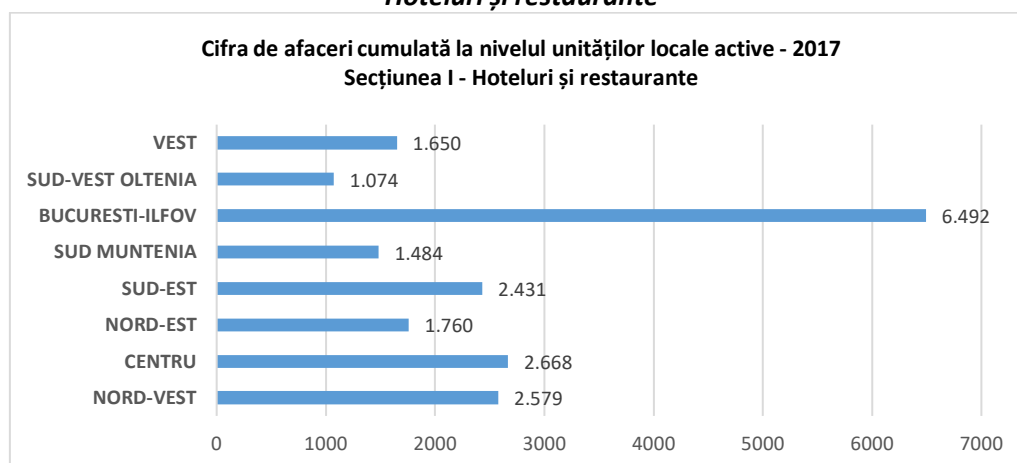
La nivel național, în cadrul **Secțiunii I – Hoteluri și restaurante**, la sfârșitul anului 2017, se înregistra o cifră de afaceri totală de 20.139 milioane de lei, crescută considerabil față de anul 2011, când cifra obținută a fost de 10.562 milioane de lei. Se observă, din nou, o ușoară fluctuație a cifrei de afaceri pentru perioada 2012- 2015 însă, în ansamblu, cifra de afaceri a crescut și chiar s-a dublat pentru unele regiuni din România, după cum este evidențiat în tabelul de mai jos.

Tabelul 1.3.2.1.3 - Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active pe regiuni de dezvoltare - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante

Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante - -milioane lei (RON)-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	1218	1336	1343	1485	1874	2178	2579
2.	Centru	1389	1468	1502	1659	2074	2294	2668
3.	Nord-Est	947	977	924	988	1329	1485	1760
4.	Sud-Est	1481	1913	1489	1591	2090	2214	2431
5.	Sud Muntenia	904	932	904	954	1113	1286	1484
6.	București-Ilfov	3166	3333	3519	4044	4950	6168	6492
7.	Sud-Vest Oltenia	648	681	633	665	796	923	1074
8.	Vest	809	857	876	970	1282	1439	1650
TOTAL		10.562	11.497	11.190	12.356	15.507	17.988	20.139

Sursa: Institutul Național de Statistică

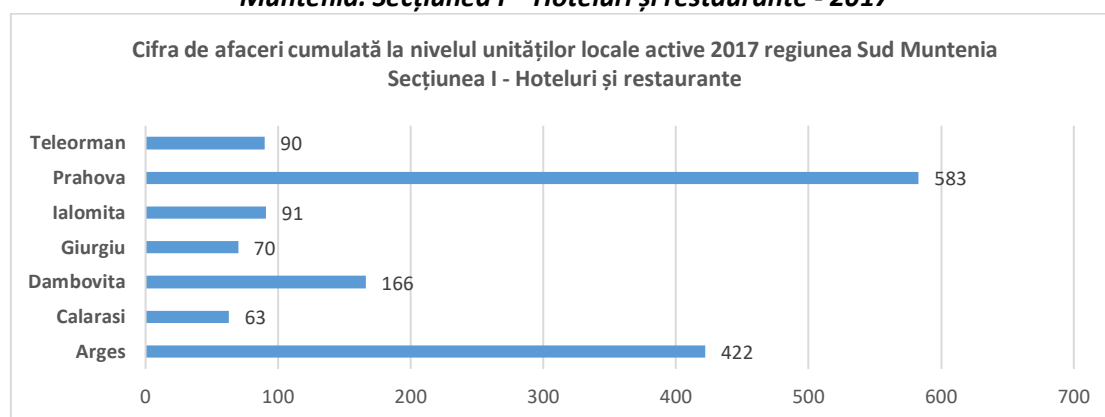
Figura 1.3.2.1.3 - Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active - 2017 Secțiunea I – Hoteluri și restaurante

Sursa: Institutul Național de Statistic

Din punct de vedere al cifrei de afaceri obținută de unitățile locale care își desfășoară activitatea în domeniul turismului, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 7, cu o cifră de afaceri de 1.484 milioane de lei, respectiv 7,37% din cifra de afaceri obținută la nivel național în acest domeniu, în anul 2017. Pe primul loc de află regiunea București-Ilfov, cu o cifră de afaceri 6.492 de milioane de lei (32,24% din cifra de afaceri la nivel național în anul 2017).

Figura 1.3.2.1.4 - Cifra de afaceri cumulată la nivelul unităților locale active regiunea Sud Muntenia. Secțiunea I – Hoteluri și restaurante - 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel județean, cele mai mari venituri le înregistrează unitățile din județul Prahova, 583 milioane lei, urmate de cele din județul Argeș, 422 milioane de lei și Dâmbovița, 166 milioane de lei. Cele mai mici venituri se înregistrează în județul Călărași, 63 milioane de lei.

Numărul de salariați

La nivel național, în cadrul unităților locale ce activau în **Secțiunea I – Hoteluri și restaurante**, la sfârșitul anului 2017, se înregistrau 169.837 de salariați, în creștere față de anul 2011, când numărul personalului era de 108.071 de persoane. Creșterea a fost continuă pe tot orizontul de timp analizat, lucru valabil pentru toate regiunile de dezvoltare.

Tabelul 1.3.2.1. 4 - Personalul din unitățile locale pe regiuni de dezvoltare - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante

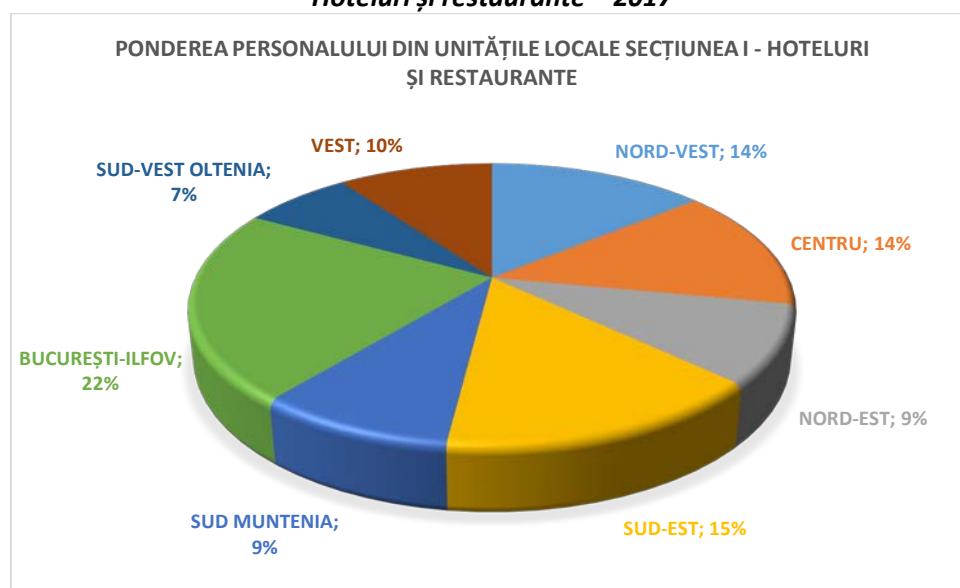
Personalul din unitățile locale - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante - -număr persoane-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	14.330	15.189	16.292	17.331	18.010	21.030	22.742
2.	Centru	16.227	17.870	18.140	18.555	19.071	22.260	24.616
3.	Nord-Est	10.155	11.165	11.047	12.159	12.798	15.831	17.556
4.	Sud-Est	15.742	16.066	16.279	19.420	20.068	21.332	25.194
5.	Sud Muntenia	9.765	10.173	10.322	11.136	12.176	13.079	15.322
6.	București-Ilfov	23.863	25.527	27.650	28.205	29.494	33.397	36.805
7.	Sud-Vest Oltenia	7.251	8.378	8.529	9.176	9.515	10.652	12.324
8.	Vest	10.738	10.887	11.542	12.247	12.716	13.649	15.278
TOTAL		108.071	115.255	119.801	128.229	133.848	151.230	169.837

Sursa: Institutul Național de Statistică

Așa cum reiese din graficul de mai sus, conform numărului salariaților ce activează în unitățile locale din domeniul turismului, regiunea Sud Muntenia se clasează locul 6, la un număr de 15.322 de persoane, respectiv 9% din numărul persoanelor remunerate la nivel național în acest domeniu. Regiunea clasată pe primul loc este regiunea București-Ilfov, la nivelul căreia, numărul de persoane

înregistrate ca activând în domeniu a fost de 36.805 (22% din totalul salariaților la nivel național în domeniul turismului).

Figura 1.3.2.I. 5 – Ponderea personalului din unitățile locale pe regiuni de dezvoltare - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante – 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel județean, cu unele excepții anuale, trendul angajaților din domeniul hoteluri și restaurante este de creștere. Cel mai mare număr de angajați se regăsește în județul Prahova, 4.878 în anul 2017 iar cel mai mic în județul Giurgiu, 245 în anul 2013. Ca evoluție, cea mai mare creștere se observă la nivelul județelor Argeș, de la 1.888 de angajați în 2011 la 3.164 în anul 2017 și Dâmbovița, de la 1.255 în 2011 la 2.573 în anul 2014. Se poate observa că și la nivelul celorlalte județe creșterile sunt spectaculoase (dublare număr angajați) însă de la valori mult mai mici, pe când în Prahova, județ dezvoltat, creșterea este mică, de la 4.108 angajați în 2011 la 4.878 în anul 2017.

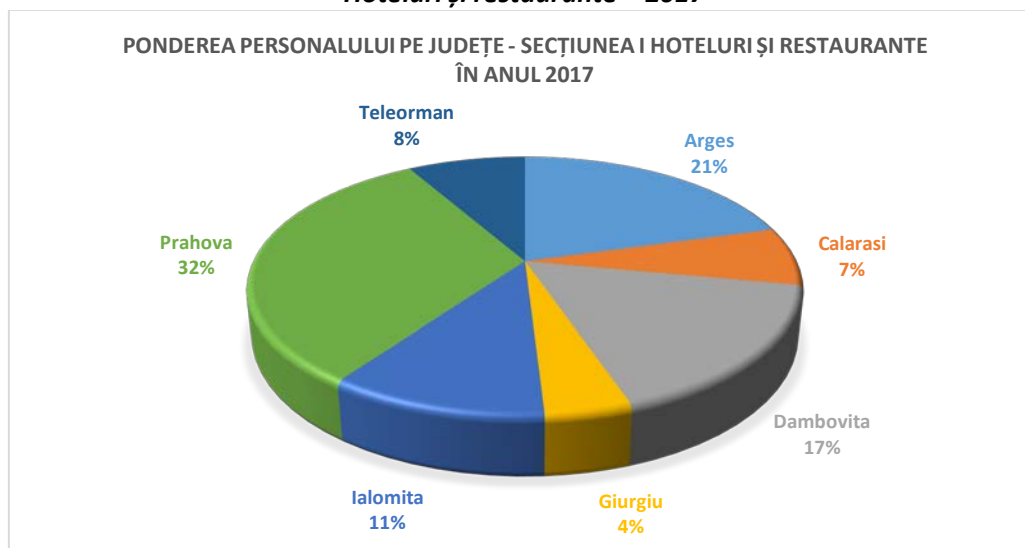
Tabelul 1.3.2.I. 5 - Personalul din unitățile locale pe regiuni de dezvoltare - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante

Personalul din unitățile locale - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante - -număr persoane-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	1888	2111	2212	2302	2555	2699	3164
2.	Călărași	527	651	774	846	935	801	1120
3.	Dâmbovița	1255	1327	1508	1493	1874	2055	2573
4.	Giurgiu	310	304	245	324	345	503	659
5.	Ialomița	1006	1032	1109	1321	1492	1813	1660
6.	Prahova	4108	3932	3726	3763	4170	3998	4878
7.	Teleorman	671	816	748	1087	805	1210	1268
Sud Muntenia		9765	10173	10322	11136	12176	13079	15322

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul anului 2017, aproape o treime din angajații domeniului se regăsesc în județul Prahova iar alți 21% în județul Argeș. Aceste două județe, împreună cu județul Dâmbovița, oferă locuri de muncă la peste două treimi din angajații regionali ai sectorului de hoteluri și restaurante.

Figura I.3.2.I.6 – Ponderea personalului din unitățile locale pe regiuni de dezvoltare - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante – 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Productivitatea muncii

Indicatorul a fost calculat pe baza informațiilor preluate din baza de date INS, referitoare atât la cifra de afaceri realizată la nivelul unităților locale active, cât și la numărul personalului din unitățile locale. Metoda de calcul este reprezentată prin următoarea formulă: $\text{productivitatea muncii} = \frac{\text{cifra de afaceri netă}}{\text{numărul mediu de salariați}}$.

La nivel național, productivitatea muncii aferentă activităților desfășurate în cadrul **Secțiunii I – Hoteluri și restaurante**, la sfârșitul anului 2017, a atins valoarea de 118.578 de lei, în creștere comparativ cu anul 2011, când productivitatea medie a muncii era de 97.732 de lei.

Tabelul I.3.2.I.6 - Productivitatea muncii pe regiuni de dezvoltare - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante – 2011-2017

Productivitatea muncii - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante – -lei-								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	84.996,51	87.958,39	82.433,10	85.684,61	104.053,30	103.566,33	113.402,5
2.	Centru	85.598,08	82.148,85	82.800,44	89.409,86	108.751,50	103.054,80	108.384,8
3.	Nord-Est	93.254,55	87.505,60	83.642,62	81.256,68	103.844,35	93.803,29	100.250,6
4.	Sud-Est	94.079,53	119.071,33	91.467,53	81.925,85	104.145,09	103.787,73	96.491,23
5.	Sud Muntenia	92.575,52	91.615,06	87.579,93	85.668,1	91.409,32	98.325,56	96.854,2
6.	București-Ilfov	132.674,01	130.567,63	127.269,44	143.378,8	167.830,74	184.687,24	176.389,1
7.	Sud-Vest Oltenia	89.366,98	81.284,32	74.217,38	72.471,67	83.657,38	86.650,39	87.147,03
8.	Vest	75.339,91	78.717,74	75.896,73	79.203,07	100.817,86	105.428,96	107.998,4
Productivitatea muncii la nivel național		97.732,05	99.752,72	93.404,90	96.358,86	115.855,29	118.944,65	118.578,4

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al productivității muncii din domeniul turismului, în 2017, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 5, la o productivitate a muncii de 96.854 de lei/salariat, pe primul loc aflându-se regiunea București-Ilfov, la nivelul căreia se înregistrează o productivitate a muncii de 176.389 de lei/salariat.

Tabelul I.3.2.I.7 - Productivitatea muncii la nivelul regiunii Sud Muntenia - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante -2011-2017

Productivitatea muncii - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante – -lei-								
Nr. crt.	Regiune/Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
-	Sud Muntenia	92.575,52	91.615,06	87.579,93	85.668,1	87.579,93	87.579,93	96.854,97
1	Argeș	129.766,95	127.427,76	120.253,16	118.592,5	120.253,16	120.253,16	133.375,47
2	Călărași	72.106,26	67.588,33	68.475,45	65.011,82	68.475,45	68.475,45	56.250
3	Dâmbovița	75.697,21	57.272,04	57.029,18	63.630,27	57.029,18	57.029,18	64.516,129
4	Giurgiu	119.354,84	174.342,11	155.102,04	120.370,4	155.102,04	155.102,04	106.221,55
5	Ialomița	53.677,93	51.356,59	47.790,80	43.149,13	47.790,80	47.790,80	54.819,277
6	Prahova	86.416,75	97.914,55	97.691,89	96.997,08	97.691,89	97.691,89	119.516,2
7	Teleorman	119.225,04	63.725,49	60.160,43	63.477,46	60.160,43	60.160,43	70.977,918

Sursa: Institutul Național de Statistică

Județul cu cea mai ridicată productivitate a muncii în anul 2017 este județul Argeș, la o productivitate de 133.375 de lei pe salariat. Pe locul secund se clasează județul Prahova, cu o productivitate de 119.516 lei. Județul Ialomița se clasează pe ultimul loc, productivitatea muncii înregistrată în acest caz fiind sub 55.000 de lei/salariat.

Investiții nete

Informațiile sunt extrase din baza de date online a INS și sunt valabile până în anul 2017 inclusiv. Cercetarea statistică este realizată la nivel de diviziune a economiei naționale (conform CAEN Rev.2.). La nivel național, în cadrul **Secțiunii I – Hoteluri și restaurante**, la nivelul unităților locale, la sfârșitul anului 2017, se înregistrau investiții nete totale în valoare de 1.508 milioane de lei, în creștere față de anul 2011, când investițiile nete totalizau 1.447 milioane de lei. În regiunea Sud Muntenia, valoarea investițiilor nete a scăzut cu peste 45 milioane de lei, fiind alături de regiunea Centru singura regiune în care valoarea investițiilor nete realizate în anul 2017 este mai mică decât cea aferentă anului 2011. Anul cu cele mai mari investiții nete a fost anul 2015, când, la nivel național, valoarea acestora a depășit 1,618 miliarde de lei, pe când cel mai mic an a fost anul 2014, cu doar 1,15 miliarde de lei.

Tabelul I.3.2.1.8 - Investițiile nete la nivelul unităților locale pe regiuni de dezvoltare - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante - 2011-2017

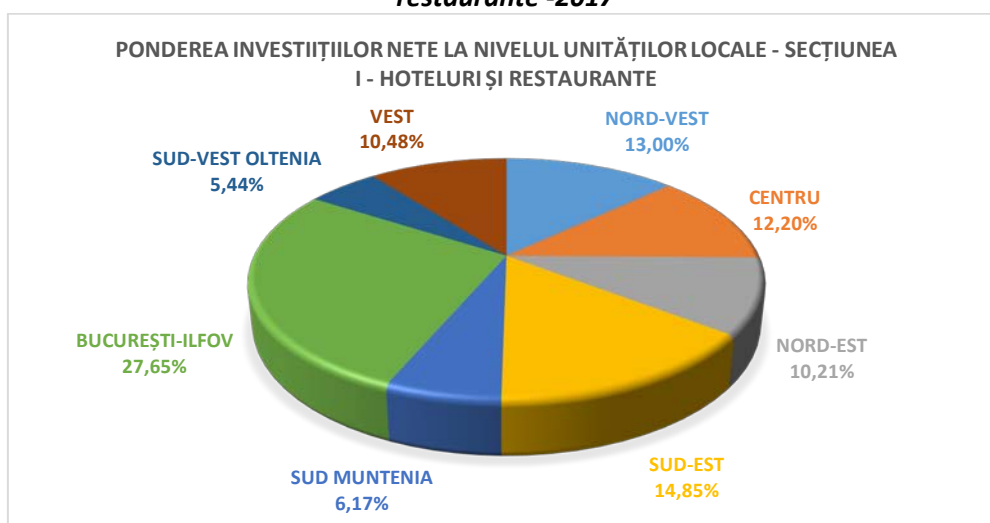
Investițiile nete la nivelul unităților locale - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante - -milioane lei (RON)-								
Nr. crt	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	182	190	133	157	229	328	196
2.	Centru	345	171	192	208	234	176	184
3.	Nord-Est	96	119	131	103	112	133	154
4.	Sud-Est	191	227	209	173	249	208	224
5.	Sud Muntenia	138	115	110	77	126	117	93
6.	București-Ilfov	312	248	285	303	424	380	417
7.	Sud-Vest Oltenia	70	93	74	59	132	75	82
8.	Vest	113	104	143	76	112	111	158
TOTAL		1447	1267	1277	1156	1618	1528	1508

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al investițiilor nete realizate la nivelul unităților locale ce activează în domeniul turismului, în 2017, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 7, la un quantum de 93 milioane de lei, respectiv 6,17 % din totalul investițiilor nete realizate la nivel național în acest domeniu, depășind doar regiunea Sud-Vest Oltenia, care cuantifică doar 5,44% din investiții.

Regiunea clasată pe primul loc este regiunea București-Ilfov, la nivelul căreia investițiile nete s-au cifrat la suma de 417 milioane de lei (27,65 %) din investițiile naționale nete în domeniul turismului, urmată de regiunea Sud-Est, cu 14,85% din investiții.

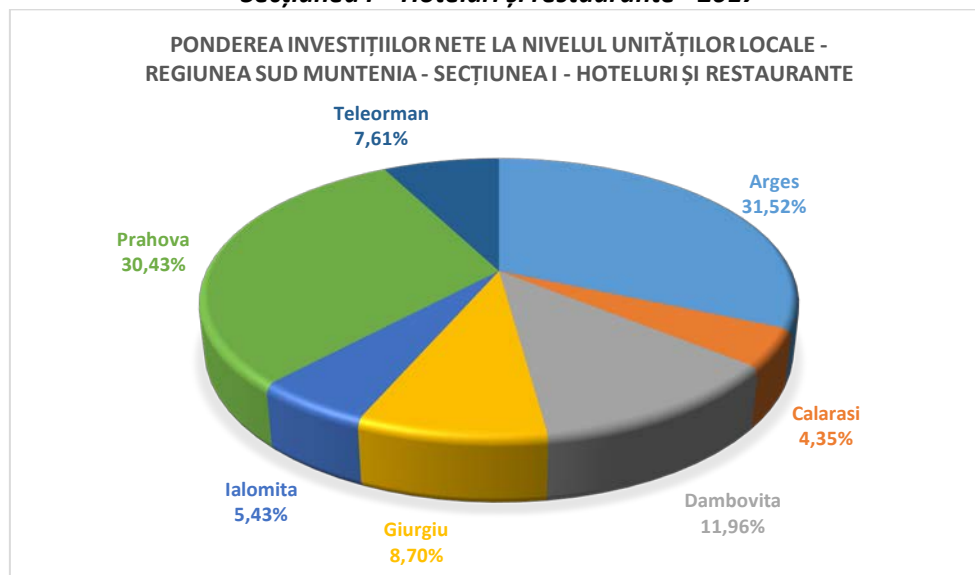
Figura I.3.2.I.7 – Ponderea investițiilor nete la nivelul unităților locale - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante -2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Restrângând aria de analiză la nivel județean, se poate observa faptul că turismul din regiunea Sud Muntenia se bazează pe județele Argeș și Prahova care, împreună cu Dâmbovița, cuantifică peste 72% din totalul investițiilor realizate. Cele mai mici valori se regăsesc la nivelul județelor Călărași și Ialomița care, împreună, nu depășesc 10% din investițiile nete realizate.

Figura I.3.2.I.8 – Ponderea investițiilor nete la nivelul unităților locale - regiunea Sud Muntenia - Secțiunea I – Hoteluri și restaurante - 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri

În cele ce urmează se prezintă structurile de primire turistică la nivelul regiunii Sud Muntenia.

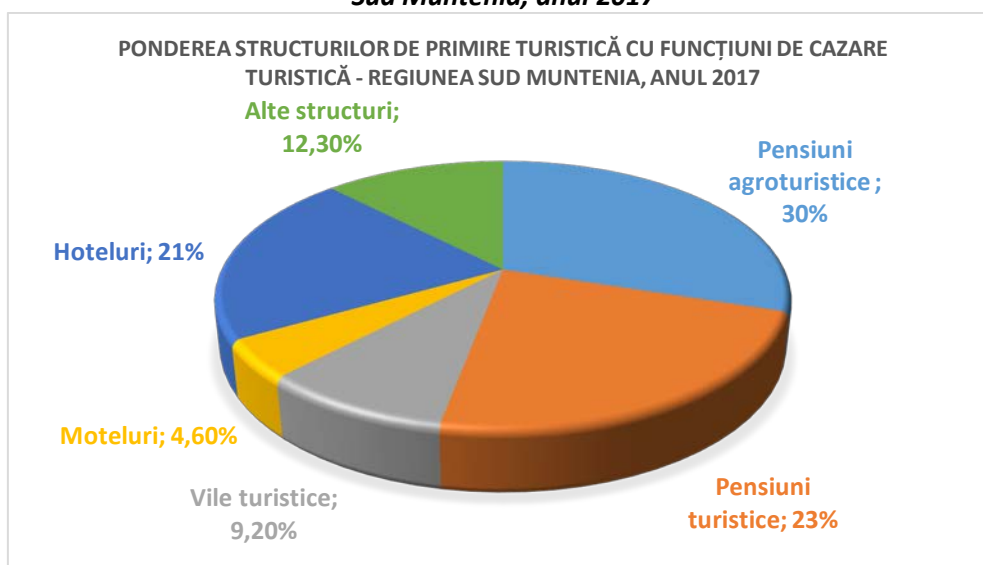
Tabelul I.3.2.1.9 - Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică regiunea Sud Muntenia 2011-2017

Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică din regiunea Sud Muntenia								
Nr. crt.	Tipuri de structuri	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Hoteluri	134	150	156	155	164	165	170
2.	Moteluri	37	38	42	40	41	39	38
3.	Vile turistice	49	51	56	59	61	58	76
4.	Pensiuni turistice	125	126	146	149	171	171	194
5.	Pensiuni agroturistice	125	147	166	174	203	210	246
6.	Alte structuri	63	69	72	79	100	91	102
TOTAL		533	581	638	656	740	734	826

Sursa: Institutul Național de Statistică

Analizând structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică din regiunea Sud Muntenia, în perioada 2011 – 2017, se poate observa faptul că în regiune sunt prezente multe structuri de cazare. Cele mai des întâlnite unități de cazare din regiune sunt pensiunile agroturistice, în anul 2015 numărul lor fiind de 246, respectiv 30 % din totalul structurilor, așa cum reiese din graficul de mai jos.

Figura I.3.2.1.9 - Ponderea structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică - regiunea Sud Muntenia, anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al distribuției structurilor de primire turistice la nivelul județelor regiunii Sud Muntenia se evidențiază faptul că, la sfârșitul anului 2017, județul Prahova și județul Argeș se clasau pe primele două locuri cu un număr de 347 de structuri, respectiv 297. La polul opus se află județul Giurgiu, cu un număr de doar 17 structuri.

Această discrepanță între județe poate fi justificată prin faptul că cele mai multe obiective turistice din regiunea Sud Muntenia se află în județele Prahova și Argeș, justificându-se astfel prezența în număr mai mare a structurilor de primire turistică în cele două județe.

Tabelul I.3.2.I.10 - Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică la nivelul județelor din regiunea Sud Muntenia (număr structuri) 2011-2017

Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică la nivelul județelor din regiunea Sud Muntenia (număr structuri)								
Nr. crt.	Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Argeș	152	187	205	223	264	266	297
2.	Călărași	14	16	15	17	29	17	29
3.	Dâmbovița	64	66	68	73	74	80	81
4.	Giurgiu	11	12	13	11	12	13	17
5.	Ialomița	22	24	27	27	27	27	28
6.	Prahova	257	262	293	286	314	306	347
7.	Teleorman	13	14	17	19	20	25	27
TOTAL		533	581	638	656	740	734	826

Sursa: Institutul Național de Statistică

Capacitate de cazare

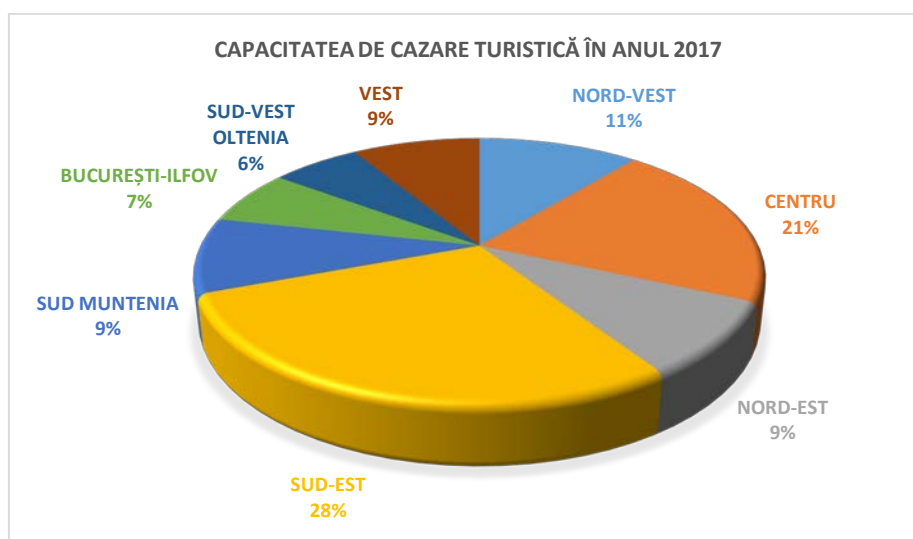
Tabelul I.3.2.I.11 - Capacitatea de cazare turistică (număr locuri) regiunea Sud Muntenia 2011-2017

Capacitatea de cazare turistică (număr locuri) regiunea Sud Muntenia								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	28.459	30.687	30.029	28.991	32.210	33.848	37.792
2.	Centru	45.388	53.787	57.536	60.597	68.899	67.496	71.038
3.	Nord-Est	21.927	24.200	25.492	26.055	28.184	28.763	31.170
4.	Sud-Est	95.587	98.533	98.802	100.888	100.921	98.769	98.070
5.	Sud Muntenia	24.111	26.336	27.906	28.348	29.881	30.347	31.529
6.	București - Ilfov	21.086	21.539	20.547	20.983	21.576	22.242	22.956
7.	Sud-Vest Oltenia	18.274	19.947	18.446	18.815	18.821	19.190	21.000
8.	Vest	23.671	26.080	26.949	26.611	27.821	28.233	30.165
TOTAL		278.503	301.109	305.707	311.288	328.313	328.888	343.720

Sursa: Institutul Național de Statistică

Analizând numărul de locuri de cazare turistică la nivelul celor opt regiuni de dezvoltare, reiese faptul că, la sfârșitul anului 2017, regiunea Sud-Est ocupă primul loc, cu o capacitate de 98.070 de locuri de cazare, respectiv 28,53% din totalul locurilor de cazare existente la nivel național. La polul opus se află regiunea Sud-Vest Oltenia, cu o capacitate de 21.000 de locuri de cazare, respectiv 6,11%. Regiunea Sud Muntenia se regăsește pe locul patru, cu o capacitate de locuri de cazare în număr de 31.529, respectiv o pondere de 9,17%.

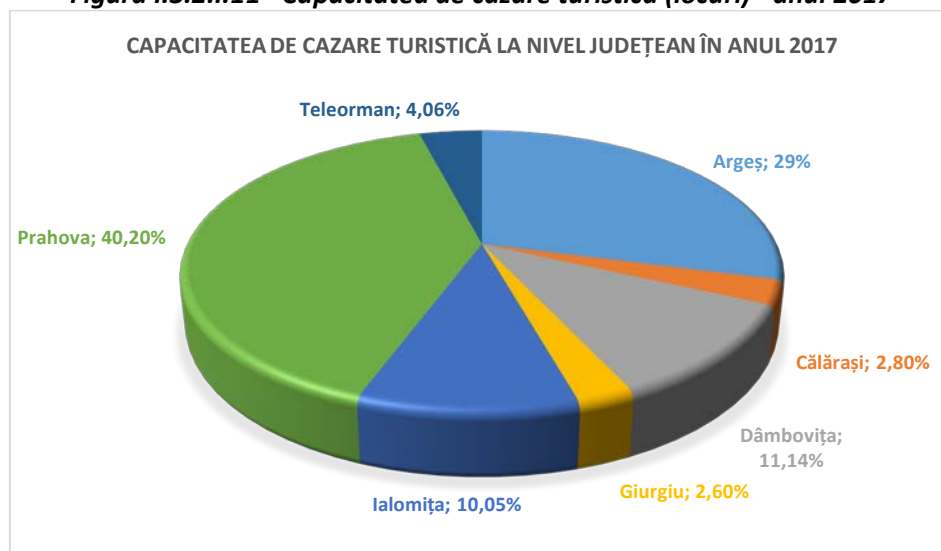
Figura 1.3.2.I.10 - Capacitatea de cazare turistică - (locuri de cazare) anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul județelor componente regiunii Sud Muntenia, se remarcă județul Prahova, cu o capacitate de cazare de 12.700 de locuri de cazare, la un procent de 40,2%, ocupând astfel primul loc în cadrul regiunii. Ca și în cazul celorlalți indicatori prezentați mai sus, din nou, județul Giurgiu se situează pe ultimul loc, cu un număr de 817 locuri cazare, respectiv cu o pondere de doar 2,6%.

Figura 1.3.2.I.11 - Capacitatea de cazare turistică (locuri) - anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Sosiri ale turiștilor

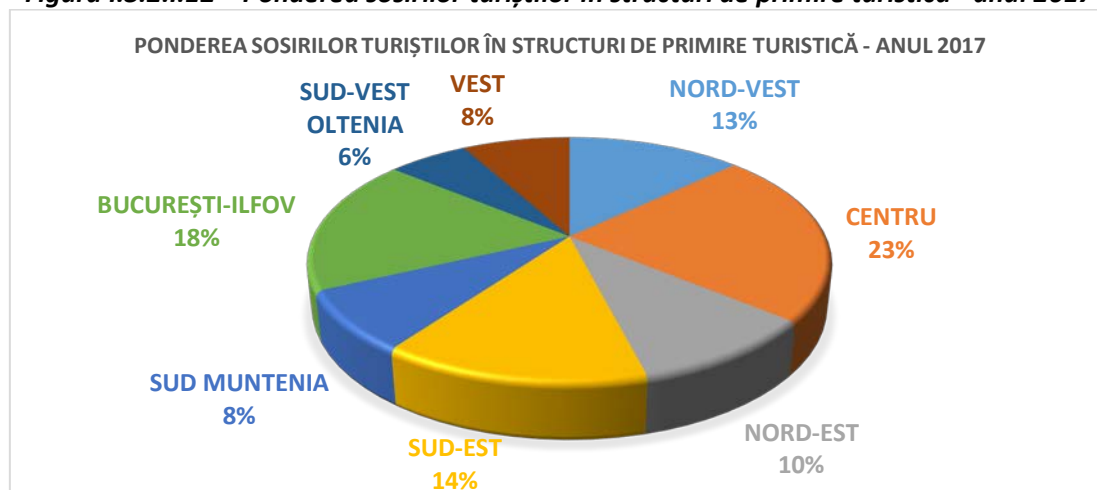
Tabelul 1.3.2.I.12 – Numărul de sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică pe regiuni de dezvoltare 2011-2017

Numărul de sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică								
Nr. crt.	Regiune / Județ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	799.774	852.523	899.370	972.856	1.140.667	1.316.363	1.581.744
2.	Centru	1.435.771	1.654.856	1.859.853	1.953.022	2.332.362	2.585.938	2.856.558
3.	Nord-Est	696.188	740.577	756.006	812.880	939.475	1.084.045	1.187.823
4.	Sud-Est	1.134.824	1.263.278	1.166.418	1.178.132	1.347.969	1.506.616	1.642.715
5.	Sud Muntenia	615.931	692.810	679.360	706.229	852.652	914.141	974.473
5.1	Argeș	123.031	160.840	149.541	160.005	195.200	209.359	230.517
5.2	Călărași	10.657	11.929	11.035	15.857	17.809	19.095	22.090
5.3	Dâmbovița	67.277	68.236	74.160	82.621	89.548	97.043	106.166
5.4	Giurgiu	26.969	26.594	24.983	23.124	24.860	25.329	27.921
5.5	Ialomița	40.352	38.466	40.189	41.429	44.863	41.959	42.996
5.6	Prahova	335.976	372.444	366.276	371.718	467.158	509.491	534.079
5.7	Teleorman	11.669	14.301	13.176	11.475	13.214	11.865	10.704
6.	București - Ilfov	1.282.616	1.352.788	1.437.737	1.630.262	1.850.857	2.065.012	2.202.877
7.	Sud-Vest Oltenia	426.845	454.676	460.026	484.860	582.142	630.446	736.458
8.	Vest	639.657	674.981	684.383	727.668	875.750	899.961	960.698
	TOTAL	7.031.606	7.686.489	7.943.153	8.465.909	9.921.874	11.002.522	12.143.346

Sursa: Institutul Național de Statistică

În anul 2017, regiunea Sud Muntenia ocupă locul 6, cu un număr de 974.473 (8%) de sosiri ale turiștilor, atât români cât și străini, așa cum reiese din tabelul de mai sus, pe primul loc aflându-se regiunea Centru, cu 2.856.558 de turiști (23%). La nivelul regiunii, județul Prahova ocupă, din nou, primul loc din punct de vedere al sosirilor turiștilor, cu un număr de 534.079, iar județul Teleorman ocupă ultimul loc, cu un număr de 10.704 sosiri ale turiștilor.

Figura 1.3.2.I.12 – Ponderea sosirilor turiștilor în structuri de primire turistică - anul 2017

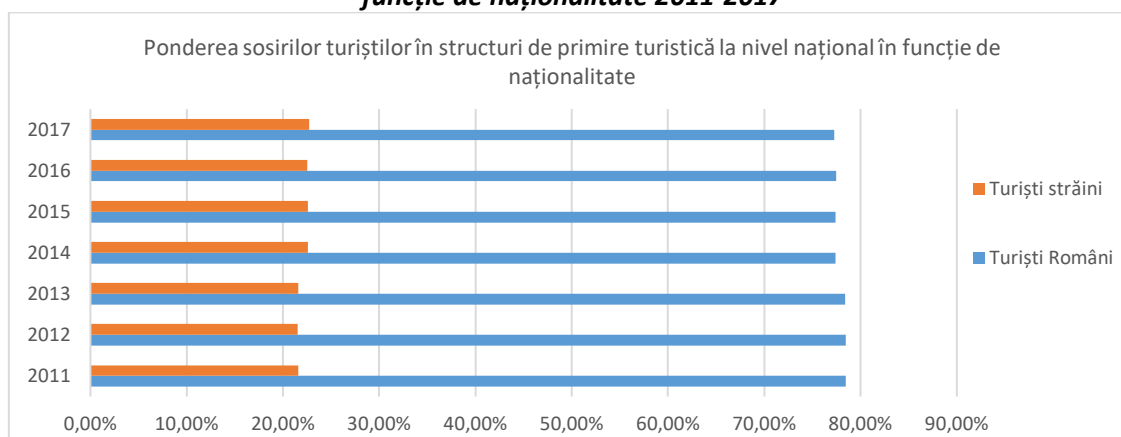

Sursa: Institutul Național de Statistică

Analizând sosirile turiștilor în structuri de primire turistică, din perspectiva turiștilor români și a celor străini, se remarcă faptul că, la nivelul celor opt regiuni de dezvoltare, în anul 2017, procentul sosirilor

turiștilor români (77,27% din total sosiri) este în ușoară scădere, comparativ cu anul 2016 (77,45%). De asemenea, procentul sosirilor turiștilor străini în anul 2017 (22,73%) este în ușoară creștere, raportat la anul 2016 (22,55%). Deși diferențele dintre procente menționate mai sus nu sunt semnificative, ele sunt importante pentru că prezintă direcția pe care o poate urma turismul, cel puțin la nivel național, respectiv servicii turistice cu adresabilitate din ce în ce mai crescută turiștilor străini.

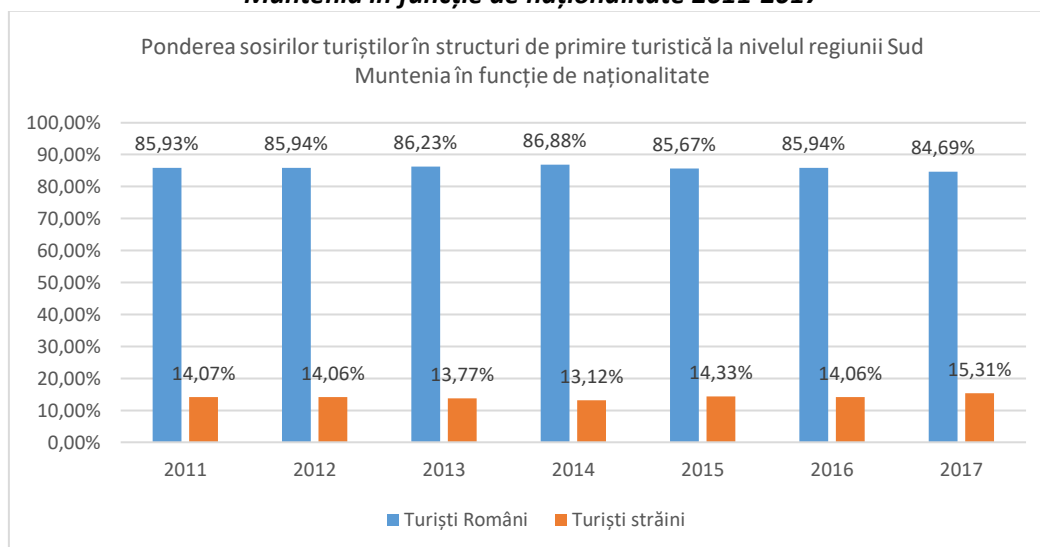
Figura I.3.2.I.13 – Ponderea sosirilor turiștilor în structuri de primire turistică la nivel național în funcție de naționalitate 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

În anul 2017, la nivelul regiunii Sud Muntenia se observă o scădere ușoară a sosirilor turiștilor români (84,69%), față de anul 2014, când procentul sosirilor era mai crescut (86,88%); sosirile turiștilor străini sunt fluctuante de la an la an, 2017 fiind anul în care procentul sosirilor turiștilor străini este cel mai ridicat, respectiv 15,31%.

Figura I.3.2.I.14 – Ponderea sosirilor turiștilor în structuri de primire turistică la nivelul regiunii Sud Muntenia în funcție de naționalitate 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Înnoptări ale turiștilor

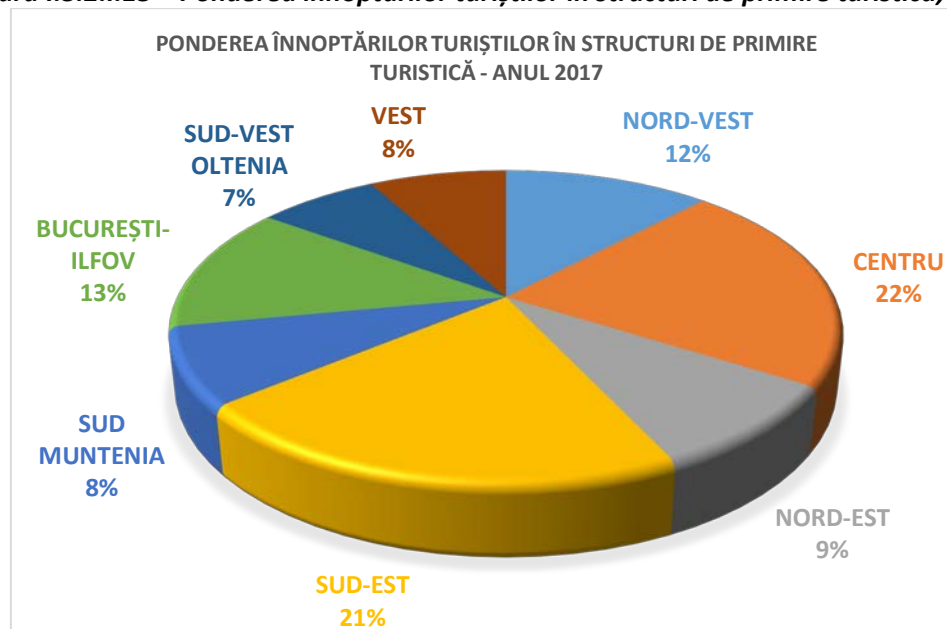
Tabelul I.3.2.I.13 – Numărul înnoptărilor turiștilor în structuri de primire turistică 2011-2017

Numărul înnoptărilor turiștilor în structuri de primire turistică								
Nr. crt.	Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Nord-Vest	2.084.552	2.111.697	2.113.735	2.287.467	2.713.820	3.088.566	3.337.541
2.	Centru	3.311.637	3.677.081	4.037.579	4.244.860	5.042.039	5.386.220	5.897.215
3.	Nord-Est	1.556.366	1.633.749	1.614.345	1.710.437	1.934.306	2.205.775	2.322.441
4.	Sud-Est	4.050.309	4.492.150	4.186.623	4.294.722	4.918.408	5.313.781	5.596.081
5.	Sud Muntenia	1.677.887	1.775.164	1.715.207	1.714.876	1.909.901	1.996.392	2.066.310
6.	București - Ilfov	2.129.626	2.238.446	2.373.012	2.660.902	3.039.584	3.355.893	3.600.639
7.	Sud-Vest Oltenia	1.486.267	1.565.613	1.567.021	1.537.262	1.727.528	1.810.428	1.973.344
8.	Vest	1.682.795	1.672.222	1.755.149	1.829.515	2.233.754	2.283.902	2.298.952
Total		17.979.439	19.166.122	19.362.671	20.280.041	23.519.340	25.440.957	27.092.523

Sursa: Institutul Național de Statistică

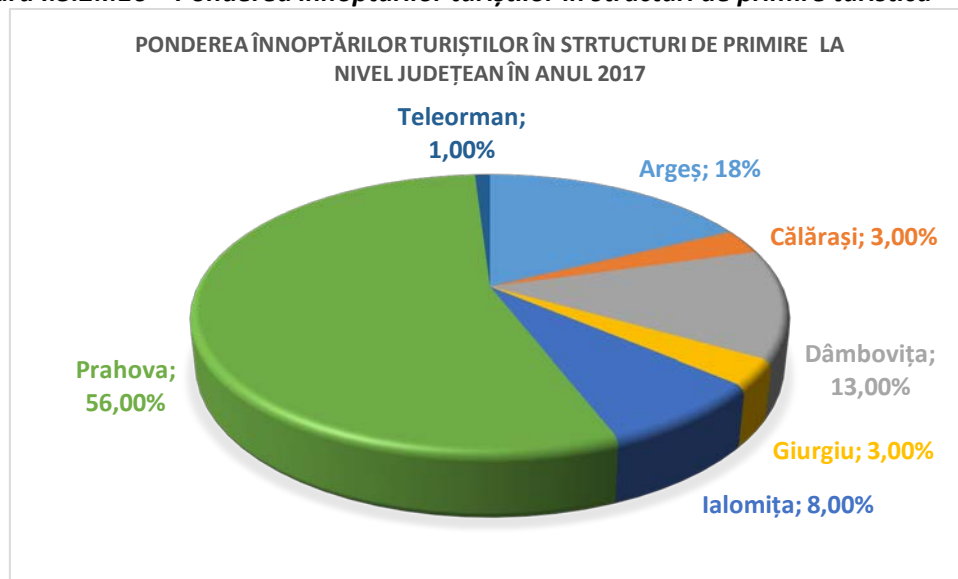
În anul 2017, regiunea Sud Muntenia ocupă locul 7 la nivel național, cu un număr de 2.066.310 (8%) înnoptări ale turiștilor, atât români cât și străini, așa cum reiese din tabelul de mai sus; pe primul loc se află regiunea Centru cu 5.897.215 înnoptări ale turiștilor (22%).

Figura I.3.2.I.15 – Ponderea înnoptărilor turiștilor în structuri de primire turistică, 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura I.3.2.I.16 – Ponderea înnopțărilor turiștilor în structuri de primire turistică - 2017

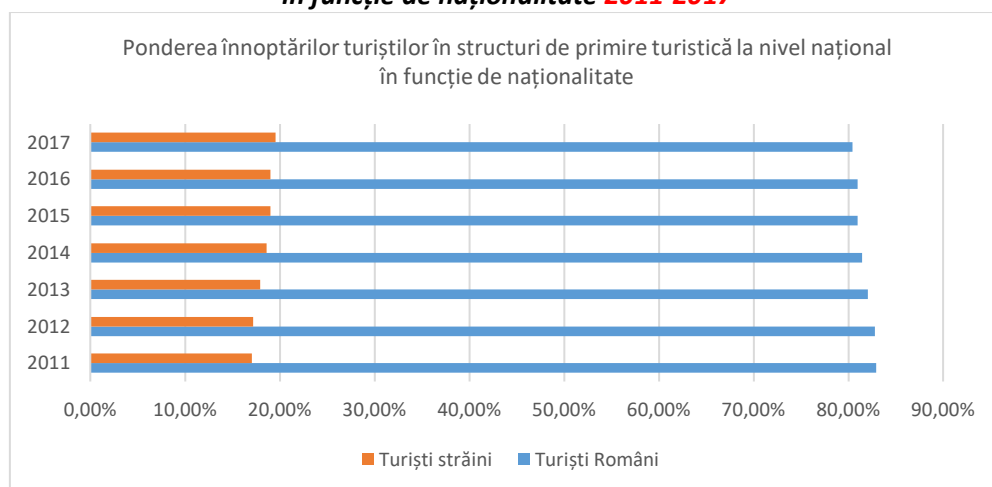

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul regiunii Sud Muntenia, județul Prahova ocupă, din nou, primul loc, din punct de vedere al înnopțărilor turiștilor, cu un număr de 1.147.828 (56% din totalul înnopțărilor la nivel de regiune), iar județul Teleorman ocupă ultimul loc cu un număr de 18.695 de (1%) înnopțări ale turiștilor.

Analizând înnopțările turiștilor în structuri de primire turistică, din perspectiva turiștilor români și a celor străini, se remarcă faptul că la nivelul celor opt regiuni de dezvoltare, în anul 2017 procentul înnopțărilor turiștilor români (80,47%) a scăzut ușor, comparativ cu anul 2016 (81,01%); în mod direct, procentul înnopțărilor turiștilor străini în anul 2017 (19,53%) a crescut raportat la anul 2016 (18,99%). Se observă faptul că trendul este asemănător cu cel întâlnit în cazul sosirilor și indică o posibilă direcție de dezvoltare a turismului românesc înspre creșterea atractivității acestuia în cazul turiștilor străini.

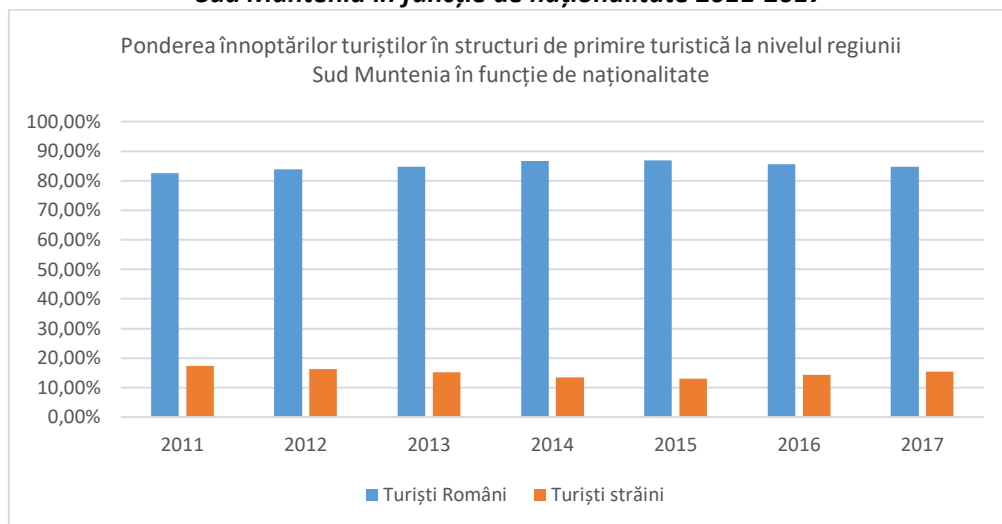
Figura I.3.2.I.17 – Ponderea înnopțărilor turiștilor în structuri de primire turistică la nivel național în funcție de naționalitate 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Pe perioada 2015 – 2016 analizată la nivelul regiunii Sud Muntenia se observă un trend de creștere sensibilă a înnopțărilor turiștilor români, iar în perioada 2011 - 2015 se constată un trend de scădere a înnopțărilor turiștilor români, în timp ce înnopțările turiștilor străini sunt în creștere din 2011 până în 2015, 2017 fiind anul în care procentul înnopțărilor turiștilor străini este cel mai ridicat 19,53%.

Figura I.3.2.I.18 – Ponderea înnopțărilor turiștilor în structuri de primire turistică la nivelul regiunii Sud Muntenia în funcție de naționalitate 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Lista celor mai importante întreprinderi care activează în sectorul economic al turismului (Hoteluri și Restaurante)

În cele ce urmează se prezintă lista celor mai importante întreprinderi care activează în cadrul sectorului Turism, criteriul de ierarhizare fiind cel al cifrei de afaceri.

Tabelul I.3.2.I.14 - Lista celor mai importante întreprinderi ce activează în sectorul economic al turismului după cifra de afaceri 2018

Companie	Județ	Cod CAEN	Cifra de afaceri an 2018
Helene SRL	Dâmbovița	5610 Restaurante	45,48
Sinaia SA	Prahova	5510 Hoteluri și alte facilități de cazare similare	30,52
Merak Advertising SRL	Dâmbovița	5510 Hoteluri și alte facilități de cazare similare	26,80
International SA	Prahova	5510 Hoteluri și alte facilități de cazare similare	25,62
Alexnel SRL	Călărași	5610 Restaurante	21,02
Valdor SRL	Prahova	5510 Hoteluri și alte facilități de cazare similare	20,74
Confiden Travel SRL	Argeș	5510 Hoteluri și alte facilități de cazare similare	18,83
Hotel New Montana SRL	Prahova	5510 Hoteluri și alte facilități de cazare similare	15,31
Market SRL	Prahova	5610 Restaurante	14,38

Perla Bucegi SRL	Prahova	5510 Hoteluri și alte facilități de cazare similare	12,92
Green Spring Project SRL	Argeș	5510 Hoteluri și alte facilități de cazare similare	11,95
Emir Export-Import SRL	Argeș	5610 Restaurante	11,85
Amara Turism SRL	Ialomița	5510 Hoteluri și alte facilități de cazare similare	10,36
Voila Management SRL	Prahova	5510 Hoteluri și alte facilități de cazare similare	9,98
Palace SA	Prahova	5510 Hoteluri și alte facilități de cazare similare	9,51
Chemical Ltd SRL	Giurgiu	5510 Hoteluri și alte facilități de cazare similare	8,68
Irish Resort SRL	Prahova	5610 Restaurante	8,40
Lacosta SRL	Ialomița	5610 Restaurante	8,35
Stilet SRL	Prahova	5610 Restaurante	8,35
Gastro - Pub SRL	Dâmbovița	5610 Restaurante	7,81
Alvileti Center SRL	Argeș	5610 Restaurante	7,11
Carpatmontana Serv SA	Dâmbovița	5510 Hoteluri și alte facilități de cazare similare	7,06
Rofal SRL	Teleorman	5610 Restaurante	7,04
Terraverde SRL	Prahova	5610 Restaurante	6,97
Rodiv SRL	Dâmbovița	5610 Restaurante	6,77

Sursa: www.Termene.ro

Din punct de vedere al activităților, se observă o împărțire aproximativ uniformă între unitățile de cazare (5510) și restaurante (5610).

Ca firme de top, locul 1 este ocupat de o societate din domeniul Restaurante cu sediul în județul Dâmbovița, locurile 2, 3 și 4 de firme din domeniul hotelurilor și a altor facilități de cazare din județele Prahova și Dâmbovița.

În județul Prahova, cele 2 firme de top activează în domeniul Hotelier, în județul Dâmbovița acestea activează în domeniul Restaurantelor, iar dacă în 4 dintre județe firmele clasate pe primul loc activează în domeniul Hotelier, în restul de 3 ele activează în domeniul Restaurantelor.

Concluzii

Ramura economică a turismului este puternic influențată de existența unor atracții turistice într-o anumită regiune. Regiunea Sud Muntenia are avantajul accesului la Munții Carpați în partea sa nordică, un important obiectiv turistic al României și în special la Valea Prahovei, principala atracție turistică a regiunii. Totodată, într-un mod paradoxal, regiunea are dezavantajul de a fi foarte bine conectată la rețeaua rutieră națională, distanțele între diferite puncte ale regiunii fiind foarte mici iar timpii necesari tranzitării fiind, de asemenea, reduși. Astfel, spre deosebire de alte regiuni, unde timpii de deplasare sunt ridicați, justificând investiții în structuri de cazare, regiunea Sud Muntenia are un

dezavantaj. Proximitatea Municipiului București (cel mai dezvoltat punct turistic din România), a județului Constanța (pe perioada verii) dar și stațiunile brașovene existente pe Valea Prahovei sau la nord (municipiul Brașov) fac ca majoritatea turiștilor să aleagă aceste locații pentru înnoptări și nu infrastructurile turistice din regiunea Sud Muntenia. Plecând de la aceste elemente, regiunea Sud Muntenia depășește doar regiunea Sud-Vest Oltenia în cazul multor parametri ai domeniului, iar la nivel județean, singurele județe relevante sunt Prahova, Argeș și, într-o foarte mică măsură, Dâmbovița, toate având în comun zonele montane.

Concluzionând punctual, se pot observa următoarele:

- Sud Muntenia are un foarte mare potențial turistic, datorită resurselor naturale de mare diversitate, a resurselor culturale și istorice din regiune. Investițiile reduse în infrastructura de turism precum și în patrimoniul natural și cultural au făcut ca potențialul zonei să fie departe de a fi atins;
- Deși în regiunea Sud Muntenia turismul este practicat la nivelul tuturor celor 7 județe, doar județele Prahova și Argeș se remarcă printr-o activitate turistică dezvoltată. Acesta este și motivul pentru care regiunea Sud Muntenia deține o poziție slabă în clasamentul regiunilor;
- Diferențele între județele regiunii cu privire la stadiul de dezvoltare a turismului pot fi explicate, în principal, prin faptul că cea mai mare concentrare de obiective, trasee și stațiuni turistice se află în județele Prahova și Argeș. Aceste diferențe se transpun, implicit, și la nivelul indicatorilor studiați. Astfel, cele două județe se remarcă printr-un număr mai ridicat de unități locale active ce cumulează o cifră de afaceri și un număr de salariați mult mai ridicate decât în restul județelor aparținând regiunii Sud Muntenia;
- De asemenea, majoritatea investițiilor nete realizate în regiune în perioada 2011– 2017 s-au concentrat la nivelul județelor Argeș și Prahova, fapt ce a permis sporirea capacității de cazare, inclusiv cu axarea pe inaugurarea de noi pensiuni turistice și agroturistice, în tandem cu preferințele crescânde ale turiștilor străini care doresc să cunoască activitățile și obiceiurile practicate în mediul rural tradițional;
- Alături de turismul rural, turiștii români sunt atrași și de alte oportunități oferite de cadrul natural și istorico-cultural. În acest context, județele Argeș și Prahova ocupă primele locuri în regiune cu privire la numărul de sosiri și înnoptări ale turiștilor. În cele două județe se pot practica mai multe tipuri de turism: de week-end, istoric-cultural-religios, rural, montan (printre care se enumeră sporturile de iarnă, traseele turistice, etc.), balnear, în funcție de perioada anului;
- În ceea ce privește sporturile de iarnă, conform site-ului <http://www.viaRomânia.eu>, județul Prahova se află printre zonele care dețin cele mai multe pârtii de ski, 25 la număr, situate în stațiunile montane Azuga, Bușteni și Sinaia. Lungimea pârtiilor de ski este între 400 și 4.000 de metri, infrastructura este adecvată, fiind periodic verificată, ceea ce înseamnă că pârtiile pot fi folosite în

siguranță de toți turiștii pasionați de sporturile de iarnă, de la cei începători până la cei avansați, indiferent de vârstă;

- O altă oportunitate oferită sunt obiectivele istorico-culturale-religioase, care pot fi identificate în Lista³⁸ monumentelor 2015, elaborată de Ministerul Culturii și Cultelor și Institutul Național al Monumentelor Istorice, dintre care se menționează Mănăstirea Curtea de Argeș, ruinele caselor domnești Basarab I, Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din 1666 cu picturi originale-monument arhitectonic etc.

I.3.3. Investiții străine directe și numărul societăților comerciale cu participare străină la capitalul social

În acest capitol se vor prezenta doi indicatori, și anume: numărul de societăți comerciale cu participare străină la capitalul social și investițiile străine directe, dar și o listă a firmelor care au realizat cele mai importante investiții străine directe în regiunea de dezvoltare Sud Muntenia.

Perioada generală analizată în această strategie cuprinde intervalul de timp aferent anilor 2011-2014 și se extinde, în măsura disponibilității datelor, până la anii 2016 și 2017. Astfel, analiza numărului de societăți cu participare străină la capitalul social și analiza investițiilor străine directe va fi corespunzătoare perioadei 2011-2017.

Un aspect important de menționat este faptul că, la nivelul acestui capitol, principalele surse pentru preluarea datelor sunt Oficiul Național al Registrului Comerțului (www.onrc.ro) pentru numărul societăților comerciale cu participare străină directă, respectiv Banca Națională a României (www.bnr.ro) pentru investițiile străine directe. Suplimentar, datele au fost colectate și de pe platforma Termene.ro. În continuare, se va trata în mod distinct evoluția numărului de societăți comerciale cu participare străină la capitalul social și cea a investițiilor străine directe, pentru o imagine clară a situației celor doi indicatori.

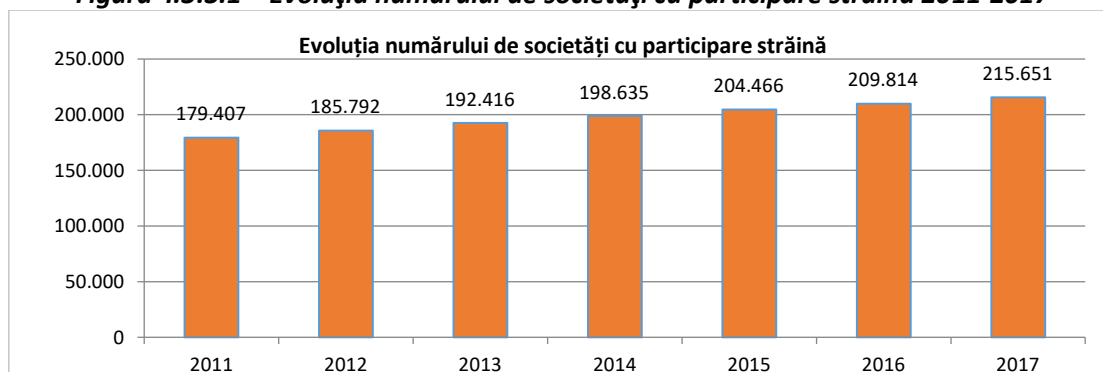
Numărul de societăți comerciale cu participare străină

Societățile comerciale cu participare străină la capitalul social sunt acele societăți care sunt constituite, parțial sau integral, prin participarea unor persoane fizice sau juridice cu sediul social, respectiv domiciliul stabil, în afara României.

³⁸ Lista monumentelor istorice din România actualizată, este anexă la Ordinul ministrului culturii nr. 2.828/2015; <http://patrimoniul.gov.ro/ro/monumente-istorice/lista-monumentelor-istorice>

În cele ce urmează, se va realiza o scurtă analiză a numărului de societăți la nivel național, urmată de o scurtă analiză a regiunii de dezvoltare Sud Muntenia. Următorul tabel prezintă evoluția numărului de societăți cu participare străină în perioada 2011-2017 la nivel național:

Figura 1.3.3.1 – Evoluția numărului de societăți cu participare străină 2011-2017

Sursă: ONRC

Din tabelul anterior se observă că numărul de societăți cu participare străină la capitalul social înregistrează un trend ascendent din 2011 până în 2017, cea mai mare creștere fiind în anul 2017, când numărul de societăți a crescut cu 5.837 față de anul 2016. Din totalul de 215.651 de astfel de societăți existente la nivel național, 10.973 se află în regiunea de dezvoltare Sud Muntenia. În tabelul următor este prezentată situația societăților cu participare străină la capitalul social, în funcție de regiunile țării:

Tabelul 1.3.3.1 – Situația regională a numărului societăților cu participare străină la capitalul social în anul 2017

Nr crt.	Regiune	Număr societăți	Procent deținut
1	București-Ilfov	107.012	50%
2	Vest	26.693	12%
3	Nord Vest	26.459	12%
4	Centru	22.196	10%
5	Sud Est	12.863	6%
6	Sud Muntenia	10.973	5%
7	Nord Est	10.497	5%
8	Sud Vest Oltenia	6.309	3%
9	Total național	215.651	100%

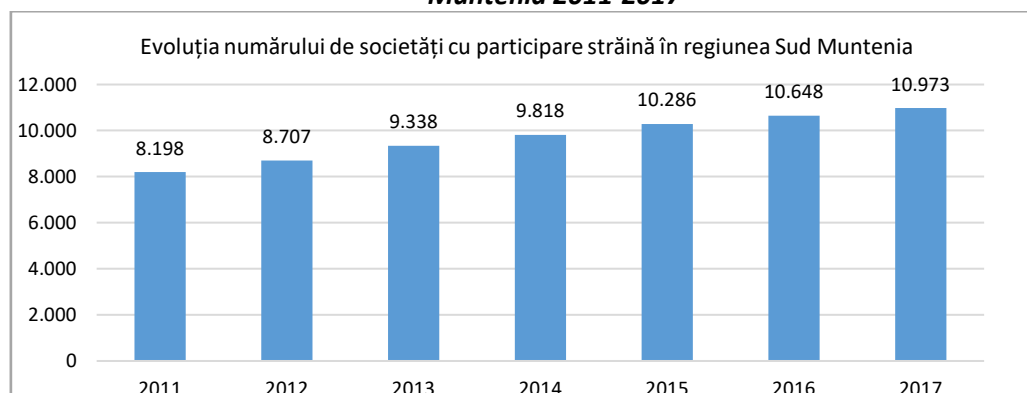
Sursă: ONRC

Se poate observa că cele mai multe societăți cu participare străină la capitalul social se află în regiunea București-Ilfov, respectiv un număr de 107.012 societăți, reprezentând un procent de 50% din totalul național. Regiunea Sud Muntenia se află pe locul 6 în acest clasament, surclasând doar regiunile Sud-Vest Oltenia și Nord-Est, care înregistrează un număr de 6.309, respectiv 10.497 de societăți cu participare străină la capitalul social.

În regiunea Sud Muntenia, la nivelul anului 2017, exista un număr de 10.973 de societăți comerciale cu participare străină la capitalul social, deținând doar 5% din total național. Graficul următor prezintă

evoluția numărului de societăți cu participare străină la capitalul social în regiunea Sud Muntenia, între anii 2011-2017:

Figura I.3.3.2 – Evoluția numărului de societăți cu participare străină în regiunea Sud Muntenia 2011-2017

Sursă: ONRC

Din graficul prezentat se poate vedea trendul ascendent al acestui indicator, trend care este în concordanță cu cel la nivel național. Se poate vedea că cea mai slabă evoluție este înregistrată în anul 2017, când, la nivelul întregii regiuni, s-au înregistrat cu 325 de societăți cu participare străină la capitalul social mai mult decât în 2016. Cea mai bună evoluție a acestui indicator a fost în anul 2013, când s-au înregistrat cu 631 de societăți mai mult decât în 2012. În tabelul următor este prezentată o comparație între evoluția numărului de societăți cu participare străină la capitalul social la nivel național și la nivelul regiunii de dezvoltare Sud Muntenia:

Tabelul I.3.3.2 – Evoluția comparativă a numărului de societăți cu participare străină la capitalul social

Evoluția comparativă a numărului de societăți cu participare străină la capitalul social							
An	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total România	179.407	185.792	192.416	198.635	204.466	209.814	215.651
Evoluția România	3,7%	3,6%	3,6%	3,2%	2,90%	2,62%	2,78%
Regiunea Sud Muntenia	8.198	8.707	9.338	9.818	10.286	10.648	10.973
Evoluția Sud Muntenia	1,4%	6,2%	7,2%	5,1%	4,50%	3,52%	3,05%

Sursă: ONRC

Se poate observa că există o evoluție diferită a acestui indicator la nivel național, în comparație cu regiunea Sud Muntenia. În anul 2012, la nivel național, numărul de societăți comerciale cu participare străină la capitalul social a scăzut cu un procent de 3,6%, în timp ce în regiunea Sud Muntenia acest indicator a crescut cu un procent de 6,2%. Trendul național este de scădere a procentajului, începând cu anul 2012 și până în anul 2016, în timp ce trendul la nivelul regiunii Sud Muntenia este oscilant. În regiunea Sud Muntenia se poate observa că cea mai mică variație înregistrată este aferentă anului 2011, când s-au înregistrat cu 1,4% mai multe societăți decât în 2010, iar cea mai mare oscilație este corespunzătoare anului 2013, când s-au înregistrat cu 7,2% mai multe societăți decât în 2012.

Tabelul următor prezintă câteva dintre cele mai importante companii cu participare străină la capitalul social din regiunea Sud Muntenia și țara de origine a deținătorului majoritar de capital. În listă au fost luate top 3 companii la nivel regional și câte o companie de top din fiecare județ din regiune.

Tabelul I.3.3.3 –Societăți cu participare străină la capitalul social în regiunea Sud Muntenia

Nr. crt.	Firma	Județul	Tara de rezidență a investitorului majoritar
1	Automobile Dacia S.A.	Argeș - Locul 1 Regional	Franța 99,4%
2	Lidl Discount S.R.L.	Prahova - Locul 2 Regional	Germania 99,9%
3	Petrotel Lukoil S.R.L.	Prahova - Locul 3 Regional	Olanda 99,7%
4	Arctic S.A.	Dâmbovița - Locul 1 Județ	Olanda 96,6%
5	Koyo Romania	Teleorman - Locul 1 Județ	Japonia 99,2%
6	Voestalpine Steel Service Center Romania	Giurgiu - Locul 1 Județ	Austria 100%
7	Expur S.A.	Ialomița - Locul 1 Județ	Franța 100%
8	Remat S.A.	Călărași - Locul 1 Județ	Liban 100%

Sursă: ONRC

Investiții străine directe

Orice persoană fizică sau juridică care are domiciliul, respectiv sediul social, în afară României și care are calitatea de asociat/acționar într-o societate comercială cu sediul în România poartă denumirea de investitor străin.

În sfera investițiilor directe intră³⁹:

- Capitalul social vărsat și rezervele ce revin unui investitor nerezident care deține cel puțin 10% din voturi sau din capitalul social subscris al unei întreprinderi rezidente, creditele dintre acest investitor sau grupul din care face parte acesta și întreprinderea în care a investit, precum și profitul reinvestit de către acesta;
- Capitalurile din companiile rezidente asupra cărora investitorul nerezident exercită o influență semnificativă pe cale indirectă, și anume: capitalurile proprii ale asociaților și filialelor rezidente ale întreprinderii rezidente, în care investitorul nerezident deține cel puțin 10% din capitalul social subscris;
- Investițiile de capital, precum și creditele provenite de la companiile nerezidente, ale căror putere de vot sau participație la capitalul social al companiei rezidente este de sub 10%, dar care fac parte din grupul unui investitor direct în compania rezidentă respectivă.

Există patru tipuri de investiții străine directe, astfel:

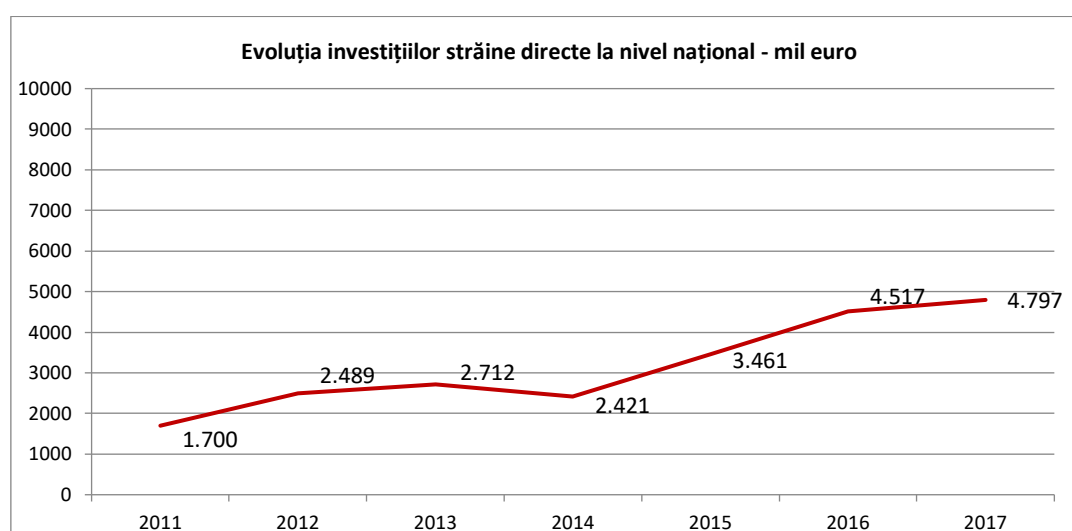
1. Greenfield (investiții pornite de la zero) - înființarea de întreprinderi de către sau împreună cu investitorii străini;

³⁹ www.bnr.ro

2. Fuziuni și achiziții – preluarea parțială sau integrală de către investitorii străini de întreprinderi care aparțin întreprinzătorilor români;
3. Dezvoltarea de firme – majorarea de capital social de către investitorii străini;
4. Restructurare de firme – aport de capital prin investiții străine directe în întreprinderi cu pierderi pentru rentabilizarea acestora.

La nivelul anului 2017, la nivel național, se înregistrau 4.797 milioane de euro. În continuare se va prezenta un grafic al evoluției fluxurilor de investiții străine directe la nivel național:

Figura I.3.3.3 – Evoluția investițiilor străine directe la nivel național 2011-2017

Sursă: BNR

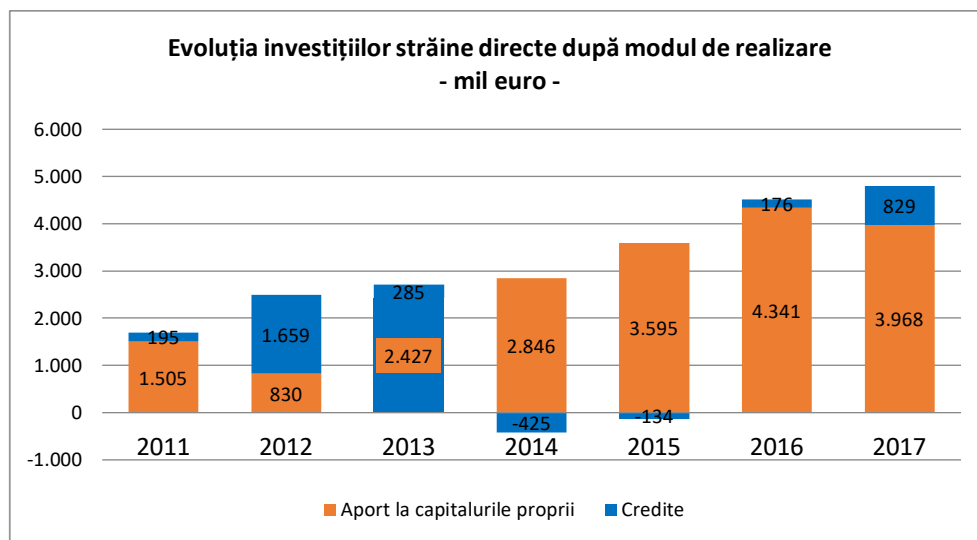
Din graficul investițiilor străine directe se poate observa că, în perioada analizată, anul 2017 reprezintă un an de vârf, în timp ce anul 2011 înregistrează cea mai mică valoare a investițiilor străine la nivel național. După anul 2011, an ce înregistrează doar 1.700 de milioane de euro în investiții străine directe în România, se poate observa o tendință ascendentă a investițiilor străine directe până în anul 2013, când acestea înregistrau o valoare de 2.712 milioane de euro, urmând o tendință de scădere în anul 2014 (2.421 mil euro) și din nou ascendentă până în anul 2017 (4.797 mil. euro).

Datorită faptului că acest indicator nu înregistrează fluctuații puternice, evoluția sa este una ascendentă începând cu anul 2011 și va continua astfel din 2014 până în 2017, datorită consolidării fiscale, creșterii exporturilor și stabilității sectorului financiar.

Fluxul de investiții străine directe este format din aportul investitorilor străini la capitalurile proprii ale întreprinderilor și din creditele nete de la aceștia. Creditele nete sunt acele credite care sunt primite

de către întreprinderile în care un investitor nerezident deține cel puțin 10% din voturi sau din capitalul social subscris, de la investitorii străini direcți, inclusiv din cadrul grupului. În continuare se va prezenta un grafic al evoluției fluxurilor de investiții străine directe, în funcție de modul în care s-a realizat investiția:

Figura 1.3.3.4 – Evoluția investițiilor străine directe după modul de realizare 2011-2017

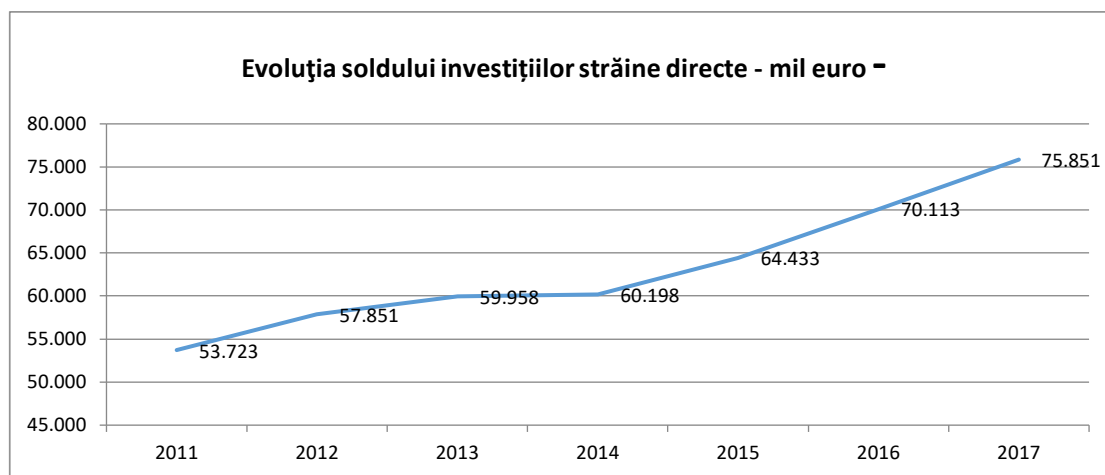

Sursă: BNR

Din punct de vedere al structurii investițiilor străine directe, anul 2014 a înregistrat cel mai mic nivel al creditelor de la investitori străini, și anume -425 de milioane de euro, în timp ce anul 2012 a înregistrat cea mai mare valoare a creditelor, cu o valoare de 1.659 de milioane de euro. Din punct de vedere al aporturilor la capitalul întreprinderilor, situația a fost diferită, astfel că, anul 2012 înregistrează cea mai mică valoare cu doar 830 de milioane de euro, în timp ce anul 2016 este, și de această dată, cel mai bun an din punct de vedere al acestui indicator, înregistrând o valoare de 4.341 de milioane de euro.

După prezentarea situației fluxurilor de investiții directe se va prezenta și evoluția soldurilor investițiilor străine directe în perioada analizată. Evoluția fluxurilor de investiții străine directe este prezentată în graficul următor:

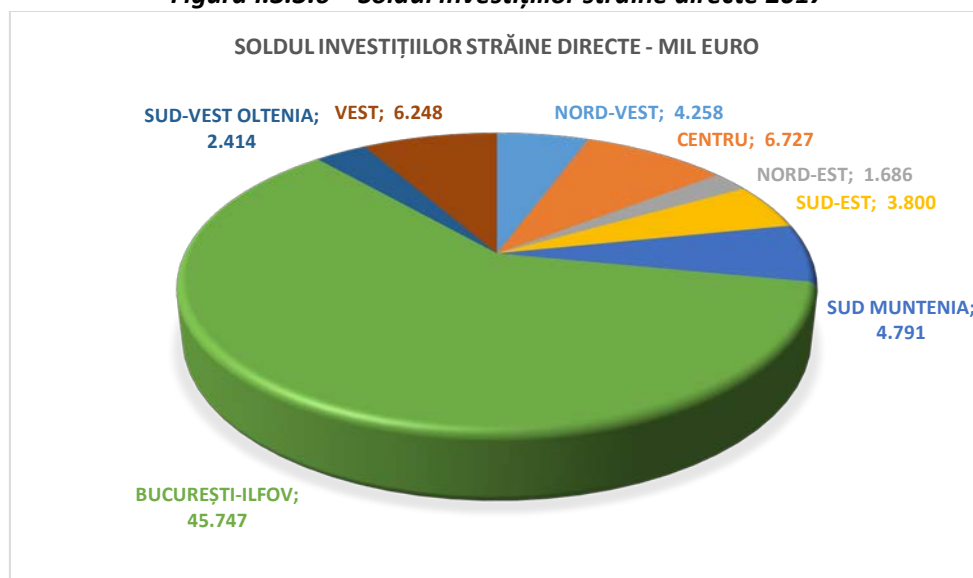
Figura 1.3.3.5 – Evoluția soldului investițiilor străine directe 2011-2017

Sursă: BNR

Analizând acest grafic și coroborând aceste informații cu fluxul de investiții străine directe din România se poate vedea că cel mai mare salt al soldului investițiilor străine directe a fost în anul 2017, când investițiile străine directe au crescut cu 5.738 milioane de euro, de la valoarea de 70.113 milioane de euro corespunzătoare anului 2016. Cea mai slabă evoluție a acestui indicator s-a înregistrat în anul 2014, când acesta a crescut cu 240 milioane de euro, de la o valoare de 59.958 mil de euro în 2013. În continuare se va prezenta un grafic al soldului investițiilor directe, în funcție de regiunile de dezvoltare ale României la 31 decembrie 2017:

Figura 1.3.3.6 – Soldul investițiilor străine directe 2017

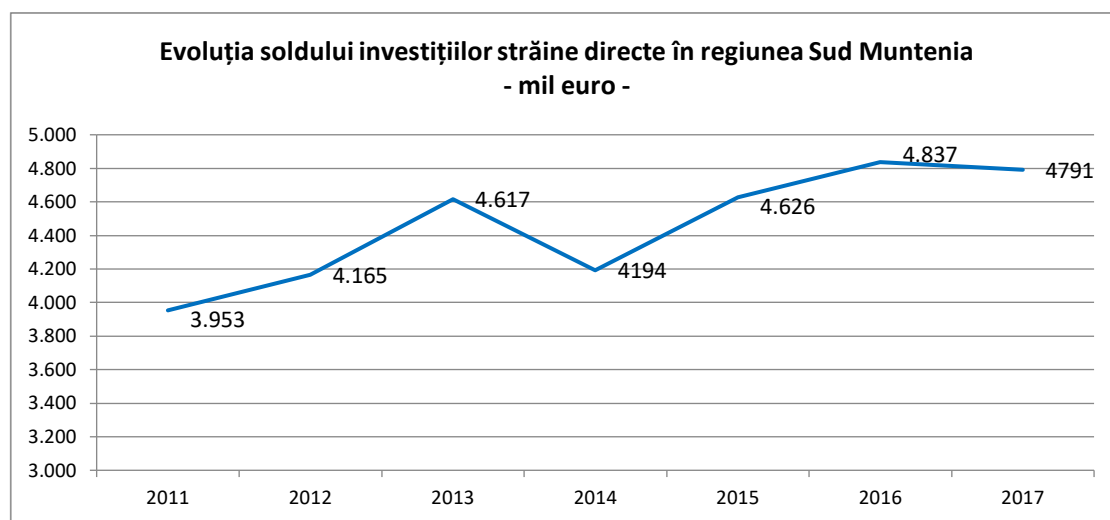
Sursă: BNR

Din punct de vedere al investițiilor străine directe, regiunea București Ilfov conduce detașat, astfel că peste 45.747 milioane de euro sunt concentrate în această zonă, în timp ce restul de 30.104 milioane de euro se află repartizate în celelalte regiuni ale țării. Din punct de vedere procentual, cifrele se traduc

în faptul că peste 60% din totalul de investiții străine directe sunt localizate în regiunea București-Ilfov, în timp ce mai puțin de 40% se regăsesc în celelalte 7 regiuni ale țării. Regiunea Sud Muntenia se află pe locul 4 în acest clasament, cu investiții străine directe de 4.791 milioane de euro, fiind întrecută de regiunile București-Ilfov, Centru și Vest.

Se va prezenta, sub forma grafică, evoluția soldului investițiilor străine directe în regiunea Sud Muntenia în perioada 2011-2017:

Figura I.3.3.7 – Soldul investițiilor străine directe 2011-2017

Sursă: BNR

Se poate vedea că soldul investițiilor directe în regiunea Sud Muntenia este pe un trend ascendent până în anul 2013, urmând o scădere până în 2014, apoi înregistrând cea mai mare creștere în anul 2015, când investițiile străine directe au crescut cu 432 milioane de euro față de anul 2014. Cea mai mică creștere între anii 2011-2017 a fost înregistrată în anul 2016, când investițiile străine în zonă au crescut cu doar 211 milioane de euro, de la valoarea de 4.626 milioane corespunzătoare anului 2015. După cum se poate observa, anul 2014 a înregistrat o scădere puternică a investițiilor străine directe cu -423 milioane de euro, de la 4.617 milioane de euro în anul 2013 la 4.194 milioane de euro în anul 2014.

Concluzii

Apropierea regiunii Sud Muntenia de municipiul București, dar și rețeaua de drumuri foarte bună existentă între orice punct al regiunii și capitală, face din regiune o țintă pentru investitorii străini, aceasta având un potențial ridicat din acest punct de vedere. Din top 25 companii din România în funcție de cifra de afaceri (eliminând regiunea București-Ilfov), 5 companii (20%) au sediile în regiunea Sud Muntenia.

În concordanță cu acest aspect, lipsa forței de muncă calificate și a creierelor (ca urmare a migrării acestora către alte regiuni) trage înapoi potențialul foarte bun pe care regiunea îl are din acest punct de vedere. Astfel, deficitul persoanelor cu studii superioare cauzat de lipsa universităților din mai multe județe ale regiunii, fenomenul de migrare dar și gradul scăzut de urbanizare fac ca investitorii să aleagă investiții în alte regiuni, în ciuda avantajelor mari pe care regiunea Sud Muntenia le are. Plecând de la aceste aspecte, se pot trage următoarele concluzii:

- În regiunea Sud Muntenia, numărul de societăți comerciale cu participare străină este în concordanță cu investițiile străine directe astfel că, în anul 2011 exista un număr de 8.198 de societăți comerciale cu participare străină la capitalul social și o valoare a investițiilor străine directe de 45.747 milioane de euro, în timp ce în anul 2017 exista un număr de 10.973 de societăți comerciale cu participare străină la capitalul social și o valoare a investițiilor străine directe de 75.851 milioane de euro.
- Numărului de companii cu capital străin a avut o evoluție constant crescătoare în regiune precum și la nivelul întregii țări. În Sud Muntenia, în anul 2017, ponderea companiilor cu participație străină în total companii este de 5%, cu mult sub media națională, depășind însă nivelul din regiunile Sud-Vest Oltenia și Nord-Vest.
- Volumul investițiilor străine directe a crescut, în perioada analizată, atât nivel național, cât și la nivel regional, până în 2014, când a avut o scădere, după care s-a menținut relativ constant până în 2017, fără evoluții majore.
- Regiunea Sud Muntenia se află pe locul 4 în topul investițiilor străine directe, cu o pondere de 6,3%, după regiunea București-Ilfov, cu 60% din total, regiunea Vest cu 8,47% și regiunea Centru cu 8,9%.

I.3.4. Potențialul de specializare

În prezenta secțiune este urmărită stabilirea acelor sectoare economice la nivel de ramură, cele mai performante din regiunea Sud Muntenia, în vederea identificării zonelor de specializare și a sectoarele cu potențial de clusterizare.

Datele aferente zonelor/regiunilor de pe teritoriul României au ca sursă oficială Institutul Național de Statistică (INS), Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC), Ministerul Finanțelor. Perioada de referință pentru culegerea datelor este anul 2017.

Metodologia folosită în vederea identificării potențialului de specializare pentru diferite zone are ca sursă *Strategia Națională pentru Competitivitate 2015 – 2020* (SNC 2015 – 2020) precum și lucrarea

de specialitate *Potențialul competitiv al creșterii economice: linii directoare pentru o nouă politică industrială în România*⁴⁰.

Principalii parametri luați în considerare în identificare zonelor cu potențial de specializare sunt:

- aglomerarea teritorială a industriilor/sectoarelor;
- importanța/potențialul aglomerărilor teritoriale evaluate;
- suprapunerea cu sectoarele economice de specializare inteligentă la nivelul României, prezentate în Strategia Națională pentru Competitivitate 2015 – 2020.

Aglomerarea teritorială este evaluată din perspectiva numărului de companii care își desfășoară activitatea într-o zonă, în cadrul unui sector de activitate, numărului de angajați, cifrei de afaceri și a altor parametri economici specifici.

Importanța și potențialul aglomerărilor este măsurat folosind o metodologie agreată la nivelul Uniunii Europene⁴¹ pentru toate statele membre și prezentată în detaliu în lucrarea *Potențialul competitiv al creșterii economice: linii directoare pentru o nouă politică industrială în România*.

Prin suprapunerea cu sectoarele economice de specializare inteligentă se dorește ca acele sectoare identificate să se încadreze în direcțiile principale identificate și stabilite la nivelul României care să beneficieze inclusiv de politicile și măsurile la nivel național privind CDI.

Sectoarele economice de specializare inteligentă la nivelul României

Conform SNC 2015 - 2020, în urma analizelor de specialitate la nivelul României, au rezultat 10 sectoare cu potențial de specializare inteligentă. Identificarea acestor ramuri cu potențial ridicat de specializare inteligentă a fost făcută pentru a crea un context favorabil convergenței politicilor și inițiativelor publice și private. Convergența eforturilor către aceste direcții prioritare este necesară din trei motive principale amintite în SNC:

- Dinamica structurală a economiei, care a adus sectoare noi pe poziții competitive;
- Dependența economiei în ceea ce privește ocuparea și valoarea adăugată de sectoare tradiționale, cu avantaje competitive;
- Rolul în creștere al inovării și dezvoltării tehnologice în integrarea pe lanțurile de valoare globale.

În acest context este important ca identificarea aglomerărilor teritoriale / industriale să aibă în vedere prioritățile naționale. Astfel, măsurile propuse pentru specializarea inteligentă a unui domeniu dintr-o regiune, pot fi integrate în politicile și măsurile la nivel național.

⁴⁰ „Potențialul competitiv al creșterii economice: linii directoare pentru o nouă politică industrială în România” - Institutul European din România, 2010 - Cojanu, Pâslaru, Pătru-Stupariu, Muraru-Ionel, Botezatu.

⁴¹ <http://www.clusterobservatory.eu/index.php?id=44&nid>

În continuare se vor prezenta sectoarele economice cu potențial de specializare inteligentă la nivelul României:

Tabel I.3.4.1 - Sectoarele economice cu potențial de specializare inteligentă la nivelul României

Domenii de specializare inteligentă din Strategia CDI 2015 – 2020		Bioeconomia	Tehnologia informațiilor și a comunicațiilor, spațiu și securitate	Energie, mediu și schimbări climatice	Eco-nano-tehnologii și materiale avansate	Sănătate
Direcții de politică industrială						
Rol economic important și cu influență asupra ocupării	Turism și ecoturism	✓		✓		✓
	Textile și pielărie				✓	
	Lemn și mobilă				✓	
	Industrii creative		✓		✓	✓
Dinamica competitivă	Industria auto și componente		✓		✓	
	Tehnologia informațiilor și comunicațiilor		✓			
	Procesarea alimentelor și a băuturilor	✓			✓	✓
Inovare, dezvoltare tehnologică și valoare adăugată	Sănătate și produse farmaceutice				✓	✓
	Energie și management de mediu		✓	✓		
	Bioeconomie (agricultură, silvicultură, pescuit și acvacultură), fitofarmaceutică și biotehnologii	✓		✓	✓	✓

Sursa: SNC 2015 - 2020

Aglomerarea teritorială

Conform SNC 2015 - 2020, formarea avantajelor competitive în aglomerări teritoriale a devenit de foarte puțin timp o preocupare la nivel public, unde rolul cel mai important îl joacă proiectele de formare a poliilor de competitivitate, inițiate începând cu 2009 de Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri prin Direcția de Politică Industrială⁴². Aglomerările care joacă rolul cel mai important la nivel național, în ceea ce privește performanța exporturilor și ocuparea forței de muncă, sunt cele din sectorul siderurgic în județul Galați, nave în Tulcea, auto în Argeș și încălțăminte în Bihor.

⁴² Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, „Analiza situației existente privind polii de competitivitate existenți și potențiali din România”, 2011

În urma realizării analizei cantitative detaliate la nivelul regiunii Sud Muntenia, rezultatele obținute confirmă indicatorii din SNC 2015 – 2020. Astfel, aglomerările identificate în regiune sunt următoarele:

- CAEN 0111 - Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase;
- CAEN 0910 - Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale;
- CAEN 1013 - Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre);
- CAEN 1920 - Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țiteiului;
- CAEN 2511 - Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice;
- CAEN 2751 - Fabricarea de aparate electrocasnice;
- CAEN 2815 - Fabricarea lagărelor, angrenajelor, cutiilor de viteză și a elementelor mecanice de transmisie;
- CAEN 2892 - Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții:
 - CAEN 2899 - Fabricarea altor mașini și utilaje specifice n.c.a.;
- CAEN 2910 - Fabricarea automobilelor de transport rutier:
 - CAEN 2711 - Fabricarea motoarelor generatoarelor și transformatoarelor electrice;
 - CAEN 2931 - Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule;
 - CAEN 2932 - Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule.

Aceste sectoare de activitate au fost evaluate din perspectiva indicatorilor care caracterizează numărul de companii, numărul de angajați sau cifra de afaceri.

CAEN 0111 - Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase

La nivel național există 7.626 de companii care activează pe domeniul CAEN 0111. În regiunea Sud Muntenia activează 1.820 de companii, reprezentând 23,86%, un nivel semnificativ mai ridicat decât media pe regiune la nivel național, care este de doar 953 de unități. În ierarhia după cifra de afaceri, regiunea dă prima poziție: compania Agro - Chirnogi SRL din județul Călărași cu 880 milioane de lei în 2017, dublu față de următoarea clasată în topul național, respectiv Plantagro COM SRL.

Compania menționată are un impact și o influență județeană semnificative, Agro Chirnogi acoperă 18% din salarii județului pe activitatea CAEN 0111 și 42% din CA generată la nivel de județ. În continuare se vor prezenta sintetic datele care determină aglomerarea teritorială aferentă CAEN 0111 în regiunea Sud Muntenia:

Tabel I.3.4.2 - Structura județeană a activității CAEN 0111 aferentă anului 2017

Structura județeană a activității CAEN 0111 - Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase			
Județ	Număr companii	Număr angajați	Cifra de afaceri (mil lei)
Argeș	162	601	20.037,43
Călărași	402	2.990	5.449,47
Dâmbovița	76	429	217,63
Giurgiu	229	1.117	2.096,47
Ialomița	368	2.684	171,65
Prahova	168	995	462,25
Teleorman	415	3.220	1.065,20
TOTAL Sud Muntenia	1.820	12.036	344,70
Total la nivel național	7.626	41.140	1.091,56
% Sud Muntenia din național	23,86%	29,3%	27,2%
Media națională la nivel de regiune	953	5.143	2.504,68
Media națională la nivel de județ	181	980	477,08

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice prin instrumentul Termene.ro, date aferente 2017

CAEN 0910 - Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale

Regiunea Sud Muntenia este o regiune bogată în resurse ale subsolului, în special petrol și gaze naturale. Dacă în cazul gazelor naturale există regiuni mult mai bogate, regiunea Centru fiind un foarte bun exemplu în acest sens, pentru petrol doar platforma continentală a Mării Negre constituie o alternativă națională.

Peste 36% din totalul companiilor care activează în acest domeniu, peste 28% din angajații existenți la nivel național și peste 21% din cifra de afaceri obținută din acest cod CAEN, se obțin grație infrastructurilor existente în regiunea Sud Muntenia și în special în județul Prahova.

Tabel I.3.4.3 - Structura județeană a activității CAEN 0910 aferentă anului 2017

Structura județeană a activității CAEN 0910 - Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale			
Județ	Număr companii	Număr angajați	Cifra de afaceri (mii lei)
Argeș	2	116	14,40
Călărași			-
Dâmbovița	1	10	1,26
Giurgiu			-
Ialomița			-
Prahova	34	1.254	374,23
Teleorman	5	190	52,63
TOTAL Sud Muntenia	42	1.570	442,51
Total la nivel național	116	5.617	2.054,59
% Sud Muntenia din național	36,2%	28,0%	21,5%
Media națională la nivel de regiune	15	702	256,82
Media națională la nivel de județ	3	134	48,92

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice prin instrumentul Termene.ro, date aferente 2017

Regiunea Sud Muntenia a obținut indicatori net superiori mediei naționale pentru toți cei 3 indicatori analizați. În cadrul cifrei de afaceri și a numărului de angajați, valoarea înregistrată în Sud Muntenia este de aproximativ 2 ori mai mare, pe când, pentru numărul de unități existente, valoarea este de aproximativ 2,8 ori mai mare decât media la nivel de regiuni. La nivel județean, Prahova înregistrează valori de peste 8 ori mai ridicate față de media județeană, pe când Argeș este cel de-al doilea județ cu valori sub valoarea mediei județene pentru numărul de companii și cel de angajați.

CAEN 1013 - Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)

La nivel național, în acest sector activează 394 de companii, din care 52 în regiunea Sud Muntenia, reprezentând 13,2% din total. Cel mai bine reprezentat județ ca număr de companii, de salariați și cifră de afaceri este Prahova. La un nivel foarte ridicat se ridică și județul Argeș cu un număr de angajați și cifră de afaceri mult peste media națională (de trei ori), precum și Călărași, cu valori aproape duble față de media națională. Ca și pondere la nivel național, Sud Muntenia depășește pragul de 22% din total la capitolele angajați și cifră de afaceri.

Regiunea Sud Muntenia are trei companii reprezentative la nivel național: Caroli Foods Group din Pitești, Argeș, Aldis din Călărași și Recunoștința Prodcom Impex din Filipeștii de Pădure, Prahova. Aceste trei companii sunt amplasate în top 10 la nivel național în privința cifrei de afaceri și în top 4 național în privința numărului de angajați. Aldis SRL este singura, dintre cele trei amintite, care are capital românesc. Liderul național la ambii parametri, în această secțiune, este reprezentat de compania Unicarm SRL din Satu Mare.

În continuare, vor prezenta sintetic datele care determină aglomerarea teritorială aferentă CAEN 1013 în regiunea Sud Muntenia:

Tabel I.3.4.4- Structura regională /județeană a activității CAEN 1013 aferentă anului 2017

Structura regională /județeană a activității CAEN 1013 - Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)			
Județ	Număr companii	Număr angajați	Cifra de afaceri (mil lei)
Argeș	8	1.308	530,16
Călărași	3	958	204,67
Dâmbovița	5	127	34,42
Giurgiu	1	1	0,03
Ialomița	4	34	37,06
Prahova	27	1.906	788,86
Teleorman	4	18	4,66
TOTAL Sud Muntenia	52	4.352	1.599,86
Total la nivel național	394	19.711	6.073,12
% Sud Muntenia din național	13,2%	22,1%	26,3%
Media națională la nivel de regiune	49	2.464	759,14

Media națională la nivel de județ	9	469	144,60
-----------------------------------	---	-----	--------

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice prin instrumentul Termene.ro, date aferente 2017

Se observă depășirea netă a nivelurilor medii naționale în cazul județelor Prahova, Argeș și Călărași. Parametrii de evaluare se datorează prezenței în regiune a companiilor Caroli Foods Group, Aldis și Recunoștința Prodcom Impex.

CAEN 1920 – Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țițeiului

În regiunea Sud Muntenia acționează 27,6% din numărul total de companii active în acest domeniu, acestea obținând peste 28% din cifra de afaceri la înregistrată la nivel național.

Așa cum a fost prezentat și în cadrul secțiunii 1.3.2 - Analiza sectorială - Secțiunea B, în județul Prahova există trei rafinării, dintre care două (Petrobrazii și Petrotel) se situează pe locurile 2 și 3 la nivel național, în funcție de capacitatea de producție și de cantitatea de țiței prelucrat (locul 1 este ocupat de rafinăria PetroMidia din județul Constanța). Rafinăria Petrobrazii este deținută de grupul OMV Petrom și are raportată cifra de afaceri în Municipiul București, iar cea de-a treia rafinărie, Vega, aparține grupului Rompetrol și are raportate majoritatea cifrelor în județul Constanța, nefiind cuprinse în această analiză. Ca firme existente, în județul Prahova, 99% din cifra de afaceri obținută se datorează societății Petrotel-Lukoil, iar în județul Giurgiu se remarcă grupul DeltaGas și Sevanel.

La momentul elaborării strategiei, principala societate care dă greutate acestui domeniu și care contribuie la cifrele întregii regiuni cu peste 95% din cifra de afaceri, Petrotel Lukoil, se află în litigiu cu statul român, având sechestrul pe multe din bunurile deținute, inclusiv pe cele deținute în cadrul rafinăriei. Astfel, deși în județul Prahova se evidențiază o puternică aglomerare aferentă activității de prelucrare, principala societate care conferă regiunii acești indicatori se află foarte aproape de a fi închisă. S-a decis păstrarea datelor și prezentarea acestei aglomerări, având în vedere că este vorba de o regiune cu o mare tradiție istorică în prelucrarea țițeiului iar pe termen lung șansele ca întreaga industrie să dispară sunt relativ reduse.

Tabel I.3.4.5. - Structura regională a activității CAEN 1920 aferentă anului 2017

Structura regională a activității CAEN 1920 - Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țițeiului			
Județ	Număr companii	Număr angajați	Cifra de afaceri (mii lei)
Argeș	2	2	0,17
Călărași	1	-	-
Dâmbovița	2	1	-
Giurgiu	1	120	18,06
Ialomița	-	-	-
Prahova	9	505	4.709,21
Teleorman	1	-	-
TOTAL Sud Muntenia	16	628	4.727,45

Total la nivel național	58	2.317	16.788,00
% Sud Muntenia din național	27,6%	27,1%	28,2%
Media națională la nivel de regiune	7	290	2.098,50
Media națională la nivel de județ	1	55	399,71

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice prin instrumentul Termene.ro, date aferente 2017

CAEN 2511 - Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice

Din punct de vedere al fabricării construcțiilor metalice, aproximativ 18% din cifra de afaceri aferentă acestui domeniu este realizată la nivelul regiunii Sud Muntenia. Spre deosebire de alte industrii, în cazul de față se observă o uniformizare mult mai mare, valorile cele mai ridicate păstrându-se la nivelul județului Prahova. Astfel, la nivel județean, există 129 de companii, dintre care 2 cu o cifră de afaceri de peste 40 de milioane de lei, raportat la anul 2017. Companiile cele mai reprezentative la nivelul regiunii sunt preponderent din județul Prahova și județul Argeș: Confind S.R.L. din Câmpina, cu o cifră de afaceri de peste 147 milioane de lei în 2017, Terqua S.R.L. din Ploiești, cu o cifră de afaceri de peste 49,9 milioane de lei în 2017, respectiv Techno Dopo Total S.R.L. și Metabet C.F. S.A. din Pitești cu cifre de afaceri de 66,6 respectiv 53,3 milioane de lei.

La nivelul regiunii Sud Muntenia, situația numărului de companii și angajați pe județe se prezintă, la sfârșitul anului 2013, după cum urmează:

Tabel I.3.4.6. - Structura județeană a activității CAEN 2511 aferentă anului 2017

Structura județeană a activității CAEN 2511 - Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice			
Județ	Număr companii	Număr angajați	Cifra de afaceri (mil lei)
Argeș	80	1.751	326,30
Călărași	27	87	13,15
Dâmbovița	34	299	68,08
Giurgiu	17	57	11,10
Ialomița	11	295	58,93
Prahova	129	2.827	508,85
Teleorman	7	16	1,32
TOTAL Sud Muntenia	305	5.332	987,72
Total la nivel național	2.705	29.876,	6.219,88
% Sud Muntenia din național	11,28%	17,85%	15,88%
Media națională la nivel de regiune	338	3.734,50	777,48
Media națională la nivel de județ	64	711,33	148,09

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice prin instrumentul Termene.ro, date aferente 2017

Regiunea înregistrează valori peste cele medii naționale în cazul numărului de angajați și al cifrei de afaceri iar la nivel județean, județele Argeș și Prahova sunt singurele care înregistrează valori superioare mediei județene.

CAEN 2751- Fabricarea de aparate electrocasnice

Din punct de vedere al fabricării aparatelor electrocasnice, regiunea Sud Muntenia se remarcă în special grație județului Dâmbovița.

Peste 25% din totalul companiilor care activează în acest domeniu, aproximativ 33% din angajații existenți la nivel național și peste 46% din cifra de afaceri obținută sub acest cod CAEN, se datorează infrastructurilor existente în regiunea Sud Muntenia și în special în județul Dâmbovița. La cifra de afaceri de peste 2,2 miliarde de lei obținută la nivelul județului Dâmbovița, cel mai mare aport îl are compania Arctic S.A. din Găești, cu o cifră de afaceri care reprezenta, în 2017, 99% din cifra de afaceri județeană. La nivel regional, un aport semnificativ din prisma cifrei de afaceri îl are și județul Argeș, reprezentat de două companii care activează în sectorul economic analizat. Astfel, 9% din cifra de afaceri regională în 2017 pentru codul CAEN 2751 este realizată de către CER Cleaning Equipment și Electroarges S.A. ambele din Curtea de Argeș.

Tabel I.3.4.7 - Structura județeană a activității CAEN 2751 aferentă anului 2017

Structura județeană a activității CAEN 2751 – Fabricarea de aparate electrocasnice			
Județ	Număr companii	Număr angajați	Cifra de afaceri (mii lei)
Argeș	2	805	426
Călărași		-	-
Dâmbovița	7	2.845	2.220
Giurgiu		-	-
Ialomița	1	1	0
Prahova	1	4	0
Teleorman		-	-
TOTAL Sud Muntenia	11	3.655	2.646
Total la nivel național	42	11.201	5.753
% Sud Muntenia din național	26,2%	32,6%	46,0%
Media națională la nivel de regiune	5	1.400	719
Media națională la nivel de județ	1	267	137

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice prin instrumentul Termene.ro, date aferente 2017

Regiunea Sud Muntenia a obținut indicatori net superiori mediei naționale pentru toți cei trei indicatori analizați. În cadrul cifrei de afaceri, valoarea înregistrată în Sud Muntenia este de peste 8 ori mai mare, pe când pentru ceilalți doi indicatori, valorile sunt de aproximativ 3,5 ori mai mari decât media la nivel de regiuni. La nivel județean, Dâmbovița înregistrează valori de peste 8 ori mai ridicate față de media județeană în cazul tuturor indicatorilor, pe când Argeș este cel de-al doilea județ cu valori superioare mediei județene.

CAEN 2815 - Fabricarea lagărelor, angrenajelor, cutiilor de viteză și a elementelor mecanice de transmisie

La nivel național, în acest sector de activitate activează 55 de companii, din care 6 în regiunea Sud Muntenia. Cele 6 companii din Sud Muntenia sunt repartizate astfel: 4 în județul Prahova și 2 în județul Teleorman. Aceste șase companii generează 6,5% din cifra de afaceri la nivelul țării și 17% din numărul

total de angajați. Companiile cele mai reprezentative la nivelul regiunii sunt Timken România SA din Ploiești, Prahova și Koyo România SA din Alexandria, Teleorman, care se poziționează pe locurile 4 și 5 la nivel național după cifra de afaceri, în urma a trei companii din regiunea Centru.

În continuare se realizează prezentarea sintetică a datelor care determină aglomerarea teritorială aferentă CAEN 2815 în regiunea Sud Muntenia:

Tabel I.3.4.8. - Structura județeană a activității CAEN 2815 aferentă anului 2017

Structura județeană a activității CAEN 2815 - Fabricarea lagărelor, angrenajelor, cutiilor de viteze și a elementelor mecanice de transmisie			
Județ	Număr companii	Număr angajați	Cifra de afaceri (mil lei)
Argeș	0	0	0
Călărași	0	0	0
Dâmbovița	0	0	0
Giurgiu	0	0	0
Ialomița	0	0	0
Prahova	4	1.268	498,11
Teleorman	2	1.475	335,82
TOTAL Sud Muntenia	6	2.743	833,93
Total la nivel național	55	16.114	12.742,95
% Sud Muntenia din național	10,9%	17,0%	6,5%
Media națională la nivel de regiune	7	2.014	1.592,87
Media națională la nivel de județ	1	384	303,40

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice prin instrumentul Termene.ro, date aferente 2017

Se observă depășirea netă a nivelurilor medii naționale în cazul județelor Prahova și Teleorman. Așa cum a fost subliniat, în mare măsură, parametrii de evaluare se datorează prezenței în regiune a companiilor Timken România SA din Ploiești, Prahova și Koyo România SA din Alexandria, ambele companii având capital străin.

CAEN 2892 - Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții

Conex acestei activități, în regiune s-au dezvoltat și activități aferente codului 2899 - Fabricarea altor mașini și utilaje specifice n.c.a., ai cărui parametrii financiari sunt cuprinși în analiză.

La nivel național, în acest sector de activitate activează 215 companii, din care 36 în regiunea Sud Muntenia. Dintre cele 36 companii din Sud Muntenia, 24 sunt repartizate în județul Prahova, 6 în județul Argeș și 4 în județul Dâmbovița. Numărul de angajați la nivelul regiunii este de 4.226, reprezentând 45% din totalul la nivel național, în cuantum de 9.421.

În continuare se vor prezenta sintetic datele care determină aglomerarea teritorială aferentă CAEN 2892 în regiunea Sud Muntenia:

Tabel I.3.4.9 - Structura județeană a activității CAEN 2892 aferentă anului 2017

Structura județeană a activității CAEN 2892 - Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții			
Județ	Număr companii	Număr angajați	Cifra de afaceri (mil-lei)
Argeș	6	657	287,60
Călărași	0	-	-
Dâmbovița	4	384	54,87
Giurgiu	1	41	6,80
Ialomița	0	-	-
Prahova	24	3.141	1.497,97
Teleorman	1	3	0,58
TOTAL Sud Muntenia	36	4.226	1.847,81
Total la nivel național	215	9.421	2.881,73
% Sud Muntenia din național	16,7%	44,9%	64,1%
Media națională la nivel de regiune	27	1.178	360,22
Media națională la nivel de județ	5	224	68,61

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice prin instrumentul Termene.ro, date aferente 2017

Se observă depășirea netă a nivelurilor medii naționale în cazul județelor Prahova și Argeș. În mare măsură, parametrii de evaluare se datorează prezenței în regiune a companiei Cameron România SRL – Câmpina, companie care se află pe primul loc și la nivel național, cu venituri de peste 9 ori mai mari față de ocupanta locului 2, MPO Providers Rezistent S.R.L. din județul Argeș.

CAEN 2910 – Fabricarea automobilelor de transport rutier

Pe ramura de activitate aferentă CAEN 2910, la nivel național se regăsc în total 35 de companii la nivelul anului 2017, din care 9 companii (26% din total) în regiunea Sud Muntenia: 8 în județul Argeș și una în Dâmbovița. Se observă o pondere importantă a acestor companii, cea mai ridicată la nivel național, în județul Argeș. Cea mai importantă dintre cele 8 companii este Automobile Dacia, companie de importanță națională care influențează decisiv dezvoltarea județului Argeș, a regiunii Sud Muntenia și chiar a României.

Cele mai importante două companii la nivel național, care acaparează 99% din cifra de afaceri (CA) din domeniu sunt Automobile Dacia SA (Argeș) respectiv Ford România (Dolj). Din totalul numărului de angajați la nivel național, 18.221, județul Argeș, prin Automobile Dacia oferă 14.261 de angajați, respectiv 77%. Din cifra de afaceri totală națională de 28 miliarde de lei, județul Argeș generează peste 23 miliarde de lei, reprezentând aproximativ 82%.

Astfel, deși este reprezentată de o singură companie în domeniul CAEN 2910, regiunea Sud Muntenia, prin județul Argeș, are o pondere majoritară la nivel național în privința tuturor parametrilor de evaluare: număr angajați, cifră de afaceri, profit, exporturi. Acești parametrii determină ca județul Argeș să fie cea mai mare aglomerare industrială la nivel de sector de activitate din România.

În jurul industriei auto locale, generată de Automobile Dacia SA, s-au născut alte trei aglomerări industriale în sectoare orizontale: CAEN 2711 *Fabricarea motoarelor generatoarelor și transformatoarelor electrice*, CAEN 2931 *Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule* și CAEN 2932 *Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule*. Aceste trei aglomerări sunt în același lanț de valoare cu domeniul CAEN 2910. În total, cele trei sectoare reunesc 106 companii, cu peste 188.000 de angajați.

Concluzii în urma analizei aglomerărilor teritoriale

Așa cum s-a putut observa în analiza fiecărui domeniu de activitate, regiunea Sud Muntenia este o regiune extrem de eterogenă din punctul de vedere al județelor. Disparitățile dintre acestea se regăsesc la absolut toate nivelurile de analiză: din punct de vedere geografic, al parametrilor economici - PIB, exporturi, VAB, grad ocupare, etc – sau din punct de vedere al industriilor existente. Aceasta se reflectă și în cel mai ridicat număr de industrii care generează aglomerări teritoriale la nivel de regiune, în majoritatea celorlalte regiuni găsind 2-3 domenii.

Cum era de așteptat, în județele nordice (Dâmbovița, Argeș și Prahova) există aglomerări teritoriale cu specific industrial, pe când în cele sudice specificul este unul agricol, în concordanță cu gradul scăzut de urbanizare. Lipsa unei infrastructuri educaționale dar și apropierea de regiunea București-Ilfov face ca, la nivel regional, să nu existe nicio aglomerare teritorială aferentă serviciilor, acestea fiind concentrate în jurul orașelor universitare.

Aglomerările la nivel regional sunt determinate, de cele mai multe ori, de contribuția decisivă a unu sau două județe. Singurele domenii unde există minim trei județe care contribuie împreună sunt CAEN 0111 *Cultivarea cerealelor* și CAEN 1013 *Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)*. Potențialul de specializare al fiecărei aglomerări este tratat individual, în secțiunea următoare. În contextul descris, aglomerările identificate vor fi evaluate la nivelul fiecărui județ, urmând a se observa dacă în respectivele județe există aglomerări importante și clasificarea acestora.

În secțiunea următoare se vor analiza aglomerările identificate din perspectiva importanței acestora la nivel național sau regional.

Importanța aglomerărilor teritoriale și potențialul lor

Metodologia folosită pentru evaluarea potențialului este una folosită în practica UE la nivelul tuturor statelor membre⁴³. Grupările/aglomerările industriale analizate se clasifică în raport de o scară de evaluare care ia valori de la 0 (minim) la 3 (maxim) stele pe baza următorilor factori de analiză:

Mărime (Indicele de mărime = M)

$M = (\text{Nr. angajați din gruparea de industrii corelate analizată} / \text{Nr. total angajați din România în sectorul de activitate al grupării de industrii corelate analizate}) \times 100$.

Dacă $M > 10\%$, atunci grupării analizate i se atribuie 1 stea. Grupărilor care au un nr. de angajați < 1000 li se atribuie 0 stele.

Specializare (Indicele de specializare = S)

$S = (\text{Nr. angajați din regiune din sectorul de activitate al grupării de industrii corelate analizate} / \text{Nr. total angajați din regiune}) / (\text{Nr. angajați din România din sectorul de activitate al grupării de industrii corelate analizate} / \text{Nr. total angajați din România})$.

În cazul de față, prin regiune se va lua în calcul fiecare județ.

Dacă $S \geq 2$, atunci grupării analizate i se atribuie 1 stea.

Concentrare (Indicele de concentrare = C)

$C = (\text{Nr. angajați din gruparea de industrii corelate analizate} / \text{Nr. total angajați din regiune}) \times 100$

Dacă $C > 10\%$, atunci grupării analizate i se atribuie 1 stea.

Se va evalua succesiv potențialul aglomerărilor în funcție de *mărime*, *specializare* și *concentrare*. În urma evaluării se vor putea identifica cele mai puternice aglomerări cu potențial de dezvoltare și specializare din regiune. O aglomerare care obține 3* este de importanță națională, cele care obțin 2* sunt de importanță regională iar cele cu 1* sunt de importanță locală.

CAEN 0111 - Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase

Tabel I.3.4.10 – Determinarea aglomerărilor urbane aferente CAEN 0111

Județ	M	S	C	M	S	C	TOTAL
Argeș	1,46%	0,51	0,42%	-	-	-	-
Călărași	7,27%	8,38	6,97%	-	1	-	1
Dâmbovița	1,04%	0,66	0,55%	-	-	-	-
Giurgiu	2,72%	4,03	3,35%	-	1	-	1
Ialomița	6,52%	7,30	6,07%	-	1	-	1
Prahova	2,42%	0,70	0,58%	-	-	-	-
Teleorman	7,83%	7,31	6,08%	-	1	-	1

Sursa: Prelucrare internă date INS și Termene.ro

⁴³ <http://www.clusterobservatory.eu/index.php?id=44&nid>

În urma calculului aferent codului CAEN 0111 se observă existența a patru aglomerări urbane a câte o stea fiecare, toate ca urmare a specializării. În cazul celorlalți indicatori, o creștere a numărului de angajați din domeniu ar face ca în județele Călărași și Teleorman să se formeze aglomerări urbane de 2 și chiar de 3 stele. În județele Argeș, Dâmbovița și Prahova nu sunt formate aglomerări urbane. În tabelele următoare sunt prezentate principalele companii (top 25 din fiecare județ) care activează în domeniul aferent codului CAEN 0111 și indicatorii financiari obținuți de către acestea în anul 2017.

Tabel I.3.4.11 - Principalele companii din aglomerarea teritorială Călărași CAEN 0111 pe anul 2017

Nr	COMPANIE	Angajați	Cifra de afaceri	Profit
		2017	2017	2017
1	Agro-Chirnogi SA	548	880.615.909	4.753.272
2	Cerealfert SRL	-	158.398.502	5.660.786
3	Lux COM SRL	94	53.566.598	2.606.341
4	Mecaind Ulmeni SA	60	50.575.196	3.221.768
5	Dorna Agri SA	86	40.526.249	6.374.653
6	Agricom Borcea SA	84	40.243.635	13.721.749
7	Izocon MC SRL	96	28.814.288	2.036.715
8	Maria Group SRL	29	26.285.299	4.124.715
9	Agromec Vlad Țepeș SRL	31	21.533.742	1.615.981
10	Concordia Agro SRL	27	19.657.364	7.329.152
11	ILDU SRL	37	19.433.930	4.513.922
12	Agromixt Buciumeni SA	22	18.929.545	3.093.195
13	Agroserv Borcea SRL	23	17.671.501	3.308.430
14	Prodcereal SRL	40	15.593.589	4.199.746
15	GUT SRL	47	15.383.060	2.315.446
16	Cerealfloa SRL	38	14.606.536	2.002.337
17	Chirea SRL	18	14.491.193	4.127.134
18	MIG VAS SRL	43	12.902.463	3.861.581
19	Tudor 92 SRL	20	12.766.344	4.368.850
20	Transliberta Impex SRL	21	12.573.521	3.605.533
21	Fauna 2002 IMPEX SRL	27	12.406.384	4.903.780
22	Prest Serv International SRL	53	11.689.797	3.845.422
23	Agrozootehnica Roșeti SRL	24	11.382.873	62.087
24	AGRI SOL SRL	28	11.202.619	1.152.202
25	RAM PREST SRL	13	10.694.126	1.415.476

Sursa: Termene.ro

Tabel I.3.4.12 - Principalele companii din aglomerarea teritorială Giurgiu CAEN 0111 pe anul 2017

Nr	Companie	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
		an 2017	an 2017	an 2017
1	Serbel Import Export SRL	39	17.595.927	1.952.052
2	Romvelia Prodcorn SRL	25	15.774.252	698.862
3	Agro Pain D'OR SRL	30	13.881.182	2.052.825
4	Totagro SRL	17	13.802.590	1.963.766
5	Agrozootehnica S.A. Mihăilești	47	13.353.319	169.503
6	Azochim Cereal SRL	12	13.288.504	3.507.370
7	Agrozootehnica SA Adunații Copăceni	61	11.168.053	2.955.423

8	Palas SRL	29	10.663.773	446.756
9	Agro Mares SRL	10	10.529.281	1.300.971
10	Racman SRL	15	10.488.706	1.509.179
11	Agro Total SRL	17	9.866.419	2.396.932
12	Agro Maximus Total SRL	6	8.618.127	876.858
13	Girom IMPEX SRL	15	8.593.904	2.892.030
14	Ramira SRL	18	8.405.928	19.552
15	Euro Company Group SRL	11	8.280.212	2.410.719
16	Cosmara SRL	16	8.200.037	3.758.554
17	Agromec Putineiu SA	26	8.194.843	1.289.411
18	Agricola Breazu SRL	7	7.882.708	1.895.516
19	Bogdan C SRL	15	7.225.570	201.824
20	Trans Rapid SRL	12	6.627.615	1.228.633
21	Deloiu SRL	6	6.599.636	2.791.286
22	Agro Trans Nmi SRL	8	5.328.595	1.504.573
23	Agroral SERV SRL	16	5.239.496	1.422.703
24	Agrogold 2006 SRL	5	5.009.630	493.420
25	Stradem Agro SRL	4	4.708.198	38.634

Sursa: Termene.ro

Tabel I.3.4.13 - Principalele companii din aglomerarea teritorială Ialomița CAEN 0111 pe anul 2017

Nr	COMPANIE	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
		an 2017	an 2017	an 2017
1	JD Agro Cocora SRL	40	48.391.382	6.225.171
2	Andisol SRL	19	39.178.469	2.144.501
3	Malprod SRL	30	35.466.789	2.679.029
4	Agrichim SRL	85	33.151.767	5.108.851
5	Sanagro SRL	19	26.462.058	2.098.844
6	Tritipan SRL	159	26.189.142	7.653.463
7	Somalex SRL	34	20.279.899	8.700.374
8	ARI Agroland SRL	8	19.651.008	2.579.195
9	Sopema SRL	60	18.618.090	6.012.774
10	Elsit COM SRL	25	18.542.720	4.476.351
11	NET Farming SRL	38	16.467.950	3.066.298
12	Ciril COM SRL	44	16.379.886	4.405.180
13	Agrofam Holding SRL	77	14.779.255	512.945
14	Costandache COM SRL	27	14.719.283	4.961.657
15	Andrei Pescom SRL	27	14.321.356	3.670.337
16	Adiflora SRL	21	14.014.909	3.723.627
17	Maradi Transcom SRL	26	13.397.569	821.100
18	Terra Agro SRL	5	13.221.424	1.242.459
19	Ferma Frumusica SRL	18	12.863.072	3.503.131
20	Lunca SRL	6	12.498.384	935.135
21	Nimex SRL	32	11.846.376	2.749.665
22	Reland SRL	29	11.573.102	3.273.831
23	Nicol Ans Company SRL	4	11.414.266	341.797
24	Miracom SRL	25	11.369.294	3.909.670
25	Romagra IMPEX SRL	44	10.394.305	1.010.766

Sursa: Termene.ro

Tabel I.3.4.14 - Principalele companii din aglomerarea teritorială Teleorman CAEN 0111 pe anul 2017

Nr	COMPANIE	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
		an 2017	an 2017	an 2017
1	S.C.A.E.P. GIURGIU PORT SA	75	92.746.254	887.853
2	AGRINATURA SRL	84	73.040.753	-
3	AGROINTER SRL	200	50.090.888	3.952.438
4	RECOND-COM-IMPEX SRL	56	27.876.692	12.719.124
5	CSID IMPEX SRL	128	24.190.557	265.241
6	INTERAGRICULTURA SRL	150	23.029.928	-
7	CEREALCOM SA	222	22.154.957	101.646
8	EDMA SRL	80	20.944.980	1.513.789
9	AGROTEL 001 SA	40	20.772.256	2.691.618
10	COPDAT IMPEX SRL	-	19.725.202	1.995.451
11	IVAGRI SRL	17	19.665.218	1.283.530
12	MARA PROD COM SRL	129	18.716.563	244.011
13	NUTRELO GROUP SA	54	17.818.377	5.036.836
14	ARGO COM SRL	10	17.247.484	909.245

15	REFDAN COM SRL	25	16.343.828	1.524.970
16	MIRDAN SRL	8	13.523.219	1.128.528
17	AGROPARTI SA	87	12.766.376	811.514
18	NICO CRIS SRL	14	12.340.190	2.374.682
19	INTERAGRO SRL	191	11.188.468	-
20	DARIANNE BUSINESS CONSULTING SRL	5	10.572.663	892.205
21	BOBOC & CO SRL	38	9.999.851	2.328.959
22	POLIROM PROD SRL	14	8.402.073	796.813
23	IANCOM SRL	11	7.836.147	3.026.222
24	AGROSTEL PRODCOM SRL	13	7.802.632	2.849.239
25	AGRONICA SRL	1	7.332.957	1.500.284

Sursa: Termene.ro

CAEN 0910 – Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale

Pentru industria de extracție a petrolului brut și gazelor naturale au fost calculați următorii indicatori:

Tabel I.3.4.15 – Determinarea aglomerărilor teritoriale aferente CAEN 0910

Județ	M	S	C	M	S	C	TOTAL
Argeș	2,07%	0,72	0,08%	-	-	-	-
Călărași	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Dâmbovița	0,18%	0,11	0,01%	-	-	-	-
Giurgiu	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Ialomița	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Prahova	22,33%	6,42	0,73%	1	1	-	2
Teleorman	3,38%	3,16	0,36%	-	-	-	-

Sursa: Prelucrare internă date INS și Termene.ro

Se poate observa, așadar, că singurul județ în care se identifică o aglomerare urbană este județul Prahova, care, cu cele două stele obținute, este clasificat drept aglomerare urbană de importanță regională. Din punct de vedere al specializării, indicatorul 3,16 obținut de către județul Teleorman depășește pragul de 2 necesar pentru obținerea unei stele dar, pentru faptul că în domeniul analizat lucrează doar 120 de persoane (valoare net inferioară pragului de 1.000 de angajați necesari obținerii unei stele), acesta nu a fost punctat.

Principalele companii din aglomerarea teritorială sunt:

Tabel I.3.4.16. - Principalele companii din aglomerarea teritorială Prahova CAEN 0910 pe anul 2017

Nr.	Companie	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
		an 2017	an 2017	an 2017
1	TACROM SERVICES SRL	104	74.387.935	-
2	CDI OILFIELD SERVICES SRL	124	61.352.775	9.807.055
3	BAKER HUGHES INTERNATIONAL SRL	19	41.009.543	3.243.351

4	ROMPETROL WELL SERVICES SA	164	39.997.068	2.442.446
5	TACROM DRILLING SRL	92	31.060.718	-
6	ODFJELL WELL SERVICES SRL	33	26.638.870	-
7	IPM-PARTNERS ROMANIA SA	84	24.895.095	170.459
8	COMREP SA	162	22.178.103	103.913
9	KAROM SERVICII PROFESIONALE ÎN INDUSTRIE SRL	322	15.172.019	-
10	NA SOLID PETROSERVE LTD CANADA CALGARY - SUCURSALA ROMANIA	39	13.768.290	1.892.299
11	NATIONAL OILWELL VARCO ROMANIA SRL	17	9.265.460	-
12	KATO GROUP SRL	32	5.354.444	7.445
13	DRASECO SERV SRL	15	2.292.368	678.842
14	IAT ENGINEERING & DESIGN SRL	19	1.864.018	7.875
15	ECOWELL SOLUTIONS SRL	1	1.389.398	86.147
16	DFG TECHNICAL DRILLING SERVICES SRL	2	1.045.073	240.467

Sursa: Termene.ro

CAEN 1013 - Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)

Pentru industria de fabricare a produselor din carne au fost identificate trei județe care prezintă aglomerări teritoriale: Prahova, Argeș și Călărași. Nefiind limitrofe, cele trei județe sunt analizate independent.

Tabel I.3.4.17 – Determinarea aglomerărilor teritoriale aferente CAEN 1013

JUDEȚ	M	S	C	M	S	C	TOTAL
Argeș	6,64%	2,31	0,92%	-	1	-	1
Călărași	4,86%	5,61	2,23%	-	1	-	1
Dâmbovița	0,64%	0,41	0,16%	-	-	-	-
Giurgiu	0,01%	0,01	0,00%	-	-	-	-
Ialomița	0,17%	0,19	0,08%	-	-	-	-
Prahova	9,67%	2,78	1,11%	-	1	-	1
Teleorman	0,09%	0,09	0,03%	-	-	-	-

Sursa: Prelucrare internă date INS și Termene.ro

Județele Prahova și Argeș au aglomerări urbane de o singură stea (importanță locală) în contextul în care sunt două județe dezvoltate, cu un număr mare de angajați care activează în mai multe domenii. La polul opus, județul Călărași contează în acest domeniu grație unei singure companii – **Aldis S.R.L.** care are peste 900 de angajați în acest domeniu. Deși pentru a putea obține stele în determinarea importanței aglomerării urbane este nevoie ca în respectivul domeniu să activeze peste 1.000 de angajați, în cazul de față se va face o excepție, aglomerarea urbană din județul Călărași primind o stea în cazul specializării, deși are doar 958 de angajați în acest domeniu. Situația este relativ similară și în județul Argeș, unde o singură companie contează cu adevărat la nivel național în acest domeniu –

Caroli Foods Group S.R.L. dar, spre deosebire de județul Călărași, mai există o companie de nivel județean, Radicstar S.R.L și alte două de nivel local, Indcarf SA și Regent Industries, care contribuie cu aproximativ 25% din indicatorii județeni la formarea unei aglomerări teritoriale în județul Călărași.

Tabel I.3.4.18 - Principalele companii din aglomerarea teritorială Călărași CAEN 1013 pe anul 2017

Nr	Companie	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
		an 2017	an 2017	an 2017
1	ALDIS SRL	956	204.185.919	1.881.293
2	UNIC SERVICE SRL	1	403.762	16.816
3	CHRIS COM SRL	1	82.014	-

Sursa: Termene.ro

Tabel I.3.4.19 - Principalele companii din aglomerarea teritorială Argeș CAEN 1013 pe anul 2017

Nr	Companie	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
		an 2017	an 2017	an 2017
1	CAROLI FOODS GROUP SRL	972	420.126.062	16.084.196
2	RADICSTAR SRL	208	86.342.804	624.124
3	INDCARF SA	71	13.830.432	-
4	REGENT INDUSTRIES SRL	53	9.397.205	114.844
5	AGROLACT EUROLINE SRL	2	371.753	62.273
6	MANI SRL	1	88.675	486

Sursa: Termene.ro

Tabel I.3.4.20 - Principalele companii din aglomerarea teritorială Prahova CAEN 1013 pe anul 2017

Nr	Companie	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
		an 2017	an 2017	an 2017
1	RECUNOSTINTA PRODCOM IMPEX SRL	851	463.940.282	10.500.183
2	FILSAM PROD SRL	342	92.296.908	1.567.345
3	GOODIES MEAT PRODUCTION SRL	177	78.483.954	6.831.751
4	COMNILIS PROD SRL	125	37.915.296	1.531.564
5	FILIP PROD CARN SRL	32	36.401.104	-
6	CARNSAN PROD SRL	146	34.668.620	733.963
7	SALSI SA	73	10.966.002	-
8	GOPA SRL	28	9.937.955	-
9	MEDYNA PROD INTERPREST SRL	55	7.328.636	244.229
10	MARISAN PROD CARN IMPEX SRL	10	3.797.943	-
11	SIMARSI COM SRL	10	2.586.372	176.769
12	DOI NEPOTI PROD SRL	13	2.256.522	-
13	HARY PROMEAT SRL	21	2.249.609	-
14	RADUTA FARM - PROD SRL	4	1.970.188	53.913
15	LANTUL CARPATIN IMPEX SRL	5	1.788.424	-
16	ALIMTEX NIS SRL	4	1.013.283	-
17	FILIPESCAROM INTERNATIONAL SRL	7	839.809	3.313
18	RIVASOV SRL	1	162.181	114.609
19	PANEX ION SRL	1	144.233	55.120
20	PRODUS IN VALEA MUNTILOR SRL	1	67.887	21.305

Sursa: Termene.ro

CAEN 1920 – Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țițeiului

Pentru industria fabricării și prelucrării țițeiului există două județe care au obținut punctaj, astfel încât pot fi considerate aglomerări teritoriale de interes, județele Prahova și Giurgiu, ambele în cazul specializării. Totuși, având în vedere contextul economic al celor două regiuni, acestea vor fi tratate diferit.

Tabel I.3.4.21 – Determinarea aglomerărilor teritoriale aferente CAEN 1920

JUDEȚ	M	S	C	M	S	C	TOTAL
Argeș	0,09%	0,03	0,00%	-	-	-	-
Călărași	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Dâmbovița	0,04%	0,03	0,00%	-	-	-	-
Giurgiu	5,18%	7,68	0,36%	-	-	-	-
Ialomița	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Prahova	21,80%	6,27	0,29%	1	1	-	1
Teleorman	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-

Sursa: Prelucrare internă date INS și Termene.ro

- În județul Giurgiu există o singură infrastructură care activează în acest domeniu Delta Gas, care este divizată în mai multe unități. În total, în județ sunt angajate doar 120 de persoane, o valoare net inferioară pragului de 1.000 de angajați, necesar a fi atins pentru a se putea obține punctaj.
- În județul Prahova există peste 500 de angajați care activează în domeniul analizat, cea mai relevantă companie fiind Petrotel Lukoil cu 445 angajați care operează rafinăria Petrotel. Deși valoarea este inferioară pragului de 1.000 de angajați, s-a luat în calcul faptul că în regiune mai există două infrastructuri, rafinăria Petrobrazii și rafinăria Vega. În ambele cazuri este vorba de companii care își raportează indicatorii financiari în alte județe dar care au în respectivul județ peste 500 de angajați, o valoare care ajută domeniul să depășească pragul de 1.000 de angajați, necesar obținerii de puncte pentru Specializare (S) și pentru Mărime (M). Astfel, luând în calcul situația practică din teritoriu și nu pe cea teoretică, se poate considera că în județul Prahova există o aglomerare teritorială de interes regional.

Tabel I.3.4.21 - Principalele companii din aglomerarea teritorială Prahova CAEN 1920 pe anul 2017

Nr	Companie	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
		an 2017	an 2017	an 2017
1	PETROTEL - LUKOIL SA	445	4.697.167.886	224.950.754
2	MEGAN CONSTRUCT SRL	9	5.506.246	1.190.647
3	X-OIL GRUP SRL	18	4.295.395	-
4	DELTA GAS COV SRL	28	3.673.714	246.141
5	SEVANEL SRL	22	3.368.411	365.780
6	DELTA GAS LNC SRL	19	3.052.341	209.673
7	DELTA GAS SRL	15	2.698.405	271.280
8	DELTA GAS SEV SRL	17	2.479.831	223.381
9	RAFINARIA ASTRA ROMANA SA	17	1.893.184	-
10	DELTA GAS BIH SRL	12	1.412.197	124.539
11	STANDARD SPORT INTERNATIONAL SRL	7	1.376.632	29.692

Sursa: Termene.ro

CAEN 2511- Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice

În cazul codului CAEN 2511, au fost determinate două aglomerări teritoriale, una în județul Argeș și o a doua în județul Prahova, ambele datorită potențialului de specializare (S) a căruia valoare a fost peste pragul de 2. Și în cazul de față este vorba de aglomerări teritoriale de interes local (o singură stea) din cauza faptului că este vorba de două regiuni dezvoltate în care forța de muncă este diversificată și angajată în mai multe domenii. Se poate observa faptul că, în cazul județului Prahova, există toate premisele dezvoltării unei aglomerări urbane de interes regional, indicatorul de mărime (M) fiind foarte aproape de pragul critic de 10%.

Tabel I.3.4.22 – Determinarea aglomerărilor teritoriale aferente CAEN 2511

Județ	M	S	C	M	S	C	TOTAL
Argeș	5,86%	2,04	1,23%	-	1	-	1
Călărași	0,29%	0,34	0,20%	-	-	-	-
Dâmbovița	1,00%	0,64	0,39%	-	-	-	-
Giurgiu	0,19%	0,28	0,17%	-	-	-	-
Ialomița	0,99%	1,11	0,67%	-	-	-	-
Prahova	9,46%	2,72	1,64%	-	1	-	1
Teleorman	0,05%	0,05	0,03%	-	-	-	-

Sursa: Prelucrare internă date INS și Termene.ro

Tabel I.3.4.23 - Principalele companii din aglomerarea teritorială Prahova CAEN 2511 pe anul 2017

Nr	Companie	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
		an 2017	an 2017	an 2017
1	CONFIND SRL	834	147.282.394	4.875.061
2	TERQUA SRL	308	49.940.759	1.471.430
3	BUPAR UNION SRL	153	40.861.333	1.542.573
4	COMIS SRL	49	29.632.526	7.787.187
5	OZEL STEEL PROFIL SRL	34	24.523.603	639.655
6	MONTICOR INDUSTRIES SA	164	24.417.773	498.870
7	FEMETALRO SRL	67	18.942.599	1.631.311
8	SUDARC SRL	100	18.104.406	1.706.683
9	MONTUBING SRL	85	15.458.876	1.918.860
10	DEKOMTE DE TEMPLE ENGINEERING SRL	138	11.065.876	276.091
11	NIKO AUTO COM SRL	65	10.262.031	1.676.919
12	BILFINGER EMS GMBH CLOPPENBURG SUCURSALA PLOIEȘTI	2	10.040.756	-
13	LANDROM INDUSTRIES SRL	72	7.717.172	-
14	MULTISUD PROD SRL	42	7.390.720	180.687
15	ALLIED GREEN CO SRL	14	6.803.757	4.046
16	AMG INDUSTRY CONSTRUCT SRL	-	6.527.904	41.813
17	J. CHRISTOF GESELLSCHAFT M.B.H. GRAZ SUCURSALA BRAZI	-	6.104.765	844.354
18	INDUSTRIAL CONEX VMC SRL	51	5.275.484	27.823
19	BREMA SERV SRL	21	4.262.886	531.032
20	TIBI & MARIO METAL SRL	8	4.216.140	190.759
21	ELMO PROD SRL	27	4.162.208	32.221
22	CAZMETAL PROD SRL	27	3.806.428	461.167
23	DOCIREX PROD SRL	34	3.369.598	203.198
24	TEHNOMONTAJ CONSTRUCT SRL	31	3.161.797	9.517
25	GEOMA PROD CONSTRUCT SRL	18	3.027.288	126.463

Sursa: Termene.ro

Tabel I.3.4.24 - Principalele companii din aglomerarea teritorială Argeș CAEN 2511 pe anul 2017

Nr	Companie	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
		an 2017	an 2017	an 2017
1	TECHNO DOPO TOTAL SRL	61	66.600.375	2.493.320
2	METABET C.F. SA	433	59.331.437	5.158.173
3	ENERGOMONTAJ GRUP SRL	213	38.274.842	3.172.859
4	SETRO METAL GROUP SA	242	34.260.245	277.606
5	FFT PRODUCTION SYSTEMS SRL	80	24.016.563	-
6	ROMA2S TRANSYLVANIA INGINERIE SRL	60	11.122.330	1.517.772
7	METAL DESIGN INDUSTRY SRL	30	7.118.967	1.589.892
8	VIVA METAL DECOR SRL	6	6.741.770	363.323
9	SIM MONTAGE METALLIQUE SRL	40	6.266.040	533.319
10	ARDACO TEHNIC METAL SRL	39	5.233.137	638.941
11	INTERACTIV GRUP ELADA SRL	9	4.720.927	76.717
12	DELTA TERMO CONSTRUCT 1999 SRL	28	4.255.560	76.419
13	TVM CONSTRUCT METAL SRL	30	4.088.771	299.149
14	ORION AUTO INVEST SRL	41	4.070.450	-
15	INTERACTIV GRUP MINERVA SRL	36	3.453.781	-
16	D.C.M.M. COLECT PRODUCT SRL	19	3.339.940	298.474
17	HIDROMEC SA	23	3.128.121	31.250
18	AXOM STEEL SRL	11	2.694.813	30.212
19	GAMA METAL CONSTRUCT SRL	17	2.680.216	117.551
20	MECHPROD METAL SRL	3	2.570.167	599.874
21	METAL-PRODUCTION SRL	25	2.554.353	66.906
22	EUROMONTAJ INDUSTRIAL SRL	23	2.143.950	169.775
23	ARCAPROD SERV COMPANY SRL	12	1.892.850	9.370
24	TOTAL BUILDING MILENIUM SRL	19	1.702.912	1.487.241
25	VALMECOM INDART SRL	6	1.692.216	617.822

*Sursa: Termene.ro***CAEN 2751 - Fabricarea de aparate electrocasnice**

Singura aglomerare teritorială, în cazul activităților de fabricare de aparate electrocasnice, se regăsește la nivelul județului Dâmbovița care, prin prisma mărimii (M) și a specializării (S), are două stele și este o aglomerare de interes regional. Aglomerarea este formată în jurul unei singure companii extrem de puternice, Arctic S.A. care, prin cei peste 2.800 de angajați deținuți și cele peste 2,2 miliarde de lei cifră de afaceri este cea mai importantă companie din acest domeniu din România. Un alt județ în care există potențialul de a se forma o aglomerare este județul Argeș însă, în acest caz nu este depășit pragul de 1.000 de angajați.

Tabel I.3.4.25 – Determinarea aglomerărilor teritoriale aferente CAEN 2751

Județ	M	S	C	M	S	C	TOTAL
Argeș	7,19%	2,50	0,57%	-	-	-	-
Călărași	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Dâmbovița	25,40%	16,18	3,67%	1	1	-	2
Giurgiu	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Ialomița	0,01%	0,01	0,00%	-	-	-	-
Prahova	0,04%	0,01	0,00%	-	-	-	-
Teleorman	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-

Sursa: Prelucrare internă date INS și Termene.ro

Tabel I.3.4.26. - Principalele companii din aglomerarea teritorială Argeș CAEN 2751 pe anul 2017

Nr	Companie	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
		an 2017	an 2017	an 2017
1	ARCTIC SA	2.822	2.217.159.118,	74.007.969
2	FRIGO SERV CRINA IMPEX SRL	8	1.111.438	-
3	MODACO SRL	5	871.731	-
4	REGIO INDUSTRIAL VISINA SRL	9	460.730	11.009
5	COLD SRL	1	310.019	-

Sursa: Termene.ro

CAEN 2815 - Fabricarea lagărelor, angrenajelor, cutiilor de viteză și a elementelor mecanice de transmisie

Pentru industria de fabricare a angrenajelor, cutiilor de viteză și a elementelor mecanice de transmisie au fost identificate două județe care prezintă aglomerări teritoriale: Prahova și Teleorman, ambele fiind aglomerări teritoriale de interes local.

În județul Prahova există două companii importante la nivel național (singurele din acest domeniu care sunt relevante la interes local), Timken Romania și Neptun S.A, care generează 99,9% din cifra de afaceri a județului în acest domeniu, pe când în județul Teleorman există o singură companie – KOYO Romania S.A.

Tabel I.3.4.27 – Determinarea aglomerărilor teritoriale aferente CAEN 2815

Județ	M	S	C	M	S	C	TOTAL
Argeș	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Călărași	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Dâmbovița	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Giurgiu	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Ialomița	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Prahova	7,87%	2,26	0,74%	-	1	-	1
Teleorman	9,15%	8,55	2,79%	-	1	-	1

*Sursa: Prelucrare internă date INS și Termene.ro***Tabel I.3.4.28 - Principalele companii din aglomerarea teritorială Prahova CAEN 2815 pe anul 2017**

Nr	Companie	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
		an 2017	an 2017	an 2017
1	TIMKEN ROMANIA SA	890	376.868.432	44.649.932
2	NEPTUN SA	331	121.163.078	-

*Sursa: Termene.ro***Tabel I.3.4.29 - Principala companie din aglomerarea teritorială Teleorman CAEN 2815 pe anul 2017**

Nr	Companie	Număr de angajați an 2017	Cifra de afaceri an 2017	Profit net an 2017
1	KOYO ROMANIA SA	1.474	335.704.465	15.579.618

Sursa: Termene.ro

CAEN 2892 - Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții

Pentru industria de fabricare a utilajelor pentru extracție și construcții au fost identificate două județe care prezintă aglomerări teritoriale: Prahova și Dâmbovița. Datorită apropierii geografice a celor două județe, ele fiind adiacente, această aglomerare este evaluată cumulativ la nivelul ambelor județe. Cea mai importantă companie este Cameron România, care are venituri de peste 9 ori mai mari comparativ cu cea situată pe locul 2, Lufkin Industries, și de peste 5 ori mai mulți angajați decât aceasta. Au fost calculați următorii parametri:

Tabel 1.3.4.30. – Determinarea aglomerărilor teritoriale aferente CAEN 2892

Județ	M	S	C	M	S	C	TOTAL
Argeș	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Călărași	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Dâmbovița	8,42%	5,36	0,49%	-	1	-	1
Giurgiu	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Ialomița	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Prahova	50,47%	14,52	1,34%	1	1	-	2
Teleorman	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-

Sursa: Prelucrare internă date INS și Termene.ro

Suplimentar, în această ramură este cuprinsă și activitatea aferentă codului CAEN 2899 - Fabricarea altor mașini și utilaje specifice n.c.a., rezultând o aglomerare teritorială de importanță regională, dezvoltată în județele Dâmbovița și Prahova. Județul Argeș prezintă premisele dezvoltării unei aglomerări teritoriale în jurul acestei activități (fie independent, fie asimilată dezvoltării de față) însă, momentan, în acest județ numărul angajaților este sub pragul de 1.000 necesar a fi atins pentru obținerea de stele.

Tabel 1.3.4.31 – Determinarea aglomerărilor teritoriale aferente CAEN 2899

Județ	M	S	C	M	S	C	TOTAL
Argeș	13,52%	4,71	0,46%	-	-	-	-
Călărași	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Dâmbovița	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Giurgiu	0,84%	1,25	0,12%	-	-	-	-
Ialomița	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Prahova	17,25%	4,96	0,49%	-	1	-	1
Teleorman	0,06%	0,06	0,01%	-	-	-	-

Sursa: Prelucrare internă date INS și Termene.ro

Tabel 1.3.4.32 - Principalele companii din aglomerarea teritorială Dâmbovița și Prahova CAEN 2892 – 2899 pe anul 2017

Nr	Companie	Județ	Cod CAEN	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
				an 2017	an 2017	an 2017
1	CAMERON ROMANIA SRL	Prahova	2892	1.112	1.069.839.527	111.606.670
2	LUFKIN INDUSTRIES SRL	Prahova	2892	295	155.756.348	-
3	GONZALES MECANICA DE PRECIZIE SRL	Prahova	2899	51	50.671.877	5.779.008
4	UZTEL SA	Prahova	2892	471	44.370.143	-
5	TECHNOPHAR EQUIPMENT AND SERVICE SRL	Prahova	2899	192	36.825.477	3.665.321

6	UPETROM 1 MAI SA	Prahova	2892	306	34.308.969	-
7	LAVITEX PROD SRL	Prahova	2899	41	30.139.800	1.407.243
8	UPET SA	Dâmbovița	2892	222	28.617.947	394.897
9	UZUC SA	Prahova	2899	338	28.357.953	-
10	BAZA DE ATELIERE SI TRANSPORTURI TARGOVISTE SA	Dâmbovița	2892	157	25.000.108	8.793.300
11	OIL SERVICES LIMITED EASTERN EUROPE SRL	Prahova	2892	25	18.972.040	1.886.429
12	BYXAN TRANS SRL	Prahova	2899	128	14.650.116	353.382
13	MFA SA MIZIL	Prahova	2892	79	5.213.761	38.703
14	YUNCHENG PLATE - MAKING (RO) SRL	Prahova	2899	23	3.625.400	-
15	CAMEXIP SA	Prahova	2899	60	2.965.955	5.048.850

Sursa: Termene.ro

CAEN 2910 – Fabricarea automobilelor de transport rutier

Pentru industria de fabricare a automobilelor au fost calculați următorii parametri:

Tabel I.3.4.33 – Determinarea aglomerărilor teritoriale aferente CAEN 2910

Județ	M	S	C	M	S	C	TOTAL
Argeș	78,28%	27,26	10,04%	1	1	1	3
Călărași	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Dâmbovița	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Giurgiu	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Ialomița	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Prahova	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Teleorman	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-

Sursa: Prelucrare internă date INS și Termene.ro

Astfel, aglomerarea teritorială din industria CAEN 2910 la nivelul județului Argeș este una de 3*, semnificând o relevanță la nivel național. Un aspect important de subliniat este faptul că, la nivel național, conform SNC 2012 - 2020 există doar 8 astfel de aglomerări, dintre care două sunt din domeniul extracției de cărbuni și nu se încadrează în domeniile de specializare inteligentă strategice la nivelul României. De menționat este și faptul că sectorul de activitate CAEN 2910 se încadrează în direcțiile de politică industrială din SNC, fiind corelat cu domeniul de specializare inteligentă *Tehnologia informațiilor și a comunicațiilor, spațiu și securitate*. Aceste două direcții agregate pot constitui baza în privința dezvoltării inteligente sau a clusterizării.

Singura companie relevantă din regiune care activează în domeniu este SC Automobile Dacia SA, cu 14.261 de angajați și cifră de afaceri de 23,1 miliarde de lei.

În jurul aglomerării de 3* aferentă CAEN 2910 în județul Argeș s-a dezvoltat o altă aglomerare conexă, aferentă CAEN 2932 Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule, care a atins 3* în anul 2017 fiind, de asemenea, o aglomerare de relevanță națională dar și una în jurul codului CAN 2711 Fabricarea motoarelor, generatoarelor și transformatoarelor electrice și a aparatelor de distribuție și control a electricității care are 1*.

Tabel I.3.4.34 – Determinarea aglomerărilor teritoriale aferente CAEN 2932

JUDEȚ	M	S	C	M	S	C	TOTAL
Argeș	19,82%	6,90	10,95%	1	1	1	3
Călărași	0,03%	0,03	0,05%	-	-	-	-
Dâmbovița	0,01%	0,01	0,01%	-	-	-	-
Giurgiu	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Ialomița	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Prahova	2,74%	0,79	1,25%	-	-	-	-
Teleorman	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-	-

Sursa: Prelucrare internă date INS și Termene.ro

Tabel I.3.4.35. – Determinarea aglomerărilor teritoriale aferente CAEN 2711

JUDEȚ	M	S	C	M	S	C	TOTAL
Argeș	17,07%	5,95	0,67%	-	1	-	1
Călărași	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Dâmbovița	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Giurgiu	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Ialomița	1,06%	1,18	0,13%	-	-	-	-
Prahova	0,54%	0,15	0,02%	-	-	-	-
Teleorman	0,43%	0,40	0,05%	-	-	-	-

Sursa: Prelucrare internă date INS și Termene.ro

Tabel I.3.4.36. - Principalele companii din aglomerarea teritorială Argeș CAEN 2932 pe anul 2017

Nr	COMPANIE	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
		an 2017	an 2017	an 2017
1	LEAR CORPORATION ROMANIA SRL	6.232	1.376.246.816	61.805.324
2	ADIENT AUTOMOTIVE ROMANIA SRL	4.546	1.253.325.316	53.065.352
3	RENAULT MECANIQUE ROUMANIE SRL	707	811.376.308	12.064.772
4	EURO AUTO PLASTIC SYSTEMS SRL	609	476.151.235	68.420.432
5	VALEO SISTEME TERMICE SRL	116	278.955.985	16.527.219
6	SEALYNX AUTOMOTIVE ROMANIA SRL	251	147.690.853	27.940.259
7	NOBEL AUTOMOTIVE ROMANIA SRL	407	136.181.727	11.717.630
8	PLASTIC OMNIUM AUTO INERGY ROMANIA SRL	138	132.878.688	9.525.970
9	COGEME SET RO SRL	226	131.945.188	14.398.348
10	SUBANSAMBLE AUTO SA	371	123.948.474	1.337.028
11	S.I.L.D.V.B COM SA	258	109.741.062	18.530.653
12	COMPONENTE AUTO SA	400	86.009.487	4.676.126
13	TAKOSAN AUTOMOTIV SRL	65	75.058.448	4.087.119
14	COMEFIN SA	368	70.285.474	982.468
15	GMB ROMANIA AUTO INDUSTRY SRL	36	54.935.785	1.784.000
16	COR.TUBI SRL	78	48.462.567	2.452.875
17	AKA AUTOMOTIV SRL	152	46.362.613	5.147.739
18	CAR SYSTEM ARGES SRL	58	32.451.644	1.778.031
19	LAVMI - PERLA SRL	75	22.488.165	2.171.443
20	ELEMENTE COMANDA AUTO SA	106	21.434.779	46.024
21	ROMCAT GIC METAL SA	129	21.070.915	-
22	NOVARES AUTOMOTIVE ROMANIA SRL	33	10.081.555	-
23	FAIST ROMANIA SRL	112	9.777.444	1.306.093

24	CSG HIPERDISTRIBUTION SRL	2	7.685.066	354.849
25	FINEX PHOENIX SRL	10	3.189.612	189.966

Sursa: Termene.ro

Tabel 1.3.4.37. - Principalele companii din aglomerarea teritorială Argeș CAEN 2711 pe anul 2017

Nr	COMPANIE	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
		an 2017	an 2017	an 2017
1	ASKOLL ROMANIA SRL	470	213.807.058	10.932.156
2	NIDEC MOTOR CORPORATION ROMANIA SA	481	133.002.340	-

Sursa: Termene.ro

CAEN 2931 – Fabricarea de echipamente electrice si electronice pentru autovehicule si pentru motoare de autovehicule

Cazul activității aferente CAEN 2731 este specific, la momentul 2017 în nici un județ din regiunea Sud Muntenia nu există vreo aglomerare teritorială, acesta neobținând nici o stea. Totuși, având în vedere ca doar în județul Argeș sunt peste 3.000 de persoane angajate în acest domeniu, toate activând în companii a căror producție alimentează Automobile Dacia, această activitate a fost notată cu o stea și afiliată activității de producție de automobile de transport rutier.

Pe lângă situația județului Argeș, în cazul de față se observă o aglomerare teritorială de interes regional (2*) în județul Prahova, unde funcționează o singură companie relevantă, Yazaki România, care are peste 10.000 de angajați și a înregistrat o cifră de afaceri de peste 1,49 miliarde de lei.

Tabel 1.3.4.38 – Determinarea aglomerărilor teritoriale aferente CAEN 2931

JUDEȚ	M	S	C	M	S	C	TOTAL
Argeș	4,45%	1,55	2,70%	-	-	-	-
Călărași	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Dâmbovița	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Giurgiu	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Ialomița	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-
Prahova	11,67%	3,36	5,85%	1	1	-	2
Teleorman	0,00%	-	0,00%	-	-	-	-

Sursa: Prelucrare internă date INS și Termene.ro

Tabel 1.3.4.39. - Principalele companii din aglomerarea teritorială Argeș CAEN 2931 pe anul 2017

Nr	COMPANIE	Cod CAEN	Număr de angajați	Cifra de afaceri	Profit net
			an 2017	an 2017	an 2017
1	LEONI WIRING SYSTEMS PITESTI SRL	2931	3.000	726.677.305	5.535.828
2	GIC & GJM AUTOMOTIVE HARNESSSES SRL	2931	108	24.271.295	1.018.080
3	AUTOMOTIVE COMPLETE SYSTEMS SRL	2931	691	22.449.731	-
4	EPROM CABLAJ - SYSTEM SRL	2931	35	2.946.563	409.437

Sursa: Termene.ro

Clustere existente la nivelul regiunii Sud Muntenia

Aglomerările teritoriale/industriale stau la baza dezvoltării de clustere. *Un cluster reprezintă o grupare de producători, utilizatori și/sau beneficiari, în scopul punerii în aplicare a bunelor practici din UE, în vederea creșterii competitivității operatorilor economici (HG 918:2006).*

Comunicarea Comisiei Europene COM (2008) 652/2008 „Către clustere de talie mondială în Uniunea Europeană - implementarea strategiei bazată pe inovare” definește clusterul ca fiind un grup de firme, actori economici conecși și instituții localizate într-o proximitate geografică și care au ajuns la gradul de mărime necesar dezvoltării de expertiză specializată, servicii, abilități și furnizori.

„Polul de competitivitate” este o asociere de întreprinderi, organizații de cercetare-dezvoltare și formare profesională, care acționează în parteneriat pentru a pune în aplicare o strategie comună de dezvoltare. Această strategie este construită în jurul unor proiecte inovatoare, având drept scop final abordarea uneia sau mai multor piețe.

Valorificarea aglomerărilor industriale, ca model de dezvoltare inteligentă, are ca principal mecanism organizarea de clustere sau de poli de competitivitate eficienți, ca motor în dezvoltarea respectivei aglomerări/industrii.

Modelul de organizare a unui cluster, în mod unanim acceptat, este cel „triple helix” care presupune reunirea într-un cadru organizat, a reprezentanților următoarelor categorii:

- întreprinderi – reprezentând latura economică a clusterului;
- universități și institute de cercetare – reprezentând furnizorii de soluții inovative aplicabile nevoilor reale ale întreprinderilor din cluster;
- autorități publice locale, regionale etc.

În România, experiența a arătat însă că cei trei parteneri naturali ai modelului „Triple helix” nu cooperează eficient. Se simte nevoia adaptării modelului și transformarea acestuia într-un model „Four clover” – „Trifoi cu patru foi”, cel de al patrulea actor fiind reprezentat de organizații catalizator, firme de consultanță specializate în domeniul transferului tehnologic și al inovării, centre de transfer tehnologic etc. (Cosnita, D., Guth, M., 2010)⁴⁴.

În România există 76 de clustere organizate în jurul unor sectoare diversificate: IT, energie, turism, auto, agro-alimentar, maritim, sănătate, textile, lemn, etc. Din cele 76 clustere, doar 10 sunt amplasate sau au o aplicabilitate extinsă în regiunea Sud – Muntenia.

În continuare, se vor prezenta succint clusterelor din regiunea Sud Muntenia:

A. POL COMPETITIVITATE AUTO MUNTENIA

Anul înființării: 2012

⁴⁴ <http://clustero.eu>

Membri: 29**Companii private:**

1. Automobile Dacia,
2. Renault Technologie Roumanie,
3. Matrițe Dacia,
4. ICPE-Actel,
5. Delta Invest,
6. GIC NOSAG Metal,
7. GIC & GJM Automotive Harnesses,
8. Comefin, Locații Industriale,
9. Romcat GIC Metal, Subansamble Auto,
10. Automatisme Industriale,
11. Ronera,
12. Musa,
13. Adidan Nickel,
14. Temsix,
15. Polymont,
16. VM Comp,
17. Infineon,
18. Microelectronica,
19. Image Quality Control Division,
20. Lavmi Perla,
21. Blended Software.

Universități

1. Universitatea Politehnică București;
2. Universitatea din Pitești;
3. Universitatea Valahia Târgoviște.

Autorități publice

1. Agenția de Dezvoltare Regională Sud Muntenia;
2. Consiliul Județean Argeș;
3. Consiliul Județean Dâmbovița.

Catalizatori

1. Proconsult;
2. Aqua FC.

Principalele produse/servicii/proiecte:

- Producție vehicule și componente;
- Proiectare și testare vehicule și componente;
- Cercetare-Dezvoltare-Inovare.

Parametri economici:

La nivelul clusterului, numărul de angajați depășește 22.000 de oameni, iar cifra de afaceri cumulată depășește 3 miliarde de euro, valori aferente anului 2014.

Clusterul se află în parteneriat cu alte două organisme similare:

- ACAROM – Asociația Constructorilor de Automobile din România;
- Pol de Competitivitate Mov'eo – Franța.

B. ACAROM**Anul înființării: 2013**

Membri: 3 constructori, 105 producători de componente auto/furnizori de materiale și 47 de furnizori de servicii/cercetare, dezvoltare, inovare din care 3 universități: Universitatea din Pitești, Universitatea Politehnica din București și Universitatea Dunărea de Jos din Galați.

Principalele produse/servicii/proiecte: Componente metalice și din mase plastice pentru automobile, proiectare componente auto.

Parametri economici:

La nivelul clusterului, numărul de angajați depășește 82.000 de oameni iar cifra de afaceri cumulată depășește 13 miliarde de euro.

Clusterul se află în parteneriat cu alte două organisme similare:

- POL COMPETITIVITATE AUTO MUNTENIA;
- Asociație Clusterelor din România – CLUSTERO.

C. CLUSTERUL POLUL DE COMPETITIVITATE IND-AGRO-POL**Anul înființării: 2011**

Membri: 125 (companii, ONG, institute de cercetare, universități, autorități publice)

Misiunea Clusterului este de a stimula inovația și colaborarea în sectorul agroindustrial (tehnologiile și construcția echipamentelor tehnice pentru agricultură și industria alimentară) și în sectoarele conexe (bioeconomie, energie regenerabilă, schimbări de mediu și schimbări climatice, tehnologii ecologice și materiale avansate, tehnologia informației și comunicații), de a consolida competitivitatea

și dezvoltarea durabilă ale acestor sectoare, dezvoltarea regională și creșterea inteligentă, durabile și favorabile incluziunii sociale.⁴⁵

Principalele produse/servicii/proiecte: Agro-industrial (tehnologii și echipamente tehnice pentru agricultură și industria alimentară), bio-economie, energie regenerabilă, mediu și schimbările climatice, eco-tehnologii și materiale avansate, tehnologia informației și comunicațiile.

Parametri economici:

La nivelul clusterului, numărul de angajați depășește 700 de oameni iar cifra de afaceri cumulată depășește 164 milioane de euro.

D. CLUSTERUL BIO CONCEPT VALEA PRAHOVEI

Anul înființării: 2017

Membri: 23 de membri

Clusterul are scopul de a armoniza și reprezenta interesele întreprinderilor, cercetării, administrației și entităților catalizator în vederea creșterii competitivității economice și creării de competențe, dezvoltării durabile și sustenabile, internaționalizării membrilor, perfecționării profesionale a managerilor și a angajaților, administrării unei baze de date comune, participarea în rețele naționale și europene, creșterea potențialului de inovare a întreprinderilor.

Principalele produse/servicii/proiecte:

- Agricultură și horticultură bio, Bio Medical, Bio Tehnologie;
- Bioeconomie;
- Turism și identitate culturală (balneo, medical, cultural, de drumeții);
- Nutrienți alimentari, produse cosmetice;
- Protecția și conservarea mediului;
- Energii regenerabile;
- Sectoare creative și culturale;
- Inovare socială.

E. DANUBE ENGINEERING HUB

Anul înființării: 2017

Membri: 19 membri

Principalele produse/servicii/proiecte:

- Tehnologii informaționale și de comunicare (GIS);

⁴⁵ www.inma.ro

- Big Data;
- Soluții Smart City.

F. AGRI-BIO-TECH

Anul înființării: 2015

Membri: 11 membri

Principalele produse/servicii/proiecte:

- Bioeconomie;
- Energie, mediu, schimbări climatice;
- Eco-nano-tehnologii și materiale avansate;
- Sănătate.

G. DANUBE FURNITURE CLUSTER

Anul înființării: 2019

Membri: 7 membri

Strategia de dezvoltare a clusterului pentru perioada sfârșit 2019-2020, are accent pe atragerea de noi membri și creșterea capacității organizaționale.

Principalele produse/servicii/proiecte: Lemn și mobilă.

H. CLUSTERUL– MECHATREC

Anul înființării: 2008

Membri: 144 de membri

Clusterul este construit pe principiile și conceptele europene ale structurilor de tip „trifoi cu patru foi” și reunește entități din cercetare, industrie și administrație locală.

Principalele produse/servicii/proiecte:

- sprijinirea inovării în cadrul firmelor din structura clusterului;
- creșterea competitivității economice pe plan intern și extern, prin promovarea unei politici de cooperare, atât în interiorul clusterului, cât și cu alte organizații exterioare acestuia, pe baza unei strategii comune;
- coordonarea în definirea unor obiective strategice comune și pentru realizarea acțiunilor specifice îndeplinirii obiectivelor propuse;
- dezvoltarea unui cadru comun pentru transferul de know-how și cooperare între parteneri în domeniul cercetării-dezvoltării de noi produse și tehnologii avansate;

- participarea la diverse forme asociative, în cooperare cu alte organizații, interne și internaționale, pentru aplicații la proiecte de interes comun;
- colaborarea cu autoritățile publice locale, regionale și centrale, în vederea asigurării unei dezvoltări durabile a zonei;
- dezvoltarea în mod unitar a tuturor activităților legate de scopul urmărit.

I. CLUSTER ROMANIAN TEXTILE CONCEPT

Anul înființării: 2011

Membri: 37 de producători, 5 universități și institute de cercetare, 15 catalizatori și o instituție publică. Scopul principal este de a crea un mediu propice în cadrul căruia firmele membre să-și poată susține și dezvolta activitatea, precum și de a crea, dezvolta și implementa programe care să ducă la dezvoltarea durabilă a industriei textile. Clusterul este o platformă naturală pentru un parteneriat public-privat în cadrul industriei de textile, care cuprinde membri din industrie (producători), cercetare-dezvoltare (universități, instituții de cercetare), autorități publice și firme cu rol catalizator (firme de consultanță, marketing-publicitate, transportatori etc).

Principalele produse/servicii/proiecte:

- Promovarea noilor metode care să ducă la creșterea valorii adăugate a produselor realizate de companiile din cadrul clusterului, la eficientizarea resurselor atât materiale, cât și energetice;
- Crearea și organizarea unui „Centru Tehnologic Textil” în cadrul căruia se vor promova noile tehnologii inovatoare care vor duce la dezvoltarea unor noi subsectoare: textile tehnice, textile inteligente, eco-design etc., în colaborare și cu alte sectoare interdisciplinare;
- Facilitarea accesului membrilor clusterului la proiecte de cercetare și inovare, atât ca lideri, cât și în diverse parteneriate naționale și transnaționale;
- Crearea unui brand propriu al clusterului, sub conceptul unic al unui designer, care să prezinte posibilitățile tehnice ale membrilor clusterului – un exemplu este colecția „Marama” creată de designerul Andreea Tincu (membru în cluster) care cuprinde produse realizate în companiile membrilor din cluster, utilizând toate posibilitățile tehnologice existente din aceste companii;
- Crearea de programe pentru a stimula dorința oamenilor de a consuma „produsul românesc”, de a crește și promova acest concept și, pe de altă parte, de a crește deschiderea producătorilor către consumator, trenduri și design;
- Dezvoltarea unui sistem de distribuție pentru produsele membrilor clusterului;
- Posibilitatea de pătrundere pe anumite piețe țintă pentru membrii clusterului, prin participarea la târguri internaționale și naționale;

- Cooperarea între membrii clusterului, de exemplu accesul și negocierea în comun pentru materie primă și alte servicii, în vederea scăderii costurilor, posibilității de a crea colecții comune sub un singur concept (conform trendurilor);
- Comunicarea facilă între membrii clusterului – cu ajutorul mijloacelor moderne de comunicare;
- Găsirea unor sisteme de marketing și comunicare care să ajute producătorii în particular, la nivel de cluster în general, dar și de societate (produs/brand românesc).

J. CLUSTERUL CERMAND

Anul înființării: 2015

Membri: 3 universități, 4 institute de cercetare, 3 autorități locale, 4 catalizatori, 16 companii și 2 persoane fizice.

CERMAND este un cluster inovator în domeniul energiei - surse noi și regenerabile de energie – mediu. Clusterul are scopul de a armoniza și reprezenta interesele întreprinderilor, cercetării, administrației și entităților, fiind un catalizator în vederea creșterii competitivității economice și creării de competențe, dezvoltării durabile și sustenabile, internaționalizării membrilor, participarea în rețele naționale și europene de proiecte, creșterea potențialului de inovare a întreprinderilor în sectoarele: energii regenerabile, eficiență energetică și Bio economie.

Principalele produse/servicii/proiecte:

- Dezvoltarea soluțiilor inovative de microgenerare distribuită de energie electrică și termică din SRE;
- Dezvoltarea circuitului inovativ producție-utilizare energie bazat pe microgenerare din SRE la locul de consum;
- Dezvoltarea de strategii de creștere a productivității și competitivității pentru membrii clusterului;
- Dezvoltarea de soluții integrate pentru diminuarea pierderilor de energie;
- Dezvoltarea de modele bioeconomice de business în scopul reducerii emisiilor de CO2.

Concluzii

În tabelul următor se regăsește clasificarea aglomerărilor economice/teritoriale din regiunea Sud Muntenia, în funcție de importanța avută în anul 2018, comparativ cu cea din anul 2014:

Tabel I.3.4.40. - Aglomerările teritoriale din regiunea Sud Muntenia

Nr.crt.	CAEN	Județ	Importanță 2014	Importanță 2018
1	2910 – Fabricarea autovehiculelor de transport rutier	Argeș	***	***
2	2931 – Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	Argeș	**	*
		Prahova		**

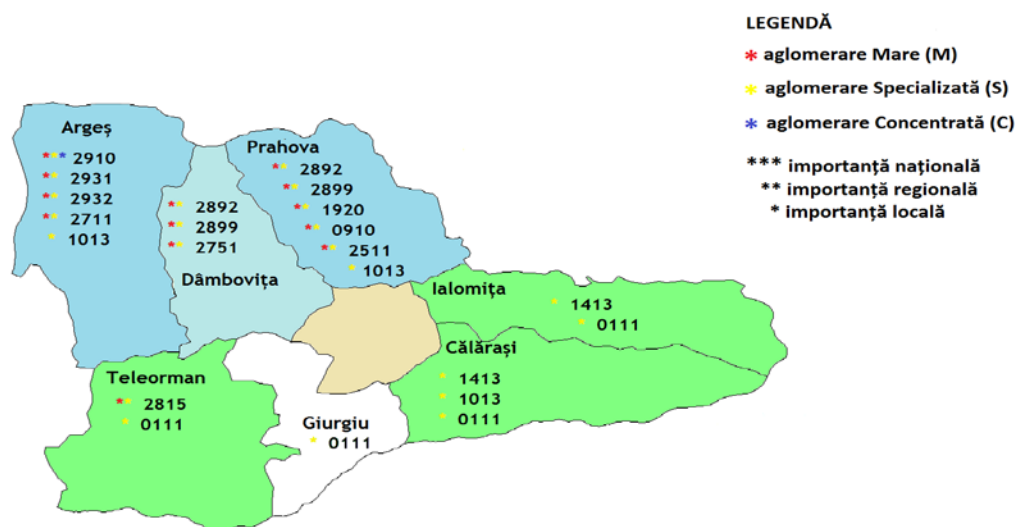
3	2932 - Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	Argeș	**	***
4	2711-Fabricarea motoarelor generatoarelor și transformatoarelor electrice	Argeș	**	*
5	2892 - Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții	Prahova + Dâmbovița	**	**
6	2899- Fabricarea altor mașini și utilaje specifice n.c.a..	Prahova + Dâmbovița	**	**
7	2815 - Fabricarea lagărelor, angrenajelor, cutiilor de viteză și a elementelor mecanice de transmisie	Prahova,	**	*
		Teleorman	**	*
8	1920- Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țițeiului	Prahova	**	**
9	0910- Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale	Prahova	**	**
10	2751- Fabricarea de aparate electrocasnice	Dâmbovița	**	**
11	2511- Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice	Prahova	*	*
		Argeș		*
12	1413 - Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte	Ialomița	*	
		Călărași	*	
		Prahova	-	
		Argeș	-	
13	1013 - Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)	Prahova	*	*
		Argeș	*	*
		Călărași	*	*
14	0111 - Cultivarea cerealelor	Călărași,	*	*
		Ialomița,	*	*
		Teleorman	*	*
		Giurgiu		*

Sursa datelor: INNSE, Termene.ro, prelucrări proprii

Atât în tabelul anterior cât și în harta ce urmează (harta 1.3.4.1) se observă că cele mai bine reprezentate sunt județele Argeș și Prahova, în timp ce în județele Giurgiu și Ialomița există o singură aglomerare teritorială.

Harta I.3.4.1 – Situația aglomerărilor industriale la nivelul regiunii Sud-Muntenia

ANEXA 1.3.4. 1 „SITUAȚIA AGLOMERĂRILOR INDUSTRIALE LA NIVELUL REGIUNII SUD-MUNTENIA

Sursa datelor: Prelucrări proprii

Analiza realizată în anul 2018 (cu datele aferente anului 2017) a scos în evidență o serie de modificări comparativ cu situația existentă în anul 2014.

- 0111 – Cultivarea cerealelor. Comparativ cu situația din anul 2014, când existau 3 aglomerări teritoriale de importanță locală (1* în județele Călărași, Ialomița și Teleorman), a mai apărut o aglomerare teritorială de importanță locală în județul Giurgiu. Cele 4 aglomerări teritoriale pot fi considerate o aglomerare regională, cele 4 județe fiind legate teritorial.
- 0910 – Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale nu reprezintă un domeniu cuprins în SNC 2015 - 2020 deoarece, de-a lungul timpului, cantitatea de țiței și gaze naturale extrase în regiunea Sud Muntenia a avut un trend descendent. Mai mult, vorbim despre resurse neregenerabile, a căror disponibilitate pe termen lung este tot mai scăzută. La nivelul regiunii Prahova, se estimează că rezervele de țiței sigure mai pot fi extrase aproximativ 20 de ani, pe când cele geologice au un grad ridicat de incertitudine, la momentul de față tehnologiile de extracție nepermițând exploatarea acestora la costuri acceptabile. La nivelul aglomerărilor teritoriale există, în continuare, o aglomerare de interes regional (2*) la nivelul județului Prahova.
- 1013 – Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre), un domeniu cuprins și în SNC 2015 - 2020 care și-a păstrat structura înregistrată în perioada 2014. Astfel sunt identificate trei aglomerări teritoriale de interes local (1*) în județele Călărași, Argeș și Prahova.

- 1413 – Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (componentă a industriei textilelor). Chiar dacă, la nivel național, impresia este că textilele sunt un punct forte, conform datelor din acest domeniu dar și al contextului geo-politic la nivel mondial rezultă o situație contrară. Majoritatea societăților care activează în industria textilă funcționează în sistem Lohn (sunt axate pe producerea unor articole folosind mână de lucru necalificată sau puțin calificată locală, considerată ieftină pe plan internațional. Mai mult, în general se folosește o materie primă, care este importată, prelucrată, apoi exportată din nou). La nivel mondial, principalele unități de producție s-au relocat în Asia, în țări care furnizează mână de lucru foarte ieftină, iar acest proces este, pe termen lung, unul ireversibil. Aderarea în UE a transformat România dintr-un furnizor de mână de lucru ieftină, într-un consumator al acestor produse, iar existența majorității brandurilor cu expunere mondială pe piața românească face dificilă orice încercare de intrare a producătorilor autohtoni. Strict la momentul 2017, există premisele ca în cele 4 județe identificate să mai existe niște aglomerări teritoriale de interes local (o*) însă trendul identificat în anul 2018 (pentru care nu există momentan toate datele finalizate în mod oficial) este de scădere accelerată. Astfel, pentru a furniza o informație în conformitate cu evoluția macro-economică din regiune și cu realitatea anului 2019, în cele 4 regiuni nu mai există aglomerări teritoriale în domeniul textilelor.

- 1920 – Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țițeiului. În regiune sunt susținute prin existența a două rafinării majore, Petrotel și Petrobrazii, dar doar prima are toate datele raportate la nivelul regiunii Sud Muntenia. Dincolo de argumentele prezentate anterior, cu rezervele de țiței scăzute, acest domeniu se lovește de dificultăți de ordin financiar. Astfel, principala societate care activează în domeniu - Petrotel Lukoil - cu o cifră de afaceri de peste 99% din cea înregistrată la nivel regional, înregistrează în prezent dificultăți de ordin financiar, existând riscul de a fi închisă. Suplimentar, pentru a evidenția un trend în acest domeniu, la nivelul județului Prahova mai există alte două rafinării închise, iar la nivelul județului Argeș o a treia. În consecință, deși este vorba de un domeniu care necesită investiții strategice, situația generală nu-l recomandă drept o aglomerare cu potențial de specializare. Comparativ cu situația înregistrată în anul 2014, nu au existat modificări majore, aglomerarea teritorială existentă fiind în continuare una de interes regional (2*).

- 2751 – Fabricarea de aparate electrocasnice. La fel ca în anul 2014, rămâne în continuare o aglomerare atipică, având în vedere faptul că este reprezentată printr-o singură societate, Arctic, cu doar aproximativ 2.000 de angajați. Acest domeniu este considerat o aglomerare doar în comparație cu situația existentă la nivel național, în România existând foarte puține societăți care activează în acest domeniu. Existența pe plan mondial a unor companii de mari renume, specializate în producția de electrocasnice, face ca acest domeniu să nu reprezinte o prioritate de specializare pentru regiunea Sud Muntenia.

- 2910 – Fabricarea autovehiculelor de transport rutier rămâne, și în anul 2017, o aglomerație teritorială de interes național prin prisma existenței Automobile Dacia în județul Argeș. Plecând de la această entitate, în județul Argeș, în anul 2017, s-a mai format o aglomerație teritorială de interes național (3*) aferentă activității 2932 - Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule. Deși activitatea reprezintă o aglomerație teritorială de interes național, fără existența Automobile Dacia aceasta și-ar pierde mult din importanță. O a doua aglomerație, de interes local (retrogradată la 1* după ce în anul 2014 a înregistrat 2*) este activitatea aferentă CAEN 2711 - Fabricarea motoarelor generatoarelor și transformatoarelor electrice, creată tot în jurul Automobile Dacia.
- 2931 – Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule reprezintă un caz aparte în anul 2017, comparativ cu anul 2014. La nivelul județului Argeș aglomerația teritorială poate fi considerată de interes local (1*) prin prisma faptului că există 3 companii care produc echipamente pentru Automobile Dacia, după ce în anul 2014 era considerată de interes regional (2*). La nivelul județului Prahova s-a dezvoltat o aglomerație teritorială de interes regional (2*) exclusiv în jurul Yazaki România (situație similară cu cea în care se regăsește Arctic S.A.), aglomerație inexistentă în anul 2014, când respectiva companie funcționa la o capacitate de aproximativ 2,5 ori mai mică.
- 2511 – Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice. La nivelul județului Prahova, situația din anul 2017 a rămas similară celei din anul 2014, cu o aglomerație teritorială de interes local (1*). La nivelul județului Argeș, în anul 2017 s-a format o aglomerație teritorială de interes local (1*), după ce în anul 2014 nu exista nicio aglomerație de acest fel.
- 2815 – Fabricarea lagărelor, angrenajelor, cutiilor de viteză și a elementelor mecanice de transmisie. Atât în județul Prahova cât și în județul Teleorman aglomerațiile teritoriale de interes regional din anul 2014 (2*) au devenit doar aglomerații teritoriale de interes local în anul 2017 (1*).
- 2892 - 2899 - Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții și Fabricarea altor mașini și utilaje specifice n.c.a. formează o aglomerație teritorială de interes regional (2*) la nivelul județelor Prahova și Dâmbovița, situație similară cu cea înregistrată în anul 2014.

SUBCAPITOLUL I.4. ACTIVITATEA DE CERCETARE-DEZVOLTARE ȘI POTENȚIALUL DE INOVARE DE LA NIVELUL REGIUNII SUD MUNTENIA

Introducere

La nivel național, activitatea de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică se desfășoară la nivel public sub egida Autorității de Stat pentru Cercetare-Dezvoltare (Ministerul Educației și Cercetării Științifice) prin Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare⁴⁶, în cadrul unui sistem instituit și legiferat în principal prin Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 643 din 30 august 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin Ordonanța Guvernului 6/2011.

Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică se desfășoară, la nivel național, în cadrul Sistemului Național de Cercetare-Dezvoltare, acesta fiind constituit din ansamblul unităților și instituțiilor de drept public și de drept privat care au în obiectul de activitate cercetarea-dezvoltarea, după cum urmează:

Tabelul I.4.1 - Sistemul național de cercetare-dezvoltare pe categorii de unități și instituții

Sistemul național de cercetare-dezvoltare pe categorii de unități și instituții	
A. Unitățile și instituțiile de drept public	
a)	Institute, centre sau stațiuni de cercetare-dezvoltare organizate ca instituții publice;
b)	institute sau centre de cercetare-dezvoltare organizate în cadrul societăților naționale, companiilor naționale și regiilor autonome sau ale administrației publice centrale și locale;
c)	centre internaționale de cercetare-dezvoltare înființate în baza unor acorduri internaționale;
d)	alte instituții publice sau structuri ale acestora, care au în obiectul de activitate cercetarea - dezvoltarea.
B. Unitățile și instituțiile de drept privat:	
a)	unități de cercetare-dezvoltare organizate ca societăți comerciale;
b)	societăți comerciale, precum și structurile acestora care au în obiectul de activitate cercetarea-dezvoltarea;
c)	instituții de învățământ superior private acreditate sau structuri ale acestora.
Entitate distinctă este Sistemul de cercetare-dezvoltare de interes național	
a)	institute naționale de cercetare-dezvoltare;
b)	institute, centre sau stațiuni de cercetare ale Academiei Române și de cercetare-dezvoltare ale academiilor de ramură;
c)	instituții de învățământ superior acreditate sau structuri ale acestora;
d)	institute sau centre de cercetare-dezvoltare organizate în cadrul societăților naționale, companiilor naționale și regiilor autonome de interes național

Sursa: <http://www.research.gov.ro/ro/articol/4481/sistemul-national-de-cercetare>

În plus, activitatea de cercetare-dezvoltare poate fi desfășurată și în cadrul unor forme asociative, precum și individuale, în regim economic, de către persoanele fizice autorizate. Cadrul legal

⁴⁶ HG nr. 26 din 14 Ianuarie 2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării Științifice

reglementează în mod special înființarea, organizarea și funcționarea unităților și instituțiilor de drept public (INCD).

Astfel, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare (INCD) reprezintă o formă de organizare instituțională specifică activităților de cercetare-dezvoltare, cu scopul de a asigura desfășurarea acestor activități, precum și consolidarea competenței științifice și tehnologice în domeniile de interes național, stabilite în acord cu strategia de dezvoltare a României. Persoană juridică română, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare are ca obiect principal activitatea de cercetare-dezvoltare și funcționează în coordonarea unui organ de specialitate al administrației publice centrale. Înființarea institutului național se face prin hotărârea Guvernului cu avizul autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare, la propunerea organului administrației publice centrale, coordonator în domeniul de activitate al unității.

Tot conform cadrului legislativ actual, unitățile și instituțiile din sistemul național de cercetare-dezvoltare pot fi evaluate și clasificate, din punct de vedere al activității de cercetare-dezvoltare, de către Colegiul Consultativ pentru Cercetare-Dezvoltare și Inovare (principalul organ consultativ de specialitate al autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare).

Entitățile acreditate de inovare și transfer tehnologic: centre de transfer tehnologic, incubatoare tehnologice și de afaceri, centre de informare tehnologică, oficii de legătură cu industria, parcuri științifice și tehnologice.

Infrastructura de inovare și de transfer tehnologic este formată din următoarele tipuri de entități:

- centre de transfer tehnologic;
- incubatoare tehnologice și de afaceri;
- centre de informare tehnologică;
- oficii de legătură cu industria;
- parcuri științifice și tehnologice.

Entitățile din infrastructură funcționează pe principiile gestiunii economice și autonomiei financiare și se pot organiza atât cu personalitate juridică (societate comercială, asociație, fundație) cât și fără personalitate juridică (departamente cu autonomie financiară în cadrul INCD-urilor, universităților etc.).

Reacreditarea se realizează la intervale de maxim 5 ani de către autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare.

Conform datelor din „Registrul Entităților Acreditate și Autorizate Provizoriu” din infrastructura de inovare și transfer tehnologic, organizat de către Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică

prin Direcția Transfer Tehnologic și Infrastructuri (ANCSI)⁴⁷, în luna iulie 2018, la nivel național, au existat un număr de 41 de entități de inovare și transfer tehnologic acreditate și un număr de 13 entități autorizate provizoriu, astfel:

- 27 centre de transfer tehnologic (dintre care 12 autorizate provizoriu);
- 7 incubatoare tehnologice și de afaceri;
- 12 centre de informare tehnologică (dintre care unul autorizat provizoriu);
- 1 oficiu de legătură cu industria;
- 6 entități din altă categorie.

Domeniile acreditate la nivelul entităților din infrastructura de inovare și transfer tehnologic acoperă, în mare parte, toate activitățile economice desfășurate la nivel național (agricultura, silvicultura și pescuitul, industria extractivă și prelucrătoare, serviciile) creându-se astfel premise solide pentru creșterea valorii adăugate în cadrul acestor activități, în măsura în care, potențialele entități beneficiare conștientizează importanța introducerii unei componente de inovare și/sau transfer tehnologic în cadrul propriilor activități economice întreprinse. Dintre entitățile de inovare și transfer tehnologic, în anul 2018, la nivelul regiunii Sud Muntenia exista doar o entitate acreditată și nicio entitate autorizată provizoriu.

Tabelul I.4.2. - Entitățile acreditate din infrastructura de inovare și transfer tehnologic la nivelul regiunii Sud Muntenia, 2018

Entitățile acreditate din infrastructura de inovare și transfer tehnologic la nivelul regiunii Sud Muntenia - anul 2018 -				
Nr. crt.	Denumire entitate	Tipul de entitate	Domeniul pentru care a fost acreditată entitatea	Perioada de acreditare
1.	CIT – CCIA Ialomița	Centru de Informare Tehnologică	Industria alimentară și agricultură	5 ani (31.07.2013 31.07.2018)
	Adresă și date de contact:		Str. Lujerului nr. 2, Piața Cuza Vodă, Slobozia, Jud. Ialomița Tel. 0243-231.353; Fax. 0243-231.353	

Sursa: ANCSI – Registrul entităților de inovare și transfer tehnologic, iulie 2018⁴⁸

Suplimentar, la lista prezentată anterior, în regiunea Sud Muntenia mai există unele sucursale ale unor institute de cercetare majore, ale căror sedii se regăsesc în alte regiuni de dezvoltare, cel mai relevant fiind Institutul de Cercetări Nucleare (ICN) Pitești, devenit, din anul 2013, sucursala Regiei Autonome „Tehnologii pentru Energia Nucleară” (RATEN). Astfel, regiunea se confruntă cu lipsa unei componente majore a infrastructurii de inovare și transfer tehnologic, și anume cu lipsa centrelor de transfer tehnologic, a incubatoarelor tehnologice și de afaceri, a oficiilor de legătură cu industria și a parcurilor științifice și tehnologice.

⁴⁷ <http://www.research.gov.ro/uploads/sistemul-de-cercetare/infrastructuri-de-cercetare/infrastructura-de-inovare-si-transfer-tehnologic/2018/registru-entitati-itt-autorizate-provizoriu-acreditate-mci-iulie-2018.pdf>

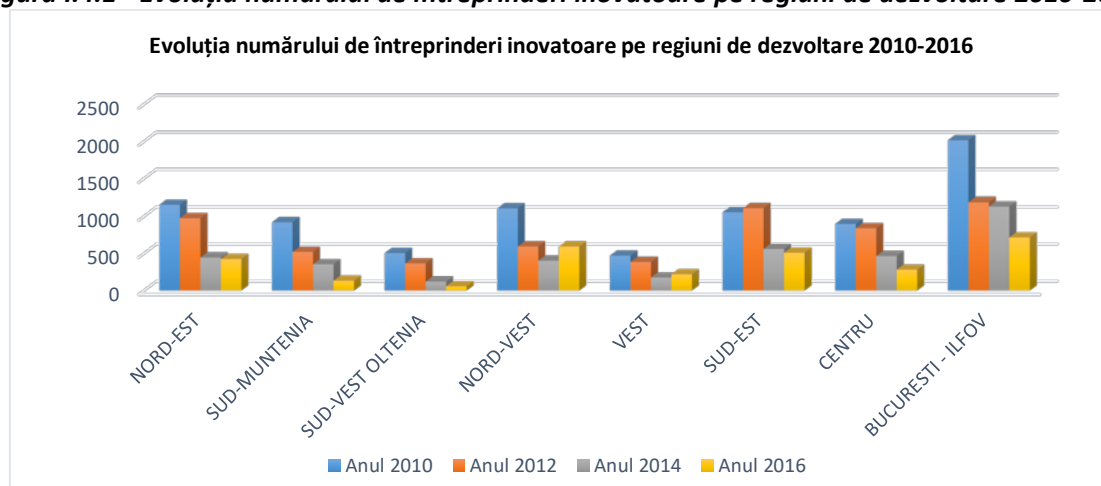
⁴⁸ <http://www.research.gov.ro/ro/articol/4728/sistemul-de-cercetare-infrastructuri-de-cercetare-infrastructura-de-inovare-si-transfer-tehnologic-entitati-de-inovare-si-transfer-tehnologic>

Numărul de întreprinderi inovative și non-inovative

Data fiind sfera de cuprindere mai redusă, la nivel național, în anul 2016, exista un număr de doar 28.809 întreprinderi active care făceau parte din sfera de cercetare statistică cu privire la inovație. Dintre acestea, la nivel național, în anul 2016, întreprinderile inovatoare au format un procent de doar 10,15% (2.925 de întreprinderi).

Alarmant este trendul de scădere a numărului de întreprinderi inovatoare. Astfel, chiar și în contextul măririi sferei de cuprindere a indicatorului (prin adăugarea de diviziuni CAEN și/sau prin recunoașterea a noi tipuri de inovații), numărul întreprinderilor inovatoare a scăzut constant pe perioada analizată (2010 - 2012 - 2014 - 2016). Astfel, dacă în anul 2010 se înregistrau la nivel național 8.116 întreprinderi inovative, în anul 2016 numărul acestora a scăzut cu 63,96%. Trendul de scădere este unul omogen, indiferent de categoria de întreprindere (după mărime) sau de domeniul de activitate al acestora și se manifestă la 7 dintre regiunile de dezvoltare, doar regiunea Nord-Vest înregistrând o creștere, dar față de anul 2014.

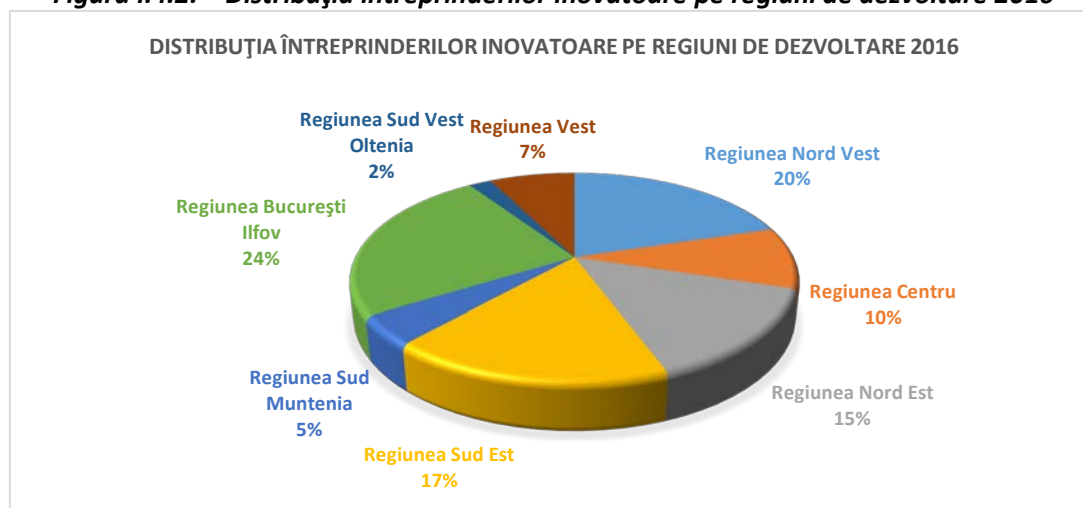
Figura I.4.1 - Evoluția numărului de întreprinderi inovatoare pe regiuni de dezvoltare 2010-2016

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din totalul întreprinderilor inovatoare existente în anul 2016, distribuția acestora pe regiuni este neuniformă, cele mai multe activând la nivelul regiunii București-Ilfov (24,41%) iar cele mai puține la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia (1,95%). Din acest punct de vedere, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul șapte la un număr de 132 de întreprinderi inovatoare (4,51%) din totalul național.

Figura I.4.2. – Distribuția întreprinderilor inovatoare pe regiuni de dezvoltare 2016

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul regiunii Sud Muntenia activau, în anul 2016, un număr de 132 de întreprinderi inovatoare, în scădere față de anul 2010, când numărul acestora era de 919.

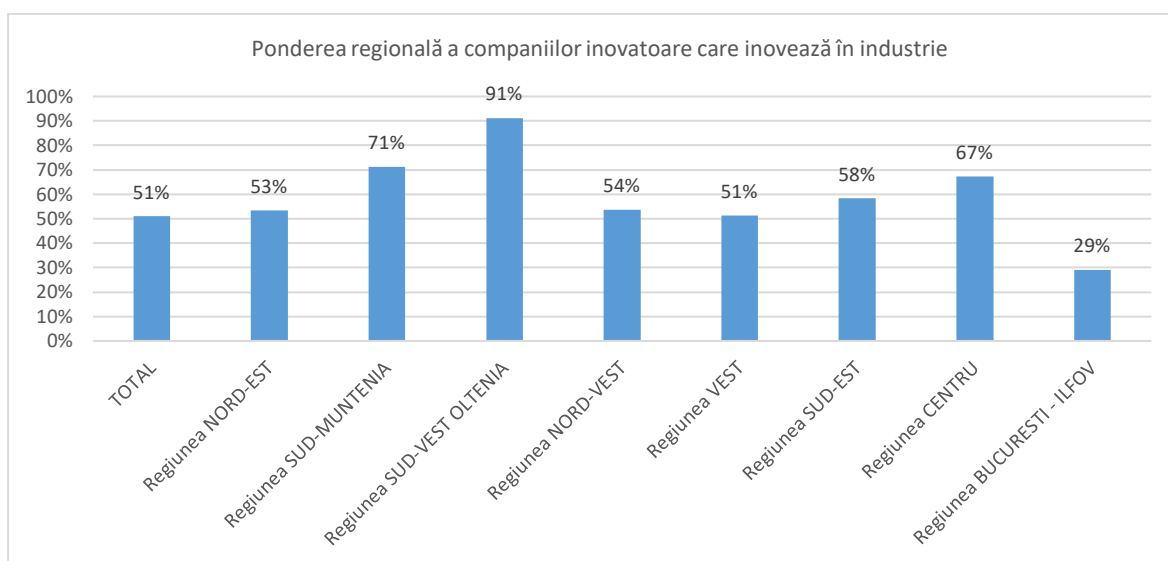
Tabelul I.4.3. - Numărul întreprinderilor inovatoare pe categorii și mari domenii de activitate - regiunea Sud Muntenia - 2010-2016

Numărul întreprinderilor inovatoare pe categorii și mari domenii de activitate -Regiunea Sud Muntenia-				
	2010	2012	2014	2016
TOTAL din care:	919	520	353	132
Întreprinderi mici	606	253	218	77
Întreprinderi mijlocii	221	210	91	35
Întreprinderi mari	92	57	44	20
TOTAL din care:	919	520	353	132
Industrie	655	385	194	94
Servicii	264	135	159	38

Sursa: Institutul Național de Statistică

Dacă, la nivel național, distribuția medie a întreprinderilor inovatoare pe industrie sau servicii este de 51/49%, la nivelul regiunii Sud Muntenia raportul este de 71/29%. La acest raport, regiunea se clasează pe locul 7, majoritatea întreprinderilor inovatoare activând în industrie. La polul opus, regiunea București-Ilfov prezintă un raport de 29/71, adică, la nivelul acesteia, 71% dintre întreprinderile inovatoare activează în domeniul serviciilor. Cea mai mare pondere a companiilor care activează în industrie se regăsește în regiunea Sud-Vest Oltenia, unde 91% dintre companiile inovatoare activează în industrie.

Figura I.4.3. – Ponderea regională a companiilor inovatoare care activează în industrie

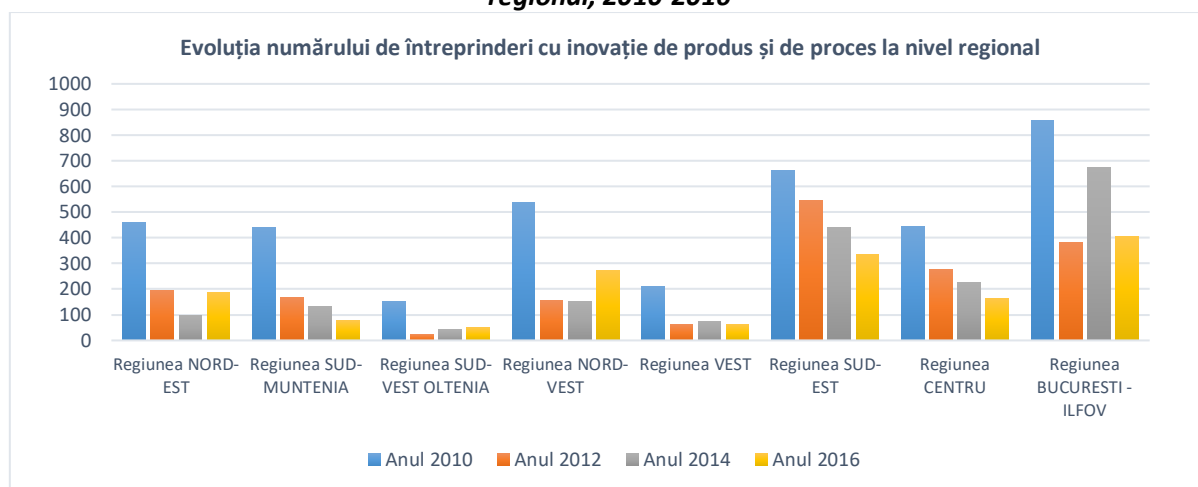
Sursa: Institutul Național de Statistică

Chiar și așa, atât la nivelul regiunii Sud Muntenia, cât și la nivelul întregii țări, numărul întreprinderilor inovatoare rămâne unul redus, în special ținând cont de faptul că cercetarea statistică este restrânsă la 10,15% din numărul total de întreprinderi active la nivel național.

Întreprinderi care au introdus următoarele tipuri de inovare: de proces, de produs, organizațională și de marketing

La nivel național, numărul întreprinderilor cu inovație de produs și/sau de proces a urmat un trend descendent pe orizontul analizat la nivelul tuturor regiunilor. Astfel, se poate observa scăderea valorică la peste jumătate a numărului de întreprinderi la nivelul tuturor regiunilor în anul 2016 comparativ cu anul 2010. La nivelul regiunii Sud Muntenia scăderea în anul 2016, față de anul 2010, este de 82%.

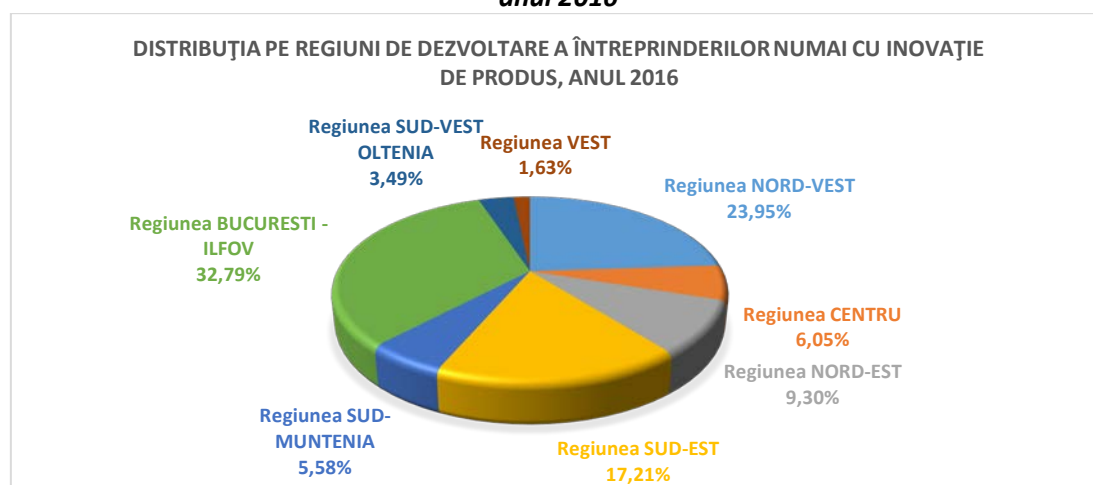
Figura I.4.4. - Evoluția numărului de întreprinderi cu inovație de produs și/sau de proces la nivel regional, 2010-2016

Sursa: Institutul Național de Statistică

Cu privire la întreprinderile cu inovație numai de produs, în anul 2016 distribuția pe regiuni de dezvoltare a fost după cum urmează:

Figura I.4.5. - Distribuția pe regiuni de dezvoltare a întreprinderilor numai cu inovație de produs, anul 2016

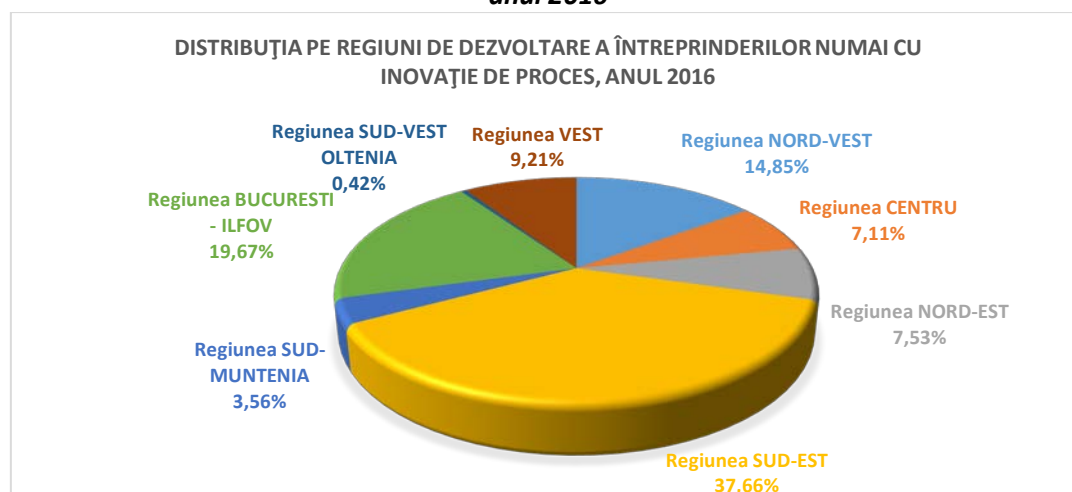

Sursa: Institutul Național de Statistică

În topul clasamentului se află regiunea București-Ilfov cu o pondere de 32,79%, urmată de regiunea Nord-Vest cu o pondere de 23,95%. Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 6, cu o pondere de 5,58%, cu un număr de 24 de întreprinderi inovatoare de produs. Pe ultimul loc se clasează regiunea Vest cu doar 7 astfel de întreprinderi.

Cu privire la întreprinderile cu inovație numai de proces, în anul 2016 distribuția pe regiuni de dezvoltare a fost după cum urmează:

Figura I.4.6 - Distribuția pe regiuni de dezvoltare a întreprinderilor numai cu inovație de proces, anul 2016

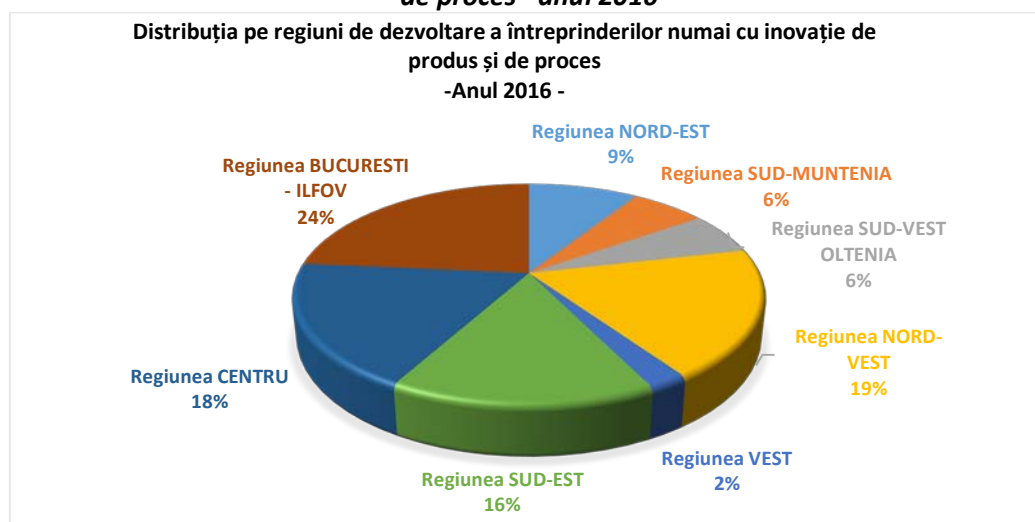
Sursa: Institutul Național de Statistică

În topul clasamentului se află regiunea Sud-Est cu o pondere de 37,66% și un număr de 180 de întreprinderi inovatoare numai de proces. Regiunea București-Ilfov se clasează pe locul secund, cu o

pondere de 19,67%. Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 7, cu o pondere de 3,56% la un număr de 17 întreprinderi numai de proces. Pe ultimul loc se clasează regiunea Sud-Vest Oltenia, cu doar 2 astfel de întreprinderi.

Cu privire la întreprinderile cu inovație de produs și de proces, în anul 2016 distribuția pe regiuni de dezvoltare a fost după cum urmează:

Figura I.4.7 - Distribuția pe regiuni de dezvoltare a întreprinderilor numai cu inovație de produs și de proces - anul 2016

Sursa: Institutul Național de Statistică

În topul clasamentului se află regiunea București-Ilfov cu o pondere de 24% și un număr de 122 de întreprinderi inovatoare de produs și de proces; regiunea Nord-Vest se clasează pe locul secund cu o pondere de 19%. Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 6 cu o pondere de 6% la un număr de 32 de întreprinderi inovatoare de produs și de proces, la egalitate cu regiunea Sud-Vest Oltenia. Pe ultimul loc se clasează regiunea Vest, cu doar 12 astfel de întreprinderi.

Numărul întreprinderilor cu inovație de organizare și/sau de marketing poate fi evidențiat doar la nivel național, pe fondul lipsei acestui indicator în baza de date a INS. Datele sunt prelucrate prin preluarea „ponderii întreprinderilor cu inovație de organizare și/sau de marketing, în total întreprinderi” și aplicarea acesteia asupra numărului total de întreprinderi inovatoare. În baza acestei prelucrări rezultă următoarele date:

Tabelul I.4.4. – Ponderea întreprinderilor cu inovații organizaționale și cu inovații de marketing la nivel național 2010-2016

Ponderea întreprinderilor cu inovații organizaționale și cu inovații de marketing la nivel național				
	Anul 2010	Anul 2012	Anul 2014	Anul 2016
Întreprinderi cu inovații organizaționale	18,4	14,1	6,7	5,8
Întreprinderi cu inovații de marketing	19,2	13,8	6,6	5,1

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform tabelului de mai sus, se observă trendul oscilant al distribuției numărului de întreprinderi în funcție de tipul de inovație. Astfel, în primul an al analizei, ponderea întreprinderilor cu inovații de marketing era mai ridicată, în anul 2016 ponderea era în favoarea întreprinderilor cu inovații organizaționale. Din punctul de vedere al trendului, se poate observa scăderea accelerată și constantă a ambelor tipuri de întreprinderi.

Cheltuielile pentru activitatea de cercetare-dezvoltare interne și externe, pe elemente componente
„Repere economice și sociale regionale: Statistică Teritorială”

Începând cu anul 2012 a fost introdusă o nouă categorie de cheltuieli – „**cheltuieli pentru alte activități inovatoare**” care cuprind cheltuieli pentru formare profesională (training), proprie sau externalizată pentru personal, pentru dezvoltare și/sau introducerea produselor noi sau îmbunătățite semnificativ, activități de introducere pe piață a inovațiilor, activităților de proiectare (design).

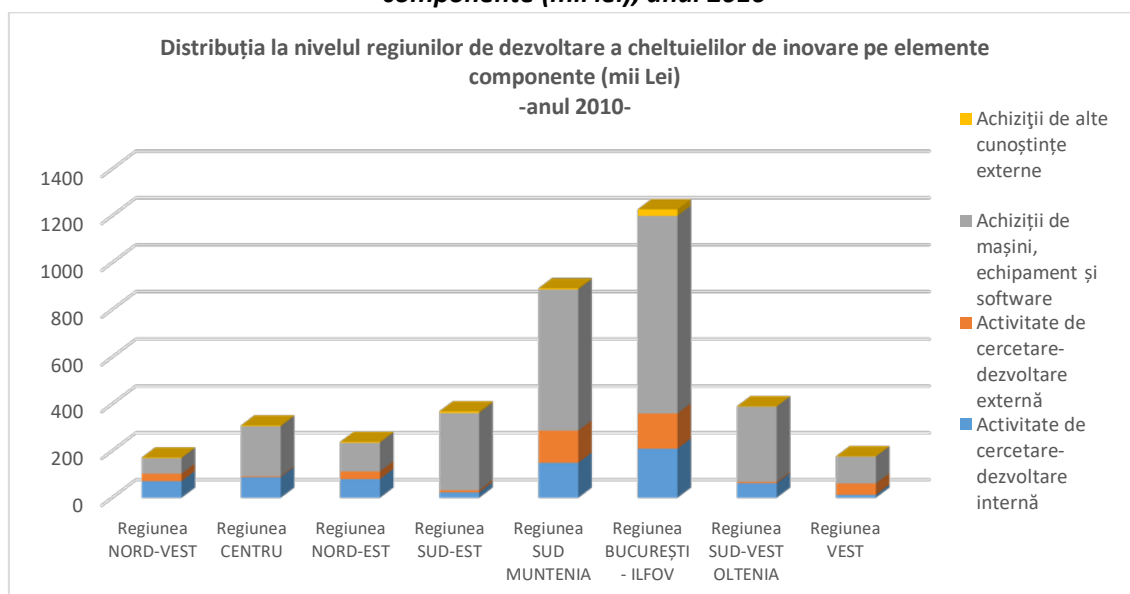
Tabelul I.4.5. - Cheltuielile pentru inovare pe elemente componente - mii lei - 2010

Cheltuielile pentru inovare pe elemente componente - mii lei-					
Regiunea	Anul 2010				
	Cheltuieli de inovare, din care:	Activitate de cercetare-dezvoltare internă	Activitate de cercetare-dezvoltare externă	Achiziții de mașini, echipament și software	Achiziții de alte cunoștințe externe
Nord-Vest	171.513	70.099	32.553	66.082	2.779
Centru	308.425	87.366	4.036	213.465	3.558
Nord-Est	238.070	79.350	32.786	122.410	3.524
Sud-Est	368.314	22.751	8.865	329.564	7.134
Sud Muntenia	890.842	148.949	137.488	599.450	4.955
București - Ilfov	1.227.560	208.904	150.378	840.552	27.726
Sud-Vest Oltenia	390.013	61.934	5.504	321.453	1.122
Vest	176.844	12.089	48.720	114.542	1.493
TOTAL GENERAL	3.771.581	691.442	420.330	2.607.518	52.291

Sursa: „Repere economice și sociale regionale: Statistică Teritorială”, ediția 2019 - Institutul Național de Statistică

În anul 2010, la nivel național, cheltuielile de inovare au fost în cuantum de doar 3.771 milioane de lei. Dintre acestea, majoritatea au fost ca urmare a achizițiilor de mașini, echipamente și elemente de software (69%). Pe locul secund s-au clasat cheltuielile realizate pentru activitățile de cercetare-dezvoltare internă (18%) fiind urmate de cheltuielile pentru activitățile de cercetare-dezvoltare externă (11%).

Figura I.4.8 - Distribuția la nivelul regiunilor de dezvoltare a cheltuielilor de inovare pe elemente componente (mii lei), anul 2010

Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportat la regiunile de dezvoltare, cele mai însemnate cheltuieli de inovare au fost înregistrate la nivelul regiunii București-Ilfov, în cuantum de 1.227,6 milioane de lei. Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul secund, la un cuantum al cheltuielilor de 890,8 milioane de lei. La nivelul acestei regiuni, cheltuielile pentru achiziția mașinilor, echipamentelor și elementelor de software au reprezentat 67% din totalul cheltuielilor de inovare. Cheltuielile alocate activităților de cercetare-dezvoltare internă au reprezentat 17%, iar cele pentru cercetare-dezvoltare externă 15% din totalul cheltuielilor de inovare.

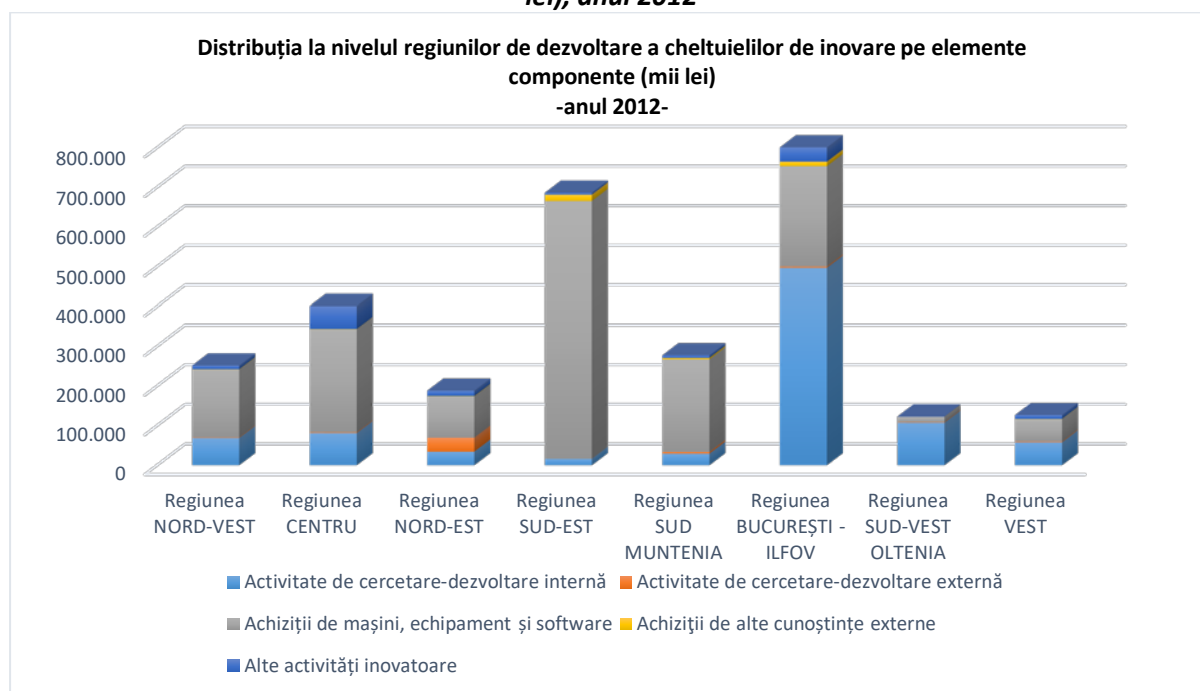
Tabelul I.4.5. - Cheltuielile pentru inovare pe elemente componente - mii lei - 2012

Cheltuielile pentru inovare pe elemente componente - mii lei -						
Anul 2012						
Regiunea	Cheltuieli de inovare, din care:	Activitate de cercetare-dezvoltare internă	Activitate de cercetare-dezvoltare externă	Achiziții de mașini, echipament și software	Achiziții de alte cunoștințe externe	Alte activități inovatoare
Nord-Vest	251.952	68.965	1.319	171.368	681	9.619
Centru	401.308	81.335	1.713	260.317	420	57.523
Nord-Est	188.403	34.402	35.201	104.307	754	13.739
Sud-Est	686.340	16.187	0	649.393	16.227	4.533
Sud Muntenia	277.680	29.391	4.057	234.024	3.641	6.567
București - Ilfov	861.600	497.219	2.794	253.584	11.388	96.615
Sud-Vest Oltenia	123.233	107.472	1.201	14.136	0	424
Vest	126.775	58.149	1.717	56.741	502	9.666
TOTAL GENERAL	2.917.291	893.120	48.002	1.743.870	33.613	198.686

Sursa: Repere economice și sociale regionale: Statistică regională, 2019

În anul 2012, la nivel național, cheltuielile de inovare au fost în cuantum de doar 2.917 milioane de lei, în scădere cu 22.65% față de anul 2010. Din totalul cheltuielilor de inovare, cele mai mari cheltueili au fost realizate ca urmare a achizițiilor de mașini, echipamente și elemente de software (59,78%). Pe locul secund s-au clasat cheltuielile realizate pentru activitățile de cercetare-dezvoltare internă (30.61%) fiind urmate de cheltuielile pentru alte activități inovatoare (6.81%).

Figura 1.4.9 - Distribuția cheltuielilor de inovare pe elemente componente la nivel de regiune (mii lei), anul 2012

Sursa: Repere economice și sociale regionale: Statistică regională, 2019

Raportat la regiunile de dezvoltare, cele mai însemnate cheltuieli de inovare au fost înregistrate la nivelul regiunii București-Ilfov, în cuantum de 861 milioane de lei, în scădere față de anul 2010. Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul patru la un cuantum al cheltuielilor de 277 milioane de lei, în scădere cu 68,83% față de nivelul înregistrat în anul 2010. La nivelul acestei regiuni, cheltuielile pentru achiziția mașinilor, echipamentelor și elementelor de software au reprezentat 84.28% din totalul cheltuielilor de inovare. Cheltuielile alocate activităților de cercetare-dezvoltare internă au reprezentat 10,58%, cele pentru cercetare-dezvoltare externă 1,46%, iar cele pentru alte activități inovatoare 2.36% din totalul cheltuielilor de inovare.

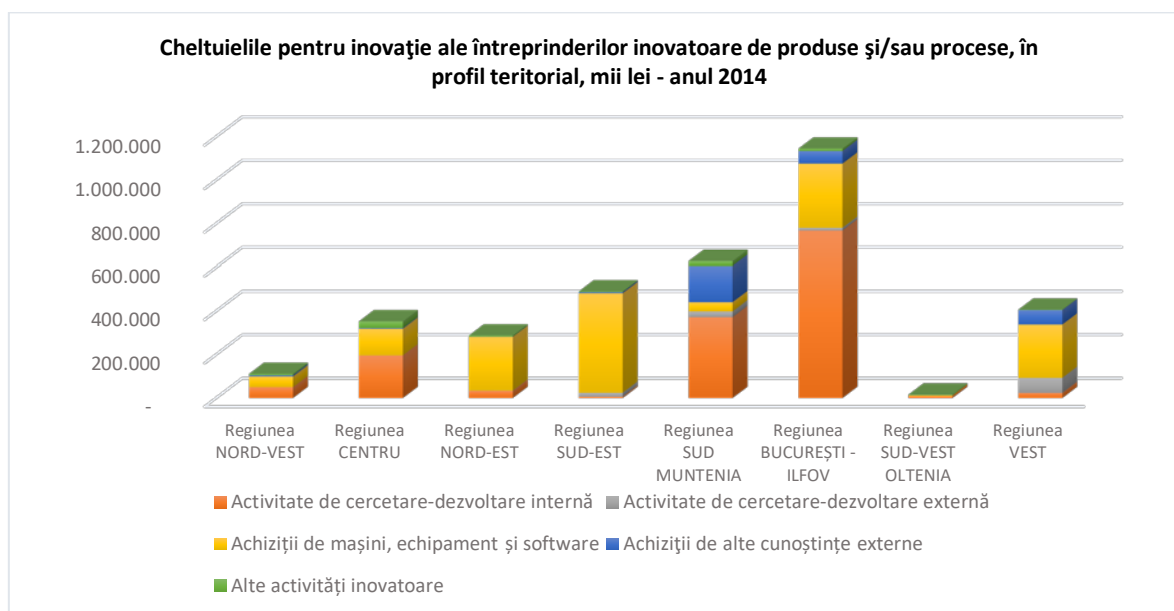
În anul 2014, la nivel național, cheltuielile de inovare au fost în cuantum de doar 3.438 milioane de lei, în creștere cu 17.87% față de anul 2012. Din totalul cheltuielilor de inovare, cele mai mari cheltuieli au fost întâmpinate ca urmare a achizițiilor de mașini, echipamente și elemente de software (42,58%). Pe locul secund s-au clasat cheltuielile realizate pentru activitățile de cercetare-dezvoltare internă (42,37%), fiind urmate de cheltuielile pentru alte cunoștințe externe (8,89%).

Tabelul I.4.6. - Cheltuielile pentru inovare pe elemente componente - mii lei - 2014

Cheltuielile pentru inovare pe elemente componente -mii lei-						
Anul 2014						
Regiunea	Cheltuieli de inovare, din care:	Activitate de cercetare-dezvoltare internă	Activitate de cercetare-dezvoltare externă	Achiziții de mașini, echipament și software	Achiziții de alte cunoștințe externe	Alte activități inovatoare
Nord-Vest	111.085	49.944	10	49.320	5.722	6.089
Centru	353.020	195.844	348	122.753	2.658	31.417
Nord-Est	287.744	33.412	697	247.426	1.033	5.176
Sud-Est	490.651	5.454	19.040	457.626	5.317	3.214
Sud Muntenia	628.358	372.252	26.421	42.455	165.543	21.687
București - Ilfov	1.145.411	768.077	12.708	295.475	57.888	11.263
Sud-Vest Oltenia	15.789	8.484	-	3.966	1.082	2.257
Vest	406.679	23.632	69.188	245.536	66.679	1.644
TOTAL GENERAL	3.438.737	1.457.099	128.412	1.464.557	305.922	82.747

Sursa: Repere economice și sociale regionale: Statistică regională, 2019

Comparativ cu anul 2012, patru regiuni au înregistrat creșteri cu privire la cheltuielile totale pentru inovație și anume: pe primul loc cu o creștere de 221% a fost regiunea Vest, pe locul secund a fost regiunea Sud Muntenia cu o creștere de 126%, locul al treilea a fost ocupat de regiunea Nord-Est, iar regiunea București-Ilfov a avut o creștere de 33%. Din punct de vedere al ponderii, în anul 2014, cele mai multe cheltuieli au fost realizat pentru achiziții de mașini, echipamente și software, în cazul regiunilor cu cheltuieli reduse (Nord-Est, Sud-Est sau Vest) și pentru activități de cercetare internă în cazul regiunilor aflate pe primele două locuri Sud Muntenia și București-Ilfov.

Figura I.4.10 - Cheltuielile pentru inovare pe elemente componente, pe regiuni - mii lei, 2014

Sursa: Repere economice și sociale regionale: Statistică regională, 2019

În ceea ce privește ultimul an de date disponibile pentru această categorie, 2016, șase din cele opt regiuni au înregistrat scăderi semnificative, comparativ cu 2012. Două regiuni de dezvoltare au

înregistrat o creștere mică privind cheltuiile totale pentru inovație, în comparație cu anul 2012: regiunea Centru cu 24% și regiunea Sud Muntenia cu 2%. Celelalte regiuni au păstrat același trend de scădere a cheltuielilor.

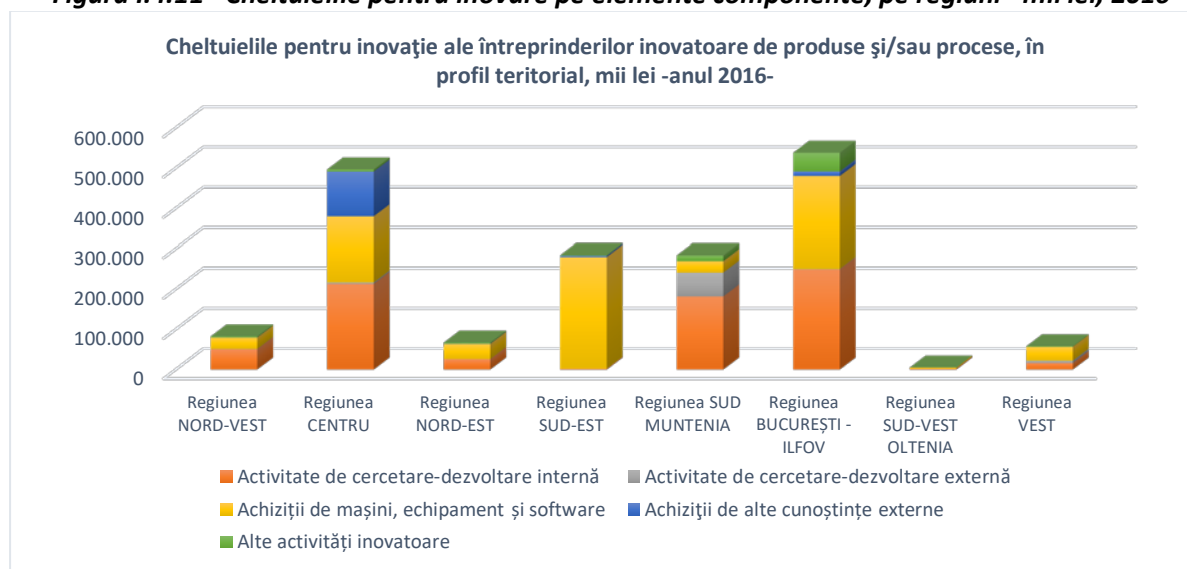
Tabelul I.4.7 - Cheltuielile pentru inovare pe elemente componente - mii lei - 2016

Cheltuielile pentru inovare pe elemente componente - mii lei						
Anul 2016						
Regiunea	Cheltuieli de inovare, din care:	Activitate de cercetare-dezvoltare internă	Activitate de cercetare-dezvoltare externă	Achiziții de mașini, echipament și software	Achiziții de alte cunoștințe externe	Alte activități inovatoare
Nord-Vest	111.085	49.944	10	49.320	5.722	6.089
Centru	353.020	195.844	348	122.753	2.658	31.417
Nord-Est	287.744	33.412	697	247.426	1.033	5.176
Sud-Est	490.651	5.454	19.040	457.626	5.317	3.214
Sud Muntenia	628.358	372.252	26.421	42.455	165.543	21.687
București - Ilfov	1.145.411	768.077	12.708	295.475	57.888	11.263
Sud-Vest Oltenia	15.789	8.484	-	3.966	1.082	2.257
Vest	406.679	23.632	69.188	245.536	66.679	1.644
TOTAL GENERAL	3.438.737	1.457.099	128.412	1.464.557	305.922	82.747

Sursa: Repere economice și sociale regionale: Statistică regională, 2019

Din punct de vedere al ponderii tipului de cheltuială, cea mai mare valoare a fost aferentă achiziției de mașini, echipamente și software iar pe locul 2, la o diferență mică, activitățile de cercetare internă. Regiunea Sud Muntenia, clasată pe locul 2 în topul valorii cheltuielilor pentru inovare, a înregistrat cea mai mare pondere a costurilor pentru activitățile de cercetare-dezvoltare internă (împreună cu regiunile Nord-Vest, Centru și București-Ilfov) pe când regiunile Nord-Est și Vest pentru achiziții de mașini, echipament și software. Regiunea Sud-Vest Oltenia înregistrează, și în anul 2016, valori extrem de scăzute.

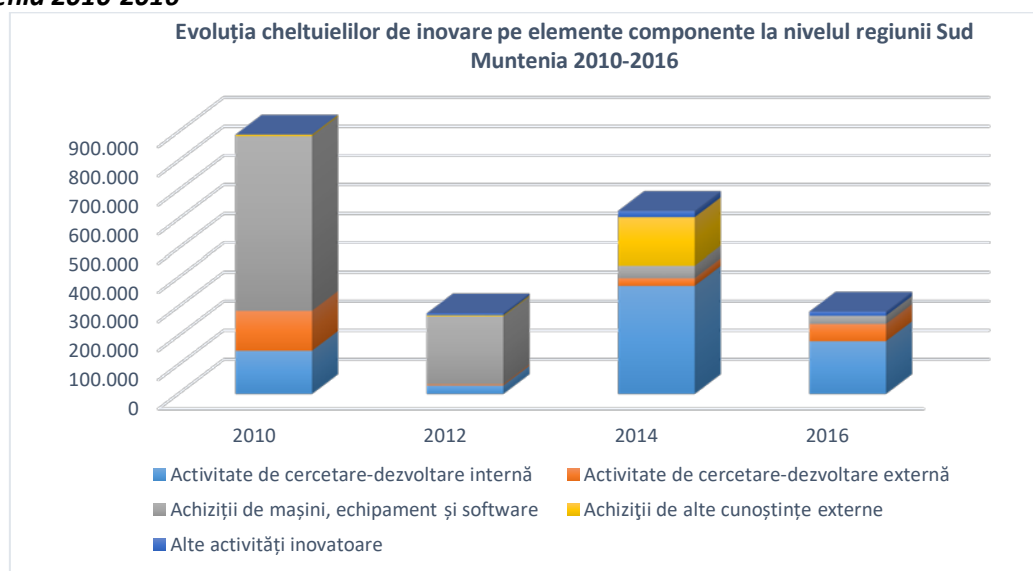
Figura I.4.11 - Cheltuielile pentru inovare pe elemente componente, pe regiuni - mii lei, 2016

Sursa: Repere economice și sociale regionale: Statistică regională, 2019

Cuantificând informațiile detaliate anterior sub forma unui singur grafic, se poate observa faptul că, valoric, cheltuielile de inovare ale regiunii Sud Muntenia au înregistrat o scădere în anul 2016, comparativ cu anul 2010 dar și cu anul 2014. Dacă în anii 2010 și 2012 cea mai mare pondere au înregistrat-o cheltuielile cu achiziția de mașini, echipamente și software, în anii 2014 și 2016 s-au remarcat cheltuielile cu activități de cercetare-dezvoltare internă.

Figura I.4.12 - Evoluția cheltuielilor de inovare pe elemente componente la nivelul regiunii Sud Muntenia 2010-2016

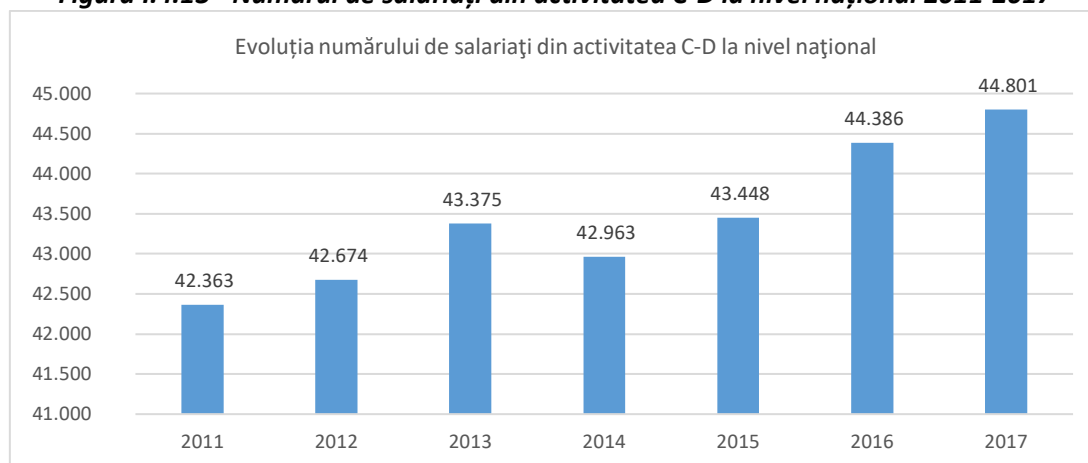

Sursa: Repere economice și sociale regionale: Statistică regională, 2019

Numărul de salariați din activitatea de cercetare – dezvoltare

La sfârșitul anului 2017, la nivel național, activa un număr de 44.801 salariați în activitatea de cercetare-dezvoltare, în creștere cu 5,76% față de anul 2011, când numărul era de 42.363 de salariați, acesta reprezentând și valoarea maximă a indicatorului pe orizontul analizat. Evoluția indicatorului pe orizontul analizat a fost în creștere, doar în anul 2014 înregistrând o ușoară scădere a numărului de salariați comparativ cu anul 2013.

Figura I.4.13 - Numărul de salariați din activitatea C-D la nivel național 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

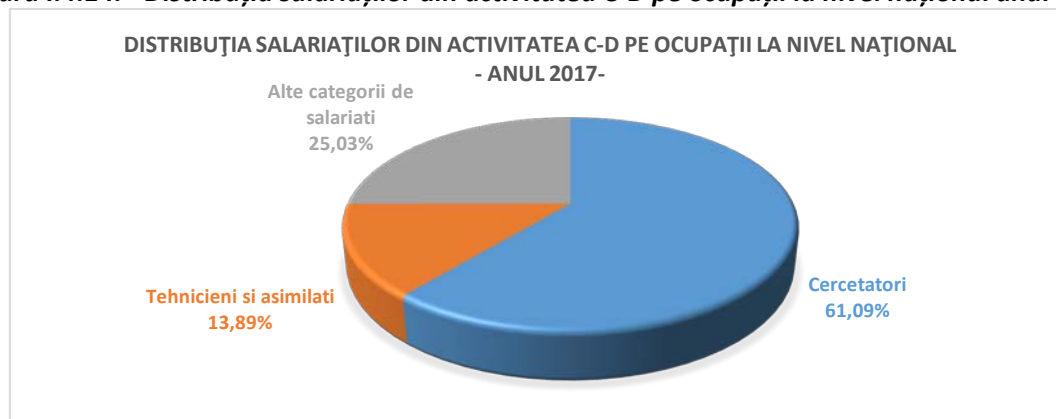
Tabelul I.4.8 - Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare pe regiuni de dezvoltare

Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare - regiuni de dezvoltare							
-Angajați-							
Regiunea	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Nord-Vest	3.809	3.503	3.137	3.485	3.277	3.175	3.280
Centru	3.526	2.973	2.683	3.885	3.728	4.072	4.000
Nord-Est	3.561	3.876	4.328	4.319	4.298	4.129	3.947
Sud-Est	1.515	1.655	1.583	1.656	2.023	2.150	2.290
Sud Muntenia	2.253	3.236	4.595	3.826	2.902	2.836	2.344
București - Ilfov	22.234	21.902	21.128	20.212	21.088	21.968	22.709
Sud-Vest Oltenia	2.282	2.076	2.058	1.960	2.101	2.025	2.132
Vest	3.183	3.453	3.863	3.620	4.031	4.031	4.099
TOTAL GENERAL	42.363	42.674	43.375	42.963	43.448	44.386	44.801

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește evoluția indicatorului la nivel de regiuni de dezvoltare, se observă faptul că majoritatea regiunilor se confruntă cu scăderea numărului de salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare. Cea mai mare scădere se înregistrează la nivelul regiunii Nord-Vest, unde, față de anul de bază 2011, indicatorul a scăzut cu 13,89%, fiind urmată de regiunea Sud-Vest Oltenia, cu o scădere de 6,57% a numărului de salariați. Pe de altă parte, în cazul regiunilor Sud-Est, Vest, Centru, Nord-Est, Sud Muntenia și București-Ilfov evoluția indicatorului a indicat creșteri, remarcându-se din acest punct de vedere regiunea Sud-Est, în cazul căreia, raportat la anul 2011 indicatorul a crescut în anul 2017 cu 51,16%. Regiunea Sud Muntenia a înregistrat o creștere de 4,04%, comparativ cu 2011, de la 2.253 de salariați implicați în activitatea de cercetare-dezvoltare la 2.344 în anul 2017.

Figura I.4.14. - Distribuția salariaților din activitatea C-D pe ocupații la nivel național anul 2017

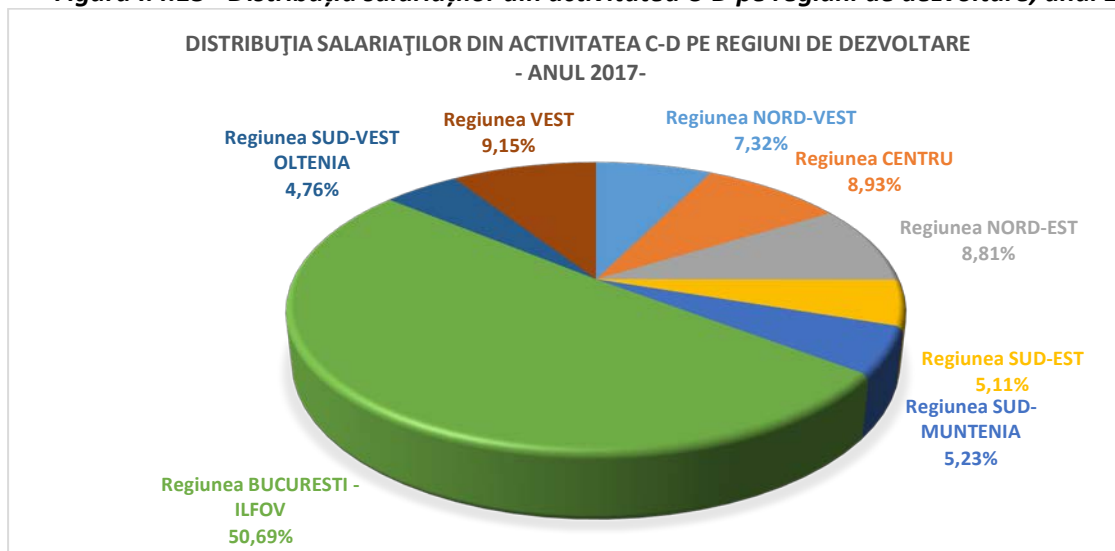

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește distribuția pe ocupații a salariaților din activitatea de cercetare-dezvoltare, la sfârșitul anului 2017, 61,09% dintre aceștia erau cercetători și 13,89% tehnicieni și asimilați.

Cu privire la clasamentul regiunilor de dezvoltare la nivel național, în anul 2017 regiunea Sud Muntenia ocupa locul șase. Cu un număr de 2.344 de salariați implicați în activitatea de cercetare-dezvoltare, regiunea este depășită de către regiunea București-Ilfov cu 22.709 salariați, regiunea Vest cu 4.099 de salariați, regiunea Centru cu 4.000 de salariați, regiunea Nord-Est cu 3.947 de salariați și regiunea Nord-Vest cu 3.280 de salariați.

Figura I.4.15 - Distribuția salariaților din activitatea C-D pe regiuni de dezvoltare, anul 2017

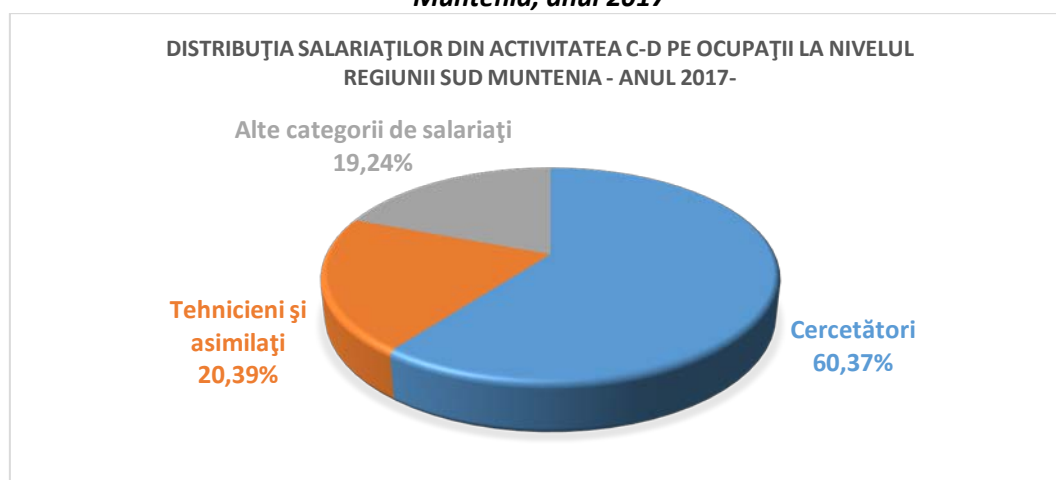

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește distribuția pe ocupații a salariaților din activitatea de cercetare-dezvoltare, la sfârșitul anului 2017, în regiunea Sud Muntenia, doar 60,37% dintre aceștia erau cercetători și 20,39%

tehnicieni și asimilați. Față de anul 2011, se observă o creștere a ponderii cercetătorilor și tehnicienilor, iar salariații din alte categorii au avut o scădere de 34,26%.

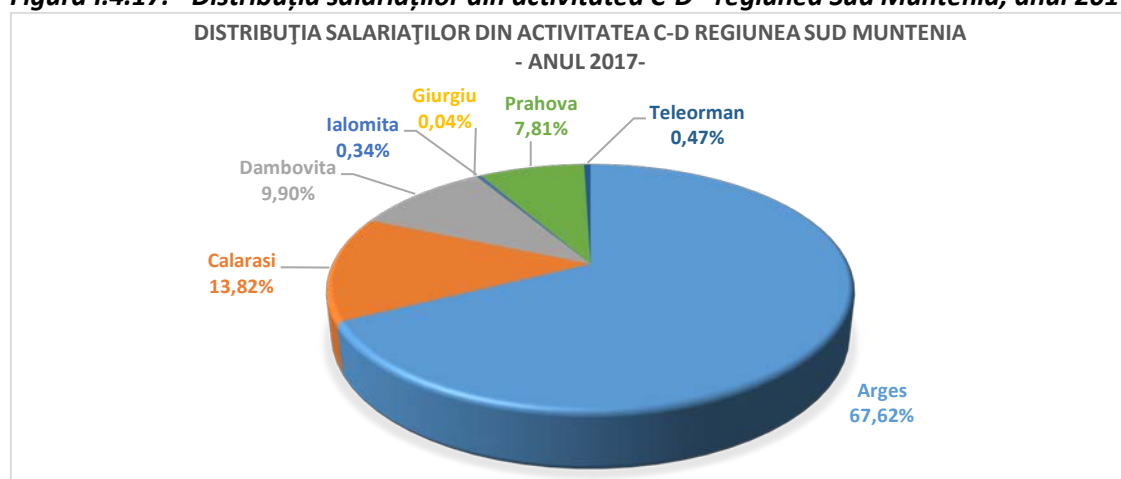
Figura I.4.16. - Distribuția salariaților din activitatea C-D pe ocupații la nivelul regiunii Sud Muntenia, anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Analizată la nivel de județe componente ale regiunii Sud Muntenia, situația salariaților din activitatea de cercetare-dezvoltare, relevă o carență majoră la nivelul județelor Ialomița, Giurgiu și Teleorman. Deși justificată parțial prin lipsa instituțiilor de învățământ superior, carența reflectă și lipsa activității de cercetare-dezvoltare la nivelul entităților de drept privat în aceste trei județe.

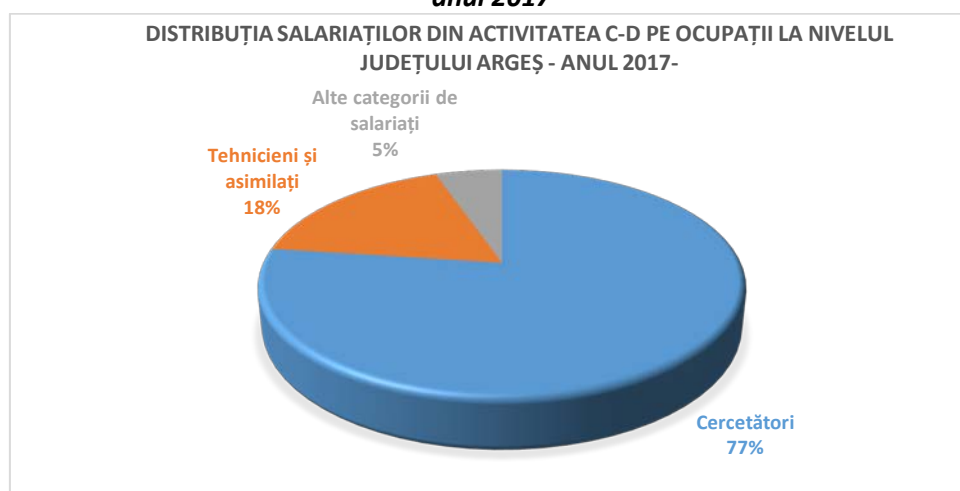
Figura I.4.17. - Distribuția salariaților din activitatea C-D - regiunea Sud Muntenia, anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește regiunea Sud Muntenia, la sfârșitul anului 2017, peste 67,62% din salariații implicați în activitatea de cercetare-dezvoltare lucrau în județul Argeș, respectiv 1.585 de persoane. Județul Călărași ocupă locul secund cu un număr de 324 de persoane, fiind urmat de județul Dâmbovița cu un număr de 232 persoane. La polul opus se află județele Giurgiu și Ialomița cu 1 respectiv 8 salariați.

Figura I.4.18 - Distribuția salariaților din activitatea C-D pe ocupații la nivelul județului Argeș, anul 2017

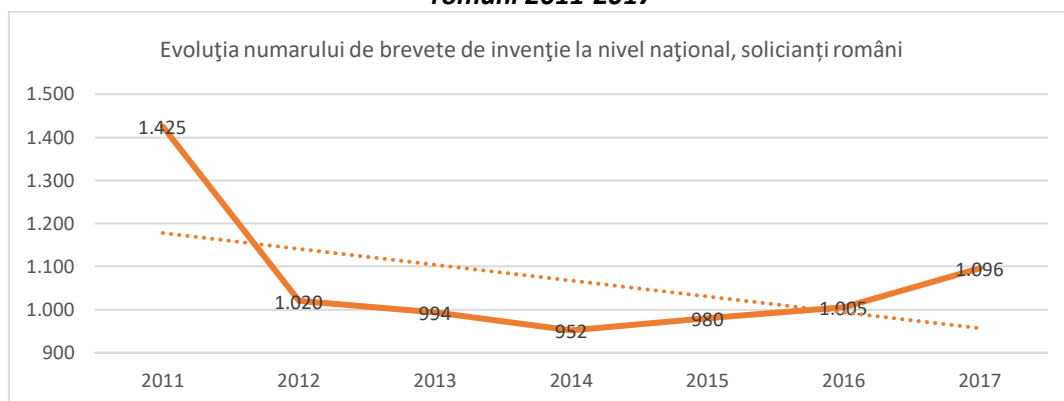
Sursa: Institutul Național de Statistică

Față de distribuția pe ocupații a salariaților din activitatea de cercetare dezvoltare la nivelul regiunii Sud Muntenia, în județul Argeș, la sfârșitul anului 2017, 77% dintre salariați erau cercetători și 18% tehnicieni și asimilați. Astfel, din punct de vedere al numărului de cercetători distribuiți la nivel național, regiunea Sud Muntenia se clasează pe ultimul loc, cu un procent de 5,17%, pe primul loc situându-se regiunea București-Ilfov cu 49% de cercetători.

Numărul cererilor de brevete de invenție

Evoluția numărului cererilor de brevete de invenție în perioada 2011-2017 a urmat un trend descrescător, maximum perioadei fiind în anul 2011 la un număr de 1.424 de cereri depuse. Per ansamblu, trendul este unul descrescător, în anul 2017 fiind depuse un număr de 1.096 de cereri, în scădere cu 19,56% față de anul 2011.

Figura I.4.19. - Evoluția numărului cererilor de brevete de invenție la nivel național, solicitanți români 2011-2017

Sursa: Rapoarte Anuale - OSIM

Conform datelor publicate de OSIM, peste 93% din cererile depuse aparțin solicitanților români.

Tabelul I.4.9. - Distribuția cererilor pentru brevete de invenție în funcție de proveniența solicitanților, la nivel național 2011-2017

Distribuția cererilor pentru brevete de invenție în funcție de proveniența solicitanților							
Număr							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL din care	1462	1077	1046	1036	1053	1063	1176
Solicitanți români	1424	1022	995	952	980	1005	1096
Solicitanți străini	38	55	51	84	73	58	80

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

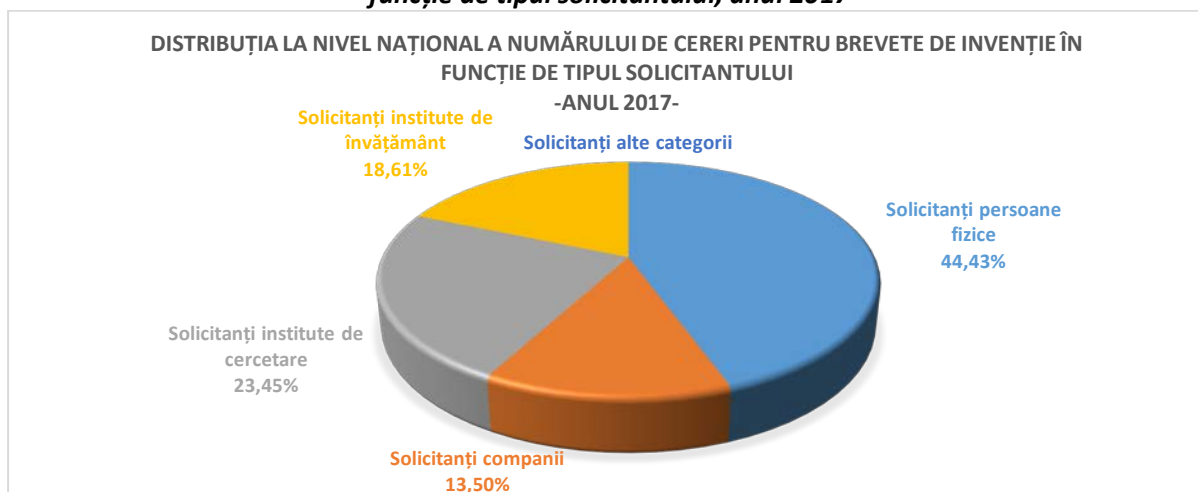
Tabelul I.4.10. - Distribuția cererilor pentru brevete de invenție în funcție de tipul solicitanților 2011-2017

Distribuția cererilor pentru brevete de invenție în funcție de tipul solicitanților							
Număr							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL din care RO	1424	1022	995	952	980	1005	1096
Solicitanți persoane fizice	640	431	496	523	523	532	487
Solicitanți companii	139	158	157	132	197	145	148
Solicitanți institute de cercetare	357	208	136	156	168	190	257
Solicitanți institute de învățământ	288	225	206	141	89	138	204
Solicitanți alte categorii	2	5	4	0	3	0	0

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

În ceea ce privește distribuția cererilor în funcție de tipul solicitanților, pe orizontul de analiză, se observă faptul că ponderea cea mai ridicată o au cererile depuse de către persoanele fizice. Evoluția este una oscilantă, indiferent de tipul de solicitant. Astfel, cererile depuse de către persoanele fizice urmează un trend descrescător în ultimii trei ani analizați, scăderea între anul 2017 și maximum perioadei, anul 2011, fiind de 23,91%. La nivelul solicitanților companii, se observă un trend oscilant al cererilor pentru brevete de invenție, în acest caz înregistrându-se o creștere de 6,47% în anul 2017 față de anul 2011. De asemenea, numărul cererilor depuse de către solicitanții institutelor de cercetare și de învățământ urmează trenduri oscilante, scăderea în cazul institutelor de cercetare fiind de 28,01% în 2017 față de anul 2011, respectiv de 29,17% în anul 2017 față de anul 2011 în cazul institutelor de învățământ.

Figura I.4.20. - Distribuția la nivel național a numărului de cereri pentru brevete de invenție în funcție de tipul solicitantului, anul 2017

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

În anul 2017, din numărul total al cererilor pentru brevete de invenție depuse de către solicitanții români, 44,43% au fost depuse de către persoane fizice, 18,61% de către institutele de învățământ și 23,45% de către institutele de cercetare; ponderea în cazul companiilor a fost de doar 13,50%.

Tabelul I.4.11 - Distribuția cererilor pentru brevete de invenție depuse de către solicitanții români, la nivel de regiuni de dezvoltare 2011-2017

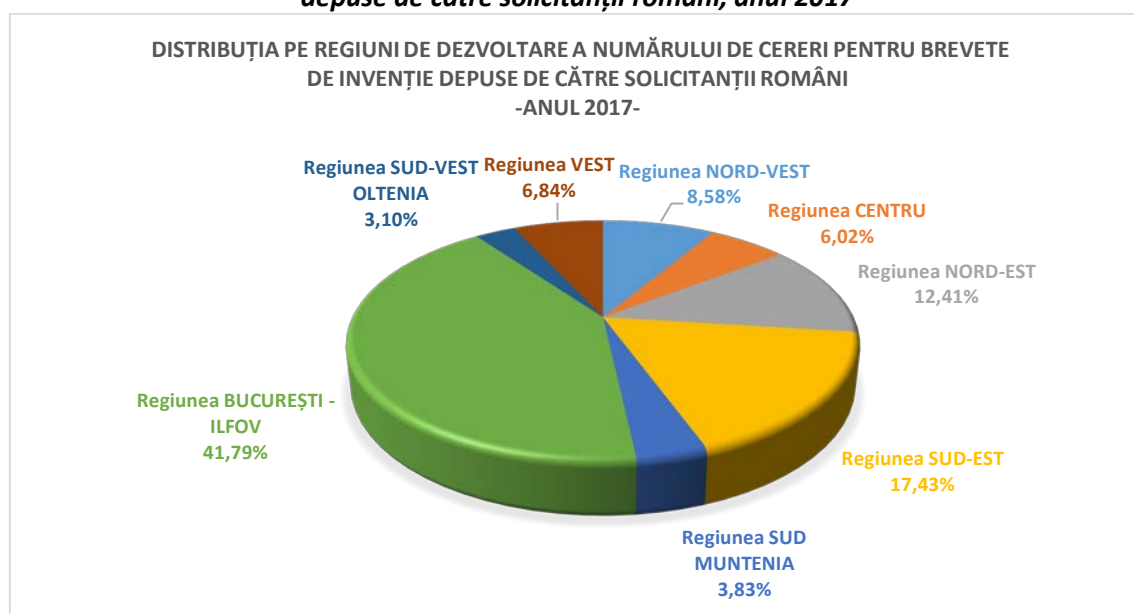
Distribuția cererilor pentru brevete de invenție depuse de către solicitanții români, la nivel de regiuni de dezvoltare							
Număr							
Regiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nord-Vest	132	126	84	117	112	80	94
Centru	106	110	144	79	64	43	66
Nord-Est	260	183	180	155	120	123	136
Sud-Est	81	46	58	86	153	220	191
Sud Muntenia	94	73	61	58	41	60	42
București - Ilfov	584	368	348	367	384	363	458
Sud-Vest Oltenia	78	46	64	38	40	57	34
Vest	89	70	56	52	66	59	75
TOTAL	1424	1022	995	952	980	1005	1096

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

Conform tabelului de mai sus, pe parcursul întregii perioade analizate, se observă faptul că solicitanții din regiunea București-Ilfov au depus cele mai multe cereri pentru brevete de invenție, respectiv 2.872 de cereri. Pe locul secund se clasează regiunea Nord-Est la un total de 1.157 de cereri, fiind urmată de regiunea Sud-Est cu un total de 835 de cereri. Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 7, cu un total de 429 de cereri pentru brevete de invenții.

Evoluția indicatorului în cazul regiunii Sud Muntenia relevă un trend descrescător în ultimii trei ani analizați; dacă în anul 2011, la nivelul regiunii au fost depuse un număr de 94 de cereri pentru brevete de invenție, în anul 2017 numărul acestora a scăzut cu 55,32%.

Figura I.4.21 - Distribuția pe regiuni de dezvoltare a numărului de cereri pentru brevete de invenție depuse de către solicitanții români, anul 2017

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

Din totalul cererilor pentru brevete de invenție depuse în anul 2017, la nivelul regiunii Sud Muntenia au fost depuse doar 42 de cereri, regiunea clasându-se astfel pe locul 7. Regiunile București-Ilfov și Sud-Est ocupă primele două poziții cu ponderi de 41,79% respectiv 17,43% din numărul total de cereri depuse la nivel național.

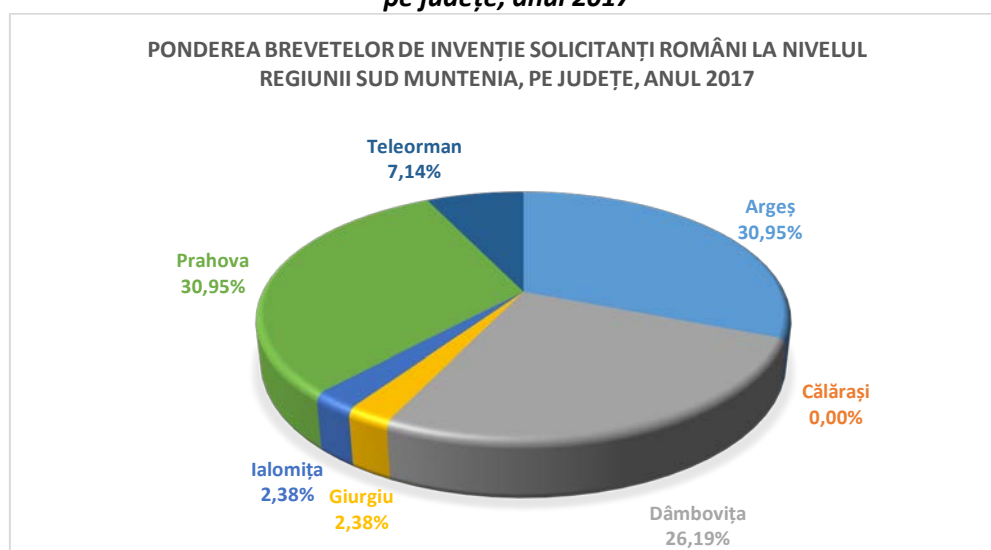
Tabelul I.4.12 - Numărul de cereri pentru brevete de invenție depuse de către solicitanții români la nivelul regiunii Sud Muntenia, 2011-2017

Numărul de cereri pentru brevete de invenție depuse de către solicitanții români la nivelul regiunii Sud Muntenia, pe județe							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL Sud Muntenia	94	73	61	58	41	60	42
Argeș	29	21	16	17	11	23	13
Călărași	1	3	1	3	3	4	0
Dâmbovița	32	16	8	9	8	8	11
Giurgiu	2	12	1	3	2	6	1
Ialomița	6	3	0	2	2	0	1
Prahova	22	16	31	20	13	19	13
Teleorman	2	2	4	4	2	0	3

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

Pe parcursul perioadei, cea mai mare contribuție la formarea numărului total de cereri de brevete de invenție la nivelul regiunii Sud Muntenia o au județele Prahova, Argeș și Dâmbovița cu 134, 130 respectiv 92 de cereri depuse.

Figura I.4.22. – Ponderea brevetelor de invenție solicitanți români la nivelul regiunii Sud Muntenia, pe județe, anul 2017

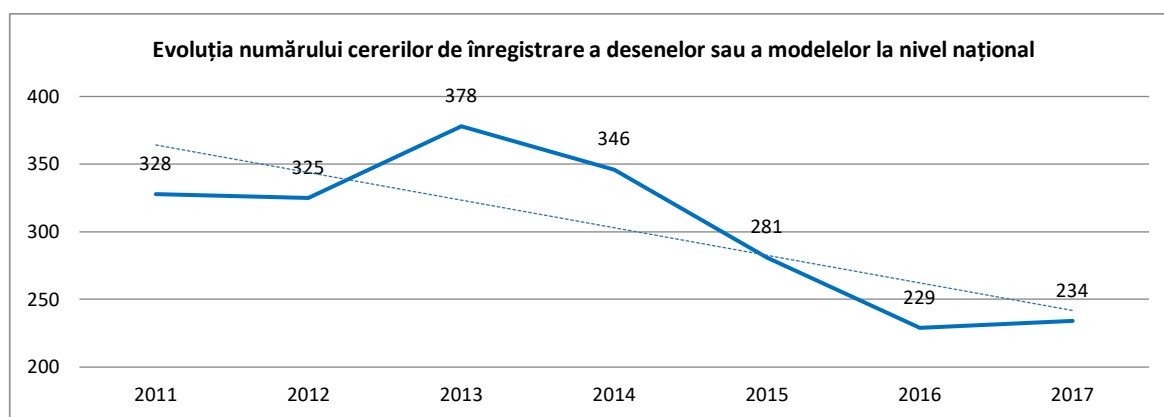
Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

În anul 2017, 30,95% din totalul cererilor pentru brevete de invenție au fost depuse de către solicitanții din județul Prahova. Pe locul secund se clasează județul Argeș, la o pondere de 30,95%, iar pe locul al treilea se poziționează județul Dâmbovița, cu o pondere de 26,19%, pe ultimul loc situându-se județului Călărași cu 0 brevete depuse.

Numărul cererilor de înregistrare a desenelor/modelelor

Evoluția numărului cererilor de înregistrare a desenelor/modelelor în perioada 2011-2017 a urmat un trend oscilant, atingând maximum perioadei în anul 2013, cu un număr de 378 de cereri depuse. Per ansamblu, trendul este unul descrescător, în anul 2017 fiind depuse un număr de 234 de cereri, în scădere cu 28,66% față de anul 2011.

Figura I.4.23 - Evoluția numărului cererilor de înregistrare a desenelor sau a modelelor la nivel național 2011-2017

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

Conform datelor statistice, în medie, peste 63% din cererile depuse aparțin solicitanților români.

Tabelul I.4.13. - Distribuția cererilor de înregistrare a desenelor sau a modelelor în funcție de proveniența solicitanților, 2011-2017

Distribuția cererilor de înregistrare a desenelor sau a modelelor în funcție de proveniența solicitanților (număr)							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL din care	356	356	425	381	337	372	366
Solicitanți români	328	325	378	346	281	237	234
Solicitanți străini	28	31	47	35	56	135	132

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

În anul 2017 dintr-un total de 366 de cereri de înregistrare a desenelor/modelelor, 234 au fost depuse de către solicitanți români reprezentând 63,93% din totalul acestora. Ponderea cea mai mare a acestui indicator este înregistrată în anul 2013, când numărul cererilor de înregistrare depuse de către solicitanții români a fost de 425.

Tabelul I.4.14. - Distribuția la nivel regional a cererilor de înregistrare a desenelor sau a modelelor depuse de către solicitanții români 2011-2017

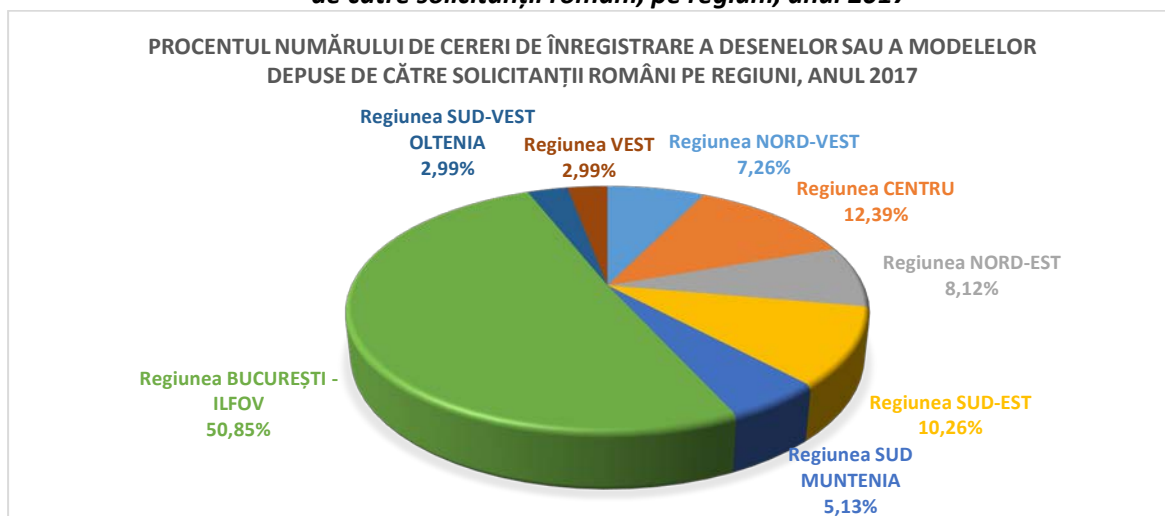
Distribuția la nivel regional a cererilor de înregistrare a desenelor sau a modelelor depuse de către solicitanții români (număr)							
Regiunea	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nord-Vest	26	44	34	24	22	22	17
Centru	45	36	41	29	27	26	29
Nord-Est	19	19	24	52	28	20	19
Sud-Est	37	29	33	26	28	32	24
Sud Muntenia	34	34	36	27	12	15	12
București - Ilfov	129	128	173	157	138	95	119
Sud-Vest Oltenia	15	20	27	17	17	13	7
Vest	23	15	10	14	9	6	7
TOTAL	328	325	378	346	281	229	234

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

Conform tabelului de mai sus, pe parcursul întregii perioade analizate, se observă faptul că solicitanții din regiunea București-Ilfov au depus cele mai multe cereri de înregistrare a desenelor/modelelor, respectiv 939 de cereri. Pe locul secund se clasează regiunea Centru la un total de 233 de cereri, fiind urmată de regiunea Sud-Est cu un total de 209 cereri. Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 6, cu un total de 170 de cereri de înregistrare a desenelor sau a modelelor.

Evoluția indicatorului în cazul regiunii Sud Muntenia relevă un trend echilibrat; minimumul perioadei a fost înregistrat în anul 2013, când solicitanții au depus doar 36 de cereri de înregistrare a desenelor și modelelor.

Figura I.4.24. – Procentul numărului de cereri de înregistrare a desenelor sau a modelelor depuse de către solicitanții români, pe regiuni, anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din totalul cererilor de înregistrare a desenelor și modelelor depuse în anul 2017, la nivelul regiunii Sud Muntenia au fost depuse 12 cereri, clasându-se astfel pe locul 6 la nivel național. Regiunea București-Ilfov și regiunea Centru ocupă primele două poziții cu ponderi de 50,85% respectiv 12,39% din numărul total de cereri depuse la nivel național.

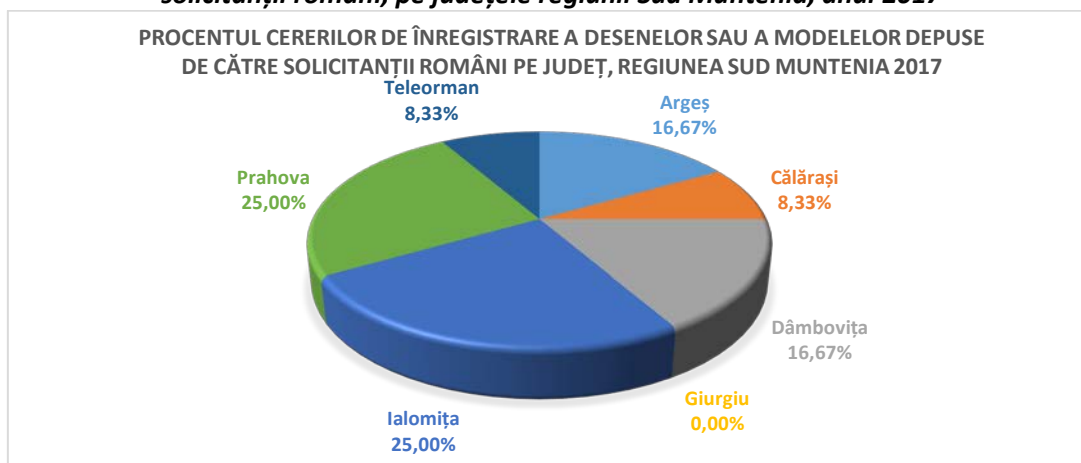
Tabelul I.4.15. – Distribuția numărului de cereri de înregistrare a desenelor sau a modelelor depuse de către solicitanții români la nivelul regiunii Sud Muntenia, pe județe, 2011-2017

Distribuția numărului de cereri de înregistrare a desenelor sau a modelelor depuse de către solicitanții români la nivelul regiunii Sud Muntenia							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL Sud Muntenia	34	34	36	27	12	15	12
Argeș	3	7	1	5	6	4	2
Călărași	1	0	0	0	0	0	1
Dâmbovița	9	6	9	12	1	4	2
Giurgiu	5	0	1	1	1	1	0
Ialomița	3	4	5	0	1	1	3
Prahova	12	14	18	9	3	5	3
Teleorman	1	3	2	0	0	0	1

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

Pe parcursul perioadei analizate, cea mai mare contribuție la formarea numărului total de cereri pentru înregistrarea desenelor/modelelor la nivelul regiunii Sud Muntenia o au județele Prahova, Dâmbovița și Argeș cu 64, 43 respectiv 28 cereri depuse. La baza clasamentului se regăsește județul Călărași, cu numai 2 cereri depuse în perioada 2011-2017.

Figura I.4.25. – Procentul cererilor de înregistrare a desenelor sau a modelelor depuse de către solicitanții români, pe județele regiunii Sud Muntenia, anul 2017

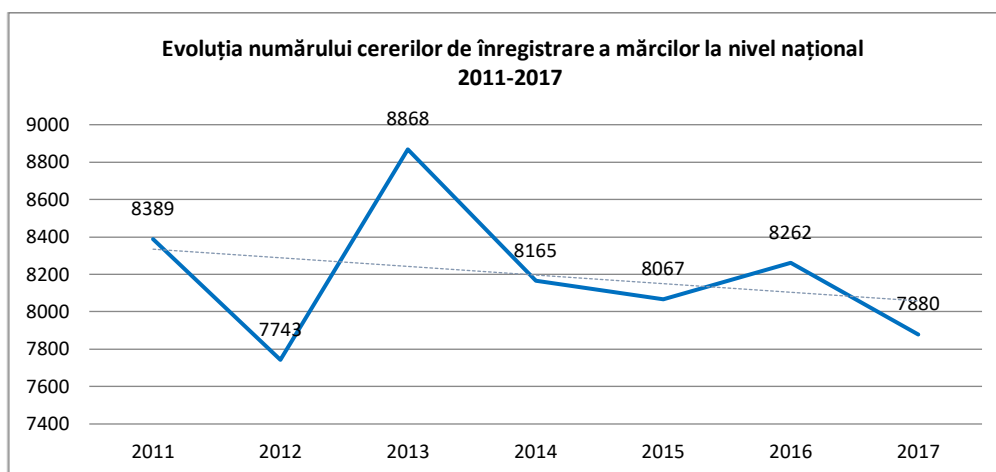
Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

În anul 2017, 25% din totalul cererilor de înregistrare a desenelor sau a modelelor au fost depuse de către solicitanții din județul Prahova, la egalitate cu județul Ialomița. Pe locul secund se clasează județele Argeș și Dâmbovița la o pondere de 16,67%, iar pe locul al treilea se poziționează județele Teleorman și Călărași cu o ponderere de 8,33%. În acest an, la nivelul județului Giurgiu nu a fost depusă nicio cerere de înregistrare a desenelor/modelelor.

Numărul cererilor de înregistrare a mărcilor

Evoluția numărului cererilor de înregistrare a mărcilor în perioada 2011-2017 a urmat un trend descrescător, atingând minimul perioadei în anul 2012 la un număr de 7743 cereri depuse. În anul 2017 numărul cererilor de înregistrare a mărcilor a fost de 7880 cereri, în scădere cu 6,07% față de anul 2011.

Figura I.4.26. - Evoluția numărului cererilor de înregistrare a mărcilor la nivel național 2011-2017

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

Conform datelor statistice, în medie, peste 77,57% din cererile depuse aparțin solicitanților români.

Tabelul I.4.16 - Distribuția cererilor pentru înregistrarea mărcilor în funcție de proveniența solicitanților 2011-2017

<i>Distribuția cererilor pentru înregistrarea mărcilor în funcție de proveniența solicitanților</i>							
<i>Număr</i>							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL, din care	11600	10789	11935	10763	10544	10745	10369
Solicitanți români	8389	7743	8868	8165	8067	8262	8044
Solicitanți străini	3211	3046	3067	2598	2477	2483	2325

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

În anul 2017, dintr-un total de 10.369 de cereri de înregistrare a mărcilor, 8.044 au fost depuse de către solicitanți români reprezentând o pondere a acestora de 77,57%, acesta fiind totodată și maximul înregistrat al perioadei.

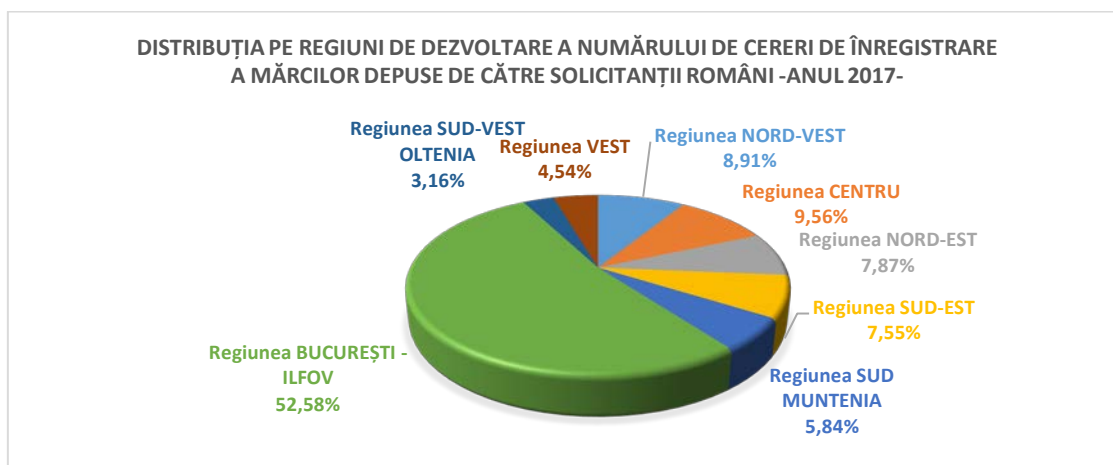
Tabelul I.4.17 - Distribuția la nivel național a cererilor pentru înregistrarea mărcilor depuse de către solicitanții români 2011-2017

<i>Distribuția la nivel național a cererilor pentru înregistrarea mărcilor depuse de către solicitanții români</i>							
<i>Număr</i>							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nord-Vest	693	701	745	767	794	771	702
Centru	745	702	866	812	788	762	753
Nord-Est	560	606	632	612	654	696	620
Sud-Est	502	529	658	570	570	516	595
Sud Muntenia	666	486	521	429	419	534	460
București-Ilfov	4593	4044	4880	4368	4237	4304	4143
Sud-Vest Oltenia	281	291	254	256	249	291	249
Vest	349	384	312	351	356	388	358
Total	8389	7743	8868	8165	8067	8262	7880

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

Conform tabelului de mai sus, pe parcursul întregii perioade analizate, se observă faptul că solicitanții din regiunea București-Ilfov au depus cele mai multe cereri pentru înregistrarea mărcilor, respectiv 30.569 de cereri. Pe locul secund se clasează regiunea Centru, la un total de 5.428 de cereri, fiind urmată de regiunea Nord-Vest cu un total de 5.173 de cereri. Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 6, la un total de 3.515 cereri de înregistrare a mărcilor. Evoluția indicatorului în cazul regiunii Sud Muntenia relevă un trend oscilant în anii analizați; maximul perioadei este atins în anul 2011 când au fost depuse un număr de peste 666 de cereri de înregistrare a mărcilor; în anul 2017 regiunea încheie cu 30,93% mai puține cereri decât cele înregistrate în anul 2011.

Figura I.4.27. - Distribuția pe regiuni de dezvoltare a numărului de cereri de înregistrare a mărcilor depuse de către solicitanții români aferentă anului 2017

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

Din totalul cererilor de înregistrare a mărcilor depuse în anul 2014, la nivelul regiunii Sud Muntenia au fost depuse 429 de cereri, regiunea clasându-se astfel pe locul 6. Regiunile București-Ilfov și Centru ocupă primele două poziții cu ponderi de 53,50% respectiv 9,94% din numărul total de cereri depuse la nivel național.

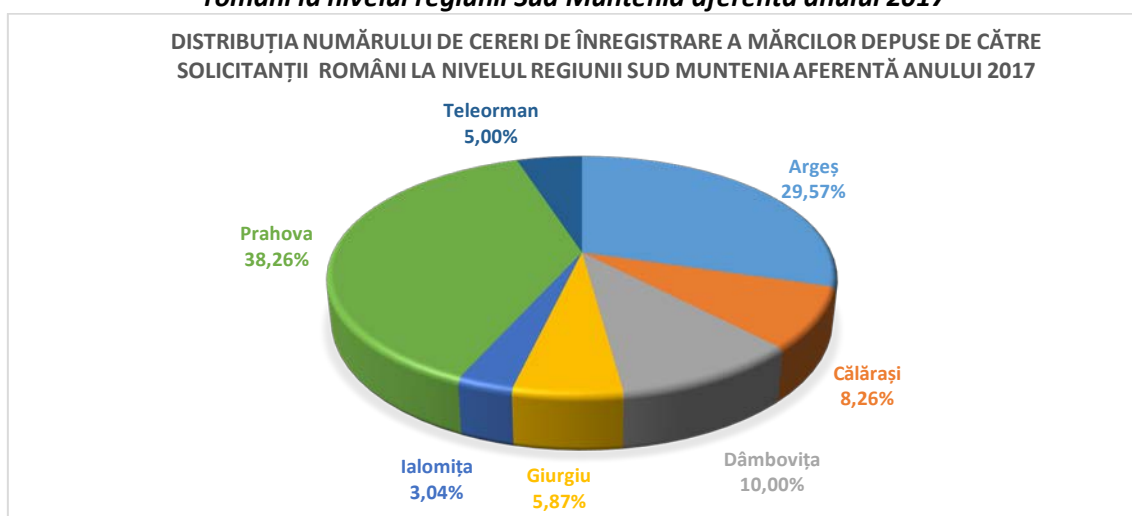
Tabelul I.4.18. - Distribuția numărului de cereri pentru înregistrarea mărcilor depuse de către solicitanții români la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

Distribuția numărului de cereri pentru înregistrarea mărcilor depuse de către solicitanții români la nivelul regiunii Sud Muntenia							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL Sud Muntenia	666	486	521	429	419	534	460
Argeș	137	125	155	120	100	163	136
Călărași	26	52	31	13	24	34	38
Dâmbovița	54	47	39	53	42	48	46
Giurgiu	47	31	20	23	27	28	27
Ialomița	33	14	26	22	28	24	14
Prahova	334	178	204	176	175	216	176
Teleorman	35	39	46	22	23	21	23

Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

Pe parcursul perioadei analizate, cea mai mare contribuție la formarea numărului total de cereri de înregistrare a mărcilor la nivelul regiunii Sud Muntenia o au județele Prahova și Argeș cu 1.549, respectiv 936 de cereri depuse.

Figura I.4.28. - Distribuția numărului de cereri de înregistrare a mărcilor depuse de către solicitanții români la nivelul regiunii Sud Muntenia aferentă anului 2017

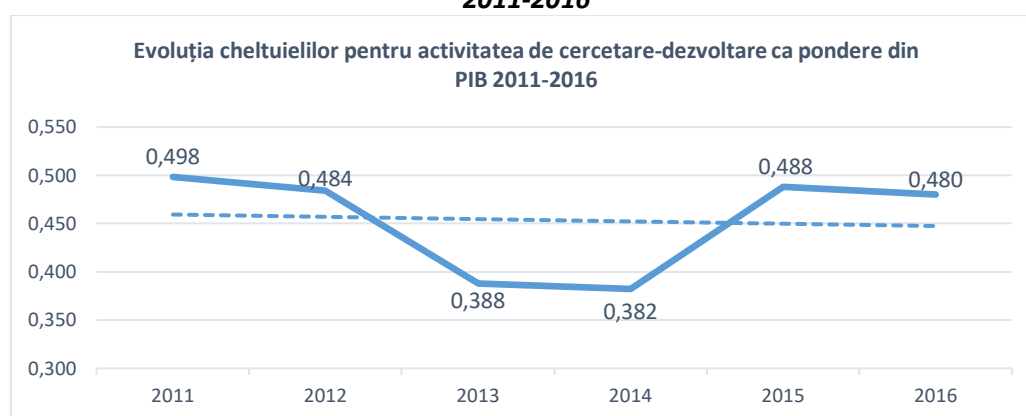
Sursa: Rapoarte anuale - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

În anul 2017 peste 38,26% din totalul cererilor de înregistrare a mărcilor au fost depuse de către solicitanții din județul Prahova. Pe locul secund se clasează județul Argeș, la o pondere de 29,57%, iar pe locul al treilea se poziționează județul Dâmbovița, cu o pondere de 10%. Minimul este înregistrat la nivelul județului Ialomița, unde, în anul 2017 s-au înregistrat doar 14 cereri, respectiv, 3,04% din numărul total de cereri de înregistrare a mărcilor depuse.

Cheltuielile pentru activitatea de cercetare-dezvoltare ca pondere din PIB

Raportate la Produsul Intern Brut, cheltuielile totale pentru activitatea de cercetare-dezvoltare au urmat un trend descendent pe parcursul perioadei analizate.

Figura I.4.29 - Evoluția cheltuielilor pentru activitatea de cercetare-dezvoltare ca pondere din PIB 2011-2016

Sursa: Institutul Național de Statistică

Minimul perioadei a fost atins în anul 2014 când totalul cheltuielilor aferente activităților C-D au reprezentat doar 0,382% din PIB-ul național obținut în același an. Maximul perioadei este atins chiar

în primul an al intervalului, la o pondere de 0,498% a cheltuielilor C-D în PIB. Față de acest an, în anul 2016 ponderea a scăzut cu 0,018 puncte procentuale.

Tabelul I.4.19. - Ponderea cheltuielilor totale de cercetare-dezvoltare în PIB la nivelul regiunilor de dezvoltare 2011-2016

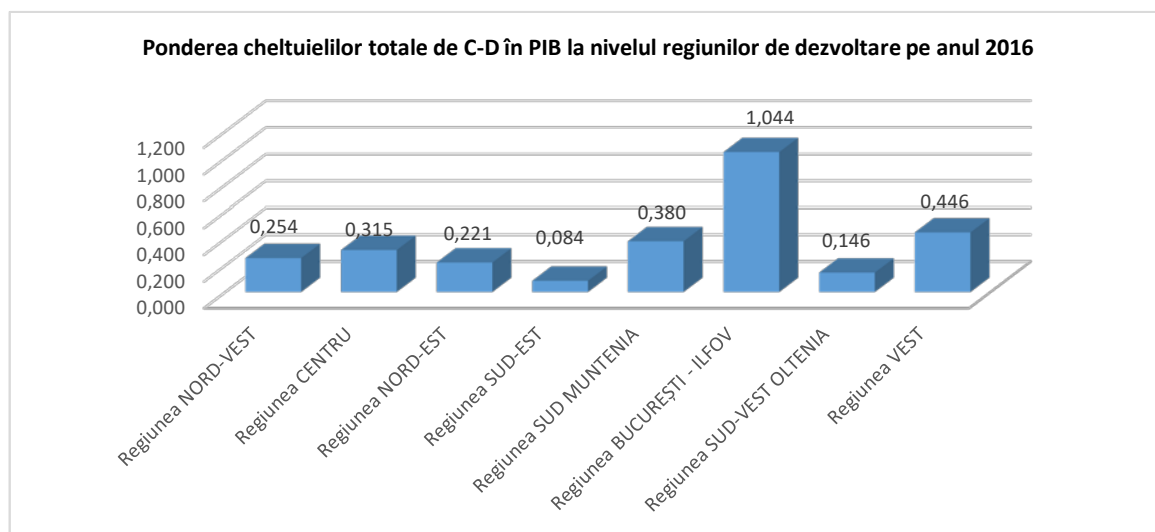
Ponderea cheltuielilor totale de cercetare – dezvoltare în PIB la nivelul regiunilor de dezvoltare						
	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016
Național	0.498	0.484	0.388	0.382	0.488	0.480
Regiunea Nord-Vest	0.494	0.443	0.318	0.266	0.412	0.254
Regiunea Centru	0.199	0.443	0.134	0.320	0.327	0.315
Regiunea Nord-Est	0.305	0.400	0.304	0.285	0.438	0.221
Regiunea Sud-Est	0.103	0.084	0.065	0.064	0.084	0.084
Regiunea Sud Muntenia	0.364	0.469	0.342	0.341	0.352	0.380
Regiunea București-Ilfov	1.093	0.993	0.806	0.779	0.911	1.044
Regiunea Sud-Vest Oltenia	0.300	0.126	0.186	0.151	0.209	0.146
Regiunea Vest	0.228	0.272	0.273	0.183	0.431	0.446

Sursa: Institutul Național de Statistică

Dacă, la nivel național, ponderea cheltuielilor pentru C-D raportate la PIB se menține între 0,3% și 0,5% pe parcursul ultimilor șase ani analizați, la nivelul regiunilor de dezvoltare, ponderea scade vertiginos, singura regiune care trage ponderea în sus fiind regiunea București-Ilfov, la nivelul căreia, cheltuielile totale cu cercetarea și dezvoltarea reprezintă în medie 1% din PIB-ul realizat în regiune.

Pe întreaga durată analizată, regiunea Sud-Est se evidențiază ca fiind regiunea cu cea mai mică pondere a cheltuielilor C-D în PIB-ul aferent (0,081%). La polul opus se află regiunea București-Ilfov cu o pondere medie de 0,938%. Pe locul secund se clasează regiunea Sud Muntenia cu o pondere medie de 0,375% fiind urmată, pe locul 3 de regiunea Sud Muntenia cu o pondere medie de 0,365%. Totodată, la nivelul regiunii Sud Muntenia se remarcă trendul de creștere al cheltuielilor C-D ca pondere în PIB; astfel, în ultimii patru ani analizați, ponderea se află în creștere, anul 2012 reprezentând maximul perioadei la o pondere de 0,469%. În 2016, ponderea cheltuielilor a scăzut la 0,089% puncte procentuale.

Figura I.4.30 - Ponderea cheltuielilor totale de C-D în PIB, pe regiuni de dezvoltare, anul 2016

Sursa: Institutul Național de Statistică

În anul 2016 palierul inferior este ocupat de regiunile Sud-Est, Sud-Vest Oltenia, Nord-Est și Nord-Vest. La nivelul acestor regiuni, cheltuielile totale cu activitatea de cercetare-dezvoltare sunt sub 0,3% din PIB-ul aferent fiecărei regiuni. Palierul de mijloc este ocupat de regiunile Centru, Vest și Sud Muntenia, cu ponderi cuprinse între 0,3 și 5%. Palierul superior este ocupat de regiunea București-Ilfov la nivelul căreia cheltuielile de C-D reprezintă 1,044% din PIB-ul obținut în regiune. În acest an, Regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul secund, investind în activitatea de cercetare-dezvoltare (cheltuieli curente și investiții) 356.332 mii de lei, reprezentând 0,380% din PIB-ul realizat la nivelul regiunii.

Tabelul I.4.20. - Ponderea cheltuielilor totale de C-D în PIB la nivelul județelor componente ale regiunii Sud Muntenia 2011-2016

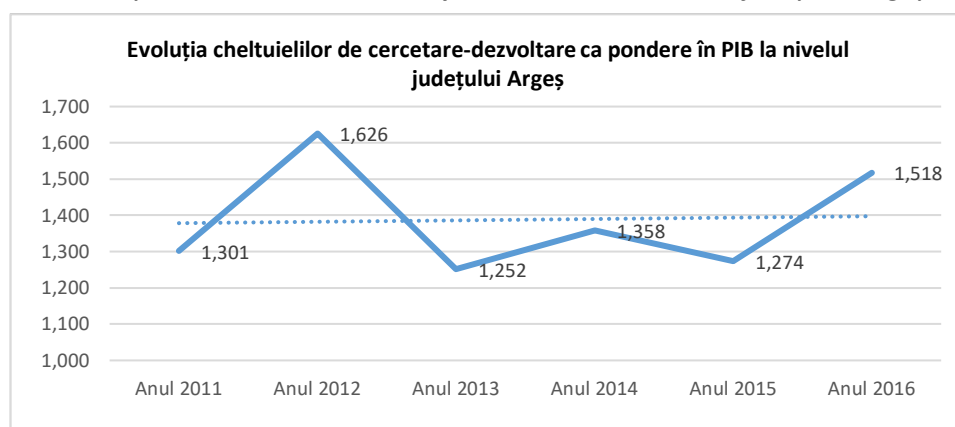
Ponderea cheltuielilor totale de C-D în PIB la nivelul județelor componente ale regiunii Sud Muntenia						
	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016
Sud Muntenia	0.364	0.469	0.342	0.341	0.352	0.380
Argeș	1.301	1.626	1.252	1.358	1.274	1.518
Călărași	0.233	0.187	0.064	0.126	0.251	0.150
Dâmbovița	0.300	0.156	0.170	0.151	0.093	0.141
Giurgiu	0.000	0.163	0.004	0.001	0.059	0.007
Ialomița	0.004	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Prahova	0.036	0.186	0.115	0.085	0.105	0.034
Teleorman	0.010	0.009	0.010	0.014	0.004	0.001

Sursa: Institutul Național de Statistică

Dacă, la nivel regiunii Sud Muntenia, ponderea cheltuielilor pentru C-D raportate la PIB înregistrează valori între 0,35% și 0,5%, la nivelul județelor componente ponderea scade vertiginos, singurul județ în care se înregistrează o pondere mai ridicată fiind județul Argeș, la nivelul căruia cheltuielile totale cu cercetarea și dezvoltarea reprezintă în medie 1,3% din PIB-ul realizat în regiune. Pe întreaga durată analizată, județul Ialomița se evidențiază ca fiind județul cu cea mai mică pondere a cheltuielilor C-D

în PIB-ul aferent (0,004%). La polul opus se află județul Argeș, cu o pondere medie de 1,388%. Pe locul secund se clasează județul Călărași, cu o pondere medie de 0,168%, la egalitate cu județul Dâmbovița.

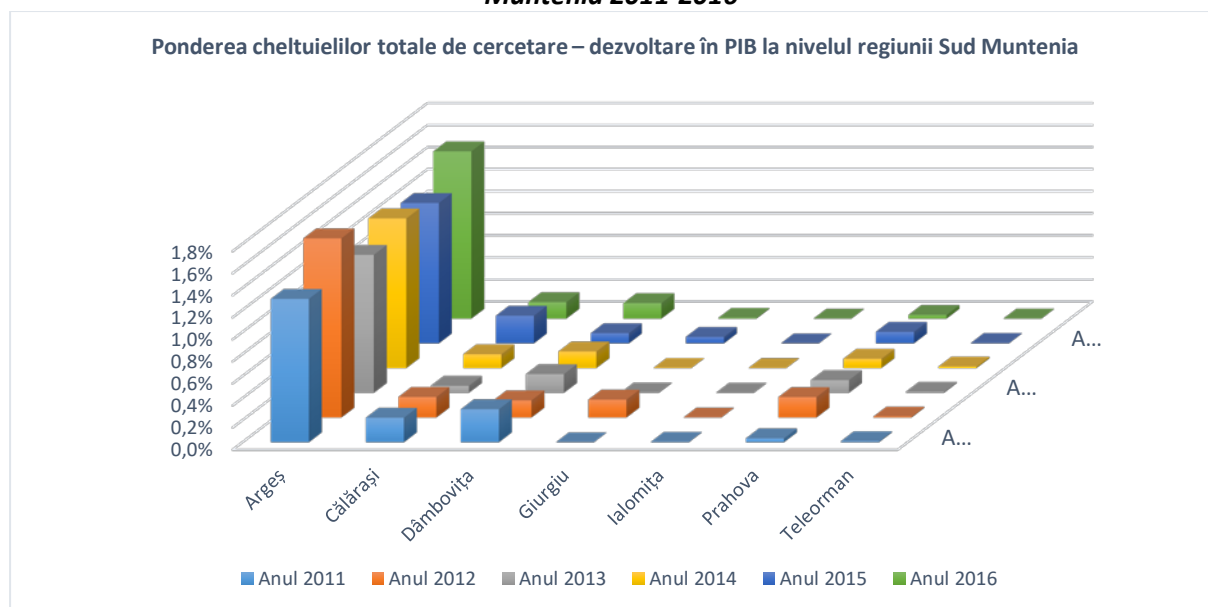
Figura 1.4.31 - Evoluția cheltuielilor de C-D ca pondere în PIB la nivelul județului Argeș 2011-2016

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul județului Argeș se remarcă trendul ușor ascendent al cheltuielilor C-D ca pondere în PIB; astfel, pe întregul orizont analizat, ponderea se afla în creștere, anul 2012 reprezentând maximum perioadei la o pondere de 1,626%. În 2016, investițiile în cercetare-dezvoltare au crescut, apropiindu-se de nivelul din 2012.

Figura 1.4.32. Ponderea cheltuielilor totale de cercetare-dezvoltare în PIB la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2016

Sursa: Institutul Național de Statistică

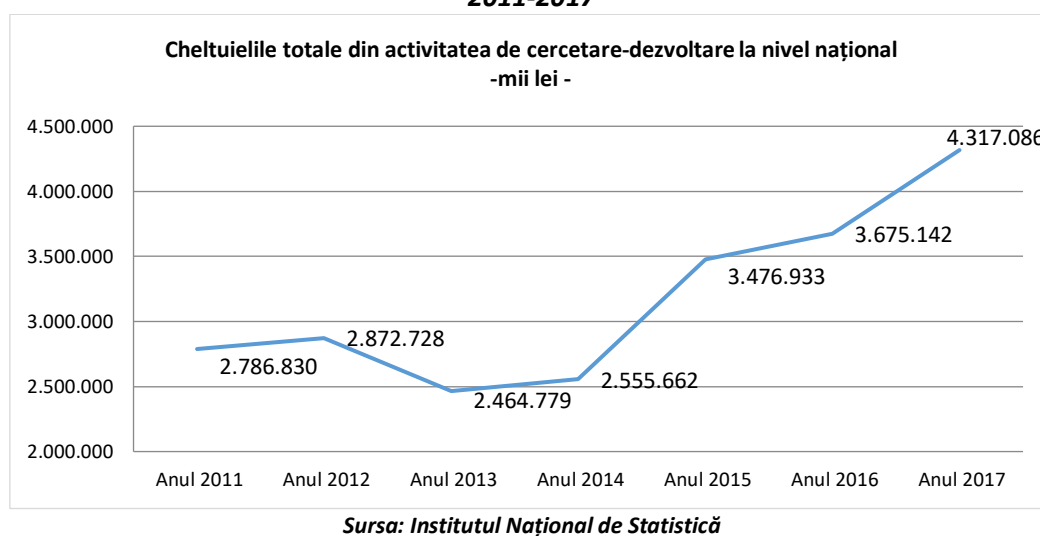
În perioada analizată, palierul inferior este ocupat de județele Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman. La nivelul acestor regiuni, cheltuielile totale cu activitatea de cercetare-dezvoltare, în medie, sunt sub 0,10% din PIB-ul aferent fiecărui județ. Palierul intermediar este ocupat de județele Dâmbovița și

Călărași, cu ponderi medii de 0,16%. Palierul superior este ocupat de județul Argeș la nivelul căruia cheltuielile de C-D reprezintă în medie 1.388% din PIB-ul obținut în acest județ.

Cheltuieli totale din activitatea de cercetare-dezvoltare pe surse de finanțare

Cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare întâmpinate la nivel național au prezentat o evoluție spectaculoasă pe parcursul perioadei analizate. Maximul perioadei a fost atins în anul 2017 la un total al cheltuielilor de 4.317.086 mii de lei, iar minimul în anul 2013 la un nivel al cheltuielilor de 2.464.779 mii de lei. Per ansamblu, trendul este unul ascendent, cheltuielile pentru activitatea de cercetare-dezvoltare crescând, în anul 2017, cu 55% față de anul 2011.

Figura I.4.33 - Cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare la nivel național 2011-2017

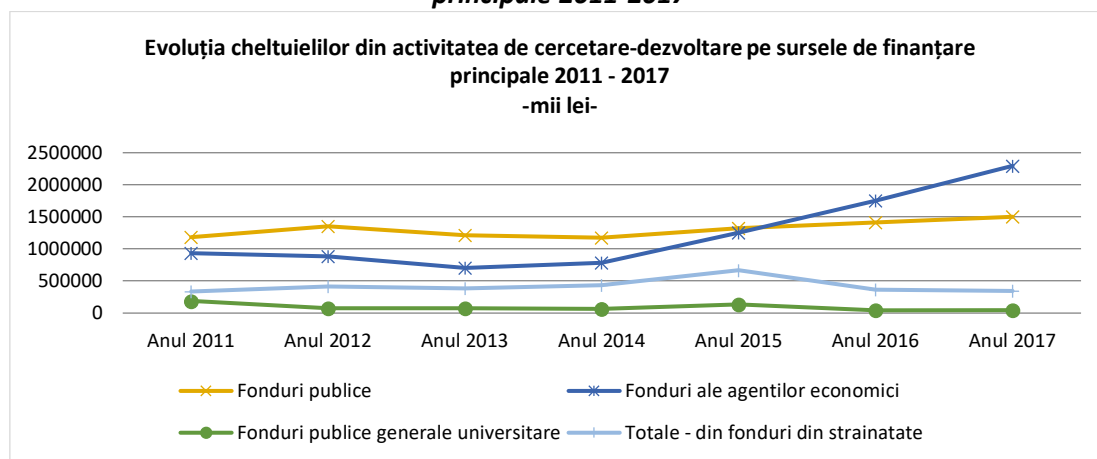
Tabelul I.4.21 - Distribuția cheltuielilor din activitatea de cercetare-dezvoltare pe surse de finanțare 2011-2017

Distribuția cheltuielilor din activitatea de cercetare-dezvoltare pe surse de finanțare							
Ani	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total	2786830	2872728	2464779	2555662	3476933	3675142	4317086
Fonduri publice	1179033	1354386	1211050	1175426	1318547	1411783	1501370
Fonduri ale agenților economici	931757	887999	703752	782118	1248882	1748583	2295482
Fonduri publice generale universitare	190125	80421	77683	65323	131052	43060	49778
Fonduri ale unităților de învățământ superior	14738	17277	17513	24970	47056	36310	68403
Fonduri ale instituțiilor fără scop lucrativ	1839	2773	1104	1745	2809	1392	1237
Alte surse	133082	114964	71537	71631	60072	71992	58793
Totale - din fonduri din străinătate	336256	414908	382140	434449	668515	362022	342023

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform tabelului de mai sus, cea mai consistentă sursă de finanțare pentru cheltuielile din activitatea de cercetare-dezvoltare este reprezentată de fondurile agenților economici, acestea contribuind, în medie, cu 53,17% la formarea cheltuielilor C-D. Fondurile publice contribuie de asemenea la formarea cheltuielilor totale de cercetare-dezvoltare, ponderea medie a contribuției acestora fiind de 34,78%.

Figura I.4.34. - Evoluția cheltuielilor din activitatea de cercetare-dezvoltare pe sursele de finanțare principale 2011-2017

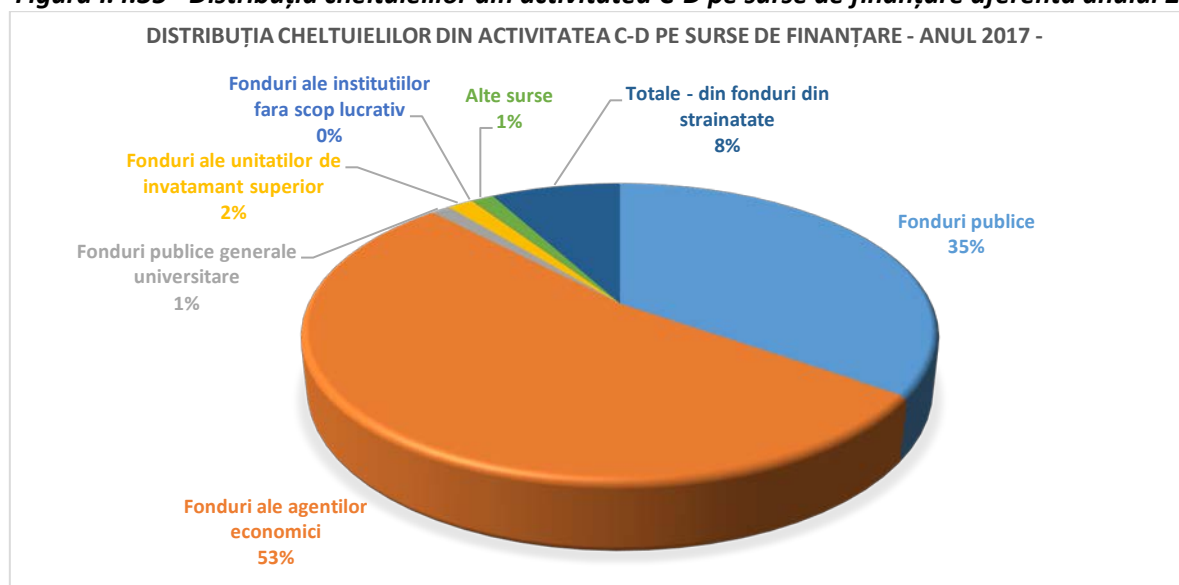
Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește evoluția cheltuielilor din activitatea de C-D pe sursele principale de finanțare, se observă următoarele evoluții:

- Principala sursă de finanțare a cheltuielilor C-D, și anume fondurile agenților economici, a înregistrat o creștere spectaculoasă în perioada analizată; în anul 2017 cheltuielile C-D având ca sursă fondurile agenților economici au crescut cu 146% față de anul 2011;

- Contribuția fondurilor publice în totalul cheltuielilor C-D prezintă o evoluție ascendentă, cheltuielile înregistrate în anul 2017 la nivelul acestei surse fiind cu 27% mai ridicate față de anul 2011;
- Un trend de scădere se observă în cazul cheltuielilor C-D având ca sursă fondurile publice generale universitare; dacă în anul 2011 cheltuielile alocate din această sursă erau de 190.125 mii de lei, în anul 2017 acestea au scăzut cu peste 81%, atingând minimul perioadei cu suma de 49.778 mii de lei;
- În cazul fondurilor pentru activitatea de cercetare-dezvoltare provenite din străinătate sumele alocate sunt constante, cheltuielile realizate în anul 2017 crescând cu un procent nesemnificativ de 1,7%, față de anul 2011.

Figura I.4.35 - Distribuția cheltuielilor din activitatea C-D pe surse de finanțare aferentă anului 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

În anul 2017, cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare au fost finanțate în procent de 53% din finanțările realizate de agenții economici, fiind urmate de fondurile publice în procent de 35%. A treia sursă, ca mărime, este reprezentată de fondurile provenite din străinătate care au contribuit cu 8% la finanțarea cheltuielilor totale pentru activitatea de cercetare-dezvoltare.

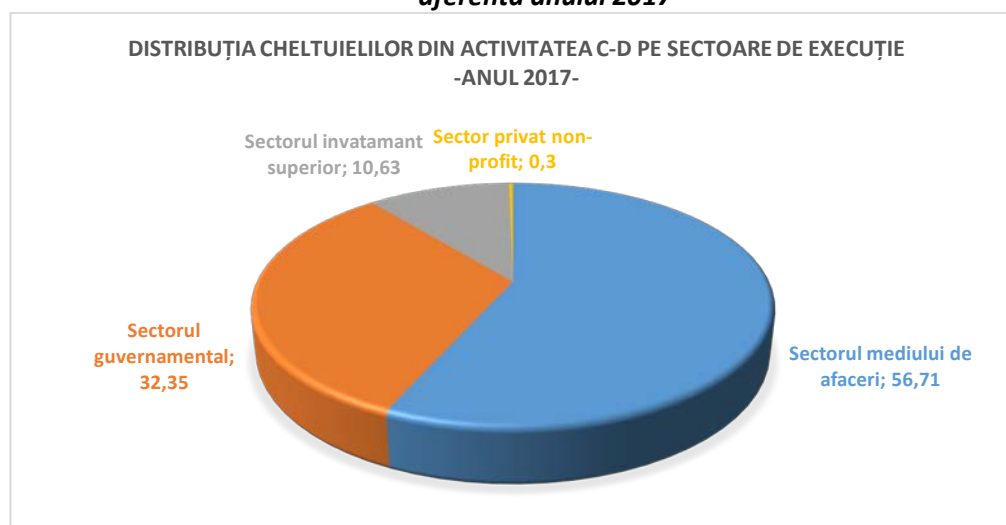
Tabelul I.4.22. - Distribuția cheltuielilor din activitatea de cercetare-dezvoltare pe sectoare de execuție 2011-2017

Distribuția cheltuielilor din activitatea de cercetare-dezvoltare pe sectoare de execuție - mii RON -							
	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Totale	2786830	2872728	2464779	2555662	3476933	3675142	4317086
Sectorul mediului de afaceri	1004536	1119435	755710	1059424	1529866	2028243	2448526
Sectorul guvernamental	1134566	1175263	1213368	1097795	1330167	1222470	1396848
Sectorul învățământ superior	637208	566640	485963	388960	606508	415902	459222
Sector privat non-profit	10520	11390	9738	9483	10392	8527	12490

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește distribuția cheltuielilor din activitatea de cercetare-dezvoltare pe sectoare de execuție se observă ponderea mai ridicată a sectorului mediului de afaceri și a celui guvernamental. Sectorul privat non-profit realizează cele mai mici cheltuieli cu activitatea de C-D pe întreg orizontul analizat.

Figura I.4.36 - Distribuția cheltuielilor din activitatea C-D pe sectoare de execuție aferentă anului 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

În anul 2017 cea mai ridicată pondere a cheltuielilor cu activitatea de cercetare-dezvoltare se înregistrează la nivelul mediului de afaceri (57%) urmată de ponderea înregistrată de sectorul guvernamental (32%). Sectorul privat non-profit desfășoară activitate de C-D redusă, însumând doar 0,3% din totalul cheltuielilor C-D înregistrate la nivel național.

Unitățile de cercetare din regiunea Sud Muntenia (institute, instituții de învățământ superior, agenți economici ș.a.)

Conform adresei nr. 7897/28.04.2015 eliberată de către ANCSI prin Direcția Generală Organism Intermediar pentru Cercetare, prin OG nr. 6/2011 pentru modificarea și completarea OG nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, procesul de evaluare a capacității de cercetare a instituțiilor de cercetare a fost modificat. În prezent, sunt evaluate numai universitățile și institutele naționale de cercetare-dezvoltare.

În acest sens, prezentarea unităților de cercetare din regiunea Sud Muntenia este realizată pe două paliere:

- Institutele naționale de cercetare-dezvoltare și universitățile acreditate pentru activitatea de cercetare;
- Alte unități de cercetare.

Conform informațiilor existente pe site-ul Ministerului Cercetării și Inovării:

a) INCD în coordonarea MCSI⁴⁹:

a. Domeniul fizică-chimie: un număr de 14 astfel de INCD-uri din care, în București – 10 și câte unul în județele Timiș, Iași, Râmnicu Vâlcea și Cluj;

b. Domeniul biologie-medicină: șase astfel de INCD-uri din care 3 în București și câte unul în județele Constanța, Tulcea și Ilfov;

c. Domeniul geologie: un număr de trei astfel de INCD-uri , două localizate în București și unul în județul Gorj;

d. Domeniul tehnic: un număr de 10 astfel de INCD-uri localizate în București – 7 dintre ele și câte unul în județele Dolj, Prahova și Timiș.

e. Industria agricolă: un număr de 5 astfel de INCD-uri, localizate, câte unul în București respectiv în județele Argeș, Brașov, Călărași și Ilfov.

f. Alte șase domenii în care se regăsesc câte un singur INCD, doar în Municipiul București: Ecologie, Industria textilă, Mediu, Resurse Umane, Turism și Microtehnologie.

Dintre acestea, la nivelul regiunii Sud Muntenia activează trei Institute Naționale de Cercetare-Dezvoltare:

a. **INCD – Dezvoltare Agricolă Fundulea** - INCDA Fundulea, localizat în localitatea Fundulea jud. Călărași și are ca activitate cercetarea-dezvoltarea privind elaborarea și utilizarea metodelor de

⁴⁹ <http://www.research.gov.ro/ro/articol/4514/sistemul-de-cercetare-institute-na-ionale-de-cercetare-dezvoltare-in-coordonare#INCD-MCI>

genetică convențională, biotehnologie, genetică moleculară, fiziologie, biochimie în vederea asigurării progresului genetic continuu la cereale, leguminoase pentru boabe, plante tehnice furajere, crearea de soiuri de hibrizi stabili, producerea de semințe superioare, elaborarea de tehnologii alternative pentru cultura plantelor, elaborarea de studii epidemiologice și de dinamică a populațiilor organismelor dăunătoare culturilor de câmp. www.ricic.ro

b. **INCD pentru biotehnologii în horticultură** - INCDBH Ștefănești, localizat în loc. Ștefănești jud. Argeș și are ca activitate cercetarea-dezvoltarea în științe fizice și naturale, elaborarea și perfecționarea biotehnologiilor de înmulțire în vitro, a speciilor horticole de importanță economică, stabilirea metodelor eficiente pentru conservarea pe termen lung și mediu a celulelor și țesuturilor vegetale; metode ecologice de combatere a bolilor și dăunătorilor la vița de vie și la plantele obținute prin metode biotehnologice.

c. **Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Utilaj Petrolifer - IPCUP Ploiești**

Se ocupa cu cercetare dezvoltare în domeniul: utilaj petrolifer, tehnologii noi de foraj, exploatarea zăcămintelor de țiței și gaze cu ajutorul instalațiilor de foraj înclinat, dezvoltarea activităților de exploatare platformei continentale a Mării Negre.

b) INCD în coordonarea ministerelor⁵⁰

a. Ministerul Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională - Un singur INCD localizat în București

b. Ministerul Muncii și Justiției Sociale - Un singur INCD localizat în București

c. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale - Un singur INCD localizat în București

Dintre acestea, niciun INCD aflat în subordinea vreunui minister nu deține filiale/puncte de lucru în regiunea Sud Muntenia

c) Instituții publice în subordinea Academiei Române

Academia Română are în sistemul său 60 de institute și centre de cercetare care contribuie la dezvoltarea științei, literelor și artelor la nivel național. În ceea ce privește situația la nivelul regiunii Sud Muntenia:

- Institute⁵¹ – niciun institut la nivelul regiunii Sud Muntenia;

⁵⁰ Sursa: <http://www.research.gov.ro/ro/articol/4514/sistemul-de-cercetare-institute-na-ionale-de-cercetare-dezvoltare-in-coordonare#INCD-MCI>

⁵¹ Sursa: http://www.acad.ro/academia2002/acadrom/pag_inst.htm și http://www.acad.ro/academia2002/acadrom/pag_lista2_inst.htm

- Centre⁵² – niciun centru la nivelul regiunii Sud Muntenia;
- Fundații⁵³ – nicio fundație la nivelul regiunii Sud Muntenia.

Universitățile acreditate pentru activitatea de cercetare-dezvoltare la nivelul regiunii Sud Muntenia:

Tabelul I.4.23- Universități la nivelul regiunii Sud Muntenia

Universități la nivelul regiunii Sud Muntenia		
Județ	Denumire	Observații
Argeș	Universitatea de Stat Pitești www.upit.ro	Universitatea are ca scop formarea de specialiști în domeniile de învățământ universitar tradițional (tehnic, economic, juridic și administrativ etc.). În domeniul cercetării, experiența universității este probată prin contracte de cercetare pe domenii precum ingineria automobilului, tehnologii și materiale avansate, viticultura, biotehnologii, materiale compozite, matematică, electronică, mecanică etc.
	Universitatea „Constantin Brâncoveanu” www.univcb.ro	Universitatea Constantin Brâncoveanu a obținut rezultate pozitive în ceea ce privește cercetarea științifică pe bază de contracte, prin participarea la programe cu finanțare națională și externă sau prin executarea unor lucrări de cercetare științifică și consultanță pentru diverse instituții și agenți economici din Pitești, Brăila și Râmnicu Vâlcea; experiența este probată prin contractele ⁵⁴ de cercetare desfășurate, indiferent de sursa de finanțare, având diverse tematici de cercetare ce acoperă domenii precum agricultura, științele economice și sociale etc.
Dâmbovița	Universitatea VALAHIA din Târgoviște www.valahia.ro	Universitatea „Valahia” din Târgoviște (UVT) este o instituție de învățământ superior de stat, înființată în anul 1992 prin HG 288 și este acreditată instituțional din anul 1999. Misiunea declarată și susținută a UVT este didactică și de cercetare științifică. Conform raportului asupra activității de cercetare 2013 ⁵⁵ , în perioada anilor 2009-2013, Universitatea a câștigat un număr de 145 de contracte de cercetare prin competiție națională, la care se adaugă un număr de 22 de contracte de cercetare finanțate din fonduri private (terți). Dintre domeniile de cercetare abordate: ingineria electrică, electronică și tehnologia informației, energie-mediu, nanomateriale, biotehnologii etc.
Prahova	Universitatea Petrol Gaze Ploiești www.upg-Ploiesti.ro	Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești este o instituție de stat cu atribuții în domeniul învățământului superior și al cercetării științifice. Misiunea cercetării științifice este de a contribui la inovarea în domeniul cercetării, dezvoltării tehnologice și transferului de cunoștințe și la formarea și dezvoltarea resurselor umane implicate în cercetare. Activitatea de cercetare este centrată în special pe domenii precum analizele fizico-chimice pentru apă și sol, procesele de coroziune, procesele catalitice, produse petroliere, procese și instalații de epurare, procese de transfer de căldură ș.a. Experiența în activitatea de cercetare este redată de contractele de cercetare ⁵⁶ încheiate atât în calitate de partener cât și de coordonator.
Călărași	USAMV București - Facultatea de Management, Inginerie Economică în Agricultură și Dezvoltare Rurală – Filiala Călărași	
Giurgiu		Nu este cazul
Ialomița		Nu este cazul

⁵² Sursa: http://www.acad.ro/academia2002/acadrom/pag_lista3_cent.htm

⁵³ Sursa: http://www.acad.ro/academia2002/acadrom/pag_lista4_fnd.htm

⁵⁴ Sursa: http://www.univcb.ro/java_script/uploaded/cercetare/Contracte%20de%20cercetare%20UCB.pdf

⁵⁵ Sursa: http://www.valahia.ro/images/documente/raport_cercetare_2013.pdf

⁵⁶ Sursa: http://www.upg-Ploiesti.ro/cercetare/proiecte_pn_ii/index.html si http://www.upg-Ploiesti.ro/cercetare/proiecte_ceex/index.html

Teleorman	Nu este cazul
-----------	---------------

Alte unități de cercetare la nivelul regiunii Sud Muntenia:

Tabelul I.4.24 - Alte instituții de cercetare și dezvoltare la nivelul regiunii Sud Muntenia

Alte instituții de cercetare și dezvoltare la nivelul regiunii Sud Muntenia		
Județ	Nr.crt.	Denumire
Argeș	1	Institutul de Cercetare și Dezvoltare Pomicolă Mărăcineni
	2	Institutul de Cercetare și Dezvoltare Agricolă Albota
	3	Institutul pentru Cercetare Nucleară Pitești
Călărași	4	Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Fundulea
Dâmbovița	5	Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură Voinești
	6	Centrul de Cercetare - Dezvoltare pentru Piscicultură – NUCET
	7	Institut de Cercetare Științifică și Tehnologică Multidisciplinară
Ialomița	8	Centru de Informare Tehnologică CIT - CCIA Ialomița
Prahova	9	Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație
Teleorman	10	Centrul de Informare Tehnologică CIT - C.C.I.A.

În ceea ce privește cei mai importanți agenți economici cu activitate de cercetare-dezvoltare, aceștia sunt prezentați în capitolul următor.

Unități locale ce desfășoară activități de cercetare-dezvoltare și inovare după obiectul principal de activitate, respectiv după cod CAEN rev. 2

Tabelul I.4.25– Unități locale active cu cod CAEN principal în activitatea de cercetare la nivelul regiunii Sud Muntenia - 2017

Nr. Crt.	Firma	Județ	CAEN
1.	3D REVERSE ENGINEERING DEVELOPMENT SRL	Argeș	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
2.	AGROCERT UTILAJE SRL	Argeș	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
3.	DICPROD MUNTENIA SRL	Argeș	7211- Cercetare-dezvoltare în biotehnologie
4.	GENUINE ARTMEDIA SRL	Argeș	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
5.	GLOBAL RESEARCH SRL	Argeș	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
6.	SCIENCE SOFTWARE & ENGINEERING SRL	Argeș	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
7.	MINADIS SRL	Călărași	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
8.	PROCERA GENETICS SRL	Călărași	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
9.	PROIECT RO INVEST CAPITAL SRL	Călărași	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
10.	ALMIDACORS INVENT GROUP SRL	Dâmbovița	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
11.	CLINICAL STUDIES SRL	Dâmbovița	7211- Cercetare-dezvoltare în biotehnologie
12.	CONCEPT RESEARCH LAB SRL	Dâmbovița	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
13.	EMBASSY TARGOVISTE SRL	Dâmbovița	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
14.	INFLUENCE TECHNOLOGY RESEARCH SRL	Dâmbovița	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
15.	INFO MEDIA RESEARCH SRL	Dâmbovița	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
16.	K PARKER RESEARCH SRL	Dâmbovița	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
17.	RANDOM RESULTS SRL	Dâmbovița	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie

18.	ROMEDIA TECHNOLOGY RESEARCH SRL	Dâmbovița	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
19.	ROMIT RESEARCH LAB SRL	Dâmbovița	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
20.	APPLIED RESEARCH CENTER ASCENDENT SRL	Giurgiu	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
21.	IRESEARCH MEDICAL SRL	Ialomița	7211- Cercetare-dezvoltare în biotehnologie
22.	OXIVOX SRL	Ialomița	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
23.	ADDO RPS INDUSTRIAL SRL	Prahova	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
24.	BIOSOL PSI SRL	Prahova	7211- Cercetare-dezvoltare în biotehnologie
25.	ENERGY SOLUTIONS & OIL EQUIPMENTS SRL	Prahova	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
26.	EURO ENVIROTECH BIOTECHNOLOGY SRL	Prahova	7211- Cercetare-dezvoltare în biotehnologie
27.	IMPRINT INVENT NLS SRL	Prahova	7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie
28.	MACROMET CONSULTING SRL	Prahova	7211- Cercetare-dezvoltare în biotehnologie

Sursa: www.termene.ro

Studiu de caz:

O situație aparte, în cazul de față, este dată de societatea **Renault Tehnologie Roumanie SRL**, cu sediul în județul Ilfov (și implicit cu datele raportate în acest județ) dar cu principalul său punct de lucru (Centrul Tehnic) în județul Dâmbovița, orașul Titu. Infrastructura raportează anual o cifră de afaceri de peste 120 milioane de euro și dezvoltă cele mai noi tehnologii în domeniul încercărilor și mijloacelor necesare pentru testarea vehiculelor și a componentelor.

Infrastructura de cercetare este una unicat în Europa de Est, are peste 1.000 de angajați, din care 450 de angajați rezidenți și are o relevanță foarte mare în cazul societăților a căror activitate se desfășoară în domeniul cercetării.

Concluzii

Conform indicatorilor prezentați în acest capitol, se pot desprinde următoarele concluzii:

- Cu privire la infrastructura de inovare și transfer tehnologic, la nivelul regiunii Sud Muntenia, în prezent, este acreditat un singur centru de informare tehnologică, astfel încât regiunea se confruntă cu lipsa unei componente majore a infrastructurii de inovare și transfer tehnologic, și anume cu lipsa centrelor acreditate de transfer tehnologic, a incubatoarelor tehnologice și de afaceri, a oficiilor de legătură cu industria și a parcurilor științifice și tehnologice.
- Întreprinderile inovative manifestă un trend descrescător atât la nivel național cât și la nivelul regiunii Sud Muntenia, scăderea în anul 2018, față de anul 2010, fiind de peste 63,96%; totuși, regiunea Sud Muntenia prezintă avantajul unui raport de 71/29 în ceea ce privește distribuția întreprinderilor inovatoare care activează în industrie sau în servicii. La acest raport, regiunea se clasează pe locul secund, majoritatea întreprinderilor inovatoare activând în industrie.

- La nivel național, numărul întreprinderilor cu inovație de produs și/sau proces a urmat un trend descendent pe orizontul analizat, scăderea în anul 2018, față de anul 2010, fiind de 58,65%. La nivelul regiunii Sud Muntenia scăderea este de 82%. Cu privire la numărul întreprinderilor cu inovație de produs și proces, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 6 în topul regiunilor.
- În ceea ce privește numărul de întreprinderi cu inovație organizațională și de marketing, în anul 2016, la nivel național, ponderea majoritară era în favoarea celor cu inovații organizaționale, acestea cumulând 5,8% din numărul total de întreprinderi inovatoare.
- Cu privire la cheltuielile de inovare, regiunea Sud Muntenia se clasează pe locul 4 în topul regiunilor cu o scădere de 68% față de nivelul înregistrat în anul 2010. La nivelul acestei regiuni, cheltuielile pentru achiziția mașinilor, echipamentelor și elementelor de software au reprezentat 44,25% din totalul cheltuielilor de inovare. Cheltuielile alocate activităților de cercetare-dezvoltare internă au reprezentat 40,83% iar cele pentru cercetare-dezvoltare externă 3,87% din totalul cheltuielilor de inovare.
- La nivel național, evoluția indicatorului privind numărul de salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare a fost ascendentă, maximul fiind înregistrat în anul 2017, 44.801 salariați, în creștere de la 43.448 cifră înregistrată în anul 2015. Prin contrast în cazul regiunii Sud Muntenia evoluția indicatorului a semnalat scăderi. Cu privire la clasamentul regiunilor de dezvoltare la nivel național, în anul 2017 regiunea Sud Muntenia ocupa locul șase. Analizată la nivel de județe componente ale regiunii Sud Muntenia, situația salariaților din activitatea de cercetare-dezvoltare relevă o carență majoră la nivelul județelor Ialomița, Giurgiu și Teleorman; deși justificată parțial prin lipsa instituțiilor de învățământ superior, carența reflectă și lipsa activității de cercetare-dezvoltare la nivelul entităților de drept privat în aceste trei județe. La sfârșitul anului 2017, peste 68% din salariații implicați în activitatea de cercetare-dezvoltare lucrau în județul Argeș.
- În ceea ce privește numărul de cereri pentru brevete de invenție, regiunea Sud Muntenia se clasează doar pe locul 7 în topul regiunilor de dezvoltare. La nivelul acestei regiuni, trendul este unul descrescător în ultimii doi ani analizați. Situația pe județe indică faptul că, în anul 2017, peste 60% din totalul cererilor pentru brevete de invenție au fost depuse de către solicitanții din județele Argeș și Prahova, cu un procent de 31% fiecare. Pe locul al doilea se poziționează județul Dâmbovița cu o pondere de 26%. În 2016, pe ultimul loc s-au situat județele Giurgiu și Ialomița, fiind depuse câte o cerere de brevet de invenție la fiecare, în județul Călărași nefiind înregistrată nicio cerere de obținere a brevetului de invenție.
- Din totalul cererilor de înregistrare a desenelor și modelelor depuse în anul 2017, la nivelul regiunii Sud Muntenia au fost depuse 12 de cereri, regiunea clasându-se astfel pe locul 6 în topul

regiunilor. Situația la nivel de județe indică faptul că, în anul 2017, 50% din totalul cererilor de înregistrare a desenelor sau a modelelor au fost depuse de către solicitanții din județele Prahova și Ialomița, cu o pondere de 25% fiecare. Pe locul secund se clasează județele Argeș și Dâmbovița cu o pondere de 17% fiecare, iar pe locul al treilea se poziționează județele Teleorman și Călărași cu o pondere de 8% fiecare. În acest an, la nivelul județului Giurgiu nu a fost depusă nici o cerere de înregistrare a desenelor/modelelor.

- Din totalul cererilor de înregistrare a mărcilor depuse în anul 2017, la nivelul regiunii Sud Muntenia au fost depuse 460 de cereri, regiunea clasându-se astfel pe locul 6. În anul 2017, 38% din totalul cererilor de înregistrare a mărcilor fiind depuse de către solicitanții din județul Prahova. Pe locul secund se clasează județul Argeș la o pondere de 30%.

- Raportate la Produsul Intern Brut, cheltuielile totale pentru activitatea de cercetare-dezvoltare, la nivel național, au urmat un trend descendent pe parcursul perioadei analizate. Dacă, la nivel național, ponderea cheltuielilor pentru C-D raportate la PIB se menține între 0,3% și 0,5%, pe întreaga durată analizată, la nivelul regiunii Sud Muntenia se înregistrează o pondere medie de 0,374%, aceasta clasându-se astfel pe locul 3 în topul regiunilor. La nivelul regiunii, se remarcă un trend ascendent al cheltuielilor C-D ca pondere în PIB, în perioada 2011-2015, cheltuielile fiind în creștere, în 2016, înregistrându-se o scădere semnificativă de la 0,43% la 0,22%.

- La nivelul județelor componente, ponderea scade vertiginos, singurul județ în care se înregistrează o pondere mai ridicată fiind județul Argeș, la nivelul căruia cheltuielile totale cu cercetarea și dezvoltarea reprezintă în medie 85% din PIB-ul realizat în regiune.

- În ceea ce privește cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare pe surse de finanțare, în anul 2014 acestea au fost finanțate în procent de 53% din fonduri ale agenților economici, fiind urmate de finanțările din fonduri publice în procent de 35%. A treia sursă ca mărime este reprezentată de fondurile provenite din străinătate care au contribuit cu 8% la finanțarea cheltuielilor totale pentru activitatea de cercetare-dezvoltare în anul 2017.

- La nivelul regiunii Sud Muntenia activează un număr de trei institute naționale de cercetare-dezvoltare axate pe diverse domenii tehnice (utilaje petroliere, foraje, agricultură și horticultură prin biotehnologie, biochimie etc.); la acestea se adaugă centrele de cercetare din cadrul celor 5 universități prezente la nivel de regiune și un număr de 9 centre, institute și stațiuni de cercetare și informare tehnologică.

- Per ansamblu, activitatea de cercetare-dezvoltare la nivelul regiunii Sud Muntenia este în scădere, fie cu referire la scăderea numărului de firme inovatoare, fie cu referire la scăderea cheltuielilor de inovare. Această scădere a activității de cercetare se reflectă inclusiv la nivel public.

Numărul cererilor de înregistrare a brevetelor de invenții precum și a desenelor și modelelor manifestă scăderi de la an la an. În plus, fondurile publice rămân sursa de finanțare principală a activității de cercetare-dezvoltare, aceasta din urmă fiind dependentă de volatilitatea mediului public/politic care, spre deosebire de mediul privat, este la distanță față de necesitățile reale ale pieței în materie de cercetare-dezvoltare.

SUBCAPITOLUL I.5. COMERȚUL EXTERIOR ȘI AVANTAJELE COMPARATIVE ALE REGIUNII SUD MUNTENIA

Datele aferente zonelor/regiunilor de pe teritoriul României au ca sursă oficială Institutul Național de Statistică (INS). Perioada de referință pentru culegerea datelor este 2011 – 2017, anul 2011 fiind primul an în care Institutul Național de Statistică a colectat și prezentat respectivele date conform Nomenclatorului Combinat.

Indicatorii analizați în prezenta secțiune sunt prezentați la nivel național, la nivelul regiunii Sud Muntenia și la nivelul fiecărui județ din cadrul acestei regiuni:

- Importurile pe grupe de produse conform Nomenclatorului Combinat;
- Exporturile pe grupe de produse conform Nomenclatorului Combinat;
- Balanța comercială;
- Indicatorul RCA.

Importurile și exporturile pe grupe de produse conform Nomenclatorului Combinat

Importurile de bunuri cuprind toate bunurile care, cu titlu oneros sau gratuit, intră pe teritoriul economic al țării, provenind din restul lumii.

Exporturile de bunuri cuprind toate bunurile care, cu titlu oneros sau gratuit, ies de pe teritoriul economic al țării cu destinația restul lumii. Exporturile de bunuri se evaluează la valoarea FOB, care corespunde prețului de piață extern a bunurilor la frontierele țării exportatoare. Exporturile de bunuri cedate gratuit sunt evaluate pe baza valorii FOB a bunurilor lor similare.

Conform INSSE, în cadrul importurilor și al exporturilor prezentate nu sunt cuprinse următoarele categorii de bunuri:

- a. bunurile care ies de pe teritoriul țării și intră în antrepozitele vamale ale țării;
- b. ieșirile de bunuri în tranzit;
- c. exporturile temporare, adică bunurile trimise în străinătate pentru diverse lucrări, după care se repatriază;
- d. aurul monetar;
- e. efectele și obiectele personale ale călătorilor;

- f. piesele de monedă de argint și de metal, biletele de bancă și titlurile în circulație;
- g. mărfurile destinate instituțiilor naționale (ambasade sau forțe armate) staționate în străinătate;
- h. animale ieșite temporar în vederea participării la curse, concursuri sau pentru a fi prezentate la circuri, grădini zoologice;
- i. peștele vândut în străinătate sau vaselor străine de către vasele românești;
- j. mărfurile cumpărate și vândute în străinătate fără tranzitare prin țară;
- k. mașinile, utilajele, instalațiile și materialele trimise peste graniță care sunt folosite de specialiști la lucrările de construcții-montaj, forări, prospecțiuni, explorări și care apoi sunt repatriate;
- l. vânzările de mărfuri, servicii și utilități cu plata în valută către societățile mixte cu firme străine, cu sediul în România;
- m. valoarea lucrărilor de reparații nave, avioane, material rulant de cale ferată și a automobilelor;
- n. dobânzile încasate la exporturile pe credit;
- o. aportul valutar din lucrările de construcții-montaj realizate în străinătate;
- p. software de calculator furnizat la comandă;
- q. exporturile de bunuri în leasing operațional;
- r. valoarea asistenței tehnice și a prestațiilor de servicii pentru mărfurile din import, acordate de specialiștii din țara noastră în contul furnizorului extern.

Nomenclatorul Combinat, este utilizat la nivelul întregii Uniuni Europene și grupează produsele în 19 categorii după cum urmează:

- I Animale vii și produse animale;
- II Produse vegetale;
- III Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale;
- IV Produse alimentare, băuturi și tutun;
- V Produse minerale;
- VI Produse chimice;
- VII Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea;
- VIII Piei crude, piei tăbăcite, blănuri și produse din acestea;
- IX Produse din lemn, exclusiv mobilier;
- X Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea;
- XI Materiale textile și articole din acestea;
- XII Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare;
- XIII Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare;
- XV Metale comune și articole din acestea;

XVI Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile;

XVII Mijloace și materiale de transport;

XVIII Instrumente și aparate optice, fotografice cinematografice, de măsură și control, instrumente și aparate medico-chirurgicale, ceasuri, instrumente muzicale;

XX Mărfuri și produse diverse (mobilă în principal);

XXII Produse necuprinse în alte secțiuni din NC.

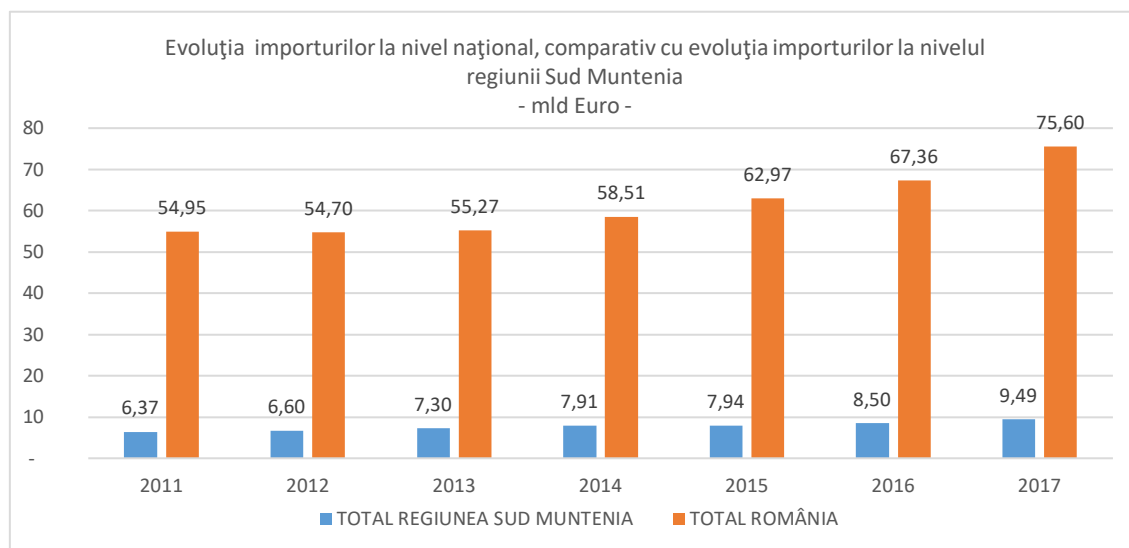
Situația importurilor pe grupe de produse conform Nomenclatorului Combinat

Atât la nivel național cât și la nivel regional, importurile înregistrează un trend constant crescător vizibil în perioada 2011-2017.

Dacă în anul 2011, la nivel național, importurile înregistrau o valoare de peste 54,9 miliarde de euro, aceasta a crescut la peste 75,6 miliarde euro în anul 2017. Și la nivelul regiunii Sud Muntenia creșterea este una vizibilă, de la 6,3 la 9,5 miliarde de euro. Dacă în anul 2011, importurile din regiunea Sud Muntenia reprezentau aproximativ 11,4% din totalul importurilor naționale, în anul 2017, această pondere a crescut la peste 12,5%.

Astfel, din cele aproximativ 3,1 miliarde de euro, valoarea cu care au crescut importurile în anul 2017 față de 2011, peste 48%, reprezintă creșterea înregistrată în regiunea Sud Muntenia.

Figura I.5.1 - Evoluția importurilor la nivel național, comparativ cu evoluția importurilor la nivelul regiunii Sud Muntenia 2011-2017

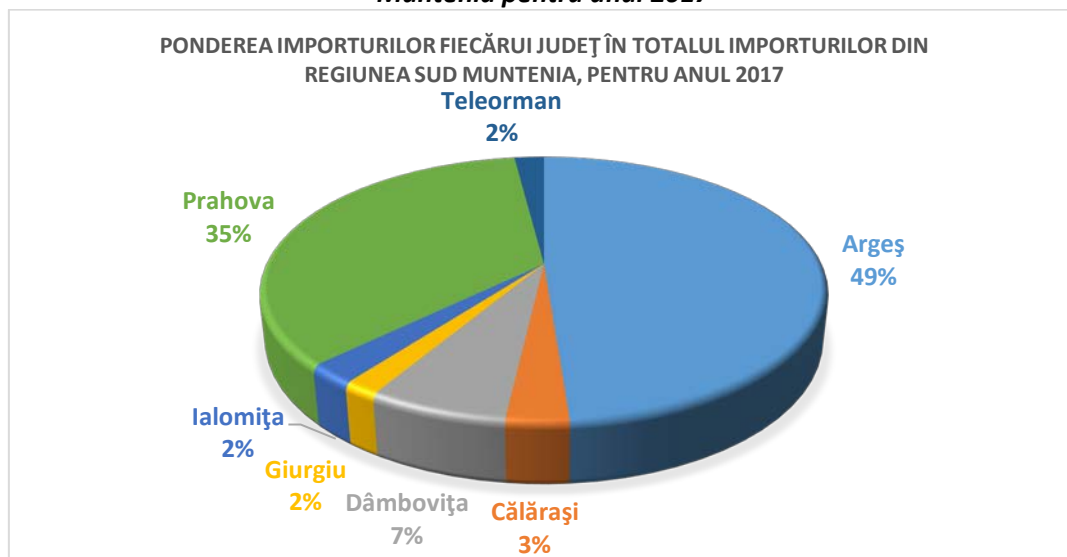

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al ponderii județelor regiunii Sud Muntenia în totalul importurilor din regiune, în anul 2017, mai mult de 84% din acestea s-au realizat în județele Prahova și Argeș. Locul 3 este ocupat

de județul Dâmbovița, cu aproximativ 7% din importuri, pe când ultimele 3 județe, Teleorman, Giurgiu și Ialomița, au valori mai mici de 2%, care, însumate, nu depășesc valoarea înregistrată în 2017 în județul Dâmbovița.

Figura 1.5.2 - Ponderea importurilor fiecărui județ în totalul importurilor din regiunea Sud Muntenia pentru anul 2017

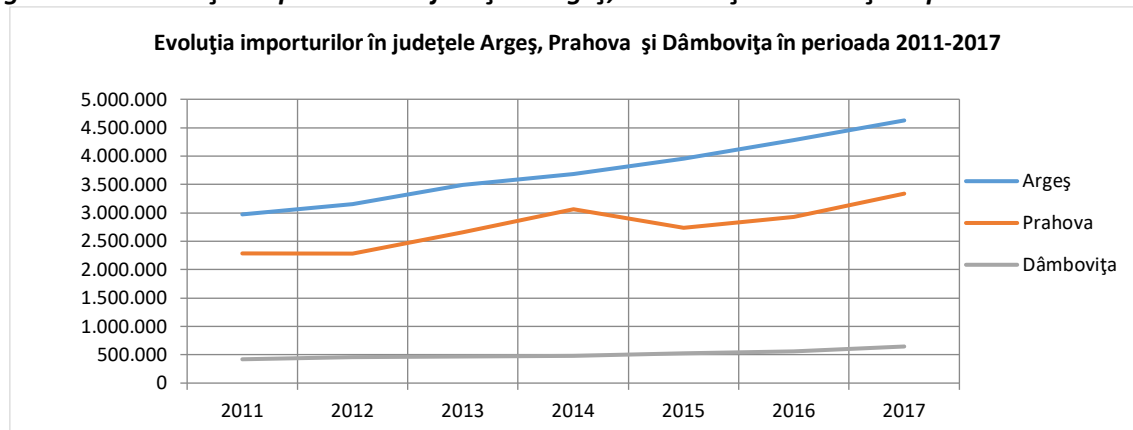

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al valorilor înregistrate, se identifică două categorii de județe - Argeș și Prahova pe de o parte, cu valori foarte ridicate, și restul județelor, cu valori foarte scăzute. Deși nu înregistrează valori spectaculoase, județul Dâmbovița, clasat pe locul 3, se diferențiază în mod evident de ultimele 4 județe din regiune.

Având în vedere discrepanța existentă, pentru o mai bună vizibilitate, s-a prezentat evoluția importurilor împărțită la nivel județean în două grafice, unul pentru primele 3 județe și altul pentru restul de 4. La nivelul județelor clasate pe primele 3 locuri, se poate observa o evoluție crescătoare între anii 2011 și 2017. Dacă județul Prahova a înregistrat o ușoară scădere în anul 2015 față de anul 2014, județele Argeș și Dâmbovița înregistrează creșteri constante, chiar dacă la nivelul județului Dâmbovița această creștere este irelevantă, valoarea situându-se constant în jurul a 0,5 miliarde de euro.

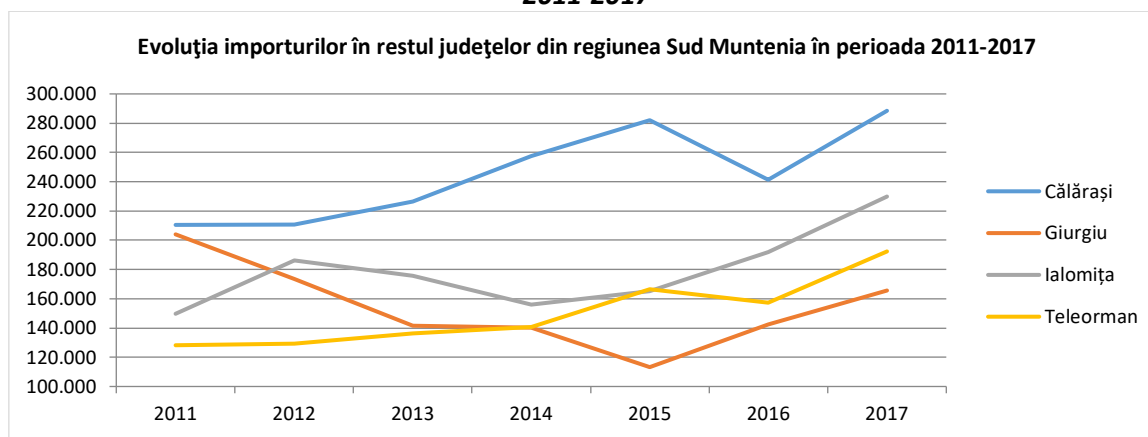
Figura I.5.3 - Evoluția importurilor în județele Argeș, Prahova și Dâmbovița în perioada 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Importurile județelor din sudul regiunii sunt, în unele cazuri, și de peste 10 ori mai mici comparativ cu județele Prahova și Argeș. Importurile județului Călărași înregistrează o creștere constantă până în anul 2016, când importurile au scăzut brusc de la 0,28 la 0,24 miliarde de euro, în 2017 atingând maximum perioadei de peste 0,28 miliarde de euro. Importurile județului Giurgiu înregistrează o scădere constantă în perioada 2011-2015, de la 0,2 miliarde de euro la mai puțin de 0,11 miliarde de euro, în 2017 crescând până la nivelul de 0,16 miliarde de euro. Importurile județului Ialomița au înregistrat o creștere spectaculoasă în perioada 2011-2017, de la aproximativ 0,12 miliarde de euro la 0,23 miliarde de euro. Județul Teleorman se află pe ultimul loc din punct de vedere al importurilor, într-o creștere constantă, depășind județul Giurgiu, situându-se la 0,19 miliarde de euro.

Figura I.5.4 - Evoluția importurilor în județele Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman în perioada 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

În concluzie, în cazul importurilor, la nivelul regiunii Sud Muntenia se identifică două categorii de județe:

- Județele Prahova și Argeș, cu valori ridicate, totalizând peste 84% din ponderea importurilor din regiune;

- Restul județelor, cu o pondere de doar 15%, din care se remarcă județul Dâmbovița cu peste 6%. Județele Giurgiu, Ialomița și Teleorman înregistrează valori scăzute ale importului, de aproximativ 2% din ponderea zonei.

Din punct de vedere al trendului, acesta este crescător pentru întreaga perioadă analizată în județele Argeș, Călărași, Dâmbovița și Teleorman dar creșteri spectaculoase, de peste 50% între anii 2017 și 2011 se înregistrează doar în județele Argeș, Dâmbovița și Ialomița. Singurul județ în care nivelul importurilor este în scădere în perioada analizată este județul Giurgiu, de peste 20%.

În rândurile următoare sunt prezentate cele mai importante bunuri din punct de vedere al ponderilor acestora în totalul importurilor realizate la nivel național, regional și județean.

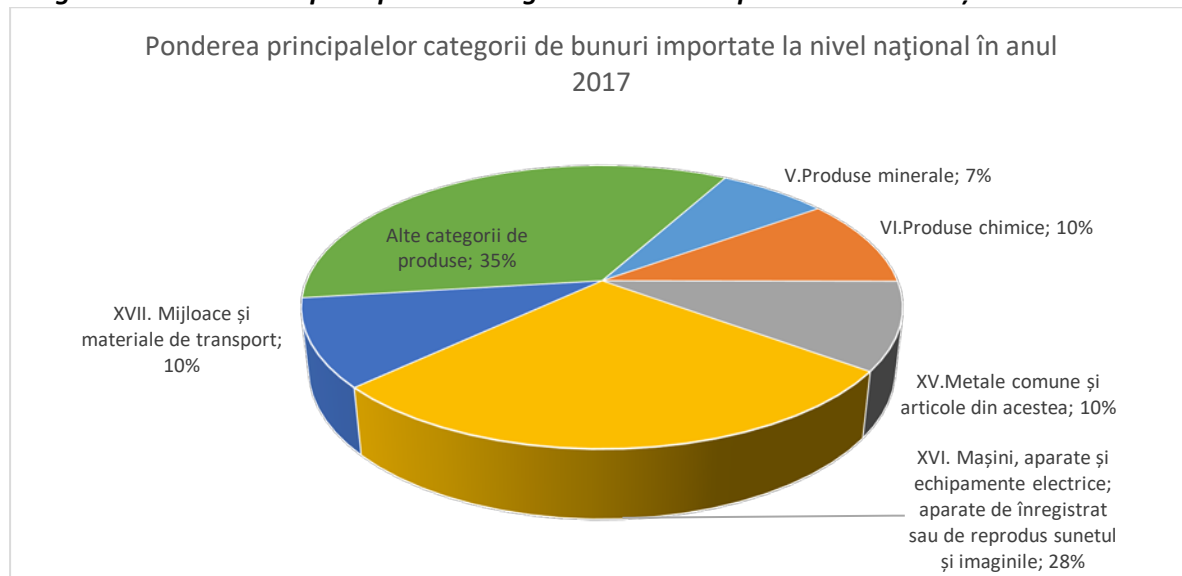
Având în vedere faptul că există 19 categorii de produse, au fost selectate doar acele categorii care înregistrează importuri în anul 2017 de peste 5 miliarde euro.

La nivel național, în 2017, cea mai mare pondere o aveau importurile grupei XVI - *Mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile*, reprezentând aproximativ 28% din totalul importurilor realizate la nivel național, valoarea acestor bunuri depășește 20,9 miliarde de euro. În cadrul acestei categorii de bunuri sunt cuprinse:

- Reactori nucleari, boilere, mașini și dispozitive mecanice: 9,3 miliarde de euro;
- Mașini, aparate și materiale electrice; aparate de înregistrat și reprodus sunetul și imagini de televiziune: 11,6 miliarde de euro.

La o distanță semnificativă de aceste bunuri se regăsesc importurile cu *Metalele comune și articolele din acestea - grupa XV* și *Produsele chimice - grupa VI* fiecare înregistrând valori de aproximativ 10% - aproximativ 7 miliarde de euro.

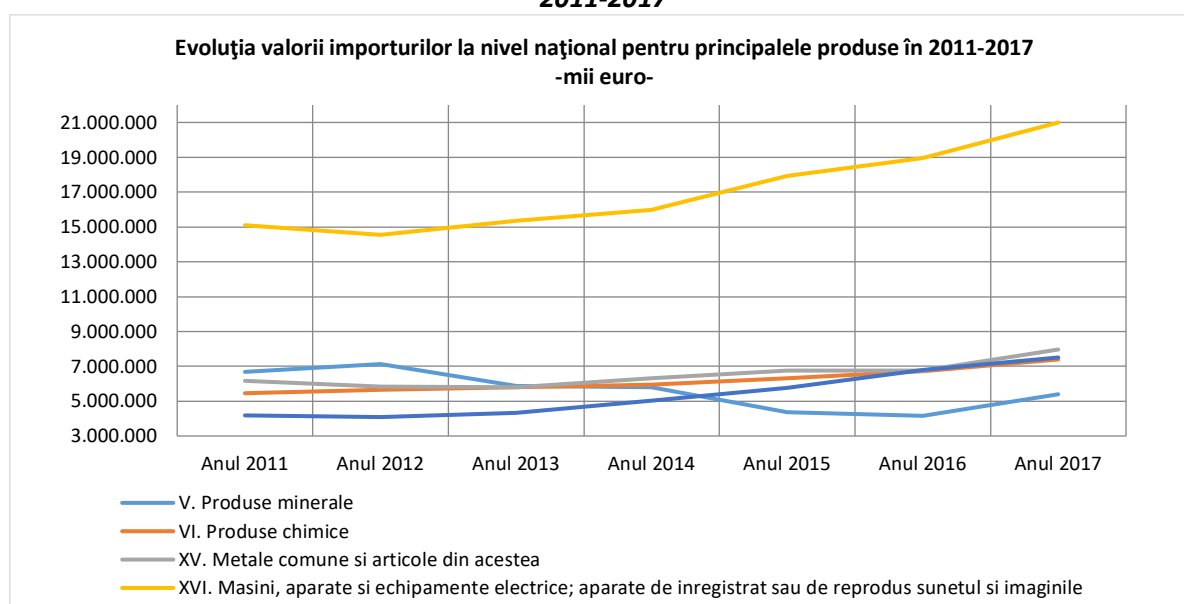
Figura I.5.5- Ponderea principalelor categorii de bunuri importate la nivel național în anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Pe toată perioada analizată, produsele specifice grupei XVI s-au situat pe locul 1 în topul produselor importate la nivel național, cu un trend crescător. Comparativ cu situația din anul 2011, produsele minerale înregistrează un trend descrescător până la 2016, în 2017 importurile înregistrând o creștere destul de accelerată, de aproximativ 30%. Produsele chimice și metalele comune înregistrează o ușoară creștere pe întregul orizont de timp. O creștere mai pronunțată s-a înregistrat pentru produsele aferente categoriei XVII-Mijloace de transport, în special în anul 2017, comparativ cu restul perioadei analizate.

Figura I.5.6 - Evoluția valorii importurilor la nivel național pentru principalele produse în intervalul 2011-2017

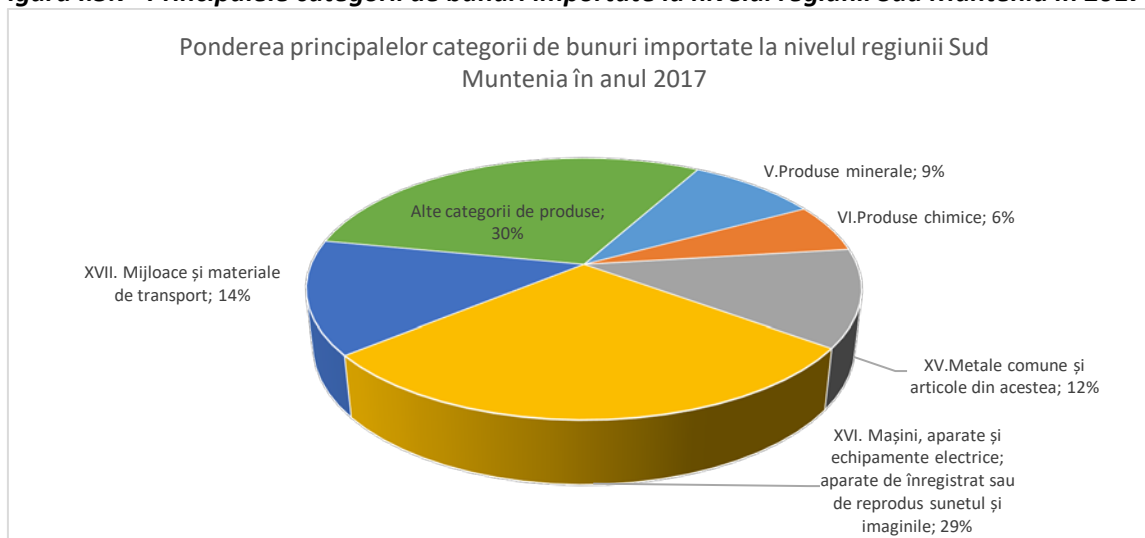

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul regiunii Sud Muntenia, se pot observa o serie de elemente comune cu situația prezentată la nivel național. Astfel, cea mai mare pondere a produselor importate în anul 2017 o reprezintă cele din categoria XVI - *Mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile*, cu peste 27,77%, aproximativ 2,1 miliarde euro.

Produsele din metale comune și articole din acestea se regăsesc pe locul 2, cu 10,53%, mijloacele de transport se regăsesc pe locul 3 cu 9,93%. Spre deosebire de situația existentă la nivel național, la nivelul regiunii Sud Muntenia produsele minerale se situează pe locul 4 cu 9,78% (la nivel național se află pe locul 5) iar cele chimice pe locul 5 cu o valoare de 0,530 miliarde de euro (la nivel național se află pe locul 4), sub 5,6% din ponderea importurilor regiunii.

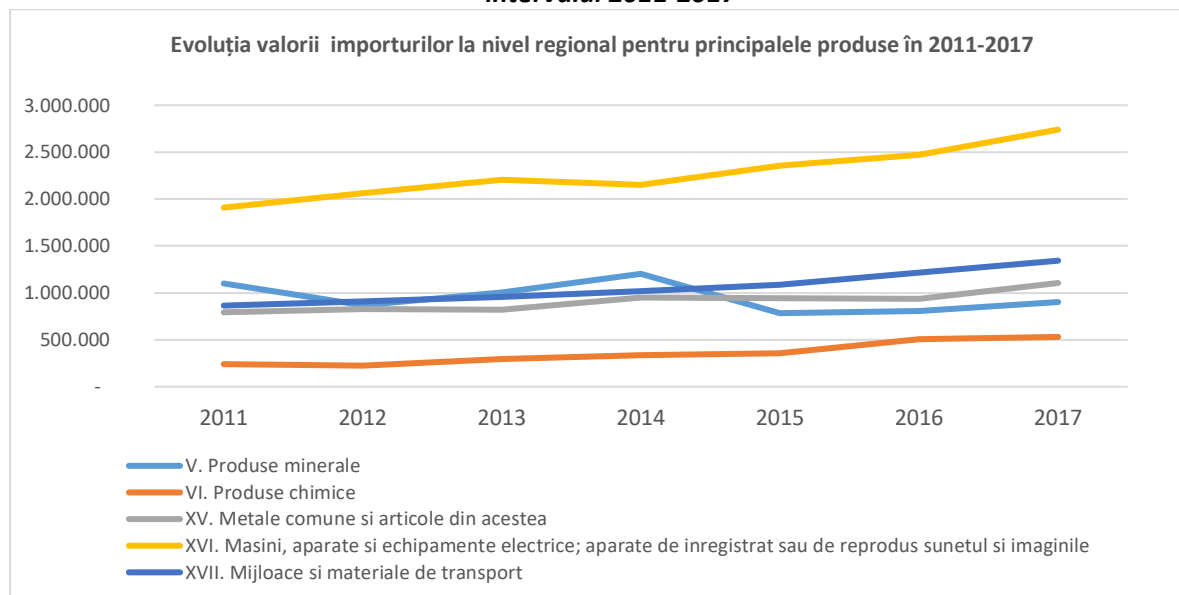
Figura I.5.7- Principalele categorii de bunuri importate la nivelul regiunii Sud Muntenia în 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Produsele aferente grupei XVI s-au situat pe primul loc, începând cu anul 2011. Comparând anii 2011 și 2017 se poate observa o ușoară creștere, cel mai prolific an a fost anul 2017. Importul cu produsele aferente grupei V Minerale au înregistrat o scădere în perioada analizată, pe când importurile cu Mijloace și materiale de transport, grupa XVII și Metale comune și articole din acestea - XV înregistrează un trend constant crescător pe întregul orizont de timp analizat.

Figura I.5.8 - Evoluția valorii importurilor la nivel regional pentru principalele produse în intervalul 2011-2017

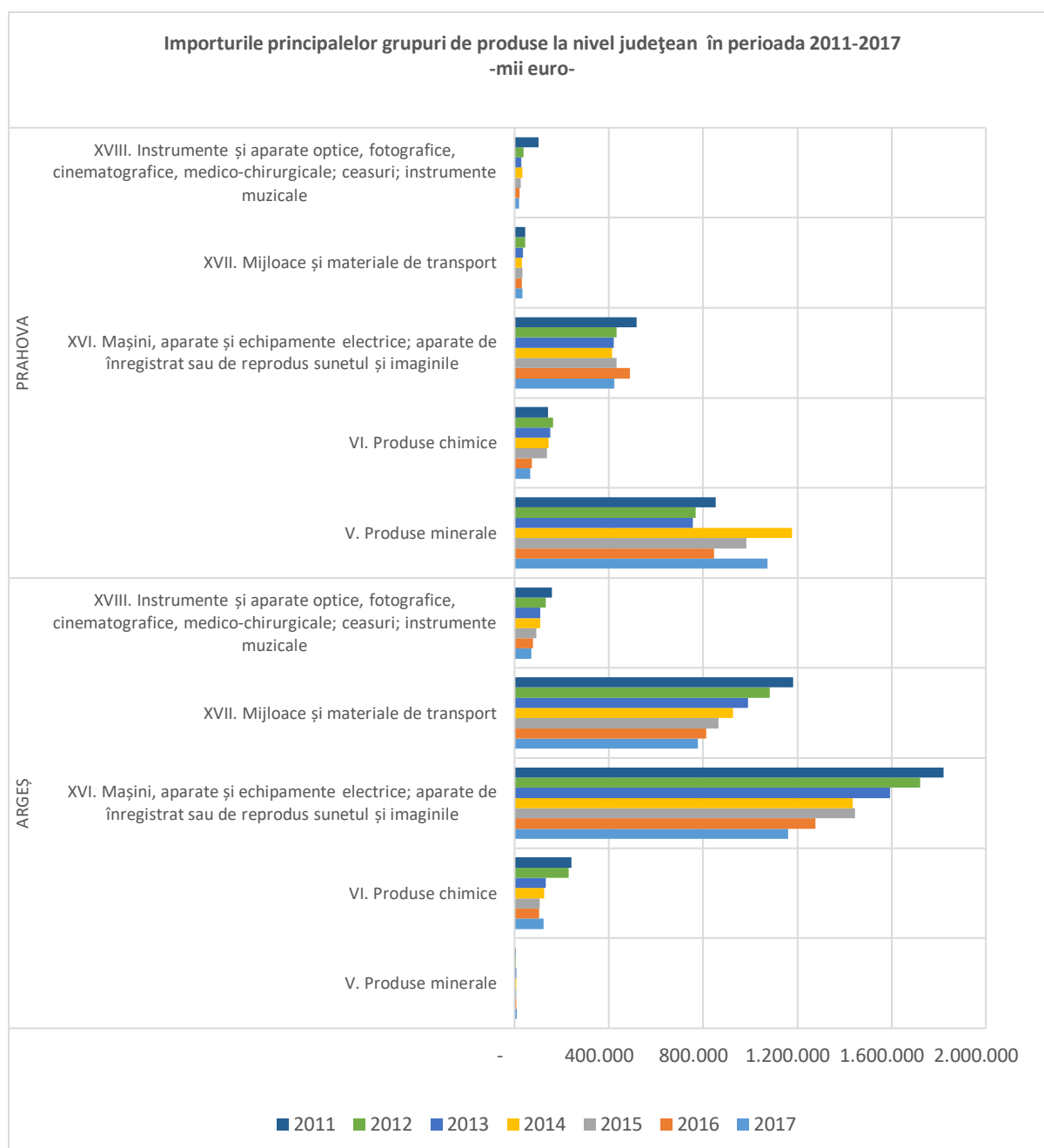
Sursa: Institutul Național de Statistică

În tabelul următor se prezintă categoriile de produse aflate pe primul loc în anul 2017, în fiecare județ din cadrul regiunii Sud Muntenia. Astfel, în 4 dintre județele regiunii, produsele aferente categoriei *Mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile*

se regăsesc pe primul loc ca valoare importuri, iar în două județe produsele aferente categoriei *Metale comune și articole din acestea* se regăsesc pe primul loc. Doar în cazul unui singur județ, produsele mineraliere se regăsesc pe primul loc, ca valoare importată în anul 2017.

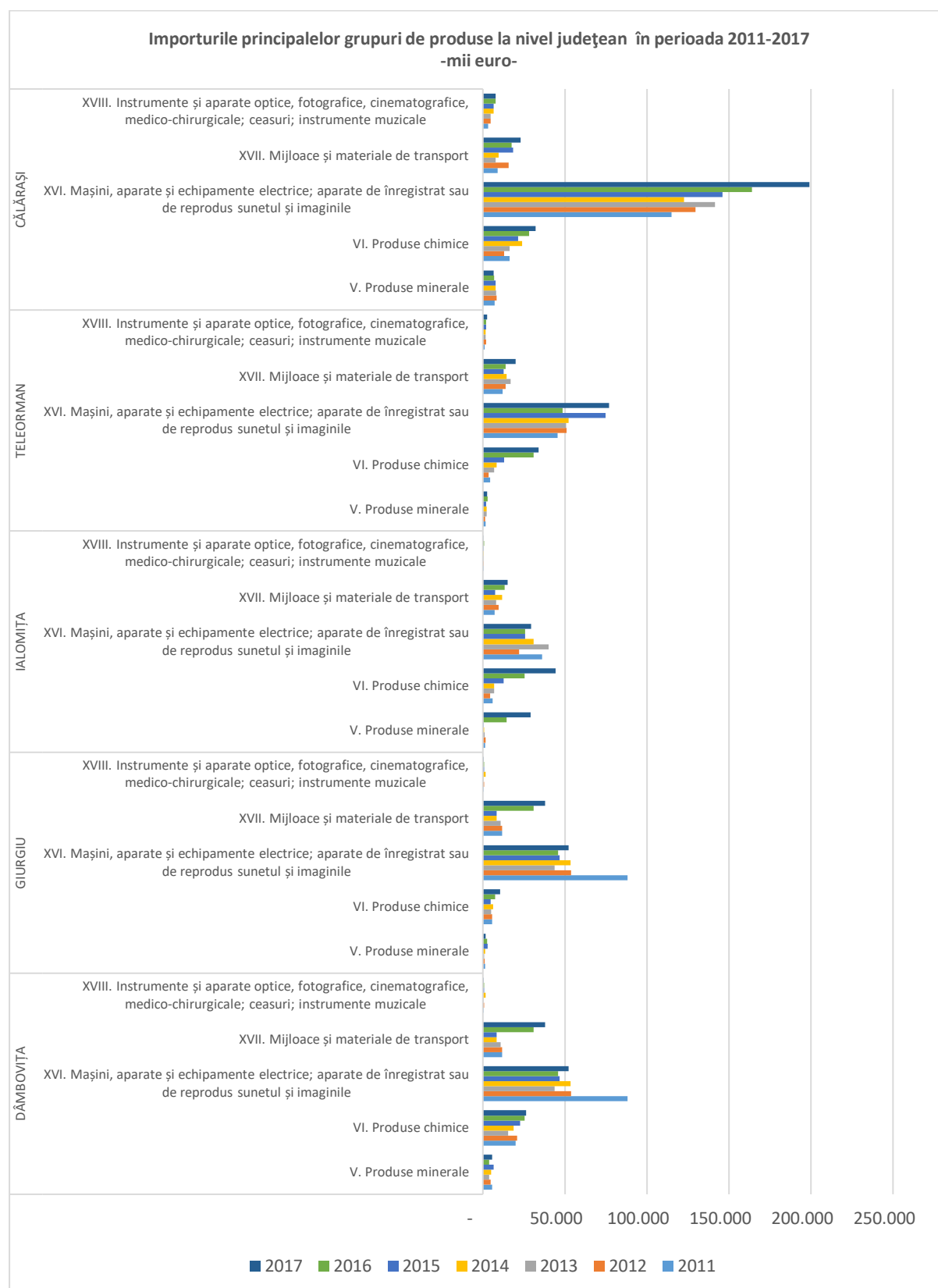
Conform valorilor importate, se poate observa discrepanța mare existentă între categoria de produse aflată pe primele trei locuri în județele Argeș și Prahova, comparativ cu categoria de produse aflată pe primele locuri în restul județelor.

Figura I.5.9 - Importurile principalelor grupuri de produse la nivel județean în perioada 2011- 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura I.5.9 - Importurile principalelor grupuri de produse la nivel județean în perioada 2011- 2017

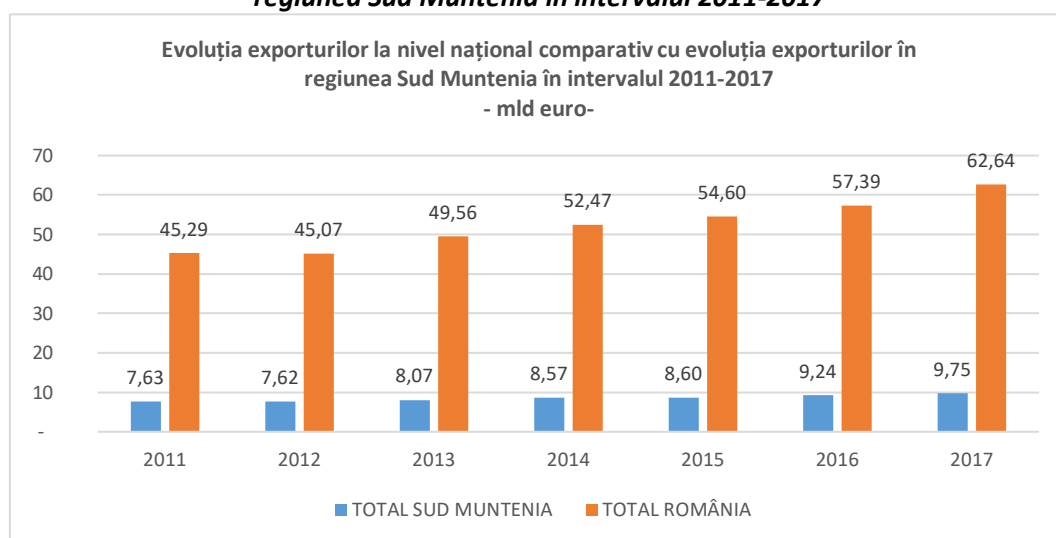
Sursa: Institutul Național de Statistică

Situația exporturilor pe grupe de produse, conform Nomenclatorului Combinat

Exporturile realizate la nivel național și regional înregistrează un trend crescător între anii 2011 și 2017. Anul 2012 a fost cel mai slab an din acest punct de vedere, atât la nivel național cât și la nivel regional exporturile înregistrând ușoare scăderi.

La nivel național, între anii 2011 și 2017 se evidențiază o creștere a exporturilor de peste 17 miliarde de euro, pe când, la nivelul regiunii Sud Muntenia, creșterea este de 2,1 miliarde de euro. La nivelul ponderilor, dacă în anul 2011 ponderea regiunii Sud Muntenia în totalul exporturilor realizate la nivel național a fost de aproximativ 16,8%, aceasta a scăzut, în anul 2017, la 15,6%.

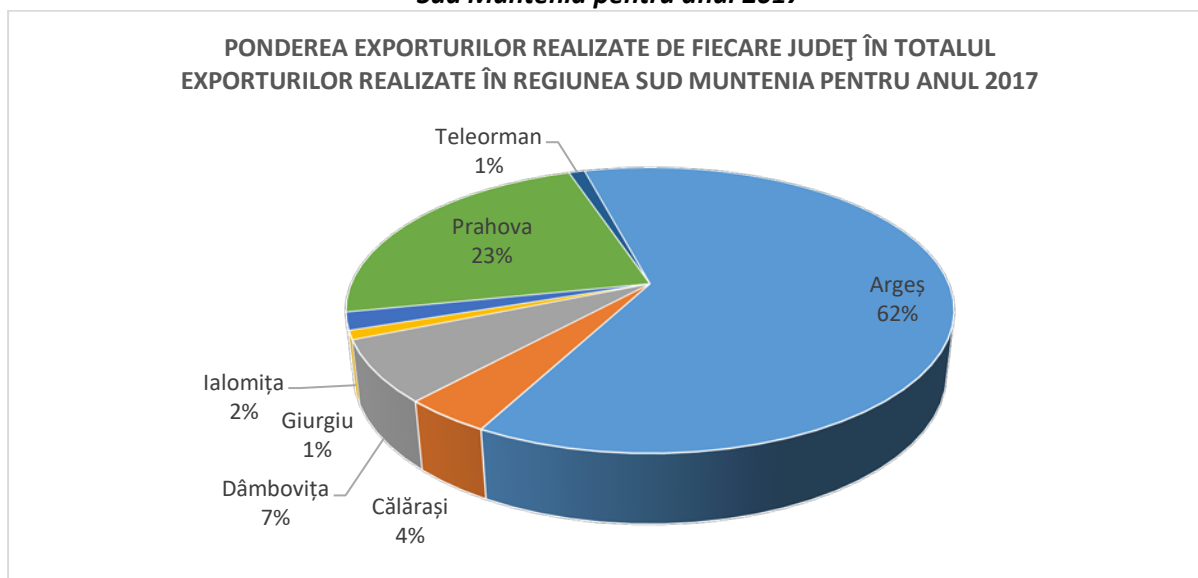
Figura I.5.10 - Evoluția exporturilor la nivel național comparativ cu evoluția exporturilor în regiunea Sud Muntenia în intervalul 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul regiunii Sud Muntenia, județul Argeș se detașează, cu o pondere de peste 61,78% din totalul exporturilor regiunii, grație exporturilor realizate de Uzinele Dacia, urmat de Prahova, cu 23,34%. La fel ca în cazul importurilor, locul 3 este ocupat de județul Dâmbovița, cu aproximativ 6,95%, în timp ce județele Teleorman, Ialomița și Giurgiu înregistrează, cumulativ, valori mai scăzute de 4,16%, ultimul cu doar 0,77% din exporturile zonei.

Figura I.5.11 - Ponderea exporturilor realizate de fiecare județ în totalul exporturilor din regiunea Sud Muntenia pentru anul 2017

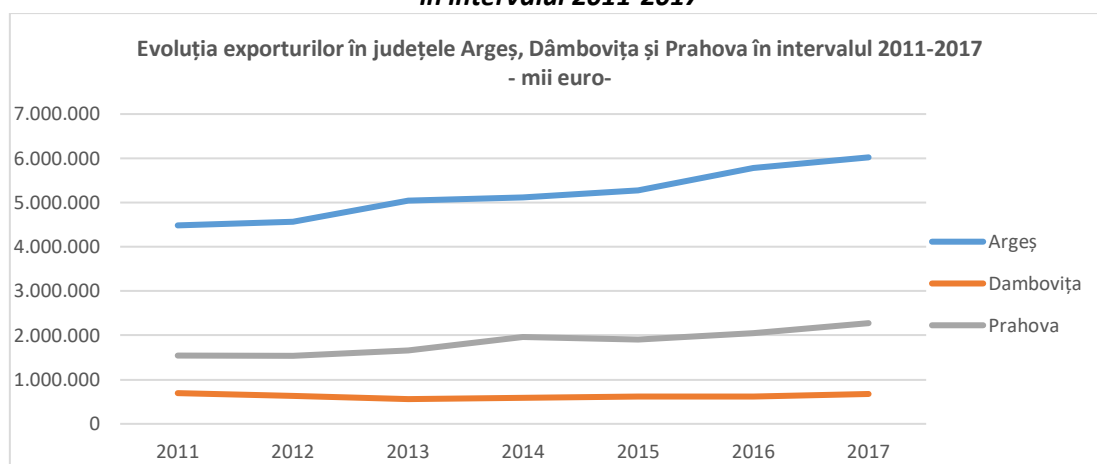

Sursa: Institutul Național de Statistică

La fel ca în cazul importurilor, este prezentată evoluția exporturilor la nivel județean, împărțită în două grafice, unul destinat primelor 3 județe - Argeș, Prahova și Dâmbovița - iar cel de al doilea pentru restul de județe - Călărași, Ialomița, Teleorman și Giurgiu.

La nivelul primelor 3 județe din regiune, județele Argeș și Prahova înregistrează creșteri continue între anii 2011 și 2017, pe când județul Dâmbovița are o evoluție constantă. Cea mai spectaculoasă creștere se evidențiază în județul Argeș, între anii 2015 și 2017, de aproximativ 0,75 miliarde de euro, valoarea exporturilor din acest județ depășind 6 miliarde de euro, aproximativ 9,61% din totalul exporturilor realizate la nivel național.

Figura I.5.12 - Evoluția exporturilor în județele Argeș, Dâmbovița și Prahova, în intervalul 2011-2017

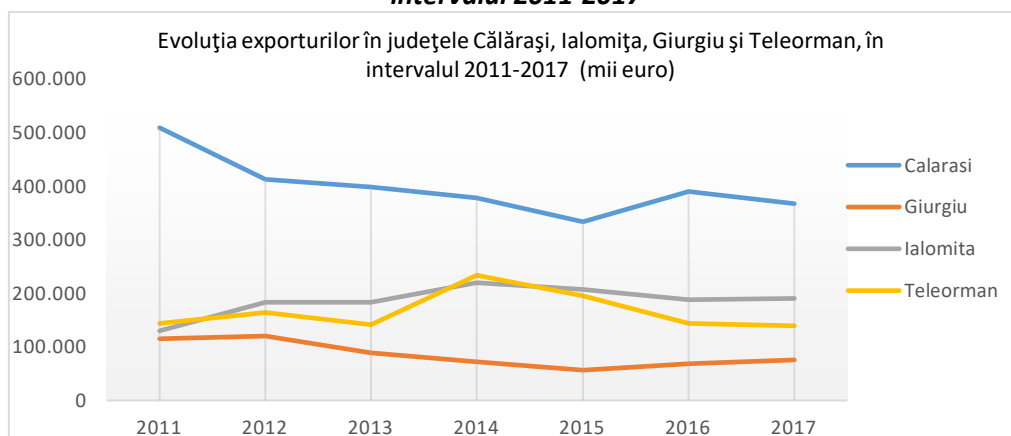

Sursa: Institutul Național de Statistică

În restul județelor din cadrul regiunii Sud Muntenia, exporturile au scăzut semnificativ: în Călărași peste 27%, de la peste 0,50 la 0,36 miliarde de euro și în Giurgiu, unde sunt mai mici de 0,07 miliarde de euro.

Județul Ialomița a înregistrat o creștere constantă în perioada analizată, în 2017 valoarea depășind 0,19 miliarde de euro, pe când în județul Teleorman, după o creștere spectaculoasă înregistrată în anul 2015, de la 0,14 în 2013 la 0,23 miliarde de euro, exporturile au revenit în 2017 la un nivel asemănător cu cel din 2011.

Figura I.5.13 - Evoluția exporturilor în județele Călărași, Ialomița, Giurgiu și Teleorman, în intervalul 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al categoriilor de bunuri exportate la nivel național, la fel ca în cazul importurilor, produsele aferente grupei XVI - *Mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile* se situează pe primul loc. Deținând o pondere de aproximativ 28,45% din totalul existent la nivel național, în anul 2017 valoarea acestor exporturi a depășit 17,8 miliarde euro. Locul 2 este ocupat de exporturile aferente grupei XVII - *Mijloace de transport* cu peste 18,04%, iar locurile 3 și 4 de *Metalele comune și articole din acestea* și de grupa produselor textile, cu 8,51% și 6,46%.

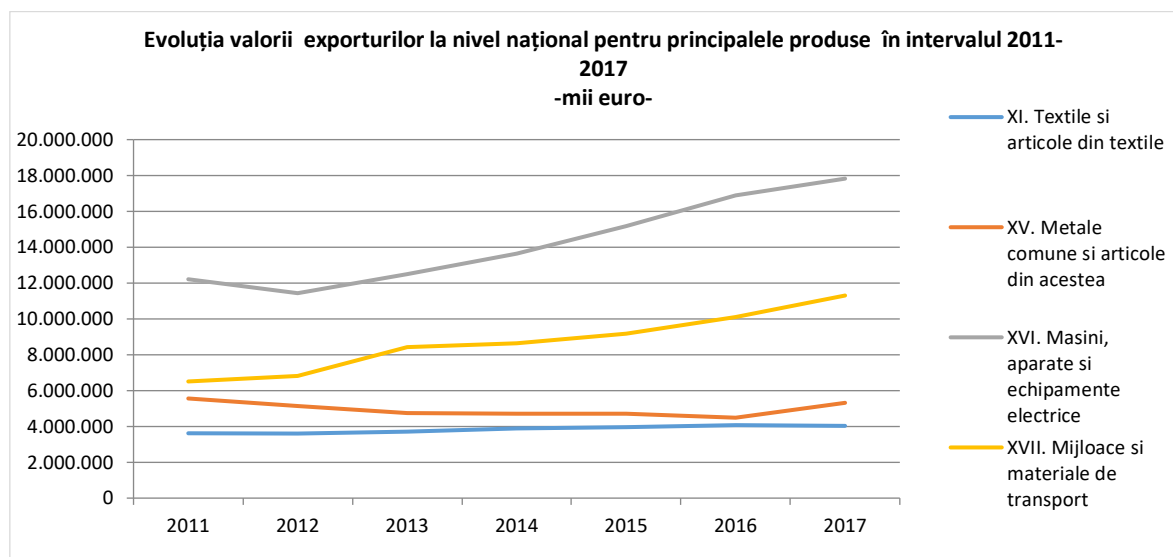
Figura I.5.14 - Ponderea celor mai importante categorii de bunuri exportate la nivel național în anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al evoluției exporturilor cu aceste bunuri, se poate observa că în nici unul din cei 7 ani analizați nu s-a înregistrat vreo modificare a clasamentului existent. Astfel, exporturile produselor aferente grupei XVI au înregistrat o scădere în anul 2012 comparativ cu 2011, pentru ca în anii 2013 și 2017 să înregistreze o creștere spectaculoasă de peste 46% față de valoarea din 2011. Exporturile aferente grupei XVII - *Mijloace de transport* înregistrează o creștere spectaculoasă între anii 2011 și 2017, de peste 4,5 miliarde de euro. Exporturile aferente grupei XV - *Metale comune* înregistrează o scădere constantă în perioada 2011-2016 ajungând la valoarea de 4,48 miliarde de euro, în 2017 valoarea acestora crescând cu 0,85 miliarde de euro față de 2016, pe când cele aferente grupei XI - *Textile* au o creștere ușoară, nesemnificativă în totalul exporturilor realizate la nivel național. Creșterea exporturilor la nivel național în anul 2017 se poate datora creșterilor exporturilor la grupele XVI și XVII cu 73% și respectiv 46% față de anul 2011.

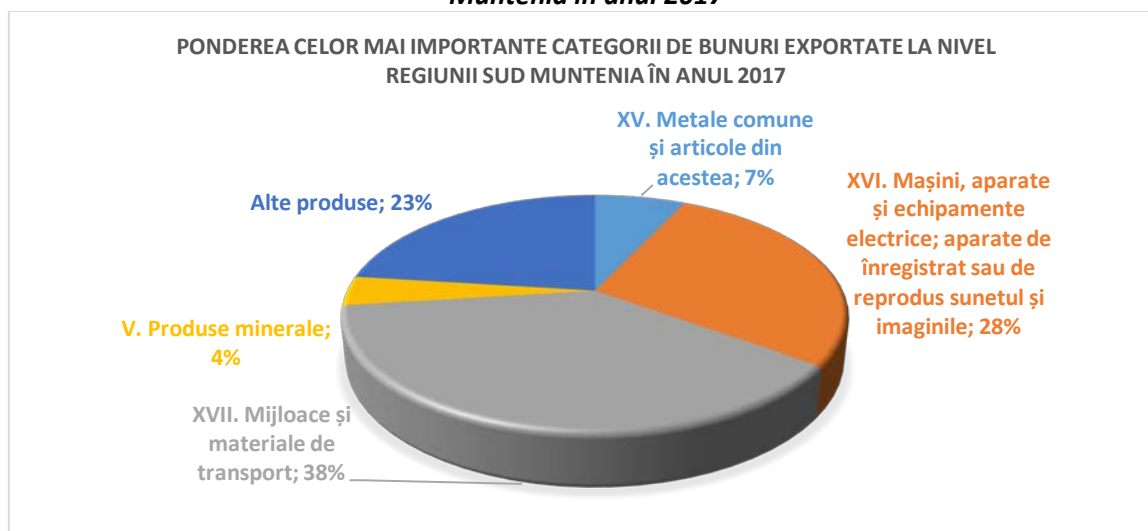
Figura I.5.15- Evoluția valorii exporturilor la nivel național pentru principalele produse în intervalul 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivel regional, cea mai mare pondere o înregistrează produsele din categoria XVII - *Mijloace și materiale de transport* cu peste 38%, aproximativ 3,3 miliarde de euro, urmate de categoria XVI - *Mașini aparate și echipamente electrice* cu aproximativ 28% și la o distanță semnificativă XV - *Metale comune și articole din acestea* – 7% urmate de V - *Produse minerale* cu 4%.

Figura I.5.16 - Ponderea celor mai importante categorii de bunuri exportate la nivelul regiunii Sud Muntenia în anul 2017

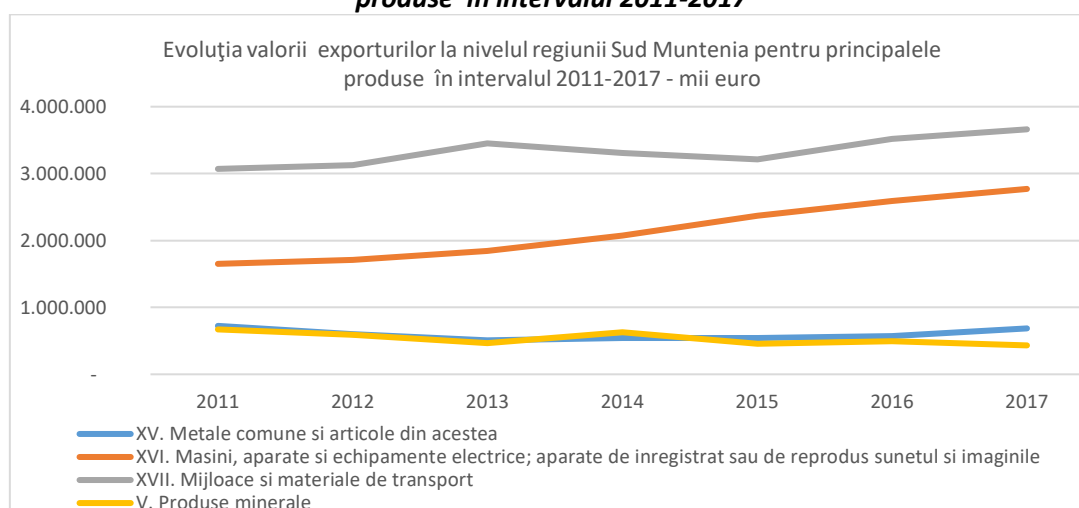

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere al evoluției, bunurile din categoria XVII și XV înregistrează creșteri pe întregul orizont de timp analizat, exceptând o mică scădere în anul 2015 pentru exporturile din grupa XVII - *Mijloace și materiale de transport*, ulterior, valoarea acestora crescând cu 19% față de valoarea din

2011. Exporturile din grupa V - *Produse minerale* au suferit scăderi substanțiale în perioada 2011-2017, de peste 55%, ajungând în 2017 la valoarea de 0,43 miliarde de euro. Făcând o paralelă cu situația existentă la nivel național, se poate observa o concordanță între creșterea înregistrată de exporturile bunurilor din grupa XVII - *Mijloace și materiale de transport* și bunurile aferente grupului XVI - *Mașini aparate și echipamente electrice*.

Figura 1.5.17- Evoluția valorii exporturilor la nivelul regiunii Sud Muntenia pentru principalele produse în intervalul 2011-2017

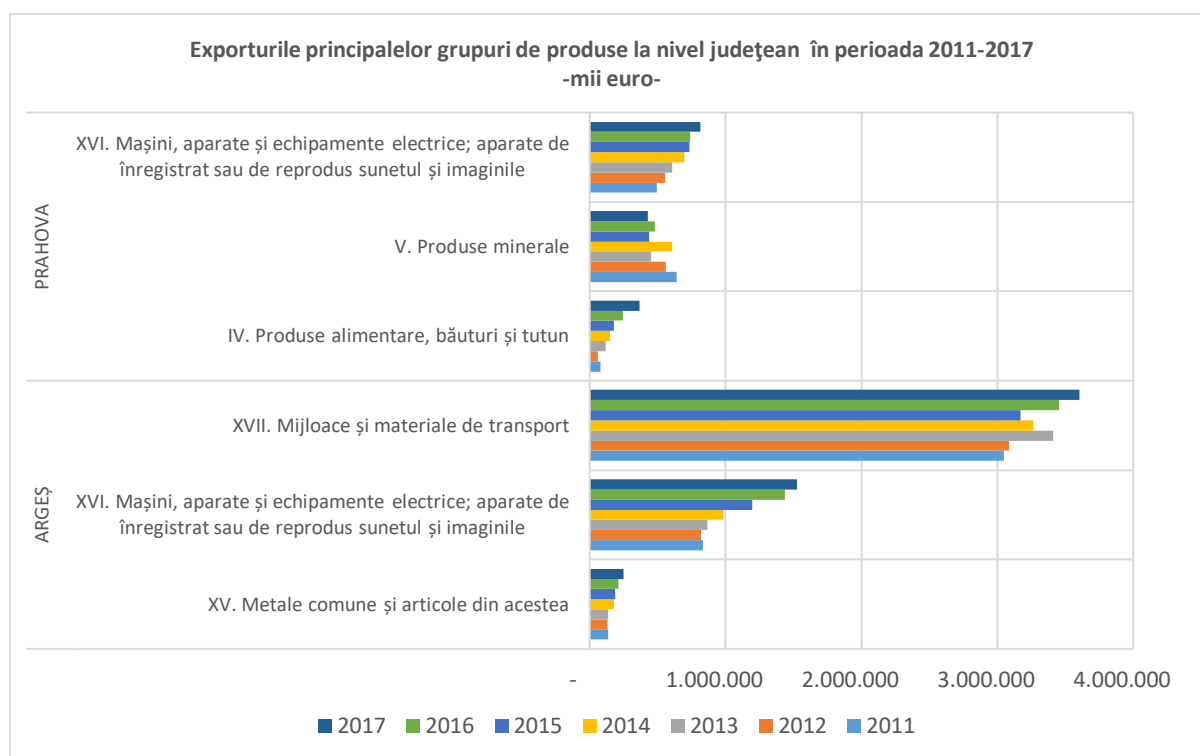
Sursa: Institutul Național de Statistică

În tabelul următor sunt prezentate categoriile de produse aflate pe primul loc în anul 2017, în fiecare județ din cadrul regiunii Sud Muntenia, din punct de vedere al valorii exporturilor.

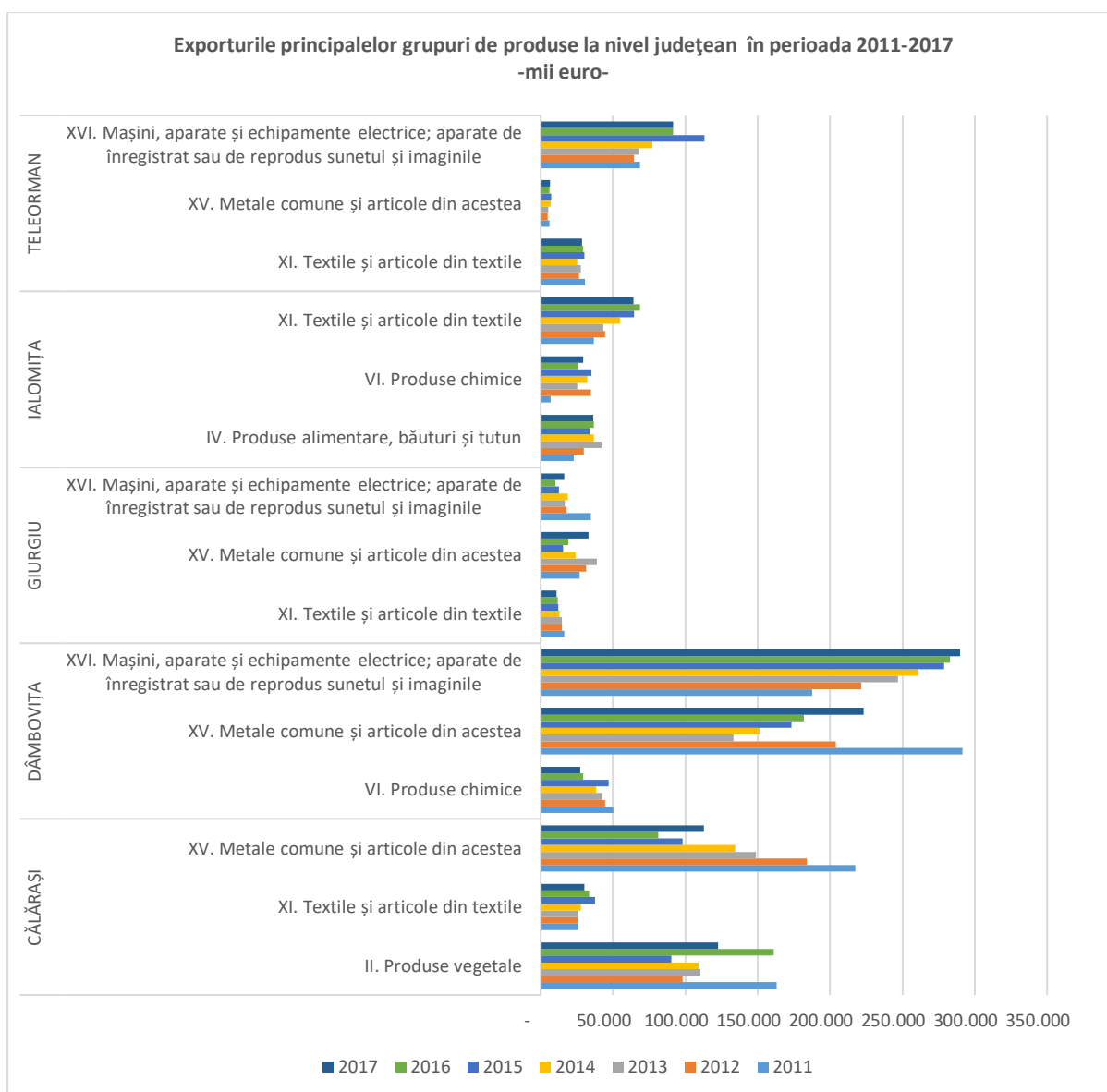
Astfel, în județul Argeș se regăsesc cele mai exportate bunuri din regiune mai exact cele din categoria XVII - *Mijloace și materiale de transport*, cu peste 3,6 miliarde de euro și cele din categoria echipamentelor electrice, aproximativ 1,5 miliarde de euro. În județul Prahova, cele mai exportate bunuri sunt cele din grupa XVI - *Mașini aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile*, cu aproximativ 0,821 miliarde de euro, urmate de *Produsele minerale-V*, cu aproximativ 0,43 miliarde euro.

Singurul județ în care se mai înregistrează valori mai mari de 0,20 miliarde de euro exporturi pentru o singură categorie de bunuri este Dâmbovița XVI - *Mașini aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile* la 0,29 miliarde de euro și XV - *Metale comune* la 0,223 miliarde de euro.

Figura I.5.18- Exporturile principalelor grupuri de produse la nivel județean 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Sursa: Institutul Național de Statistică

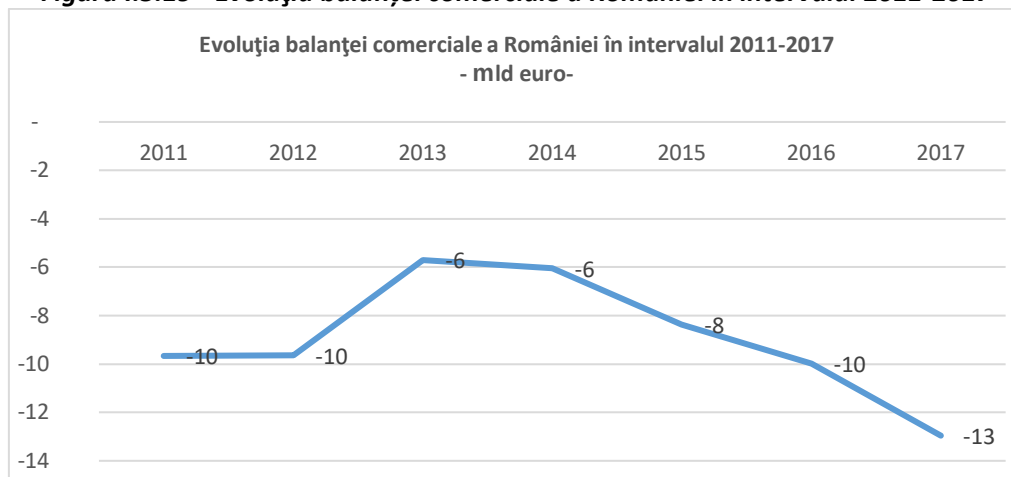
Balanța comercială

Balanța comercială reprezintă diferența dintre exporturi și importuri. În cazul în care exporturile sunt mai mari decât importurile, se obține o balanță comercială favorabilă, pe când, în cazul în care exporturile sunt mai mici decât importurile, se obține o balanță comercială nefavorabilă.

În analiza de față, balanța comercială a fost calculată folosind importurile și exporturile prezentate în subcapitolele anterioare. Perioada pentru care s-a calculat balanța comercială este 2011-2017, perioadă pentru care datele au fost culese și prelucrate de către Institutul Național de Statistică.

La nivel național, pentru perioada 2011-2017, balanța comercială este una nefavorabilă. Chiar dacă în anul 2014 se înregistrează o ușoară creștere a balanței comerciale, trendul general este unul negativ, deficitul înregistrat scăzând de la peste 9,6 miliarde de euro în anul 2011, la aproximativ 13 miliarde de euro în 2017.

Figura I.5.19 - Evoluția balanței comerciale a României în intervalul 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

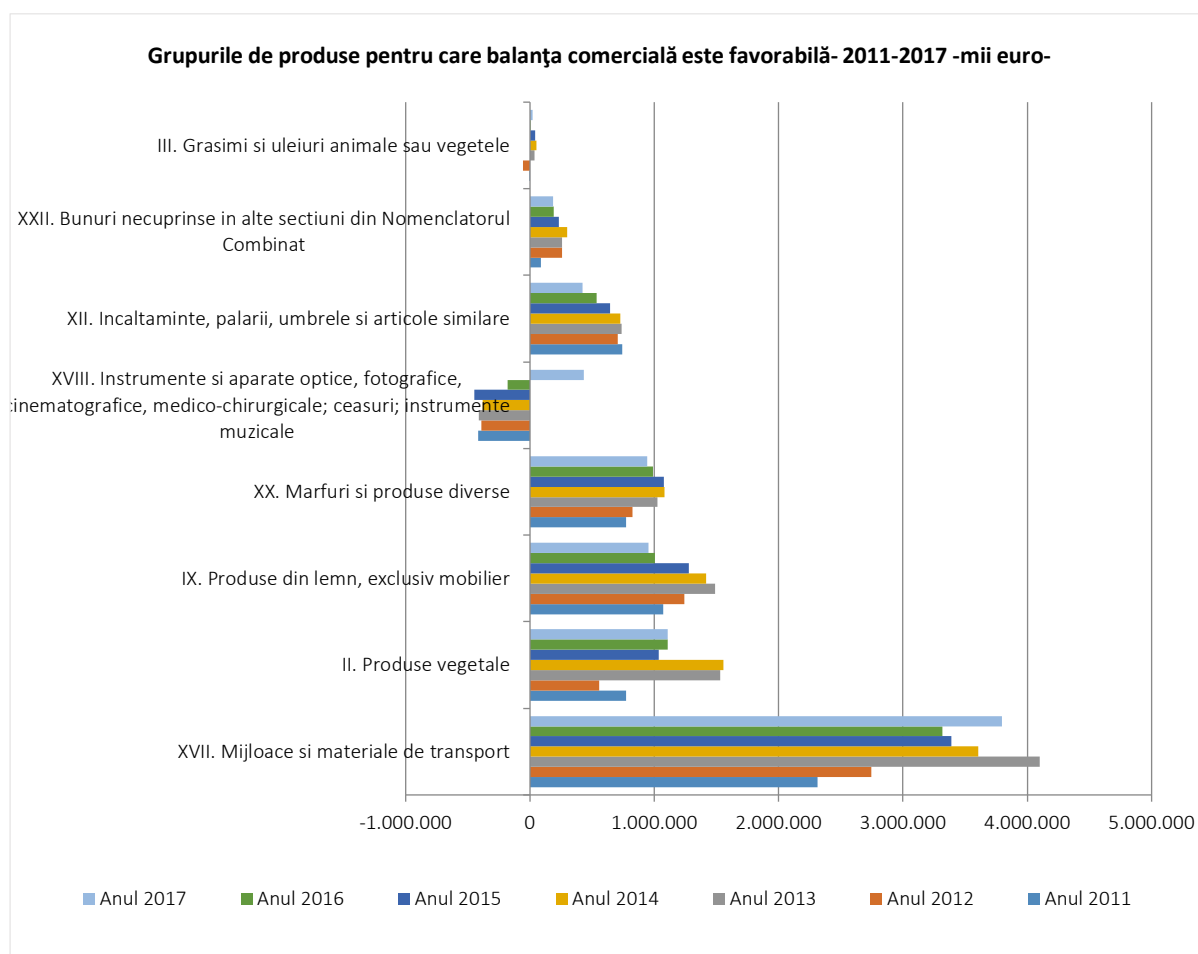
La nivel național, pentru 8 dintre cele 19 categorii de produse prevăzute în Nomenclatorul combinat, la finalul anului 2017 s-a obținut o balanță comercială favorabilă.

Acest top este dominat în mod evident de produsele din categoria XVII - *Mijloace și materiale de transport*, unde România a exportat cu peste 3,7 miliarde de euro mai mult decât a importat în anul 2017. Alte produse cu o balanță comercială favorabilă sunt *Produsele vegetale și cele din lemn*, excluzând mobilierul, ambele cu puțin peste 1 miliard de euro în anul 2017.

Articolele din categoria XI - *Textile și alte articole din textile* au avut o balanță pozitivă în perioada 2011-2013, dar începând cu anul 2014 au obținut o balanță negativă. La polul opus se regăsesc produsele din categoria III - *Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale* unde, începând cu anul 2013, balanța comercială este pozitivă.

Produsele cu cea mai spectaculoasă creștere a balanței comerciale sunt cele aferente grupei II - *Produse vegetale*, cu peste 1,5 miliarde de euro între anii 2013-2014, precum și pentru *Instrumente și aparate optice*, care au înregistrat o balanță negativă în perioada de timp 2011 - 2016, anul 2017 fiind singurul an din perioada analizată în care a înregistrat o balanță pozitivă, atângând o valoare de 0,4 miliarde de euro.

Figura I.5.20 - Grupurile de produse pentru care balanța comercială este favorabilă 2011-2017

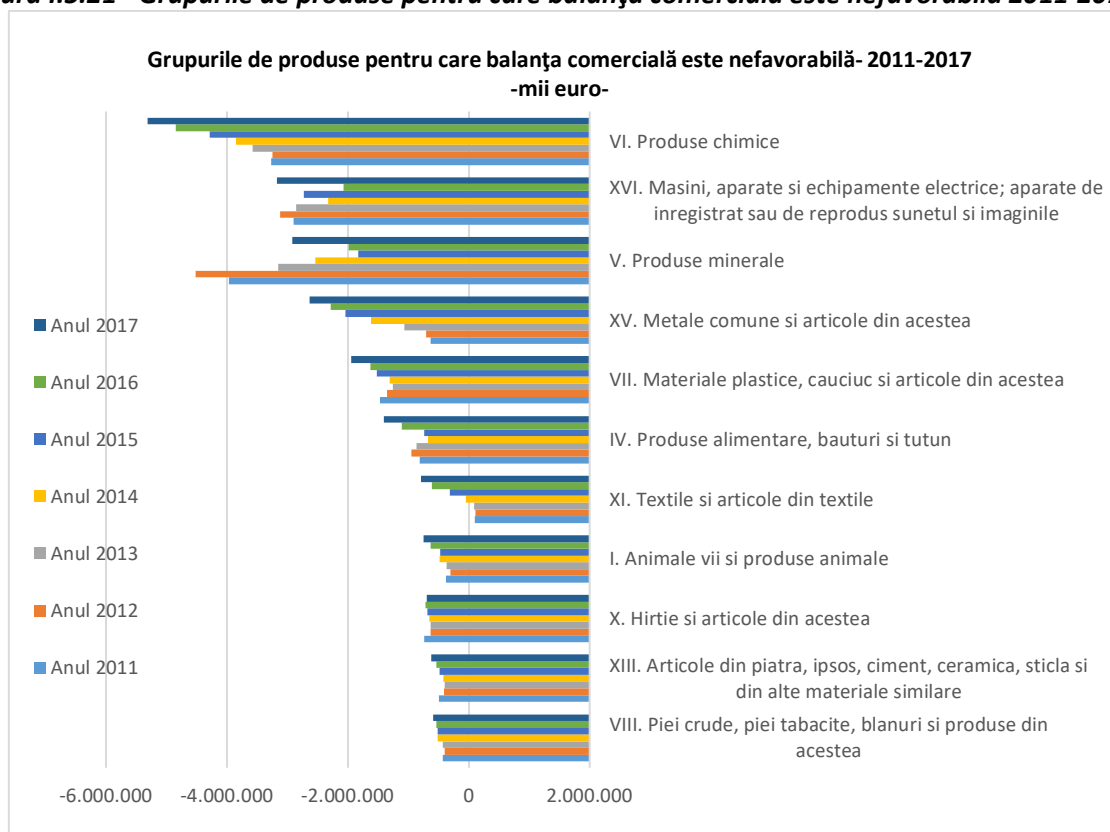

Sursa: Institutul Național de Statistică

Restul de 11 categorii de produse au înregistrat o balanță comercială negativă, neexistând nicio grupă a cărei balanță comercială să fie mai mare de - 0,59 miliarde de euro.

Cea mai defavorabilă balanță comercială se identifică la grupul de produse *V - Produse minerale*, grupul de produse *XVI - Mașini, aparate și echipamente electrice (și similare)* și grupul de produse *VI - Produse chimice*. În ultimii ani, aceste 3 categorii de produse își dispută primul loc, în prezent cea mai defavorabilă balanță fiind la categoria *VI - Produse chimice*, peste 5,3 miliarde de euro deficit. Produsele minerale se regăsesc pe un trend crescător, de la aproximativ -4,5 miliarde de euro în 2012 ele ajungând la doar aproximativ -2,9 miliarde de euro în anul 2017, o îmbunătățire de aproximativ 2 miliarde de euro. Similar, o îmbunătățire a situației se identifică și la grupa *V - Produse minerale*, unde deficitul a scăzut în 2017 cu peste un miliard de euro față de anul 2011, pe când o creștere spectaculoasă a deficitului se identifică la grupele de produse *XV - Metale comune* și *VI - Produse chimice* cu 2 miliarde diferență față de anul 2011 pentru ambele categorii de produse.

Figura 1.5.21 - Grupurile de produse pentru care balanța comercială este nefavorabilă 2011-2017

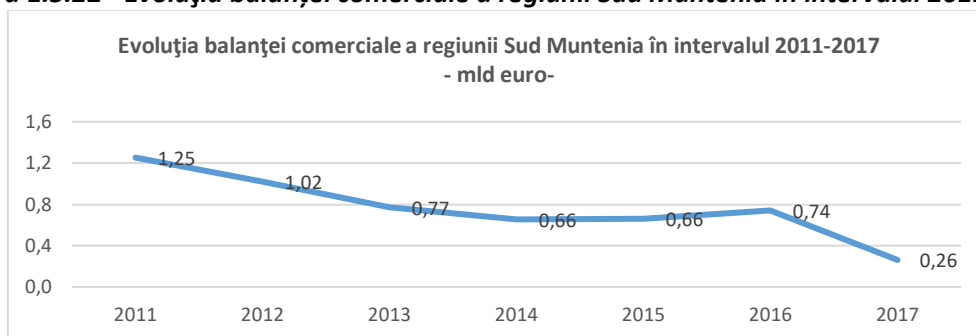

Sursa: Institutul Național de Statistică

Deși, la nivelul regiunii Sud Muntenia, balanța comercială este una pozitivă pentru întregul orizont de timp analizat, trendul acesteia este unul constant descrescător. Valoarea înregistrată în anul 2017, 0,26 miliarde de euro, reprezintă aproximativ 20% din valoarea înregistrată în anul 2011, și anume 1,25 miliarde euro.

Dacă, în perioada 2011-2013, balanța comercială a scăzut cu aproximativ 0,25 miliarde euro în fiecare an, în anul 2014 scăderea a fost mai mică, de doar aproximativ 0,12 miliarde euro. În perioada 2014-2016, balanța comercială a ajuns la valoarea de 0,74 miliarde de euro, înregistrând în anul 2017 o scădere dramatică, ajungând la nivelul de 0,26 miliarde euro.

Figura 1.5.22 - Evoluția balanței comerciale a regiunii Sud Muntenia în intervalul 2011-2017

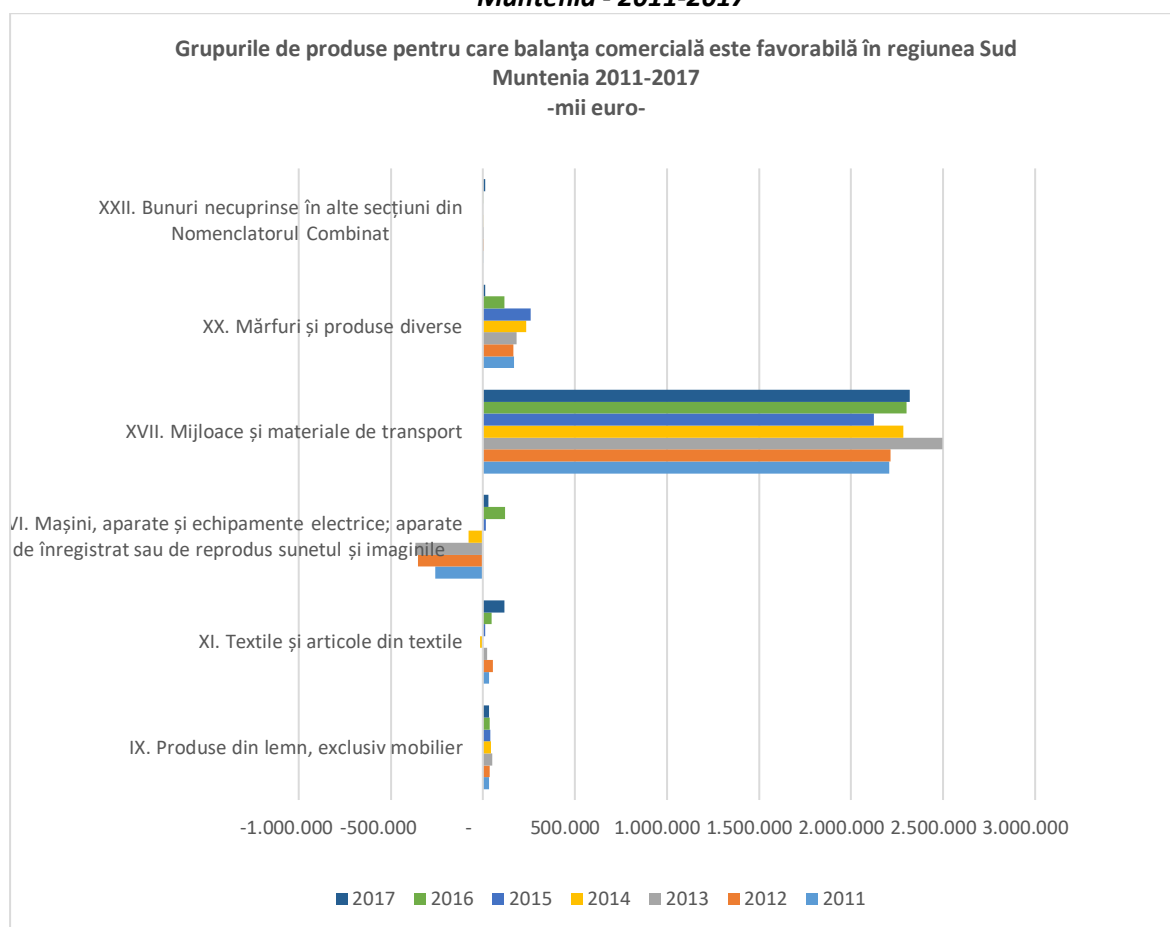

Sursa: Institutul Național de Statistică

Doar pentru 3 categorii de bunuri, balanța comercială aferentă intervalului 2011 - 2017 este una pozitivă în regiunea Sud Muntenia. Se diferențiază în mod clar categoria de produse XVII - *Mijloace și materiale de transport*, a cărei balanță comercială depășește 2,3 miliarde de euro în anul 2017. Celelalte categorii de produse ale căror balanțe comerciale sunt pozitive în intervalul 2011 - 2017 sunt IX - *Produse din lemn (excluzând mobilierul)* care are o valoare modestă, comparativ cu grupa XVII, ce nu depășește 0,11 miliarde de euro și XX - *Mărfuri și produse diverse* cu 13 milioane euro în anul 2017, în scădere accelerată comparativ cu intervalul 2011 – 2016, când depășea anual valoarea de 150 milioane de euro.

O altă grupă de produse cu balanța comercială pozitivă în anul 2017 sunt textilele, cu 118 milioane de euro, care însă au avut o balanță comercială negativă în anul 2014, bunurile necuprinse în alte secțiuni din Nomenclatorul Combinat a căror valoare este însă neglijabilă și XVI - *Mașini, aparate și echipamente electrice* care, după 4 ani de balanță comercială negativă, a înregistrat în ultimii 3 ani balanță comercială pozitivă, cu un maxim în anul 2016 de 119 mil euro.

Figura I.5.23 - Grupurile de produse pentru care balanța comercială este favorabilă în regiunea Sud Muntenia - 2011-2017

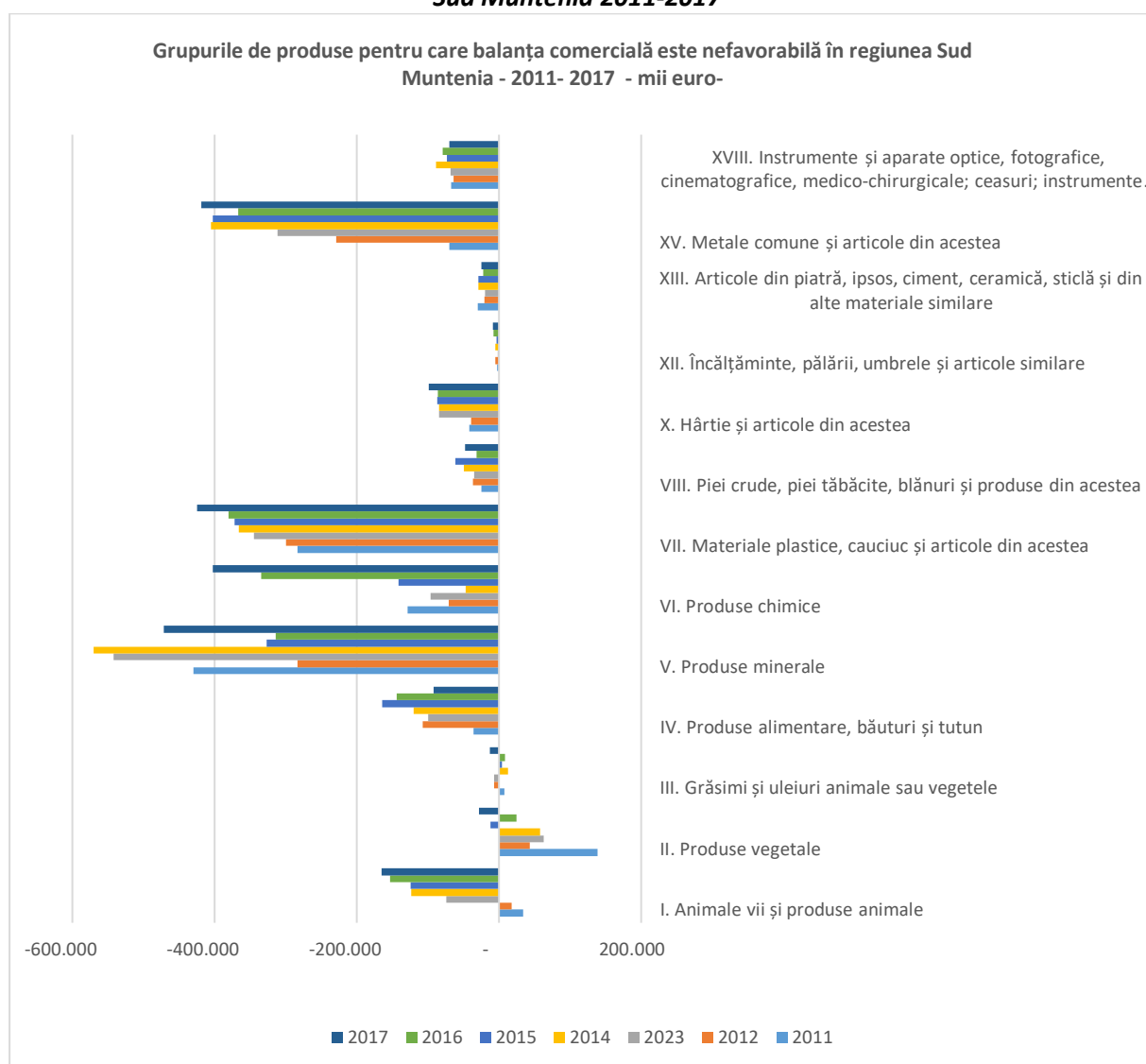
Sursa: Institutul Național de Statistică

Pentru restul de 15 categorii de produse, la nivelul anului 2017 s-a înregistrat o balanță comercială negativă deși, periodic, în intervalul analizat, au fost cazuri de balanțe comerciale pozitive.

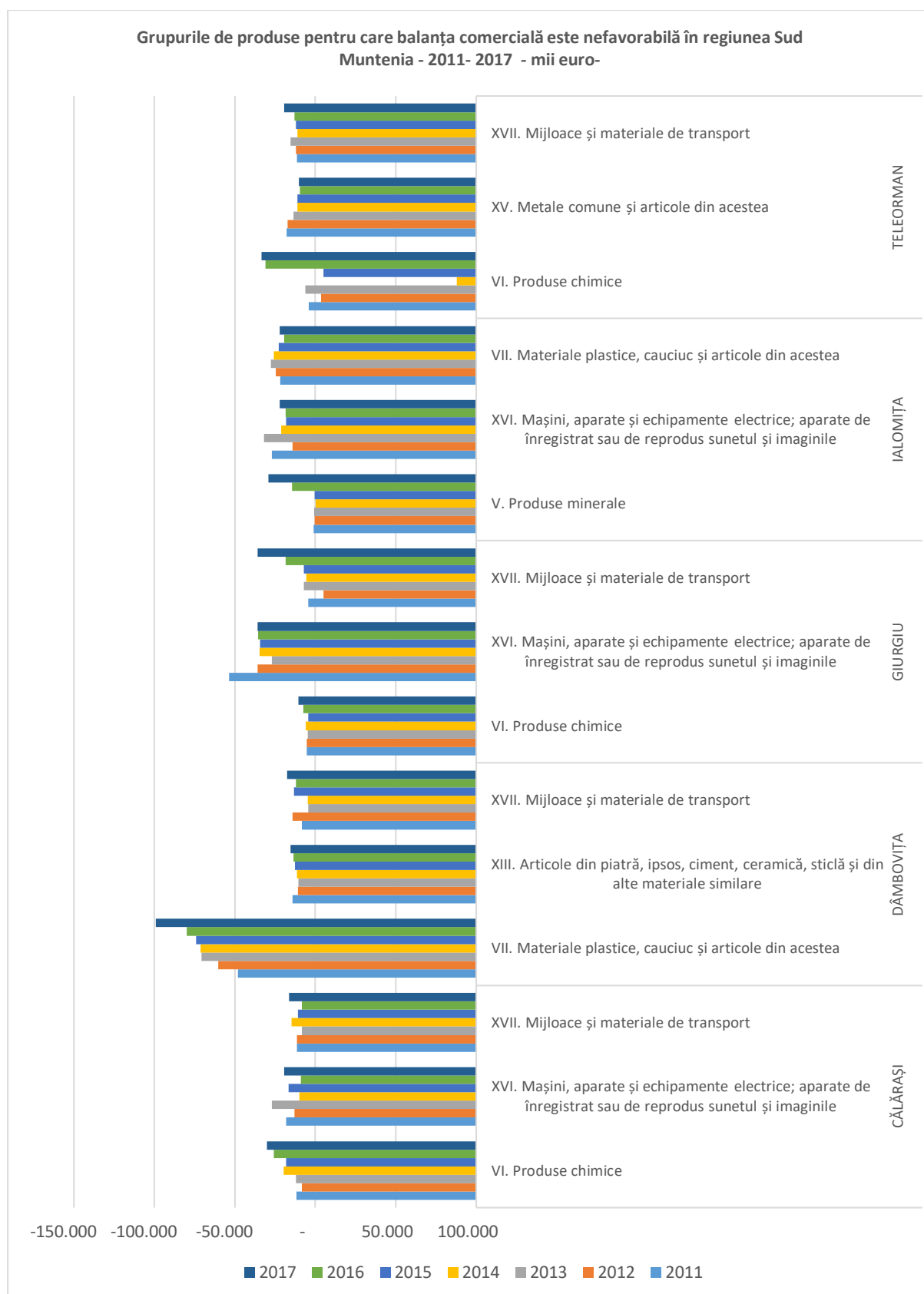
Cele mai mari deficite, peste 0,4 miliarde de lei se identifică la grupele de produse V - *Produse minerale* (-0,47 miliarde de euro), VII - *Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea* (-0,42 miliarde de euro), XV - *Metale comune și articole din acestea* (-0,41 miliarde de euro) și VI - *Produse chimice* (-0,40 miliarde de euro).

Pentru grupele III - *Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale*, XX - *Mărfuri și produse diverse*, II - *Produse vegetale* și I - *Animale vii și produse animale*, în anul 2017 s-au înregistrat balanțe negative, după ce la începutul perioadei analizate- 2011-2012, acestea erau ușor pozitive.

Figura I.5.24 - Grupurile de produse pentru care balanța comercială este nefavorabilă în regiunea Sud Muntenia 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Sursa: Institutul Național de Statistică

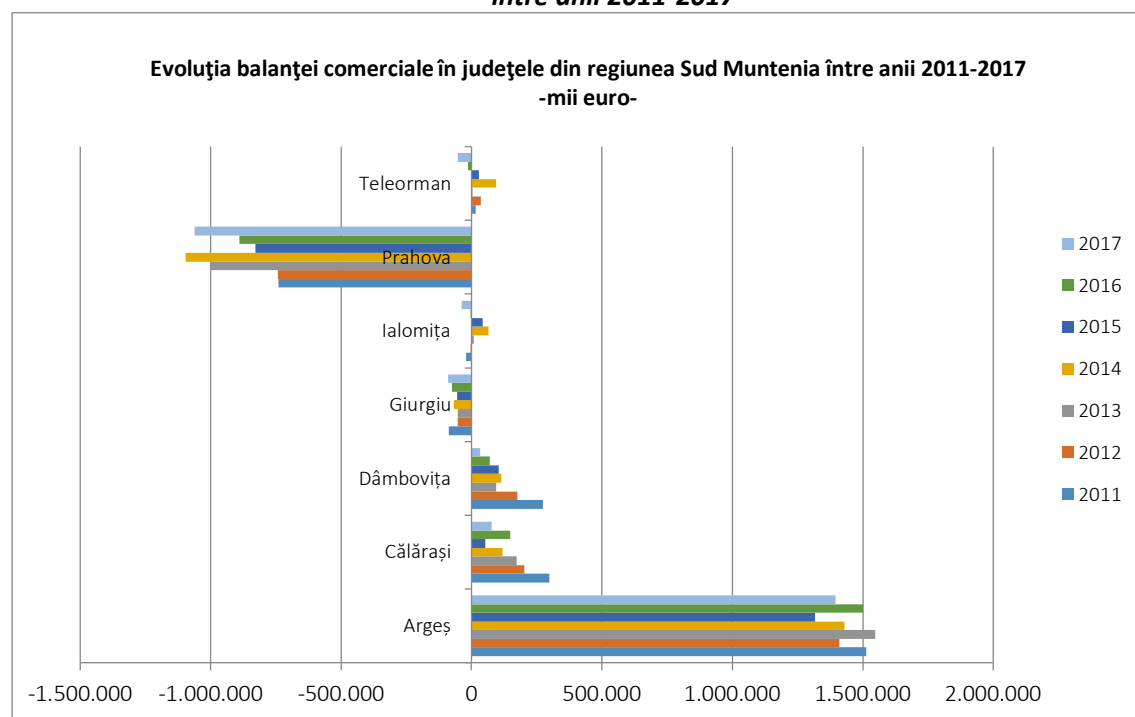
În concluzie, regiunea Sud Muntenia a înregistrat, pe perioada analizată, o balanță comercială favorabilă, datorită produselor aferente industriei auto, al cărei excedent contrabalansează deficitul evidențiat la majoritatea grupului de produse.

La nivel județean, în regiunea Sud Muntenia, județul Argeș înregistrează cel mai mare excedent, cu peste 1,39 miliarde de euro în anul 2017, în scădere comparativ cu anul 2016, când depășea valoarea de 1,5 miliarde de euro. Cel mai mare deficit se înregistrează la nivelul județului Prahova, unde balanța comercială a anului 2017 a scăzut sub valoarea de -1 miliard euro.

Alte județe cu balanță comercială pozitivă pe întregul orizont de timp analizat sunt Călărași și Dâmbovița, însă trendul este unul în scădere.

Județele Giurgiu și Prahova sunt cele care au înregistrat o balanță comercială negativă pe întregul orizontul de timp analizat.

Figura I.5.25 - Evoluția balanței comerciale în județele din regiunea Sud Muntenia între anii 2011-2017

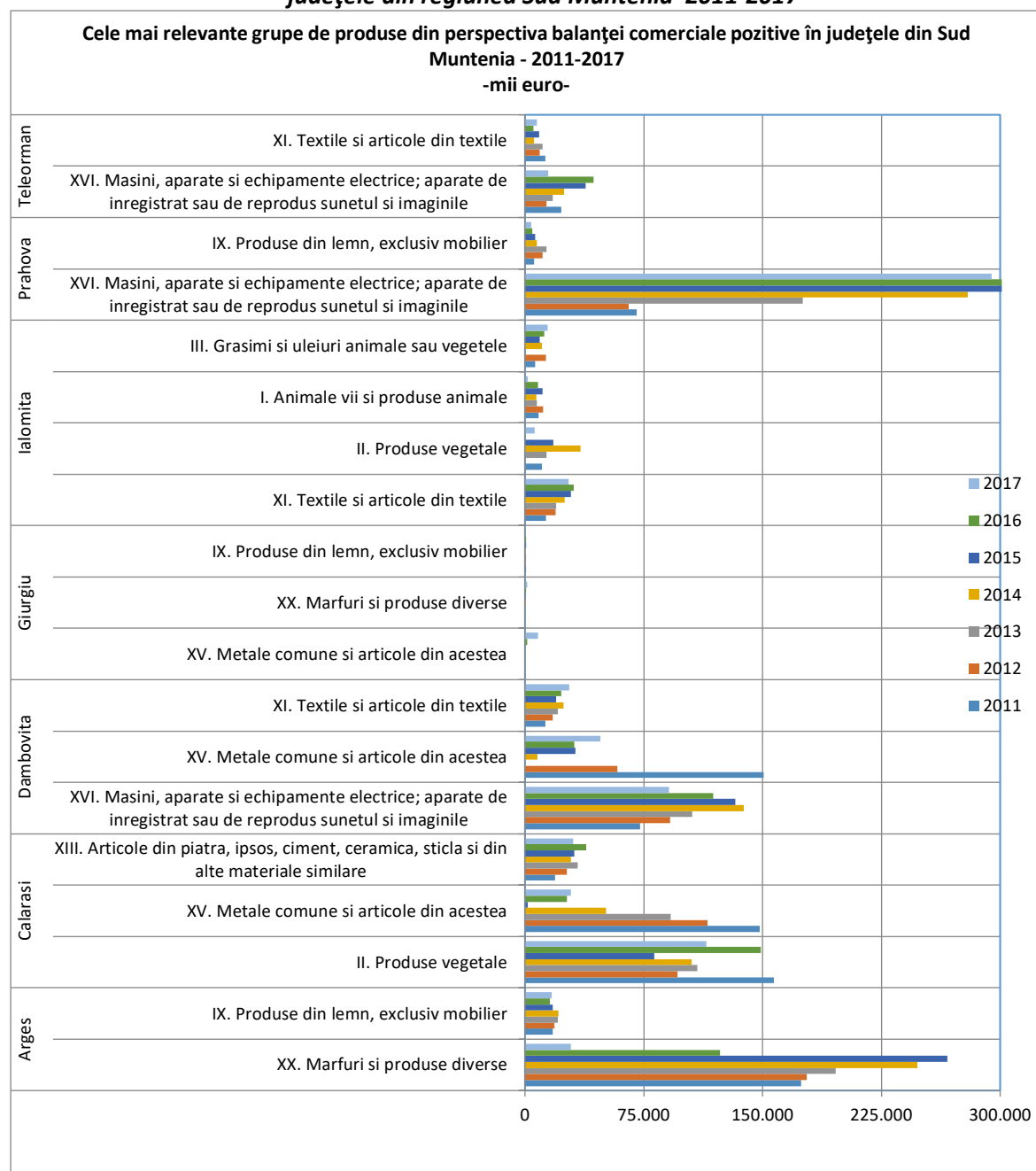
Sursa: Institutul Național de Statistică

Cu excepția județului Argeș, care înregistrează o balanță comercială de peste 2,4 miliarde de euro pentru produse aferente grupei XVII - *Mijloace de transport*, nu mai există nicio categorie de produse a cărei balanță comercială să depășească 0,3 miliarde de euro. Județul Prahova, cu produsele aferente grupei XVI - *Mașini aparate și echipamente electrice* și județul Călărași cu grupa II - *Produse vegetale* se situează pe locurile 2 și 3 în acest clasament.

Județele Călărași și Dâmbovița înregistrează valori demne de luat în calcul, pentru produsele vegetale și mașini aparate și echipamente electrice.

Județele Ialomița înregistrează balanțe comerciale pentru următoarele categorii de produse: IV - *Produse alimentare, băuturi și tutun*, XI - *Textile și articole din textile*, III - *Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale*; II - *Produse vegetale* și I - *Animale vii și produse animale*, în timp ce județul Giurgiu înregistrează balanțe comerciale favorabile importante pentru grupa de produse: XV - *Metale comune și articole din acestea*, pe când în județul Teleorman *Mașini, aparate și echipamente electrice (grupa XVI)* a avut parte de un salt spectaculos în anul 2017.

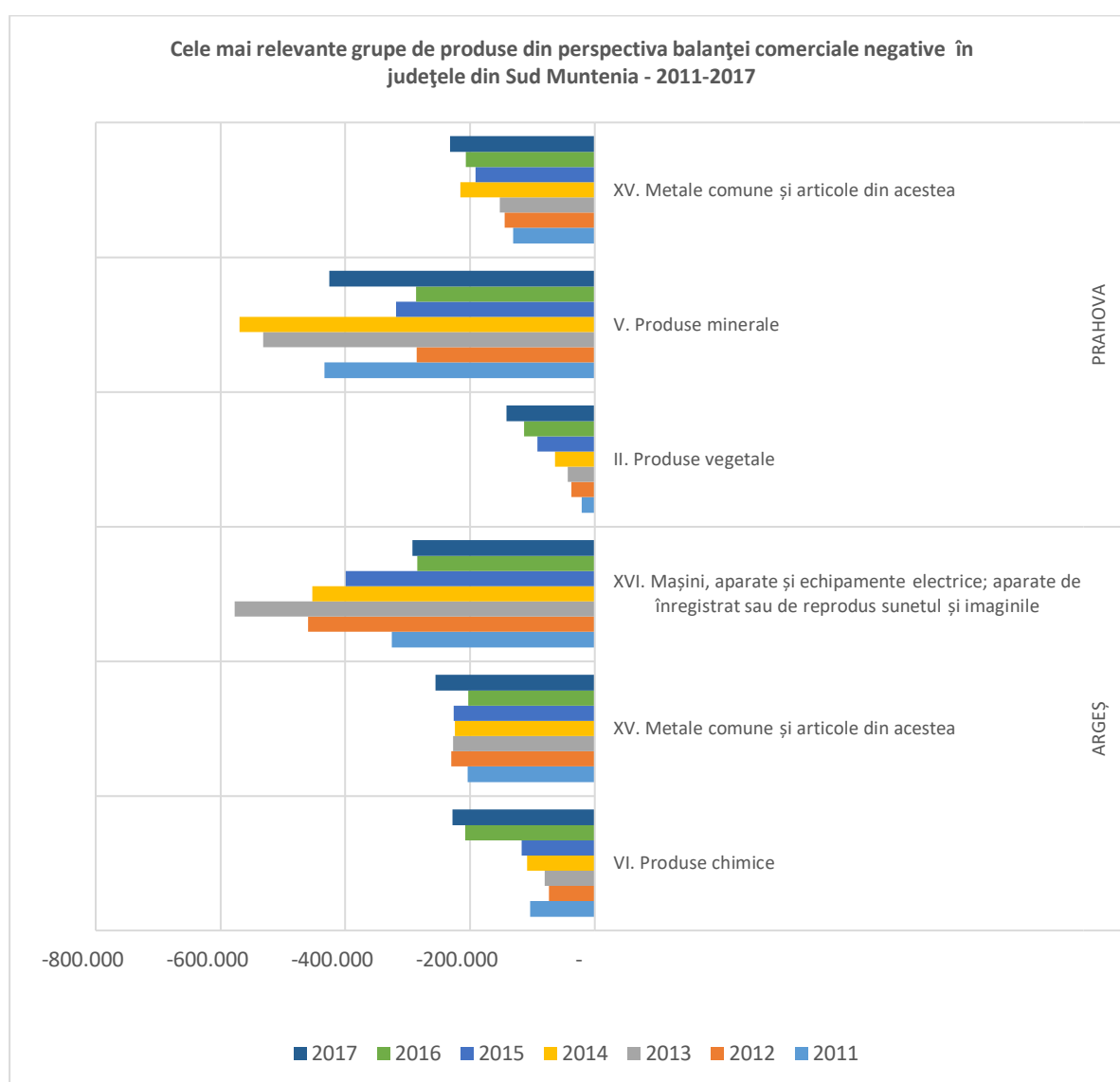
Figura I.5.26- Cele mai relevante grupe de produse din perspectiva balanței comerciale pozitive în județele din regiunea Sud Muntenia 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

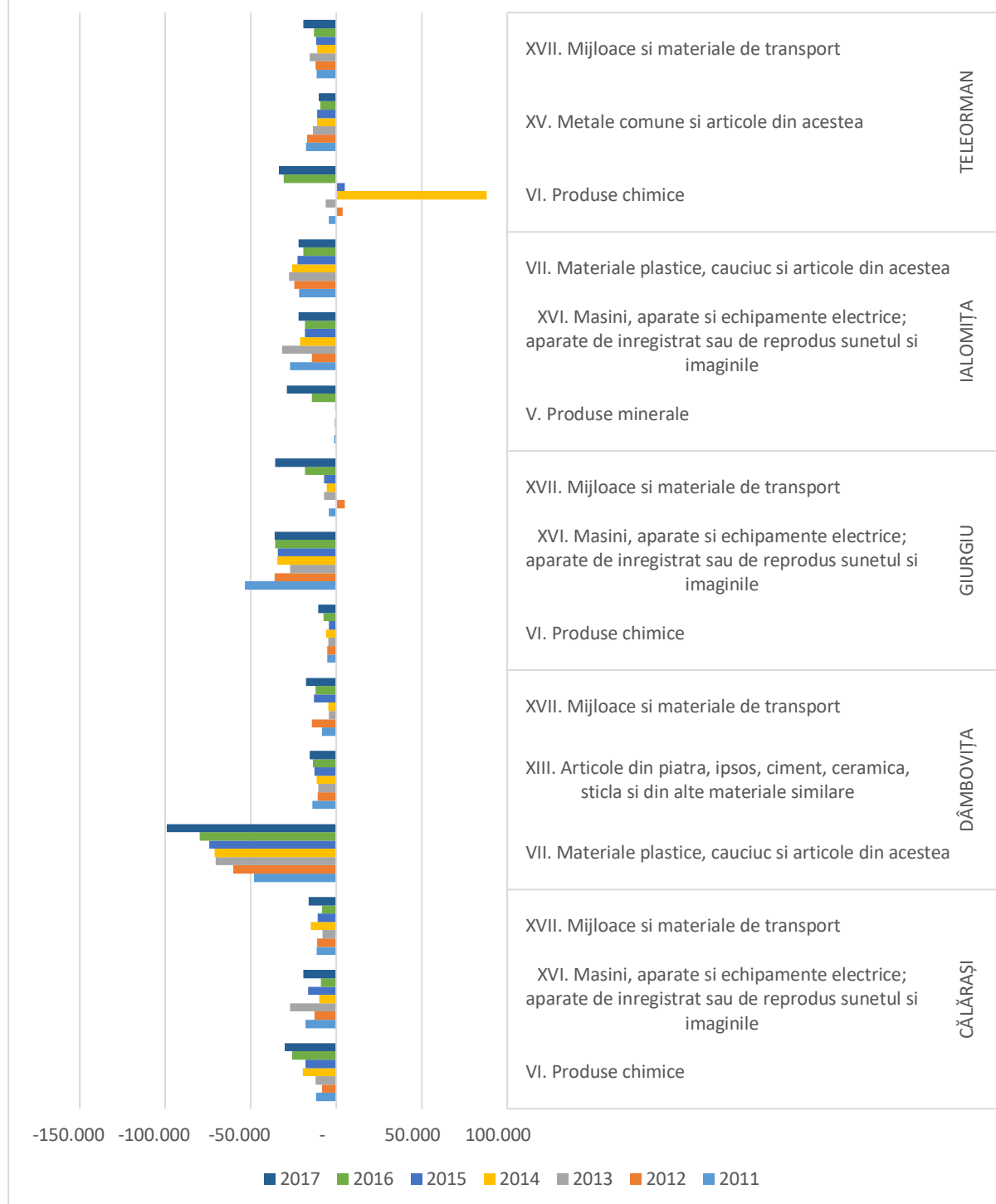
Pentru produsele ale căror balanțe comerciale sunt negative, se evidențiază județele Prahova și Argeș, acestea fiind singurele județe unde există deficit mai mare de 0,25 miliarde de euro. Cel mai mare deficit aferent anului 2017 se regăsește în județul Prahova, în cadrul rubricii *Produse minerale (V)* (-0,4 miliarde de lei) urmat de grupul de produse *Mașini, aparate și echipamente electrice (XVI)* (-0,26 miliarde de euro) și *Metale comune și articole din acestea (XV)* cu 0,21 miliarde de lei, ambele în județul Argeș. La nivelul celorlalte județe, deficitul comercial nu depășește 0,1 miliarde de lei, cel mai mare fiind în județul Dâmbovița, *VII - Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea* care au un deficit de 0,1 miliarde de lei.

Figura I.5.27 - Cele mai relevante grupe de produse din perspectiva balanței comerciale negative în județele din Sud Muntenia - 2011-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

**Cele mai relevante grupe de produse din perspectiva balanței comerciale
negative în județele din Sud Muntenia - 2011-2017**

Concluzii:

- Spre deosebire de situația națională, unde balanța comercială este una negativă, regiunea Sud Muntenia a înregistrat o balanță comercială pozitivă. Principalul motiv pentru care regiunea a înregistrat excedent este existența, în județul Argeș, a unei puternici industrii auto, care reprezintă aproximativ 9% din totalul exporturilor înregistrate la nivel național. Eliminarea concernului francez din analiză ar face ca regiunea să aibă un deficit de peste 2 miliarde euro.
- Județul Prahova înregistrează cel mai mare deficit bugetar, cauzat de importurile masive realizate în cadrul produselor minerale, comparativ cu exporturile produselor din această categorie. În linii mari, acest lucru este cauzat de faptul că în județul Prahova există 4 rafinării de țiței (doar 3 funcționale la momentul elaborării strategiei), cu o capacitate de procesare de peste 8 milioane de tone de țiței, iar întreaga producție a României nu depășește 3 milioane de tone, în condițiile în care mai există o rafinărie de mari dimensiuni, Petromidia. Astfel, pentru o bună utilizare a capacităților de rafinare deținute, devine foarte important importul de astfel de produse. La acest lucru se adaugă faptul că principalul produs obținut din prelucrarea țițeiului, carburantul, este comercializat la nivel național într-o proporție foarte mare, de unde rezultă un export scăzut al produselor petro-chimice și, implicit, o balanță comercială defavorabilă.
- Balanțele comerciale ale județelor din regiunea Sud Muntenia, cu excepția județelor Argeș, Călărași și Dâmbovița sunt negative, iar valorile importurilor și exporturilor sunt extrem de scăzute, cu excepția județelor Argeș și Prahova. Astfel, principala concluzie este aceea că, exceptând cele două județe amintite anterior, activitatea comercială din restul regiunii este una scăzută.
- O balanță comercială cu rulaj scăzut, specific județelor din regiune, se poate caracteriza prin următoarele două argumente:
 - Perspective de export scăzute, bunurile realizate în aceste județe nu au căutare la export, valorile înregistrate datorându-se mai degrabă unor cazuri izolate și nu unor industrii puternice;
 - Putere de cumpărare scăzută a populației locale: spre deosebire de Prahova, care înregistrează un deficit puternic (cauzat de importurile masive de petrol, necesare funcționării rafinăriilor) dar care maschează, printre altele, o putere de cumpărare bună și existența unor societăți ale căror produse importate au căutare pe piață, lipsa importurilor ridicate din această regiune se traduce și prin slaba putere de cumpărare

a populației locale, coroborată cu lipsa de căutare pe piață a produselor realizate de către acestea;

- Astfel, în regiunea Sud Muntenia există discrepanță din punct de vedere al exporturilor din județele componente, județul Argeș deținând peste 60% din pondere, iar din punct de vedere al importurilor, județele Prahova și Argeș dețin, cumulată, peste 84% din pondere.

Avantaj comparativ relevant (ACR)

Pentru stabilirea specializării, dar și pentru a determina avantajele comparative relevante atât la nivelul regiunii, cât și la nivelul județelor, a fost calculat indicatorul RCA = revealed comparative advantage, tradus avantaj comparativ relevant. Pe baza acestui indicator, o regiune (sau un județ) este definită ca specializată în funcție de exporturile unui anumit produs sau a unor tipuri de produse.

Avantajele competitive ale regiunii Sud Muntenia și ale județelor componente:

Cel mai mare indice ACR se regăsește în județul Argeș, unde industria auto cu vehicule, mijloace și materiale de transport terestre au înregistrat o valoare mai mare de 34. Ca produse realizate, acesta este datorat categoriei 87 - Automobile, tractoare și alte vehicule terestre care înregistrează un ACR similar.

Județul Călărași are un avantaj foarte puternic pentru produsele vegetale, în special pentru cereale și pentru articolele din sticlă.

Județul Dâmbovița înregistrează avantaje comparative pentru produsele din categoria XVI - *Mașini aparate și echipamente electrice*, în special pentru categoria de *Reactori nucleari, boilere, mașini și dispozitive mecanice*.

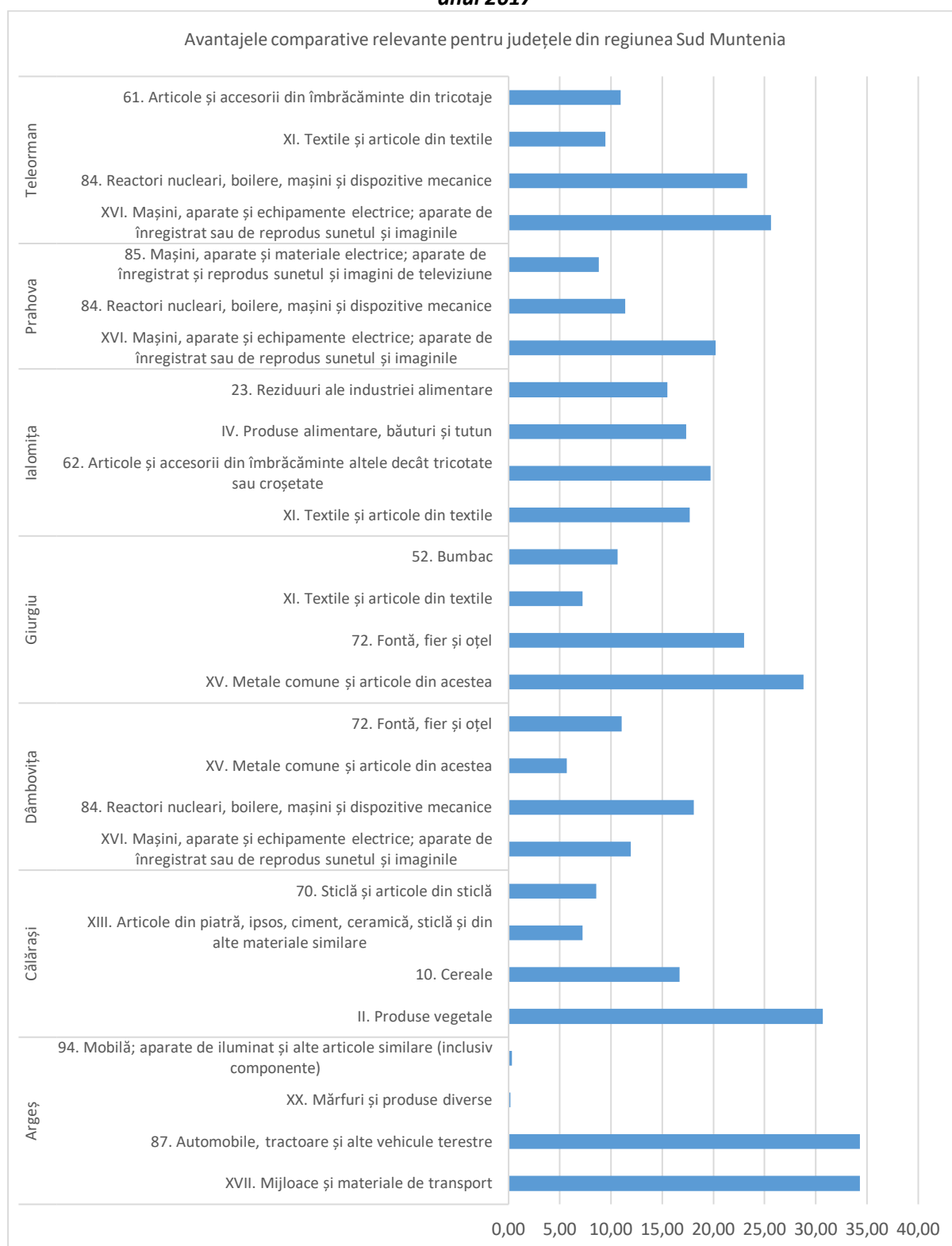
Județul Giurgiu înregistrează avantaje comparative pentru XV - *Metale comune și articole din acestea*, categoria 72 - *Fontă, fier și oțel* dar și pentru XI - *Articolele textile*, în special pentru 52 - *Bumbac*.

În cazul județului Ialomița au fost identificate avantaje comparative pentru XI - *Textile și articole textile*, categoria 62 - *Îmbrăcăminte, altele decât tricotate sau croșetate* și pentru 23 - *Reziduuri ale producției alimentare* din grupul de produse IV - *Produse alimentare*.

Județul Prahova înregistrează avantaj comparativ pentru produsele din categoria XVI - *Mașini, aparate și echipamente electrice*, în special *Reactori nucleari, boilere și dispozitive mecanice*.

Județul Teleorman se evidențiază prin XVI - *Mașini, aparate și echipamente electrice*, categoria 84 - *Reactori nucleari, boilere, mașini și dispozitive mecanice* dar și prin XI - *Textile și articole din textile* categoria 61 - *Articole și accesorii de îmbrăcăminte din tricotaje*.

Figura I.5.28 - Avantajele comparative relevante pentru județele din regiunea Sud Muntenia în anul 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din analiza tabelului anterior se poate observa faptul că majoritatea județelor din regiune, cu excepția județului Argeș, au atât grupe cât și categorii de produse la care înregistrează avantaje comparative

importante în anul 2017, relativ omogene. În județul Argeș se observă o diferență foarte mare între primul grup (și prima categorie de produse), care are avantaje comparative cu valori ce depășesc valoarea 30, și restul grupurilor care nu depășesc valoarea 1. În restul județelor, se poate observa faptul că produsele cu ACR aflate pe primele locuri se situează între valorile 7 și 30.

Pentru județele Argeș, Călărași, Giurgiu, Prahova și Teleorman, grupele de produse aflate pe primul locuri au valori peste 20, în timp ce pentru județele Dâmbovița și Ialomița ACR-urile grupurilor de produse situate pe primul loc au valori de aproximativ 11 respectiv 19. În cazul categoriei de produse (ca reprezentante ale respectivelor grupuri), o valoare mai ridicată a acestora comparativ cu grupul din care fac parte scoate la iveală o categorie aparte de produse pe când, în caz contrar, se evidențiază o industrie puternică. Astfel, se identifică trei situații:

- Județul Călărași, unde produsele vegetale au ACR 30,66 pe când Cerealele doar 16,67, existând și alte tipuri de produse cu ACR puternic, care susțin producția vegetală;
- Județul Argeș, unde industria auto are ACR 34,30, identic cu producția de automobile, ceea ce presupune că o singură categorie de produse susține întreaga industrie;
- Județul Dâmbovița, unde grupul de produse *XVI - Mașini, aparate și echipamente electrice* are un ACR de 11,92, net inferior categoriei *84 - Reactori nucleari, boilere, mașini și dispozitive mecanice* care are peste 18, ceea ce înseamnă că, în cadrul acestui grup, sunt produse cu ACR negativ care scad avantajul la nivel industrial.

-

Concluzii

- Din punct de vedere al celor mai mari indicatori ACR, în partea nordică a regiunii se **evidențiază industria auto** (Argeș) și **cea constructoare de mașini și echipamente** (Dâmbovița și Prahova, la care se adaugă și județul Teleorman), iar în zona sudică se evidențiază **produsele vegetale-cerealele** (Călărași).
- Pentru județele Ialomița și Giurgiu, se evidențiază industria textilă, iar la nivelul fiecărui județ se evidențiază metalele comune - fonta, fierul și oțelul în județul Giurgiu și **Produsele alimentare** și reziduuri ale industriei alimentare în județul Ialomița. Produsele textile se evidențiază și pentru județul Teleorman, în urma dispariției îngrășămintelor, acestea fiind pe locul 3 în acest județ, după mașini și reactori nucleari, boilere și dispozitive mecanice.
- În consecință, regiunea Sud Muntenia obține avantaje comparative relevante pentru următoarele produse și grupuri de produse:
 - Industria auto - grupul de produse *XVII - Mijloace și materiale de transport*, categoria **87 Automobile, tractoare și alte vehicule terestre** - județul Argeș;

- Industria constructoare de mașini – grupul de produse XVI - *Mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reproduc sunetul și imaginile*, categoria 84. **Reactori nucleari, boilere, mașini și dispozitive mecanice** - județele Dâmbovița, Prahova și Teleorman;
- Produse alimentare – grupul de produse IV - *Produse Alimentare, băuturi și tutun* - județul Ialomița.
- Agricultură – grupul de produse II - *Produse vegetale*, categoria 10. **Cereale** - județul Călărași.
- Industria textilă – grupul de produse XI - *Textile și articole din textile*, categoria 52. **Bumbac** în județul Giurgiu, 61. Articole și accesorii din îmbracaminte din tricotaje în Teleorman și 62. **Articole și accesorii din îmbrăcăminte altele decât tricotate sau croșetate** în județul Ialomița;
- Metale - grupul de produse XV - *Metale comune și articole din acestea*, categoria 72. Produse din **fontă, fier și oțel** în județele Giurgiu și Dâmbovița.

SUBCAPITOLUL I.6. AVANTAJELE COMPETITIVE ALE REGIUNII SUD MUNTENIA

În acest subcapitol este analizată regiunea Sud Muntenia eminemant cantitativ, din perspectiva competitivității sectoarelor economice active. Astfel, este calculat indicele de potențial competitiv (IPC), un indice compozit ce integrează PIB/locuitor, exporturile per populație ocupată și nivelul de dezvoltare economică la nivelul fiecărui județ din regiune.

Subcapitolul are două secțiuni:

- Productivitatea muncii evidențiată pe activități economice (raport între valoarea adăugată brută și populația ocupată);
- calcularea indicelui de potențial competitiv (IPC).

Datele aferente zonelor/regiunilor de pe teritoriul României au ca sursă oficială Institutul Național de Statistică (INS). Datele aferente regiunilor din afara României au ca sursă Eurostat - sursa oficială de date statistice la nivelul Comisiei Europene.

Deși majoritatea datelor sunt disponibile pentru anul 2017 iar o parte din ele și pentru anul 2018, unii indicatori necesari pentru calculul IPC sunt disponibili doar la nivelul anului 2016. Ținând cont că IPC este un indicator static, este necesară alegerea acelei perioade de referință pentru care există disponibile toate datele necesare în calculul fiecărui element component. În același timp, este important ca indicatorul să fie de cât mai mare actualitate. În consecință, majoritatea datelor

disponibile fiind pe orizontul 2011 – 2016, cea mai bună perioadă de referință se dovedește a fi anul 2016.

Productivitatea muncii evidențiată pe activități economice

Conform INS, *productivitatea muncii pe o persoană ocupată a fost calculată ca raport între valoarea adăugată brută și numărul de persoane ocupate. Populația ocupată cuprinde persoanele (salariate și independente) angajate într-o activitate productivă.*

Datele disponibile pentru analiza productivității muncii sunt aferente anului 2017.

Categoriile de activități economice considerate în analiză sunt următoarele:

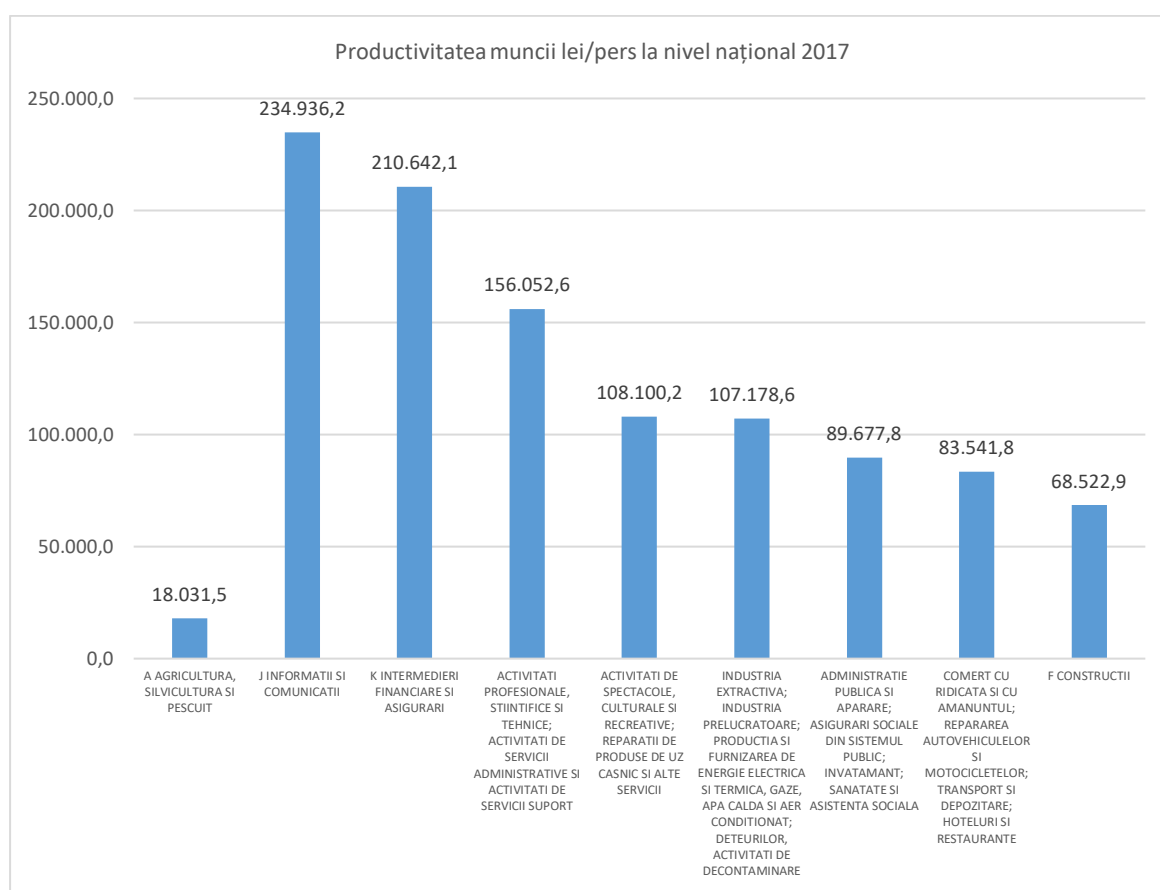
- A - agricultură, silvicultură și pescuit;
- industria extractivă, industria prelucrătoare, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apa caldă și aer condiționat, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare;
- F - construcții;
- comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, transport și depozitare, hoteluri și restaurante;
- J - informații și comunicații;
- K - intermediari financiare și asigurări;
- L - tranzacții imobiliare;
- activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport;
- administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public, învățământ, sănătate și asistență socială;
- activități de spectacole, culturale și recreative, repararea de produse de uz casnic și alte servicii.

Dintre acestea, se evidențiază cu o valoare ridicată din punct de vedere statistic categoria *J Informatii si comunicatii*, unde se înregistrează o productivitate de 234.936,2 lei/persoană.

În figura I.6.1 este ilustrată ierarhia categoriilor de activități analizate, după productivitatea muncii:

Figura I.6.1 - Productivitatea muncii în lei/pers la nivel național 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică

Se observă diferența majoră dintre sectorul agricol și sectorul IT&C: sectorul informații și comunicații are o productivitate de 234.936,2 lei/pers, cu 1.303% mai mult decât în agricultură. IT&C prezintă o diferență mare față de celelalte categorii, la fel cum agricultura are o valoare a productivității neobișnuit de mică. Intermedierile financiare sunt al doilea sector ca productivitate, cu 210.642,1 lei/pers/an, urmat de activitățile profesionale cu 156.052,6 lei/pers/an.

Media ponderată a productivității este de 119.631,5 lei/pers. Se observă că singurele categorii peste această medie sunt Informațiile și comunicațiile; intermedierile financiare și asigurările, activitățile profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activitățile de servicii suport. Este de remarcat că primele clasate sunt activități de servicii, activitățile industriale regăsindu-se pe poziția a cincea, cu o valoare cu 12% sub media ponderată. Aceasta este o concluzie importantă, în special în contextul în care Indicele de Potențial Competitiv (IPC) ține cont numai de activitățile productive, deși se vede foarte clar ca *industriile* cele mai competitive pe plan intern sunt cele de servicii.

Calcularea indicelui de potențial competitiv (IPC)

Agregarea unor indicatori simpli derivați (PIB/locuitori, exporturi/populația ocupată) și a unui indicator compus (Indicele de dezvoltare tehnologică) și definirea IPC ca un indice compozit ajută să se contureze mai clar unele aspecte economice legate de diagnoză și de măsurarea performanței economice a unui teritoriu.

Tabel 1.6.1 - Corespondența dintre produsele/mărfurile conform nomenclurii Sistemului Armonizat și nivelul tehnologic al secțiunii/produselor⁵⁰

Secțiunea mărfurilor cf. Sistemului Armonizat	Produsele/mărfurile conform nomenclurii Sistemului Armonizat	Coduri CAEN (2 cifre)	Nivelul tehnologic al secțiunii/produselor
I	Animale vii și produse ale regnului animal	01 Agricultură, vânătoare și servicii anexe	Exporturi de tehnologie joasă
II	Produse ale regnului vegetal	01 Agricultură, vânătoare și servicii anexe	Exporturi de tehnologie joasă
III	Grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală, produse ale disocierii lor; grăsimi alimentare prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală	10 Industria alimentară	Exporturi de tehnologie joasă
IV	Produse alimentare, băuturi, lichide alcoolice și oțet; tutun și înlocuitori de tutun prelucrați	11 Fabricarea băuturilor	Exporturi de tehnologie joasă
V	Produse minerale	23 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	Exporturi de tehnologie medie-joasă
VI	Produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe	20 Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	Exporturi de tehnologie medie-înaltă
VII	Materiale plastice și articole din material plastic; cauciuc și articole din cauciuc	22 Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	Exporturi de tehnologie medie-joasă
VIII	Piei brute; piei tăbăcite; blănuri și produse din acestea; articole de curelărie și de șelărie, articole de voiaj, bagaje de mână, sacoșe și articole similare; articole obținute prin prelucrarea intestinelor de animale	15 Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțămintei; prepararea și vopsirea blănurilor	Exporturi de tehnologie joasă
IX	Lemn, carbune de lemn și articole din lemn; plută și lucrări din plută; lucrări din împletituri din fibre vegetale sau din nuiete	16 Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	Exporturi de tehnologie joasă
X	Pastă de lemn sau din alte materiale fibroase celulozice; hârtie sau carton recuperabile (maculatură); hârtie și carton și articole din acestea	17 Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	Exporturi de tehnologie joasă
XI	Materiale textile și articole din aceste materiale	13 Fabricarea produselor textile	Exporturi de tehnologie joasă
XII	Încălțămintă, pălării, umbrele, umbrele de soare, bastoane, bice, cravașe și părți ale acestora; pene și fulgi preparate și articole	15 Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și	Exporturi de tehnologie joasă

⁵⁰ „Potențialul competitiv al creșterii economice: linii directe pentru o nouă politică industrială în România” - Institutul European din România, 2010 – Cojanu, Pîslaru, Pătru-Stupariu, Muraru-Ionel, Botezatu.

	din acestea; flori artificiale; articole din păr uman	încălțăminte; prepararea și vopsirea blănurilor	
XIII	Articole din piatră, ipsos, ciment, azbest, mică și din materiale similare; produse ceramice; sticlă și articole din sticlă	23 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	Exporturi de tehnologie medie-joasă
XV	Metale comune și articole din metale comune	24 Industria metalurgică 25 Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	Exporturi de tehnologie medie-joasă
XVI	Mașini și aparate, echipamente electrice și părți ale acestora; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul, aparate de înregistrat sau de reprodus imagine și sunet de televiziune și părți și accesorii ale acestora	27 Fabricarea echipamentelor electrice 28 Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a. 32. Alte activități industriale n.c.a.	Exporturi de tehnologie medie-înaltă
XVII	Vehicule, aeronave, vase și echipamente auxiliare de transport	28 Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	Exporturi de tehnologie înaltă
		29 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	Exporturi de tehnologie medie-înaltă
		30 Fabricarea altor mijloace de transport	Exporturi de tehnologie medie-joasă
XVIII	Instrumente și aparate optice, fotografice sau cinematografice, de măsură, de control sau de precizie; instrumente și aparate medico-chirurgicale; ceasornicărie; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora	26 Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice 325 Alte activități industriale n.c.a.	Exporturi de tehnologie înaltă
XX	Mărfuri și produse diverse	32. Alte activități industriale n.c.a, excluzând 325	Exporturi de tehnologie joasă
99	Alte mărfuri	32. Alte activități industriale n.c.a, excluzând 325	Exporturi de tehnologie joasă

Notă explicativă⁵¹

Correspondența categoriilor de produse/secțiunilor din nomenclatura Sistemului Armonizat (așa cum se regăsește ea în Legea nr. 98 din 23 septembrie 1996 pentru aderarea României la Convenția Internațională privind Sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor, inclusiv la anexa acesteia, încheiată la Bruxelles în 14 iunie 1983) a fost asociată cu clasificarea Eurostat a industriilor productive pe baza codurilor CAEN de 2 cifre, pentru a putea observa intensitatea tehnologică a exporturilor României (raportate în Sistem Armonizat).

Fiecare secțiune de mărfuri a fost asociată cu industria/industriile responsabile de producția acestora. În majoritatea cazurilor, o secțiune din Sistemul Armonizat corespunde unei/unor industrii care fac parte din aceeași familie de intensitate tehnologică, iar correspondența s-a putut face ușor. Singura excepție o constituie secțiunea XVII - *Vehicule, aeronave, vase și echipamente auxiliare de transport*, care corespunde unor industrii de intensități tehnologice diferite (anume: aeronavele sunt de înaltă

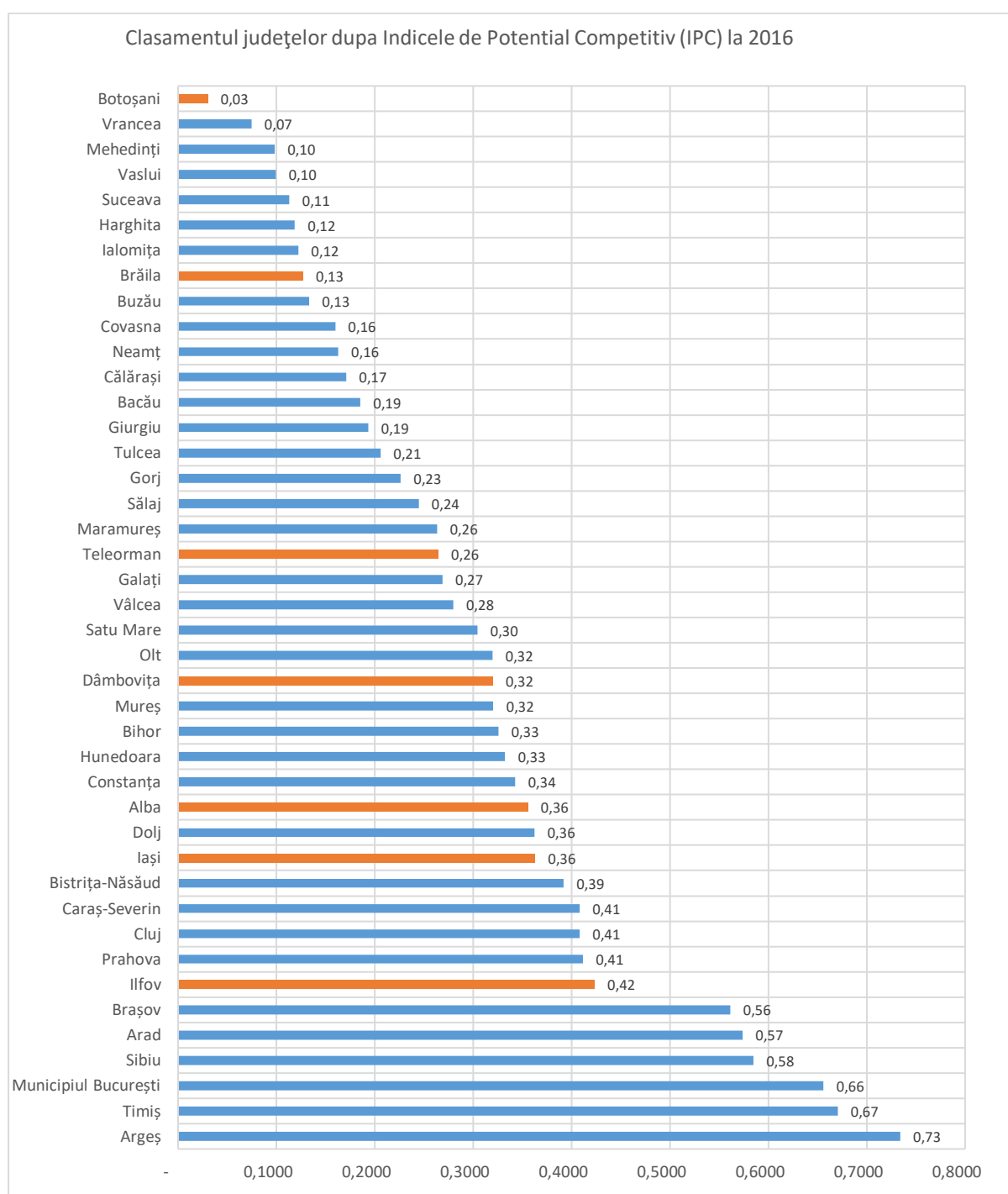
⁵¹ „Potențialul competitiv al creșterii economice: linii directoare pentru o nouă politică industrială în România” - Institutul European din România, 2010 – Cojanu, Pâslaru, Pătru-Stupariu, Muraru-Ionel, Botezatu.

intensitate, intensitatea producției de vehicule motorizate este medie-înaltă, în timp ce industria de vase-nave maritime este de intensitate tehnologică medie-joasă).

Rezultate obținute

Conform rezultatelor privind IPC, la nivelul anului 2016, pe primul loc în ierarhie se situează **județul Argeș, cu un indice de 0,73**. Acesta este urmat de județul Timiș cu IPC = 0,67 și municipiul București, cu IPC = 0,66. În topul primelor zece județe din perspectiva competitivității se află **județul Prahova, cu IPC = 0,41**.

Figura I.6.2 - Clasamentul județelor după Indicele de Potențial Competitiv (IPC) la 2016

Sursa: Institutul Național de Statistică

Județele din regiunea Sud Muntenia se situează în ierarhia generală privind potențialul competitiv pe următoarele poziții:

- Argeș, poziția 1, IPC=0,73
- Prahova, poziția 8, IPC=0,41
- Dâmbovița, poziția 19, IPC=0,32

- Teleorman, poziția 24, IPC=0,26
- Giurgiu, poziția 29, IPC=0,19
- Călărași, poziția 31, IPC=0,17
- Ialomița, poziția 36, IPC=0,12

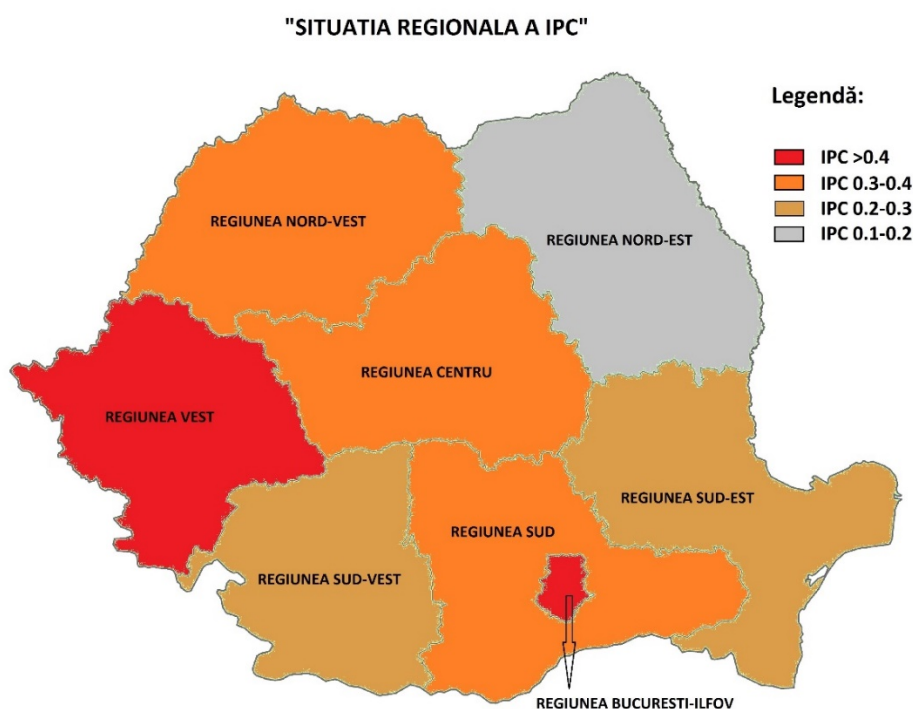
Media la nivel național a IPC-ului este de 0,302. Aceasta este și valoarea mediană, fiind 21 județe care se situează peste acest prag. Ca reprezentare, fiecare regiune are minim un județ peste medie: regiunea Vest are toate patru județele peste medie, Nord-Vest și Centru au, de asemenea, patru, Sud Muntenia are trei, Sud-Est, Sud-Vest și București-Ilfov câte două iar Nord-Est doar un județ.

În top 10 județe, regiunea Vest are trei reprezentanți, regiunea Sud Muntenia are doi reprezentanți (Prahova și Argeș) la fel ca și Centru și București-Ilfov, regiunea Nord-Vest are un reprezentant. Regiunile Sud-Est, Nord-Est și Sud-Vest Oltenia nu sunt reprezentate în top 10.

În ultimele 10 județe, patru aparțin regiunii Nord-Est, cea mai puțin competitivă regiune la nivel agregat. Din regiunea Sud Muntenia regăsim județul Ialomița, pe locul 36, cu un IPC de 0,12.

Harta privind Indicele de Potențial Competitiv la nivel regional este prezentată în continuare.

Harta I.6.1 – Situația regională a IPC

Sursa datelor: Prelucrări proprii

Analiza detaliată a celor mai competitive județe

Conform rezultatelor, cel mai mare IPC îl au județul Argeș, județul Timiș și municipiul București (asimilat județelor conform NUTS 3).

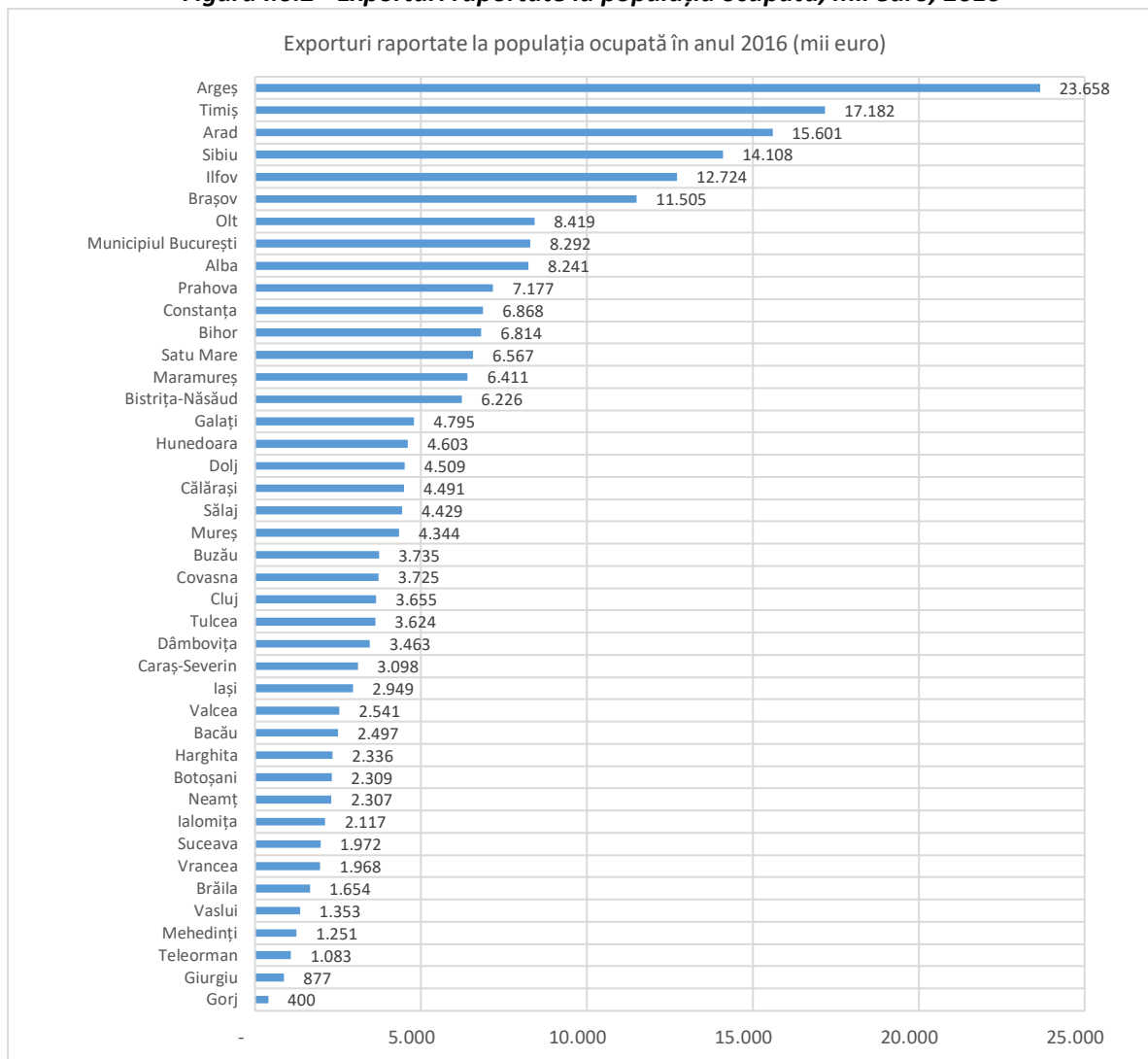
Județul Argeș a obținut cel mai mare scor de competitivitate la nivel național: 0,73. Acest scor se datorează celui mai mare export raportat la populația ocupată, respectiv 23.658 de euro/pers și celui mai ridicat indice de dezvoltare regională. Din perspectiva exportului per populație ocupată, următoarele în top, la mare distanță, se situează județul Timiș cu 17.179 de euro/pers, Arad cu 15.601 euro/pers și Sibiu cu 14.108 euro/pers.

Județul Argeș obține acest indicator prin cumulul a doi factori: înregistrează exporturi semnificative, 5.786.513 mii de euro, al doilea loc la nivel național, după București (9.739.093 de mii de euro) și, în același timp, are numai 244,6 mii de persoane ocupate, la acest capitol fiind pe locul 8, raportat la București, care are 1.174,5 mii de persoane, Timiș cu 344 sau Cluj cu 352,6 mii de persoane.

Mai jos este ilustrată situația privind exporturile per populație ocupată pentru anul 2016.

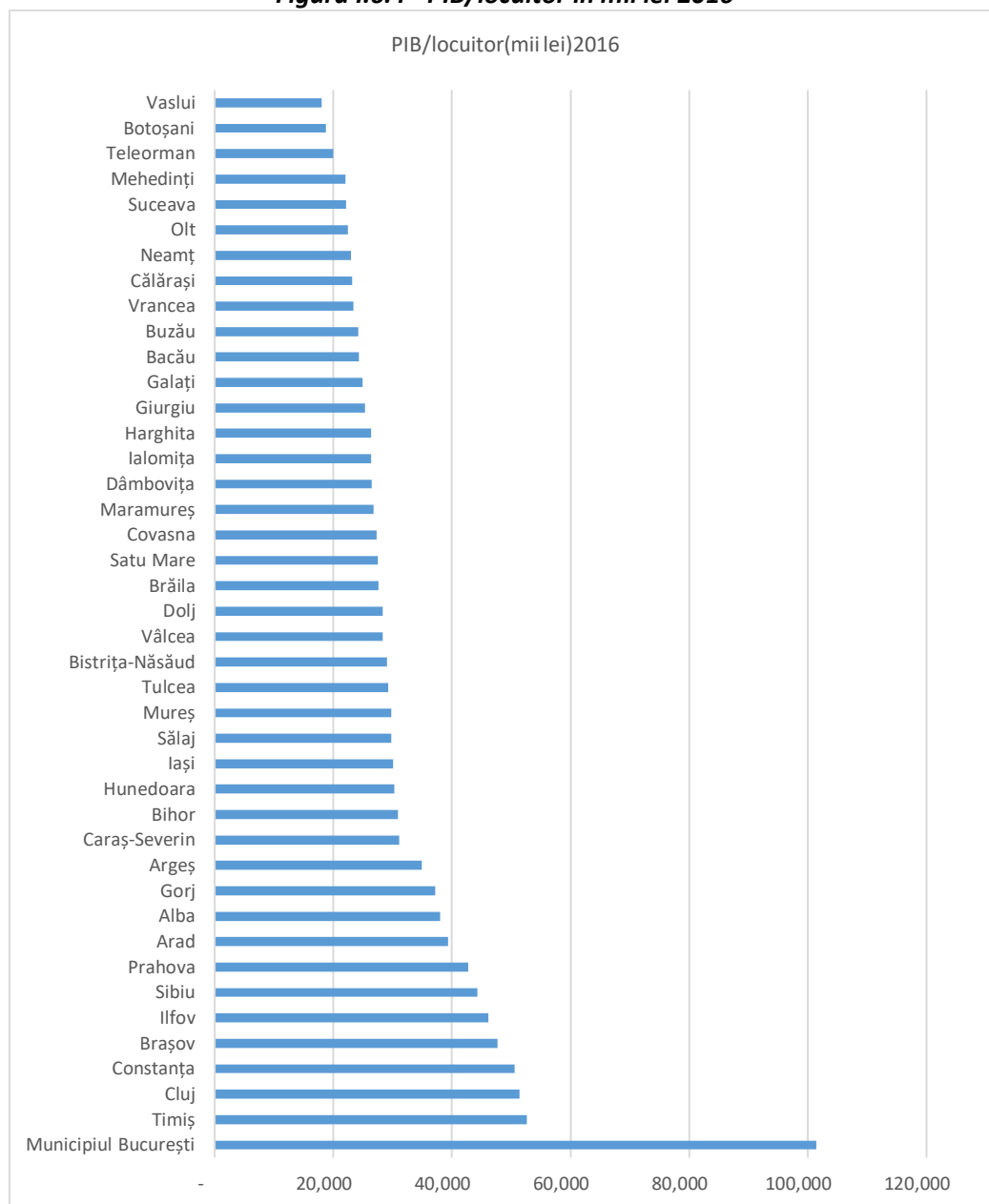
Figura I.6.2 - Exporturi raportate la populația ocupată, mii euro, 2016

Sursa: Institutul Național de Statistică

Așa cum s-a remarcat anterior, municipiul București, care ocupă locul 3 după Indicele de Potențial Competitiv (IPC), se situează doar pe locul 8 la capitolul exporturi/populație ocupată, în special din cauza numărului foarte mare al populației ocupate. Deși are cele mai mari exporturi, aproape dublu față de județul Argeș, înregistrează 1.174,5 mii de persoane ocupate, triplu față de județul Timiș, al doilea clasat. Din perspectiva indicatorului PIB/locuitor, municipiul București este lider detașat cu un nivel de 101,45 mii de lei/loc. PIB-ul total generat de București este de 187.070 de milioane de lei, de peste cinci ori mai mare decât al doilea PIB la nivel național, 36.645,4 milioane de lei, în județul Timiș.

Figura I.6.4 - PIB/locuitor în mii lei 2016

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din perspectiva nivelului de dezvoltare tehnologică, județul Argeș este, de asemenea, lider. Acest lucru se datorează exporturilor masive de *tehnologie medie – înaltă*, în volum de 4.910.846 de mii de euro, reprezentând 18,04% din totalul la nivel național. Din aceste exporturi, 55,7% respectiv 3.503.073 de mii de euro sunt reprezentați de exporturi de *automobile și alte vehicule terestre*. Exportul de automobile și prezența în regiune a companiei Automobile Dacia SA (Dacia – Renault) reprezintă factorul determinant în nivelul cel mai ridicat al IPC-ului județului Argeș, acest fapt influențând determinant toți parametrii din calculul IPC: exporturile per capita, PIB per capita și nivelul de dezvoltare tehnologică, respectiv exporturile de tehnologie medie-înaltă.

Municipiul București înregistrează cele mai mari exporturi la nivel național din categoria tehnologiei medie joasă și joasă: 1.591.218 mii de euro tehnologie medie-joasă, 16,2% din totalul național și 3.529.363 mii de euro tehnologie joasă, 36% din totalul național.

Județul Timiș, al doilea IPC din țară, ocupă poziții de top la toți cei trei indicatori ce compun IPC. Astfel, el are al doilea PIB/loc, al doilea export/pop. și este al treilea în ceea ce privește dezvoltarea tehnologică. La aceasta contribuie nivelul de exporturi de tehnologie înaltă, cel mai ridicat din țară, de 404.450 de mii de euro, reprezentând 28% din totalul național al tehnologiilor înalte exportate.

În urma primelor trei clasate, conform IPC, se situează la o distanță importantă județele Sibiu, Arad și Brașov, iar apoi plutonul celorlalte județe situate în jurul valorii medii. De remarcat că similar județului Timiș, Brașovul, Sibiu și Aradul înregistrează valori ridicate pentru toți indicatorii componenți ai IPC, de fiecare dată între primele 10 județe.

Analiza regiunii Sud Muntenia

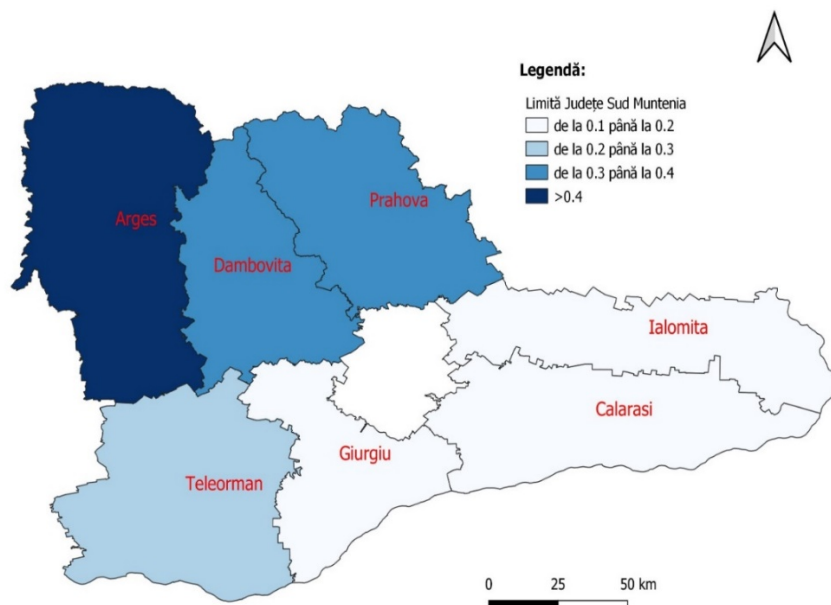
Din punct de vedere al potențialului competitiv, regiunea Sud Muntenia este foarte eterogenă, județele componente fiind încadrate la aproape toate categoriile de IPC:

- 1 județ cu IPC > 0,4 (județul Argeș, cel mai ridicat IPC din țară, 0,73);
- 2 județe cu IPC în intervalul 0,3 – 0,4 – Prahova și Dâmbovița;
- 1 județ cu IPC în intervalul 0,2 – 0,3 – Teleorman;
- 3 județe cu IPC între 0,1 și 0,2 – Călărași, Ialomița și Giurgiu.

Acest lucru este important în vederea stabilirii politicilor și măsurilor regionale cu privire la creșterea competitivității și dezvoltarea inteligentă, fiind în mod evident nevoie de măsuri specifice, cu impact local/județean plecând de la realitatea existentă în fiecare zonă.

Harta privind Indicele de Potențial Competitiv la nivelul regiunii Sud Muntenia este prezentată în continuare.

Harta I.6.2 – Indicele de Potențial Competitiv (IPC) la nivelul Regiunii Sud Muntenia

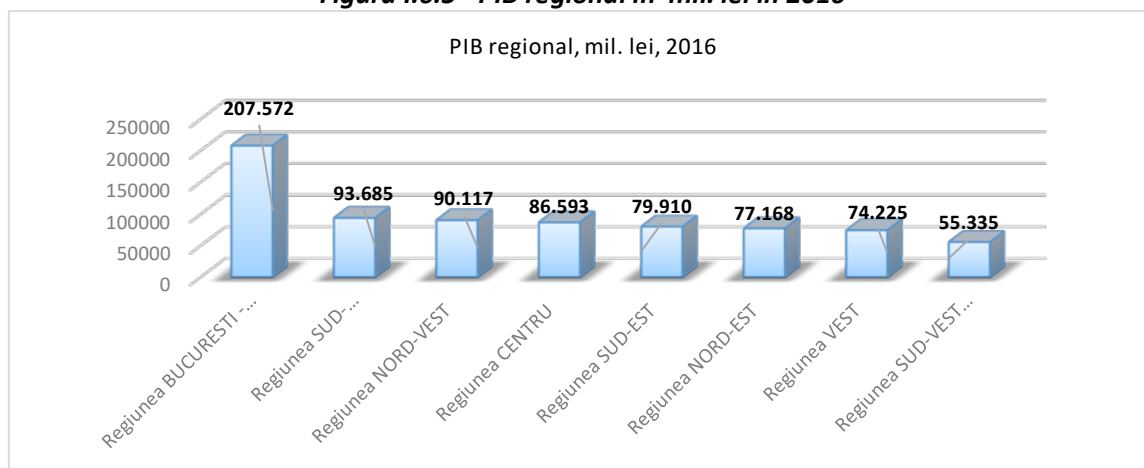
Sursa datelor: Prelucrări proprii

În ansamblu, din perspectiva potențialului competitiv, regiunea Sud Muntenia este printre cele mai bine plasate, alături de regiunea Vest și București Ilfov. Dacă regiunea Vest este mai omogenă, având toate județele componente cu valori ale IPC peste media națională, regiunea Sud Muntenia este ridicată de județele Argeș și Prahova. Dâmbovița este în imediata apropiere a valorii medii naționale, iar celelalte patru județe din regiune se situează sub valoarea medie.

O situație similară a județelor se regăsește și în cazul indicatorului PIB/loc: doar județele Prahova și Argeș sunt peste media națională (locurile 12 și 13 la nivel național), toate celelalte înregistrând valori sub media națională.

PIB-ul regional în valoare absolută plasează regiunea Sud Muntenia pe primul loc, exceptând regiunea București Ilfov, cu un volum 93.684,9 milioane de lei, fapt ilustrat de figura de mai jos.

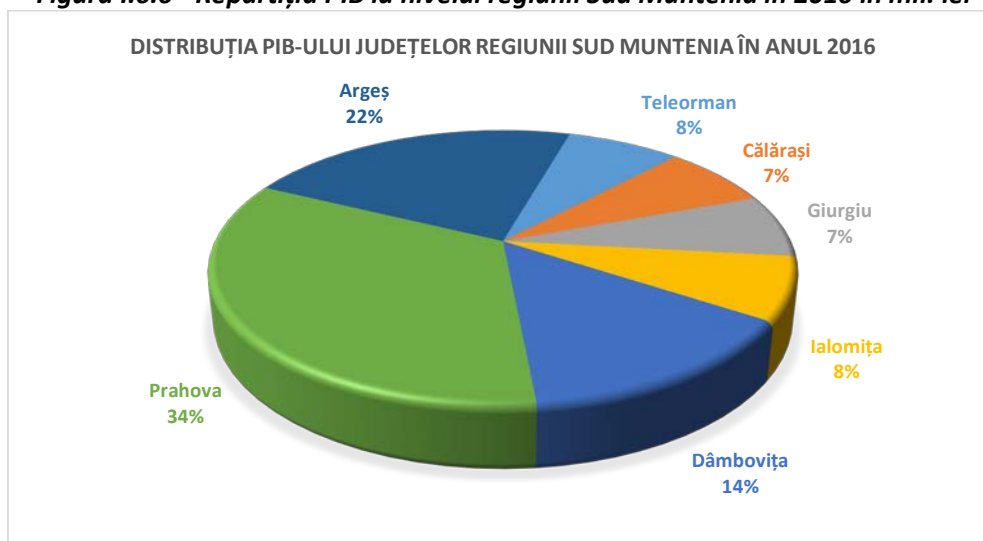
Figura I.6.5 - PIB regional în mil. lei în 2016

Sursa: Institutul Național de Statistică

În cadrul regiunii, PIB-ul este repartizat după cum urmează:

Figura I.6.6 - Repartiția PIB la nivelul regiunii Sud Muntenia în 2016 în mil. lei

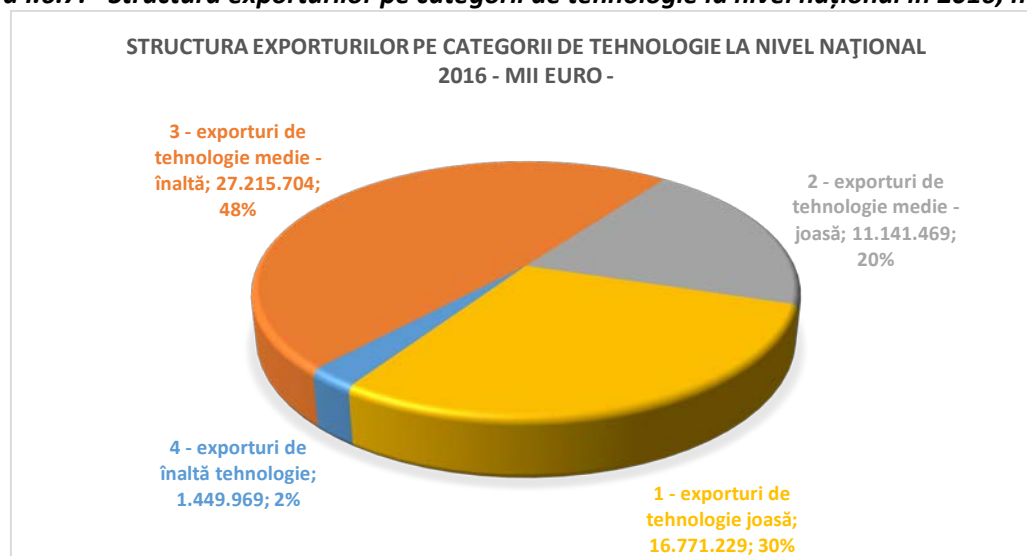

Sursa: Institutul Național de Statistică

În evaluarea IPC, un factor important, neanalizat în celelalte secțiuni ale analizei cantitative, este exportul pe niveluri tehnologice, conform clasificării Eurostat. În cele de mai jos, regiunea Sud Muntenia este analizată și din această perspectivă.

Astfel, la nivelul întregii țări, 2,56% din exporturi sunt de înaltă tehnologie, 48,08% de tehnologie medie înaltă, 19,72% de tehnologie medie-jasă și 29,64% de tehnologie joasă.

Figura I.6.7. - Structura exporturilor pe categorii de tehnologie la nivel național în 2016, mii euro

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din exporturile realizate la nivel național, regiunea Sud Muntenia realizează 16,41%. Pe categorii de tehnologie, se remarcă ponderea de peste 23% în cazul tehnologiilor medii-înalte.

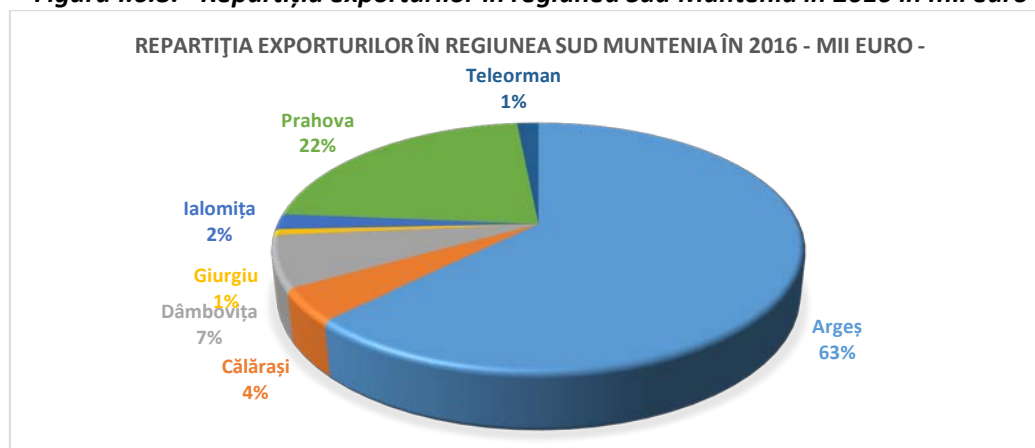
Tabel I.6.2 - Structura exporturilor după tehnologie Sud Muntenia vs. național în mii euro, 2016

Structura exporturilor după tehnologie Sud Muntenia vs. național - mii euro			
Categorie de exporturi	Sud Muntenia	Național	% Sud Muntenia / Național
4 - exporturi de înaltă tehnologie	108.384	1.449.969	7,47%
3 - exporturi de tehnologie medie - înaltă	6.271.814	27.215.704	23,04%
2 - exporturi de tehnologie medie - joasa	1.376.350	11.141.469	12,35%
1 - exporturi de tehnologie joasa	1.486.600	16.771.229	8,86%
TOTAL	9.243.148	56.578.371	16,34%

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul regiunii Sud Muntenia, 62,27% din exporturi sunt realizate de județul Argeș, 21,98% de Prahova și celelalte cinci județe 15,75% cumulată.

Figura I.6.8. - Repartiția exporturilor în regiunea Sud Muntenia în 2016 în mii euro

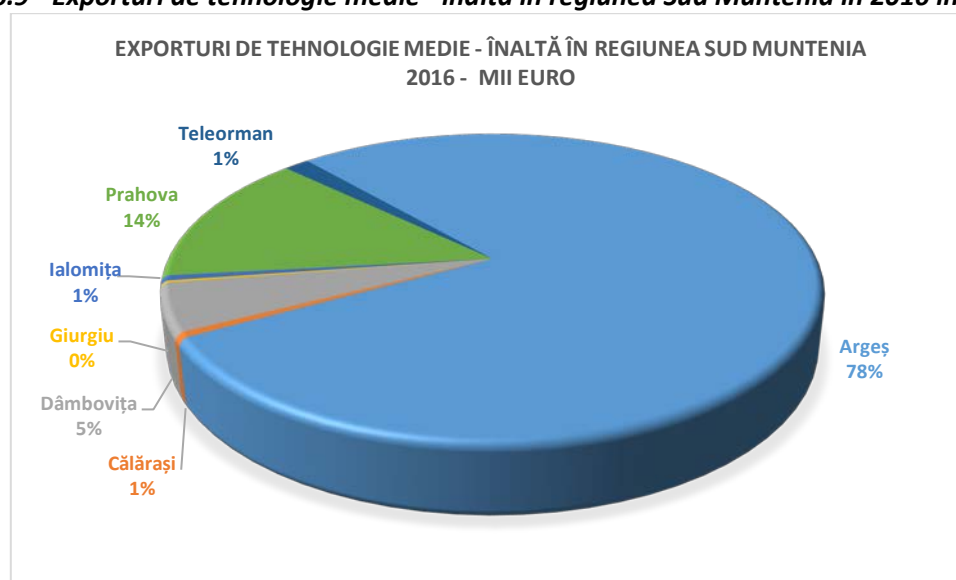
Sursa: Institutul Național de Statistică

În privința exporturilor de înaltă tehnologie, regiunea Sud Muntenia reprezintă 7,47% din nivelul național, respectiv 108.384 de mii de euro. Această valoare este acoperită la nivelul regiunii în proporție de 84% de județul Argeș, 15% de Prahova și 1% de Dâmbovița, în timp ce restul de patru județe realizează 0%.

Exporturile de înaltă tehnologie la nivelul Sud Muntenia sunt reprezentate în proporție de 97,23% de produse din clasa XVIII. *Instrumente și aparate optice, fotografice, cinematografice, medico-chirurgicale; ceasuri; instrumente muzicale.*

Exporturile de tehnologie medie-înaltă din regiunea Sud Muntenia reprezintă 23,04% din totalul național. La nivelul regiunii, 78,1% din exporturile de categorie medie-înaltă sunt realizate de Argeș, 13,9% de Prahova, 5,2% de Dâmbovița, 1,5% de Teleorman, iar celelalte trei județe realizează sub 1%.

Figura I.6.9 - Exporturi de tehnologie medie - înaltă în regiunea Sud Muntenia în 2016 în mii euro

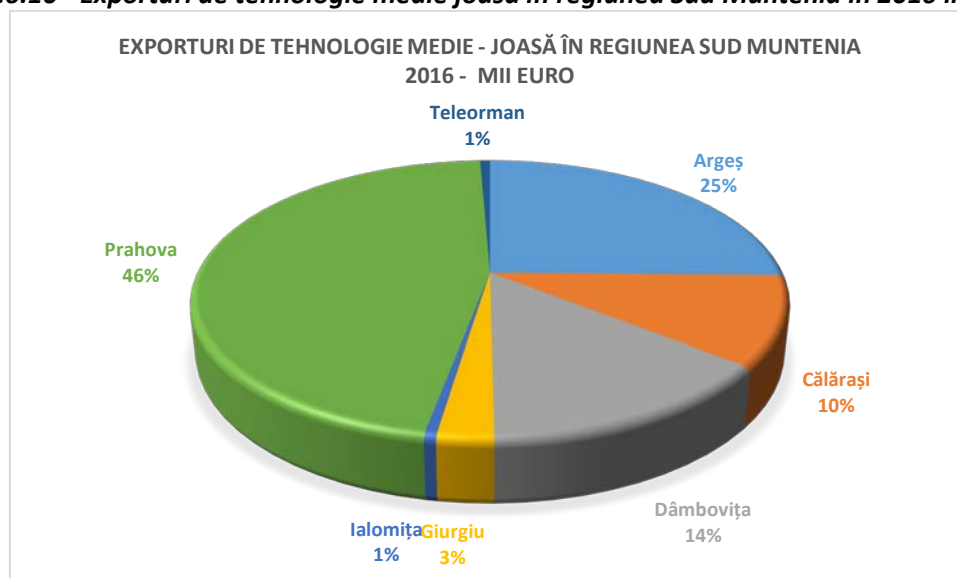
Sursa: Institutul Național de Statistică

Referitor la elementele care fac obiectul exportului, din categoria tehnologie medie-înaltă, 55,7% din exporturile la nivelul regiunii sunt reprezentate de clase de produse *Automobile și alte vehicule terestre* (din cadrul clasei XVII - *Mijloace și materiale de transport*) respectiv *clasa XVI - Mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile*.

Exportul de mijloace de transport este generat în proporție de peste 99% de județul Argeș, în timp ce exporturile de *mașini și echipamente electrice* sunt realizate în proporție de peste 93% de județele Argeș, Prahova și Dâmbovița.

În privința exporturilor de tehnologie medie joasă, distribuția acestora la nivel județean este mai uniformă decât în celelalte cazuri: județul Prahova este dominant, cu 46% din exportul regional, Argeș 24,9%, Dâmbovița 15,5%, Călărași 10,2%, iar Giurgiu, Teleorman și Ialomița au cumulat sub 5%.

Figura I.6.10 - Exporturi de tehnologie medie joasă în regiunea Sud Muntenia în 2016 în mii euro

Sursa: Institutul Național de Statistică

Majoritatea exporturilor de tehnologie medie joasă este compusă din următoarele clase de produse:

- *clasa VI – Produse chimice, 11% - subclasele produse chimice anorganice și produse farmaceutice;*
- *clasa VII – Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea – 11%;*
- *din clasa XV – Metale comune și articole din acestea, categoria fontă, fier și oțel 21% respectiv produse din fontă, fier și oțel 10%.*

În continuare este realizată o analiză agregată a exporturilor la nivel național pe categorii de sector tehnologic. În cadrul acesteia, au fost evidențiate, în funcție de sectorul de tehnologie, județele care dețin o cotă mai mică de 0,6% și în același timp județele care dețin o cotă de peste 4% din nivelul național pe un anumit sector.

Tabel I.6.3 - Distribuția exporturilor pe niveluri de tehnologie și județe în 2016

Distribuția exporturilor pe niveluri de tehnologie și județe în 2016				
Județe / categorie tehnologică	Sectoare de înaltă tehnologie	Sectoare de tehnologie medie - înaltă	Sectoare de tehnologie medie - joasă	Sectoare de tehnologie joasă
Volumul total exportat la nivel național (mii euro)	1.449.969	27.215.704	11.141.469	16.771.229
Ponderea exportului județean în exportul total pe sector tehnologic				
Alba	0,79%	1,97%	0,90%	3,99%
Arad	1,74%	7,73%	5,22%	3,48%
Argeș	6,26%	18,04%	3,12%	2,60%
Bacău	3,53%	0,33%	0,26%	1,91%

Distribuția exporturilor pe niveluri de tehnologie și județe în 2016				
Județe / categorie tehnologică	Sectoare de înaltă tehnologie	Sectoare de tehnologie medie - înaltă	Sectoare de tehnologie medie - joasă	Sectoare de tehnologie joasă
Volumul total exportat la nivel național (mii euro)	1.449.969	27.215.704	11.141.469	16.771.229
Ponderea exportului județean în exportul total pe sector tehnologic				
Bihor	8,08%	2,45%	1,00%	5,20%
Bistrița-Năsăud	0,04%	1,93%	0,81%	1,04%
Botoșani	0,01%	0,02%	0,06%	1,85%
Brașov	7,59%	7,16%	4,37%	3,00%
Brăila	0,01%	0,03%	0,66%	0,74%
Buzău	0,02%	0,08%	1,60%	2,28%
Caras-Severin	0,32%	1,02%	0,07%	0,27%
Călărași	0,01%	0,12%	1,28%	1,27%
Cluj	4,61%	2,15%	2,20%	2,33%
Constanța	0,04%	0,11%	11,63%	3,84%
Covasna	0,09%	0,21%	0,19%	1,34%
Dâmbovița	0,04%	1,20%	1,95%	0,72%
Dolj	0,07%	2,75%	0,63%	1,64%
Galați	0,05%	0,25%	6,84%	0,45%
Giurgiu	0,01%	0,06%	0,32%	0,14%
Gorj	0,01%	0,04%	0,17%	0,12%
Harghita	0,12%	0,15%	0,21%	1,39%
Hunedoara	0,15%	1,57%	0,90%	1,51%
Ialomița	0,00%	0,12%	0,07%	0,87%
Iași	1,13%	2,04%	0,70%	0,99%
Ilfov	0,84%	2,10%	5,90%	6,91%
Maramureș	3,35%	1,27%	1,29%	4,05%
Mehedinți	0,00%	0,05%	0,22%	0,48%
Mureș	1,52%	1,78%	1,11%	2,01%
Neamț	0,04%	0,36%	0,57%	1,38%
Olt	0,01%	0,50%	9,17%	0,51%
Prahova	1,16%	3,20%	5,72%	3,07%
Satu Mare	1,09%	1,18%	2,06%	2,14%
Sălaj	0,89%	0,13%	2,09%	0,90%
Sibiu	0,94%	7,17%	1,92%	3,06%
Suceava	0,06%	0,31%	0,22%	1,94%
Teleorman	0,00%	0,34%	0,08%	0,25%

Distribuția exporturilor pe niveluri de tehnologie și județe în 2016				
Județe / categorie tehnologică	Sectoare de înaltă tehnologie	Sectoare de tehnologie medie - înaltă	Sectoare de tehnologie medie - joasă	Sectoare de tehnologie joasă
Volumul total exportat la nivel național (mii euro)	1.449.969	27.215.704	11.141.469	16.771.229
Pondere exportului județean în exportul total pe sector tehnologic				
Timiș	27,89%	13,39%	7,91%	5,83%
Tulcea	0,08%	0,16%	0,89%	0,86%
Vaslui	0,14%	0,14%	0,03%	0,74%
Vâlcea	0,01%	0,57%	1,26%	0,58%
Vrancea	0,03%	0,07%	0,14%	1,32%
Mun. București	27,24%	15,74%	14,25%	21,03%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum reiese din tabelul de mai sus, există doar două cazuri în care la fiecare categorie de tehnologie s-a depășit 4% din totalul național: București și județul Timiș.

În eșalonul secund există trei județe care depășesc pragul de 4% pentru două categorii și, în același timp, nu se situează sub 0,6% la nicio altă categorie: județele Arad, Argeș, Bihor și Brașov.

În al treilea eșalon, al județelor care nu au nici un sector deficitar, cu pondere sub 0,6% se situează județele Alba, Cluj, Iași, Ilfov, Maramureș, Mureș, Prahova și Satu Mare.

Județele cu cele mai mici performanțe la toate categoriile de nivel tehnologic al exporturilor sunt Caraș Severin, Giurgiu, Gorj și Teleorman, cu sub 0,4% la fiecare categorie.

Comparativ cu rezultatele înregistrate în 2009, rezultate culese din lucrarea „*Potențialul competitiv al creșterii economice: linii directe pentru o nouă politică industrială în România*” publicată de Institutul European din România în 2010, nivelul exporturilor a crescut semnificativ.

Mai jos, se observă o comparație a exporturilor pe categorii tehnologice la nivelul României 2013 vs. 2016.

Tabel I.6.4 - Comparația exporturilor pe categorii de tehnologie la nivelul României 2013 vs. 2016

Comparația exporturilor pe categorii de tehnologie la nivelul României 2013 vs. 2016			
	mii euro	mii euro	%
Categorie de exporturi	2013	2016	Creștere
4 - exporturi de înaltă tehnologie	776.939	1.449.969	+ 86,64%
3 - exporturi de tehnologie medie - înaltă	21.387.198	27.215.704	+ 27,31%
2 - exporturi de tehnologie medie - joasă	11.546.549	11.141.469	- 3,30%
1 - exporturi de tehnologie joasă	15.253.751	16.771.229	+ 10,02%
TOTAL	48.964.437	56.578.371	+ 15,65%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Doar exportul de înaltă tehnologie a avut o creștere semnificativă în această perioadă, se observă o creștere de aproximativ 87%, în timp ce două categorii de exporturi (medie-înaltă și joasă) înregistrează creșteri mai mici iar exporturile de tehnologie medie-joasă înregistrează o scădere de 3,30% în anul 2016. Influența municipiului București a scăzut, ponderea la nivel național în cazul tehnologiilor înalte fiind cu 2% mai mică. Timiș se menține la același nivel ridicat ca și în 2013, iar județul Argeș a crescut nivelul exporturilor de înaltă tehnologie.

Regiunea Sud Muntenia a avut următoarea evoluție, evidențiată în cadrul tabelului de mai jos:

Tabel I.6.5. - Comparația contribuției regiunii Sud Muntenia la exporturile total pe categorii de tehnologie 2013 vs. 2016

Comparația contribuției regiunii Sud Muntenia la exporturile total pe categorii de tehnologie 2013 vs. 2016			
	% din exporturile totale	mii euro	%
Categorie de exporturi	2013	2016	Creștere puncte procentuale
4 - exporturi de înalta tehnologie	7,87%	7,47%	- 0,49%
3 - exporturi de tehnologie medie - înaltă	24,46%	23,04%	-1,42%
2 - exporturi de tehnologie medie - joasa	10,71%	12,35%	1,84%
1 - exporturi de tehnologie joasa	8,45%	8,86%	0,41%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform rezultatelor, regiunea Sud Muntenia și-a sporit ponderea la nivel național în sectorul de exporturi de tehnologie medie-joasă și joasă și a diminuat această pondere în exporturile de tehnologie înaltă și medie-înaltă, rămânând însă lider comparativ cu restul regiunilor.

Concluzii

La nivel regional se întâlnesc mari disparități în ceea ce privește IPC-ul raportat la celelalte regiuni: pe de-o parte sunt județele Argeș, locul 1 în clasamentul IPC și Prahova, locul 8 în clasamentul IPC iar pe de altă parte, 3 județe se situează în ultimele 14 la nivel de țară (Giurgiu, Călărași și Ialomița).

Județul Argeș se află pe primul loc datorită industriei auto, care are o influență foarte mare asupra parametrilor economici atât ai regiunii cât și ai României, iar județul Prahova punctează în special prin produse de înaltă tehnologie dar și printr-un PIB ridicat raportat la numărul de locuitori.

Chiar dacă regiunea are un puternic potențial agricol, acesta nu este foarte relevant în determinarea IPC deoarece sunt produse cu o tehnologie joasă și au o valoare adăugată redusă, fiind mai puțin relevante în calculul PIB. Astfel, județele preponderent agricole au un scor IPC redus, care le poziționează în ultima treime la nivel național (Călărași, Ialomița și Giurgiu).

Cu alte cuvinte, rezultatele agregate la nivelul regiunii nu sunt reprezentative, ele fiind obținute din parametrii ridicați la nivelul județelor Argeș și Prahova și parametrii extrem de reduși la nivelul județelor de câmpie – Teleorman, Giurgiu, Ialomița și Călărași.

Un alt aspect important este populația regiunii (locul 2 la nivel național) care impactează negativ atât PIB/locuitor cât și exporturi/populație ocupată. Regiunea este caracterizată de un grad mic de urbanizare, lipsa infrastructurilor de învățământ superior și o populație relativ îmbătrânită. Astfel, atât valoarea PIB (care este influențat și de valoarea adăugată redusă a agriculturii) cât și valoarea exporturilor sunt diminuate de valoarea ridicată a populației.

Din punctul de vedere al gradului de tehnologie, regiunea Sud Muntenia este deficitară la exporturile de înaltă tehnologie și, în același timp, are cel mai ridicat nivel de exporturi de tehnologie medie-joasă. În concluzie, deși are două județe în top 10, iar Argeș se află pe locul 1, acest lucru nu este omogen, regiunea fiind ruptă în două, pe de-o parte județele industrializate din Nord (Argeș, Dâmbovița și Prahova) și pe de altă parte județele agricole din sud și est (Ialomița, Călărași, Teleorman și Giurgiu).

SUBCAPITOLUL 1.7. INOVAREA SOCIALĂ, FACTOR AL DEZVOLTĂRII SOCIAL-ECONOMICE A REGIUNII SUD MUNTENIA

- Concept, provocări, soluții la nivelul regiunii Sud Muntenia

Context

De ce?

Analiza inovării sociale în cadrul capitolului întâi într-un subcapitol dedicat, pe „picior de egalitate” cu economia, cercetarea-dezvoltarea și comerțul exterior, vine să completeze așa numita spirală cvadruplă sau chiar cvintuplă (Quadruple Helix sau Quintuple Helix) care definește cadrul de dezvoltare a societății în paradigma actuală.⁵²

Următorul trend în evoluția inovării sociale este SPIRALA SEXTUPLĂ. Astfel, unul dintre cei mai influenți lideri de opinie ai omenirii, profesorul Otto Scharmer de la MIT University a identificat ca principale „falii” („divides”) ale omenirii ca fiind socială (inegalitatea abruptă), ecologică (distrugerea planetei) și cultural-spirituală (distrugerea relațiilor dintre oameni la nivelul cel mai profund). Acestea tind să

⁵² The Quintuple Helix innovation model: global warming as a challenge and driver for innovation Elias G Carayannis^{1*}, Thorsten D Barth² and David FJ Campbell³

devină următoarele axe ale inovării sociale la nivelul omenirii, astfel încât conceptul să integreze atât răspunsuri la provocările de mediu, cât și la provocările culturale spirituale.⁵³

Pornind de la „Societatea industrială”, dominată de relația stat – industriaș, trecând prin „Societatea bazată pe cunoaștere”, care introduce mediul academic și creează o relație tri-valentă, se ajunge la „Societatea bazată pe inovare”, care redefinește relațiile și modul de acțiune a tuturor actorilor sociali, incluzând antreprizele sociale și cele de mediu.

Acest nou cadru social este o recunoaștere a faptului că pentru a genera soluții pentru problemele fundamentale cu care se confruntă societatea noastră, statele și agenții economici au nevoie de un mix de inovare care include și un alt tip de substanță, aceea care provine din conștiința comună cea mai profundă, **binele social**.

Concept

Ce?

Inovarea socială este unul dintre conceptele revoluționare ale secolului nostru, concept care cunoaște o dezvoltare exponențială în toate statele lumii. Dacă luăm ca referință definiția din „Ghidul pentru elaborarea Strategiilor de cercetare și inovare pentru specializare inteligentă”⁵⁴, inovarea socială este „acel proces de inovare care are atât scop social, cât și mijloace sociale de acțiune”. Inovarea socială se bazează pe antreprenoriatul social, respectiv crearea unor structuri sustenabile care să răspundă problemelor sociale pe calea inițiativei private, inițiativă care nu vine din dorința clasică de profit a antreprenorului, ci din dorința sa de a contribui la o societate mai bună.

Deși inovarea socială își are originea în cele mai vechi timpuri, toate marile schimbări sociale fiind rezultatul unor inovări sociale, conceptul a fost definit de marii gânditori politici ai secolului trecut și a ajuns în centrul preocupărilor statelor odată cu criza economică din 2007-2010. În fața unor fenomene economice severe, statul a fost nevoit să își diminueze intervenția în economii printr-o relaxare fiscală accentuată, direcționând din ce în ce mai puțini bani prin bugetul public și încurajând circulația banilor prin mecanismele economiei libere. Mai exact, a lăsat ca forțele pieței să genereze soluții la problemele apărute.

Răspunsul mediului antreprenorial la consecințele economice ale crizei nu rezolvă însă problemele sociale pe care criza le-a generat, cu atât mai puțin pe cele care s-au agravat de-a lungul timpului și recesiunea le-a adus în prim-planul agendei publice. Una dintre cele mai mari provocări ale strategiei UE 2021-2027 este să continue să răspundă unor nevoi sociale din ce în ce mai extinse și mai profunde. **Îmbătrânirea populației, existența unui segment extrem de semnificativ cu risc de excluziune, incidența mare a sărăciei, lipsa locurilor de muncă, creșterea incidenței bolilor care scad durata vieții**

⁵³ Leading from an emerging future: Otto Scharmer, Katrin Kaufer

⁵⁴ Guide to research and innovation strategies for smart specialization - Dominique Foray&CO

active și contribuția membrilor societății și încălzirea globală sunt fenomene cărora serviciile publice s-au dovedit neputincioase să le răspundă, iar mediul antreprenorial nu este construit și adaptat pentru o astfel de misiune. Provocările care țin de conflictele profunde interreligioase, interetnice și interrasiiale, care au făcut lumea un teatru al micilor războaie adaugă provocărilor antreprenoriului social o altă zonă de necesitate, necesitate din ce în ce mai evidentă astăzi o dată cu ascensiunea terorismului și a numărului de zone de conflict.

Inovarea socială a devenit din ce în ce mai urgentă și au început deja să apară din ce în ce mai multe exemple răsunătoare, care au schimbat paradigmele în care funcționau afacerile și făceau imposibilă implicarea antreprenorilor în rezolvarea problemelor sociale. Inovarea este o consecință firească a confruntării cu fenomene sociale extreme. Creditele de câțiva dolari acordate celor mai săraci întreprinzători din lume de Grameen Bank din Bangladesh, planurile de economisire și de dezvoltare pentru săracii din Pakistan sau cursurile online la care participă simultan zeci de mii de antreprenori sociali din toate părțile globului sunt doar câteva exemple de revelații economice care inspiră întreaga planetă și la care aspiră toți generatorii de politici publice preocupați de binele societății pe care o conduc. Statul ca antreprenor social este o nouă paradigmă în dezvoltarea conceptului, iar ca exemplificare oferim cele mai ambițioase state în domeniul politicilor de protecția mediului. Austria, Germania și Taiwan ating rate de reciclare între 60-70% din totalitatea deșeurilor produse de țară, iar Suedia are o serie de politici publice prin care se îndreaptă spre amprenta zero asupra planetei.

În concluzie, recesiunea economică a deschis o fereastră de oportunitate, deoarece a motivat toți membrii și toate structurile sociale să fie deschiși la abordări noi, să gândească mai mult și i-a forțat să inoveze pentru a răspunde unor nevoi stringente.

Locul central pe care inovarea socială îl are în preocupările liderilor sociali de astăzi este rezultatul direct al acestor preocupări și este unul din ingredientele cheie în noul mix de inovare: „Quintuple Helix” – Spirala cvintuplă⁵⁵, și chiar a previzibilei spirale sextuple prefațate de Otto Scharmer. Poate fi considerat că prima schimbare de paradigmă a fost saltul de la societatea industrială la societatea bazată pe cunoaștere, în cadrul căreia, pe lângă rolurile clasice ale statului și antreprenorilor, mediul academic a preluat un rol din ce în ce mai activ în domeniul inovării. Au fost definite astfel concepte precum „antreprenoriul academic” și Triple Helix, o tripletă formată din stat, antreprenor și cercetător ca generator de inovare pentru progresul societății. Acest model a dus la creșterea inovării economice, însă, în paralel, problemele sociale s-au agravat.

În acest context, „Quadruple Helix” – spirala cvadruplă introduce al patrulea pilon, mediul social, cel reprezentat de organizațiile societății civile. Acest actor are rolul de a introduce în mixul de inovare

⁵⁵ Idem nota de subsol 59

scopul social și să evite ca soluțiile performante din punct de vedere economic să fie promovate chiar dacă au un impact social negativ, externalizând costurile asupra societății și agravând problemele cu care aceasta se confruntă.

Un exemplu sunt întreprinderile care se bazează pe utilizarea intensivă a capitalului uman, pe expunerea angajaților la condiții grele de muncă, cu efecte nefaste asupra sănătății pe termen lung. Din cauza acestor condiții, capacitatea de muncă poate dispărea sau scădea semnificativ, cazuri în care angajatorii își denunță complet responsabilitatea, renunțând la acești angajați, inutili acum pentru ei, abandonându-i în grija sistemelor de sănătate și de pensii, sisteme deja sufocate și din ce în ce mai puțin sustenabile.

Al cincilea pilon, care a generat spirala cvintuplă, este reprezentat și susținut de organizațiile pentru protecția mediului, în condițiile în care omenirea astăzi consumă 150% din resursele regenerabile ale planetei, consumând practic mai rapid aceste resurse decât capacitatea de regenerare a planetei. Încălzirea globală este cel mai cunoscut efect, dar acesta înglobează o serie întreagă de cauze precum poluare, suprapopulare și distrugerea ecosistemului. Restrângerea și dispariția anumitor specii, creșterea ponderii organismelor modificate genetic în alimentație cu impact devastator asupra sănătății oamenilor și deșertificarea sunt doar câteva fenomene care urgentează inovarea socială în domeniul mediului înconjurător.

Al șaselea pilon, deși puțin dezvoltat, tinde să capete o importanță tot mai mare în paleta de priorități a omenirii. Antreprenoriatul cultural, acela care duce la creșterea toleranței, la cunoașterea mai bună a altor culturi sau religii, la medierea prin activități culturale a unor conflicte deschise între etnii, religii sau rase, este un nou imperativ în cadrul acestui capitol.

O ultimă considerație conceptuală este cea privind metoda de lucru din acest capitol. Se va face în unele cazuri referire la date privind societatea civilă și la sectorul neguvernamental (organizațiile societății civile). Nu este vorba de o confuzie între ONG-uri și antreprizele sociale, dar în lipsa unor date care măsoară specific și țintit antreprenoriatul social, se vor prezenta anumite date și concluzii care se pot transla parțial sau complet și obiectului de studiu al acestui capitol.

Actori implicați

Cine?

Principalii generatori de **inovație socială** sunt **antreprenorii sociali**. Nu toți antreprenorii sociali răspund la nevoia socială identificată prin crearea unei întreprinderi sociale.

Întreprinderile sociale îmbracă fie forma juridică a unei organizații neguvernamentale care își propune să răspundă unor anumite nevoi sociale prin crearea de activități generatoare de venituri, care își pot susține singure pe termen lung cheltuielile (auto sustenabile), fie firme care au ca principală motivație

să răspundă unor nevoi sociale, iar profitul obținut să fie investit în dezvoltarea afacerii.⁵⁶ Din punct de vedere juridic, nu există o formă specifică, dar în România legea permite existența mai multor forme de organizare adaptate desfășurării acestui tip de activități.

Un alt tip de organizație, care răspunde unei nevoi sociale și **poate fi considerat antreprenor social, fără a fi însă o întreprindere socială**, este acea organizație neguvernamentală care se finanțează prin atragerea de granturi și sponsorizări pentru a-și susține activitatea. Acest tip de organizație este sustenabilă în măsura în care poate convinge decidenții publici sau privați care alocă fonduri să susțină proiectele propuse. Pe lângă organizații, întreprinderile sociale pot îmbrăca forma unor proiecte care să rezolve o nevoie socială punctuală, a unor mișcări sociale care să schimbe o realitate socială, a unor evenimente care să contribuie la crearea culturii de antreprenariat social și orice formă care provine din motivația de a răspunde unei nevoi sociale, de a face bine celor din jur.

Din cauza rigidității, singurii care nu pot juca rolul de antreprenori sociali sunt actorii publici, care, datorită modului de organizare și funcționare sunt menși mai degrabă a asigura contextul funcționării întreprinderilor sociale, nu de a genera aceste întreprinderi. Excepțiile încep să devină tot mai notabile, iar exemplele în care statul este antreprenor social sunt la fel de inspiraționale ca cele oferite de mediul privat. Nu trebuie uitat de asemenea, pe lângă conceptul de "stat antreprenor" faptul că niște antreprenori sociali, chiar dacă nu în litera definiției, pot apărea și în instituțiile publice: sunt acei funcționari care reformează modul de funcționare al administrației creând servicii publice inovatoare care susțin antreprenorul social. De exemplu, un salariat al unei unități fiscale care lucrează cu antreprenori sociali, le cunoaște problemele și vine cu o inițiativă legislativă sau procedurală care îi sprijină, este un antreprenor social în sistemul public.

Pe plan mondial, au apărut **premisele pentru a fi generate noi forme de organizare sau de interacțiune inovatoare**, dintre sectorul public, organizațiile societății civile, mediul de afaceri și cetățeni.

Rămâne de văzut ce formă vor lua noile organizații. Există semne cu privire la un comportament social din partea unor grupuri de indivizi, organizați într-un mod informal, complet distinct de formele tradiționale specifice sectorului public sau privat. Acest trend este parte a unei tendințe de-a lungul tuturor sectoarelor economice, aceea de a lua în calcul consecințele sociale ale activității economice desfășurate, incluzând atenția acordată inovării sociale pentru a răspunde acestei provocări. Acest focus asupra problemelor sociale a apărut datorită dezvoltării actorilor existenți, dar și apariției spontane a unor noi forme de organizare și comportament.⁵⁷

⁵⁶ Social Entrepreneurship – Mohamad Yunus

⁵⁷ Social Economy and Social Entrepreneurship, European Commission

Au apărut curente de gândire care au în centru ideea că **dezvoltarea economică nu este generată numai de inițiativele direcționate spre obținerea de profit**, ci și de acțiunile comune ale comunităților de a produce bunuri de interes public sau de proiectele de interes comun cu finanțare privată. Pe măsură ce firmele devin din ce în ce mai interesate de consecințele activității lor economice și devin conștiente că latura economică nu este singura care contează în interacțiunea cu un potențial client, apare și deschiderea pentru colaborare cu diverși parteneri. Așadar, în următorii ani se așteaptă apariția unor noi actori sociali, care pot răspunde, pe fondul schimbărilor la nivel mondial, unor probleme sociale din ce în ce mai diverse.

Tipuri de nevoi

Ce?

Antreprenoriatul social își propune să răspundă acelor nevoi sociale cărora statul și antreprenoriatul clasic a eșuat să le răspundă. Acestea sunt atât nevoile de bază, fiziologice (mâncare, apă, aer curat, adăpost), dar și nevoile complexe (siguranță fizică și financiară, securitate, sănătate, educație, protecția mediului, rezolvarea diferențelor cultural-spirituale).

A fost găsit relevant pentru identificarea acestor nevoi la nivelul regiunii Sud Muntenia “Studiul privind problemele sociale și calitatea vieții al regiunii Sud Muntenia” elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională, studiu care a analizat calitatea vieții cetățenilor din această regiune.

Dintre acestea, se remarcă:

- migrația forței de muncă în conexiune cu declinul demografic, migrație care se produce atât pe plan național, cât și internațional;
- declinul învățământului profesional și tehnic;
- nivelul redus de ocupare;
- fenomenul de îmbătrânire a forței de muncă, coroborat și cu îmbătrânirea populației;
- nivelul ridicat de abandon școlar, coroborat cu accesul limitat la educație al zonelor izolate;
- sistemul de sănătate subfinanțat și migrația cadrelor medicale;
- stilul de viață nesănătos și creșterea incidenței obezității;
- discriminarea severă a grupurilor minoritare;
- excluderea persoanelor cu dizabilități de la viața socială.

Principalele moduri în care răspunde inovarea socială principalelor tipuri de nevoi sunt:

1. Crearea de locuri de muncă în zone sau pentru segmente de populație sărace, locuri de muncă ce pot permite creșterea nivelului de trai al acestora;
2. Susținerea afacerilor înființate de către persoanele din categoriile cu risc de excluziune mare;
3. Crearea de produse sau servicii pentru anumite categorii, care sunt strict necesare, și pe care piața liberă nu le creează din cauza raportului risc – rentabilitate sau a lipsei de atractivitate.

Inovarea socială presupune, pe lângă încurajarea antreprenoriatului social, descoperirea și sprijinirea antreprenorilor sociali, crearea și susținerea de antreprize sociale, **înțelegerea acelor mecanisme care pot crește impactul acțiunilor acestor actori** și, pot contribui la succesul acestora și dezvoltarea lor. Inovarea presupune căi noi de pătrundere a unor idei vechi în zone noi prin adaptarea la specificul acestora, promovarea de idei noi care pot porni de la cele vechi sau pot crea metode cu totul noi de a răspunde nevoilor sociale, și orice combinație dintre acestea două.

Provocări

De ce nu?

Chiar dacă modelele de succes sunt foarte atractive, majoritatea ideilor de antreprize sociale nu sunt puse niciodată în practică, nu reușesc să îndepărteze barierele care stau în fața dezvoltării antreprenorialului social și a afacerilor sociale.

- **Inerția societății, lipsa coeziunii și inegalitatea socială**

Deși conștiința antreprenoriatului social există de la apariția ființei umane, **conștiența importanței lui în societatea de astăzi este extrem de redusă**. Forța antreprenoriatului social rezidă în relațiile din cadrul comunității, în dorința oamenilor de a se implica în comun în viața comunității lor și de a construi împreună o viață mai bună. Globalizarea a modificat însă mecanismele după care societățile funcționează. Comunitățile au devenit din ce în ce mai mult virtuale, relațiile din cadrul comunităților din ce în ce mai slabe, iar **ideea de a ajuta lasă loc ideilor confortului personal și binelui propriu**. Cultura de consum a îndepărtat oamenii de preocupările referitoare la binele social și a îndreptat eforturile lor în direcția satisfacerii unor nevoi de consum din ce în ce mai complete.

Segmentarea din ce în ce mai pronunțată între zonele bogate și zonele sărace reduce capacitatea celor din urmă de a-și genera propriul progres și propria dezvoltare, subzistența zonelor sărace adâncind decalajele. Dincolo de dorință și nevoie, factori care în zonele sărace există, al treilea ingredient este accesul la resurse, iar antreprenorii sociali din zonele sărace au un drum extrem de anevoios de parcurs până la a-și atrage resursele pentru proiecte.

În concluzie, **prima mare provocare pentru antreprenoriatul social este să surmonteze handicapul unei societăți civile slabe și inerte**.

Consecința directă este **lipsa implicării sociale**.

În România, implicarea socială a înregistrat o creștere semnificativă în perioada de analiză 2013-2018. 14% dintre români au făcut voluntariat în anul 2013, conform Studiului național „Responsabilitatea socială individuală în România”, realizat de Centrul de Marketing și Prognoza Socială, la solicitarea Asociației React. Principalele motive pentru care cetățenii nu se implică în acțiuni de voluntariat sunt

lipsa de timp (34%), informațiile limitate privind oportunitățile de voluntariat (34%) și dificultatea de a găsi o cauză în care să creadă (16%). Potrivit Eurobarometrului din martie 2013, la nivelul UE, România are una dintre cele mai scăzute rate de implicare socială. Doar între 3-4% procente dintre români erau membri a unei instituții din sectorul neguvernamental, mult mai jos decât media europeană de aproximativ 20%. În plus, doar 10% dintre români erau membri de sindicat, sub media europeană de 16%.

Voluntarii continuă să fie o resursă umană importantă și având în vedere noile modificări în legea voluntariatului, este de așteptat ca cetățenii să fie mai încurajați să se implice pe viitor și să se remarce o implicare socială crescută, în special în rândul tinerilor, cărora le este solicitată experiența la angajare..

Potrivit raportului „România 2017 Sectorul neguvernamental” al Fundației pentru Dezvoltarea Societății Civile indexul de asociativitate al României, calculat ca număr de organizații înregistrate la 1000 de locuitori s-a păstrat la un nivel destul de ridicat și a crescut în 2015 la 3,9 organizații la 1000 de locuitori, comparativ cu anul 2008, când erau înregistrate 2,9 organizații la 1.000 de locuitori. La nivel internațional, România prezintă un nivel mai ridicat de asociativitate decât Marea Britanie care, în 2014, avea 3 organizații la 1.000 de locuitori.

Comparativ cu 2010, în 2016 un procentaj mai ridicat de respondenți declară că au făcut, cel puțin o dată, voluntariat pentru biserică sau comunitate (28% față de 19% în 2010). O creștere a procentajului de voluntari, între cele două momente, poate fi remarcată și în privința activității pentru organizații neguvernamentale.

Voluntarii continuă să fie o resursă umană importantă și având în vedere noile modificări în legea voluntariatului, este de așteptat ca cetățenii să fie mai încurajați să se implice pe viitor și să se remarce o implicare socială crescută, în special în rândul tinerilor, cărora le este solicitată experiența la angajare. Potrivit unui studiu realizat de Hunters, noua divizie de trenduri a companiei de cercetare Unlock Market Research trei din 10 români fac voluntariat în mod activ pentru cauze sociale sau de mediu, fără să fie constrânși. Mulți dintre ei sunt tineri și copii și aleg voluntariatul pentru acțiuni de reciclare și protejare a naturii. La nivel general, 43% dintre români recunosc trendul de a avea un mediu mai curat, iar unii spun că se simt vinovați dacă nu fac nimic pentru asta.

Pe lângă statisticile privind voluntariatul, există și alte exemple concrete care susțin faptul că în societatea românească există o creștere semnificativă a implicării sociale în ultimii ani, cu impact notabil.

Un exemplu este comunitatea Declic (www.decllic.ro) care a strâns în mediul online o comunitate de 500.000 de români din țară și din Diaspora activi în a susține petiții de amploare pentru rezolvarea

problemelor care țin de educație, protecția mediului, propunerea de politici pentru îmbunătățirea serviciilor publice (sănătate, justiție), toate cu impact nemijlocit asupra dezvoltării sociale.

De asemenea cauzele de susținere a unor proiecte cu scop sociale, de într-ajutorare sau de dezvoltare a unor servicii/intervenții din sfera antreprenorialului social sunt din ce în ce mai prezente în mediul online, iar impactul acestora a crescut substanțial la nivelul societății românești.

Un alt exemplu este dezvoltarea proiectelor care țin de responsabilitatea socială. Conceptul de CSR s-a dezvoltat foarte mult, companiile dezvoltând programe și proiecte de finanțare care să contribuie la dezvoltarea comunităților în care activează. Urmărirea și măsurarea acestei activități este mult mai facilă o dată cu dezvoltarea platformelor online dedicate, un exemplu notabil fiind platforma www.csrmedia.ro care activează din 2011 cu scopul de a informa și promovarea proiectelor CSR și a valorilor civice la nivelul publicului larg, urmărind în mod structurat această activitate.

• **Sustenabilitatea financiară**

În condițiile unei limitate implicări a cetățenilor în acțiunile sociale, ce-a de-a doua limitare majoră este alocarea de resurse financiare în sectorul societății civile. Trebuie menționat încă o dată că inovarea socială nu vizează doar sectorul neguvernamental, ci orice formă de organizare care un scop social. Referințele în acest capitol la sectorul organizațiilor neguvernamentale pleacă de la presupunerea că aceste provocări pot fi extinse mai mult sau mai puțin la orice formă de antreprenoriat social, fie că este vorba de un individ, o firmă sau un alt tip de organizație.

Dintre formele de finanțare cele mai importante pentru antreprizele sociale se remarcă:

- veniturile obținute din vânzarea propriilor servicii sau produse;
- sponsorizările de la filantropi;
- direcționări ale cotelor din impozitul pe profit al firmelor;
- direcționări ale cotelor din impozitul pe salarii;
- granturi;
- bugetele sectorului privat alocate pentru responsabilitate socială (CSR);
- economii ale beneficiarilor (cazul Caselor de Ajutor Reciproc).

La nivelul anului 2016 au fost direcționate sume importante din impozitul pe profit și pe venit, venituri ale bugetului de stat, prin sponsorizare, valoarea totală a acestora fiind de 1.060.503,2 mii lei, către fundații și asociații nonprofit, ceea ce reprezintă 0,1% din veniturile încasate la bugetul de stat, fără a exista certitudinea utilizării în scopurile asumate de entitățile beneficiare.⁵⁸

⁵⁸ Raport Curtea de Conturi 2016

În privința direcționării unei părți privind impozitul pe profit, deși 98% dintre companii menționează criteriile sociale și de mediu ca fiind importante pentru ele, doar 68% dintre companiile respondente spun că au direcționat bani către sectorul non-guvernamental în 2018.⁵⁹

Studiul relevă că 24% dintre cele 107 companii respondente au stagnat bugetul de CSR, în timp ce 64% spun că bugetul pentru CSR a crescut în 2018 față de 2017.

Bugetele de 100.000-200.000 de euro au în 2018 cea mai mare creștere de 9% (de la 13% la 22%), iar cele de peste 500.000 de euro cea mai mare scădere de 10% (de la 16% la 6%). Crește și procentul companiilor cu bugete de 5.000-10.000 de euro, dar numai cu 6% (de la 7% la 13%).

Domeniile către care companiile au direcționat fonduri în 2018 sunt: Educație (79%), Social (62), Mediu (59%), Sănătate (55%), Sport (30%), Cultură (28%), Antreprenariat (14%) și alte sectoare 2%.⁶⁰

Conform analizei, 85% dintre companiile respondente spun că își implică angajații în acțiunile de CSR derulate de companie în 2018, față de 67% în anul 2017. Rezultatul dovedește un interes mai mare din partea companiilor de a integra activități de CSR în strategia lor de afaceri, pe fondul unui interes general în creștere din partea mediului de afaceri, al presei și al societății civile cu privire la acest domeniu. De asemenea, se implică activ în promovarea eforturilor CSR atât în interiorul companiei, cât și în exteriorul ei.

Antreprenorialul social a fost sprijinit cu ajutorul fondurilor europene nerambursabile în ambele perioade de finanțare astfel:

- În perioada 2007-2013, prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU), Axa 6 Promovarea economiei sociale, Domeniul Major de Investiții 6.1 dezvoltarea economiei sociale;
- În perioada 2014-2020 prin Programul Operațional Capital Uman (POCU), Axa prioritară 4: Incluziunea socială și combaterea sărăciei, Obiectivul tematic 9: Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare, Prioritatea de investiții 9v: Promovarea antreprenorialului social și a integrării vocaționale în întreprinderile sociale și economia socială și solidară pentru a facilita accesul la ocuparea forței de muncă, Obiectiv Specific (O.S.) 4.16: Consolidarea capacității întreprinderilor de economie socială de a funcționa într-o manieră auto-sustenabilă.

⁵⁹ <https://www.csrmedia.ro/studii-csr/>, eșantion 107 companii

⁶⁰ Idem 12

În perioada 2007-2013 prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU), Axa 6 Promovarea economiei sociale, Domeniul Major de Investiții 6.1 dezvoltarea economiei sociale au fost finanțate următoarele proiecte în regiunea Sud Muntenia⁶¹.

Tabel I.7.1 – Proiecte POS DRU 2007-2013

Nr. Crt.	Nume proiect	Beneficiar	Județ	Localitate
1.	INTEGRAT - Resurse pentru femeile și grupurile Romă excluse social	Asociația Pentru Dezvoltare și Promovare Socio Economică	Teleorman	Municipiul Alexandria
2.	Dezvoltarea economiei sociale prin implicarea persoanelor de etnie romă în activități de colectare selectivă a deșeurilor în regiunea Sud Muntenia	Fundația Emma	Giurgiu	Municipiul Giurgiu
3.	Toți suntem oameni!	Asociația Comunitatea Montană Iezer-Muscel	Argeș	Godeni
4.	O viață activă pe piața muncii	Asociația Pentru Sprijin și Training Resurse Umane „A.S.T.R.U”	Prahova	Municipiul Ploiești
5.	Economie socială și dezvoltarea comunitară	Comuna Potlogi	Dâmbovița	Comuna Potlogi
6.	RIES - Rețeaua Incubatoarelor De Economie Socială - Abordare Strategică a Dezvoltării Resurselor Umane	Europa Pentru Dezvoltare Umană	Argeș	Municipiul Câmpulung
7.	E șansa mea să mă integrez!	Asociația Start Equitable	Ialomița	Municipiul Urziceni
8.	Economia socială - un pas spre un viitor mai bun	Asociația Agricultorilor și Fermierilor	Teleorman	Nanov
9.	Proactiv - de la marginal la incluziv	Asociația Pentru Dezvoltare și Promovare Socio Economică	Teleorman	Municipiul Alexandria
10.	Persoanele private de libertate, în slujba protecției mediului înconjurător, pentru creșterea competitivității și a atractivității teritoriilor	Penitenciarul De Femei Târgșor	Prahova	Ariceștii Rașivani
11.	Copii creativi pentru un viitor mai bun!	Asociația Pentru Educație și Dezvoltare Comunitară	Teleorman	Comuna Țiganești
12.	SMART: de la caz Social la Mediu Activ într-o Românie în Transformare	Excelent S.R.L.	Prahova	Municipiul Ploiești
13.	Să dezvoltăm economia socială!	Asociația Greuceanu	Giurgiu	Isvoarele
14.	Dezvoltarea potențialului de munca al persoanelor de etnie	Fundația EMMA	Giurgiu	Municipiul Giurgiu

⁶¹ <http://old.fonduri-ue.ro/baza-de-date-proiecte-contractat>

	romă din regiunea Sud Muntenia prin integrarea acestora în structuri ale economiei sociale			
15.	Dezvoltarea economiei sociale prin implicarea persoanelor de etnie romă în activități de construcții în regiunea București-Ilfov	Fundația EMMA	Giurgiu	Municipiul Giurgiu
16.	Promovarea în comunitate a economiei sociale	Episcopia Sloboziei și Călărașilor	Ialomița	Municipiul Slobozia
17.	Economie socială pentru comunitatea rurală Dobrești	Comuna Dobrești	Argeș	Dobrești
18.	H.O.P.E. - Har, Omenie, Pricepere, Entuziasm	Clinica Medicală Dentirad S.R.L.	Prahova	Oraș Plopeni
19.	Economia pentru oameni!	Asociația Pro-Vita Pentru Născuți și Nenăscuți	Prahova	Oraș Vălenii De Munte
20.	Egalitate și incluziune pe piața muncii	Asociația Europa Socială	Dâmbovița	Oraș Găești
21.	INSERTIO	Asociația Centrul De Resurse Apollo	Prahova	Municipiul Ploiești

Sursa: Ministerul Fondurilor Europene

În cadrul programului operațional de capital uman 2014-2020, în conformitate cu date publicate de Ministerul Fondurilor Europene⁶², a fost depus un singur proiect în perioada de finanțare 2014-2020, pe axa prioritară 4, Prioritatea de investiții 9v, OS 4.16. Detalii despre proiect prezentăm în continuare. Proiectul „PHOENIX – responsabilitate prin economie socială în regiunile Nord-Est, Sud-Est, Sud-Muntenia și Sud-Vest Oltenia” (POCU/449/4/16/128024) este implementat de către Societatea Națională de Cruce Roșie din România în parteneriat cu Asociația pentru Dezvoltare Comunitară și Servicii Sociale. Perioada de implementare este 02 septembrie 2019 – 31 august 2022 (36 luni), iar bugetul este de 13.790.787,89 Lei.

Obiectivul general al proiectului este reprezentat de dezvoltarea și consolidarea, în mediul urban și rural, **21 de structuri de economie socială** capabile să se auto-susțină.

În cadrul strategiei Uniunii Europene 2014-2020 au fost definite o serie de instrumente de acțiune:

- EASI Programme (Employment and Social innovation) cu scopul de a promova crearea, în mod sustenabil, a locurilor de muncă și de a garanta protecția socială, a combate excluziunea socială, a asigura condiții decente de muncă cu un buget de aproximativ 919,5 milioane euro;
- Horizon 2020 – SME instruments – unde sunt eligibile întreprinderile sociale;
- European Social innovation Competition – oferind recunoaștere și acordând premii pentru liderii inovării sociale din Europa;

⁶² <https://phoenix-proiect.ro>

- Incubarea structurilor sociale print platforme internaționale: Transition și Benisi
- Susținerea unui ecosistem de infrastructuri sociale în țările membre;

În acest moment sunt în curs de realizare studii de impact privind implementarea programelor din cadrul Strategiei Uniunii Europene 2014-2020, urmând a se decide privind instrumentele folosite pentru susținerea inovării sociale în perioada 2021-2027.

- **Concurența afacerilor orientate către profit**

Afacerile sociale, deși nu au la baza inițiativei lor criteriile fezabilității economice, trebuie să-și vândă produsele și serviciile pe piața liberă, să concureze cu afacerile care nu au în calculul economic “povara” unei nevoi sociale. Accesul la piață este marea provocare economică a antreprenorului social, care, de obicei, se bazează pe un produs sau un serviciu de calitate și are capacitatea să motiveze oamenii, dar nu este un specialist în procesul de marketing – vânzări - management și nici nu are fondurile și competența de dezvoltare în acest sens.

Pe de altă parte, motivația din spatele antreprenoriatului social este considerată principalul atu în competiția cu întreprinderile care urmăresc profitul cu prioritate, având ca nevoie secundare, sau deloc obiective sociale (inclusiv de mediu sau culturale). Dorința pentru un bine comun sau pentru o societate comună este considerat un stimulent mult mai puternic de a face o afacere socială să funcționeze, o motivație mai durabilă și mai sustenabilă pe termen lung decât profitul

- **Pionieratul**

În România, în principal, dar și la nivelul Europei, definirea conceptului de antreprenoriat social este la început și nu derivă în principal din experiențele trecute, ci din dezvoltarea unor idei care fie au funcționat în altă parte, fie sunt construite dintr-o experiență de antreprenoriat diferită de antreprenoriatul social.

În lipsa unor modele de răsunet care să anime inițiativa socială, „săpatul în rocă” fără a ști cât de departe este capătul tunelului este o mare barieră pentru dezvoltarea acestui fenomen în masă.

Fiind la început, măsurarea acestui fenomen este dificilă. De cele mai multe ori, nu se poate aduce argumentul datelor statistice pentru a fundamenta concluziile cercetării și a susține direcțiile recomandate de acțiune.

- **Adaptarea la specificul local**

O altă provocare a inovării sociale este capacitatea redusă de replicare a inițiativelor sociale de succes. În principal, pentru că unele tipuri de inovare nu sunt suficient înțelese, relevanța lor nu este

recunoscută sau, pur și simplu, eșuează după ce se încearcă replicarea lor, din cauza contextului diferit într-un alt oraș sau țară.

În România, o dată cu primele finanțări structurate pentru antreprenoriatul social prin POS DRU și POCU, dar și prin creșterea semnificativă a implicării sociale pe toate planurile, se creează premisele pentru a fi create, în noul orizont de programare, primele modele autohtone de antreprenoriat social de succes, bazat pe inovare socială. Este o oportunitate de a ieși din faza pionieratului și a crea masa critică pentru o creștere exponențială a antreprenoriatului social în România.

- **Vizibilitatea și imaginea publică**

Accesul redus la media face ca acțiunile sociale și antreprenoriatul social să fie foarte puțin cunoscute de populație. În plus, lipsa educației populației în privința implicării sociale duce și la o redusă apreciere a valorilor care stau la baza antreprenoriatului social și, în consecință, colaborat cu slaba mediatizare a acestui fenomen, contribuie la menținerea unei culturi centrate pe confortul și nevoile individuale. Notorietatea scăzută face ca difuzarea și adoptarea unor bune practici sau modele de succes de antreprenoriat social să fie redusă.

Ultimele informații relevante privind acest aspect provin din „Raportul de cercetare privind economia socială în România din perspectivă europeană comparată” realizat de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, în 2010, confirmă faptul că gradul de informare a populației cu privire la economie socială este foarte redus. Managerii se consideră cei mai familiarizați cu termenul de economie socială (65%). Dintre angajații în forme de economie socială mai puțin de jumătate cunosc puțin termenul, în special absolvenții de studii superioare. Grupurile vulnerabile nu sunt familiarizate cu conceptul de economie socială și cunosc puțin formele de organizare a economiei sociale. Nu au auzit niciodată de formele de economie socială: 78% dintre romi, 73% dintre familii monoparentale, 57% dintre persoanele cu dizabilități și 50% dintre tineri. În cazul în care cunosc formele de economie socială, acest lucru se datorează în principal prietenilor și mass-media.

Analiza cantitativă

Unde suntem?

Care dintre antreprenorii sociali produc efectiv inovare socială și care sunt doar „binefăcători”, „visători” sau „truditori” sociali, nu poate fi stabilit decât dacă se vor trasa niște standarde ale inovării. De aceea în cele ce urmează se va urmări măsurarea fenomenului „inovare socială” prin măsurarea antreprenoriatului social, cu dese referiri la sectorul nonguvernamental.

Antreprenoriatul social este mai ușor de măsurat, deoarece se pot trage concluziile privind rezultatele unor antreprize sociale analizând cifra de afaceri, număr de salariați, profit și chiar măsura în care ele

răspund nevoii sociale identificate. Din păcate, inexistența unei forme juridice specifice face destul de greu să fie identificate afacerile sociale. Chiar dacă simplificăm și spunem că numărul de organizații non-guvernamentale măsoară fenomenul „antreprenoriat social”, modul în care acestea funcționează și țin evidențele contabile nu sprijină decât o abordare națională.

Astfel, în regiunea Sud Muntenia erau înregistrate la începutul anului 2019 un număr de 12.622 de asociații, distribuite pe județe astfel:

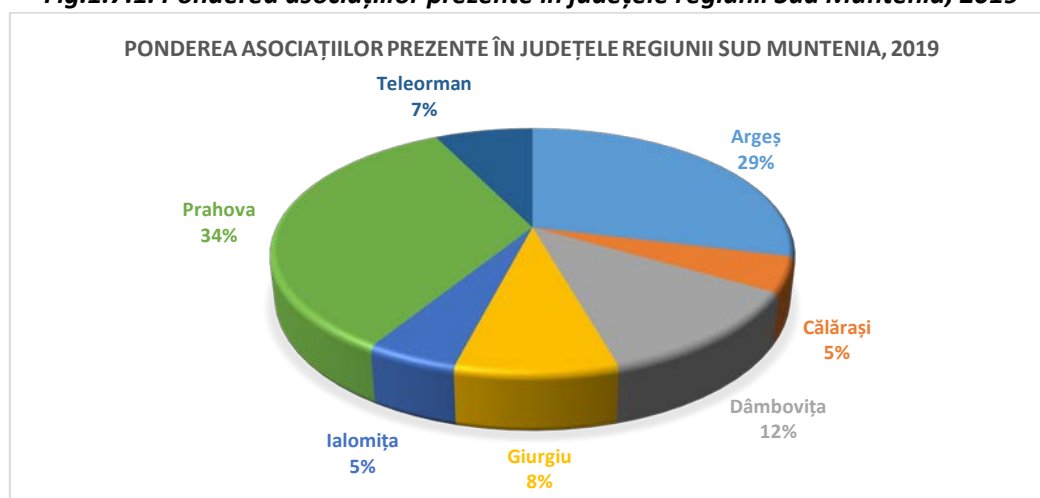
Tabel.1.7.2. Număr de asociații la nivel regional - 2019

Județul	Numărul	Pondere în regiune
Argeș	3.636	28,81%
Călărași	578	4,58%
Dâmbovița	1.536	12,17%
Giurgiu	1.071	8,48%
Ialomița	608	4,82%
Prahova	4.271	33,84%
Teleorman	922	7,30%
Total regiunea Sud Muntenia	12.622	100%

Sursa: <http://www.asociatii.net/lista-asociatii.html>

Din punct de vedere al ponderii asociațiilor din județele regiunii Sud Muntenia, situația grafică se prezintă astfel:

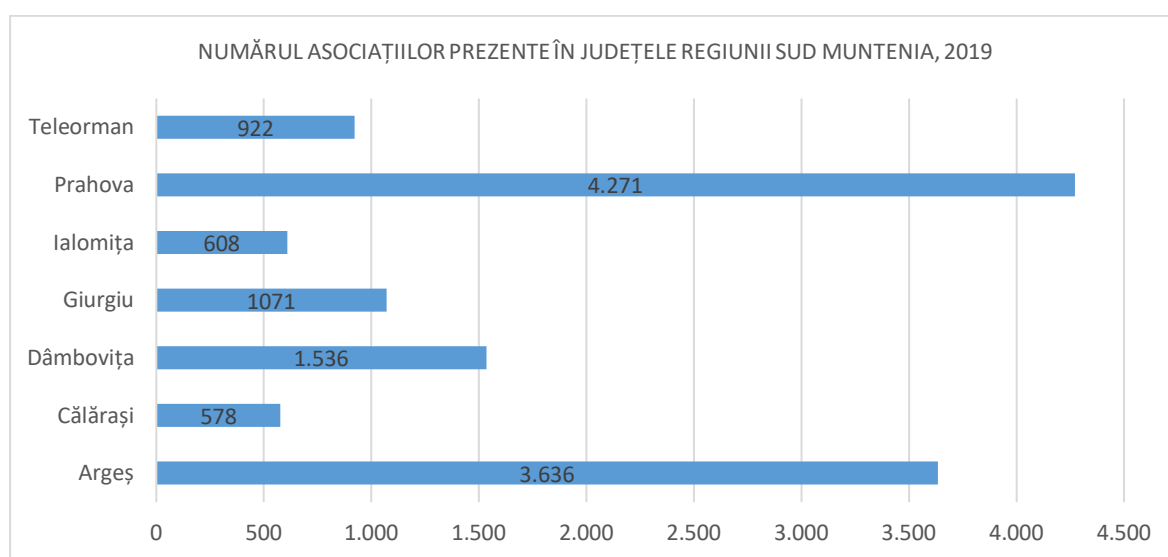
Fig.1.7.1. Ponderea asociațiilor prezente în județele regiunii Sud Muntenia, 2019

Sursa: www.asociatii.net

Din punct de vedere al numărului asociațiilor din județele regiunii Sud Muntenia, situația grafică se prezintă astfel:

Fig.1.7.2. Numărul asociațiilor prezente în județele regiunii Sud Muntenia, 2019

Sursa: www.asociatii.net

Din totalul de 134.072 de asociații la nivel național, 9,41% sunt înregistrate în regiunea Sud Muntenia. Raportat la media pe regiune, reprezentată de 16.759 de asociații, numărul de asociații din regiunea Sud Muntenia este cu 24,69% mai mic, în condițiile în care București Ilfov este regiunea cu cel mai mare număr de ONG-uri (30.458), respectiv 22,72% din numărul de asociații prezente la nivel național. Dacă se ia în calcul media pe județ la nivelul țării (3.270 asociații), se poate observa că 5 județe din 7 sunt sub media pe țară, doar Argeș și Prahova fiind semnificativ peste medie.

Cu toate acestea, principalele limitări ale acestui indicator (numărul de ONG-uri) pentru a măsura antreprenoriatul social sunt:

- Existența multor situații când ONG-urile au activitate națională, chiar dacă nu au sucursale la nivel local. În cazul regiunii Sud Muntenia în speță, inclusiv în studiile de caz atașate prezentului document există cazuri în care organizații care sunt înregistrate în București au activitate în regiunea Sud Muntenia;
- În unele cazuri, ONG-urile au fost înființate pentru nevoi extrem de restrânse (ex: obținerea de fonduri pentru rezolvarea unor probleme personale sau de familie) sau care doar simulează existența unei nevoi sociale în scopul de a avea acces la diferite finanțări (ex: valul de ONG-uri înființate pentru a obține punctaj în cadrul măsurii 322 PNDR sesiunea 2010). O evidență a acestora necesită o investigație de mare amploare și din motive lesne de înțeles nu s-a realizat încă.

- Mai mult, nu există o evidență a ONG-urilor care desfășoară activități generatoare de venit și câte dintre aceste activități sunt sustenabile, cu scopul de a măsura efectiv întreprinderile sociale versus cele de binefacere.
- De asemenea, există o serie întreagă de ONG-uri care au rolul de a urmări interesele unor organizații profesionale sau anumitor categorii de persoane, iar acestea pot fi din nou indirect asociate cu antreprenoriatul social, deși nu sunt de obicei direct generatoare de inovare socială.
- Există numeroase organizații care desfășoară activități în domeniul social, însă nu au declarat principala activitate ca fiind cea de furnizare a asistenței sociale, marcând la domeniul de activitate codul CAEN 9133: Alte activități asociative n.c.a. Printre aceste organizații se numără cele care promovează militantismul și sensibilizarea opiniei publice pentru o cauză sau un interes public, colectarea de fonduri, susținerea diferitelor activități comunitare; organizații pentru protecția și apărarea intereselor unor grupuri (minoritare, etnice, persoane cu handicap).

Întreprinderi sociale de inserție

Conform evidenței de la ANOFM, la data de 30 iunie 2019, în sensul legii 219/2015 la nivelul României sunt 120 de întreprinderi sociale de inserție. Prezentăm tabelar situația pe regiuni de dezvoltare a întreprinderilor sociale.

Tabel I.7.3 – Situația întreprinderilor sociale de inserție

Nr. crt.	Regiune	Întreprinderi sociale de inserție -Număr-	Județ	Întreprinderi sociale de inserție -Număr-
1.	Nord-Est	17	Suceava	4
			Botoșani	1
			Neamț	0
			Iași	11
			Bacău	1
			Vaslui	0
2.	Sud-Vest	11	Gorj	1
			Vâlcea	5
			Mehedinți	0
			Dolj	4
			Olt	1
3.	Nord-Vest	33	Satu Mare	7
			Maramureș	12
			Bihor	0
			Sălaj	2
			Bistrița Năsăud	1
			Cluj	11
4.	Sud-Est	17	Vrancea	2
			Galați	7
			Buzău	1
			Brăila	4
			Tulcea	1
			Constanța	2
5.	Vest	7	Timiș	4

			Arad	2
			Hunedoara	1
			Caraș-Severin	0
6.	Centru	18	Mureș	1
			Alba	8
			Sibiu	3
			Brașov	3
			Harghita	2
			Covasna	1
7.	București-Ilfov	4	București	3
			Ilfov	1
8.	Sud Muntenia	13	Argeș	1
			Dâmbovița	2
			Prahova	4
			Teleorman	0
			Giurgiu	4
			Călărași	1
			Ialomița	1
Total				120

Sursa: Registrul unic de evidență a întreprinderilor sociale - extras - actualizat iunie 2019

Conform tabelului de mai sus, la data de 30 iunie 2019 existau în regiunea Sud Muntenia 13 întreprinderi sociale de inserție, dintr-un total de 120 existente la nivelul țării.

Se observă că cele mai multe întreprinderi sociale de inserție sunt localizate în regiunea Nord-Vest (33), iar cele mai puține sunt localizate în regiunea București-Ilfov(4).

Din punct de vedere al clasamentului Regiunea Sud Muntenia se situează pe locul 5 din cele 8 regiuni de dezvoltare ale țării.

Cele 13 întreprinderi sociale de inserție localizate în Regiunea Sud Muntenia activează în 11 domenii de activitate, cele mai multe activând în domeniul formare, instruire și învățământ (4). Situația este prezentată detaliat în tabelul următor.

Tabel I.7.4 – Domeniile de activitate ale întreprinderilor sociale de inserție din regiunea Sud Muntenia

Nr. Crt.	Domeniu	Întreprinderi sociale -Număr-	Localizare -Județ-
1.	Alte activități de asistență socială, cu cazare n.c.a.	1	Argeș
2.	Bunăstare socială sau personală	1	Călărași
3.	Formare profesională, ocuparea forței de muncă și instruire	1	Dâmbovița
		2	Giurgiu
4.	Fabricarea jocurilor și jucăriilor	1	Dâmbovița
5.	Prelucrarea lemnului	1	Giurgiu
6.	Învățământ prescolar	1	Giurgiu
7.	Fabricare articole de îmbrăcăminte cu excepția articolelor de blană	1	Ialomița
8.	Intermedieri în comerțul cu produse diverse	1	Prahova
9.	Alte activități de intermedieri monetare	1	Prahova
10.	Alte forme de învățământ n.c.a.	1	Prahova
11.	Activități ale căminelor de bătrâni și ale caminelor pentru persoane aflate în incapacitate de a se îngriji singure	1	Prahova

Sursa: Registrul unic de evidență a întreprinderilor sociale - extras - actualizat iunie 2019

- Educație

Zburd – Educație prin Coaching

Inițiator:	Asociația ROI, în parteneriat cu Leadership în International Management, Asociația Română pentru Coaching, cu sprijinul Ministerului Educației Naționale.
Inovație:	Coaching în licee pentru formarea de echipe performante profesori-elevi-părinți. Dezvoltarea hărții școlilor Zburd, cu scopul de a crește colaborarea între școlile care au beneficiat de acest program
Scop:	Proiectul proiectul-pilot Zburd – Educație prin coaching (www.zburd.ro) a demarat în februarie 2012 pentru a sprijini câteva licee cu grad de promovabilitate redusă (sub 20%) să-și îmbunătățească performanțele, prin coaching de echipă. Proiectul și-a propus să identifice cauzele reale a gradului mic de promovabilitate și să ofere un sprijin real liceenilor care își doresc să învețe și să promoveze Bacalaureatul. În prezent concentrarea este pe dezvoltarea platformei www.scoalazburd.ro cu rolul de a crește sustenabilitatea și extinderea proiectului. Ținta este de a crea pe această platformă repere de bune practici, un conglomerat de resurse educaționale care să permită școlilor care vor să acceseze platforma și metoda să poată beneficia fără restricții și pe scară largă de acest proiect.
Metodă:	Proiectul are la bază un proces de coaching de echipă ce și-a dovedit eficacitatea și eficiența în alte țări. Echipa mixtă din fiecare liceu este sprijinită de doi coachi (antrenori) voluntari să se formeze și să devină eficientă. Echipa liceului este cea care identifică problemele, își asumă responsabilități, stabilește obiective, găsește soluții și va duce la bun sfârșit proiecte destinate scopurilor pe care și le propune. Coachii sunt facilitatori ai acestui proces.
Rezultate:	În primii doi ani, cele cinci licee au obținut rezultate excepționale, în ciuda faptului că majoritatea elevilor din liceele selectate provin din medii defavorizate, cu familii monoparentale sau chiar fără părinți. Rata de promovabilitate la Bacalaureat a crescut de două-trei ori în aceste licee, față de o creștere medie de 20% la nivel național. Cu sprijinul unor antrenori voluntari, elevii, profesorii și părinții au învățat să lucreze împreună. Au început de

	la BAC și au reușit mult mai mult: să reducă semnificativ absenteismului și să soluționeze problemele legate de violență. În plus, comunicarea s-a îmbunătățit, elevii au căpătat mai multă încredere în ei înșiși, iar părinții au contribuit și ei la crearea unui mediu școlar atractiv. În prezent extinderea proiectului a ajuns la 15 licee din 13 orașe, impactând 1200 de profesori și 5500 de elevi. Harta Zburd conține deja 30 de școli din întreaga țară și are ca țintă crearea unui mecanism antreprenorial de susținere proiecte. Pe lângă intervențiile intensive vor fi dezvoltate cursuri online și o platformă colaborativă
Zonă:	În regiunea Sud Muntenia orașele de intervenție sunt Câmpulung Muscel, Târgoviște, Fieni, Ploiești

Adoptă un liceu

Inițiator:	Asociația ROI, Școala de Valori și Fundația Noi Orizonturi
Inovație:	Intervenție integrată a mai multor ONG-uri pentru crearea unei legături între liceele tehnologice și mediul privat
Scop:	După 8 ani de intervenție, „Adoptă un liceu” își propune ca liceele beneficiare să devină centre de excelență și formare pentru alte școli care doresc să obțină performanțe mai bune din regiune. Inițiativa răspunde unor probleme precum: fractura existentă între școală și piața muncii; lipsa de motivație și o încredere în sine scăzută a elevilor; lipsa colaborării profesor-elev-părinte; necesitatea de a îmbunătăți procesul educațional și accesul la educație; încurajarea inițiativei în cadrul școlii.
Metodă:	Liceele participante vor beneficia de programe de construire de echipe, de educație non-formală pentru elevi, profesori și părinți, de implicarea constantă în consiliul de administrație al unui membru din comunitatea de afaceri, de burse de merit și de stagii de practică, de renovări de spații fizice, toate asumate, conduse și implementate de către elevi, profesori și părinți în urma unui proces continuu de coaching.

	Modelul de intervenție este conceput pentru asigurarea sustenabilității, astfel încât toate activitățile pornesc de la nevoile identificate de companii pentru pregătirea potențialilor angajați și de la disponibilitatea acestora de a susține financiar aceste activități.
Rezultate:	Proiectul se bazează pe colaborarea unor ONG-uri cu competențe complementare, iar în prezent susține constant o serie de programe de specialitate: Modulul Frigotehniștii Atelierele Holcim Career Bus Drum sigur către o meserie adevărată
Zonă:	În zona Sud Muntenia proiectul este activ în zonele Câmpulung Muscel, Târgoviște, Fieni

- **Tradiții și meșteșuguri**

Festivalul de la Corbeni

Inițiator:	Asociația Culturală Vocart în parteneriat Primăria Corbeni și Consiliul Județean Argeș
Inovație:	Festival de tradiții argeșene
Scop:	Continuarea, dezvoltarea și promovarea valorilor autentice ale tradițiilor și obiceiurilor zonei, atât de valoroase din punct de vedere cultural.
Metodă:	Concurs de tăiat lemne, de mâncat rapid, de gătit mâncare tradițională românească, cu ingrediente naturale, care va fi jurizat de un bucătar avizat, concurs de tuns oi, de alergare, de tracțiune pentru cai. Premiate cele mai frumoase și autentice costume populare, cel mai bun gospodar. Participarea cât mai largă a tinerilor interpreți amatori din întreaga țară, în urma unei preselecții. Un juriu de specialitate va da măsura valorii și a autenticului în arta interpretativă populară.

Rezultate:	7 festivaluri organizate
Zonă:	Corbeni, județul Argeș

- **Protecția mediului**

Plantăm fapte bune în România

Inițiator:	Asociația EcoAssist
Inovație:	Implicarea societății civile, a publicului larg, a autorităților, a firmelor și mass media în protejarea și creșterea de păduri.
Scop:	Protejarea mediului/creșterea și protejarea pădurilor
Metodă:	Plantarea cu ajutorul voluntarilor și creșterea unor păduri până la reușita finală a fiecăreia (atingerea stadiului de masiv lemnos). Realizarea hărții tăierilor de păduri din România prin implicarea unor developeri IT și a publicului larg. Realizarea unei campanii de conștientizare și activare civică privind situația pădurilor din România.
Rezultate:	2011-2018, 763.000 de puieți plantați pe o suprafață de peste 235 de hectare în 27 de județe
Zonă:	România

Acest proiect este unul cu o evoluție spectaculoasă, crescând cu peste 200% numărul puieților plantați și cu peste 200% mărimea suprafețelor împădurite în perioada 2016-2018, comparativ cu 2011-2015. Ținând cont de tematică, una critică pentru mediul înconjurător, are potențialul de a deveni cel mai răsunător model de succes de antreprenoriat de mediu din România. Putem ajunge chiar la situația în care funcția de refacere a suprafeței împădurite, care aparține statului și a fost prezentă în toate programele de guvernare, să fie translatată către mediul privat, marcând o adevărată schimbare de paradigmă în România.

Deși nu putem încă face o comparație cu activitatea statului român în domeniul împăduririlor, deoarece o parte importantă din împăduriri sunt finanțate din fondurile europene, iar un raport de impact se va realiza doar la sfârșitul perioadei de programare, putem concluziona că în perioada 2014-2019 prin măsura 8.1 PNDR, statul a contractat proiecte de împădurire în valoarea de 7,5 milioane de euro și a plătit 1,8 milioane de euro pe investiții efectiv realizate (stadiul implementării PNDR 2014-

2020 la data de 17.10.2019). La un cost mediu estimat de 4.000 de euro pe hectar împădurit, ar rezulta o estimare brută de 450 de hectare noi realizate, mai puțin decât cele 513 hectare realizate în perioada 2011-2018 prin acest proiect.

Mai mult, folosind voluntariatul și motivația "forței binelui", costul unui hectar împădurit este de 2.000 de euro pe hectar (Raport anual "Plantăm fapte bune! 2018), jumătate din valoarea estimată prin standardele de cost pe măsura 8.1.

- **Turism**

Cycling România

Creare de grupuri de inițiative comunitare

Parteneriat cu Firme – Casa Timiș: marcare trasee, maraton de cicliști

Inițiator:	Cycling Experience în parteneriat cu Asociația ROI și cu parteneri din teritoriu (meșteșugari, fermieri locali care furnizează alimente produse în propriile gospodării, echitație) și comunitățile locale
Inovație:	Turism pe bicicletă pentru promovarea ținuturilor pitorești din România, precum și tradițiile și meșteșugurile din comunitățile locale. Crearea de produse și servicii inovatoare: turistul combină activitatea sportivă cu alte tipuri de activități: - Culturale (exemplu grupul de turiști asistă la un concert într-o biserică sau la un concert în curtea unui obiectiv cultural muzeu, palat, la o proiecție de film <i>Moromeții</i> în ograda în care s-au filmat "<i>Moromeții</i>"); - Sociale – intră în contact cu artiști locali și le sunt prezentate tradițiile locale; - Culinare – intră în contact cu producători locali, servesc produse cu specific local);
Scop:	Promovarea României ca o destinație pentru cicloturism la nivel mondial și încurajarea românilor pentru practicarea cicloturismului ca o alternativă pentru turismul clasic. Coagularea unei comunități de cicliști, un stil de viață sănătos, dezvoltarea infrastructurii pentru cicloturism, sprijinirea comunităților locale pentru o dezvoltare durabilă.

Metodă:	Organizarea de tururi în diverse zone din țară, investigarea și marcarea de noi trasee, precum Centura Cicloturistică București și traseul Dunării. Brunch cultural: ansamblu de dans tradițional, demonstrație de meșteșugărit tradițional, vizitare obiective culturale
Rezultate:	5.000 km explorați pe bicicletă, Marcarea traseului Dunării – Oravița-Călărași, marcarea traseului Urlați și mediatizarea intensă în presa națională și internațională. Peste 30 de tururi cicliste organizate în perioada 2011-2019 cu turiști naționali și internaționali
Zonă:	România

Specificul acestui proiect este inovarea permanentă în cadrul serviciilor oferite.

Astfel turismul pe bicicletă devine un serviciu cu impact extrem de complex:

Social – sprijină micii producători locali să-și ofere produsele direct către consumatorul final, să-și extindă gama de clienți și să devină sustenabili; mai mult, crește valoarea adăugată a produselor vândute, existând o piață pentru produsele procesate, nu numai pentru fructele și legumele proaspete;

Mediu – încurajează un turism verde, prietenos cu mediul și dezvoltă cultura mersului pe bicicletă ca mod de deplasare; prin crearea de trasee cicliste, atât prin maparea cât și prin cartarea lor, crește atractivitatea acestui tip de turism și implicarea socială;

Cultural – facilitează acumularea de experiențe culturale pentru turiști și crearea unor punți de legătură între turiști și comunitatea locală; aceștia intră în contact cu artizanii locali, cu obiceiurile și tradițiile locale și creează relații, uneori durabile, cu oamenii din zonă;

De asemenea, un trend în creștere este implicarea companiilor în finanțarea acestui gen de inițiativă, fapt care conduce la sustenabilitatea pe termen lung a serviciului realizat.

- **Întreprinderi sociale**

Concordia

Inițiator:	Concordia
Inovație:	Noi modele de întreprinderi sociale - brutărie/cafenea-concept

Scop:	Reintegrarea socio-profesională a tinerilor, dezvoltarea aptitudinilor acestora de a-și construi un trai independent și o rampă de lansare pe piața muncii.
Metodă:	Proiectul Brutăria CONCORDIA reprezintă un sistem unitar complex, ale cărui activități principale, laboratorul-atelier din Ploiești, și conexe, punctul de vânzare din Mall Promenada din București și serviciul de comenzi, își servesc cu onoare rolul de sprijinire atât a tinerilor asistați de către CONCORDIA, cât și a celor din afara organizației, în procesul de reintegrare socio-profesională. La fel și cafeneaua-concept. Concordia deține unul dintre modelele cele mai complexe de servicii cu impact social prin case de copii, școala de meserii, centre de zi, apartamente sociale, job coaching, adăpost de noapte
Rezultate 2018:	Clienți brutărie: 113 Vânzări: 95.000 de euro Rezultate generale: 1915 beneficiari ai serviciilor sociale 10 granturi aprobate și implementate
Zonă:	Ploiești, județul Prahova/București

Modele de succes la nivel internațional

Întreaga lume a cunoscut succese răsunătoare ale antreprenoriatului social în ultimii ani. Unele generate de foame și sărăcie extremă (Grameen Bank – Bangladesh), altele din dorința de a crea un impact global (ULAB MOOC SUA).

Au fost alese 2 exemple care ar putea fi adaptate la situația de astăzi a regiunii Muntenia Sud.

Massive open online courses – Cursuri gratuite online pentru comunități numeroase

Nevoi sociale	Realizarea unei platforme care să susțină un număr mare de afaceri sociale în cadrul aceleiași comunități
----------------------	---

Țară	USA, cu participanți din întreaga lume
Activități	Crearea unui curs online care a ajuns la circa 3000 de participanți în 2019 și care au ca obiectiv în cadrul cursului un proiect social inovator
Obiective	Acțiunea simultană a mii de antreprenori sociali care se bazează pe aceleași principii, aceleași valori și aceeași rețetă pentru crearea unui impact social masiv
Cifre relevante	22.000 de cursanți 187 de țări
Inovare	Crearea unui cadru de învățare și colaborare valabil pentru toate țările lumii – cursanți din 187 de țări Crearea unei platforme care permite transmisia live pentru 22.000 de oameni în același timp Crearea unei platforme funcționale prin care un număr mare de oameni pot lucra împreună în cadrul proiectelor

Finanțarea antreprenoriatului în rândul săracilor

Nevoi sociale	Crearea unor activități independente care să asigure un nivel de viață decent pentru o familie
Țară	Bangladesh
Activități	Acordarea de micro credite
Obiective	Încurajarea antreprenoriatului în cadrul segmentului cel mai sărac al populației din Bangladesh
Cifre relevante (martie 2015)	8,35 milioane de clienți 97% femei 78,000 de cerșetori Împrumuturi la zi: 1,1 miliarde USD Împrumuturi de la înființare 16,8 miliarde USD

	Rată de credite neperformante: 1,8% Garanții: 0
Inovare	Împrumuturi extrem de mici către persoane fără bonitate Responsabilizarea debitorilor prin acordarea de acțiuni: banca e deținută de împrumutați în proporție de 94%, iar 6% de stat Cu cât mai sărac ești, cu atât ai mai multe șanse să obții un împrumut S-a concentrat ca segment de împrumutați pe femei, acestea fiind complet neglijate de societate Împrumutătorii privesc încrederea acordată drept cel mai de preț bun, considerând-o ca o șansă la o viață normală

SUBCAPITOLUL I.8. CONCLUZIILE ANALIZEI

În această secțiune sunt prezentate concluziile în urma analizei cantitative la nivelul regiunii Sud Muntenia. Capitolul este organizat în două secțiuni distincte:

- **8.1. Concluzii generale.** Prezintă concluziile agregate în urma analizei cantitative la nivelul regiunii Sud Muntenia.
- **8.2. Analiza comparativă cu regiuni similare din UE.** Prezintă indicatorii cei mai relevanți la nivelul regiunii Sud Muntenia în comparație cu nivelurile din alte regiuni similare din Europa și concluziile raportat la rezultatele obținute.

I.8.1. Concluziile analizei domeniilor care prezintă avantaje competitive și valoare adăugată mare

În urma elaborării analizei se pot evidenția o serie de elemente care caracterizează regiunea Sud Muntenia. Concluziile extrase sunt exprimate în mod direct pe baza indicatorilor prelucrați sau în baza studiilor de caz și a contextului național pentru domeniile emergente.

1. Există o discrepanță semnificativă din punct de vedere al dezvoltării economice între județele Argeș și Prahova și restul județelor din regiune

Cu foarte puține excepții, indicatorii analizați au scos în evidență existența unei discrepanțe mari între județele Argeș și Prahova pe de-o parte și restul județelor din regiune pe de altă parte.

Deși dintre cele cinci județe cu performanțe slabe, județul Dâmbovița se remarcă prin clasările în majoritatea topurilor pe locul 3, iar indicatorii obținuți sunt superiori, de multe ori, indicatorilor

cumulați pentru restul de patru județe, raportarea la nivel național transformă acest județ într-unul ușor mai slab dezvoltat, în contrast cu primele două.

Regiunea Sud Muntenia se află în multe statistici pe locuri fruntașe între regiunile țării însă în general acest lucru este datorat județelor din nordul regiunii. Spre exemplu:

- Exceptând București-Ilfov, regiunea Sud Muntenia a beneficiat de cele mai mari investiții nete în perioada analizată, însă peste 70% dintre acestea s-au realizat în județele Argeș și Prahova;
- Din punct de vedere al PIB-ului/cap de locuitor, regiunea se situează pe locul 6, însă mai mult de 75% este aferent primelor trei județe;
- Din punct de vedere al IPC, Argeș este detașat lider la nivel național iar Prahova este în top 10, în timp ce toate cele 4 județe Dunărene se clasează în ultima jumătate, cu Teleorman pe locul 24, Giurgiu pe locul 29, Călărași pe locul 31 iar Ialomița pe locul 36.

Indicatorii analizați nu prezintă și cauzele acestei discrepante însă, printr-o scurtă analiză, se pot observa caracteristici comune în cadrul fiecărei categorii de județe și contradictorii într-o comparație față în față:

- primele trei județe sunt situate în zona de Nord a regiunii, nu sunt amplasate pe cursul Dunării, au un potențial agricol mai scăzut, dețin industrii mai puternice în domenii precum cel auto sau cel constructor de mașini și sunt alcătuite din toate cele trei forme de relief (de la câmpie la zonă montană);
- restul de patru județe sunt situate în zona de sud a regiunii, sunt amplasate pe cursul Dunării, au un potențial agricol ridicat, au, în general, ca reședințe de județ, foste orașe mono-industriale și sunt formate doar din câmpii.

Amplasarea în zona de câmpie și caracterul predominant agricol al județelor din sudul regiunii au un impact important și asupra elementelor demografice: regiunea are cea mai ridicată pondere de rezidenți în mediul rural: 57% față de 43% la nivel național. Această majoritate a rezidenței în mediul rural are impact asupra nivelului de instruire sau a gradului de îmbătrânire al populației. În regiune, procentul populației apte de muncă este de 65%, spre deosebire de mediul național, care este de 66%. În Sud Muntenia există cel mai ridicat nivel de analfabeți sau persoane fără școală: 5,7% din populație față de media națională de 4,4%, precum și o rată redusă, sub nivelul național, a populației cu studii superioare: 10,3% față de 14,2% la nivel național.

2. Regiunea Sud Muntenia are cel mai mare potențial agricol al României, dar acest potențial este insuficient exploatat

Datorită amplasării sale și a calităților solului, regiunea Sud Muntenia deține cel mai mare potențial agricol al României, lucru confirmat și de analiza indicatorilor economici.

Județele sudice, amplasate în totalitate în zona de câmpie (Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița) dețin un real avantaj atât în fața celorlalte județe din regiune, cât și la nivel național, în special în ceea ce privește marile culturi, dar nu numai. Faptul că cele patru județe, care conferă acest avantaj zonei, sunt județele cele mai nedezvoltate, este o dovadă vie a slabei valorificări a acestui potențial.

Evidențiind și lipsa unor alte puncte forte pentru respectivele patru județe (industrii puternice sau o infrastructură a serviciilor bine dezvoltată), rezultă o întreagă zonă dependentă de potențialul său agricol, dar care este foarte slab scos în evidență.

Zona nordică a regiunii, grație numeroaselor dealuri cu orientare sudică, oferă un excelent potențial din punct de vedere pomicol, dar fără a exista grupuri de producători relevante care să poată promova această ramură a agriculturii drept potențială direcție de dezvoltare inteligentă. Astfel, atât în cazul pomiculturii, specifice județelor nordice, cât și a agriculturii la scară largă, specifică județelor sudice, slaba valorificare a acestui potențial este dată și de lipsa dezvoltării unor grupuri puternice de producători în zonă.

Alături de încurajarea formării de grupuri de producători competitive pe plan extern, creșterea inovării în agricultură este una din principalele provocări ale regiunii Sud Muntenia.

Comparativ cu regiuni agricole europene dezvoltate, randamentele și rezultatele obținute sunt de până la 10 ori mai mici în Sud Muntenia, aceasta denotând pe de-o parte nivelul scăzut de performanță în prezent și pe de altă parte potențialul imens de valorificat pe viitor.

3. Potențialul turistic al zonei este în mică măsură exploatat

Deși este una din puținele regiuni care dispun într-o proporție semnificativă de toate cele 3 forme de relief și beneficiază de prezența fluviului Dunărea în toate județele din sudul regiunii, din punct de vedere turistic regiunea este una slab dezvoltată. Cu excepțiile Argeș și mai ales Prahova, județele din Sud Muntenia înregistrează indicatori foarte slabi din acest punct de vedere. O excepție o reprezintă județul Ialomița, cu stațiunea Amara, însă aceasta nu are potențialul de a genera indicatori puternici decât parțial la nivel județean.

Din punct de vedere al turismului, se identifica două direcții majore cu un potențial foarte mare, dar slab sau deloc dezvoltate:

- Zona montană, existentă în nordul județelor Argeș, Prahova și Dâmbovița, este insuficient valorificată. Cu excepția județului Prahova, reprezentat de stațiunile aflate pe Valea Prahovei (Sinaia, Bușteni sau Azuga), restul zonelor nu sunt deloc întărite de o infrastructură care să permită acest lucru, deși oferă un potențial turistic similar.

Cu excepția verii, pe întreaga durată a anului, principalul punct de atracție turistic din România este Valea Prahovei. Aflate la distanțe similare și dispunând de aceleași resurse naturale, zonele din nordul județului Argeș și Dâmbovița, dar și din Prahova, pot fi o alternativă viabilă pentru Valea Prahovei.

- Dunărea poate fi un excelent punct de atracție turistică, de care ar putea beneficia toate cele 4 județe aflate pe cursul acesteia. De la croaziere pe Dunăre cu puncte de oprire în orașe precum Giurgiu sau Călărași, la cicloturism, trasee itinerare sau pescuit, Dunărea oferă posibilități multiple de dezvoltare a turismului.
- există un potențial comercial și turistic oferit de amplasarea regiunii pe ruta fluvială a Dunării și pe „autostrada ciclistă” VELO 6.
- Amenajarea unor muzee tematice cu referire la industriile care au fost practicate în orașele importante ale regiunii (muzeul siderurgiei în Călărași spre exemplu) sau se practică în regiune (muzeul agriculturii – Călărași, muzeul naval – Giurgiu) care să justifice mici tururi ale orașelor pentru grupuri de turiști.

Lipsa unui drum paralel cu Dunărea, a unor puncte de oprire (cheiuri), dar și slaba promovare a zonei, fac ca, din punct de vedere turistic, cele patru județe în cauză să fie total inexistente.

Resursele naturale, potențialului turistic montan cât și cel dunărean sunt insuficient valorificate din cauza accesibilității reduse către obiectivele turistice naturale și culturale.

Peisajul cultural urban din regiune nu este suficient valorificat, în comparație cu potențialul existent sau cu alte regiuni: de exemplu Târgoviște, un oraș încărcat cu istorie și cultură nu a avut traiectoria altor orașe similare precum Alba Iulia sau Sibiu, din perspectiva dezvoltării patrimoniului, infrastructurii, serviciilor sau a promovării inteligente.

4. Uzinele Dacia-Renault (Automobile Dacia S.A.) reprezintă astăzi majoritatea covârșitoare a economiei județului Argeș și au o contribuție determinantă la toți indicatorii regiunii, reprezentând punctul forte și industria cu cel mai mare potențial de dezvoltare în regiune

Indicatorii de comerț exterior indică regiunea Sud Muntenia drept una din regiunile cu balanța comercială pozitivă, în antiteză cu balanța comercială a României, care este negativă.

Peste 5% din exporturile naționale și 40% din cele ale regiunii sunt datorate existenței uzinelor Dacia-Renault în județul Argeș și implicit a unei puternice industrii auto în această zonă, dezvoltată în jurul acestor uzine. Acest fapt conferă regiunii o serie de puncte forte, însă totodată atrage potențiale amenințări.

Plecând de la discrepanța existentă între județele din nordul regiunii, unde Argeș este cel mai puternic județ și restul zonei, este evidentă importanța existenței acestei industrii în respectivul județ. Fără existența industriei auto, regiunea ar înregistra cu siguranță cei mai slabi indicatori economici dintre

regiunile României. Principalele puncte forte al acestei industrii sunt șomajul scăzut din zona Argeș, existența unor locuri de muncă destinate atât păturii de jos, cât și intelectualilor, dar și dezvoltarea multor afaceri conexe acesteia.

Pe lângă beneficiile reale aduse economiei zonei, puternica industrie auto din zonă naște o serie de amenințări precum:

- Conferă regiunii un avantaj fragil: spre deosebire de alte regiuni unde se remarcă mai multe ramuri economice puternice, regiunea Sud Muntenia este caracterizată doar de existența la scară relevantă a acestei industrii;
- Aduce județul Argeș și orașele din acesta (Pitești, Mioveni, Topoloveni sau Ștefănești) în situația orașelor mono-industriale din restul județelor; dispariția industriei auto putând atrage consecințe greu de evaluat atât pe plan regional, cât și pe plan național;
- Creșterea nivelului de trai și implicit al costului forței de muncă întărește preocuparea ca Dacia Renault să ia decizia delocalizării capacităților de producție în zone de pe glob în care contextul local permite costuri mai mici, urmând exemplele altor mari producători de mașini.

5. Situarea geografică a zonei București-Ilfov în centrul regiunii Sud Muntenia are un impact major și reprezintă atât un potențial favorabil, cât și o amenințare în dezvoltarea pe termen lung a regiunii

Având în centrul său zona București-Ilfov, regiunea Sud Muntenia are cinci dintre județele sale cu granița comună cu județul Ilfov, iar alte două - Argeș și Teleorman - cu zonele limitrofe la mai puțin de 30 de km de acestea. Din punct de vedere geografic, regiunea Sud Muntenia reprezintă un caz unicat în România, nici o altă regiune neregăsindu-se în această situație.

Deși prin prisma indicatorilor analizați, influențele acestei situații sunt atât pozitive cât și negative, majoritatea celor negative sunt mult mai prezente, pe când majoritatea celor pozitive pot fi menționate doar cu titlul de oportunitate.

Comparativ cu restul țării (și cu regiunea Sud Muntenia implicit), regiunea București-Ilfov domină clasamentele din punct de vedere al sectorului serviciilor, lucru întărit și de o infrastructură educațională pe măsură. Efectul principal al acestor două lucruri îl reprezintă migrarea tinerilor și a forței de muncă calificate din România către București și orientarea în masă către acest sector economic. Suplimentar acestui aspect, s-a accentuat trendul migrării forței de muncă calificate și a tinerilor dinspre regiunea București-Ilfov (în special dar nu numai) către alte regiuni europene, lucru care crează un vid pe piața de muncă locală și accelerează migrația dinspre regiunea Sud Muntenia către aceasta.

Dacă în restul regiunilor țării se pot identifica centre universitare puternice, care să asigure formare profesională adecvată păstrării tinerilor și totodată o alternativă migrării acestora către București (lași în zona de Nord-Est, Cluj-Napoca și Oradea în Nord-Vest, Timișoara în Vest, Craiova în Sud-Vest, Constanța în Sud-Est și Brașov în Centru), în regiunea Sud Muntenia nu există nicio alternativă viabilă acestui trend. O explicație este accesul foarte ușor la cel mai mare centru universitar din țară, București-Ilfov.

Aflată în incapacitatea de a păstra tinerii, regiunea Sud Muntenia are caracteristicile unei regiuni îmbătrânite, unde orice încercare de revitalizare se confruntă cu lipsa viitorului. Dacă județe precum Argeș și Prahova oferă unele alternative (puternică industrie auto, amintită anterior, industria petroliferă sau într-o mică măsură turismul), județele din sudul regiunii se găsesc în situația de a nu avea capacitatea de a stopa acest fenomen.

Județul Dâmbovița reprezintă un caz aparte, la finalul anului 2014 în cadrul Universității Valahia inaugurându-se primul campus universitar creat de la zero, de după anul 1989. Astfel, chiar dacă în prezent nu se poate vorbi despre rezultate notabile, este de așteptat ca pe termen lung și județul Dâmbovița să ofere o alternativă viabilă în domeniul universitar, alăturându-se celorlalte două județe din nordul regiunii în eforturile de a stopa migrarea tinerilor și a creierelor către municipiul București. Principalele două elemente pozitive ale amplasării regiunii Sud Muntenia în vecinătatea Municipiului București sunt date de:

- infrastructura rutieră și feroviară dezvoltată în comparație cu alte regiuni ale țării. Practic, orice legătură terestră a Municipiului București cu restul României sau al Europei tranzitează regiunea Sud Muntenia de unde rezultă acest avantaj.

- O Regiunea este tranzitată de 3 autostrăzi (având acces facil la portul Constanța);

- O Regiunea este tranzitată de toate Magistralele Feroviare importante, care leagă Municipiul București de restul țării;

- Investiții nete ridicate, apropierea de zona București-Ilfov, dar și suprapopularea acesteia îndemnă investitorii să-și amplaseze investițiile în comunele limitrofe județului Ilfov

- Crearea inelului 2 de centură a Bucureștiului va transforma o parte din regiunea Sud Muntenia în zonă de tranzit și cu potențial de amplasare de unități active datorită costurilor de producție mai reduse și ajutoarelor de stat mai generoase, raportate la București-Ilfov.

Un potențial avantaj, nefructificat în prezent, îl reprezintă puternica piață de desfacere care o reprezintă zona București-Ilfov. Cu o infrastructură a serviciilor bine dezvoltată, dar cu o industrie sau agricultură mult mai puțin valorificate, regiunea București-Ilfov reprezintă o piață de desfacere majoră, a cărui potențial poate fi exploatat de apropierea regiunii Sud Muntenia.

De asemenea, apropierea de zona București-Ilfov oferă agenților economici accesul la toată infrastructura existentă în această zonă, fie că este vorba de infrastructura de cercetare, de cea educațională sau de orice alt fel. Dezvoltarea metropolitană a Bucureștiului, care include o parte semnificativă din regiunea Sud Muntenia, poate aduce beneficii asupra dezvoltării infrastructurii zonei și a economiei periferice zonei urbane, respectiv unități de producție care deservește Bucureștiul, dar activează în județele limitrofe.

Ca efecte negative ale poziționării geografice a regiunii Sud Muntenia, se poate menționa faptul că apropierea tuturor județelor față de București favorizează exodul de creiere și resurse umane valoroase. În același context, apropierea de cel mai mare centru universitar din țară are un impact negativ asupra dezvoltării învățământului universitar din regiune. De asemenea, înființarea zonei metropolitane București va influența negativ regiunea, urmând ca nu mai puțin de 25 unități administrativ teritoriale să fie transferate dinspre regiune către zona metropolitană, crescând astfel influența și gradul de polarizare al Bucureștiului.

6. Industria resurselor minerale are un potențial redus de specializare, iar viitorul acesteia reprezintă o mare provocare pentru zona Sud Muntenia pe măsura epuizării resurselor naturale

Datele analizate dau o imagine distorsionată industriei minerale din regiunea Sud Muntenia. Astfel, la nivel economic, din situația analizată reiese o balanță comercială negativă a produselor din această categorie, județul Prahova fiind un mare importator de astfel de produse minerale, în ciuda faptului că la nivel de exporturi, aceleași produse ocupă un loc important.

Adăugând la această balanță comercială negativă și monopolizarea domeniului de către firmele foarte mari, de unde nu rezultă vreo aglomerare de competitivitate sau vreun potențial de clusterizare, rezultatele obținute indică această industrie drept una fără potențial de specializare.

Suplimentar, apropierea de regiunea București-Ilfov face ca unii actori relevanți din domeniu (OMV-Petrom) să aibă sediul în Municipiul București, iar majoritatea datelor raportate să fie aferente acestei regiuni.

Epuizarea destul de apropiată a zăcămintelor de petrol și potențiala îndreptare a acestui tip de afacere către zonele off-shore, ca și dezvoltarea industriei energiei regenerabile, necesită o analiză sectorială anticipativă a direcțiilor în care această industrie de poate îndrepta în următorul orizont de programare.

7. Contextul economic și social al zonei face inovarea socială una dintre prioritățile de dezvoltare pe termen lung

Inovarea socială pleacă de la intenția de a răspunde unei nevoi sociale, dar poate genera dezvoltare economică pe scară largă. Apropierea Dunării, includerea traseelor limitrofe Dunării în autostrada ciclistă Eurovelo 6 (Atlantic – Marea Neagră), existența tuturor formelor de relief favorabile pentru turism și agroturism sunt oportunități care trebuie exploatate.

Pe de altă parte, dependența de un număr restrâns de activități industriale, îmbătrânirea populației, exodul de creiere și alte elemente creează un context social extrem de dificil, iar răspunsul la deficiențele structurale grave și din ce în ce mai accentuate nu poate veni decât dintr-o ramură economică ce are ca prioritate aceste nevoi.

Deschiderea foarte mare a Uniunii Europene la dezvoltarea conceptului de inovare socială și antreprenoriat social creează o fereastră de oportunitate pentru trasarea unor priorități clare pentru regiune în acest veritabil „domeniu emergent”.

I.8.2. Analiza comparativă cu regiuni similare din UE. Selecție regiuni relevante, comparație și concluzii

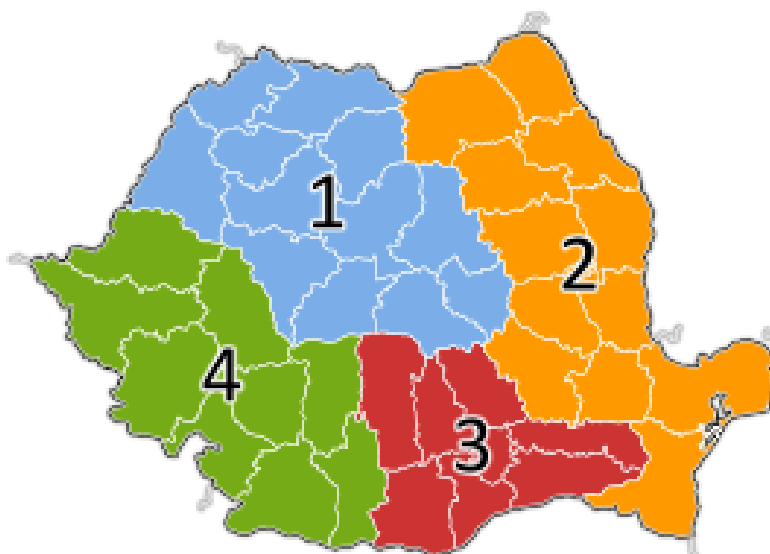
Încadrare

În conformitate cu diviziunile de nivel NUTS din UE (nomenclatorul comun al unităților teritoriale de statistică), în România sunt 4 Macroregiuni (NUTS 1), 8 Regiuni (NUTS 2) și 42 de județe + București (NUTS 3).

Există patru macroregiuni în România, fiecare dintre ele fiind formată la rândul ei din 2 regiuni de dezvoltare:

- Macroregiunea 1 (include regiunile Nord-Vest și Centru);
- Macroregiunea 2 (include regiunile Nord-Est și Sud-Est);
- Macroregiunea 3 (include regiunile Sud Muntenia și București-Ilfov);
- Macroregiunea 4 (include regiunile Sud-Vest Oltenia și Vest).

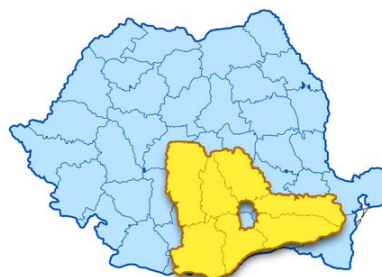
Figura 1.8.2.1 - Macroregiunile din România

Sursa: <https://ro.wikipedia.org>

Regiunea Sud Muntenia este identificată după codul NUTS RO31 și face parte din Macroregiunea trei (RO3) având ca sub-Regiuni următoarele județe:

1. Argeș (RO311)
2. Călărași (RO312)
3. Dâmbovița (RO313)
4. Giurgiu (RO314)
5. Ialomița (RO315)
6. Prahova (RO316)
7. Teleorman (RO317)

Sursa: <http://www.posmediu.ro/>

Comparația la nivel general:

În cadrul acestui studiu, au fost propuși spre analiză indicatori macroeconomici de poziționare a regiunii Sud Muntenia în raport cu celelalte regiuni din Uniunea Europeană.

Analiza dimensiunii regionale, de nivel NUTS 2, permite o înțelegere a tendințelor de dezvoltare internă. Astfel, dezvoltarea regională este influențată în principal de:

1. dimensiunea urbană, unde creșterea se concentrează îndeosebi în orașele mari;
2. accesul la piață – atragerea investițiilor externe directe și creșterea economică fiind influențate favorabil de existența porturilor internaționale sau accesul facil la piețele internaționale.

În prima etapă a acestei analize, respectiv cea de încadrare și poziționare a regiunii Sud Muntenia în context transnațional, s-au comparat trei indicatori principali: **Produsul Intern Brut (PIB), populația și**

suprafața. Punctul de reper temporar a fost anul 2016, punctul în care indicatorii au fost prezenți pentru toate variabilele de interes. Astfel, au fost identificate și supuse analizei inițiale 19 entități teritoriale din care au fost extrase ca fiind relevante un număr de 8 unități teritoriale (acoperindu-se comparația la nivel regional, național, transfrontalier și transnațional).

În a doua etapă, pornind de la structura predominant agricolă a economiei locale specifice pentru regiunea Sud Muntenia, s-a realizat analiza cu date referitoare la indicatorul „*Valoarea producției de cereale la prețul de bază*” față de unitățile teritoriale de referință identificate anterior la nivelul anului 2016. Pe lângă acestea, a fost supus analizei și interpretării la nivelul UE al unor indicatori care să indice potențialul dezvoltării și inovării al regiunii Sud Muntenia în comparație cu alte sisteme teritoriale, prin indicatorii: „*Cheltuieli de cercetare-dezvoltare realizate în întreprinderi pe sectoare de performanță și regiuni UE*” și „*Numărul unităților locale active cu grad ridicat de creștere*”.

Rezultate succinte

Tabel I.8.2.1 - Analiza comparativă a indicatorilor de identificare 2016

Unitate		PIB/capita în Euro	Populație	Suprafață/km2
1	BG34 - Yugoiztochen	5.925	1.052.575	19.799
2	RO31 - Sud Muntenia	6.880	3.031.555	34.453
3	HU31 - Észak-Magyarország	7.574	1.153.714	13.429
4	PL31 - Lubelskie	7.710	2.118.528	25.155
5	RO 21 Sud Est	7.202	2.469.868	36.850
6	RO 12 Centru	8.222	2.341.964	34.100
7	RO 11 Nord Vest	7.787	2.576.567	34.159
8	RO România	8.617	19.760.585	238.391

Sursa: Eurostat

Tabel I.8.2.2 - Analiza comparativă a indicatorilor economici relevanți 2016

Unitate		Pondere cheltuielilor de CDI în PIB (%) An 2016	Valoarea producției de cereale la prețul de bază (inclusiv semințe) mil. euro – An 2016	Număr unități locale active cu grad ridicat de creștere (an 2016)
1.	BG34 - Yugoiztochen	0,28	176	56.882
2.	RO31 - Sud Muntenia	0,39	834	92.896
3.	HU31 - Észak-Magyarország	0,37	164	51.269
4.	PL31 - Lubelskie	1,07	359	58.881
5.	RO 21 Sud Est	0,08	735	85.746
6.	RO 12 Centru	0,32	194	102.055
7.	RO 11 Nord Vest	0,26	300	122.203
8.	RO România		3448	799.949

Sursa: Eurostat

Analiza regiunilor

Tabel I.8.2.3 - Comparații pe diviziuni NUTS la nivelul UE 2016

Nr. crt.	Unitate	PIB/capita în Euro	Populație	Suprafață/km2
1.	North Macedonia	4.662	2.071.278	25.713
2.	RO21 - Nord-Est	5.275	3.256.734	36.850
3.	BG34 - Yugoiztochen	5.925	1.052.575	19.799
4.	RO41 - Sud-Vest Oltenia	6.184	1.993.482	29.212
5.	RO22 - Sud-Est	7.202	2.469.868	35.762
6.	RO31 - Sud Muntenia	6.880	3.031.555	34.453
7.	BG - Bulgaria	6.728	7.153.784	111.002
8.	RO11 - Nord-Vest	7.787	2.576.567	34.159
9.	RO12 - Centru	8.222	2.341.964	34.100
10.	HU31 - Észak-Magyarország	7.574	1.153.714	13.429
11.	RO - România	8.617	19.760.585	238.391
12.	PL31 - Lubelskie	7.710	2.118.528	25.155
13.	RO42 - Vest	9.177	1.802.212	32.034
14.	PL - Polonia	11.235	37.967.209	312.679
15.	LV - Letonia	12.716	1.968.957	64.573
16.	HU - Ungaria	11.587	9.830.485	93.024
17.	LT - Lituania	13.449	2.888.558	65.300

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

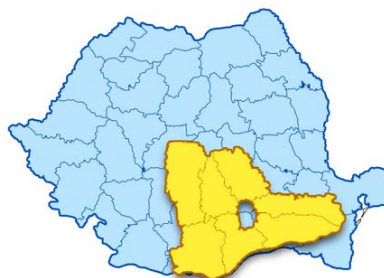
Analiza primară a Tabelului I.8.2.3 a evidențiat faptul că, în context transfrontalier și transnațional, regiunea Sud Muntenia se poate compara cu alte trei entități teritoriale care împărtășesc caracteristici apropiate. Astfel, regiunile considerate în analiza comparativă sunt:

1. Regiunea Yugoiztochen ,cod BG34, (Bulgaria)

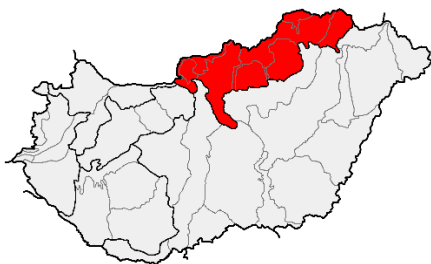
Sursa: <https://en.wikipedia.org>

2. Regiunea Sud – Muntenia, cod RO31, (România)

Sursa: <http://www.posmediu.ro/>

3. Regiunea Észak-Magyarország, cod HU31, (Ungaria)

Sursa: <https://en.wikipedia.org>

4. Regiunea Lubelskie, cod PL31, (Polonia)

Sursa: <https://en.wikipedia.org>

Din structura și interpretarea datelor identificate a devenit evident că, sub raportul analizei indicatorului Produs intern brut (PIB) la prețuri curente de piață pe regiuni NUTS 2, media de 6.880 de euro/cap de locuitor a regiunii Sud Muntenia se încadrează din punct de vedere comparativ cu alte regiuni similare din România, respectiv cea de Sud Est (7.202) și Nord Vest (7.787).

La nivelul Macroregiunii 3 însă, este evidentă diferența majoră de dezvoltare a regiunii Sud Muntenia față de Regiunea București-Ilfov cu tot ceea ce derivă de aici.

Mergând mai departe la următorul nivel teritorial-administrativ, în raport cu media de la nivel național a PIB-ului/locuitor de 6.880 de euro, nu există o diferență majoră a regiunii Sud Muntenia care să indice încadrări sau caracteristici proprii foarte diferite față de modelul național.

Nu același lucru se poate spune despre analiza la nivel transfrontalier și transnațional, unde sub criteriul PIB-ului/locuitor cele mai apropiate regiuni se remarcă a fi o regiune din Bulgaria (Yugoiztochen) cu o medie inferioară de 5.925 de euro și una superioară din Ungaria (Észak-Magyarország) cu o medie a PIB-ului/locuitor de 7.574 de euro. Raportarea la regiunea Lubelskie din

Polonia, care are media PIB-ului/locuitor de 7.710 de euro, nu face decât să adâncească diferențele care se înregistrează pe măsura avansării spre statele mai dezvoltate din UE.

Analiza regiunilor este evaluată din perspectiva următorilor indicatori:

- A. Indicatori macroeconomici generali (de comparabilitate): produsul intern brut/cap de locuitor, populația, suprafața;
- B. cheltuieli de cercetare dezvoltare realizate;
- C. valoarea producției de cereale la prețul de bază (inclusiv semințe);
- D. demografia afacerilor și întreprinderilor de înaltă creștere.

A. Indicatori macroeconomici

PIB per capita

Toate țările membre ale Uniunii Europene au adoptat și armonizat lucrările pentru a respecta directivele Sistemului European de Conturi (SEC). A fost asigurată comparabilitatea metodologică necesară indicatorilor regionali, în vederea ierarhizărilor teritoriale intracomunitare.

SEC este identic cu Sistemul Conturilor Naționale din România (SCN) ca tip de algoritm complex de contabilitate, statistică și analiză macroeconomică, fiind utilizat ca instrument definitoriu pentru rezultatele economice, dar și ca țintă majoră decizională în sintezele economice ale țărilor cu economie de piață, în statisticile internaționale.

Produsul intern brut (prescurtat PIB) este un indicator macroeconomic care reflectă suma valorii de piață a tuturor mărfurilor și serviciilor destinate consumului final, produse în toate ramurile economiei în interiorul unei țări în decurs de un an. Acesta se poate calcula și la nivelul unei regiuni sau localități. Informațiile statistice privind rezultatele de tip PIB, conform SEC, devin relevante în multe din evaluările specifice ale indicatorilor regionali/teritoriali, permițând comparații ierarhizări, analize și interpretări ale coeziunii sociale, ale dezvoltării durabile sau dezvoltării umane etc. Relevanța asigurării unor evaluări valorice comparative în SEC și analiza statistică descriptivă a datelor referitoare la PIB-ul regional (disponibile EUROSTAT pentru a asigura comparabilitatea).

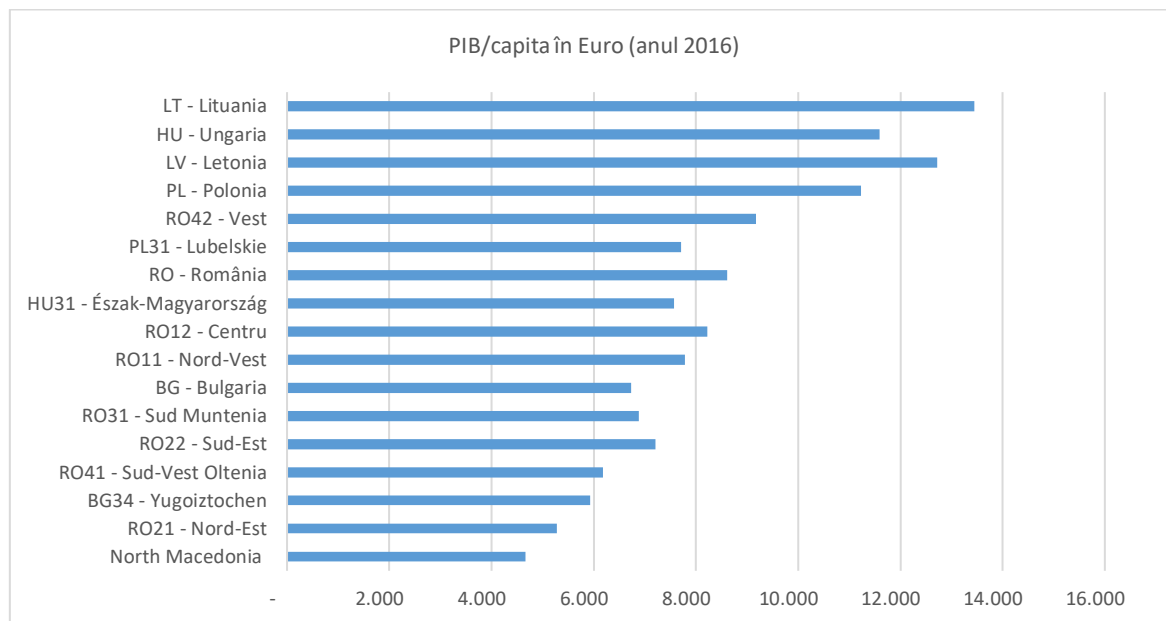
Produsul intern brut (PIB) la prețuri curente de piață pe regiuni NUTS 2

Tabel I.8.2.4 - PIB/locuitor la nivelul regiunilor comparabile 2016

Nr. crt.	Unitate	PIB/capita în Euro
1.	North Macedonia	4.662
2.	RO21 - Nord-Est	5.275
3.	BG34 - Yugoiztochen	5.925
4.	RO41 - Sud-Vest Oltenia	6.184
5.	RO22 - Sud-Est	7.202
6.	RO31 - Sud Muntenia	6.880
7.	BG - Bulgaria	6.728
8.	RO11 - Nord-Vest	7.787
9.	RO12 - Centru	8.222
10.	HU31 - Észak-Magyarország	7.574
11.	RO - România	8.617
12.	PL31 - Lubelskie	7.710
13.	RO42 - Vest	9.177
14.	PL - Polonia	11.235
15.	LV - Letonia	12.716
16.	HU - Ungaria	11.587
17.	LT - Lituania	13.449

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Figura I.8.2.2 - PIB/locuitor la nivelul regiunilor comparabile 2016

Sursa: Eurostat

Analizând PIB-ul pe cap de locuitor față de celelalte regiuni din România, se remarcă faptul că regiunea Sud Muntenia este sub media națională.

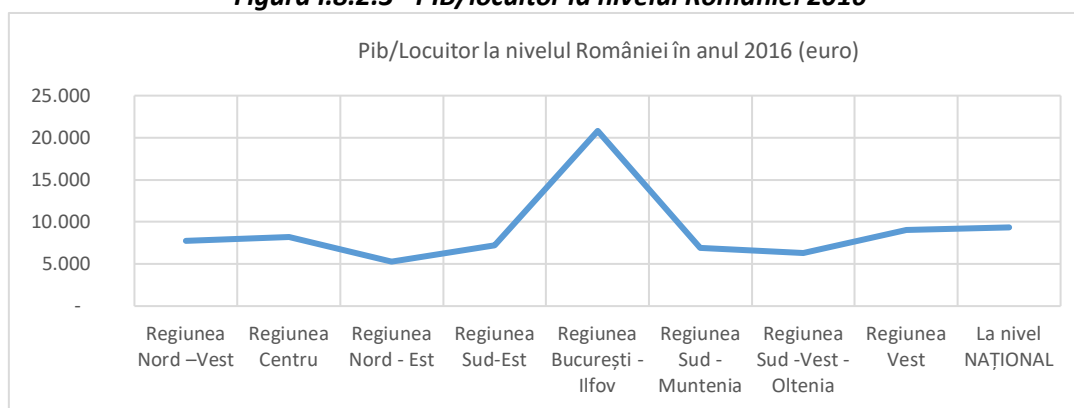
Analiza datelor la nivel național:

Tabel I.8.2.5 - PIB/locuitor la nivelul României 2016

Unitate	PIB/capita în Euro
Regiune/Perioadă de referință	2016
Regiunea Nord –Vest	7.787
Regiunea Centru	8.222
Regiunea Nord - Est	5.282
Regiunea Sud-Est	7.202
Regiunea București-Ilfov	20.811
Regiunea Sud Muntenia	6.880
Regiunea Sud -Vest - Oltenia	6.287
Regiunea Vest	9.008
La nivel NAȚIONAL	9.322

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

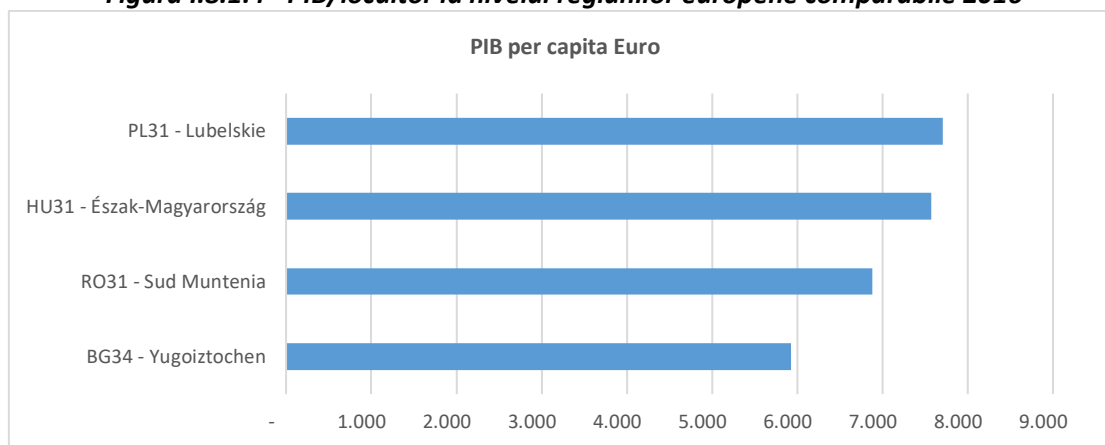
Figura I.8.2.3 - PIB/locuitor la nivelul României 2016

Sursa: Eurostat

Analizând PIB-ul pe cap de locuitor față de celelalte regiuni comparabile din Europa, se remarcă faptul că regiunea Sud Muntenia este cu 16% înaintea regiunii Yugoiztochen din Bulgaria, dar sub media celei mai slabe regiuni din Ungaria (Észak-Magyarország) cu 10% și sub media Poloniei (Lubelskie) cu 12%.

Figura I.8.1.4 - PIB/locuitor la nivelul regiunilor europene comparabile 2016

Sursa: Eurostat

Populația

Comparații la nivel european pe diviziuni NUTS

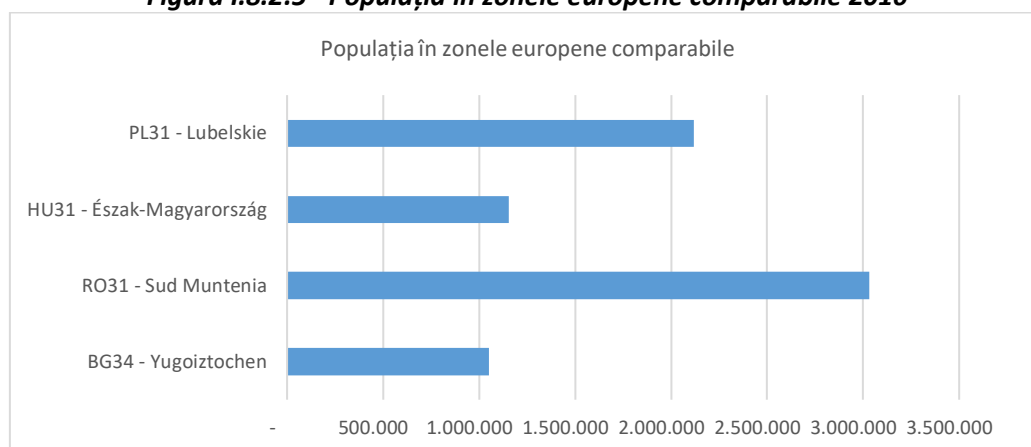
Tabel I.8.2.6 - Populația în zonele comparabile de referință 2016

Nr. crt.	Unitate	Populație
1.	North Macedonia	2.071.278
2.	RO21 - Nord-Est	3.256.734
3.	BG34 - Yugoiztochen	1.052.575
4.	RO41 - Sud-Vest Oltenia	1.993.482
5.	RO22 - Sud-Est	2.469.868
6.	RO31 - Sud Muntenia	3.031.555
7.	BG - Bulgaria	7.153.784
8.	RO11 - Nord-Vest	2.576.567
9.	RO12 - Centru	2.341.964
10.	HU31 - Észak-Magyarország	1.153.714
11.	RO - România	19.760.585
12.	PL31 - Lubelskie	2.118.528
13.	RO42 - Vest	1.802.212
14.	PL - Polonia	37.967.209
15.	LV - Letonia	1.968.957
16.	HU - Ungaria	9.830.485
17.	LT - Lituania	2.888.558

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Așa cum se observă, la nivelul regiunilor de dezvoltare, Sud Muntenia are cel mai ridicat nivel de populație dintre zonele comparabile: aproape 300% din nivelul BG34 – Yugoiztochen sau HU31 - Észak-Magyarország și cu aproape 25% peste regiunea poloneză PL31 – Lubelskie.

Figura I.8.2.5 - Populația în zonele europene comparabile 2016

Sursa: Eurostat

Suprafata

Analiza suprafețelor pe regiunile de referință:

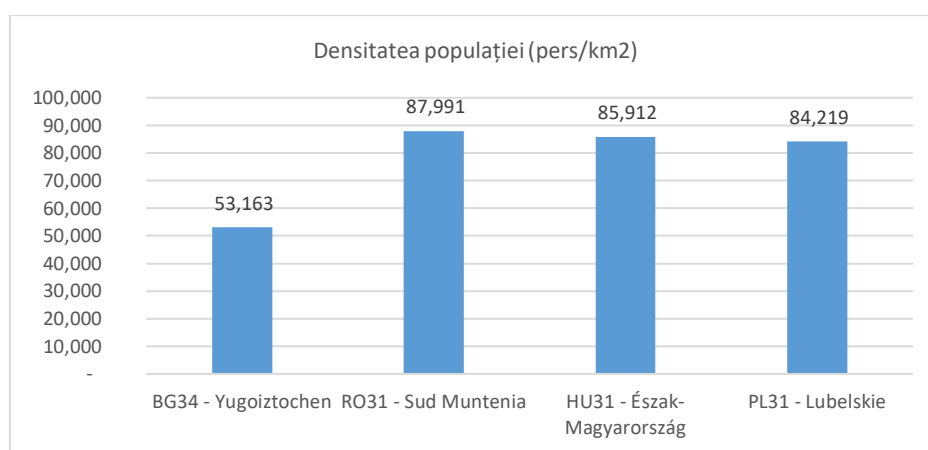
Tabel I.8.2.7. - Suprafețele zonelor comparabile de referință 2016

Unitate	Suprafață/km2
BG34 - Yugoiztochen	19.799
RO31 - Sud Muntenia	34.453
HU31 - Észak-Magyarország	13.429
PL31 - Lubelskie	25.155

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Așa cum se observă diferențele înregistrate la nivelul populației nu se respectă și la nivelul suprafețelor rezultând o densitate sensibil mai ridicată a populației în regiunea Sud Muntenia:

Figura I.8.1.6 - Densitatea populației - pers/km2 2016

Sursa: Eurostat

Ca o concluzie punctuală privind indicatorii de comparabilitate, cele patru zone analizate sunt corelate din perspectiva densității populației, unde Sud Muntenia are un nivel sensibil peste celelalte regiuni. În privința PIB/locuitor diferențele sunt relevante între Regiunea Sud Muntenia și restul de regiuni fiind o diferență de 700 euro/pers (atât pozitivă față de Yugoiztochen) cât și negativă față de celelalte două regiuni.

B. Cheltuieli de Cercetare Dezvoltare realizate în întreprinderi pe sectoare de performanță și regiuni NUTS 2 – An 2016

Statisticile de cercetare dezvoltare sunt elaborate pentru patru sectoare instituționale de performanță: întreprinderi de afaceri, stat, învățământ superior și non-profit privat. Aceste sectoare sunt definite pe baza SCN, cu diferența că învățământul superior a fost stabilit ca un sector separat.

Cercetare și dezvoltare experimentală (CD) cuprinde munca creativă depusă sistematic în scopul sporirii bagajului de cunoștințe, inclusiv cunoștințe despre om, cultură și societate și utilizarea acestui bagaj de cunoștințe pentru crearea de noi aplicații.

Cheltuielile de cercetare și dezvoltare sunt toate cheltuielile pentru cercetare și dezvoltare efectuate în cadrul unei unități statistice sau sector al economiei pe parcursul unei perioade specifice, indiferent de sursa fondurilor.

Personalul de cercetare-dezvoltare include toate persoanele angajate direct în cercetare și dezvoltare, precum și cele care furnizează servicii directe, cum ar fi managerii de cercetare și dezvoltare, administratorii și funcționarii. Cercetătorii sunt profesioniști angajați în conceperea sau crearea de noi cunoștințe, produse, procese, metode și sisteme, precum și în managementul proiectelor respective. Unitățile statistice utilizate pentru a compila statistici de C&D sunt: (a) întreprinderi în statisticile elaborate la nivel național și (b) unitățile locale pentru statistici privind la nivel regional (nivel NUTS 2).

Tabel 1.8.2.8 - Ponderea cheltuielilor de Cercetare Dezvoltare în PIB – An 2016

Regiune	Cheltuieli CD % din Pib
BG34 – Yugoiztochen	0,28
RO31 - Sud Muntenia	0,39
HU31 - Észak-Magyarország	0,37
PL31 – Lubelskie	1,07
RO 21 Sud Est	0,08
RO 12 Centru	0,32
RO 11 Nord Vest	0,26

Sursa EUROSTAT, la data de 16.04.2015

Ca și pondere din PIB, regiunea Sud Muntenia depășește ca și alocare atât regiunea similară din Bulgaria precum și pe cea din Ungaria. În Polonia % cheltuielilor CD este de peste 3 ori mai mare.

C. Valoarea producției de cereale la prețul de bază (inclusiv semințe)

Scopul este de a analiza procesul de producție al industriei agricole și venitul primar generat de această producție. Acest parametru a fost ales datorită orientării puternice către agricultură a regiunilor analizate, un parametru comun al celor patru regiuni.

Sectorul cuprinde veniturile tuturor unităților implicate în producția agricolă, de asemenea, în cazul în care unitățile au mai multe activități economice importante, precum și în cazul în care scopul unităților nu este comercial.

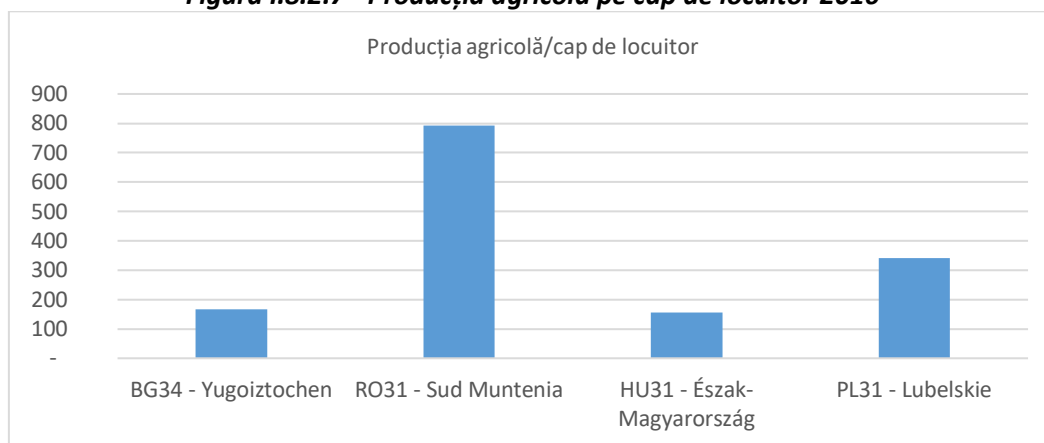
Tabel 1.8.2.9 - Valoarea producției de cereale la prețul de bază 2016

Zonă	Mil. Euro
BG34 - Yugoiztochen	176
RO31 - Sud Muntenia	834
HU31 - Észak-Magyarország	164
PL31 - Lubelskie	359
RO21 Sud Est	735
RO12 Centru	194
RO11 Nord Vest	300

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Din analiza datelor disponibile, se observă caracterul predominant agricol al regiunii Sud Muntenia. Producția este corelată și cu suprafața regiunii, dar și cu populația. Cu toate acestea, randamentul obținut este cel mai ridicat în regiunea Sud Muntenia, chiar dacă se raportează la randamentul pe suprafață sau pe cap de locuitor. Raportată la locuitori, Sud Muntenia generează 785 Euro/loc din agricultură, zona din Bulgaria 167 iar cea din Ungaria 156 de euro.

Figura 1.8.2.7 - Producția agricolă pe cap de locuitor 2016

Sursa EUROSTAT

D. Demografia afacerilor și întreprinderilor de înaltă creștere la nivelul regiunilor NUTS 3 – referință 2010

Termenul de demografia afacerilor este folosit pentru a acoperi un grup de variabile care explică caracteristicile și demografia populației de afaceri.

Crearea de noi întreprinderi și închiderea întreprinderilor neproductive pot fi văzute ca un aport important la dinamismul mediului de afaceri. În plus, față de studiul populației de întreprinderi active, contează și sunt examinate caracteristicile aparițiilor/închiderilor de noi întreprinderi. O atenție specială este acordată impactului acestor evenimente demografice asupra ocupării forței de muncă. Companiile cu grad ridicat de creștere (creștere cu 10% sau mai mult) sunt întreprinderi de creștere mare, cu cel puțin 10 de angajați existenți la începutul creșterii și având o creștere medie anuală a

numărului de angajați mai mare de 10% pe an, pe o perioadă de trei ani. Populația țintă este economia sectorului privat. Registrele de afaceri complete ale țărilor participante din UE sunt folosite ca surse de date. În evaluarea unităților locale active cu grad ridicat de creștere la momentul T= anul 2010 au fost considerate următoarele domenii de activitate: Industrie, construcții și servicii cu excepția activităților de asigurări de holdingurilor.

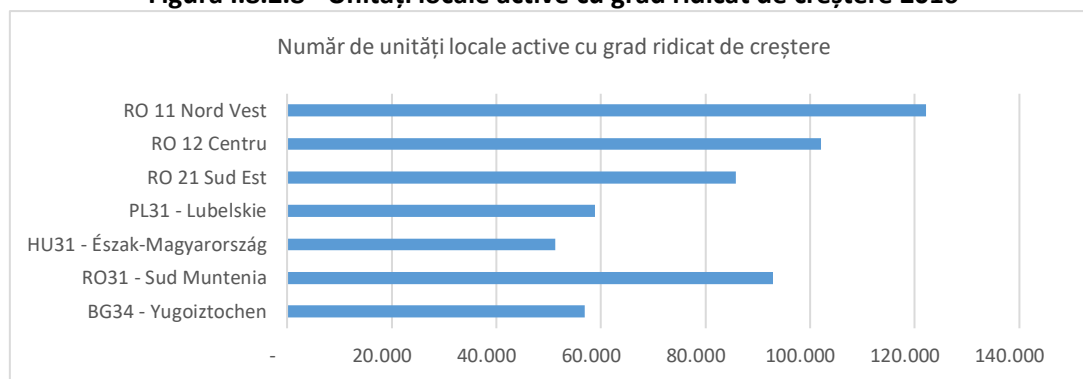
Tabel I.8.2.10 - Număr unități locale active cu grad ridicat de creștere 2016

Regiune / Zonă	Număr unități locale active cu grad ridicat de creștere (an 2010)
BG34 - Yugoiztochen	56.882
RO31 - Sud Muntenia	92.896
HU31 - Észak-Magyarország	51.269
PL31 - Lubelskie	58.881
RO21 Sud Est	85.746
RO12 Centru	102.055
RO11 Nord Vest	122.203

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Există diferențe semnificative față de regiunile din UE , în ceea ce privește numărul de unități locale active cu grad ridicat de creștere.

Figura I.8.2.8 - Unități locale active cu grad ridicat de creștere 2016

Sursa EUROSTAT

Concluzia generală este că se poate observa că fiecare regiune păstrează parametrii țării din care provine. Astfel, clasamentul regiunilor în funcție de PIB, Cheltuieli de cercetare dezvoltare sau unități locale cu grad ridicat de creștere respectă ierarhia parametrilor economici la nivel de țară: Polonia este cel mai bine clasată, urmată de Ungaria, România și Bulgaria.

Comparația specifică

În cadrul acestui subcapitol, s-a realizat o comparație între regiunea Sud Muntenia și alte regiuni din UE pentru următoarele direcții:

- Agricultură și industrii conexe acesteia;
- Industria auto;
- Turism.

Având în vedere faptul că fiecare regiune este specifică și unică, în cadrul acestui capitol comparația a fost realizată cu regiuni diferite pentru fiecare dintre cele 3 direcții, în toate cele 3 cazuri existând metodologii specifice de selectare a acestora.

Pentru toate analizele realizate și toți indicatorii prezentați, a fost luat în calcul anul 2016, ultimul an în care majoritatea indicatorilor sunt disponibili la nivelul Eurostat.

Agricultură și produse conexe acesteia

În prima etapă au fost selectate principalele produse conexe agriculturii. În această selecție s-au urmărit o serie de elemente precum:

- Grupuri de produse care au potențialul de a se dezvolta în regiunea Sud Muntenia;
- Grupuri de produse rezultate din industrii care au un istoric puternic în regiunea Sud Muntenia;
- Grupuri de produse esențiale în agricultură;
- Grupuri de produse rezultate din industrii care nu au fost complet distruse, ci mai au o oarecare activitate, existând o infrastructură ce întrunește condiții minime de funcționare.

Astfel, în amonteale acestei ramuri economice au fost selectate următoarele industrii:

- Fabricarea produselor chimice - domeniu selectat pentru îngrășămintele și produsele din categoria pesticidelor pe care acesta le poate furniza domeniului agricol și pentru back-ground-ul existent în special în județele Teleorman, Ialomița și Călărași;
- Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente - unde sunt incluse toate echipamentele care sunt necesare în domeniul agricol, cu o reprezentare puternică în județele Dâmbovița și Prahova;
- Construcțiile metalice și produsele din metal - unde sunt cuprinse o serie de elemente necesare și industriei agricole, de la spații de depozitare metalice la componente metalice folosite la toate etapele agricole (arat, semănat, recoltat, etc), cu o reprezentare puternică în județele Călărași și Giurgiu.

În avalul acestei ramuri economice a fost selectată industria alimentară, principalul punct de desfacere al produselor agricole. În cazul acesteia nu a fost urmărită existența vreunui istoric, domeniul fiind unul vast și relativ ușor de realizat, dat fiind potențialul agricol al zonei.

În cea de-a doua etapă au fost selectate regiunile ce urmează a fi comparate cu regiunea Sud Muntenia din perspectiva domeniilor selectate anterior. S-au avut în vedere regiuni cu o structură a reliefului asemănătoare părții de sud a regiunii Sud Muntenia (câmpie), cu o climă și cu o cantitate de precipitații anuale similare.

Din cauza limitărilor geografice au fost identificate următoarele trei regiuni:

- Aquitania- Franța;
- Emilia-Romagna- Italia;
- Wielkopolskie- Polonia;

Valorificarea sectorului agricol

Scopul analizei este de a scoate în evidență modul în care este valorificat sectorul agricol din regiune. Acest parametru a fost luat în calcul deoarece cele mai slab dezvoltate județe din regiunea Sud Muntenia dețin un potențial agrar foarte mare, iar o comparație din acest punct de vedere va scoate în evidență cum este acesta valorificat.

Tabel I.8.2.11 - Eficiența agrară 2016

Eficiența	Suprafața (mii ha)	Valoarea producției agrare (mil euro)	Eficiența mii euro/ha
Aquitaine-Franța	901,65	6.005,00	6,660
Emilia-Romagna –Italia	832,24	6.093,00	7,321
Wielkopolskie-Polonia	1.491,40	3.788,00	2,540
Sud – Muntenia-România	1.896,76	2.786,00	1,469

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Din analiza datelor disponibile, se observă faptul că, dintre toate cele 4 regiuni analizate, regiunea Sud Muntenia, deși dispune de cea mai mare suprafață agricolă, având chiar și valori duble față de două din regiunile selectate, înregistrează venituri din agricultură mult mai scăzute, de aproape trei ori mai mici decât respectivele regiuni.

Astfel, cu o suprafață de peste 1,8 milioane ha, Sud Muntenia a înregistrat, în anul 2016, venituri de 2,7 miliarde de euro, spre deosebire de regiunile Aquitaine și Emilia Romagna, care au înregistrat venituri de aproximativ 6 miliarde euro și cea de-a treia regiune comparată, Wielkopolskie, cu o suprafață inferioară regiunii Sud Muntenia a înregistrat venituri superioare acesteia.

În concluzie, se observă o valorificare slabă a celor două regiuni aflate în partea de est a Europei, comparativ cu cele două vestice, dar în același timp, o valorificare mai slabă a regiunii Sud Muntenia, comparativ cu Wielkopolskie-Polonia.

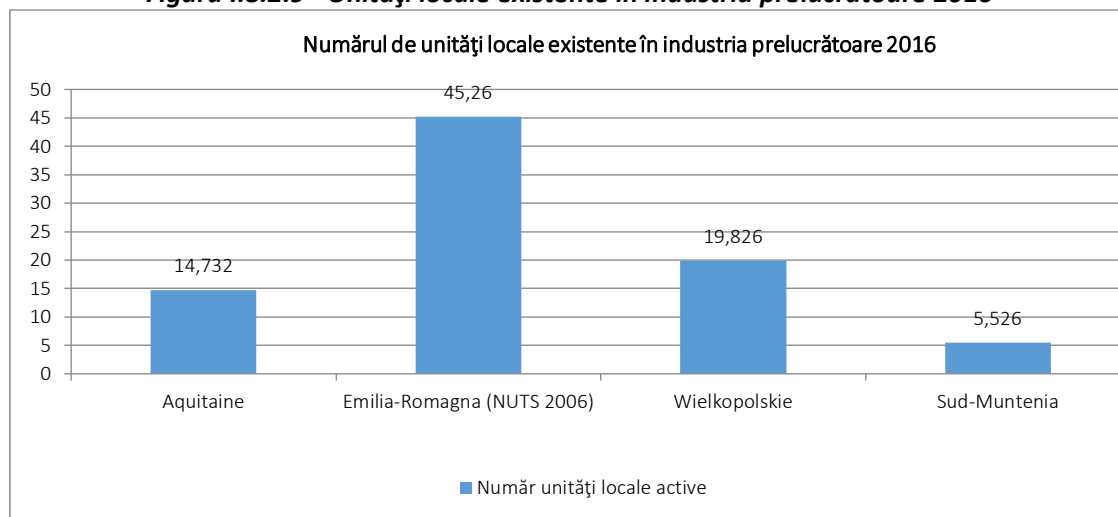
Grupuri de produse conexe agriculturii

Pentru cele 4 regiuni selectate, s-au analizat numărul de unități locale active existente în cele 4 domenii selectate și angajații din cadrul acestora.

Datele sunt selectate la nivel de diviziune CAEN, o detaliere mai amănunțită nefiind disponibilă.

Din tabelul următor se observă faptul că regiunea Sud Muntenia deține cele mai puține unități locale active din cele patru regiuni comparate, având de aproape 3 ori mai puține în comparație cu regiunea clasată pe locul 3, Aquitaine.

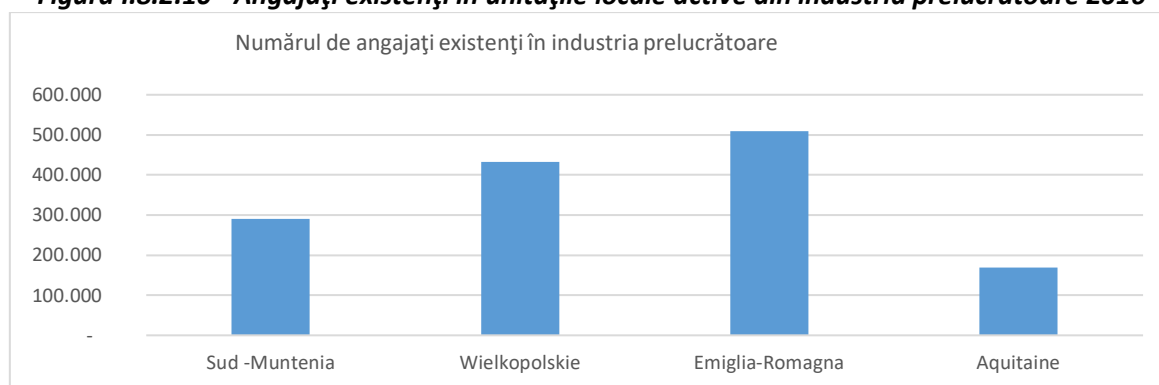
Figura I.8.2.9 - Unități locale existente în industria prelucrătoare 2016

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Spre deosebire de numărul scăzut de unități locale active, regiunea Sud Muntenia depășește regiunea Aquitaine la numărul de angajați, reducând și raportul existent în cazul unităților locale active în comparația cu celelalte două regiuni.

Figura I.8.2.10 - Angajați existenți în unitățile locale active din industria prelucrătoare 2016

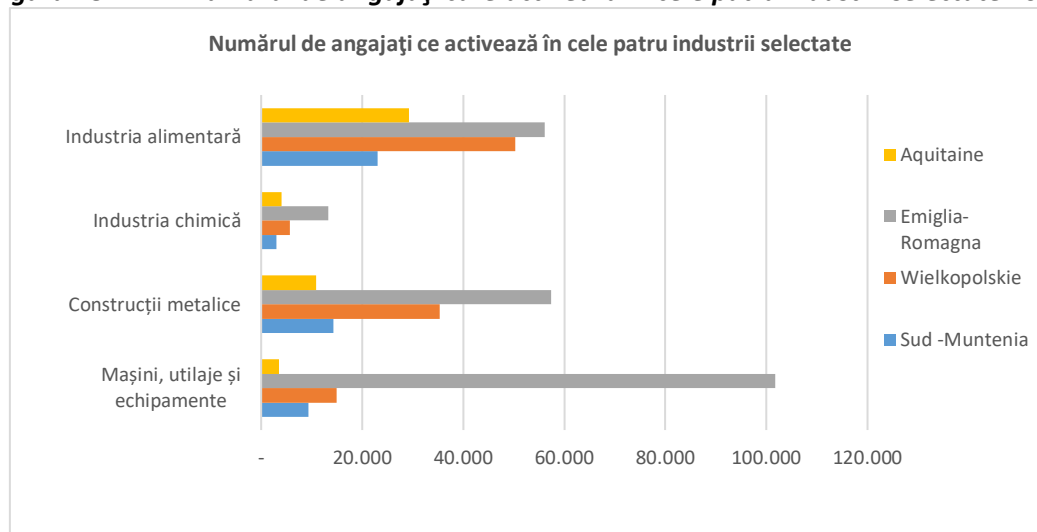

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Având în vedere că date privind cifra de afaceri aferentă fiecărui domeniu selectat nu sunt disponibile, în rândurile următoare va fi subliniată importanța acestui indicator în cadrul industriei fiecărei regiuni, din perspectiva numărului efectiv de angajați și al ponderii acestora între angajații existenți în industria prelucrătoare în fiecare regiune.

Din punct de vedere al numărului de angajați existenți, se remarcă regiunea Emilia Romagna cu peste 100.000 de angajați în fabricarea mașinilor, utilajelor și echipamentelor și cu aproximativ 55.000 în industria alimentară sau a produselor metalice. La polul opus, industria chimică are în toate cele 4 regiuni cei mai puțini angajați, sub 10.000 dar și în acest caz regiunea Emilia Romagna are valorile cele mai ridicate. Cu excepția regiunii Emilia Romagna, în restul regiunilor numărul de angajați este mai mic de 50.000 pentru toate cele patru industrii analizate, dar în acest lucru trebuie ținut cont și de numărul total de salariați existenți la nivel regional, prezentat în tabelul anterior.

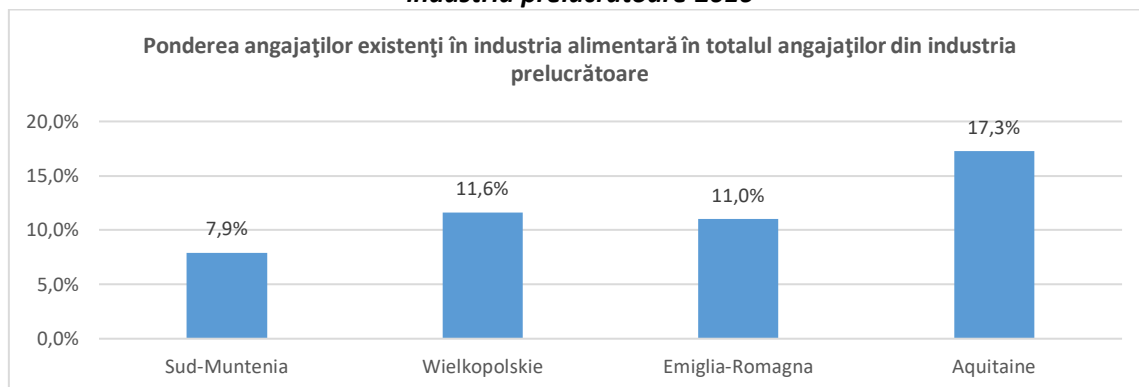
Figura I.8.2.11 - Numărul de angajați care activează în cele patru industrii selectate 2016

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

La nivelul industriei alimentare, 8% dintre angajații care activează în regiunea Sud Muntenia în industria prelucrătoare sunt angajați în această industrie. Spre deosebire, Emilia Romagna și Wielkopolskie au industrii alimentare mai puternice, aproximativ 11% dintre angajați activând în aceasta, pe când Aquitania are cea mai puternică industrie dintre cele analizate, peste 17,3% din angajați activând în acest domeniu.

Figura I.8.2.12 - Ponderea angajaților existenți în industria alimentară în totalul angajaților din industria prelucrătoare 2016

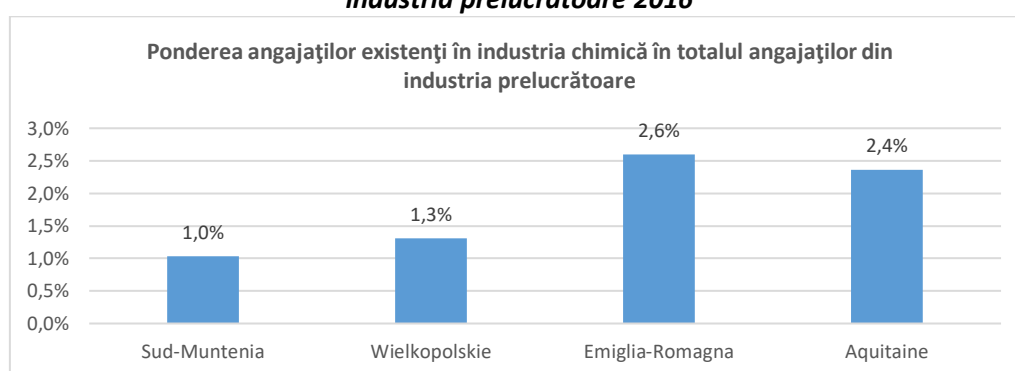

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

În toate cele 4 regiuni selectate, industria chimică reprezintă o nișă de piață în care indicatorii înregistrați nu sunt unii importanți valoric. Spre deosebire de industria alimentară, această industrie necesită o infrastructură mult mai greu de realizat, reprezentând de multe ori o investiție strategică și nu una pe termen scurt sau mediu, cum poate fi spre exemplu, o brutărie.

În cazul de față, în toate cele patru regiuni, există industrii chimice relativ dezvoltate, valori mai mari de 1% indicând acest lucru, în special dacă acestea înseamnă peste 13.000 de angajați, cât reprezintă procentul de 2,6% înregistrat în Emilia Romagna. Regiunea Sud Muntenia se situează pe locul 4 ca pondere, industria chimică nemaivând o importanță semnificativă în această regiune comparativ cu anii trecuți.

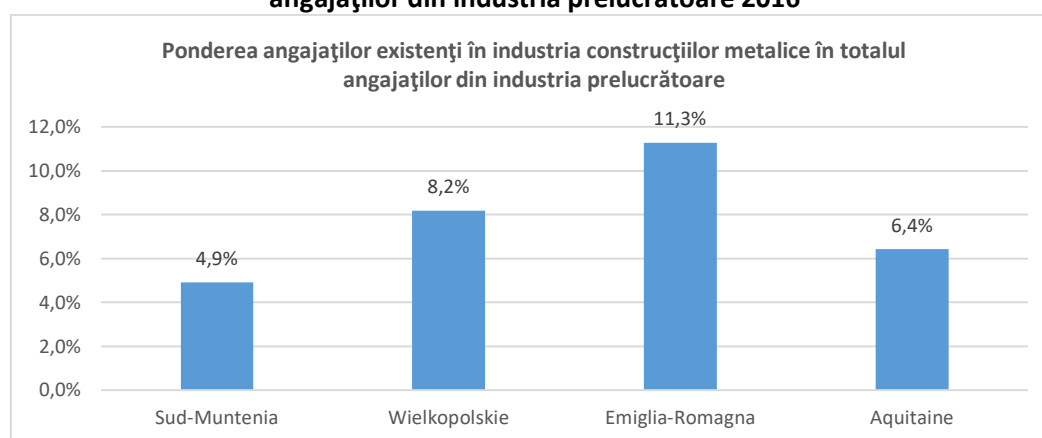
Figura I.8.2.13 - Ponderea angajaților existenți în industria chimică în totalul angajaților din industria prelucrătoare 2016

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Din punct de vedere al construcțiilor metalice, ponderea angajaților din regiunea Sud Muntenia înregistrează penultima valoare din cele patru regiuni analizate, sub 4,9%, depășită fiind și de regiunea Aquitaine care are o pondere de doar 6,4%. Și în acest caz, regiunea Emilia-Romagna se află pe primul loc cu 11,3% angajați în această industrie.

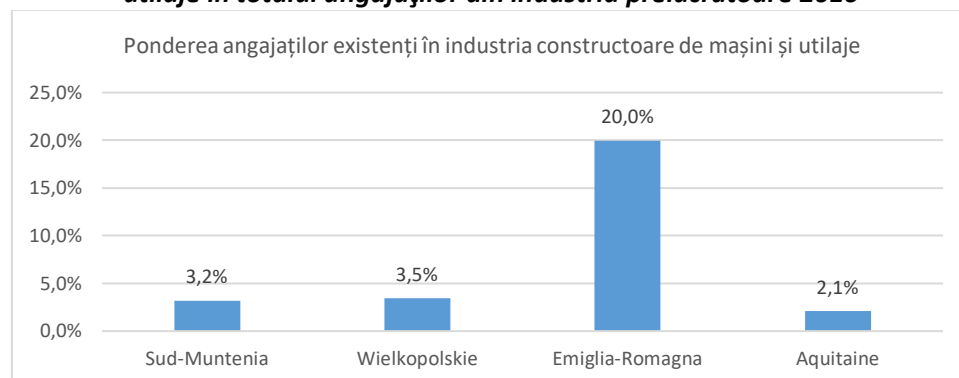
Figura I.8.2.14 - Ponderea angajaților existenți în industria construcțiilor metalice în totalul angajaților din industria prelucrătoare 2016

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

În cadrul producției de echipamente, mașini și utilaje, regiunea Emilia Romagna se evidențiază în mod deosebit cu o pondere de 20%. Regiunea Sud Muntenia are puțin peste 3% din numărul total de angajați în această industrie, depășind regiunea Aquitaine care are doar 2,1%.

Figura 1.8.2.15 - Ponderea angajaților existenți în industria construcțiilor de echipamente, mașini și utilaje în totalul angajaților din industria prelucrătoare 2016

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Concluzie:

Din punct de vedere al dezvoltării celor patru industrii analizate, toate cele patru regiuni demonstrează faptul că dețin infrastructuri și personal specializat pentru a lucra în acestea.

Spre deosebire de alte domenii (servicii sau construcții), în cazul industriei, existența unor infrastructuri, dar și a unui oarecare grad de pregătire (demonstrat de numărul de angajați existenți), sunt niște elemente definitorii fără de care nu se pot realiza investiții sustenabile.

Dacă, pentru industria alimentară regiunea Aquitaine pare cea mai dezvoltată, pentru industria construcțiilor metalice, industria chimică și de echipamente/utilaje, regiunea Emilia-Romagna domină topurile prezentate. Cu excepția industriei constructoare de mașini și utilaje, unde se află pe locul 3, regiunea Sud-Muntenia se află pe ultimul loc în toate celelalte domenii analizate. Regiunea Wielkopolskie se află fie pe locul 2, fie pe locul 3, depășind de fiecare dată regiunea Sud Muntenia.

În lipsa unui indicator relevant, precum cifra de afaceri sau exporturile realizate, principala concluzie ce se poate trage este aceea că cele 4 industrii reprezintă domenii care se pot dezvolta pe lângă agricultură, toate cele patru regiuni având importante suprafețe agricole pe care le valorifică mai mult sau mai puțin eficient.

Industria auto

În urma analizei cantitative, s-a observat faptul că Regiunea Sud Muntenia (ca întreaga țară de altfel) este dependentă de producția și exporturile realizate de Uzinele Dacia-Renault.

În cadrul acestui subcapitol s-a realizat o comparație cu alte regiuni care găzduiesc capacități de producție în domeniul auto.

Astfel, au fost identificate acele mărci de autovehicule comparative cu cele realizate în cadrul uzinelor Dacia-Renault și au fost selectate capacități de producție relativ similare cu cea existentă în județul Argeș. În urma analizei au fost selectate următoarele regiuni:

- Catalonia-Spania, unde se află uzinele Seat;
- Darmstadt-Germania, unde se află uzine Opel;
- Piemonte-Italia, unde se află uzine Fiat.

Angajații din industria auto

La nivelul grupului de produse aferente diviziunii CAEN 29 - Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor, regiunea cu cei mai mulți angajați este Piemonte din Italia, peste 52 mii persoane. La polul opus, cu mai puțin de 32.000 angajați se remarcă regiunea Darmstadt. Cu 38 mii angajați, regiunea Sud Muntenia se află pe locul 2 în acest top. Din punct de vedere al forței de muncă din regiune, regiunea Sud Muntenia are cel mai mic număr de angajați, puțin peste 290 de mii de persoane, spre deosebire de restul de regiuni, unde există cel puțin 300 de mii de salariați, vârful fiind în Catalonia, peste 580 de mii.

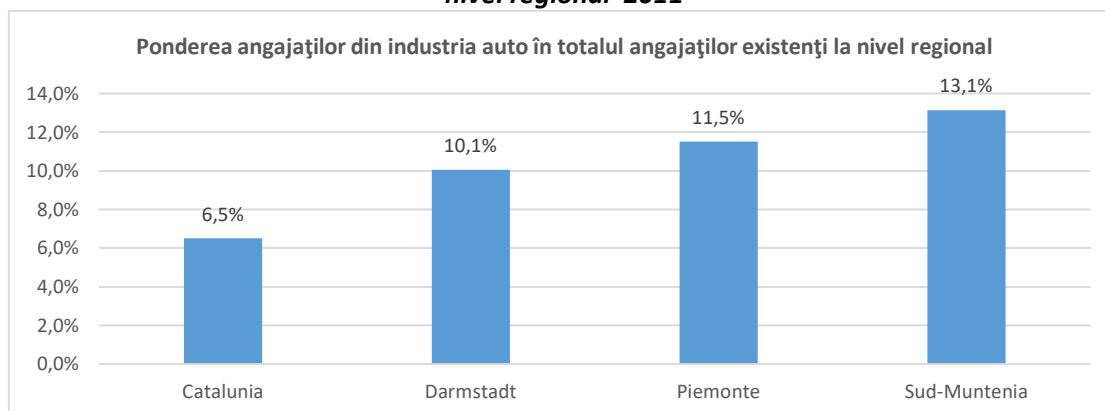
Tabel I.8.2.11 - Numărul de angajați existenți în industria auto comparativ cu totalul angajaților din industria prelucrătoare 2018

Regiune	Angajați industria auto	Angajați total industrie
Catalunia	37.828	581.800
Darmstadt	31.956	317.900
Piemonte	52.122	452.500
Sud-Muntenia	38.266	291.000

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Din punct de vedere al ponderii pe care industria auto o are în economia regiunii, Sud Muntenia se evidențiază prin cel mai ridicat nivel. Practic, peste 13% din forța de muncă din industria prelucrătoare activează în industria auto, spre deosebire de mai puțin de 6,5% în Catalonia sau 11,5% în Piemont.

Figura I.8.2.16 - Ponderea angajaților existenți în industria auto în totalul angajaților existenți la nivel regional 2011

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Astfel, se poate concluziona faptul că, spre deosebire de restul de regiuni, în regiunea Sud Muntenia există un grad mult mai ridicat de dependență față de o singură industrie. Mai mult, la datele prezentate trebuie scos în evidență și faptul că se vorbește despre o regiune cu o forță de muncă mult mai mică în comparație cu restul regiunilor prezentate, un lucru care semnalează încă o dată dependența mare a regiunii față de această industrie.

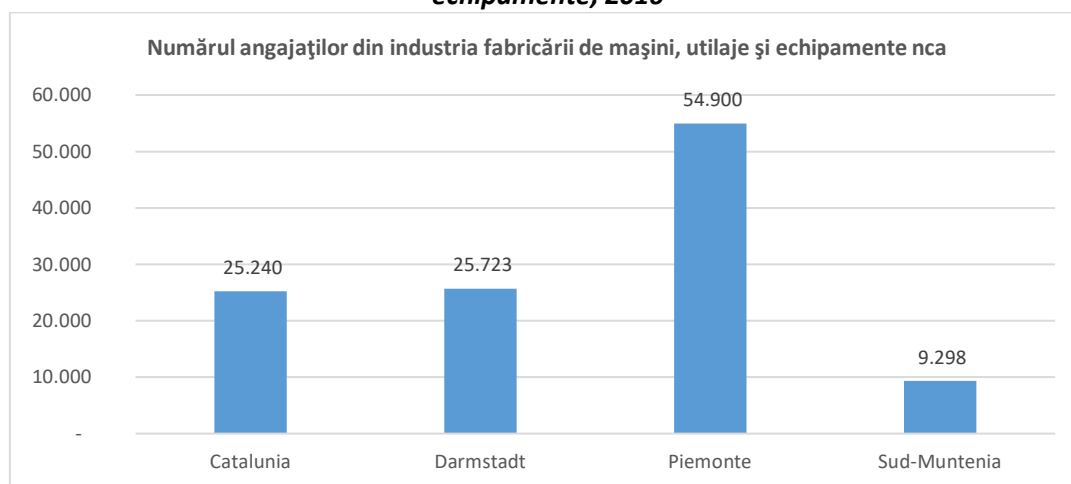
Plecând de la fluxul de producție și elementele similare existente, cel mai apropiat domeniu de Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor poate fi considerat cel aferent clasei CAEN 28 - Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.

Această gamă de produse oferă trei avantaje majore:

- Este o activitate similară din punct de vedere al fluxurilor de producție și al calificărilor personalului necesar;
- Conferă o alternativă viabilă la industria auto, fiind complementară în multe locuri cu aceasta, neexistând între acestea vreo dependență (cum spre exemplu ar putea fi între industria auto și cea a anvelopelor);
- Poate folosi aceeași industrie conexă pe care o folosește industria auto, de la motoare, la angrenaje și de la metale la cauciuc.

Conform tabelului următor, toate cele patru regiuni au o oarecare activitate și în acest domeniu. Similar situației anterioare, regiunea Sud Muntenia deține cei mai puțini angajați, aproximativ 9,2 mii persoane, spre deosebire de restul regiunilor, unde numărul este de cel puțin 2,5 ori mai mare în cazul Catalunia sau Darmstadt și de peste 6 ori mai mare în cazul Piemonte.

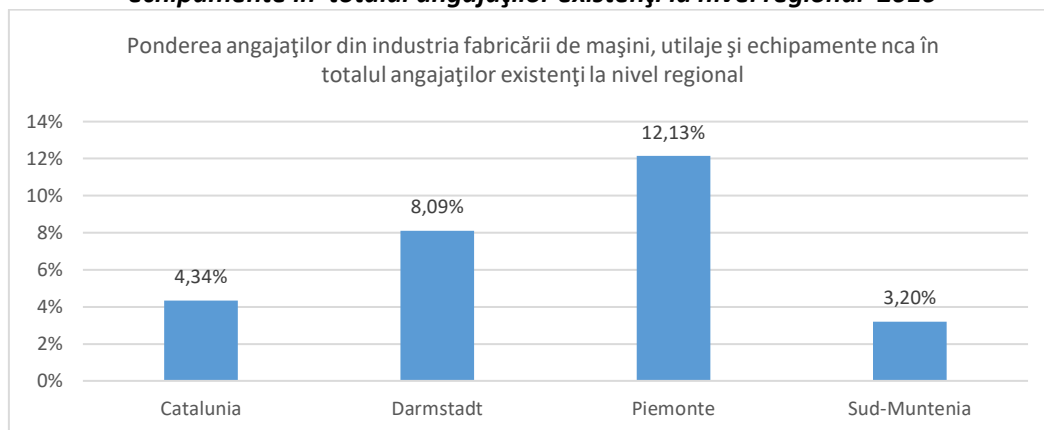
Figura 1.8.2.17 - Numărul angajaților existenți în domeniul fabricării de mașini, utilaje și echipamente, 2016

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Din punct de vedere al ponderilor existente, regiunea Sud Muntenia are o pondere de doar 3,2%, comparativ cu cei peste 13% în cazul industriei auto. Restul regiunilor identificate au ponderi sensibil egale cu cele aferente industriei auto, rezultând astfel un mult mai bun echilibru între cele două industrii analizate.

Figura I.8.2.18 Ponderea angajaților existenți în domeniul fabricării de mașini, utilaje și echipamente în totalul angajaților existenți la nivel regional 2016

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Concluzie

Regiunea Sud Muntenia prezintă un grad ridicat de dependență față de o singură industrie, cea auto. Spre deosebire de restul regiunilor analizate, în cazul unei industrii complementare, cea a fabricării de mașini, utilaje și echipamente nu există un echilibru, respectiva industrie fiind mult mai puțin dezvoltată comparativ cu cea auto.

Existența unor infrastructuri în această direcție (dovada fiind făcută de cei peste 38 de mii de angajați existenți) creează premisele unui potențial de creștere, iar exemplul oferit de regiunile comparative, unde valorile sunt mult mai bine proporționate, pot oferi o direcție de urmat pe termen mediu și lung. O dependență mult prea mare față de o anumită industrie atrage riscul ca în cazul în care aceasta se restrânge sau dispare, întreaga regiune să cadă din punct de vedere economic, iar lipsa unei alternative pentru forță de muncă rămasă astfel fără activitate ar crește rata șomajului din regiune.

Turismul

Turismul este un domeniu mult mai dificil de cuantificat și de prezentat din cauza numărului mare de nișe pe care îl are. La nivel european, fiecare regiune are propriile sale particularități turistice, de la existența unor forme de relief specifice (munți, litoraluri, delte) la atracții culturale oferite de diverse orașe sau de la parcuri de distracții la evenimente sportive de mare anvergură.

Indiferent de regiune sau de țară, turismul reprezintă un sector economic extrem de important, ce trebuie și poate fi dezvoltat indiferent de resursele respectivei regiuni sau de existența unor industrii dominante sau mai puțin dominante.

Pentru a realiza o prezentare cât se poate de relevantă, turismul din regiunea Sud Muntenia a fost împărțită în două categorii:

- turismul montan;
- turismul dunărean.

În cadrul turismului montan, au fost selectate mai multe regiuni din Europa, ținându-se cont de trei elemente specifice:

- Lipsa litoralului - practic nicio regiune selectată nu are ieșire la vreun litoral, lucru care ar putea influența foarte mult indicatorii;
- Lipsa capitalei respectivei țări în regiunea selectată, alt element ce poate influența indicatorii;
- Existența munților în respectiva regiune.

Tabel I. 8.2.12 Regiuni selectate

Germania	Tübingen
Germania	Oberbayern
Germania	Schwaben
Franța	Rhône-Alpes
Franța	Auvergne
Italia	Piemonte
Austria	Kärnten
Austria	Steiermark
Austria	Oberösterreich
Austria	Salzburg
Polonia	Malopolskie
Polonia	Slaskie
România	Sud Muntenia
Slovenia	Vzhodna Slovenija
Slovacia	Západné Slovensko
Slovacia	Stredné Slovensko
Slovacia	Východné Slovensko

Analiza regiunii montane:

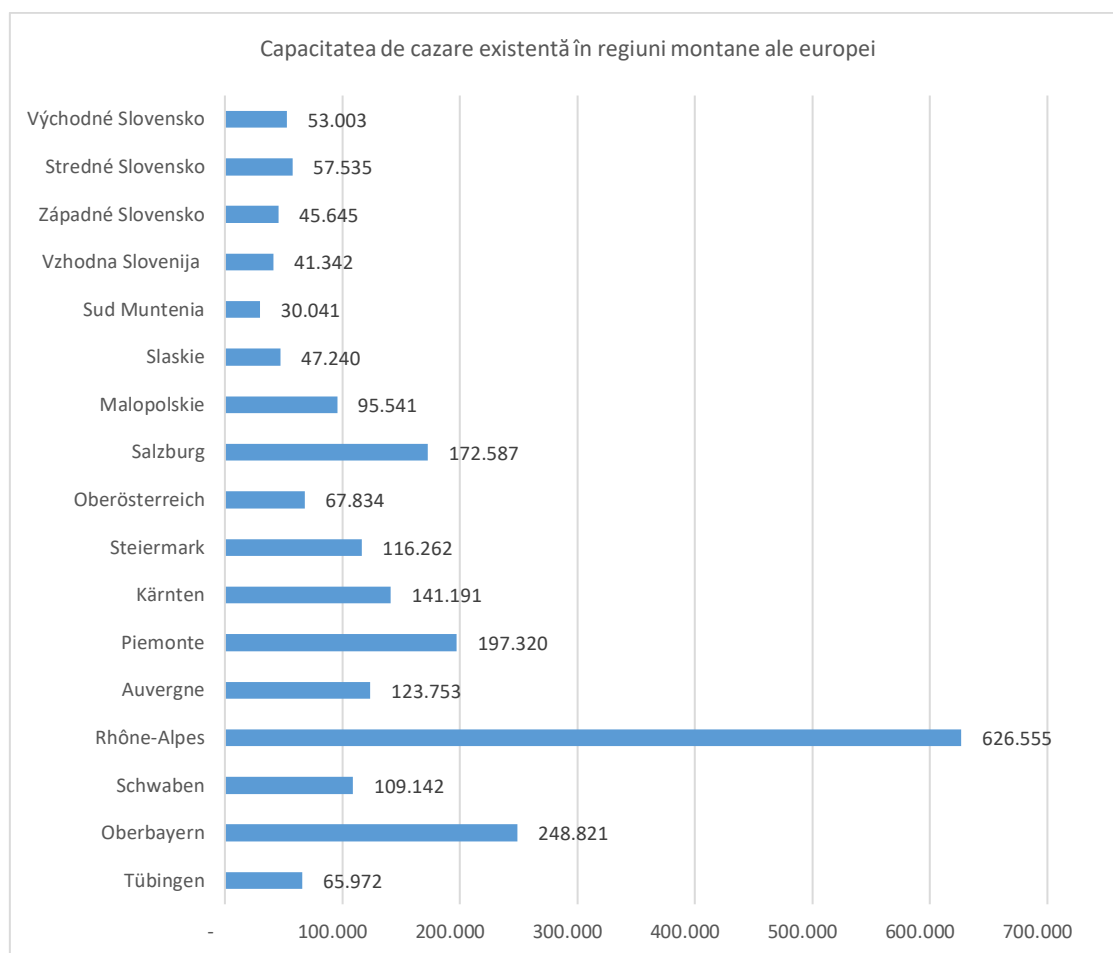
Analizând capacitățile de cazare existente, se poate observa faptul că regiunea Sud Muntenia deține cel mai scăzut număr, puțin peste 30.000 de locuri. Deși din analiza acestui indicator nu se pot observa foarte multe elemente, simplul fapt că o regiune care are în componența sa unul din cele mai importante lanțuri muntoase din Europa, munții Carpați, are o capacitate de cazare mult mai mică decât regiuni din Slovacia sau Slovenia, denotă o valorificare slabă a acestui domeniu.

Comparând regiunea Sud Muntenia cu regiuni din zona Alpilor (Franța, Italia, Germania sau Austria) se pot observa diferențe și de peste 30 de ori mai mari (regiunea Rhone-Alpes). Față de regiunile din aceste țări, diferențele sunt semnificative, o dovadă a faptului că potențialul turistic al unei regiuni poate fi exploatat la un nivel foarte ridicat.

O capacitate de cazare redusă ascunde slaba promovare a turismului și ineficiența atragerii turiștilor către respectivele locații. Este de la sine înțeles faptul că o capacitate de cazare este slab dezvoltată deoarece nu există cerere pentru o dezvoltare mai bună, iar lipsa cererii (a turiștilor) ascunde un număr mare de neajunsuri.

Chiar dacă unele regiuni din Alpi sunt majoritar montane, spre deosebire de regiunea Sud Muntenia, unde zonele montane nu depășesc 15% din totalul regiunii, diferențele înregistrate sunt foarte mari, iar o capacitate de cazare de doar 30 de mii de locuri este una care nu recomandă la momentul de față regiunea drept una atractivă pentru turiști.

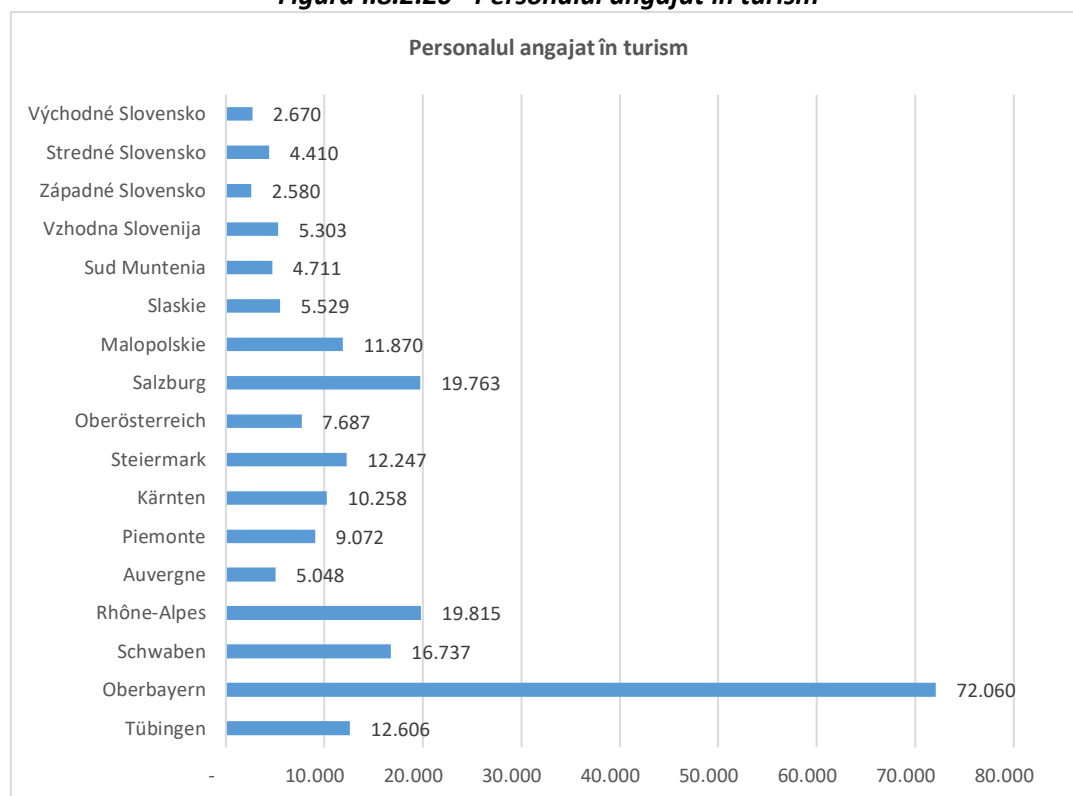
Figura I.8.2.19 - Capacitatea de cazare existentă în 2016

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Din punct de vedere al angajaților în domeniul turistic, regiunea Sud Muntenia ocupă un loc puțin mai bun, depășind cele 3 regiuni selectate din Slovacia și regiunea Auvergne din Franța. Cu peste 4,7 mii de persoane angajate în acest domeniu, regiunea Sud Muntenia se află în continuare la o distanță apreciabilă de majoritatea regiunilor din zona Alpilor, însă, dacă în cazul capacităților de cazare diferențele erau de peste 5 ori mai mari în majoritatea cazurilor, la acest indicator ele sunt de aproximativ 2-3 ori mai mari. O valoare record, incomparabil mai mare decât toate regiunile analizate, o are regiunea Oberbayern cu peste 72 de mii de angajați în domeniu.

Figura 1.8.2.20 - Personalul angajat în turism

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Concluzie:

În domeniul turismului, regiunea Sud Muntenia își valorifică foarte puțin potențialul montan. Mai mult de atât, dacă în clasamentul locurilor de cazare disponibile, aceasta ocupă ultimul loc dintre regiunile selectate, în cazul angajaților din acest domeniu depășește 4 regiuni, lucru ce denotă și o eficiență a muncii scăzută.

Dacă o comparație cu regiuni din zona Alpilor poate fi considerată deplasată, ea având rolul de a prezenta limite superioare spre care ar trebui să tindă orice regiune montană din Europa, comparația cu țări din Estul Europei - Slovenia sau Slovacia nu aduc rezultate diferite. Chiar dacă, din punct de vedere al capacităților de cazare existente, diferențele nu mai sunt atât de mari, faptul că respectivele

regiuni își permit asemenea capacități cu un număr mai scăzut de angajați scoate în evidență faptul că potențialul regiunii Sud Muntenia este foarte slab valorificat și inefficient.

Analiza regiunii Dunăre

Regiunea Sud Muntenia este traversată în sudul său de fluviul Dunărea, curs de apă ce poate atrage foarte multe oportunități turistice. Pentru a vedea cât de bine este valorificată aceasta, va fi comparată partea de Sud a regiunii Sud Muntenia cu alte regiuni similare.

În selectarea unor regiuni similare s-au ținut cont de următoarele elemente:

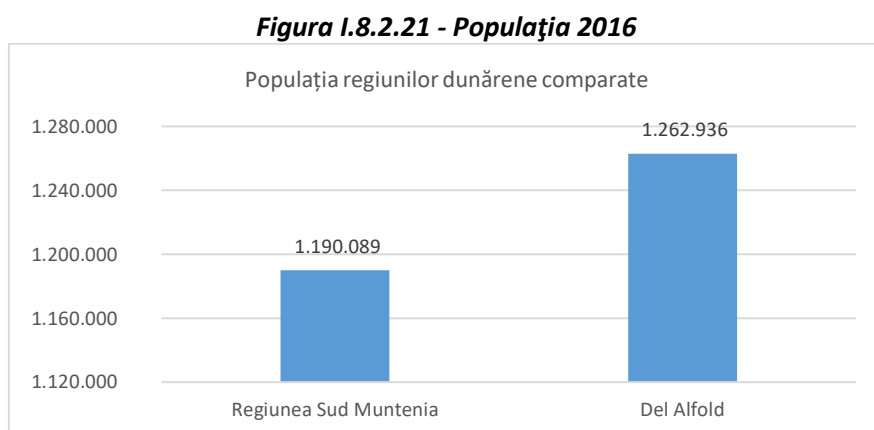
- Regiunea să fie tranzitată de fluviul Dunărea;
- Regiunea să fie una situată în zonă de câmpie;
- Regiunea să nu aibă alte forme de relief ce ar putea impacta indicatorii obținuți;
- Regiunea să nu aibă ieșire la litoral sau la vreo atracție turistică majoră (Iacul Balaton spre exemplu);
- În respectiva regiune să nu fie niciuna dintre capitalele europene străbătute de Dunăre.

Având în vedere numărul foarte mare de criterii de selecție, în final a fost identificată o singură regiune și anume - Dél-Alföld din Ungaria.

În regiunea Sud Muntenia au fost luate în calcul doar județele care au ieșire la Dunăre (Călărași, Ialomița, Giurgiu și Teleorman) pentru a nu impacta în vreun fel indicatorii rezultați, influența zonei montane din nord (deși slab valorificate) putând fi importantă.

Analiza comparativă

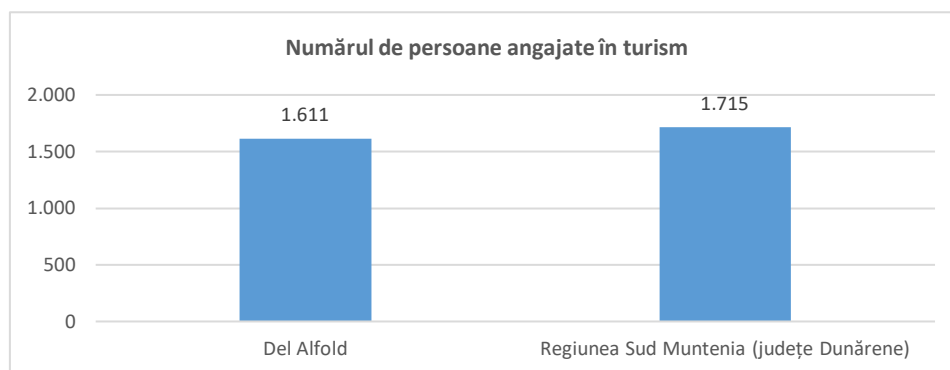
Din punct de vedere al populației, cele două regiuni au valori aproximativ egale, atât regiunea Del-Alfold, cât și cele patru județe din zona dunăreană înregistrând valori de aproximativ 1,1 milioane de locuitori.

Sursa EUROSTAT, la data de 10.10.2019

Din punct de vedere al numărului de persoane angajate în domeniul turismului, valorile sunt relativ egale. În regiunea Sud Muntenia sunt cu aproximativ 100 de persoane mai multe angajate în acest domeniu.

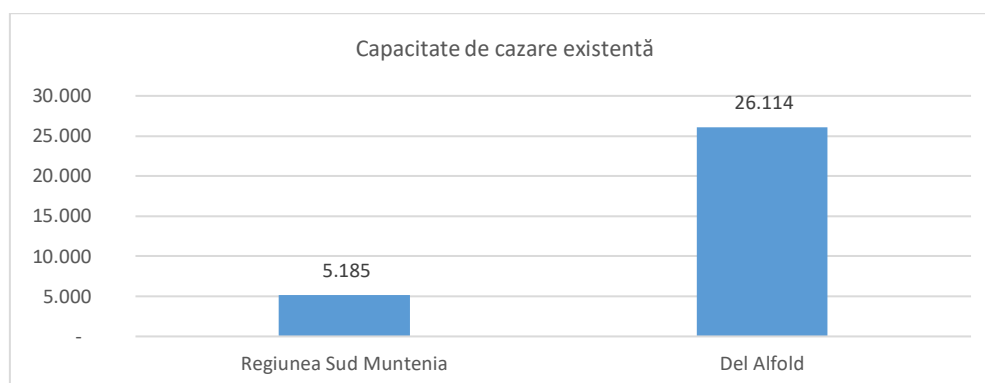
Figura I.8.2.22 - Numărul de persoane angajate în turism 2011

Sursa EUROSTAT, la data de 16.04.2015 și prelucrare date INSSE

Din punct de vedere al capacităților de cazare existente, între cele două regiuni diferențele sunt semnificative. Dacă regiunea Del Alföld are peste 25 de mii de locuri de cazare, cele patru județe din zona de sud a regiunii Sud Muntenia, cumulat, nu oferă decât puțin peste 5.000 de locuri de cazare.

Figura I.8.2.23 - Capacitatea de cazare existentă, 2016

Sursa EUROSTAT, la data de 16.04.2015 și prelucrare date INSSE

Concluzii:

Deși între cele două regiuni comparate există un număr foarte mare de elemente similare, de la cele privind tranzitul Dunării, până la cele privind populația sau personalul angajat în turism, diferența majoră dintre acestea este dată de capacitățile de cazare existente. Ambele regiuni sunt în vecinătatea capitalelor țărilor din care fac parte și nici una dintre acestea nu au vreo formă de relief sau vreun obiectiv turistic de o importanță atât de mare încât să distorsioneze acest indicator.

Dacă în cazul regiunii analizată ca un tot unitar în cadrul comparațiilor între regiunile montane concluzia a fost ca turismul este slab dezvoltat, în cazul de față se poate afirma faptul că el este aproape inexistent. Cu doar 5 mii de locuri de cazare, cele 4 județe din sudul regiunii demonstrează

faptul că discrepanța foarte mare raportată la cele 3 județe nordice este dată și de modul în care este valorificat turismul și în mod special oportunitatea pe care fluviul Dunărea o oferă prin cei peste 400 de km de curs de apă pe care îi are în această regiune.

Alte priorități strategice:

În această secțiune se va realiza o scurtă trecere în revistă a altor priorități strategice ale regiunii Sud Muntenia pentru care nu se poate realiza o comparație bazată pe indicatori obiectivi, similară celei realizate în paragrafele anterioare. Concluziile realizate au ca bază elemente subiective bazate pe concluziile obținute de-a lungul prezentei strategii.

Bioeconomia

În vederea obținerii unei bioeconomii puternice, o regiune trebuie să ajungă la un grad de transfer tehnologic ridicat, prin care mediul de afaceri să poată îngloba soluțiile inovative descoperite de mediul CDI. Astfel, bioeconomia unei regiuni este dependentă de doi factori, ambii deficitari la nivelul regiunii Sud-Muntenia:

- Un mediu de afaceri puternic, orientat spre implementarea unor soluții inovative;
- Un mediu de cercetare puternic, care să poată oferi mediului de afaceri soluții inovative, aplicabile în piață.

Acestor două elemente li se mai adaugă și fenomenul de migrație al populației dar și o infrastructură de învățământ terțiar deficitară ceea ce face ca dezvoltarea acestui domeniu să fie dificil de implementat în momentul de față în regiunea Sud Muntenia.

Din punctul de vedere al potențialului, regiunea dispune de resursele naturale care să îi permită orientarea spre bioeconomie, dar fără prioritizarea întăririi prezenței celor doi actori relevanți ai acestei ramuri, un mediu de business orientat spre inovare și unul academic orientat spre soluții aplicabile în piață, conceptul este dificil de implementat.

Orașe Inteligente

Este un concept relativ nou care are ca și scop transformarea orașelor în "orașe inteligente". La nivel European, cele mai importante orașe care se încadrează în această categorie sunt Amsterdam, Helsinki, Berlin, Copenhaga sau Stockholm. Principalele elemente care trebuie parcurse pentru a deveni un oraș inteligent este implementarea unui plan de Management de tip "Smart", urmat de crearea unui context de urbanizare cât mai accelerat.

Regiunea Sud Muntenia este la momentul 2019 este la faza în care se fac primii pași în implementarea acestui concept, neputând discuta de rezultate palpabile sau de o bază de comparație cu alte regiuni. De asemenea, gradul de urbanizare al regiunii este foarte scăzut, diametral opus mediei U.E., un

indicator clar al distanței pe care orașele din această regiune trebuie să le parcurgă pentru a implementa acest sistem.

De asemenea, transformarea unui oraș într-un "oraș inteligent" necesită resurse financiare pe care orașele regiunii nu și le permit, dar și un anumit grad de modernizare pe care noile concepte să poată fi fundamentate. Cu titlu de exemplu – un oraș a cărui probleme sunt străzile neasfaltate sau lipsa unor utilități primare (lipsă gaz sau canalizare) are ca principale priorități ameliorarea acestor probleme și abia ulterior implementarea unor strategii de tip "smart".

Din punctul de vedere al potențialului existent la nivel regional, majoritatea orașelor sunt la momentul de față subpopulate, astfel încât implementarea unor concepte de tip smart ar fi mai puțin dificile comparativ cu orașele mari, aglomerate, unde există provocări suplimentare cauzate de densitatea ridicată.

Industria de înaltă tehnologie

Principalul motor al industriei de înaltă tehnologie este realizarea de investiții în infrastructuri de producție de acest tip coroborat cu forță de muncă calificată care poată fi exploatată în aceasta direcție. Cu o populație îmbătrânită și o migrare acută a forței de muncă calificate către alte regiuni, regiunea Sud-Muntenia are dificultăți serioase de atragere a investițiilor care să poată da naștere unor astfel de industrii. Principala provocare este aceea de a identifica corect măsurile de păstrare a forței de muncă calificate în regiune sau de a o putea aduce din alte regiuni pentru ca astfel de industrii să poată fi implementate.

Mai mult, din cele 7 județe ale regiunii, 4 sunt județe preponderent agrare, în care prioritățile de dezvoltare sunt orientate în alte direcții.

Ținând cont că industria de înaltă tehnologie este o industrie care poate fi suport atât pentru domeniul construcțiilor de mașini și acela al construcțiilor de echipamente, dar și pentru domeniile agricol și alimentar, acest domeniu este încă unul de potențial, neputându-se realiza în acest moment o comparație relevantă cu alte regiuni.

Concluzii generale:

Principala concluzie rezultată din analiza de față este aceea că regiunea Sud Muntenia dispune de un număr mare de atuuri pentru o dezvoltare puternică, dar acestea sunt în cele mai multe cazuri slab valorificate.

Plecând de la sectorul agricol, unde comparația s-a realizat atât cu zone similare din Franța, Italia și Polonia, s-a putut observa o diferență semnificativă între eficiența cu care terenul agricol deținut este valorificat. Dacă în cazul Franței și al Italiei lucrurile erau ușor de anticipat, și în comparația cu regiunea

agricolă din Polonia situația este defavorabilă regiunii Sud Muntenia. Faptul că țări cu suprafețe agrare de peste două ori mai mici înregistrează cifre de afaceri în acest domeniu de peste două ori mai mari decât regiunea Sud Muntenia, așa cum este cazul Aquitanie și Emilia-Romagna sunt dovezi vii ale faptului că domeniul agricol este unul de viitor, sustenabil, în care investițiile și inovarea sunt fezabile, iar potențialul de creștere este unul foarte mare.

În completare la sectorul agricol, analiza industriilor conexe acestuia au scos în evidență faptul că, la fel cum este și cazul celor 3 regiuni analizate, regiunea Sud Muntenia deține infrastructura de bază pentru o creștere în această direcție.

Exceptând regiunea Emilia-Romagna, unde cele 3 industrii cumulate înglobează peste 44% din forța de muncă a regiunii, în celelalte 2 regiuni acestea cumulează aproximativ 25% din forța de muncă existentă comparativ cu 17% cât este în regiunea Sud Muntenia. Având în vedere însă faptul că, în regiunea Sud Muntenia potențialul agricol este mult mai ridicat, este de la sine înțeles că și aceste industrii vor avea nevoie de ușoare creșteri.

Industria alimentară este un element separat, reprezentând piața de desfacere a industriei agricole și nu furnizorii acesteia, cum sunt primele 3 industrii. În toate cele 4 regiuni analizate se identifică existența puternică a acestei industrii, însă o producție agricolă scăzută presupune importuri de materie primă pentru funcționare și procesare. Dacă primele 3 industrii pot lipsi, cea de-a patra este un element necesar, ce trebuie la rândul ei valorificată de o producție agricolă pe măsură.

Din punct de vedere al industriei auto, regiunea Sud Muntenia are un grad ridicat de dependență față de aceasta. Prin comparație, în cele 3 regiuni selectate, forța de muncă aferentă acestor industrii este mult mai puțin dependentă de acestea, chiar dacă în cazul valorilor absolute, într-un caz, numărul de angajați este mai mare.

Mai mult de atât, în industria complementară celei auto și anume industria fabricării echipamentelor, utilajelor și mașinilor n.c.a, regiunea este slab reprezentată. Dacă în cele 3 regiuni selectate procentul de forță de muncă aferent industriei auto este comparabil cu cel al industriei fabricării echipamentelor, utilajelor și mașinilor n.c.a, în cazul Sud Muntenia discrepanța este mare, industria auto având de peste 3 ori mai mulți angajați.

Astfel, cu un grad ridicat de dependență de industria auto și o infrastructură dezvoltată în jurul acesteia, orice scădere economică a acesteia atrage după sine un efect de domino în care mai multe diviziuni economice ar avea de suferit. Dezvoltarea unei industrii alternative, complementare, dar în același timp similare din punct de vedere al forței de muncă sau materiilor prime folosite, este o prioritate pe care regiunea Sud Muntenia trebuie să o urmeze, exemplele oferite în cazul regiunilor comparate fiind elocvente.

Deși dispune de toate formele de relief și este tranzitată de cel mai mare curs de apă din Uniunea Europeană, regiunea Sud Muntenia are un turism foarte slab valorificat. În ciuda faptului că multe date elocvente care ar putea fi analizate lipsesc de pe site-urile de specialitate, doar simpla analiză a capacităților de cazare existente, realizată comparativ pentru încă 16 regiuni selectate atât din zone dezvoltate (Franța sau Germania), cât și din zone mai puțin dezvoltate (Slovacia), scoate în evidență discrepanțe uriașe. Nu același lucru se poate spune despre personalul angajat în acest domeniu, unde discrepanțele scad, lucru ce scoate în evidență o lipsă de eficiență a personalului.

Și în cazul unei comparații strict pentru fluviul Dunărea, cu o regiune similară din Ungaria, situația nu este una favorabilă.

Astfel, turismul este un domeniu care necesită o atenție deosebită, potențialul său fiind extrem de important în bunăstarea economică a populației dintr-o regiune.

